

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΒ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄
ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
«ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ»

ΠΟΡΙΣΜΑ

Της Εξεταστικής Επιτροπής «για τη διερεύνηση του συνόλου της υπόθεσης της Μονής Βατοπεδίου»

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

I. Η Εξεταστική Επιτροπή συνεστήθη με την, από 22 Οκτωβρίου 2008, ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, η οποία έκανε δεκτή την πρόταση του Πρωθυπουργού και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή και ογδόντα Βουλευτών του Κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, για τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής με αντικείμενο τη διερεύνηση του συνόλου της υπόθεσης της Μονής Βατοπεδίου.

Σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, η Επιτροπή αποτελείται από 23 μέλη και έχει την υποχρέωση να ολοκληρώσει το έργο της – στο οποίο περιλαμβάνεται και η υποβολή του Πορίσματός της – μέχρι την 15η Δεκεμβρίου 2008.

II. Με την υπ' αριθμ. 11807/8636 από 24 Οκτωβρίου 2008 απόφαση του Προέδρου της Βουλής η Επιτροπή συγκροτήθηκε ως ακολούθως :

Από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας (Ν.Δ.):

Αυγενάκη Ελευθέριο

Βολουδάκη Μανούσο - Κωνσταντίνο

Δένδια Νικόλαο – Γεώργιο

Καλαντζή Γεώργιο
Μαρκογιαννάκη Χρήστο
Μαρκόπουλο Κωνσταντίνο
Μπούγα Ιωάννη
Παναγιωτόπουλο Παναγιώτη (Πάνο)
Παπακώστα – Σιδηροπούλου Κατερίνα
Πατριανάκου Φεβρωνία
Τζαβάρα Κωνσταντίνο
Τζαμτζή Ιορδάνη (Δάνη)

Από τους Βουλευτές του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος (ΠΑ.ΣΟ.Κ.):

Δριβελέγκα Ιωάννη
Καρχιμάκη Μιχαήλ
Μπόλαρη Μάρκο
Νιώτη Γρηγόριο
Παπαγεωργίου Γεώργιο
Πεταλωτή Γεώργιο
Ρόβλια Κωνσταντίνο
Τζάκρη Θεοδώρα

Από τον Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.):

Σκυλλάκο Αντώνιο

Από τον Βουλευτή του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.):

Τσούκαλη Νικόλαο

Από τον Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού (ΛΑ.Ο.Σ.):

Πλεύρη Αθανάσιο

Η Επιτροπή συγκροτήθηκε σε Σώμα, κατά τις διαδικασίες του Κανονισμού της Βουλής, στις 30 Οκτωβρίου 2008, με την εκλογή του Προεδρείου της.

Πρόεδρος εξελέγη ο κ. Χρήστος Μαρκογιαννάκης, **Αντιπρόεδρος** ο κ. Νικόλαος – Γεώργιος Δένδιας και **Γραμματέας** ο κ. Ελευθέριος Αυγενάκης.

III. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής (30 Οκτωβρίου 2008) δόθηκαν στους εκπροσώπους των Κομμάτων αντίγραφα της δικογραφίας, που είχε διαβιβάσει στον Πρόεδρο της Βουλής ο Διευθύνων την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, κ. Κυριάκος Καρούτσος.

IV. Η Επιτροπή κατά τις δύο πρώτες συνεδριάσεις (30 και 31 Οκτωβρίου 2008) ασχολήθηκε με διαδικαστικά θέματα, όπως οι ημέρες και οι ώρες των συνεδριάσεων, η δημοσιότητα ή μη των συνεδριάσεων, η διάθεση των πρακτικών στον Τύπο, καθώς και ο κατάλογος των προς εξέταση μαρτύρων.

Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις για τα διάφορα διαδικαστικά ζητήματα, καθώς και οι καταθέσεις των μαρτύρων περιλαμβάνονται στα τηρηθέντα στενογραφημένα πρακτικά, με σύνολο σελίδων 13.000.

Στα μέλη της Επιτροπής εδίδοντο εγκαίρως φωτοαντίγραφα των πρακτικών των συνεδριάσεων, καθώς και των εγγράφων του φακέλλου της Επιτροπής. Η Επιτροπή αποφάσισε, επίσης, να χορηγούνται πρακτικά και στους δημοσιογράφους.

V. Εκτός από τις καταθέσεις των μαρτύρων, στον σχηματισθέντα φάκελλο της Επιτροπής υπάρχουν:

- Όλα τα έγγραφα, που περιείχοντο, ήδη, στη δικογραφία που υπέβαλε στον Πρόεδρο της Βουλής ο Διευθύνων την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών (έγγραφα, μαρτυρικές καταθέσεις, αντίγραφα συμβολαίων, αλληλογραφία κ.ά.).

- Τα έγγραφα και δημοσιεύματα, που κατέθεσαν, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, Βουλευτές – μέλη της Επιτροπής, καθώς και μάρτυρες.

Πέραν αυτών, κατόπιν αιτημάτων της Επιτροπής, για την αναζήτηση συγκεκριμένων στοιχείων και σε απάντηση σχετικών επιστολών του Προέδρου της, παρελήφθησαν έγγραφα, κοινά και απόρρητα, τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο εισερχομένων, που έχει ως ακολούθως:

1/3.11.2008: Επιστολή κ. Κωνσταντίνου Τσουρή προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής (αδυναμία προσέλευσης).

2/3.11.2008: Επιστολή κυρίας Μαρίας Ψάλτη, Πρωτοδίκου, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής (αδυναμία προσέλευσης).

3/4.11.2008: Έγγραφο του Διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκου Καρούτσου, σε απάντηση του υπ' αριθ. 1/30.10.2008 εγγράφου μας.

4/6.11.2008: Πιστοποιητικό του Υποθηκοφυλακείου Κασσάνδρας, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 20/30.10.2008 εγγράφου μας.

- 5/6.11.2008: Πιστοποιητικό του Υποθηκοφυλακείου Συκιάς, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2ιβ/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 6/6.11.2008: Έγγραφα που απεστάλησαν από τη Συμβολαιογράφο Αθηνών, κυρία Σοφία Γεωργιάδη, σχετικά με την εταιρεία «Noliden Limited», σε απάντηση του υπ' αριθμ. 5/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 7/7.11.2008: Περίληψη μεταγραφής συμβολαίου και συμβόλαιο αγοραπωλησίας οικοπέδων, που απεστάλησαν από την Υποθηκοφύλακα Νεάπολης σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2δ/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 8/7.11.2008: Έγγραφα που απεστάλησαν σε τηλεομοιοτυπία από τον Πρόεδρο «ΣΕΑ – Πρωτοβουλία Πολιτών», κ. Δημήτριο Γεωργακόπουλο.
- 9/10.11.2008: Πιστοποιητικό του Υποθηκοφυλακείου Λαγκαδά, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2ε/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 10/10.11.2008: Έγγραφα του Υποθηκοφυλακείου Νέων Μουδανιών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2η/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 11/11.11.2008: Έγγραφο του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλεξάνδρου Τζεφεράκου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 68/7.11.2008 εγγράφου μας.
- 12/11.11.2008: Έγγραφο του Πρωτοδικείου Ροδόπης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 6/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 13/11.11.2008: Πιστοποιητικό του Υποθηκοφυλακείου Κουφαλίων, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2στ/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 14/11.11.2008: Αντίγραφα της προκαταρκτικής ποινικής δικογραφίας, που διεβιβάσθησαν από τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κ. Αναστάσιο Κανελλόπουλο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 4/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 15/11.11.2008: Έγγραφο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, κ. Λέανδρου Ρακιντζή, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 38/5.11.2008 εγγράφου μας.
- 16/11.11.2008: Συμβόλαια, που απεστάλησαν από την Υποθηκοφύλακα Πολυγύρου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2ζ/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 17/11.11.2008: Συμβόλαια αγοραπωλησίας οικοπέδων, που απεστάλησαν από την Υποθηκοφύλακα Βασιλικών Θεσσαλονίκης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2γ/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 18/11.11.2008: Επιστολή του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη, προς τα μέλη της Επιτροπής.
- 19/12.11.2008: Επιστολή του Διευθύνοντος την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών. κ. Κυριάκου Καρούτσου, Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 63/7.11.2008 εγγράφου μας.

- 20/12.11.2008: Επιστολή του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη, προς τον Πρόεδρο της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 21/12.11.2008: Έγγραφο της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 65/7.11.08 εγγράφου μας.
- 22/12.11.2008: Έγγραφο της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, που απεστάλη από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σε απάντηση του υπ' αριθμ. 68/7.11.08 εγγράφου μας.
- 23/12.11.2008: Έγγραφα και μαρτυρικές καταθέσεις, που απεστάλησαν από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου.
- 24/12.11.2008: Επιστολή του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, κ. Δημητρίου Παξινού, προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, κ. Δημήτριο Σιούφα.
- 25/12.11.2008: Στοιχεία και έγγραφα, που απεστάλησαν από την Υποθηκοφύλακα Ξάνθης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 66/7.11.2008 εγγράφου μας.
- 26/12.11.2008: Έγγραφο της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης (Τμήμα Πολιτικής Γης) του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Ροδόπης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 37/5.11.2008 εγγράφου μας.
- 27/12.11.2008: Ανακοίνωση Μελών του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών προς τον Πρόεδρο και τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 28/12.11.2008: Κατάλογος εγγράφων, που ζητήθηκαν από τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ - μέλη της Επιτροπής
- 29/13.11.2008: Πιστοποιητικό του Υποθηκοφυλακείου Ιερισσού, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 21α/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 30/13.11.2008: Έγγραφα και στοιχεία, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Πέτρο Παπαγεωργίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 87/11.12.2008 εγγράφου μας.
- 31/13.11.2008: Έγγραφο σε τηλεομοιοτυπία του Τμήματος Επιθεώρησης Δικαστηρίων του Αρείου Πάγου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 98/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 32/13.11.2008: Έγγραφο της Διεύθυνσης Γεωργίας του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Ξάνθης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 36/5.11.2008 εγγράφου μας.
- 33/13.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 39/5.11.2008 εγγράφου μας.
- 34/13.11.2008: Ανακοίνωση της Συμβολαιογράφου Αθηνών, κυρίας Αικατερίνης Πελέκη – Βουλγαράκη, προς το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών, με κοινοποίηση στον Πρόεδρο και τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

- 35/14.11.2008: Έγγραφο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 117/14.11.2008 εγγράφου μας.
- 36/14.11.2008: Έγγραφο της Κτηματικής Υπηρεσίας Νομού Ροδόπης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 116/14.11.2008 εγγράφου μας.
- 37/14.11.2008: Έγγραφο της Κτηματικής Υπηρεσίας Νομού Ξάνθης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 115/14.11.2008 εγγράφου μας.
- 38/14.11.2008: Έγγραφο, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλέξανδρο Τζεφεράκο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 90/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 39/14.11.2008: Έγγραφο, σε τηλεομοιοτυπία, που απεστάλη από το Νομάρχη Θεσσαλονίκης, κ. Παναγιώτη Ψωμιάδη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 96/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 40/14.11.2008: Έγγραφο και στοιχεία, που απεστάλησαν από την Διευθύντρια του Υποθηκοφυλακείου Θεσσαλονίκης σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2α/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 41/14.11.2008: Αντίγραφο μαρτυρικών καταθέσεων και συνημμένων σε αυτές εγγράφων, που διεβιβάσθησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκο Καρούτσο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 1/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 42/17.11.2008: DVD, που απεστάλη από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, κ. Ιωάννη Τζαγκουρνή, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 124/15.11.08 εγγράφου μας.
- 43/17.11.2008: Επιστολή του Προέδρου του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών – Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου, κ. Νικολάου Στασινόπουλου, σε απάντηση προφορικού αιτήματος, που υπεβλήθη, κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής, την 14η Νοεμβρίου 2008.
- 44/17.11.2008: Επιστολή του κ. Κωνσταντίνου Λαλιώτη, προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, κ. Δημήτριο Σιούφα, με κοινοποίηση στον Πρόεδρο και τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.
- 45/17.11.2008: Πρακτικά συνεδριάσεων της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.».
- 46/17.11.2008: Έγγραφο του Νομάρχη Θεσσαλονίκης, κ. Παναγιώτη Ψωμιάδη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 96/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 47/17.11.2008: Έγγραφο και στοιχεία, που απεστάλησαν από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 94 και 100/12.11.2008 εγγράφων μας.

- 48/17.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από την Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, κυρία Φάνη Πάλλη – Πετραλιά, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 92/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 49/17.11.2008: Έγγραφα και στοιχεία, που απεστάλησαν από τη Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 64/7.11.2008 εγγράφου μας.
- 50/18.11.2008: Έγγραφο του Κτηματολογικού Γραφείου Καλαμαριάς, που απεστάλη από την Προϊσταμένη του Μεταβατικού Κτηματολογικού Γραφείου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 3/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 51/18.11.2008: Έγγραφα και συμβόλαια, που απεστάλησαν από την Υποθηκοφύλακα Καλαμαριάς, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 2β/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 52/18.11.2008: Έγγραφα, στοιχεία και χάρτες, που απεστάλησαν από την Υποθηκοφύλακα Κομοτηνής, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 67/7.11.2008 εγγράφου μας.
- 53/18.11.2008: Επιστολή της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 101/13.11.2008 εγγράφου μας .
- 54/18.11.2008: Έγγραφο, που απεστάλη από την Προϊσταμένη του Τμήματος Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιογνωστικής Έρευνας (Υπουργείο Πολιτισμού), σε συνέχεια του προηγούμενου υπ' αριθμ. πρωτ. 53/18.11.2008 εισερχομένου εγγράφου.
- 55/18.11.2008: Αίτηση κατοίκων της Νέας Ραιδεστού προς τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης.
- 56/18.11.2008: Έγγραφα που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Κωνσταντίνο Γκράτζιο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 120/14.11.2008 εγγράφου μας.
- 57/18.11.2008: DVD, που απεστάλη από τον μάρτυρα κ. Αθανάσιο Πάπιστα.
- 58/18.11.2008: DVD, που κατετέθη από τον μάρτυρα κ. Αθανάσιο Πάπιστα, σε αντικατάσταση του προηγούμενου.
- 59/19.11.2008: Αντίγραφο της σχηματισθείσης, από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, δικογραφίας, μετά από προκαταρκτική εξέταση, συνεπεία της μηνυτήριας αναφοράς κατοίκων της Νέας Ραιδεστού, που απεστάλη σε απάντηση του υπ' αριθμ. 119/14.11.2008 εγγράφου μας.
- 60/19.11.2008: Αντίγραφο μαρτυρικής κατάθεσης Σταματίας Σωτηροπούλου, που απεστάλη από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 139/18.11.2008 εγγράφου μας.

- 61/19.11.2008: Στοιχεία και έγγραφα, που απεστάλησαν από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 131/17.11.2008 εγγράφου μας.
- 62/19.11.2008: Έγγραφα και στοιχεία, που απεστάλησαν από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 118/14.11.2008 και 140/18.11.2008 εγγράφων μας.
- 63/19.11.2008: Επιστολή του Προέδρου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 140/18.11.2008 εγγράφου μας.
- 64/19.11.2008: Επιστολή του Διοικητού του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ», σε απάντηση του υπ' αριθμ. 144/19.11.2008 εγγράφου μας, σχετικά με την κατάσταση της υγείας του μάρτυρα, κ. Μιχαήλ Κουκουβίνου.
- 65/19.11.2008: Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως με τις υπ' αριθμ. 5796/1996 και 44549/2008 κοινές υπουργικές αποφάσεις, σχετικά με το χαρακτηρισμό υδροβιοτόπων.
- 66/19.11.2008: Επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στέλιου Γκρόζου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 97/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 67/19.11.2008: Έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, κ. Ευάγγελου Μπαλτά, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 141/18.11.2008 εγγράφου μας.
- 68/19.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Πέτρο Παπαγεωργίου, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 118/14.11.2008 και 140/18.11.2008 εγγράφων μας.
- 69/20.11.2008: Χειρόγραφο κείμενο, που κατετέθη από την μάρτυρα, κυρία Κωνσταντία Κάνου, κατά τη συνεδρίαση της 20ής Νοεμβρίου 2008, ως ιδιόγραφο σημείωμα της μάρτυρος, κυρίας Σταματίας Σωτηροπούλου.
- 70/20.11.2008: Έγγραφο του Εισηγητή του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου προς τον Πρόεδρο της Εταιρείας.
- 71/20.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Κωνσταντίνο Γκράτζιο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 140/18.11.2008 εγγράφου μας.
- 72/20.11.2008: Κατάλογος μαρτύρων που προτάθηκαν από τους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. - μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

- 73/20.11.2008: Έγγραφα, στοιχεία και χάρτες, που απεστάλησαν από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 141/18.11.2008 εγγράφου μας.
- 74/21.11.2008: Έγγραφα της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ανατολικής Αττικής, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 142/18.11.2008 εγγράφου μας.
- 75/21.11.2008: Έγγραφα της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 115/14.11.2008 εγγράφου μας.
- 76/21.11.2008: Αντίγραφα μαρτυρικών καταθέσεων και συνημμένων σε αυτές εγγράφων, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 1/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 77/21.11.2008: Δελτίο Τύπου της 14/11/2008 του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών.
- 78/21.11.2008: Έγγραφο του Πρωτοδικείου Ροδόπης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 112/14.11.2008 εγγράφου μας.
- 79/21.11.2008: Έγγραφα και στοιχεία, που απεστάλησαν από τον Προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 147/20.11.2008 εγγράφου μας.
- 80/21.11.2008: Δημοσιεύματα του εντύπου «Αθηναϊκό Πεζοδρόμιο».
- 81/24.11.2008: Υπόμνημα, που κατετέθη από τον Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Εφραίμ, κατά τη συνεδρίαση της 24/11/2008.
- 82/24.11.2008: Υπόμνημα, που κατετέθη από τον Μοναχό της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Αρσένιο, κατά τη συνεδρίαση της 24/11/2008.
- 83/24.11.2008: Έγγραφο, σε τηλεομοιοτυπία, του Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου του Δημοτικού Διαμερίσματος Ουρανούπολης, κ. Τρύφωνα Μίτιντζη, προς το Δασαρχείο Αρναίας.
- 84/24.11.2008: Έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνου Σκιαδά.
- 85/24.11.2008: Επιστολή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, κ. Λέανδρου Ρακιντζή, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 171/23.11.2008 εγγράφου μας.
- 86/24.11.2008: Συμβόλαια αγοραπωλησιών, που απεστάλησαν από την μάρτυρα, κυρία Αναστασία Γαβριηλίδου, Συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης, σε συνέχεια της προφορικής της κατάθεσης.
- 87/24.11.2008: Έγγραφα και στοιχεία, που απεστάλησαν από τη Συμβολαιογράφο Θεσσαλονίκης, κυρία Δήμητρα Τσατσαρέλη – Θεοδώρου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 95/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 88/24.11.2008: Εγκύκλιοι και ενημερωτικό σημείωμα, που απεστάλησαν από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ.

Κωνσταντίνο Σκιαδά, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 167/23.11.08 εγγράφου μας.

89/25.11.2008: Χάρτες, στοιχεία και έγγραφα, που απεστάλησαν από την Κτηματική Υπηρεσία Νομού Θεσσαλονίκης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 167/23.11.2008 εγγράφου μας.

90/25.11.2008: Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου του μάρτυρος, κ. Αλέξανδρου Χατζηαλεξάνδρου, που απεστάλη από τον ίδιο.

91/25.11.2008: Επιστολή του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κ. Αλεξάνδρου Τζεφεράκου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 172/23.11.2008 εγγράφου μας.

92/25.11.2008: Έγγραφα της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 162/21.11.2008 εγγράφου μας.

93/26.11.2008: Επιστολή του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, κ. Μανόλη Λαμτζίδη και συνημμένα σε αυτή, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 135/17.11.2008 εγγράφου μας.

94/26.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκο Καρούτσο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 146/19.11.2008 εγγράφου μας.

95/26.11.2008: Επιστολή του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεωργίου Αλογοσκούφη και συνημμένα σε αυτή, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 99/12.11.2008 εγγράφου μας.

96/26.11.2008: Χάρτης με την πρόταση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Δήμου Σταγείρων – Ακάνθου, που απεστάλη από τον Δήμαρχο Σταγείρων – Ακάνθου Νομού Χαλκιδικής, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 170/23.11.2008 εγγράφου μας.

97/26.11.2008: Έγγραφα της Διεύθυνσης Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 168/23.11.2008 εγγράφου μας.

98/26.11.2008: Πρακτικά συνεδριάσεων της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που απεστάλησαν σε απάντηση του υπ' αριθμ. 183/26.11.2008 εγγράφου μας.

99/26.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεώργιο Αλογοσκούφη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 99/25.11.2008 εγγράφου μας.

100/27.11.2008: Απαντητική επιστολή του δημοσιογράφου, κ. Κώστα Λασκαρέλια, κατόπιν της προφορικής κλήσης του ως μάρτυρος στην Εξεταστική Επιτροπή.

- 101/27.11.2008: Φάκελλος εγγράφων, που απεστάλη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Αλέξανδρο Κοντό, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 93/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 102/27.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον μάρτυρα, κ. Σπυρίδωνα Τζανή, σε συνέχεια της κατάθεσής του ενώπιον της Επιτροπής.
- 103/28.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκο Καρούτσο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 146/19.11.2008 εγγράφου μας.
- 104/28.11.2008: Αντίγραφα μαρτυρικών καταθέσεων και συνημμένων σε αυτές εγγράφων, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 1/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 105/28.11.2008: Επιστολή του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου, κ. Ιωάννη Παπανικολάου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 4/30.10.2008 εγγράφου μας.
- 106/28.11.2008: Επιστολή του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου, κ. Ιωάννη Παπανικολάου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 98/12.11.2008 εγγράφου μας.
- 107/28.11.2008: Βεβαίωση του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, σχετικά με τον ατομικό φάκελλο του μάρτυρα, κ. Αλεξάνδρου Χατζηαλεξάνδρου.
- 108/28.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκο Καρούτσο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 146/19.11.2008 εγγράφου μας.
- 109/28.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν σε τηλεομοιοτυπία από τον Πρόεδρο «ΣΕΑ – Πρωτοβουλία Πολιτών», κ. Δημήτριο Γεωργακόπουλο.
- 110/28.11.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, κ. Παύλο Κανελλάκη.
- 111/1.12.2008: Υπόμνημα και έγγραφα, που απεστάλησαν από τον μάρτυρα, κ. Γεώργιο Σαχπατζίδη, σε συνέχεια της κατάθεσής του ενώπιον της Επιτροπής.
- 112/1.12.2008: Επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας Φίλων της Μεγάλης Ιδέας, κ. Πέτρου Κωνσταντίνου.
- 113/1.12.2008: Επιστολή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γεωργίου Προβόπουλου, σχετικά με την έρευνα της κίνησης τραπεζικών λογαριασμών.
- 114/1.12.2008: Επιστολή των Βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. - μελών της Επιτροπής, προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, κ. Δημήτριο Σιούφα.
- 115/1.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στέλιο Γκρόζο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 185/27.11.2008 εγγράφου μας.

- 116/1.12.2008: Έγγραφα και πίνακες της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης, που διεβιβάσθησαν από το Νομάρχη Θεσσαλονίκης, κ. Παναγιώτη Ψωμιάδη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 186/27.11.2008 εγγράφου μας.
- 117/1.12.2008: Επιστολή του Προέδρου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Πέτρου Παπαγεωργίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 169/23.11.2008 εγγράφου μας.
- 118/1.12.2008: Επιστολή του Διευθύνοντος Συμβούλου της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, κ. Κωνσταντίνου Γκράτζιου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 180/25.11.2008 εγγράφου μας.
- 119/2.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκο Καρούτσο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 146/19.11.2008 εγγράφου μας.
- 120/2.12.2008: Κατάλογος μαρτύρων που προτάθηκαν από τους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. – μέλη της Επιτροπής.
- 121/3.12.2008: Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης με αριθμ. 87/2008, που απεστάλη σε απάντηση των 6/30.10.2008 και 166/23.11.2008 εγγράφων μας.
- 122/3.12.2008: Αποσπάσματα πρακτικών των Τακτικών Συνεδριών της Γεροντίας της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου.
- 123/3.12.2008: Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και συνοδευτικό έγγραφο.
- 124/3.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στέλιο Γκρόζο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 185/27.11.2008 εγγράφου μας.
- 125/3.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στέλιο Γκρόζο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 185/27.11.2008 εγγράφου μας.
- 126/3.12.2008: Επιστολή του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεωργίου Αλογοσκούφη και συνημμένα σε αυτή έγγραφα, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 182/25.11.2008 εγγράφου μας.
- 127/4.12.2008: Αντίγραφα των ιδρυτικών εγγράφων και καταστατικών των εταιρειών «RASSADEL CO. LIMITED» και «MADEUS LIMITED».
- 128/4.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές

Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, κ. Στέλιο Γκρόζο, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 185/27.11.2008 και 201/1.12.2008 εγγράφων μας.

- 129/4.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χαλκιδικής, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 181/25.11.2008 εγγράφου μας.
- 130/4.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον κ. Γεώργιο Φούντο και αναφορά του ιδίου προς την Επιτροπή.
- 131/4.12.2008: Επιστολή του Προέδρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, κ. Χρίστου Γεραρή, προς τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, συνεπεία του υπ' αριθμ. 135/17.11.2008 εγγράφου μας.
- 132/4.12.2008: Επιστολή του Βουλευτού, κ. Γεωργίου Βουλγαράκη.
- 133/4.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, κ. Λέανδρο Ρακιντζή, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 38/5.11.2008 εγγράφου μας.
- 134/4.12.2008: Έκθεση ομάδας στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 184/26.11.2008 εγγράφου μας.
- 135/5.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από την εταιρεία «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.» σε απάντηση του υπ' αριθμ. 210/3.12.2008 εγγράφου μας.
- 136/5.12.2008: Επιστολή του Προέδρου της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, κ. Ανδρέα Λαμπρινόπουλου.
- 137/5.12.2008: Έγγραφα σε τηλεομοιοτυπία, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο «ΣΕΑ – Πρωτοβουλία Πολιτών» κ. Δημήτριο Γεωργακόπουλο.
- 138/5.12.2008: Επιστολή του μάρτυρος, κ. Ελευθέριου Φραγκιουδάκη και συνημμένα σε αυτή έγγραφα.
- 139/5.12.2008: Παραστατικά απόδοσης χρημάτων, που κατετέθησαν από τη Συμβολαιογράφο Αθηνών, κυρία Αικατερίνη Πελέκη - Βουλγαράκη.
- 140/5.12.2008: Παραστατικά, που κατετέθησαν από τον δικηγόρο, κ. Δημήτριο Πελέκη.
- 141/8.12.2008: Επιστολή της μάρτυρος, κυρίας Σταματούλας Μαντέλη.
- 142/8.12.2008: Ενημερωτικό σημείωμα του Προέδρου του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, κ. Δημητρίου Μελά, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 179/25.11.2008 εγγράφου μας.
- 143/8.12.2008: Έγγραφο της Διεύθυνσης Διαχείρισης, Εκμετάλλευσης και Αξιοποίησης Ακινήτων της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 169/23.11.2008 εγγράφου μας.

- 144/8.12.2008: Πόρισμα σχετικά με τη διενέργεια ελέγχου ανταλλαγής δημοσίων κτημάτων, που απεστάλη από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, κ. Λέανδρο Ρακιντζή, σε απάντηση των υπ' αριθμ. 38/5.11.2008 και 171/23.11.2008 εγγράφων μας.
- 145/8.12.2008: Επιστολή του πρώην Βουλευτού, κ. Γεωργίου Ανωμερίτη.
- 146/10.12.2008: Παραστατικά απόδοσης χρημάτων, που κατετέθησαν από την Συμβολαιογράφο Αθηνών, κυρία Αικατερίνη Πελέκη – Βουλγαράκη.
- 147/10.12.2008: Παραστατικά και γραμμάτια παράστασης Δικηγορικού Συλλόγου, που κατετέθησαν από τον Δικηγόρο, κ. Δημήτριο Πελέκη.
- 148/10.12.2008: Υπόμνημα του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών για την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου και συνημμένα έγγραφα.
- 149/10.12.2008: Επιστολή του νομίμου εκπροσώπου της Εταιρείας «ΔΟΜΟΣ 5 Ο.Ε.», κ. Νίκου Παναγιώτου, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 209/3.12.2008 εγγράφου μας.
- 150/10.12.2008: Επιστολή του νομίμου εκπροσώπου της Εταιρείας «ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΟΥΜΒΕΡΤΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ Ο.Ε.», κ. Αντώνιου Ιωακειμίδη, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 207/3.12.2008 εγγράφου μας.
- 151/10.12.2008: Επιστολή κ. Γεωργίου Κόλλια, συνταξιούχου Τοπογραφικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, σχετικά με τη λίμνη Βιστωνίδα.
- 152/10.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, κ. Κυριάκο Καρούτσο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 146/19.11.2008 εγγράφου μας.
- 153/10.12.2008: Έγγραφα της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων, που απεστάλησαν σε απάντηση του υπ' αριθμ. 202/1.12.2008 εγγράφου μας.
- 154/10.12.2008: Έγγραφα, που απεστάλησαν από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας «Θ. και Α. και Α. ΔΟΥΡΟΣ Ο.Ε.», κ. Άρη – Σωτήριο Δούρο, σε απάντηση του υπ' αριθμ. 206/3.12.2008 εγγράφου μας.
- 155/10.12.2008: Υπόμνημα του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, για την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου, με συνημμένα πρόσθετα στοιχεία και φωτογραφικό υλικό.
- 156/10.12.2008: Επιστολή του Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος, κ. Γεωργίου Προβόπουλου, σχετικά με τη συνέχιση της έρευνας της κίνησης τραπεζικών λογαριασμών.
- 157/10.12.2008: Έγγραφα σε τηλεομοιοτυπία, που απεστάλησαν από τον Πρόεδρο «ΣΕΑ – Πρωτοβουλία Πολιτών», κ. Δημήτριο Γεωργακόπουλο.
- 158/11.12.2008: Επιστολή – Δήλωση του Βουλευτού, κ. Γεωργίου Βουλγαράκη.

159/11.12.2008: Μετάφραση στην ελληνική των ιδρυτικών εγγράφων και καταστατικών των εταιρειών «RASSADEL CO. LIMITED» και «MADEUS LIMITED».

160/12.12.2008: Έγγραφα, στοιχεία και πίνακες, που απεστάλησαν από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου.

VI. Η Επιτροπή εξέτασε σε σαράντα τρεις (43), από τις συνολικά σαράντα επτά (47), συνεδριάσεις όλους τους χρήσιμους μάρτυρες -εκατόν είκοσι δύο (122) τον αριθμό- που είναι οι ακόλουθοι, κατά τη σειρά της ημερομηνίας εξέτασής τους:

1. Ελευθέριος Ροΐδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους	3.11.2008
2. Στέφανος Δέτσης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους	3.11.2008
3. Δήμητρα Κεφαλά, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	3.11.2008
4. Γεώργιος Βλάχος, Δημοσιογράφος	4.11.2008
5. Ιωάννης Ντάσκας, Δημοσιογράφος	4.11.2008
6. Διονύσιος Χειμώνας, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	4.11.2008
7. Γεωργία Σακάλογλου, Πρωτοδίκης	4.11.2008
8. Κωνσταντίνος Βαξεβάνης, Δημοσιογράφος	4.11.2008 & 5.11.2008
9. Μητροπολίτης Ξάνθης, κ. Παντελεήμων (κατά κόσμον Μιχαήλ Καλαφάτης)	5.11.2008
10. Γρηγόριος Κρόμπας, πρώην Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.	5.11.2008
11. Μιλτιάδης Γιοβαννόπουλος, Πρωτοδίκης	5.11.2008
12. Κωνσταντίνος Πετούσης, Συνταξιούχος Δημόσιος Υπάλληλος (Τοπογραφική Υπηρεσία Κομοτηνής)	5.11.2008
13. Δημήτριος Παπουτσής, Δικηγόρος	5.11.2008
14. Αριστέα Μπουγάτσου, Δημοσιογράφος	5.11.2008
15. Αθανάσιος Μπαλτζόπουλος, Πρόεδρος Επιτροπής Απαλλοτριώσεων Διεύθυνσης Γεωργίας Ξάνθης	6.11.2008
16. Αθανάσιος Ξυνίδης, πρώην Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης	6.11.2008
17. Χρήστος Κωνσταντινίδης, Συνταξιούχος Δημόσιος Υπάλληλος (Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης)	6.11.2008
18. Ευστράτιος Βολάνης, επ. Πρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	6.11.2008
19. Παναγιώτης Παπαδόπουλος, Δημοσιογράφος – Εκδότης	6.11.2008
20. Γεώργιος Παυλίδης, Νομάρχης Ξάνθης	7.11.2008
21. Ιωάννης Δραγασάκης, Βουλευτής	7.11.2008
22. Ιωάννης Διονυσόπουλος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους	7.11.2008
23. Ιωάννης Μουρμούρας, Πρόεδρος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών	10.11.2008

24. Γρηγόριος Κάτσος, Μέλος Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
25. Παύλος Κανελλάκης, Μέλος Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
26. Χαράλαμπος Χαραλαμπόπουλος, Μέλος Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
27. Άννα Μιχαηλίδη, Μέλος Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
28. Νικόλαος Πρωτονοτάριος, Μέλος Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
29. Ιωάννης Αλεξόπουλος, Μέλος Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
30. Σταυρούλα Γουρδουπάρη, Μέλος Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
31. Μαρία Βλαχογιαννη, Γενική Διευθύντρια Σ.Ο.Ε.	10.11.2008
32. Ιωάννης Ρεφειάδης, Υπάλληλος Κτηματικής Υπηρεσίας Κομοτηνής	11.11.2008
33. Τρύφωνας Μίπιτζης, Πρόεδρος Δημοτικού Διαμ/τος Ουρανούπολης	11.11.2008
34. Εύα Τσακίρη, Δήμαρχος Αβδήρων	11.11.2008
35. Βασίλειος Τσολακίδης, Δήμαρχος Βιστωνίδας	11.11.2008
36. Βασίλειος Κουρούμαλης, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	11.11.2008
37. Μαρία Ψάλτη, Πρόεδρος Πρωτοδικών	11.11.2008
38. Παναγιώτης Κιούσης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους	11.11.2008
39. Χριστόδουλος Μπότσιος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους	12.11.2008
40. Μιχαήλ Στυλιανίδης, Δήμαρχος Ξάνθης	12.11.2008
41. Σωτηρία Ζαφείρη, Προϊσταμένη Κτηματικής Υπηρεσίας Αθηνών	12.11.2008
42. Φίλιππος Τσαλίδης, Γενικός Γραμματέας Έρευνας & Τεχνολογίας Υπουργείου Ανάπτυξης	12.11.2008
43. Νικήτας Φραγκισκάκης, Δασολόγος (Δασαρχείο Χαλκιδικής)	12.11.2008
44. Ιωάννης Ταβλάκης, Έφορος Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής	12.11.2008
45. Χρήστος Τσεκούρας, επ. Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους	13.11.2008
46. Σταματία Σωτηροπούλου, Δικηγόρος	13.11.2008
47. Αναστασία Γαβριηλίδου, Συμβολαιογράφος Θεσσαλονίκης	13.11.2008
48. Κωνσταντίνος Καποτάς, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους	13.11.2008
49. Άγγελος Αποστολίδης, Ιδιωτικός Υπάλληλος	13.11.2008
50. Νικόλαος Κιάκας, Τοπογράφος Μηχανικός	13.11.2008
51. Σταύρος Ζερβουδάκης, Νομικός Σύμβουλος της Διεύθυνσης Διαχείρισης, Εκμετάλλευσης και Αξιοποίησης Ακινήτων της Κ.Ε.Δ.	14.11.2008
52. Θωμάς Αληφακιώτης, πρώην Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης	14.11.2008
53. Ιγνάτιος Παυλίδης, Τοπογράφος Μηχανικός της Κ.Ε.Δ.	14.11.2008
54. Νικόλαος Στασινόπουλος, Πρόεδρος Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών – Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου	14.11.2008
55. Κωνσταντίνος Βλαχάκης, Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Αθηνών	14.11.2008

56. Αθανάσιος Πάπιστας, Επιχειρηματίας	17.11.2008
57. Αλέξανδρος Χατζηαλεξάνδρου, Δικηγόρος	17.11.2008 & 8.12.2008
58. Γεώργιος Στίκας, Νομικός Σύμβουλος Διοικητικού και Οικονομικών Υπηρεσιών της Κ.Ε.Δ.	17.11.2008
59. Δημήτριος Κοντός, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας	17.11.2008
60. Γεώργιος Ξηραδάκης, πρώην Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος Κ.Ε.Δ.	17.11.2008
61. Σταύρος Σαγρής, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης	17.11.2008
62. Γεώργιος Μητρόπουλος, Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.	18.11.2008
63. Απόστολος Τσιόκας, πρώην Γενικός Διευθυντής Αλιείας	18.11.2008
64. Δημήτριος Πελέκης, Δικηγόρος	18.11.2008
65. Μάρκος Καραμπέρης, Επιχειρηματίας	18.11.2008
66. Αικατερίνη Πελέκη, Συμβολαιογράφος Αθηνών	19.11.2008
67. Σπυρίδων Πολέμης, Επιχειρηματίας	19.11.2008
68. Σωτήριος Γκασούκας, Νομικός Σύμβουλος της Διεύθυνσης Διαχείρισης, Εκμετάλλευσης και Αξιοποίησης Ακινήτων της Κ.Ε.Δ..	19.11.2008
69. Κωνσταντία Κάνου	20.11.2008
70. Αντώνιος Τσουκνάκης, Τοπογράφος Μηχανικός Κ.Ε.Δ.	20.11.2008
71. Αθηναίος Φλωρίνης, Βουλευτής	20.11.2008
72. Γεώργιος Βαγιωνάς, Βουλευτής	20.11.2008
73. Ιωάννης Μπίκος, πρώην Αντινομάρχης Θεσσαλονίκης	20.11.2008
74. Ευστράτιος Μπανακάκης, Διευθυντής Κτηματικής Υπηρεσίας Θεσ/κης	20.11.2008
75. Σταματούλα Μαντέλη, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	20.11.2008
76. Κωνσταντίνος Γκράτζιος, Διευθύνων Σύμβουλος Κ.Ε.Δ.	21.11.2008
77. Πέτρος Παπαγεωργίου, Πρόεδρος Κ.Ε.Δ.	21.11.2008
78. Κωνσταντίνος Σκιαδάς, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης	21.11.2008
79. Γεώργιος Παπαϊωάννου, Προϊστάμενος Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης	21.11.2008
80. Λεωνίδα Κουρής, Νομάρχης Ανατολικής Αττικής	21.11.2008
81. Αθανάσιος Μπαλής, Νομαρχιακός Σύμβουλος Ανατολικής Αττικής	21.11.2008
82. Σπυρίδων Τζανής, Ιατρός	22.11.2008
83. Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος, Ιατρός	22.11.2008
84. Νικόλαος Πανέρης, πρώην Δήμαρχος Μίκρας	23.11.2008
85. Δημοσθένης Σαρηγιάννης, Αντιδήμαρχος Καλαμαριάς	23.11.2008
86. Αργύριος Λαφαζάνης, πρώην Νομάρχης Χαλκιδικής	23.11.2008

87. Ηγούμενος Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, κ. Εφραίμ (κατά κόσμον Βασίλειος Κουτσού)	24.11.2008
88. Μοναχός Αρσένιος (Ιερά Μονή Βατοπεδίου) (κατά κόσμον Αντώνιος Φίλος)	24.11.2008
89. Μιχάλης Τρεμόπουλος, Νομικός – Δημοσιογράφος	24.11.2008
90. Αθανάσιος Κάρτας, Δήμαρχος Βεγορίτιδας	24.11.2008
91. Σπυρίδων Στάθης, πρώην Γενικός Διευθυντής Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων	24.11.2008
92. Παναγιώτης Ψωμιάδης, Νομάρχης Θεσσαλονίκης	25.11.2008
93. Στέλιος Γκρόζος, Πρόεδρος της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότης της Τρομοκρατίας	25.11.2008
94. Θεανώ Τσοπνίδου, Προϊσταμένη Υπηρεσίας Πολιτικής Γης Θεσ/κης	25.11.2008
95. Ελευθέριος Φραγκιουδάκης, Συνταξιούχος Δημόσιος Υπάλληλος Πρώην Γενικός Διευθυντής Δασών	25.11.2008
96. Φώτης Κρεμμύδας, Δικηγόρος	25.11.2008
97. Παναγιώτης Μαντούβαλος, Υπάλληλος Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων Περιφέρειας Διεύθυνσης Αττικής	25.11.2008
98. Διονύσιος Πελέκης, Δικηγόρος	26.11.2008
99. Γεώργιος Σαχπατζίδης, Επιχειρηματίας	26.11.2008 & 8.12.2008
100. Σταύρος Παπαδόπουλος, Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος	26.11.2008
101. Νικόλαος Γιαννόπουλος, Νομαρχιακός Σύμβουλος	27.11.2008
102. Μοναχός Αναστάσιος (Ιερά Μονή Βατοπεδίου) (κατά κόσμον Πανίκος Σάκης)	27.11.2008
103. Μοναχός Ευδόκιμος (Ιερά Μονή Βατοπεδίου) (κατά κόσμον Ευδόκιος Αδάμου)	27.11.2008
104. Ηλίας Κωνσταντέας, Μέλος της Επιτροπής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότης της Τρομοκρατίας	27.11.2008
105. Άθως Κοιρανίδης, Σύμβουλος Επιχειρήσεων	1.12.2008
106. Ιωάννης Βαρδάκος, Νομικός Σύμβουλος Κ.Ε.Δ.	1.12.2008
107. Χρήστος Τελλίδης, Δημοσιογράφος	1.12.2008
108. Δημήτριος Ρίζος, Δημοσιογράφος	1.12.2008
109. Γεώργιος Δρυς, πρώην Υπουργός	1.12.2008
110. Απόστολος Φωτιάδης, πρώην Υπουργός	1.12.2008
111. Βασίλειος Μαγγίνας, Βουλευτής – πρώην Υπουργός	1.12.2008
112. Γεώργιος Βουλγαράκης, Βουλευτής – πρώην Υπουργός	2.12.2008

113. Σάββας Τσιτουρίδης, Βουλευτής – πρώην Υπουργός	2.12.2008
114. Αλέξανδρος Κοντός, Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	2.12.2008
115. Κωνσταντίνος Κιλτίδης, Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	2.12.2008
116. Ευάγγελος Μπασιάκος, Βουλευτής – πρώην Υπουργός	3.12.2008
117. Αντώνιος Μπέζας, Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών	3.12.2008
118. Πέτρος Δούκας, Υφυπουργός Εξωτερικών	3.12.2008
119. Θεόδωρος Ρουσσόπουλος, Βουλευτής - πρώην Υπουργός	4.12.2008
120. Ιωάννης Γούσιος, Πραγματογνώμονας της Τράπεζας της Ελλάδος	8.12.2008
121. Κωνσταντίνος Γεωργάρας, Πραγματογνώμονας της Τ. Ε.	8.12.2008
122. Θेमιστοκλής Αντωνίου, Πραγματογνώμονας της Τράπεζας της Ελλάδος	8.12.2008

VII. Η Εξεταστική Επιτροπή εργάσθηκε με εντατικούς ρυθμούς, σε πολύωρες συνεδριάσεις (σύνολο ωρών 250), για να δυνηθεί να εξετάσει ενδελεχώς όλες τις πτυχές της υπόθεσης αυτής, μέσα στο σχετικά σύντομο διάστημα, που είχε καθορίσει η Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων.

Ύστερα από λεπτομερή μελέτη όλων των τεθέντων υπόψη της Επιτροπής στοιχείων, την αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων και όλου του αποδεικτικού υλικού, εκτός από τα δύο DVD που μνημονεύονται με αριθμούς 57 και 58 στον ανωτέρω κατάλογο των εισερχομένων, τα οποία δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη σύμφωνα με το άρθρο 177 παρ. 2 ΚΠΔ, αφού έχουν προδήλως αποκτηθεί με αξιόποινες πράξεις (άρθρο 370^A ΠΚ), η Εξεταστική Επιτροπή κατέληξε στις διαπιστώσεις που ακολουθούν.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Α. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΛΙΜΝΗ ΒΙΣΤΩΝΙΔΑ

Από τα έγγραφα που κατατέθηκαν και τις μαρτυρικές καταθέσεις που ελήφθησαν ενώπιον της παρούσας επιτροπής προέκυψαν τα ακόλουθα:

1. Με την από 01.05.1922 αγωγή της ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου ισχυριζόταν ότι είχε αποκτήσει κατά πλήρη κυριότητα την εν Πόρτο Λάγω λιμνοθάλασσα ονομαζομένη Μπουρού ή Πουρού μετά του εν αυτή ιχθυοτροφείου (Διβαρίου ή Βιβαρίου), επί του οποίου είχε ιδρύσει εκκλησία τιμώμενη επ' ονόματι του Αγίου Νικολάου και ζητούσε να αναγνωρισθεί η κυριότητά της επ' αυτών. Για την απόδειξη των ισχυρισμών της, η Μονή επεκαλείτο των ιδίων τίτλων που και σήμερα επικαλείται, με τη διαφορά ότι στην αγωγή του 1922 **δεν περιλαμβανόταν οποιαδήποτε αναφορά στις παραλίμνιες εκτάσεις εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, που διεκδικεί σήμερα.**

2. Στο πλαίσιο συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς μεταξύ της Μονής Βατοπαιδίου - Δημοσίου και χάριν αυτής (ΚΕ/21.03.1924 Πρακτικό Αποφάσεων της Ιεράς Συνάξεως της Μονής) η συζήτηση της ανωτέρω αγωγής ματαιώθηκε και εκδόθηκε το από 08/10.04.1924 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 82/10.04.24), δια του οποίου εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Γεωργίας όπως υπογράψει σύμβαση οριστικής μεταβίβασης στην κυριότητα του Δημοσίου δύο αγροκτημάτων μετοχίων της Μονής με αντάλλαγμα την παραίτηση εκ μέρους του Δημοσίου από τη Λίμνη Μπουρού στο Ν. Ξάνθης μετά των ιχθυοτροφείων αυτής.

3. Σε εκτέλεση του ανωτέρω διατάγματος συνήφθη η υπ' αρ.2343/04.05.1930 σύμβαση του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ.Ε. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, δια της οποίας ορίσθηκαν μεταξύ άλλων ότι:

«Το Δημόσιο σε αντάλλαγμα των ανωτέρω περιοχών (ενν. μεταβίβαση κυριότητας δύο αγροτεμαχίων) της Μονής αποδίδει δια του παρόντος **στην αποκλειστική κατοχή** της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου την εν Πορτολάγω Ξάνθης λίμνη Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων (Δαλιάνη, Καρατζέ, Ταουσαντζικ και λοιπά) μετά των παραρτημάτων και εγκαταστάσεων αυτών, ως έχουν σήμερα με τα ανέκαθεν γνωστά όρια τούτων **με το δικαίωμα της εκμεταλλεύσεως της ιχθυοτροφίας και ιχθυοπαραγωγής** κατά το ειδικώτερον κατωτέρω καθοριζόμενον.

[...] Η παραχώρηση της κατοχής της λίμνης αναφέρεται σε μόνη την ιχθυοτροφική καλλιέργεια και την εκμετάλλευση και πώληση της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια τα επί της λιμνοθαλάσσης και των ιχθυοτροφείων αυτής...».

4. Κατά τις επόμενες δεκαετίες συνάπτονται συμβολαιογραφικές πράξεις, οι οποίες αφορούν στη Βιστωνίδα: α) τα έτη 1930 (3243/18.02.30 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Γεωργίου Βαρούτσου) και 1933 (41630/22.05.33 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Κομοτηνής Παναγιώτη Κυριακόπουλου) ο μοναχός Ιγνατίος Λαμπάκης ο Βατοπαιδινός αποκτά τα 19/32 εξ αδιαιρέτου της νησίδος Αντά Μπουρού από διάφορους ιδιώτες, β) το έτος 1948 με το υπ' αρ.461/03.06.48 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Φωτίου Αποστολίδη ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Βιστωνίδος «Ο Άγιος Νικόλαος» αποκτά τα υπόλοιπα 13/32 της νησίδος από ιδιώτες και γ) το έτος 1957, με την υπ' αρ.4165/30.08.57 συμβολαιογραφική δήλωση αποδοχής κληρονομίας του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Ελευθερίου Καραλέτσου, η Μονή Βατοπαιδίου κληρονομεί τα 19/32 της νησίδος «Αντά Μπουρού» μετά τον κατά την 07.05.53 θάνατο του μοναχού Ιγνατίου Λαμπάκη. **Από τις συμβολαιογραφικές αυτές πράξεις καταδεικνύεται ότι η Μονή Βατοπαιδίου αποκτά νόμιμο τίτλο κυριότητας επί τμήματος τινός της νησίδος Αντά Μπουρού και μόνον αυτής, το πρώτον εν έτει 1957.**

5. Κατόπιν, με διάφορες νομοθετικές διατάξεις, (α.ν. 16/1935, β.δ. 07.08.1940, α.ν.1924/1951, άρθρα 49, 51 και 66 του Ν.Δ. 420/1970, αρ.3 ν.1740/1987) αφαιρέθηκε η διαχείριση της λίμνης από τη Μονή Βατοπαιδίου.

6. Κατά τη διάρκεια της Κατοχής (1941-44), εκδόθηκε το υπ' αρ. 271/14.07.1941 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 234/14.07.41) «περί αυθεντικής ερμηνείας του από 08/10.04.1924 Ν.Δ., το άρθρο 1 του οποίου όριζε ότι:

«Η αληθής έννοια της παρ. β' του αρ.1 του από 08/10.04.1924 ΝΔ είναι ότι δια των διατάξεων ταύτης ανεγνωρίσθησαν τα επί της εν Πόρτο Λάγος της Ξάνθης, Λίμνης Μπουρού, μεθ' απάντων των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων (Δαλιάνη, Καραφέ, Ταουσαντζίκ κ.λ.π.) με τα ανέκαθεν γνωστά τούτων όρια, υφιστάμενα δυνάμει χρυσοβούλλων απαράγραπτα δικαιώματα κυριότητος και αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως της εν Αγίω Όρει Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, η δε μεταξύ ταύτης και του Δημοσίου εκκρεμής δίκη επί της από 01.05.1922 αγωγής της πρώτης κατ' αυτού κατηργήθη, του Δημοσίου παραιτηθέντος πάσης αξιώσεως επί της λίμνης και των ιχθυοτροφείων, αποδιδομένων εις την ρηθείσαν Ιεράν Μονήν...».

Το εν λόγω κατοχικό νομοθετικό διάταγμα καταργήθηκε, μετά την απελευθέρωση της χώρας από τον γερμανικό – ιταλικό – βουλγαρικό ζυγό, δια του αρ.9 του Α.Ν. 4760 της 05/19.07.1945. Πέραν αυτού όμως, το εν λόγω διάταγμα αναφερόταν στη λίμνη και τα ιχθυοτροφεία που ευρίσκονταν στη νησίδα εντός αυτής, ενώ

ουδεμία κυριότητα δεν αποδιδόταν στη Μονή Βατοπαιδίου επί των παραλιμνίων εκτάσεων, τις οποίες η τελευταία διεκδίκησε πολύ αργότερα, για να της αποδοθούν δια της υπ' αρ.17/2002 γνωμοδοτήσεως του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας.

7. Με το ν.1811/1988 (ΦΕΚ Α' 231/13.10.88) κυρώθηκε η "Σύμβαση παραχώρησης στο Δημόσιο της δασικής και αγροτολιβαδικής περιουσίας των Ιερών Μονών της Εκκλησίας της Ελλάδος, που συμβάλλονται στη σύμβαση αυτή", η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα στις 11.05.88, προκειμένου να επιλυθούν οριστικά και αμετάκλητα όλες οι αμφισβητήσεις σχετικά με την ερμηνεία, έκταση και εφαρμογή του ν.1700/1987 «Ρύθμιση θεμάτων εκκλησιαστικής περιουσίας» (ΦΕΚ Α' 61/06.05.87). Με την δια νόμου αυτή κυρωθείσα σύμβαση, οι συμβαλλόμενες Ιερές Μονές παραχωρούσαν συμβατικά στο Δημόσιο την αγροτολιβαδική και δασική περιουσία τους υπό συγκεκριμένους όρους και συμφωνίες, μεταξύ των οποίων ορίζεται και ότι) **«Παραμένουν στην ιδιοκτησία των Ιερών Μονών, πέραν από τις οριζόμενες στο αρ.2β αγροτολιβαδικές και δασικές εκτάσεις, και όσες κατέχουν και νέμονται με νόμιμους τίτλους δωρεάς, διαθήκης, κληροδοσίας ή κληρονομίας».**

8. Περαιτέρω, δια του αρ.55 ν.2413/96 (ΦΕΚ Α' 124/17.06.96), ορίστηκε ότι **οι Ιερές Μονές που δεν συμβλήθηκαν στην ανωτέρω, κυρωθείσα δια του ν.1811/88 σύμβαση, ούτε προσχώρησαν μεταγενέστερα σε αυτήν** έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι και νομιμοποιούνται ενεργητικά και παθητικά στις δίκες που αφορούν τα δικαιώματα και συμφέροντά τους **σχετικά με την περιουσία τους που καταλαμβάνεται από τους νόμους 1700/1987 και 1811/1988.** Η απόδειξη των εμππραγμάτων δικαιωμάτων και της νομής των Ιερών Μονών στην προαναφερόμενη περιουσία γίνεται **με κάθε αποδεικτικό μέσο** που προβλέπεται στις οικείες διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων που ίσχυαν πριν από τους νόμους 1700/1987 και 1811/1988 ως προς την κτήση της νομής και εμππραγμάτων δικαιωμάτων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με το ίδιο άρθρο ανεκλήθησαν από τότε που εκδόθηκαν όλες οι διοικητικές πράξεις οποιουδήποτε είδους και όλες οι εγκύκλιοι που εκδόθηκαν από οποιαδήποτε αρχή δυνάμει ή σε εκτέλεση των νόμων 1700/1987 και 1811/1988 σε ό,τι αφορά τις Ιερές Μονές της παρ.1 του παρόντος, ενώ κάθε αντίθετη διάταξη, δικονομική ή ουσιαστική, καταργήθηκε, όσον αφορά τις ίδιες αυτές μονές.

Με τις διατάξεις αυτές, θεσπίστηκαν τα κατάλληλα νομικά μέσα που επέτρεψαν στην συνέχεια στην μηδέποτε συμβληθείσα στην από 11.05.88 συμβολαιογραφική σύμβαση Μονή Βατοπαιδίου να νομιμοποιηθεί ενεργητικά και να διεκδικήσει εξώδικα και δικαστικά εμπράγματά της δικαιώματα στη Βιστωνίδα.

9. Με την υπ' αρ.5796/29.03.96 (ΦΕΚ Β' 854/16.09.94) κοινή απόφαση των υπουργών Ανάπτυξης, ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας οι υδροβιότοποι Δέλτα Νέστου, Λίμνης Βιστωνίδας, Λίμνης Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής τους, που αποτελούν υδροβιότοπους διεθνούς ενδιαφέροντος σύμφωνα με τα κριτήρια της Σύμβασης Ραμσάρ (1971), χαρακτηρίστηκαν ως πάρκο με την ονομασία «Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (ΕΠΑΜΘ) **και καθορίστηκαν τα μέτρα προστασίας τους, που περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, σημαντικούς περιορισμούς παραγωγικών και οικιστικών δραστηριοτήτων.** Η διετής ισχύς της εν λόγω απόφασης παρατάθηκε με την υπ' αρ.54512/2376/30.06.98 (ΦΕΚ Α' 941/01.09.98) ΚΥΑ των Υπουργών Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ για ένα ακόμη έτος, ήτοι μέχρι 30.08.99, οπότε και έπαυσε, **διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο και τους σχεδιασμούς εμπορικής αξιοποίησης της περιοχής Βιστωνίδος πέραν της παραδοσιακής ιχθυοκαλλιέργειας από τη Μονή Βατοπαιδίου, η οποία λίγους μήνες νωρίτερα (05.02.99) είχε επιτύχει την έκδοση της πρώτης από τις συνολικώς τρεις κατωτέρω υπουργικές αποφάσεις της περιόδου 1999-2003 που την αναγνώρισαν ως κυρία της περιοχής Βιστωνίδος. Ειδικότερα:**

10. Με την υπ' αρ. 26/03.12.1998 γνωμοδότησή του το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο αυτού Ελευθέριο Ροϊδη, Εφέτη, τα μέλη Ανδρέα Φυτράκη, Στέφανο Δέτση, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, παρέδρους ΝΣΚ και Γεώργιο Τσιαβό, Δ/ντη της 10^{ης} Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του ΥΠΟΙΟ αποδέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση του Στεφάνου Δέτση και γνωμοδότησε **υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδος «Αντά Μπουρού» περιοχής λίμνης Βιστωνίδος Ν. Ξάνθης.**

Η γνωμοδότηση εκδόθηκε μετά την υπ' αρ. πρωτ. 1094933/7092/A0010/01.09.98 εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας & Εθνικών Κληροδοτημάτων του ΥΠΟΙΟ σχετικά με την ιδιοκτησιακή κατάσταση της νησίδος «Αντά – Μπουρού» της περιοχής λίμνης Βιστωνίδος Ν. Ξάνθης και το υπ' αρ. πρωτ.305/19.12.95 έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας Ν. Ξάνθης, με το οποίο καταγγελλόταν ότι «η Μονή Βατοπαιδίου, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της εξ αδιαιρέτου με τον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδος έκταση 400 στρεμμάτων εντός της νησίδας Βιστωνίδας – Μπουρούς – Ξάνθης, που ανήκει στο Δημόσιο, διεκδικεί την κυριότητα ολόκληρης της νησίδος συνολικής έκτασης 1.632 στρεμμάτων».

Συγκεκριμένα, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο δέχθηκε ότι η νησίδα «Αντά Μπουρού» παραχωρήθηκε δια δωρεάς από τους Βυζαντινούς Αυτοκράτορες στη Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους μαζί με μια ευρύτερη περιοχή, προκειμένου οι μοναχοί της Μονής αυτής να διασφαλίσουν τα απαραίτητα μέσα βιοπορισμού. Προς τούτο γίνεται επίκληση τεσσάρων Χρυσοβούλλων Λόγων: του Νικηφόρου Βοτανειάτη (1080), του Ανδρονίκου Γ'

Παλαιολόγου (1329), του Ιωάννη Ε' Παλαιολόγου (1357) και του Ιωάννη Δεσπότη Ούγγλεση (1371).

Η γνωμοδότηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «από το σύνολο των προαναφερόμενων στοιχείων προκύπτει σαφώς ότι η **Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους** είναι η μοναδική κυρία και νομέας της νησίδος «**Αντά Μπουρού**» σε ποσοστό 100%, όποιας έκτασης κι αν είναι αυτή. [...] Συνεπώς, συμπερασματικά, το ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλει κανένα δικαίωμα κυριότητας, εξ οιασδήποτε αιτίας, επί της νησίδος «**Αντά Μπουρού**», ανηκούσης ταύτης εξ ολοκλήρου στην **Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους**».

11. Με την υπ' αρ. πρωτ.1007890/610/A0010/05.02.99 απόφασή του, ο τότε Υφυπουργός Οικονομικών Γεώργιος Δρυς αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αρ. 26/03.12.1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου «**υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδος «Αντά Μπουρού»** περιοχής λίμνης Βιστωνίδος Ν. Ξάνθης, εκτός του αιγιαλού, όπως αυτός θα προσδιορισθεί από την αρμόδια επιτροπή αιγιαλού – παραλίας, για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτή». Η εν λόγω υπουργική απόφαση κατατέθηκε στις 19.11.02 στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης με αύξοντα αριθμό γενικού βιβλίου εκθέσεων 7457 και σημειώθηκε στον τόμο 1084 των βιβλίων μεταγραφών με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 47.

Αμφότερες οι ανωτέρω πράξεις, γνωμοδότηση και υπουργική απόφαση, μνημονεύονται στο από 11.12.02 συνταχθέν πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής μεταξύ αφενός του Μοναχού Αρσενίου και ιερομονάχου Ευδοκίμου, εκπροσώπων της Ιεράς και Σεβασμίας Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου και αφετέρου του Χρίστου Κωνσταντινίδη, Φοροτεχνικού ΠΕ/Α', Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, **με το οποίο παρεδόθησαν στη Μονή τμήματα της εκ στρεμμάτων 25.000 περιοχής, η οποία της αποδόθηκε με επιγενόμενες υπουργικές αποφάσεις (ιδ. κατωτέρω).**

12. Με την υπ' αρ. 17/18.07.2002 γνωμοδότησή του το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο αυτού Ιωάννη Διονυσόπουλο, Νομικό Σύμβουλο ΝΣΚ, τα μέλη Ιωάννη Χατζηνέκουρα, Στέφανο Δέτση, Ευστράτιο Συνοίκη, Σταύρο Σπυρόπουλο, παρέδρους ΝΣΚ και Γεώργιο Τσιαβό, Δ/ντη της 10^{ης} Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του ΥΠΟΙΟ (χωρίς ψήφο) αποδέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση του Στεφάνου Δέτση και **γνωμοδότησε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου επί των τοπογραφημένων παραλιμνίων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης στη λίμνη Μπουρού περιοχής Ν. Ξάνθης, ανηκουσών τούτων εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή**

Βατοπαιδίου Αγίου Όρους, όπως αυτές απεικονίζονται στο από 12.12.2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη.

Η γνωμοδότηση εκδόθηκε μετά την υπ' αρ. πρωτ. 1038824/3577/A0010/03.06.02 εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας & Εθνικών Κληροδοτημάτων του ΥΠΟΙΟ και την υπ' αρ. πρωτ. 14/27.12.2001 αίτηση της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, με την οποία ζητούσε να αναγνωρισθεί κυρία επί εκτάσεων εμβαδού 25.000 στρεμμάτων που αποτελούν παραλίμνιες εκτάσεις στη λίμνη Βιστωνίδα ή Μπαρού και δύο νησίδων εντός της λίμνης, της του Αγίου Νικολάου και της Παναγίας Παντανάσσης.

Σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση, η λίμνη Μπουρού με όλη την γύρω περιοχή που καλείται «Περιθεώριο» παραχωρήθηκε από βυζαντινούς αυτοκράτορες και άλλους ηγεμόνες στη Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους, προκειμένου οι μοναχοί της Μονής αυτής να διασφαλίσουν τα απαραίτητα μέσα βιοπορισμού τους. Προς τούτο γίνεται εκ νέου επίκληση των ήδη ανωτέρω μνημονευθέντων τεσσάρων Χρυσοβούλλων Λόγων των ετών 1080, 1329, 1357 και 1371 με την προσθήκη ενός ακόμη του έτους 1369, εκδοθέντος υπό του ηγεμόνος Ιωάννου Ούγγλεση περί απαλλαγής της Μονής από τον ετήσιο φόρο ύψους 120 υπερπύρων για την εκμετάλλευση της λίμνης Μπουρού.

Η γνωμοδότηση καταλήγει ότι «Από το σύνολο των προαναφερθέντων στοιχείων, καθώς και από τις ένορκες καταθέσεις μαρτύρων» συνάγεται το συμπέρασμα ότι «η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους είναι η μοναδική κυρία και νομέας των, στη λίμνη Μπουρού του Ν. Ξάνθης, 25.000 στρεμμάτων τοπογραφημένων παραλιμνίων εκτάσεων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης, όποιος έκτασης κι αν είναι αυτές. **Συνεπώς το Ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλει κανένα δικαίωμα κυριότητας εξ οιασδήποτε αιτίας επί των εν λόγω παραλιμνίων εκτάσεων και των νησίδων, ανηκουσών τούτων εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους.**»

13. Με την υπ' αρ. πρωτ.1064538/5928/A0010/05.08.02 απόφασή του ο τότε Υφυπουργός Οικονομικών Απόστολος Φωτιάδης αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αρ. 17/18.07.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου με τη σημείωση ότι οι παραλίμνιες εκτάσεις και οι δύο νησίδες ανήκουν στην περιοχή του Ν. Ροδόπης και κατά το μικρότερο τμήμα τους στην περιοχή του Ν. Ξάνθης. Η εν λόγω υπουργική απόφαση κατατέθηκε στις 19.11.02 στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης με αύξοντα αριθμό γενικού βιβλίου εκθέσεων 7458 και σημειώθηκε στον τόμο 1084 των βιβλίων μεταγραφών με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 48. Επίσης, στις 12.09.05, σημειώθηκε στον τόμο 1571 των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Ροδόπης με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 87.

Αμφότερες οι ανωτέρω πράξεις, γνωμοδότηση και υπουργική απόφαση, μνημονεύονται στο από 11.12.02 συνταχθέν πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής μεταξύ αφενός των οσιολογιολογίων γέροντος Αρσενίου, μοναχού, και γέροντος Ευδοκίμου, ιερομονάχου, εκπροσώπων της Ιεράς και Σεβασμίας Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου και αφετέρου του Χρίστου Κωνσταντινίδη, Φοροτεχνικού ΠΕ/Α', Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, με το οποίο παρεδόθησαν στη Μονή τμήματα της εκ στρεμμάτων 25.000 περιοχής, η οποία της αποδόθηκε με την ανωτέρω, από 05.08.02 απόφαση του τότε Υφυπουργού Οικονομικών.

14. Με την υπ' αρ. 46/28.11.2002 γνωμοδότησή του το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο αυτού Ιωάννη Διονυσόπουλο, Νομικό Σύμβουλο ΝΣΚ, τα μέλη Ιωάννη Χατζηνέκουρα, Στέφανο Δέτση, Ευστράτιο Συνοίκη, Σταύρο Σπυρόπουλο, παρέδρους ΝΣΚ και Γεώργιο Τσιαβό, Δ/ντη της 10^{ης} Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας του ΥΠΟΙΟ (χωρίς ψήφο) αποδέχθηκε ομόφωνα την εισήγηση του Στεφάνου Δέτση και γνωμοδότησε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδος {ή λίμνης Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγίων Θεοδώρων (σημερινό Αγίου Νικολάου) – Νταλιάνι}, των οχθών αυτής, στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιος έκτασης κι αν είναι αυτή, ανηκούσης εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους.

Η γνωμοδότηση εκδόθηκε μετά την υπ' αρ.1075701/7350/Α0010/02.10.02 εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας & Εθνικών Κληροδοτημάτων του ΥΠΟΙΟ σχετικά με την ιδιοκτησιακή κατάσταση της λίμνης Βιστωνίδος {ή διαφορετικά λίμνης Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγίων Θεοδώρων (σημερινό Αγίου Νικολάου) – Νταλιάνι} και των οχθών της, που κατά το μεγαλύτερό της τμήμα ανήκει στη δικαιοδοσία του Ν. Ροδόπης και κατά το μικρότερό της τμήμα στο Ν. Ξάνθης και την από 28-8/10.09.2002 αίτηση θεραπείας της Ιεράς Μονής, με την οποία ζητούσε την αναγνώριση της κυριότητάς της επί της λίμνης Βιστωνίδος του Ν. Ξάνθης για τους λόγους που διαλαμβάνονταν σε αυτήν.

Κατ' επίκληση της ήδη περιειλημμένης στις δύο προηγούμενες υπ' αρ. 26/1998 και 17/2002 γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου επιχειρηματολογίας περί θεμελιώσεως του δικαιώματος ιδιοκτησίας της Μονής Βατοπαιδίου στην περιοχή της Βιστωνίδος (Χρυσόβουλλοι Λόγοι κ.λ.π.), η υπό κρίση γνωμοδότηση προκρίνει ότι το ιδιοκτησιακό αυτό δικαίωμα καταλαμβάνει και την ίδια τη λίμνη Βιστωνίδα, πέραν των παραλιμνίων εκτάσεων και των εν αυτή νησίδων.

Σύμφωνα με την κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής (πρακτικά 03.11.08) ο εισηγητής και των τριών γνωμοδοτήσεων Στέφανος Δέτσης του Μιχαήλ, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, υποστήριξε ότι ουσιαστικά δι' αυτών εξετάστηκαν

τρεις εκδοχές του ίδιου ζητήματος, ήτοι του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της λίμνης Βιστωνίδος, των νησίδων εντός αυτής και των παροχθίων εκτάσεων, αφού τα δικαιώματα κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου που εγένοντο δεκτά ήσαν τα αυτά (χρυσόβουλλοι λόγοι βυζαντινών αυτοκρατόρων και ηγεμόνων κ.λ.π.), γεγονός που δικαιολογούσε την συμμετοχή του ίδιου ως εισηγητή και στις τρεις.

15. Με την υπ' αρ. πρωτ.1051266/10611/A0010/π.ε./04.06.03 απόφασή του, ο τότε Υφυπουργός Οικονομικών Απόστολος Φωτιάδης αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αρ. 46/28.11.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδος, των οχθών αυτής, στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιας έκτασης κι αν είναι αυτή, ανηκούσης εξ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους. Η εν λόγω υπουργική απόφαση κατατέθηκε στις 25.06.03 στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης με αύξοντα αριθμό γενικού βιβλίου εκθέσεων 4479 και σημειώθηκε στον τόμο 1091 των βιβλίων μεταγραφών με αύξοντα αριθμό μεταγραφής 120.

Αμφότερες οι ανωτέρω πράξεις, γνωμοδότηση και υπουργική απόφαση, μνημονεύονται στο από 25.06.03 συνταχθέν και μεταγραφέν στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης πρωτόκολλο παραλαβής – παραδόσεως μεταξύ αφενός του Χρίστου Κωνσταντινίδη, Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, και αφετέρου του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου Εφραίμ, Καθηγουμένου της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους, ενεργούντος ως νομίμου εκπροσώπου αυτής δυνάμει του αρ.90 του Καταστατικού Χάρτου του Αγίου Όρους.

Βάσει αυτών και του αρ.12 Α.Ν. 1539/1938 περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων, όπως ισχύει, ο μεν πρώτος παρέδωσε, ο δε δεύτερος παρέλαβε για λογαριασμό της Μονής την λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα {ή διαφορετικά λίμνη Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγίων Θεοδώρων (σημερινό Αγίου Νικολάου) – Νταλιάνι} μετά των οχθών αυτής στο Ν. Ξάνθης, όποιας έκτασης κι αν είναι αυτή, επειδή ανήκει εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου Αγίου Όρους, του Δημοσίου μη δυναμένου να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επ' αυτής, σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας και τη σχετικά Υπουργική Απόφαση.

16. Ενώ είχαν ήδη εκδοθεί κατά τα ανωτέρω οι γνωμοδοτήσεις υπ' αρ. 26/03.12.1998, 17/18.07.2002 και 46/28.11.2002, με τις οποίες η Μονή Βατοπαιδίου αναγνωριζόταν αντιστοίχως ως κυρία α) της νησίδος Αντά Μπουρού της λίμνης Βιστωνίδος, β) των παραλιμνίων εκτάσεων εμβαδού 25.000 στρεμμάτων μετά των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης και γ) της ίδιας της λίμνης Βιστωνίδος και των οχθών αυτής, οι δε δύο πρώτες εξ αυτών είχαν ήδη γίνει αποδεκτές με τις από 05.02.99 και 05.08.02 αποφάσεις των Υφυπουργών Οικονομικών Γ. Δρυ και Α. Φωτιάδη

και μεταγραφεί στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης, η Μονή Βατοπαιδίου στις 21.01.03 κατέθεσε την από 15.01.03 αγωγή της κατά του Ελληνικού Δημοσίου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης. Με την αγωγή αυτή η Μονή ζητούσε να αναγνωρισθεί κυρία εκτάσεως συνολικού εμβαδού 27.044,50 στρεμμάτων, ήτοι εκτάσεως κατά 2.044,50 στρέμματα μεγαλύτερης εκείνης που της είχε αναγνωρισθεί δια της υπ' αρ.17/2002 γνωμοδοτήσεως.

Εκκρεμούσης της συζητήσεως της από 15.01.03 αγωγής, έγινε αποδεκτή από τον Υφυπουργό Οικονομικών Α. Φωτιάδη και η τρίτη, υπ' αρ.46/2002 γνωμοδότηση δια της από 04.06.03 απόφασής του.

Β.ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Το αρ.90 παρ.1 του π.δ. 284/88 (ΦΕΚ Α' 128/14.06.88), περί του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών, όπως αντικαταστάθηκε από το αρ.16§12 ν.2873/2000 ορίζει ότι: «Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας του άρθρου 10 παράγραφος 1 του α.ν. 1539/1938 (ΦΕΚ 488 Α), του άρθρου 6 του από 29/9-4/10/1939 β.δ/τος (ΦΕΚ 427 Α') και Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων 0.208/181/26.4.1982 (ΦΕΚ 214 Β') και 0.074/465/15.12.1983 (ΦΕΚ 743 Β'), λειτουργεί στο Υπουργείο Οικονομικών σε δύο (2) αυτοτελή και ανεξάρτητα Τμήματα, ως εξής: α)Τμήμα Δημοσίων Κτημάτων και β)Τμήμα Ανταλλαξίμων Κτημάτων».

2. Το άρθρο 8 του Α.Ν. 1539/38 (ΦΕΚ Α' 488/29.12.38) περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων, όπως ισχύει, ορίζει:

«1. Οποιοσδήποτε αξιώνει δικαίωμα κυριότητας ή άλλο, εκτός της νομής, εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανεξάρτητα αν αυτό κατέχεται από το Δημόσιο ή τον ίδιο, οφείλει, πριν υποβάλει σχετική αγωγή στο αρμόδιο. κατά τις κείμενες διατάξεις, δικαστήριο. να κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή προς το Δημόσιο αίτηση, η οποία θα περιλαμβάνει τις αξιώσεις του, δηλαδή το δικαίωμά του, το είδος, την έκταση, την ακριβή θέση όπου κείται το ακίνητο, και τα όριά του, μετά τοπογραφικού διαγράμματος, συνταγμένου από μηχανικό, και τους τίτλους στους οποίους στηρίζει το δικαίωμά του, ως και τα ονόματα και την ακριβή διεύθυνση κατοικίας των μαρτύρων, οι οποίοι μπορούν να καταθέσουν υπέρ αυτού. [...]

4. Μόνον εξ μήνας μετά την επίδοσιν της άνω αιτήσεως ή, εις την περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ.4 του άρθρ.11, μόνον μετά την λήξιν της υπό του κατά το άρθρ.10 Συμβουλίου ταχθείσης κατά παράτασιν προθεσμίας δύνανται οι εν παρ.1 του

παρόντος άρθρου μνημονευόμενοι, αν δεν λάβωσιν ειδοποίησιν περί της αποδοχής των αξιώσεων των, εν όλω ή εν μέρει, να εγείρωσιν αγωγήν».

3. Το άρθρο 12 παρ.1 του Α.Ν. 1539/38 (ΦΕΚ Α' 488/29.12.38) περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων, όπως ισχύει, ορίζει:

«Εάν το Συμβούλιον γνωμοδοτήσει υπέρ της αποδόσεως του αιτουμένου ακινήτου ως ανήκοντος εις τον υποβαλόντα την αίτησιν, εγκρίνη δε την απόδοσιν εν όλω ή εν μέρει ο Υπουργός των Οικονομικών, αύτη, καθ'ο μέρος ήθελεν εγκριθή υπό του Υπουργού των Οικονομικών, ενεργείται διά πρωτοκόλλου παραδόσεως υπό του Οικονομικού Εφόρου ή άλλου δημοσίου υπαλλήλου, οριζομένου υπό του Υπουργείου των Οικονομικών, εντός ενός μηνός από της εγκρίσεως, μεταβιβάζομένων αυτοδικαίως εις τον προς τον η απόδοσις και όλων των δικαιωμάτων και αγωγών εκ της μισθώσεως τυχόν ή άλλης σχέσεως του Δημοσίου προς τρίτους άνευ άλλης μεταβιβαστικής πράξεως και άνευ ουδεμιás ευθύνης του Δημοσίου δι'εκνίκησιν ή άλλην αιτίαν».

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ & ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

1. Εν όψει των ανωτέρω καταδεικνύεται ότι οι υπ' αρ. 26/03.12.98, 17/18.07.02 και 46/28.11.02 γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, καθώς και οι επ' αυτών ερειδόμενες από 05.02.99, 05.08.02 και 04.06.03 υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες η Μονή Βατοπαιδίου αναγνωρίστηκε ως κυρία της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδος, του Δημοσίου απεκδυομένου των δικαιωμάτων κυριότητάς του επ' αυτών, **υπήρξαν μονομερείς, πολλαπλώς νομικώς πλημμελείς και επιβλαβείς για το δημόσιο συμφέρον**. Οι εν λόγω γνωμοδοτήσεις και υπουργικές αποφάσεις **υιοθέτησαν πλήρως και αναντιρρήτως την πάγια επιχειρηματολογία της Μονής Βατοπαιδίου σχετικά με τα δικαιώματά της στην Βιστωνίδα**, όπως ευχερώς προκύπτει από την αντιπαραβολή τους π.χ. προς την από 15.01.03 αγωγή της Μονής και τις από 14.10.03 προτάσεις της.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Σωτηρία Ζαφείρη, συντάκτρια της από 15.04.02 έκθεσης της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης επί της από 27.12.2001 αιτήσεως θεραπείας της Μονής Βατοπαιδίου, αποδέχθηκε την κυριότητα της τελευταίας επί όλης της διεκδικούμενης έκτασης, λαβούσα υπόψη «τα προσκομισθέντα στοιχεία που είχε αποστείλει το Υπουργείο Οικονομικών, τα οποία ήταν τα χρυσόβουλα και όλα αυτά που η Μονή θεωρούσε ότι αποδεικνύουν την ιδιοκτησία της μαζί με την υπ' αρ. 26/1998 γνωμοδότηση» (πρακτικά 12.11.08 πρωί, σελ. 254).

Αντίθετα, στο κείμενο των γνωμοδοτήσεων δεν γίνεται οιαδήποτε αναφορά ή σχολιασμός σε νομικές – κανονιστικές διατάξεις ή πραγματικά περιστατικά που θα μπορούσαν να επιστηρίξουν τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου.

2. Κατόπιν της συνταγματικής αναθεώρησης του 2001 και της απαγόρευσης άσκησης διοικητικών καθηκόντων από δικαστικούς λειτουργούς (αρ.89§3 Σ), το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας αποτελείται από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συν έναν υπάλληλο του ΥΠΟΙΟ χωρίς ψήφο, δηλαδή από δημόσιους λειτουργούς που οφείλουν να προστατεύουν το δημόσιο συμφέρον.

Η λήψη υπόψη της επιχειρηματολογίας της Μονής Βατοπαιδίου και η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς θέσεων του Δημοσίου στις υπό κρίσεις γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, έρχεται σε αντίθεση και αντίφαση με την ιδιότητα του συνόλου των μελών του ως δημοσίων λειτουργών που έχουν υποχρέωση να διαφυλάττουν το δημόσιο συμφέρον, ιδιότητα την οποία δεν απεκδύονται ως μέλη ενός γνωμοδοτικού οργάνου, που δύναται, βεβαίως, να αχθεί σε κρίση υπέρ ιδιώτη και κατά του Δημοσίου, κατόπιν όμως ορθής εφαρμογής της διαδικασίας των αρ.8 επ. α.ν.1538/39.

3. Κατ' αρχάς, τα άρθρα 8-12 του α.ν. 1539/1938 «περί προστασίας δημοσίων κτημάτων» προβλέπουν μια ειδική διοικητική διαδικασία για τη διερεύνηση του περιεχομένου τυχόν αξιώσεων κυριότητας τρίτων επί ακινήτων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, που καταλήγει στην κατά το αρ.11 του αυτού νόμου γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, την οποία δύναται να αποδεχθεί ή να μην αποδεχθεί ο Υπουργός Οικονομικών (αρ.10§6).

Σκοπός της εν λόγω διοικητικής διαδικασίας είναι η αποφυγή της προκλήσεως δικών με το Δημόσιο, ιδία στις περιπτώσεις όπου τα δικαιώματα των διεκδικούντων ακίνητα κατ' αυτού είναι ευκρινή και δύνανται, ως εκ τούτου, ευχερώς να διαγνωσθούν και να αναγνωρισθούν από το Δημόσιο, μέσω της σύντομης και αδάπανης αυτής διαδικασίας ενώπιον του εν λόγω Συμβουλίου (ΑΠ 571/1964 ΝοΒ έτος ΚΓ' σελ.183 επ. αλλά και 479/07 ΟΛΝΣΚ).

Ούτω, δια διαδοχικών αιτήσεων της Μονής Βατοπαιδίου ως τρίτου, διεκδικούντος δικαιώματα επί της περιοχής της Βιστωνίδος, προς τη Δ/ση Δημοσίων Κτημάτων (αρ.8, 9), κινήθηκε η προκείμενη διοικητική διαδικασία, η οποία κατέληξε στην έκδοση των υπό κρίση γνωμοδοτήσεων - πλην της πρώτης υπ' αρ.26/1998, την πρωτοβουλία προς έκδοση της οποίας είχε ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Βιστωνίδος - των αντιστοίχων υπουργικών αποφάσεων, δι' ων αυτές εγένοντο αποδεκτές αλλά και την υπογραφή των πρωτοκόλλων παράδοσης – παραλαβής σε εφαρμογή αυτών.

Εκ του ανωτέρω σκοπού της εν λόγω διαδικασίας (ταχεία επίλυση ευχερών αμφισβητήσεων εμπραγμάτων δικαιωμάτων), όσων ήδη ανωτέρω έχουν εκτεθεί περί του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Βιστωνίδος, που κάθε άλλο παρά ευχερές δύναται να θεωρηθεί (ιδ. και κατάθεση Ι. Διονυσόπουλου, πρακτικά 05.11.08 πρωί, σελ. 142) και του εξεζητημένου εύρους των διεκδικούμενων παρά της Μονής εκτάσεων, προκύπτει εξ αντιδιαστολής ότι **η μέσω της διαδικασίας αυτής προσπάθεια επίλυσης της αντιδικίας, η οποία μάλιστα κατέληξε στην υπογραφή πρωτοκόλλων παράδοσης – παραλαβής, δεν ήταν η προσήκουσα επιλογή αλλά θα έπρεπε δια της ρητής ή σιωπηρής απόρριψης των αιτημάτων της Μονής, η διαφορά να είχε καταχθεί προς κρίση στα αρμόδια δικαστήρια.**

4. Η ειδική διαδικασία των άρθρων 8 επ. α.ν.1539/38 δεν ήταν μόνον απρόσφορη για τη διευθέτηση της διαφοράς αλλά και εφαρμόστηκε πλημμελώς, αφού δεν προκύπτει η πλήρης και για κάθε αιτηθείσα γνωμοδότηση τήρηση των τιθέμενων από το νόμο προϋποθέσεων εκ μέρους της (αιτούσας) Μονής Βατοπαιδίου και κυρίως του προσδιορισμού κατ' είδος, έκταση και ακριβή θέση του υπό κρίση ακινήτου. Επ' αυτού είναι χαρακτηριστική η πρώτη υπ' αρ.26/1008 γνωμοδότηση, η οποία, καίτοι εκδοθείσα κατόπιν εγγράφου της Εποπτείας Αλιείας Ν. Ξάνθης, δια της οποίας καταγγελλόταν ότι «η Μονή Βατοπαιδίου, η οποία είχε στην ιδιοκτησία της εξ αδιαιρέτου με τον Αλιευτικό Συνεταιρισμό έκταση 400 στρεμμάτων από τη νησίδα, διεκδικούσε ολόκληρη τη νησίδα», ερείδεται αποκλειστικώς επί των παγίων επιχειρημάτων μιας μόνον πλευράς, ήτοι της Μονής Βατοπαιδίου, περί της κυριότητάς της επί της νησίδας «Αντά Μπουρού» αλλά και της γύρω περιοχής, τα οποία αποδέχεται πλήρως και την αναγνωρίζει ως κυρία, χωρίς να είναι η κατ' αρ.8 αιτούσα και χωρίς να αναφέρει καν εμβαδόν της υπό κρίσης έκτασης.

Το εμβαδόν της νησίδος εμφανίζεται το πρώτον στην από 05.02.99 υπουργική απόφαση περί αποδοχής της υπό κρίση γνωμοδοτήσεως, ανερχόμενο σε 1.632 στρέμματα, το οποίο αποδίδεται αποκλειστικά στην κυριότητα της Μονής, ενώ το έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας ανέφερε ως εξ αδιαιρέτου ανήκουσα στη Μονή και τον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδος έκταση 400 στρεμμάτων επί της νησίδος. **Επίσης, η εν λόγω γνωμοδότηση παρακάμπτει τα κατά τα ανωτέρω περιγραφέντα συμβόλαια μεταβίβασης ακινήτων επί της νησίδος, καίτοι αυτά εκτείνονται σε περίοδο από το 1930 έως το 1957.**

5. Δια των τριών γνωμοδοτήσεων του 1998-2002, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο δέχθηκε αναντιρρήτως τα εκ μέρους της Μονής Βατοπαιδίου προβαλλόμενα δικαιώματα κυριότητας επί της Βιστωνίδος, τα οποία ερείδοντο κατ' αρχάς επί δωρεών βυζαντινών αυτοκρατόρων και ηγεμόνων δια χρυσόβουλων λόγων του 11^{ου} και 14^{ου} αιώνα, το περιεχόμενο των οποίων, ωστόσο, ήταν παντελώς επισφαλές και ενδεχομένως

ανίσχυρο καθόσον, όπως αναφέρεται στην επόμενη παράγραφο, η εφαρμογή τους επί του εδάφους καθίσταται αν όχι ανέφικτη, εξαιρετικά δυσχερής.

Η εφαρμογή - δια του από 12.12.01 τοπογραφικού διαγράμματος του αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού της Μονής Βατοπαιδίου Δημητρίου Βασιλειάδη - στη σύγχρονη εποχή ήδη αορίστων και ασαφών τίτλων προ δέκα και επτά αιώνων σε συνδυασμό με τις εν τω μεταξύ διαδραμούσες γεωμορφολογικές μεταβολές της περιοχής της Βιστωνίδος, **κάθε άλλο παρά παρείχε εχέγγυα ασφαλούς κρίσης.** Τούτο κατέθεσε στην Επιτροπή και ο Κωνσταντίνος Πελούσης του Αριστοτέλους, τοπογράφος του Υπουργείου Γεωργίας, προϊστάμενος συνεργείου και τμηματάρχης Δ/σης Τοπογραφικής Κομοτηνής, λέγοντας ότι τα τοπωνύμια που αναφέρονται στα χρυσόβουλλα και τα φερμάνια δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθούν σήμερα διότι δεν μπορούν να προσδιορισθούν οι τοποθεσίες αυτές (πρακτικά 05.11.08, πρωί, σελ.9).

6. Οι υπό κρίση γνωμοδοτήσεις αγνοούν την υπ' αρ.111/18.02.2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του ΝΣΚ, σύμφωνα με την οποία η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα, όπως ήδη παραδέχεται η υπ' αρ. 41/1929 ΟΛΣΕ, και υπάγεται στις διακρίσεις του Συντάγματος (αρ.18) και του Αστικού Κώδικα (αρ.970) όσον αφορά στην απόκτηση ιδιαιτέρων δικαιωμάτων επί κοινοχρήστων πραγμάτων και υπό τον όρο ότι δεν αναιρείται η κοινή τους χρήση (ιδ. σελ.6, 16, 17 γνωμοδότησης). Στην γνωμοδότηση αυτή σημειώνεται περαιτέρω ότι δυνάμει του από 08.04.1924 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 82/10.04.24) συνήφθη η υπ' αρ.2343/04.05.1930 σύμβαση του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ.Ε. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου (ιδ. ανωτέρω), δια της οποίας:

«Παραχωρείται από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου μόνον η ιχθυοτροφική καλλιέργεια, η εκμετάλλευση και η πώληση των παραγόμενων ιχθύων κ.λ.π., αφού τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα παραμένουν ακέραια στο Δημόσιο, όπως ρητά και με σαφήνεια αναφέρει η ίδια σύμβαση, αναφέρει δε ρητά και η προαναφερόμενη απόφαση του ΣΤΕ» (σελ.18), ενώ η εν λόγω σύμβαση του 1930 δεν έχει ποτέ ρητά καταργηθεί αλλά, αντίθετα, οι διατάξεις που στην ουσία καταργούσαν τους όρους αυτής (τρόπο διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης, εκτέλεση έργων υποδομής και εκσυγχρονισμού κ.λ.π.) έκαναν ταυτόχρονα μνεία για την ύπαρξη αυτής καθαυτής της σύμβασης, δηλ. τη θεωρούσαν εν ισχύι.

Αυτά επανέλαβε ενώπιον της Επιτροπής και η Εισηγήτρια της ανωτέρω γνωμοδότησης προς την ΟΛΝΣΚ, Δήμητρα Κεφάλαι, πάρεδρος ΝΣΚ (πρακτικά 03.11.08, σελ. 218, 222, 223), ενώ στην κατάθεσή του ο Ι. Διονυσόπουλος ανέφερε ότι κατά το χρόνο έκδοσης των υπ' αρ.17/2002 και 46/2002, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, καίτοι αποτελούμενο από Νομικούς Συμβούλους ΝΣΚ, δεν είχε υπόψη του την εν λόγω

γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Σώματος, η οποία δεν ευρισκόταν στη δικογραφία (πρακτικά 05.11.08, πρωί, σελ.73).

7. Περαιτέρω, ούτε ο συλλήβδην χαρακτηρισμός δια των γνωμοδοτήσεων ως ακύρων των συμβολαιογραφικών μεταβιβάσεων εκτάσεων της νησίδος Αντά Μπουρού λόγω ελλείψεως κυριότητας στο πρόσωπο του πωλητή και μεταβιβάσαντος είναι αναντίρρητος, **δεδομένου ότι η ακυρότητα αγοραπωλητηρίων συμβολαίων δεν διαγιγνώσκεται έγκυρα δια γνωμοδοτήσεων, ενώ σε κάθε περίπτωση καταδεικνύει ότι η Μονή Βατοπαιδίου, δια των μοναχών και δικαιοπαρόχων της, εμφανίζεται παραδεχόμενη ως μη έχουσα έκπαλαι την κυριότητα επί της νησίδος, όπως ισχυρίζεται σήμερα.**

Χαρακτηριστικά ως προς αυτό είναι τα συμβόλαια των ετών 1930 (3243/18.02.30 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Γεωργίου Βαρούτσου) και 1933 (41630/22.05.33 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Κομοτηνής Παναγιώτη Κυριακόπουλου), δια των οποίων ο μοναχός Ιγνάτιος Λαμπάκης ο Βατοπαιδινός αποκτά τα 19/32 εξ αδιαίρετου της νησίδος από διάφορους ιδιώτες, ενώ μόλις το 1957, με την υπ' αρ.4165/30.08.57 συμβολαιογραφική δήλωση αποδοχής κληρονομίας του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Ελευθερίου Καραλέτσου, η Μονή Βατοπαιδίου κληρονομεί τα 19/32 της νησίδος «Αντά Μπουρού» μετά τον κατά την 07.05.53 θάνατο του μοναχού Ιγνατίου Λαμπάκη. Σημειώνεται επίσης το υπ' αρ.461/03.06.48 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Φωτίου Αποστολίδη, με το οποίο ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Αλιέων και Αλιεργατών Βιστωνίδος και Βιστωνικού Κόλπου Πόρτο Λάγος «Ο Άγιος Νικόλαος» αγόρασε από την Αθηνά Στεφάνου – Σίτη τα υπόλοιπα 13/32 της νησίδος.

Εφόσον η Μονή Βατοπαιδίου ισχυρίζεται ότι έχει αποκτήσει την κυριότητα των υπό κρίση εκτάσεων της Βιστωνίδος, ήδη δια των από του 11^{ου} αιώνας δωρεών των βυζαντινών αυτοκρατόρων, πώς έρχεται, στις δεκαετίες του 1930 και 1950 και το μεν αγοράζει δια του μοναχού της το δε κληρονομεί μέρος των εκτάσεων που, σύμφωνα με την ίδια, της ανήκουν έκπαλαι; Η σε α' βαθμό αποδοχή, δια της άρτι δημοσιευθείσης υπ' αρ.87/2008 αποφάσεως του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, επιχειρηματολογίας της Μονής περί της έκπαλαι κτηθείσης κυριότητάς της επί της νησίδος Αντά Μπορού, με την εξαίρεση των 150 στρεμμάτων της χερσαίας ζώνης λιμένος Λάγους, δεν διασκεδάζει τον ως άνω προβληματισμό.

Επίσης οι ως άνω γνωμοδοτήσεις φέρονται να μην αξιολογούν το γεγονός ότι η Μονή Βατοπαιδίου είχε εγείρει την από 01/05/1922 αγωγή της ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ισχυριζόταν ότι, με βάση τους τίτλους που κατέχει, είχε αποκτήσει κατά πλήρη κυριότητα την στο Πόρτο Λάγος λιμνοθάλασσα ονομαζομένην Μπουρού ή Πούρου μετά του σε αυτή ιχθυοτροφείου (Διβαρίου ή Βιβαρίου), στο οποίο μάλιστα είχε ιδρύσει εκκλησία τιμωμένη επ' ονόματι του Αγίου Νικολάου και ζητούσε να αναγνωρισθεί η

κυριότητα επ' αυτών. **Ουδείς λόγος και ουδεμία αναφορά στην αγωγή εγένετο για κυριότητα επί παραλιμνίων εκτάσεων και μάλιστα χιλιάδων στρεμμάτων. Δεν αποτελεί άραγε αυτό ομολογία ότι η Μονή Βατοπεδίου δεν είχε κυριότητα επί παραλιμνίων εκτάσεων και μάλιστα χιλιάδων στρεμμάτων;**

8. Δια των υπό κρίση γνωμοδοτήσεων γίνεται περαιτέρω επίκληση του υπ' αρ. 271/14.07.1941 Ν.Δ. (ΦΕΚ Α' 234/14.07.41) «περί αυθεντικής ερμηνείας του από 08/10.04.1924 Ν.Δ., το άρθρο 1 του οποίου ορίζει ότι:

«Η αληθής έννοια της παρ. β' του αρ.1 του από 08/10.04.1924 ΝΔ είναι ότι δια των διατάξεων ταύτης ανεγνωρίσθησαν τα επί της εν Πόρτο Λάγος της Ξάνθης, Λίμνης Μπουρού, μεθ' απάντων των ιχθυοτροφείων αυτής των παρά την νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων (Δαλιάνη, Καραφέ, Ταουσαντζίκ κ.λ.π.) με τα ανέκαθεν γνωστά τούτων όρια, υφιστάμενα δυνάμει χρυσοβούλλων απαράγραπτα δικαιώματα κυριότητος και αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως της εν Αγίω Όρει Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, η δε μεταξύ ταύτης και του Δημοσίου εκκρεμής δίκη επί της από 01.05.1922 αγωγής της πρώτης κατ' αυτού κατηργήθη, του Δημοσίου παραιτηθέντος πάσης αξιώσεως επί της λίμνης και των ιχθυοτροφείων, αποδιδομένων εις την ρηθείσαν Ιεράν Μονήν...».

Ωστόσο, το υπ' αρ.271/14.07.41 «κατοχικό» Νομοθετικό Διάταγμα καταργήθηκε, μετά την απελευθέρωση της χώρας από τον γερμανικό – ιταλικό – βουλγαρικό ζυγό, δια του αρ.9 του Α.Ν. 4760 της 05/19.07.1945. Πέραν αυτού όμως, το εν λόγω διάταγμα αναφέρεται στη λίμνη και τα ιχθυοτροφεία που ευρίσκονται στη νησίδα εντός αυτής, ενώ ουδεμία κυριότητα δεν αποδίδει στη Μονή Βατοπαιδίου επί των παραλιμνίων εκτάσεων, τις οποίες η τελευταία διεκδικεί και δια της υπ' αρ.17/2002 γνωμοδοτήσεως του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου της αποδίδονται.

9. Μνεία περί δήθεν κυριότητος της Μονής επί των παραλιμνίων αυτών εκτάσεων δεν περιλαμβάνει ούτε και η από 01.05.1922 αγωγή της ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, με την οποία ισχυριζόταν ότι ήταν κυρία της λιμνοθάλασσας Μπουρού μετά του εν αυτή ιχθυοτροφείου. Η εν λόγω αγωγή ουδέποτε συζητήθηκε αλλά η αντιδικία έπαυσε με την έκδοση του από 08/10.04.1924 ΝΔ και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού συναφθείσης υπ' αρ.2343/04.05.1930 συμβάσεως του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ.Ε. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου (ιδ. ανωτέρω).

10. Της προσοχής του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου διέλαθε επίσης το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των παραλιμνίων εκτάσεων, που διεκδικούσε η Μονή Βατοπαιδίου, **είχε ήδη περιληφθεί σε διανομές και αναδασμούς (εποικιστικές εκτάσεις),** με αποτέλεσμα την απώλεια των οποιωνδήποτε ιδιωτικών κυριαρχικών δικαιωμάτων επ' αυτών και τη μετατροπή αυτών σε δικαίωμα αποζημίωσης ή ανταλλαγής, ανεξάρτητα του κύρους της

διανομής και του αναδασμού (ιδ. επ' αυτού 87/2008 ΠολΠρωτΡοδ, σελ. 19, από 10.10.03 προτάσεις του Ελληνικού Δημοσίου σελ.4, υπ' αρ. πρωτ. 9698/03 και 4174/03 έγγραφα της Δ/νσεως Αγροτικής Ανάπτυξης Ν.Α. Ροδόπης και Δ/νσεως Γεωργίας Ν. Δ. Ξάνθης).

Από το περιεχόμενο των ανωτέρω προτάσεων του Δημοσίου, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, κατά τη συζήτηση της από 15/01/2003 αγωγής της Μονής Βατοπεδίου κατά του Δημοσίου προκύπτει ότι από τα 27.000 στρέμματα το μεγαλύτερο μέρος καλύπτει εποικιστικές εκτάσεις (εδόθησαν για εγκατάσταση προσφύγων) και εκτάσεις που έλαβαν χώρα αναδασμοί κατά τα έτη 1930 και εντεύθεν.

Όπως, όμως είναι γνωστό, οι εκτάσεις αυτές θεωρούνται ως αναγκαστικώς απαλλοτριωθείσες λόγω δημοσίας ωφελείας, έστω και αν δεν εδημοσιεύθη απαλλοτριωτική απόφαση. Στην ανωτέρω περίπτωση η κυριότητα περιήλθε αυτοδικαίως στους αναγεγραμμένους στο κυρωθέν κτηματολόγιο δικαιούχους και απεσβέσθη οποιοδήποτε τυχόν δικαίωμα τρίτου υπήρχε.

Ευλόγως, όμως περαιτέρω ερωτάται : Γιατί η Μονή Βατοπεδίου ουδέν έπραξε, από το έτος 1930 και εντεύθεν, μολονότι το Δημόσιο κατελάμβανε εκτάσεις, οι οποίες υποτίθεται ότι ανήκαν σε αυτή και τις διένειμε σε ακτήμονες ή για λόγους εποικιστικούς; Αποτελεί τούτο αν όχι ευθεία παραδοχή , τουλάχιστον ισχυρή ένδειξη, την οποία όφειλαν ιδιαιτέρως να λάβουν υπόψη και να συνεκτιμήσουν τα αρμόδια κατά τον νόμο όργανα ότι η Μονή ουδέν δικαίωμα είχε στις παραλίμνιες εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας .

Εξάλλου εκ των 27.000 στρεμμάτων έκταση 4.600 στρεμμάτων έχει χαρακτηρισθεί από τις δασικές υπηρεσίες Νομών Ξάνθης και Ροδόπης ως δασική. Όμως όλα τ' ανωτέρω τα αγνόησαν τα μέλη των Γνωμοδοτικών Συμβουλίων.

11. Αρκούντως σημαντική είναι και η διαπίστωση ότι στα πλαίσια της διαχείρισης της Λίμνης Βιστωνίδας προγραμματίζονται και κατασκευάζονται έργα βελτίωσης της παραγωγής από τους ασκούντες και τη διαχείριση. Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής διεφάνη ότι μέχρι σήμερα η Μονή δεν έχει προβεί στην εκτέλεση κανενός έργου βελτίωσης της παραγωγής αλλά αρκείται μόνο στην είσπραξη των δικαιωμάτων της. Αντίθετα το Δημόσιο (Υπουργείο Γεωργίας, Περιφέρεια) αλλά και ο μισθωτής Αλιευτικός Συνεταιρισμός έχουν κατασκευάσει αναγκαία έργα συντήρησης, εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης του ιχθυοτροφείου.

12. Από τα ανωτέρω προκύπτει η πλημμελής και αβασάνιστη, αν και ομόφωνη παραδοχή εκ μέρους των μελών του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, των αιτήσεων της Μονής Βατοπαιδίου και της αναγνώρισης του δικαιώματός της κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδος, των νησίδων εντός αυτής και των παραλιμνίων εκτάσεων.

13. Με τις **νομικά και ουσιαστικά αβάσιμες υπ' αρ. 26/03.12.1998, 17/18.07.2002 και 46/28.11.2002 γνωμοδοτήσεις** του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, οι οποίες εξεδόθησαν κατόπιν εισηγήσεως του αυτού μέλους του Συμβουλίου, ήτοι του Στεφάνου Δέτση, Νομικού Συμβούλου του Κράτους, προτάθηκε προς τον Υπουργό Οικονομικών η αναγνώριση της κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου επί της λίμνης, των νησίδων και των παραλίμνιων της Βιστωνίδος εκτάσεων εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και, ταυτοχρόνως, η αποχή του Ελληνικού Δημοσίου από κάθε ενέργεια προβολής δικαιωμάτων ιδίας κυριότητας επί των αυτών εκτάσεων.

Η αποδοχή των γνωμοδοτήσεων αυτών με τις υπ' αρ. πρωτ. 1007890/610/A0010/05.02.99, 1064538/5928/A0010/05.08.02 και 051266/10611/ A0010/ π.ε./ 04.06.03 αποφάσεις των διαδοχικώς υπηρετησάντων ως Υφυπουργών Οικονομικών Γ. Δρυ και Α. Φωτιάδη σύμφωνα με το αρ.10§6 α.ν. 1539/38, η υπογραφή των από 11.12.02 και 25.06.03 πρωτοκόλλων παράδοσης και παραλαβής μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Μονής Βατοπεδίου σε εκτέλεση των αποφάσεων αυτών και κατ' εφαρμογή του αρ.12 του ιδίου νόμου και η μεταγραφή τους στα οικεία υποθηκοφυλακεία Ξάνθης και Ροδόπης Α.Ν. 1539/1938, **είχε ως αποτέλεσμα την απέκδυση του Ελληνικού Δημοσίου εκ των δικαιωμάτων του κυριότητας επί της λίμνης και της περιοχής Βιστωνίδος και την αντίστοιχη αναγνώριση ως κυρίας των εκτάσεων αυτών της Μονής Βατοπαιδίου.**

Τούτο προκύπτει προφανώς από τις διατάξεις των άρθρων 8-12 του α.ν.1539/38, που ακριβώς αποσκοπεί στην εξωδικαστική επίλυση εμπραγμάτων διαφορών μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων, αξιούντων δικαιωμάτων επί ακινήτων εναντίον του πρώτου. Για το λόγο αυτό προβλέπεται από το αρ.12 του αυτού νόμου η σύνταξη και υπογραφή πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής, **δια του οποίου αποδίδεται το αιτούμενο ακίνητο «ως ανήκον εις τον υποβαλόντα την αίτησιν» «μεταβιβαζομένων αυτοδικαίως εις τον προς ον η απόδοσις και όλων των δικαιωμάτων και αγωγών εκ της μισθώσεως τυχόν ή άλλης σχέσεως του Δημοσίου προς τρίτους άνευ άλλης μεταβιβαστικής πράξεως....».**

14. Η πλήρης αναγνώριση και παράδοση της κυριότητας της Βιστωνίδος δια των ανωτέρω τριών υπουργικών αποφάσεων των Γ. Δρυ και Α. Φωτιάδη, συνομολογείται και δια των ακολούθων εγγράφων του ΝΣΚ, δια των οποίων, ακριβώς λόγω των αποφάσεων αυτών, η αγωγή της Μονής αντιμετωπίζεται ως άνευ αντικειμένου, άλλως ως απαράδεκτη λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος προς την άσκησή της:

Με το υπ' αρ. πρωτ.7429/386355/05.02.03 έγγραφό του, ο Πρόεδρος του ΝΣΚ Ευστράτιος Βολάνης διαβιβάζει προς το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής την από 15.01.03 αγωγή της Μονής περί αναγνωρίσεως της ως κυρίας της εξ 27.044,50 στρεμμάτων

εκτάσεως στη Βιστωνίδα, με την παράκληση να διερευνηθεί **εάν και κατά πόσο η επίδικη έκταση ταυτίζεται με την καταλαμβανόμενη από τις υπ' αρ.26/1998 και 17/2002 γνωμοδοτήσεις** του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, σε καταφατική δε περίπτωση, εφόσον οι ανωτέρω γνωμοδοτήσεις έχουν γίνει αποδεκτές από τον αρμόδιο υπουργό, να ζητηθεί η **απόρριψη της αγωγής ως άνευ αντικειμένου.**

Στο από 10.10.03 δικόγραφο των προτάσεων του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο συζητήσεως (05.11.03) της από 15.01.03 αγωγής της Μονής Βατοπεδίου, υπογεγραμμένου παρά του Διονυσίου Χειμώνα, Παρέδρου ΝΣΚ αναφέρεται επί λέξει:

«Η ενάγουσα εκθέτει στην αγωγή ότι η περιγραφόμενη σε αυτήν – βάσει του από 25.10.02 τοπογραφικού διαγράμματος του μηχανικού Δ. Βασιλειάδη – επίδικη έκταση ταυτίζεται με την περιγραφόμενη στο από 12.12.01 τοπογραφικό διάγραμμα του ιδίου μηχανικού, που προσκομίσθηκε στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων, έκταση, η οποία αναγνωρίστηκε ότι ανήκει – δυνάμει των και δια της παρούσης αγωγής επικαλουμένων τίτλων κυριότητας – στην Ιερά Μονή, αφενός μεν με την υπ' αρ.26/03.12.98 γνωμοδότηση του ως άνω Συμβουλίου, την οποία ο Υπουργός Οικονομικών αποδέχθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. 1007890/610/A0010/05.02.99 απόφασή του, αφετέρου δε με την υπ' αρ.17/18.07.02 γνωμοδότηση του ιδίου Συμβουλίου, η οποία έγινε επίσης αποδεκτή με την υπ' αρ. 1064538/5928/A0010/05.08.02 απόφαση του ιδίου Υπουργού. [...] η συμπεριφορά του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου όχι μόνον διακινδύνευση ή αβεβαιότητα των συμφερόντων της δημιουργεί αλλά αντιθέτως – με τους κανόνες δικαίου που αυτή επικαλείται – **με τον πλέον πανηγυρικό και δεσμευτικό τρόπο αναγνωρίζει ότι δεν έχει δικαιώματα κυριότητας επί της επιδίκου εκτάσεως.**»

Επομένως, με τις ανωτέρω τρεις υπουργικές αποφάσεις το Ελληνικό Δημόσιο έκανε ό,τι ήταν νομικώς δυνατόν να κάνει προκειμένου να απεκδυθεί των ιδικών του ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων επί των επιδίκων εκτάσεων και να αναγνωρίσει αντ' αυτού ως κυρία των εκτάσεων αυτών τη Μονή Βατοπεδίου. Όπως σημειώνει στην κατάθεσή του και ο Χ. Κωνσταντινίδης, τότε προϊστάμενος της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, «η απόφαση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου συν την απόφαση του Υπουργού είναι για την Κτηματική Υπηρεσία θέσφατον» (πρακτικά 06.11.08 πρωί, σελ. 179).

Οι ενέργειες αυτές και οι έννομες συνέπειές τους σύμφωνα με τον Α.Ν. 1539/38 δεν αναιρούνται από την επιπρόσθετη ανάγκη της Μονής για τη δικαστική διάγνωση της κυριότητάς της και την δι' αυτής απονομή ενός αδιαμφισβητήτου και ανεπιλήπτου τίτλου κυριότητας επί των επιδίκων εκτάσεων, για την κτήση του οποίου, η έκδοση των ανωτέρω υπουργικών αποφάσεων, δια των οποίων ουσιαστικά συνομολογείτο εκ μέρους του

Δημοσίου η βασιμότητα της από 15.01.03 αγωγής της, θεωρήθηκαν ως ασφαλές πρόκριμα.

Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΠΟΜΠΗΣ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ 26/1998, 17/2002 και 46/2002 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ & ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΤΕ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Α. ΦΩΤΙΑΔΗ

1. Ιδιαίτερο προβληματισμό ενέχει η αποδοχή εκ μέρους του Υφυπουργού Α. Φωτιάδη, με την υπ' αρ. πρωτ. 1051266/10611/Α0010/π.ε./04.06.03 απόφασή του, της υπ' αρ.46/28.11.02 γνωμοδότησης, δια της οποίας ολοκληρώθηκε η αναγνώριση της Μονής Βατοπαιδίου ως κυρίας της περιοχής Βιστωνίδος: **Η εν λόγω υπουργική απόφαση εκδόθηκε έξι ολόκληρους μήνες μετά την έκδοση της γνωμοδότησης αλλά μόλις δύο ημέρες μετά την έκδοση της από 02.06.03 εντολής του ΝΣΚ προς το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής για τη συλλογή στοιχείων περί κυριότητας του Δημοσίου και, εφόσον εξευρεθούν, την προβολή ενστάσεως ίδιας κυριότητας στη συζήτηση της από 15.01.03 αγωγής της Μονής Βατοπαιδίου. Ενώ οι δημόσιες υπηρεσίες στην Ξάνθη και την Κομοτηνή εντέλλονταν να αναζητήσουν στοιχεία για την κυριότητα του Δημοσίου στις επίδικες εκτάσεις της Βιστωνίδος, ο Υφυπουργός Οικονομικών στην Αθήνα ολοκλήρωνε την αναγνώριση της Μονής ως κυρίας ολόκληρης της περιοχής.**

Η εν λόγω υπουργική απόφαση περί αποδοχής της υπ' αρ.46/2002 γνωμοδότησης επικρίνεται από μάρτυρες στην Επιτροπή διότι έλαβε χώρα διαρκούσης της εκκρεμοδικίας που ηνοιχθή δια της από 15.01.03 ασκήσεως αναγνωριστικής αγωγής της Μονής Βατοπαιδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Ο πρόεδρος του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου κατά το χρόνο έκδοσης της υπ' αρ.26/1998 γνωμοδότησης Ελευθέριος Ροϊδής του Στυλιανού, συνταξιούχος Πρόεδρος Εφετών, χαρακτήρισε την ενέργεια αυτή «σχήμα πρωθύστερον» (πρακτικά 03.11.08, σελ.53), ενώ ο Στέφανος Δέτσης σημειώνει ότι ο Υφυπουργός Α. Φωτιάδης θα ήταν λογικό να περιμένει την αγωγή αντί να εγκρίνει την υπ' αρ.46/2002 γνωμοδότηση (οπ.π. σελ.89).

2. Η αποδοχή των διεκδικήσεων της Μονής Βατοπαιδίου δια της τελευταίας απόφασης του Α. Φωτιάδη, εκκρεμούσης της αντιδικίας που είχε αρχίσει με την

από 15.01.03 αγωγή της Μονής κατά του Ελληνικού Δημοσίου αποτέλεσε αντιφατική ενέργεια, που προκάλεσε σύγχυση ως προς τη στάση της Διοίκησης και, εν όψει συζητήσεως της αγωγής, υπονόμωσε ευθέως τα ιδιοκτησιακά δίκαια του ήδη εναγομένου από τη Μονή Δημοσίου επί των επιδίκων εκτάσεων της Βιστωνίδος. Εξίσου βλαπτική και αντιβαίνουσα στα συμφέροντα του Δημοσίου ήταν και η υπογραφή του από 25.06.03 πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής της λίμνης Βιστωνίδας.

Χαρακτηριστική ως προς τις δυσχέρειες που παρουσίαζε η υπεράσπιση της υπόθεσης είναι η κατάθεση στην εξεταστική επιτροπή του Διονυσίου Χειμώνα, παρέδρου ΝΣΚ και πληρεξουσίου του Δημοσίου στην δίκη της 05.11.03, όπου μεταξύ άλλων αναφέρει ότι όταν ανέλαβε τα καθήκοντά του στο Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής το Σεπτέμβριο του 2003 η υπόθεση **«ήταν ήδη χαμένη για το Ελληνικό Δημόσιο»** αφού η **ένδικη διαφορά είχε ήδη οριστικώς κριθεί διοικητικώς δια των τριών υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες ήταν «οιονεί δικαστικές αποφάσεις και εξώδικες ομολογίες»** (πρακτικά 04.11.08 απόγευμα σελ. 82, 83), αισθανόταν, δε, ωςάν του είχε ανατεθεί **«η υπεράσπιση ενός προκεχωρημένου φυλακίου του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο είχε όμως ήδη παραδοθεί, είχαν αποχωρήσει οι στρατιώτες, οι αξιωματικοί και είχε γίνει και το πρωτόκολλο παράδοσης του φυλακίου»** (οπ.π. σελ.121, 122).

Αλλά και ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης Αθανάσιος Ξυνίδης, ερωτώμενος στην επιτροπή εάν ήταν δυνατόν ο υφυπουργός Α. Φωτιάδης να είχε παραπλανηθεί από τις γνωμοδοτήσεις του 1998 - 2002 που του είχαν προσαχθεί, δεδομένου ότι ήταν δικηγόρος και είχε σαφή γνώση της πραγματικής κατάστασης της περιοχής, απάντησε εξίσου χαρακτηριστικά **«και από την Κρήτη να ήμουν στη θέση του δεν θα το υπέγραφα»** (πρακτικά 06.11.08 πρωί σελ. 82). Δέχεται, επίσης, ότι βάσει των γνωμοδοτήσεων, υπουργικών αποφάσεων και των πρωτοκόλλων συμπεραίνει κανείς ότι υπήρξε παραίτηση του Δημοσίου εκ των δικαιωμάτων του (οπ.π. σελ. 83).

Αξιολογείται, επίσης, η μαρτυρία της Σωτηρίας Ζαφείρη του Κων/νου, υπαλλήλου κατά το έτος 2002 της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, η οποία με την από 15.04.02 έκθεσή της επί της από 27.12.2001 αιτήσεως θεραπείας της Μονής Βατοπαιδίου αποδέχθηκε την κυριότητα της τελευταίας επί όλης της έκτασης, **«η οποία περιλαμβάνει τη λίμνη Βιστωνίδα, την παραλίμνια έκταση, την περιοχή όπου ευρίσκεται ο Άγιος Γεώργιος, ο σημερινός Τεκές στο Σέλινο, την περιοχή της Αναστασιούπολης, που ονομάζεται Περιθεώριο, τη νησίδα Αντά Μπουρού και την περιοχή που ευρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Νικολάου στο Πόρτο Λάγος»** (πρακτικά 12.11.08 πρωί, σελ.255).

Η μάρτυς είχε σε τηλεοπτική της συνέντευξη (Άλφα, 13.10.08), της οποίας το απομαγνητοφωνημένο κείμενο προσκομίσθηκε στη Επιτροπή, παραδεχθεί ότι της ΕΙΧΑΝ

ΔΟΘΕΙ ΕΝΤΟΛΕΣ από το Υπουργείο Οικονομικών να μην προβάλλει στην έκθεσή της δικαιώματα του Δημοσίου επί της Βιστωνίδος αλλά να υποστηρίξει ότι αυτή ανήκε στη Μονή, καίτοι ως λιμνοθάλασσα ήταν πράγμα κοινόχρηστο. Με την κατάθεσή της στην Επιτροπή, ωστόσο, υποστήριξε ότι ως «εντολές από το υπουργείο» εννοούσε τη γνωμοδότηση 26/1998 αλλά δεν δικαιολόγησε την αποστροφή της «Εάν ήξερα ότι ήταν τόσο σοβαρό δεν θα το έκανα» (οπ.π. 265, 266).

3. Με το υπ' αρ. πρωτ. 9983/30.10.2003 έγγραφο του τότε Υφυπουργού Οικονομικών Α. Φωτιάδη για την επανεξέταση των υπ' αρ.26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας **δεν ανεκλήθησαν οι προηγούμενες τρεις από 05.02.99, 05.08.02 και 04.06.03 υπουργικές αποφάσεις του Γ. Δρυ και του ιδίου, ούτε βέβαια τα από 11.12.02 και 25.06.03 πρωτόκολλα παράδοσης και παραλαβής.** Τούτο προκύπτει σαφώς από το περιεχόμενο της εν λόγω εντολής, με την οποία απλώς διαβιβάστηκε προς το Συμβούλιο το από 22.10.2003 έγγραφο του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, «σύμφωνα με το οποίο υπάρχει επίκληση νέων νομικών και πραγματικών γεγονότων, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τη λήψη των σχετικών γνωμοδοτήσεών σας».

Ο αποστέλλων υπουργός δεν υιοθετεί καν τα «νέα νομικά και πραγματικά γεγονότα» (ιδ. διατύπωση: «σύμφωνα με το οποίο....») αλλά πιεζόμενος από τις αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας («το έγγραφο.... εκφράζει και τις απόψεις του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Ξάνθης, των κ.κ. Βουλευτών, Νομάρχη και Δημάρχου Ξάνθης....») αναγκάζεται πέντε μόλις μήνες μετά την εκ μέρους του αποδοχή και της τρίτης γνωμοδότησης να απευθυνθεί προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο με την ευγενική παράκληση «να επανεξετάσετε την κρινόμενη υπόθεση κάτω από το πρίσμα των προσκομισθέντων νέων στοιχείων».

4. Εάν υπήρχε πράγματι η πρόθεση ανακλήσεως των ανωτέρω τριών υπουργικών αποφάσεων, αντί της «παρακλήσης προς επανεξέταση» θα είχε επιλεγεί η οδός της ρητής ανακλήσεως αυτών, σύμφωνα και με τα γενικώς ισχύοντα περί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων, αφού δεν ήταν οπωσδήποτε απαραίτητο να τηρηθεί εκ νέου η διαδικασία των αρ.8 επ. του Α.Ν. 1539/38. Αφενός είχε προκληθεί έντονη αντίδραση της τοπικής κοινωνίας στην υπογραφή των αποφάσεων (ιδ. και επιστολή Αθ. Ξυνίδη), αφετέρου η Μονή Βατοπαιδίου, μετά τις ευνοϊκές υπουργικές αποφάσεις των ετών 1999-2003 είχε ήδη αναλάβει επιθετική τακτική, με την κατάθεση της από 15.01.03 αγωγής της εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, εκφυγούσα του πνεύματος εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς της εν λόγω διοικητικής διαδικασίας.

Άλλωστε, εκ της κατά το αρ.10§6 ευχέρειας του Υπουργού Οικονομικών να αποστεί της γνωμοδότησης και να εκδώσει αντίθετη απόφαση, προκύπτει ότι δύναται επίσης να ανακαλέσει την ίδια αυτού προηγούμενη απόφαση ακόμη και άνευ επανάληψης της διαδικασίας γνωμοδότησης, εφόσον συντρέχουν αναγκαίοι προς τούτο λόγοι και ουχί βεβαίως αναιτιολογήτως.

Με την κατάθεσή του ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής της Βουλής ο Γρηγόριος Κρόμπας, συνταξιούχος Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ, σημείωσε ότι το Δημόσιο μπορούσε να προβεί στην ανάκληση των επίμαχων υπουργικών αποφάσεων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του Διοικητικού Δικαίου (πρακτικά 05.11.08 πρωί, σελ.180). Τη δυνατότητα ανάκλησης των εκδοθεισών γνωμοδοτήσεων, υπουργικών αποφάσεων και πρωτοκόλλων χωρίς να τηρηθεί οπωσδήποτε η διαδικασία εκδόσεως της ανακαλούμενης πράξης, εφόσον προβάλλεται προς τούτο ευπρόσωπη αιτιολογία, υποστήριξε και η μάρτυς Δ. Κεφάλα, πάρεδρος ΝΣΚ και εισηγήτρια της 111/2000 ΟΛΝΣΚ (πρακτικά 03.11.08 σελ.276, 286), αναγνωρίζει δε ως υποστηρίξιμη ο Δ. Χειμώνας, πάρεδρος ΝΣΚ (πρακτικά 04.11.08 απόγευμα, σελ.147) αλλά και ο Ι. Διονυσόπουλος (πρακτικά 05.11.08 πρωί, σελ.109).

5. Η ουσιαστική απροθυμία του Α. Φωτιάδη να προβεί στην ανάκληση των επιμάχων υπουργικών αποφάσεων αναδεικνύεται και από το υπ' αρ. πρωτ. 1070203/3349/453/0014/17.07.01 έγγραφό του με θέμα την επέκταση εφαρμογής της υπ' αρ. πρωτ. Π7395/4269/ΠΟΛ.302/05.11.87 Α.Υ.Ο. στο Μετόχιο του Αγίου Νικολάου της Μονής Βατοπαιδίου στο Ν. Ξάνθης. Δια του εγγράφου αυτού αποδεικνύεται ότι ο Α. Φωτιάδης **απεδέχετο την κυριότητα της Μονής Βατοπαιδίου στην υπό κρίση περιοχή ήδη από το 2001, ήτοι πολύ πριν το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο γνωμοδοτήσει σχετικά με την επ' αυτής κυριότητα της Μονής**, καθώς στο κείμενο επί λέξει αναφέρεται:

«Εν όψει του γεγονότος ότι το προαναφερόμενο Ιερό Μετόχι αποτελεί αναπόσπαστο εξάρτημα της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου Αγίου Όρους που ευρίσκεται εκτός της Χερσονήσου του Άθω, δεν έχει νομική αυτοτέλεια αλλά ελέγχεται και διοικείται άμεσα από την ως άνω Μονή και συνεπώς οι πράξεις που αυτό ενεργεί, κατ' αναλογία δικαίου, θεωρούνται ότι γίνονται από την Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου Αγίου Όρους, **για τούτο ο χώρος εγκατάστασής του στην περιοχή της Ξάνθης, σε κτήμα που ανήκει ανέκαθεν στην Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους, αποτελεί στην ουσία εδαφική προέκταση του Αγίου Όρους**».

6. Περαιτέρω, ενώ ο Α. Φωτιάδης διαβεβαίωνε ήδη από το Σεπτέμβριο του 2003 ότι θα μεριμνούσε για την επανεξέταση του θέματος, δεν το έπραξε, με αποτέλεσμα να δεχθεί την από 22.10.03 επιστολή του προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης Αθ. Ξυνίδη αλλά ακόμη και κατόπιν αυτής η επανεξέταση καθυστέρησε. **Το διαβιβαστικό έγγραφο του Α. Φωτιάδη προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο φέρει ημερομηνία**

30.10.03 αλλά ο φάκελος παρελήφθη μόλις στις 24.02.04, λίγες ημέρες προ των εκλογών της 07.03.04 (Ι. Διονυσόπουλος, πρακτικά 05.11.08 πρωί, σελ.180).

Είναι δε χαρακτηριστικό ότι ενώ οι σχετικοί φάκελοι ευρίσκοντο στο εκδόσαν τις γνωμοδοτήσεις Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, με μοναδικό στόχο να χαθεί χρόνος, αναζητήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ξάνθης και Ροδόπης εκθέσεις και έγγραφα. Εν τέλει, ουδέν έγγραφο προσετέθη στους σχετικούς φακέλους, προκειμένου να ενισχυθεί η «προσπάθεια» επιτυχούς έκβασης του αιτήματος επανεξέτασης. **Άλλωστε, εάν πράγματι επεζητείτο η επανεξέταση της κυριότητας ή μη της Μονής επί των παραχωρηθεισών σε αυτήν εκτάσεων και της λίμνης θα έπρεπε: α) Να ζητηθεί η ταχεία έκδοση της απόφασης από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και β) Να ζητηθεί από τα μέλη του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, που είχαν εκδώσει τις υπό επανεξέταση γνωμοδοτήσεις, να απόσχουν από την επανεξέταση της υπόθεσης, προκειμένου να αναλάβουν αυτή άλλοι Νομικοί Σύμβουλοι, ανεπηρέαστοι από την προγενέστερη κρίση της υπόθεσης.**

Εκείνο όμως που εντυπωσιάζει είναι το γεγονός ότι ενώ ο Α. Φωτιάδης εμφανίζεται προβληματισμένος από τις παρατηρήσεις των φορέων της περιοχής και διαβιβάζει στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για επανεξέταση τις προμνησθείσες γνωμοδοτήσεις, εν τούτοις, μετά τις εκλογές του 2004, δεν ενημερώνει τον διάδοχό του υφυπουργό Οικονομικών Π. Δούκα για ένα τόσο σοβαρό θέμα που θα μπορούσε να εκθέσει τον ίδιο αλλά και το διάδοχό του. Επιπλέον, παρότι επανεξελέγη βουλευτής Έβρου και κατά τις εκλογές αυτές, ουδέν ενδιαφέρον επέδειξε μετά ταύτα για την τύχη και εξέλιξη μιας τόσο σοβαρής υπόθεσης, η οποία είχε προκαλέσει εκκρηκτικές αντιδράσεις στους γειτονικούς νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, από τους οποίους διήρχετο για να μεταβεί στην εκλογική του περιφέρεια.

Είναι προφανές ότι η υπόθεση εξελίχθηκε, όπως είχε δρομολογήσει ο Α. Φωτιάδης, ώστε μπορεί να παρατηρηθεί ότι και μετά την αποχώρησή του από το Υπουργείο Οικονομικών γνώριζε για τις ανταλλαγές που επακολούθησαν.

Εξίσου εντυπωσιακό είναι όμως και το ότι επί μία ολόκληρη τριετία (2004-2007) ενώ ήταν σε εξέλιξη η υπόθεση και ιδιαίτερα οι ανταλλαγές, υπήρξαν μεν αντιδράσεις τοπικών φορέων, όχι όμως της εντάσεως και της εκτάσεως που σημειώνονται το τελευταίο τρίμηνο. Εκείνοι δε προς τους οποίους απευθύνονταν και λάμβαναν γνώση του προβλήματος (κόμματα, βουλευτές, νομάρχες) προφανώς δεν το αξιολογούσαν ως ιδιαίτερα σοβαρό και γι' αυτό προφανώς και δεν είχε αναδειχθεί τουλάχιστον στην έκταση και τη σοβαρότητα που σήμερα αντιμετωπίζεται.

7. Κατόπιν όλων των ανωτέρω προκύπτει ο προσχηματικός χαρακτήρας της από 30.10.03 εντολής επανεξέτασης της υπόθεσης, η οποία απευθύνεται στο Γνωμοδοτικό

Συμβούλιο με τον ίδιο Πρόεδρο και τον ίδιο εισηγητή που, που γνωμοδότησαν και για τις προηγούμενες αποφάσεις και μάλιστα με σημαντική χρονική καθυστέρηση, προκειμένου να διασκεδαστούν οι αρνητικές εντυπώσεις στην τοπική κοινωνία, όπως εύγλωττα προκύπτουν και από την κατάθεση στην Εξεταστική Επιτροπή του σεβασμιότατου Μητροπολίτου Ξάνθης & Περιθεωρίου κ.κ. Παντελεήμονος στην Εξεταστική Επιτροπή (πρακτικά 05.11.08 πρωί):

«Κοινωνός του προβλήματος αυτού έγινε τον Αύγουστο του 2003, όταν ήλθε μια ομάδα ανθρώπων, αγροτών από την περιοχή της Βιστωνίδας και μου έφερε κάποια τοπογραφικά, τα οποία είχαν αναρτηθεί στα καφενεία και τα κοινοτικά καταστήματα των οικισμών της παραλίμνιας περιοχής και που με έναν κίτρινο μαρκαδόρο όριζαν και χαρακτήριζαν μια περιοχή, ότι είναι περιοχή που διεκδικεί η Μονή Βατοπαιδίου και αναρτήθηκαν εκεί για να υποβληθούν ενστάσεις. Οι Βουλευτές, ο Νομάρχης, οι Δήμαρχοι της περιοχής, οι Πρόεδροι των αγροτικών συνεταιρισμών, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, συντάξαμε ένα υπόμνημα και το στείλαμε στον Πρωθυπουργό (σ.σ. Κ. Σημίτη), στους αρμοδίους Υπουργούς, ότι πέρα από τα νησάκια και τα τετρακόσια στρέμματα δεν αναγνωρίζουμε κανένα άλλο δικαίωμα στο Μοναστήρι από αυτά που μου είπε ο ηγούμενος το 2001 ή 2002, γιατί οι εκτάσεις τις οποίες διεκδικεί το Μοναστήρι από το 1930 ή 1932 έχουν δοθεί στους αγρότες της περιοχής που ήλθαν πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία και από τον Πόντο και ότι θα πρέπει κι εμείς σαν ηγέτες της τοπικής κοινωνίας να διασφαλίσουμε τα συμφέροντα των ανθρώπων της περιοχής μας.»

«Είναι γνωστό επίσης ότι η Πρόεδρος του Δικαστηρίου κα Ψάλτη δεν εκδίκασε τις παρεμβάσεις και τις μετέθεσε για το Μάιο. Στις 28 Ιανουαρίου στέλλω ένα έγγραφο στην κα Ψάλτη κι ένα άλλο στον τότε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Λινό ύστερα από την αναβολή εκδικάσεως των παρεμβάσεων της Νομαρχίας και ακολούθησε λίγες ημέρες μετά κι ένα τηλεφώνημα στην κα Ψάλτη.

Το Φθινόπωρο του 2003 όλοι οι φορείς της Ξάνθης είχαμε πάει και στον κ. Δρυ και στον κ. Φωτιάδη. Εγώ έμαθα για το πρωτόκολλο στις 30.08.03. Όταν συναντήθηκα με τον κ. Φωτιάδη δεν ήξερα ότι είχε ήδη υπογράψει το Πρωτόκολλο. Προσωπικά εμένα ήταν κάτι που με έθιξε».

«Το θέμα αφορούσε όλους τους οικισμούς της παραλίμνιας περιοχής της Ξάνθης και εννοώ τους οικισμούς του Λάγους, της Κεσσάνης, του Σουλίου, το συνοικισμό του Σελίνου, είναι δηλαδή πέντε περίπου οικισμοί, οι οποίοι είναι στην παραλίμνια περιοχή και στην οποία έχουν τις ιδιοκτησίες τους, όπου καλλιεργούν και ζουν από αυτό. Τις εκτάσεις αυτές τις έχουν από το 1939 – 1932 όταν τα παραχώρησε το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, μιλάμε για άνω των 3.000 κατοίκων».

8. Αλλά και από την κατάθεση του πρώην υφυπουργού Οικονομικών Α. Φωτιάδη στην Εξεταστική Επιτροπή (πρακτικά 01.12.08 απόγευμα) προέκυψε το μεν η αποδοχή εκ

μέρους του των επίμαχων γνωμοδοτήσεων εν συνειδήσει του περιεχομένου τους αλλά και το απρόσφορο της προκριθείσης διαδικασίας της «επανεξέτασης» για την άμεση προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Επίσης, ο ισχυρισμός του μάρτυρος ότι δια των ενεργειών του εκερδήθη η δίκη ενώπιον του ΠολλΠρωτ Ροδόπης (σε α' βαθμό και κατά πλειοψηφία 2-1) είναι παντελώς αβάσιμος, αφενός βάσει όσων ανωτέρω εξετάθησαν και αφετέρου εκ της καταθέσεως του Δ. Χειμώνα, ο οποίος δήλωσε στην επιτροπή ότι ως πληρεξούσιος δικηγόρος του Δημοσίου στη δίκη της 05.11.03 έπρεπε να υπερασπισθεί ένα προκεχωρημένο φυλάκιο που είχε ήδη παραδοθεί (ιδ. ανωτέρω).

9. Πέραν όμως των γνωμοδοτήσεων, υπουργικών αποφάσεων και πρωτοκόλλων παράδοσης – παραλαβής της περιοχής Βιστωνίδος της περιόδου 1998 – 2002, είχαν προηγηθεί νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που αποτέλεσαν το κατάλληλο υπόβαθρο εγέρσεως εκ μέρους της Μονής Βατοπαιδίου των συγχρόνων αξιώσεών της.

Η Μονή Βατοπαιδίου ηδύνατο να προβάλλει τις αξιώσεις της ως και ανωτέρω εκτίθεται σύμφωνα με το αρ.55 ν.2413/96, κατά το οποίο όσες Ιερές Μονές δεν συμβλήθηκαν στη σύμβαση που υπογράφηκε στις 11.05.88 και κυρώθηκε με το ν.1811/1988 ούτε προσχώρησαν μεταγενέστερα σε αυτήν, **έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι και νομιμοποιούνται ενεργητικά και παθητικά στις δίκες που αφορούν τα δικαιώματα και συμφέροντά τους σχετικά με την περιουσία τους που καταλαμβάνεται από τους νόμους 1700/1987 και 1811/1988.** Η απόδειξη των εμπραγμάτων δικαιωμάτων και της νομής των Ιερών Μονών στην προαναφερόμενη περιουσία **γίνεται με κάθε αποδεικτικό μέσο** που προβλέπεται στις οικείες διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων που ίσχυαν πριν από τους νόμους 1700/1987 και 1811/1988 ως προς την κτήση της νομής και εμπραγμάτων δικαιωμάτων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με το ίδιο άρθρο ανεκλήθησαν από τότε που εκδόθηκαν όλες οι διοικητικές πράξεις οποιουδήποτε είδους και όλες οι εγκύκλιοι που εκδόθηκαν από οποιαδήποτε αρχή δυνάμει ή σε εκτέλεση των νόμων 1700/1987 και 1811/1988 σε ό,τι αφορά τις Ιερές Μονές της παρ.1 του παρόντος, ενώ κάθε αντίθετη διάταξη, δικονομική ή ουσιαστική, καταργήθηκε, όσον αφορά τις ίδιες αυτές μονές.

10. Την «αξιοποίηση», όμως, της περιοχής της Βιστωνίδος, μετά την περιέλευσή της στη Μονή Βατοπαιδίου είτε δια της τουριστικής – οικιστικής της εκμετάλλευσης είτε δια της ανταλλαγής της με άλλα ακίνητα, εξυπηρετούσε και η παύση από 30.08.99 του καθεστώτος προστασίας της. Αυτό είχε θεσπισθεί με την υπ' αρ.5796/29.03.96 (ΦΕΚ Β' 854/16.09.94) κοινή υπουργική απόφαση για το «Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (ιδ. ανωτέρω), δια της οποίας καθορίστηκαν τα μέτρα προστασίας τους, που περιελάμβαναν μεταξύ άλλων σημαντικούς περιορισμούς παραγωγικών και οικιστικών δραστηριοτήτων. **Με την παύση ισχύος (30.08.99) του καθεστώτος προστασίας ήρθη**

ένα ακόμη εμπόδιο στους σχεδιασμούς της Μονής Βατοπαιδίου για την εμπορική αξιοποίηση της Βιστωνίδος πέραν της παραδοσιακής ιχθυοκαλλιέργειας, δια της δημιουργίας προτύπου οικισμού, ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων κ.α. (ιδ. κατάθεση Αθανασίου Μπαλτζόπουλου, τότε Δ/ντη Γεωργίας Ξάνθης, πρακτικά 06.11.08 πρωί, σελ.149). Λίγους μήνες νωρίτερα (05.02.99) η Μονή είχε ήδη επιτύχει την έκδοση της πρώτης από τις συνολικώς τρεις υπουργικές αποφάσεις της περιόδου 1999-2003 που την αναγνώρισαν ως κυρία της περιοχής.

Το έλλειμμα αυτό προστασίας αποκαταστάθηκε με την έκδοση νέας ΚΥΑ (ΦΕΚ Δ' 497/17.10.2008), με την οποία οι υδροβιότοποι Δέλτα Νέστου, Λίμνη Βιστωνίδα με λιμνοθαλάσσια και λιμνιαία χαρακτηριστικά, Λίμνη Ισμαρίδα και της ευρύτερης περιοχής τους χαρακτηρίζονται ως «Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης». Η εν λόγω απόφαση θεσμοθέτησε ένα από τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα Εθνικά Πάρκα της χώρας έκτασης 727.000 στρεμμάτων και περιέχει πολύ σημαντικές διαφορές από την προγενέστερη απόφαση του 1996, στηριζόμενη για πρώτη φορά σε εμπειριστατωμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη και σε ευρεία διαβούλευση που έγινε με τις τοπικές κοινωνίες. **Επιπροσθέτως, η απόφαση αυτή αναφέρεται ρητά στα λιμνοθαλάσσια και λιμνιαία χαρακτηριστικά της Βιστωνίδας, περιλαμβάνει λεπτομερή τοπογραφική αποτύπωση της περιοχής σε σύγκριση με την απόφαση του 1996, επεκτείνει τα όρια του Πάρκου, εξειδικεύει και διαχωρίζει τις υφιστάμενες ζώνες σε επιμέρους ζώνες προστασίας και ορίζει ρητά και περιοριστικά τις επιτρεπόμενες χρήσεις σε κάθε μία δραστηριότητα που μπορεί να αναπτυχθεί μέσα στο Εθνικό Πάρκο.**

Ε. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΤΕ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Π. ΔΟΥΚΑ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡ. 26/20.05.04 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

Μετά τις εκλογές της 07.03.04 τη θέση του κ. Αποστόλου Φωτιάδη κατέλαβε ο κ. Πέτρος Δούκας, ο οποίος και προφανώς αγνοούσε παντελώς την υπό κρίση υπόθεση, αφού μέχρι τότε αυτή ουδόλως είχε αναδειχθεί από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία εξεδόθη συνεπεία της κατά τα ανωτέρω από 30.10.03 αιτήσεως επανεξετάσεως του κ. Φωτιάδη, για την γνωμοδότηση αυτή δε πρέπει να σημειωθεί ότι:

1) Δεν προεκλήθη από τον κ. Πέτρο Δούκα η συγκεκριμένη «επανεξέταση» αλλά από τον προκάτοχό του κ. Φωτιάδη,

2) Η σύνθεση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου ήταν καθορισμένη από την εποχή της προηγούμενης κυβέρνησης, δηλαδή της κυβέρνησης ΠΑ.ΣΟ.Κ,

3) Ο κ. Δούκας, ως ανωτέρω αναφέρεται, ουδόλως ε γνώριζε το πρόβλημα και ουδείς τον είχε ενημερώσει,

4) Η απόφαση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου ήταν ομόφωνη,

5) Η μη αποδοχή της θα ήταν απολύτως αυθαίρετη αφού η αναφορά Ξυνίδη είχε αποδυναμωθεί από την αναλυτική αιτιολογία της απόφασης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου.

Δηλαδή δεδομένης της εμμονής του καθ' ύλην αρμοδίου κατά το άρθρο 10 του Α.Ν. 1539/38 γνωμοδοτικού οργάνου στην ορθότητα των προηγούμενων αυτών γνωμοδοτήσεων, ο Υφυπουργός Οικονομικών είχε θεωρητικώς μόνον την κατ' άρθρο 10 παρ. 6 του αυτού νόμου ευχέρεια να αποστεί της υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδοτήσεως, να μην την αποδεχθεί και να προβεί στην ανάκληση των υπουργικών αποφάσεων του 1999- 2003. Η γνωμοδότηση αυτή του αρμόδιου Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, του εκ του νόμου εντεταλμένου για την προστασία των δημοσίων κτημάτων και κατ' επέκταση του Δημοσίου συμφέροντος, θα καθιστούσε είτε τη μη αποδοχή της νέας είτε την ανάκληση των παλαιών γνωμοδοτήσεων, παράλειψη ή πράξη- αντιστοίχως- αναιτιολόγητη.

Κατά τον κρίσιμο χρόνο αποφάνσεως επί της υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδοτήσεως, ο Υπουργός δεν είχε στη διάθεσή του στοιχεία που θα καθιστούσαν νομικά ασφαλή την μη αποδοχή της ή/ και την ανάκληση των Υπουργικών Αποφάσεων των προκατόχων του : το από 22/10/2003 έγγραφο του Α. Ξυνίδη, το οποίο κατά το χρόνο παραλαβής του θα ηδύνατο να δικαιολογήσει την άμεση ανάκληση των υπουργικών αποφάσεων του 1999- 2003, μετά την αρνητική αξιολόγηση κι απόρριψή του από το γνωμοδοτικό Συμβούλιο, δεν ηδύνατο πλέον να υποστηρίξει μια τέτοια επιλογή.

Άλλωστε, εκ της κατά το άρθρο 10 παρ. 6 ευχέρειας του υπουργού Οικονομικών να αποστεί της γνωμοδότησης και να εκδώσει αντίθετη απόφαση, προκύπτει ότι δύναται επίσης να ανακαλέσει την ίδια αυτού προηγούμενη απόφαση ακόμη και άνευ επαναλήψεως της διαδικασίας γνωμοδότησης, εφόσον συντρέχουν αναγκαίοι προς τούτο λόγοι και ουχί βεβαίως αναιτιολογήτως.

Πέραν τούτου, η εν λόγω υπουργική απόφαση είχε απλώς διαπιστωτικό χαρακτήρα και δεν παρήγαγε νέες έννομες συνέπειες, ούτε αναγνώρισε την ύπαρξη νέων εμπραγμάτων δικαιωμάτων, δι' ο και δεν επιδιώχθηκε από τη Μονή Βατοπαιδίου η μεταγραφή της στα οικεία Υποθηκοφυλακεία Ξάνθης ή Ροδόπης. Περιορίστηκε μόνον στην αποδοχή της υπ' αρ.26/20.05.04 γνωμοδότησης, δια της οποίας, κατόπιν της από 30.10.03 εντολής επανεξέτασης του υφυπουργού Οικονομικών Α. Φωτιάδη, είχε επιβεβαιωθεί εκ νέου η ορθότητα των προηγούμενων

γνωμοδοτήσεων του 1998-2002. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές, ενσωματωμένες στις υπουργικές αποφάσεις Δρυ – Φωτιάδη είχαν επομένως ήδη εφαρμοσθεί και ουδεμία νομική ή πραγματική μεταβολή προκλήθηκε με την υπουργική απόφαση του Π. Δούκα.

Πειστική απάντηση στους λόγους υπογραφής της ανωτέρω γνωμοδότησης δίνει η κατάθεση του κ. Π. Δούκα ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στο σχετικό τμήμα αυτής έχει ως ακολούθως (πρακτικά 03.12.08): «Όλες οι αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις τις οποίες αποδέχθηκα, ήταν καθαρά υπηρεσιακές. Τις κληρονόμησα τρεις μήνες αφότου ανέλαβα Υφυπουργός Οικονομικών. Ούτε τις ζήτησα ούτε τις επηρέασα καθ'οιονδήποτε τρόπο – επαναλαμβάνω καθ'οιονδήποτε τρόπο-ούτε τις προκάλεσα.

«Σας επαναλαμβάνω ότι δεν έθεσα κανένα ερώτημα σε κανέναν. Πήρα αυτές τις γνωμοδοτήσεις, τις οποίες δεν είχα κανένα λόγο να αμφισβητήσω. Αποτελούσαν συνέχεια της λειτουργίας του κράτους».

Και συνεχίζει η κατάθεση κ. Δούκα :

«Επίσης, αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να υπογραμμίσω ότι όλα τα μέλη του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων είχαν ορισθεί από την κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ το 2002. Δεν είχα ορίσει εγώ κανέναν ούτε όρισα κανέναν καθ'όλη την διάρκεια της θητείας μου ούτε και είχα τέτοια αρμοδιότητα.»

Τα ανωτέρω περιλαμβανόμενα στην κατάθεση Π. Δούκα επιβεβαιώνονται και από τα αναφερόμενα στην κατάθεση του Προέδρου του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου κ. Διονυσόπουλου «Στην αποδοχή του κυρίου Δούκα για μένα δικαιολογείται η γρηγοράδα, γιατί δεν είχε να κρίνει ουσιαστικά θέματα. Με την τελευταία γνωμοδότηση αποδεχθήκαμε τα αποδεχθέντα με τις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις. Δεν είπαμε τίποτα καινούργιο. Τα ίδια που μου λένε εδώ, τα ίδια είχαν δεχθεί και παλιά.»

Καταληκτικά, αξίζει να σημειωθεί ότι η υπ' αρ. 26/2004 γνωμοδότηση έχει λογική επάρκεια και άρα δεν μπορούσε να δημιουργήσει υπόνοιες, που θα απαιτούσαν επιπλέον έρευνα, σε επιμελή αναγνώστη (για την ουσιαστική επάρκεια αναγράφονται ανωτέρω) δεδομένου ότι απαντά όχι μονολεκτικά ή σύντομα, όπως πολλάκις συμβαίνει αλλά αναλυτικά. Αρκεί να αναγνώσει κανείς την παρ.1 της γνωμοδότησης 26/2004 η οποία δέχεται την εισήγηση του Στεφάνου Δέτση και διαλαμβάνει τα κατωτέρω:

«Από την εκτίμηση των αναφερομένων στην ως άνω αναφορά του Αθ. Ξυνίδη, Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, ισχυρισμών, προκύπτει σαφώς ότι όλοι οι προβαλλόμενοι με την αναφορά αυτή ισχυρισμοί, δεν αποτελούν νεότερα πραγματικά στοιχεία, τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη από το παρόν

Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, ώστε να δικαιολογείται η επανεξέταση των ανωτέρω γνωμοδοτήσεων του, αλλά αποτελούν διαφορετική, πλην όμως, εσφαλμένη νομική εκτίμηση και αξιολόγηση των στοιχείων των φακέλων που έλαβε υπόψη το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων για την επανέκδοση των πιο πάνω γνωμοδοτήσεων του, καλύπτονται δε, κατά την γνώμην μου, πλήρως από την ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία των ως άνω γνωμοδοτήσεων.»

ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΤΕ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Π. ΔΟΥΚΑ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡ. ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 3058/17.06.2004 ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Όπως ανωτέρω αναφέρθηκε, η Μονή Βατοπεδίου κατέθεσε στις 21.01.03 την από 15.01.03 αναγνωριστική αγωγή της ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, η οποία συζητήθηκε μετ' αναβολήν στις 05.11.03, χωρίς ωστόσο να εκδοθεί επ' αυτής οριστική απόφαση. Ακολουθώντας, η Μονή, με την υπ' αρ. πρωτ.492/9.4.1/20.05-02.06.03 αίτησή της προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ζήτησε την παροχή συναίνεσης του Ελληνικού Δημοσίου και σύμπραξης για την από κοινού κατάθεση δήλωσης περί μη έκδοσης απόφασης επί της ανωτέρω αγωγής.

Την αίτησή της αυτή η Μονή Βατοπεδίου εστήριζε στην αποδοχή εκ μέρους του Δημοσίου των τριών γνωμοδοτήσεων των ετών 1998-2002, περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της Βιστωνίδος, στην ορθότητα των οποίων το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο είχε εμμένει δια της τελευταίας σχετικής υπ' αρ.26/20.05.04 γνωμοδότησής του.

Η αίτηση της Μονής έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου εισερχομένων του ΝΣΚ 45321/01.06.04 και εξετάστηκε από το Β' Τμήμα του ΝΣΚ, το οποίο συνεδρίασε επί του θέματος στις 17.06.04 υπό την προεδρία του Χρήστου Τσεκούρα, αντιπροέδρου του ΝΣΚ, και με παρόντα μέλη τους Θεμ. Αμπλιανίτη, Αλ. Τζεφερέκο, Βλ. Ασημακόπουλο, Σπυρ. Δελλαπόρτα, Κ. Καποτά, Ηλ. Ψώνη και Χρ. Αυγερινού, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους. Ακολουθώντας την από 14.06.04 πρόταση του εισηγητή Κων/νου Καποτά, το Τμήμα γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία υπέρ της αποδοχής από το Ελληνικό Δημόσιο του αιτήματος της Μονής Βατοπεδίου, μειοψηφούντος του Νομικού Συμβούλου Παναγιώτη Κιούση, ο οποίος διατύπωσε την άποψη ότι δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση όταν αναμένεται η έκδοση δικαστικής αποφάσεως.

Εξεδόθη ούτω το υπ' αρ.3058/17.06.04 πρακτικό του ΝΣΚ περί αποδοχής του αιτήματος της Μονής και συμπράξεώς του στην από κοινού υποβολή δήλωσης περί μη

εκδόσεως αποφάσεως επί της από 15.01.03 αγωγής της Μονής, το οποίο εγένετο αποδεκτό δια της υπ' αρ. 14650/ΔΙ ΟΕ85/22.06.04 αποφάσεως του Υφυπουργού Οικονομικών Πέτρου Δούκα και διαβιβάστηκε προς το Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής με το υπ' αρ. πρωτ. οικ.51927/327104/23.06.04 έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Ιωάννου Διονυσοπούλου. Το εν λόγω πρακτικό κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης δύο μέρες αργότερα, στις 25.06.04.

Δέον να σημειωθεί ότι σχετικά με τα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προβλέπονται κατ' αρχάς από το άρθρο 100Α του ισχύοντος Συντάγματος, που παραπέμπει στο νόμο σχετικά με τη συγκρότηση και τη λειτουργία του. Ρητά όμως το ίδιο το Σύνταγμα περιγράφει τις αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που περιλαμβάνουν τη Δικαστική Υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου καθώς και την αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή και τον συμβιβασμό σε διαφορές με αυτό. Γνωστόν είναι ότι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους είναι το μόνο αρμόδιο όργανο για την εκπροσώπηση του Δημοσίου ενώπιον των Δικαστηρίων και είναι απολύτως αρμόδιο όπως προβλέπεται από τον ν.3086/2002 «Περί οργανισμού του ΝΣΚ και κατάστασης των λειτουργιών και των υπαλλήλων του» από τον οποίο προκύπτει ότι στο ΝΣΚ υπάγεται ο συμβιβασμός ιδιωτών με το Δημόσιο και το ΝΣΚ γνωμοδοτεί για την συμβιβαστική επίλυση των διαφορών(Ίδε 479/2007 Γνωμοδότηση Ολομέλειας ΝΣΚ).

Ζ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Η μειοψηφία του κ. Κιούση στο υπ' αριθμόν 3058/17.06.204 Πρακτικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αφορά τυπικό δικονομικό θέμα δηλαδή , αν χωρεί παραίτηση σε αυτό το στάδιο της δίκης και δεν εκφέρει διαφωνία επί του ουσιαστικού ζητήματος επί του οποίου αποφαινεται το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους δια του υπ'αριθμόν 3058 πρακτικού του.

Επί της δικονομικής δυνατότητας κατάθεσης κοινής δήλωσης σε αυτό το στάδιο της δίκης, δηλαδή μετά την συζήτηση υποστηρίζεται στην θεωρία η άποψη ότι οι διάδικοι έχουν εξουσία καταργήσεως της δίκης μόνο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση μετά την περάτωση της συζητήσεως όταν αναμένεται η έκδοση δικαστικής αποφάσεως, δεδομένου ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα πλέον υποβολής κατ'άρθρο 297 ΚΠολ.Δ σχετικού δικογράφου στο Δικαστήριο.

Ισχυρότερη , όμως θεωρείται η αντίθετη άποψη καθόσον ναι μεν είναι εκ των πραγμάτων αδύνατο πλέον να υποβληθεί στο Δικαστήριο σχετικό δικόγραφο, κάτι τέτοιο δε από πουθενά δεν φαίνεται να προκύπτει ότι είναι απαραίτητο για την έγκυρη ανάκληση της αγωγής.

Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι η εκκρεμοδικία εξακολουθεί να υπάρχει και στο διάστημα από την τελευταία συζήτηση μέχρι, τουλάχιστον, την έκδοση της πρωτοβάθμιας οριστικής αποφάσεως και άρα συντρέχει η μία προϋπόθεση της ανακλήσεως της αγωγής. Αν συναινεί και ο εναγόμενος, τότε συντρέχει και η δεύτερη προϋπόθεση ώστε η ανάκληση της αγωγής γίνεται έγκυρα και ανατρέπει την εκκρεμοδικία, δηλαδή καταργείται η υποχρέωση, αλλά παύει και η δυνατότητα του Δικαστηρίου να εκδώσει απόφαση.

Επιπροσθέτως, συνήθης στην πράξη είναι η δήλωση που γίνεται μετά το πέρας της συζητήσεως της υπόθεσης στο ακροατήριο. Είτε μόνον ο παριστάμενος διάδικος, σε περίπτωση ερημοδικίας του ετέρου διαδίκου, είτε σε περίπτωση παραστάσεως όλων των διαδίκων, όλοι οι διάδικοι από κοινού δύνανται να δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν την έκδοση αποφάσεως, είτε αμέσως μετά το πέρας της συζητήσεως είτε και μεταγενέστερα, μέχρι και την έκδοση αποφάσεως.

Σ' αυτήν την περίπτωση, η οποία δεν ρυθμίζεται από διάταξη του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αλλά είναι συνηθισμένη στην δικαστηριακή πρακτική, το Δικαστήριο απέχει από την έκδοση αποφάσεως. Στην δικογραφία γίνεται απλή σημείωση της δηλώσεως με υπογραφή των δηλούντων διαδίκων, θεωρείται δε ότι δεν εχώρησε συζήτηση της υποθέσεως. Η δήλωση αυτή παρά τις υπάρχουσες σε επίπεδο διαδικαστικό διαφορές, έχει ωστόσο από άποψη συνεπειών, ομοιότητα με την δικονομικά ρυθμισμένη περίπτωση της ματαίωσης της συζήτησης και ως εκ τούτου συντρέχει περίπτωση αναλογικής εφαρμογής και σ' αυτήν των σχετικών διατάξεων περί ματαίωσης της συζητήσεως (ΚΠολ.Δ Άρθρο 260).

Συνεπώς όπως και στην περίπτωση της ματαίωσης της συζητήσεως, έτσι και στην περίπτωση της μη εκδόσεως αποφάσεως λόγω σχετικής δηλώσεως των διαδίκων, κατ' ανάλογη εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, διατηρείται η εκκρεμοδικία και μπορούν οι διάδικοι να επαναφέρουν την αγωγή προς συζήτηση με σχετική κλήση, η οποία κατατίθεται στο Δικαστήριο, ορίζεται δικάσιμος και επιδίδεται εντός των νομίμων προθεσμιών στον αντίδικο του επισπεύδοντος τη συζήτηση (Βλ. ad hoc Πολ.Πρωτ.Λασιθίου Αρμενόπουλος 2004 σελ.247)

Επί του θέματος αυτού επίσης ad hoc υπάρχουν και οι 8862/2000 απόφαση του Εφετείου Αθηνών δημοσιευμένη στην "Ελληνική Δικαιοσύνη" 2002 σελ.842 και η 9289/1992 του Εφετείου Αθηνών, δημοσιευμένη στο «Αρμενόπουλος» 1992 σελ.156.

Η ίδια απάντηση περί του επιτρεπτού παραίτησης από την έκδοση αποφάσεως προκύπτει τόσο από τη κατάθεση του κ. Βολάνη Ευστράτιου, Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος επί λέξη λέει τα εξής «Το αποτέλεσμα αυτής της παραίτησεως από την έκδοση απόφασης- είναι δεδομένο από την νομολογία – δεν είναι ένα σύνηθες φαινόμενο, αλλά γίνεται. Και εμένα προ εικοσαετίας, όταν ήμουν Πάρεδρος, μου είχε τύχει. Ματαίωση σημαίνει ότι ματαιώνεται. Δεν έχουν παραίτηση από δικογράφου.

Με κλήση επανέρχεται η υπόθεση στο δικαστήριο .Καθαρά πράγματα», όσο και από την κατάθεση της Προέδρου Πρωτοδικών κ. Ψάλτη Μαρίας «είναι πάγια πρακτική των δικαστηρίων – και ιδίως των δικαστηρίων Αθηνών από τα οποία προέρχομαι – όταν κάνουν αυτήν την δήλωση και οι δύο ότι δεν επιθυμούν την έκδοση απόφασης , να μην εκδίδεται απόφαση .Καλώς ή κακώς εγώ αυτήν την αντίληψη είχα διότι στην καριέρα μου αυτό συνεχώς είχα πράξει, πολλάκις και ουδείς ουδέποτε διαμαρτυρήθηκε» .

Αλλά και του κ. Γιοβανόπουλου Μιλτιάδη ετέρου μετέχοντος Δικαστή στην σύνθεση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, ο οποίος σημειωτέον επί του ουσιαστικά κρινομένου ζητήματος εψήφισε εναντίον των απόψεων της Μονής Βατοπεδίου, και άρα η κρίση του δεν μπορεί να θεωρηθεί μεροληπτική, « κατά την ταπεινή μου άποψη η κοινή δήλωση του διαδίκων ότι δεν επιθυμούν την έκδοση αποφάσεως σημαίνει ματαίωση».

Επί του ουσιαστικού θέματος εάν παραίτηση από την έκδοση απόφασης δημιουργούσε βλάβη στο Δημόσιο πρέπει να λεχθούν τα εξής :

Δεδομένου του πλαισίου το οποίο είχε δημιουργηθεί, ουδείς θα μπορούσε λογικά να πιθανολογήσει ότι θα μπορούσε η δίκη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης να κερδηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο. Η επιλογή τότε ήταν μεταξύ μιας χαμένης δίκης και μιας μη έκδοσης αποφάσεως.

Μόνον το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους θα μπορούσε, ίσως, να υποψιασθεί εκ του γεγονότος της, κατόπιν επταμήνου από της συζητήσεως της αγωγής, υποβολής του αιτήματος υπό της Μονής και να ζητήσει περαιτέρω πληροφόρηση, ιδίως από τον παραστάτη στην δίκη νομικό παραστάτη κ. Χειμώνα, όμως αυτό δεν εγένετο.

Ο Υφυπουργός κ. Δούκας σχετικά αναφέρει «Όσον αφορά τη συναίνεση του Δημοσίου στο να μη βγει στη Δίκη που εκκρεμούσε τον Ιανουάριο του 2003 η Μονή κατέθεσε αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου, διεκδικώντας τα 25.000 στρέμματα παραλιμνίων περιοχών συν άλλες 2.000 στρέμματα. Τον Ιούνιο του 2004 έστειλε επιστολή κατ' ευθείαν στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Δεν την έστειλε σε μένα και εγώ τη διαβίβασα, πήγε κατ' ευθείαν στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Το Β' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με το πρακτικό 3058/17.06.2004 και με συντριπτική πλειοψηφία 8 προς 1 – που κανονικά και ουσιαστικά ήταν 9 προς 0 και όχι 8 προς 1 , το ΝΣΚ θεωρεί ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση ήταν επωφελής για το δημόσιο η μη έκδοση δικαστικής απόφασης. Θα σας καταθέσω σε λίγο το με αριθμό 10884/8.10.2008 έγγραφο του ΝΣΚ προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών που καταθέτει ακριβώς αυτό.

Εξάλλου, σύμφωνα με το παραπάνω πρακτικό, παρασχέθηκε συναίνεση του δημοσίου για να μην βγει απόφαση και μόνο. Γι' αυτό και στην σχετική απόφαση ρητά

αναφέρεται ότι «η παρεχόμενη συναίνεση του δημοσίου είναι φανερό ότι δεν ενέχει αναγνώριση οποιουδήποτε τυχόν δικαιώματος της Ιεράς Μονής επί της επιδίκου εκτάσεως, αλλά ούτε και παραίτηση του δημοσίου από οποιαδήποτε τυχόν δικαιώματά του επί των επιδίκων, ώστε να διαφοροποιούνται οι σημερινές πραγματικές θέσεις των δύο αντιδίκων.

Ακόμα και σήμερα, ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους υποστηρίζει ότι ήταν επωφελής για τα συμφέροντα του δημοσίου στην συγκεκριμένη περίπτωση η μη έκδοση δικαστικής απόφασης, διότι στην αντίθετη περίπτωση το δικαστήριο θα θεωρούσε ότι υπάρχει ομολογία του ελληνικού δημοσίου επί της ουσίας της υποθέσεως ή θα απέρριπτε την αγωγή της Ιεράς Μονής για έλλειψη εννόμου συμφέροντος.

Αυτό επιβεβαιώνεται απόλυτα από την κατάθεση του κ. Τσεκούρα Χρήστου, Επίτιμου Αντιπροέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και προεδρεύοντος του τμήματος που εξέδωσε το υπ' αριθμόν 3058/17.06.2004 Πρακτικό στην οποία αναφέρει : «το θέμα κατά πόσον μπορούσαν να βλαθούν τα συμφέροντα του Δημοσίου, η άποψη η οποία επικράτησε –και νομίζω πως είναι ορθή- και η οποία διατυπύεται στην εισήγηση η οποία αποτελεί ενιαίο σώμα με το Πρακτικό στο οποίο αναφέρεται, ήταν ότι στο στάδιο αυτό δεν μπορεί να υπάρχει καμία βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου, ούτε μπορεί να αποτελέσει ομολογία ούτε αναγνώριση των προβαλλομένων από τη Μονή αιτημάτων».

Συνεχίζει στην κατάθεσή του ο κ. Τσεκούρας «Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει λόγος να μη γίνει δεκτή η αίτηση. Πολύ μάλλον, καθ'όσον ενόψει των υπαρχουσών γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων οι οποίες είχαν γίνει αποδεκτές και των προτάσεων του Δημοσίου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, υφίστατο βάσιμος φόβος ότι μπορούσε να προβεί και δυσμενής η εξέλιξη της δίκης εις βάρος του Δημοσίου και μία τελευταία η οποία είχε λάβει υπόψιν και ορισμένες αντιρρήσεις που είχαν υποβληθεί από κάποιον Ξυνίδη και αυτή έγινε αποδεκτή από τον αρμόδιο Υπουργό.

Ενόψει τούτου, εκρίθη ότι συνέφερε στο δημόσιο, προκειμένου να μη διακινδυνεύσει μια δικαστική απόφαση εις βάρος του η οποία θα μπορούσε να καταστεί και αμετάκλητη και τελεσίδικη, να καταλήξει σε μια συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς. Σκοπούσε μάλιστα να δώσει χρόνο στο δημόσιο η άποψη αυτή να ερευνηθεί περαιτέρω τα δικαιώματά του και να τα τεκμηριώσει καλύτερα. Στην περίπτωση που δεν θα κατέληγε σε κάποια επίλυση της διαφοράς, η μόνη συνέπεια εκ της μη εκδόσεως αποφάσεως θα ήταν η εκκρεμοδικία της αγωγής, η οποία θα μπορούσε να επανέλθει με κλήση από κάποιο από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτή ήταν η θέση του Τμήματος και έτσι κατέληξε».

Αλλά πιο σημαντική αξιολογικά, είναι η κατάθεση Γιοβανόπουλου Μιλτιάδη, Πρωτοδίκη που όπως αναφέρθηκε ανωτέρω ψήφισε υπέρ των απόψεων του Ελληνικού Δημοσίου και με την ψήφο του δημιουργήθηκε η απαραίτητη πλειοψηφία στο Πολυμελές

Πρωτοδικείο Ροδόπης. «Από την ματαίωση δεν θα μπορούσε να υποστεί οικονομική βλάβη κανένα εκ των μερών , αφού η υπόθεση μπορεί να επανέλθει για κρίση. Δεδομένης της διαμορφωθείσας διοικητικής καταστάσεως δεν μεταβαλλόταν αυτή από την εξέλιξη οικονομικά της υποθέσεως με τον τρόπο που εξελίχθηκε. Το να παραιτούνται οι διάδικοι από την έκδοση της απόφασης έχει ξαναγίνει. Θεωρώ ότι δεν κωλύεται η παραίτηση των διαδίκων από την έκδοση απόφασης ,όταν έχει γίνει διάσκεψη του Δικαστηρίου.»

Επί του πραγματικού θέματος αν ο Υφυπουργός κ. Δούκας εγνώριζε το ότι στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης είχε διενεργηθεί διάσκεψη και είχε δημιουργηθεί πλειοψηφία υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αξίζει κατ' αρχάς να σημειωθεί ότι ουδείς των 125 εξετασθέντων μαρτύρων κατέθεσε ότι ο κ.Δούκας εγνώριζε ή ότι οιοσδήποτε του μετέφερε τις φήμες που κυκλοφορούσαν και τις οποίες προφανώς γνώριζε ο Ηγούμενος Εφραίμ ή ο μοναχός Αρσένιος.

Ερωτώμενος ο ίδιος ο Πέτρος Δούκας κατά την εξέταση του στην Εξεταστική Επιτροπή καταθέτει επί λέξει τα εξής « Λοιπόν, εάν εγώ πρέπει να μπω στα παπούτσια του Νομικού Συμβουλίου, να πάω ο ίδιος προσωπικά στο δικαστήριο να δω τι ακριβώς έχει γίνει για να κρίνω αν πρέπει να γίνει κάτι, τότε μιλάμε για εντελώς άλλα δεδομένα σχέσης κράτους και Νομικού Συμβουλίου του Κράτους . Δεν υπήρχε καμία παράσταση ή καμία υπόνοια όσον αφορά εμένα και θέλω να είμαι κατηγορηματικός σε αυτό, ότι “Ξέρεις; Εδώ κερδίζουμε την δίκη , έχουν αλλάξει τα δεδομένα στο δικαστήριο κλπ”. Ούτε για την δίκη δεν ήξερα και ούτε ο προκάτοχός μου κ.Φωτιάδης μου επεσήμανε, όταν συναντηθήκαμε στην τελετή παράδοσης, να μου πει “Κοιτάξτε εδώ έχω αυτό το πράγμα το οποίο πραγματικά καίει”.

«Θα πρέπει να είχα εντελώς άλλου είδους γνώσεις για να μπορώ να ανατρέψω μια τέτοια απόφαση και να πάρω και τις ευθύνες αν χάναμε την δίκη. Διότι αν χάναμε την δίκη, αν χάναμε και δύο χιλιάδες στρέμματα παραπάνω, καταλαβαίνετε τι θα άκουγα σε μια τέτοια περίπτωση. Τώρα εκ των υστέρων , τέσσερα χρόνια μετά, έρχεται κάποιος και λέει ότι την κερδίσαμε την δίκη. Τότε ποιος το έλεγε ότι την κερδίσαμε; Εγώ τουλάχιστον δεν το έχω ακούσει».

Αλλά πέραν των λεγόμενων Δούκα, από το σύνολο των εξετασθέντων για το θέμα μαρτύρων (Ιδ. καταθέσεις κ. Ψάλτη, κ. Γιοβανόπουλου, κ. Σακάλογλου και κ. Χειμών), προκύπτει σαφώς ότι η πιθανότερη διαρροή του αποτελέσματος της διασκέψεως ήτο προς την πλευρά της Μονής, δεδομένων των ομολογηθέντων τηλεφωνημάτων μεταξύ της Προέδρου κας Ψάλτη και του Μοναχού Αρσένιου (Ιδ. κατάθεση κ. Ψάλτη όπου επί λέξει ομολογεί), καίτοι η κα Ψάλτη αμφισβητεί το περιεχόμενο, «Όταν με πήραν ξανά οι μοναχοί και με ρώτησαν “τι συμβαίνει κυρία Πρόεδρε;”» Σε ερώτηση δε του Προέδρου της Επιτροπής «Οφείλω να σας επισημάνω ότι στην κατάθεση που έχετε δώσει στον Αντιεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, τον κ. Κανελλόπουλο, όταν σας έγινε ερώτηση αν

είπατε στον ηγούμενο της Μονής, τον κ. Εφραίμ, για το αποτέλεσμα της δίκης» απαντά «Ελικρινώς δεν θυμάμαι».

Προς αυτό το συμπέρασμα τείνει και η ένδειξη που προκύπτει από τον ασκηθέντα πειθαρχικό έλεγχο στην κα Ψάλτη, αλλά κυρίως από το γεγονός ότι την αίτηση προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους υποβάλλει η Μονή, κάτι που όπως και ανωτέρω αναφέρεται θα έπρεπε να υποψιάσει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Ως προς την συνάντηση κ. Δούκα με τους φορείς:

Το συγκεκριμένο σημείο απαιτεί διευκρίνιση διότι εκ πρώτης όψεως εμφανίζεται ο Υφυπουργός κ. Δούκας στην συνάντηση που είχε την 05/07/2004 να δηλώνει ότι θα ερευνήσει, ενώ είχε ήδη υπογράψει την υπ' αριθμόν 3058/17.06.2004 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την από κοινού κατάθεση δηλώσεως περί μη εκδόσεως αποφάσεως επί της από 15/01/2003 αγωγής. Κατ' αρχάς ο κ. Δούκας Πέτρος αναφερόμενος στο συγκεκριμένο θέμα λέει επί λέξει τα εξής στην κατάθεση του «Ο κ. Ξυνίδης ήρθε με το συνάδελφο κ. Κοντό. Η επίσκεψη ήταν κυριολεκτικά των δύο ή τριών λεπτών – θα σας εξηγήσω μετά γιατί ήταν μόνο τόσο και τι θέματα είχαμε εκείνη την περίοδο με τον προϋπολογισμό που έπρεπε να αντιμετωπίσουμε- και σας διαβάζω τι μου ζήτησε ο κ. Ξυνίδης. “Να αναγνώσετε τις κατά καιρόν γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους”. Αυτό ήταν το αίτημα του κ. Ξυνίδη. Δεν δήλωσα άγνοια για το θέμα, δήλωσα άγνοια γι' αυτά που ήθελε να κάνω».

Η κατάθεση Δούκα επαληθεύεται, αν θέλει κανείς να είναι αντικειμενικός και από την κατάθεση, ως προς το θέμα τουλάχιστον αυτό, πέραν οιασδήποτε αμφισβήτησεως του κ. Ξυνίδη που λέει επί λέξει ως απάντηση του κ. Δούκα τα εξής «δεν το ξέρω το θέμα, θα το δω».

Ότι υπήρξε πιθανόν παρανόηση του περιεχομένου της δηλωθείσας άγνοιας του κ. Δούκα είναι κάτι που οιοσδήποτε μπορεί να αποδεχθεί, αλλά οφείλει κανείς να παρατηρήσει ότι υπάρχει ταύτιση των μαρτύρων τουλάχιστον ως προς τα λεχθέντα.

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, ΟΥΔΕΜΙΑ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ ΚΑΤΑΛΕΙΠΕΤΑΙ ΟΤΙ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΜΕ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Ο ΤΟΤΕ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Π. ΔΟΥΚΑΣ ΑΠΟΔΕΧΘΗΚΕ ΤΗΝ ΥΠ' ΑΡ. 26/20.05.04 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠ' ΑΡ. 3058/17.06.04 ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑ ΝΟΜΙΜΕΣ.

Η. ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Οι αντιδράσεις των κατοίκων των νομών Ξάνθης και Ροδόπης ήταν εξαιρετικά έντονες λόγω της μεταβολής των δικαιωμάτων της κυριότητας της λίμνης Βιστωνίδας, των οχθών αυτής και παραλιμνίων εκτάσεων 25.000 στρεμμάτων υπέρ της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου (Ι.Μ.Β.) του Αγίου Όρους.

Η μεταβολή της κυριότητας επήλθε διοικητικά, όπως παραπάνω περιγράφεται, βάσει των 1007890/610/Α0010/9-2-1999, 10645538/5928/Α0010/ 5-8-2002 και 1051266/10611/Α0010/Π.Ε./4-62003 αποφάσεων του τότε Υφυπουργού Οικονομικών Γ. Δρυ η πρώτη και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Α.Φωτιάδη η δεύτερη και τρίτη, με τις οποίες έγινε αποδοχή των 26/98, 17/02, 46/02 Γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας αντίστοιχα, διαδικασία που ολοκληρώθηκε με την παράδοση και της νομής των παραπάνω ακινήτων με τα σχετικά πρωτόκολλα παράδοσης παραλαβής της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης, κατά το άρθρο 12 του ν.1539/38, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη μεταβιβαστική πράξη.

Οι τοπικές κοινωνίες, συγκροτώντας επιτροπή Αγώνα με επικεφαλής τον Μητροπολίτη Ξάνθης Παντελεήμονα και με τη συμμετοχή του Νομάρχη κου Παυλίδη, του Δημάρχου Ξάνθης κου Στυλιανίδη, του Προέδρου του δικηγορικού Συλλόγου κου Ξυνίδη, των τοπικών βουλευτών, άλλων φορέων και τοπικών παραγόντων και τη συμπαραστάση τοπικών ΜΜΕ, όπως η εφημερίδα «ΜΑΧΗΤΗΣ» του εκδότη κου Παπαδόπουλου, με διάφορους τρόπους και μέσα προέβαλλαν τη δημιουργηθείσα κατάσταση, όπως με διαδηλώσεις διαμαρτυρίας, παραστάσεις στους ανωτέρω Υφυπουργούς, επιστολές διαμαρτυρίας στον Πρωθυπουργό κο Σημίτη στις 03-09-2003, στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κο Χριστοδουλάκη στις 30-10-03 και πρόκληση ερωτήσεων μέσω του Κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Η συντελεσθείσα κυβερνητική αλλαγή τον Μάρτιο του 2004 είχε ως αποτέλεσμα νέο κύκλο επαφών, με σκοπό την επίλυση του ζητήματος. Με βάση τις μαρτυρικές καταθέσεις του Μητροπολίτη Ξάνθης, του Νομάρχη κου Παυλίδη, του Δημάρχου Ξάνθης κου Στυλιανίδη, του τέως Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κου Ξυνίδη και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κου Κοντού, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές συναντήσεις αρχές Ιουλίου 2004 με τον Υφυπουργό Οικονομικών κο Δούκα και στις 06-09-2004 με τον Πρόεδρο του ΝΣΚ, τον Πρόεδρο του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου κο Διονυσόπουλου και τον Υπουργό Επικρατείας κο Ρουσσόπουλο. Σύμφωνα με την μαρτυρική κατάθεση του Μητροπολίτη Ξάνθης μόνο για το νομό Ξάνθης το θέμα αφορούσε όλους τους οικισμούς που είναι στην παραλίμνια περιοχή της Ξάνθης, όπως τους οικισμούς Λάγος, Κεσσάνης, Σουλίου και τον συνοικισμό του Σελίνου από τους

οποίους μόνο ο οικισμός της Κεσσάνης έχει χιλίους κατοίκους. Κάτοικοι οι οποίοι ζούσαν από την αγροτική καλλιέργεια των παραλιμνίων εκτάσεων και την αλιευτική εκμετάλλευση της λίμνης.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα έγγραφα και την μαρτυρική κατάθεση του τότε Υπουργού Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη, ή Ιερά Μονή Βατοπεδίου στις 14-07-04 απέστειλε επιστολή μέσω της οποίας προτείνει «όσες εκτάσεις έχουν διανεμηθεί σε αγρότες ή πρόκειται να διανεμηθούν, στις οποίες εγώ είμαι πλέον κύριος από το 2003, ή επιθυμεί να τις κρατήσει το Δημόσιο, σας προτείνουμε να τις ανταλλάξουμε με ειδική σύμβαση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, να κάνουμε μια σύμβαση μεταξύ Μονής και Δημοσίου με ίσης αξίας δημόσια κτήματα». Η ιδέα της ανταλλαγής προκύπτει μέσα από την μαρτυρική κατάθεση του κ. Παπαδόπουλου, εκδότη της εφημερίδας «ΜΑΧΗΤΗΣ», ο οποίος δηλώνει ότι τον Οκτώβριο του 2003 ο Νοάρχης Ξάνθης κ. Παυλίδης προτείνει στους μοναχούς: «εγώ σας δίνω 50 στρέμματα, κάντε το βυζαντινό χωριό σας αλλά αφήστε ήσυχη τη λίμνη».

Η ανάγκη ειρήνευσης της περιοχής και εξεύρεσης λύσης του προβλήματος που είχε δημιουργηθεί επέβαλε την αναζήτηση λύσεων, όπως η αγορά, η αποζημίωση, ή η αποζημίωση μέσω εκποίησης ή της ανταλλαγής ακινήτων ίσης αξίας.

Όπως προκύπτει από τις μαρτυρικές καταθέσεις των κ.κ. Δούκα, Μπασιάκου, Τσιτουρίδη δεν υφίστατο θέμα απαλλοτριώσεων ή καταβολής αποζημιώσεων λόγω της αδυναμίας διάθεσης οικονομικών πόρων από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών. Η πρόκριση της λύσης των ανταλλαγών έναντι της αποζημίωσης μέσω εκποίησης ακινήτων, όπως προκύπτει από τη μαρτυρική κατάθεση του πρώην Προέδρου της ΚΕΔ κ. Ξηραδάκη, προκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΚΕΔ.

Ο Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠ.Α.Α.Τ.) κ. Μπότσιος είχε συναντηθεί με τον Ηγούμενο Εφραίμ τον Ιούλιο του 2004 και ήταν κοινών και γνώστης του θέματος. Ο Υπουργός κ. Μπασιάκος δέχθηκε αρχές Δεκεμβρίου τον Μητροπολίτη Ξάνθης, με τον Υφυπουργό κ. Κοντό, αφού είχαν προηγηθεί τον Νοέμβριο κινητοποιήσεις στην περιοχή. Ο κ. Μπασιάκος την 1^η Δεκεμβρίου 2004 υπέγραψε, ως είχε, σχέδιο ερωτήματος το οποίο συνέταξε ο, ως άνω, Νομικός Σύμβουλος και το υπέβαλε προς το αρμόδιο τμήμα του ΝΣΚ. Βάσει του συγκεκριμένου ερωτήματος με Α.Π. 2259/1-12-2004 εξεδόθη η υπ' αριθ. 15/2004 γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ, κατά την ομόφωνη γνώμη του οποίου αφού ρητά διαπιστώνει ότι «... **η Ιερά Μονή αναγνωρίστηκε έναντι του Δημοσίου ΚΥΡΙΑ των αναφερθεισών εκτάσεων και ουδέν όργανό του δικαιούται να αμφισβητήσει την ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ της Ιεράς Μονής έναντι του Δημοσίου επ' αυτών**», συνεχίζει ότι «... η ανταλλαγή πλην της αποκαταστάσεως της νομιμότητας και της ουσιαστικής δικαίωσης της Ιεράς Μονής μετά μάλιστα την από πολλών ετών μεταβίβαση της κυριότητας των μετοχίων του Αγίου Μάμαντος και

Σοφουλάρ, συνολικής εκτάσεως κατά τους ισχυρισμούς της Μονής 35.200 στρ. στο Δημόσιο, **θα διασφαλίσει κυρίως και το ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ** δια της διατηρήσεως του σημερινού καθεστώτος των παραλιμνίων εκτάσεων» και κατέληγε ότι «ο ΥΠΑΑΤ νομίμως δύναται να αναθέσει στην Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. β & δ της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν.173/79 την ανταλλαγή εκείνων εκ των παραλιμνίων εκτάσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με άλλες εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης δεδομένης της αρμοδιότητας για ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας στο Υπουργείο Οικονομικών». Επίσης στο υποβληθέν ερώτημα εζητείτο ο συσχετισμός με την 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομελείας του Ν.Σ.Κ. και την αναφορά του κοινοχρήστου χαρακτήρα της λίμνης Βιστωνίδας, το Δ' τμήμα με παρεμπίπτουσα κρίση αποφαινεται ότι «... ουδόλως κωλύει την εκ μέρους οποιουδήποτε οργάνου του Δημοσίου άσκηση αρμοδιότητας η οποία προϋποθέτει αποκλειστική κυριότητα της Ιεράς Μονής επί των εκτάσεων της λίμνης έναντι του Δημοσίου...».

Κατόπιν αυτής ο ΥΠΑΑΤ εκδίδει την με ΑΠ 3822/24-1-05 απόφαση, με την οποία αναθέτει στην ΚΕΔ την διαδικασία ανταλλαγής των κειμένων ακινήτων στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης με άλλα ακίνητα εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΤ.

Κατά την πορεία ερεύνης της διαδικασίας ανεδείχθησαν τα εξής δύο ζητήματα τα οποία γεννούν πραγματικά ερωτηματικά ως προς τον χρόνο σύλληψης της διαδικασίας επίλυσης του ζητήματος με βάση την μέθοδο των ανταλλαγών.

Α. Η μάρτυς κα Μαντέλη Διευθύντρια Πολιτικής Γης καταθέτει ότι, ήδη από το 2002 είχε σταλεί έγγραφο σε Νομαρχίες της Χώρας για τα ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΑΚΙΝΗΤΑ αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΤ. Ο Γενικός Γραμματέας κος Κολύρης με το υπ' αριθμ. 664/19-2-2002 έγγραφό του απευθυνόμενος προς όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις του Κράτους ζητούσε «προκειμένου να συγκεντρώσουμε στοιχεία για τις κοινόχρηστες και **διαθέσιμες εκτάσεις** όλης της χώρας και **να ενημερώσουμε στη συνέχεια το γραφείο του κ. Υπουργού** παρακαλούμε να συμπληρώσετε τα στοιχεία που ζητάμε στο συνημμένο έντυπο και να μας τα στείλετε με ΦΑΞ μέχρι 22-2-2002». Με νεώτερο έγγραφο με Α.Π. 1831/21-8-02 ζητά από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Θεσσαλονίκης, Ροδόπης – Έβρου, Θεσπρωτίας σε «συνέχεια του 664/19-2-2002 με το οποίο ζητούσαμε στοιχεία για **διαθέσιμες εκτάσεις** και στο οποίο δεν λάβαμε καμία απάντηση, επανερχόμαστε και παρακαλούμε για την **άμεση αποστολή τους**».

Σύμφωνα με κατατεθέντα στην επιτροπή έγγραφα προκύπτει ότι στις 6-12-2002, (χρονικό διάστημα στο οποίο ήδη είχαν εγκριθεί με Υ.Α. οι αποφάσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων βάσει των οποίων η Ι.Μ.Β. ήταν κυρία της νησίδας Αντας Μπουρού και των παραλιμνίων εκτάσεων 25.000στρ., εκκρεμούσε δε η έγκριση της τρίτης

απόφασης 46/02 του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου που αναγνώριζε την κυριότητα «...της λίμνης Βιστωνίδος, των οχθών αυτής, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή, ανηκούσης εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ.Β. του Αγίου Ορους») η τότε διευθύντρια πολιτικής γης κα Λαλιώτου είχε ζητήσει από τις Νομαρχίες της χώρας να γνωρίσουν **ποιες και πόσες εκτάσεις από τη λίστα διαθέσιμων ακινήτων έχουν οικοπεδική αξία και είναι ελεύθερες** (μη διεκδικούμενες, μη καταπατημένες). Μέσα στις αποστελλόμενες λίστες περιέχονται στην Ν. Ανατ. Αττικής τα ακίνητα Κάτω Σούλι Λοιμικό Γραμματικού και του Λαυρίου, στην Ν. Χαλκιδικής τα ακίνητα στο Μετόχι Ξηροποτάμου, της Ουρανούπολης, της Αμμουλιανής, της Καλλικράτειας, της Ν. Τριγλίας, της Ν. Πλαγιάς, στο Νομαρχιακό Διαμέρισμα Καβάλας τα ακίνητα της Ν. Ηρακλείτσας, της Ν. Περάμου και του Ακροποτάμου.

Β. Εν τω μεταξύ όπως προαναφέραμε η Ι.Μ.Β. την 15-1-2003 προσέφυγε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης με αγωγή ζητώντας τη δικαστική αναγνώριση, όσων ήδη της είχαν αναγνωριστεί βάσει των παραπάνω υπογραφισών Υπουργικών Αποφάσεων και ο Υφυπουργός Οικονομικών, κος Φωτιάδης, **προβαίνει σε δύο χαρακτηριστικές ενέργειες.**

Στις 4-6-2003 προβαίνει στην αποδοχή της τρίτης γνωμοδότησης 46/02 που αφορά την κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών της, στη συνέχεια δε υπογράφει την Υπουργική Απόφαση 107/2003 «Υπηρεσιακός Κανονισμός Συμβάσεων της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου» που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 1244/1-9-2003 και τροποποιεί τον προγενέστερο Κανονισμό Συμβάσεων της ΚΕΔ (Υπουργική απόφαση 167 της 12/20.6.1980) και ως προς το άρθρο 16 περί των ανταλλαγών. Στο συγκεκριμένο άρθρο στο νέο Κανονισμό – Απόφαση **δεν έχει συμπεριληφθεί η προβλεπόμενη μέχρι τότε από το άρθρο 24 (του τροποποιηθέντος κανονισμού) αναγκαιότητα της διαπίστωσης «από τον έλεγχο τίτλων ότι το Δημόσιο δεν διεκδικεί δικαιώματα επί του σε ανταλλαγή προσφερόμενου ακινήτου».** Με άλλα λόγια με τον καταργηθέντα κανονισμό ακίνητο στο οποίο το Δημόσιο διεκδικούσε δικαιώματα δεν μπορούσε να προσφερθεί για ανταλλαγή, ρύθμιση την οποία κατήργησε ο κ. Α.Φωτιάδης με τον απ' αυτόν υπογραφέντα νέο κανονισμό.

Επισημαίνεται ότι η παραπάνω τροποποίηση προφανώς έγινε γιατί μετά την άσκηση της αγωγής της Μονής 15-1-2003, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης και ενώ αυτή ήταν εκκρεμής, ο Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ. τροποποιώντας προγενέστερη οδηγία του με νέο έγγραφο στις 3-6-2006, κατ'εντολή του, απέστειλε στο αρμόδιο Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής εντολή ερεύνης εάν το Δημόσιο έχει εμπράγματα δικαιώματα επί του ακινήτου της αγωγής και σε καταφατική περίπτωση « παρακαλούμε

προς υπεράσπιση των συμφερόντων του, όπως **προτείνετε ένσταση ιδίας κυριότητας του Δημοσίου»** .

Δηλαδή οι παραλίμνιες εκτάσεις δεν θα μπορούσαν να ανταλλάγουν με το προϊσχύον καθεστώς, αφού τα ανταλλαγέντα ακίνητα ήταν πλέον διεκδικούμενα.

Σε υλοποίηση της υπ' αριθμ. 3822/2005 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ανταλλαγής ακινήτων αρμοδιότητας του ως άνω Υπουργείου ανατίθεται στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής των ακινήτων των κειμένων στους αναφερόμενους σε αυτή Νομούς που στηρίζεται νομίμως στην ισχύουσα διάταξη του αρθρ. 16 του Υπηρεσιακού Κανονισμού Συμβάσεων της ΚΕΔ (Απόφαση Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών 1075479/1007/Α0006/2003 ΦΕΚ Β'1244), που εκδόθηκε δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρ. 2 παρ. 1 περ. β' του ν. 973/79 περί ΚΕΔ.

Βάσει της διάταξης αυτής παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης στην ΚΕΔ αξιοποίησης ακινήτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα, του Υπουργείου Γεωργίας, ήδη Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού.

Ως εκ τούτου, η ανάθεση με την υπ' αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ανταλλαγής ακινήτων αρμοδιότητας του ως άνω Υπουργείου, κειμένων στις αναφερόμενες στην εν λόγω απόφαση περιοχές, έγινε ΝΟΜΙΜΩΣ, ενόψει και του αναφερόμενου στο προοίμιο αυτής σκοπού (παρ. 3 της Υπουργικής Απόφασης), της διατήρησης δηλαδή του υφιστάμενου χαρακτήρα των ανταλλασσομένων εκτάσεων χάριν της αγροτικής αποκατάστασης και του αγροτικού πληθυσμού των νομών Ξάνθης και Ροδόπης.

Για τις ανταλλαγές που πραγματοποιήθηκαν βάσει αυτής της Υ.Α. τηρήθηκε η προβλεπόμενη από το άρθρ. 16 παρ. 1 και 2 του ως άνω Κανονισμού διαδικασία (απόφαση ΚΕΔ κλπ), κατόπιν εκτίμησης του ΣΟΕ (βλέπε και παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 1041/1980, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 22 παρ. 2 του ν. 2753/1999) και της ΚΕΔ (βλ. άρθρ. 16 της ΥΑ 1075479/1-9-2003).

Με βάση τις καταθέσεις του Προέδρου και Δ/ντος Συμβούλου της ΚΕΔ εκείνη την περίοδο κου Ξηραδάκη, του Νομικού Συμβούλου της κου Ζερβουδάκη, του κου Παυλίδη και της κας Μαντέλη Διευθύντριας Πολιτικής Γης του ΥΠΑΑΤ, τα κατατεθέντα έγγραφα και τα πραγματικά γεγονότα, τα προς ανταλλαγή ακίνητα υπεδεικνύοντο από το Υπουργείο ως διαθέσιμα και επιλέγοντο τα πλέον πρόσφορα από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΚΕΔ, αφού έχει ζητηθεί τοπογραφικό διάγραμμα των ακινήτων από την Δ/ση Πολιτικής Γης του ΥΠΑΑΤ και μετά εκτίμηση από ΣΟΕ.

Η αξία των ανταλλασσομένων ακινήτων προσδιορίζοντο βάσει εκτιμήσεων και του ΣΟΕ αλλά και της ΚΕΔ.

Σε υλοποίηση αυτής της υπουργικής απόφασης συντάσσονται τα συμβόλαια 2195/21-12-2005 & 2196/21-12-2005 και στη συνέχεια συνετάγη διορθωτικό συμβόλαιο ανταλλαγής

των ανταλλαγόντων, επειδή 18 ακίνητα τελούνταν όλα υπό καθεστώς ρυμοτομικής απαλλοτριώσεως και δεσμευμένα κατά περίπτωση αναγκών του Δημοσίου κ.λ.π.

Είναι προφανές ότι δεν ερευνήθηκε επαρκώς και με επιμέλεια από τους αρμοδίους η πραγματική κατάσταση των ακινήτων.

Θ. ΜΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ Υ.Α. 3822/25-1-05

Ένα θέμα το οποίο συζητήθηκε και μάλιστα με ποικίλα σχόλια κατά τη διάρκεια λειτουργίας της επιτροπής ήταν η μη δημοσίευση της εν λόγω Υ.Α. Επί του ζητήματος αυτού παρατηρούνται τα εξής:

Κατά τις ισχύουσες κατά το χρόνο έκδοσης της παραπάνω Υπουργικής Απόφασης (25-1-2005) διατάξεις του άρθρου 1 παρ 1. περ. δ' ν. 301/1976, «δεν δημοσιεύονται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι ατομικού χαρακτήρα διοικητικές πράξεις, η δημοσίευση των οποίων δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου». Ως ατομική διοικητική πράξη, κατά τη θεωρία και πάγια νομολογία, θεωρείται η διοικητική πράξη με την οποία θεσπίζονται ατομικοί κανόνες δικαίου (γενικοί ή ειδικοί). Ατομικός δε κανόνας δικαίου, είναι ο κανόνας που τα πρόσωπα προς τα οποία απευθύνεται, ένα ή περισσότερα, ορίζονται σε κάθε περίπτωση ατομικώς κατά τρόπο συγκεκριμένο.

Η προαναφερόμενη Υπουργική Απόφαση, η οποία εκδόθηκε δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 1 περ. β' και δ' του ν. 973/1979 και με την οποία ανετέθη στη ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής των αναφερομένων σε αυτή ακινήτων, είναι, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό της, ατομική διοικητική πράξη, εφόσον προέρχεται από διοικητικό όργανο και θεσπίζεται με αυτήν ατομικός κανόνας δικαίου κατά την προαναφερόμενη έννοια.

Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι η προαναφερόμενη διάταξη του ν. 973/1979, δυνάμει της οποίας αυτή εκδόθηκε, δεν προβλέπει δημοσίευσή της στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο ανακοίνωση ή γνωστοποίησή της, η Υπουργική Απόφαση με την υπογραφή της και μόνο από τον αρμόδιο Υπουργό, είναι υποστατή και παράγει όλες τις έννομες συνέπειες της.

Σημειωτέον ότι όμοια ρύθμιση με αυτήν του ν. 301/1976, ο οποίος έχει ήδη καταργηθεί από 01-09-2006 κατ' άρθρο 25 του ν. 3469/06 και που αφορά τη μη δημοσίευση των παραπάνω πράξεων, περιλαμβάνει και ο τελευταίος αυτός νόμος, όπως προκύπτει από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων των αρθρ. 5 παρ. 2 περ. ια' και αρθρ. 8 παρ. 1 περ. θ' του νόμου αυτού.

Επισημαίνεται ότι ο ν. 3469/2006 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 28-6-2006, δηλαδή 18 μήνες μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης.

I. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ Α΄ ΦΑΣΗΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση των ανταλλαγών των παραλιμνίων εκτάσεων δίνεται σε ευρεία δημοσιότητα Δελτίο Τύπου του ΥΠΑΑΤ 8/3/2006 με το οποίο πληροφορεί τα μέχρι εκείνη τη στιγμή πεπραγμένα. Κατά συνέπεια ουδείς δικαιούται να ομιλεί για εν κρυπτώ διαδικασίες και ουδείς μπορεί να επικαλείται άγνοια της συντελεσθείσας ήδη ανταλλαγής, ιδίως όταν τα επιλεγμένα ακίνητα αφορούσαν πολλούς νομούς και πλήθος αρμοδίων Δημοσίων Υπηρεσιών και κρατικών λειτουργιών ανά την επικράτεια.

ΙΑ. ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΛΙΜΝΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΟΧΘΩΝ ΑΥΤΗΣ

Η διαδικασία ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας αποφασίσθηκε κατόπιν προβληματισμού και ανταλλαχθεισών απόψεων, όπως προκύπτει από το 15372/5-6-2006 σχέδιο υπουργικής απόφασης του ΥΠΑΑΤ το οποίο διαβιβάσθηκε στην ΚΕΔ από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους / Γρ Υφυπουργού και από την εσωτερική αλληλογραφία της ΚΕΔ και τελικά εκδόθηκε η ΚΥΑ 16651/26-7-2006 η οποία έχει τις εξής διαφορές με το προγενέστερο σχέδιο:

Α) Διεύρυνση του σκοπού στην ΚΥΑ αναφερομένου στην «ανάγκη εξασφάλισης ορθής διαχείρισης του συστήματος Βιστωνίδα- Νταλιάνη με σκοπό την βελτίωση του ιχθυοτροφείου και των εγκαταστάσεων και περαιτέρω την σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας και την εκμετάλλευση του συγκριτικού πλεονεκτήματος για την παραγωγή βιολογικών ιχθύων, με την απόκτησης κυριότητας επ' αυτής του Ελληνικού Δημοσίου και της παραίτησης οποιουδήποτε δικαιώματος της Ιεράς Μονής επ' αυτής», αντί του αναφερομένου στο αρχικό σχέδιο σκοπού ήτοι «την ανάγκη εξασφάλισης τόσο της ορθής εκμετάλλευσης της λίμνης όσον και της προστασίας του περιβάλλοντος δια της απόκτησης της κυριότητας επ' αυτής από το Ελληνικό Δημόσιο και της παραίτησης οποιουδήποτε δικαιώματος της Ιεράς Μονής επ' αυτής».

Β) Δεν περιλαμβάνεται στην ΚΥΑ εναλλακτικός τρόπος που αναφέρεται στο σχέδιο ότι δηλαδή «η διαδικασία ανταλλαγής μπορεί να υλοποιηθεί και με καταβολή αποζημίωσης που θα προκύψει από την πώληση κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού (αρθρ. 6 παρ. 1ν. 973/79) από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου των ως άνω ακινήτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (στοιχείο Β' σχεδίου)

Γ) Διαφοροποίηση του στοιχείου Ζ: Στην ΚΥΑ αναφέρεται ότι «Σε όλα τα στάδια της διαδικασίας θα ενημερώνεται προηγουμένως ο Γενικός Γραμματέας Ανάπτυξης του

Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», στο σχέδιο αναφέρεται ενημέρωση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά την ολοκλήρωση από την ΚΕΔ των διαδικασιών ανταλλαγής προκειμένου να προβεί αυτό στην μεταβολή των κτηματολογικών στοιχείων».

Βάσει των ανωτέρω διερευνήθηκαν διεξοδικά τα παρακάτω θέματα :

1. **Η δυνατότητα ανταλλαγής της Λίμνης Βιστωνίδας**

Η υπ' αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του ΝΣΚ, στην οποία η λίμνη Βιστωνίδα, φέρεται να ανήκει στο Δημόσιο λόγω της φύσης της (λιμνοθάλασσα) και του χαρακτήρα της (κοινόχρηστο), χωρίς πάντως ιδιαίτερη μνεία άλλων διατάξεων πλην του Συντάγματος (αρθρ. 18 παρ. 2) και του Αστικού Κώδικα (άρθρ. 967), δεν επηρέασε κατά οποιοδήποτε τρόπο τη μεταγενέστερη διοικητική αναγνώριση της κυριότητας της Μονής επί της λίμνης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η αποδοχή της οποίας έγινε στο σύνολο της με την υπ' αριθμ 1051266/10611/ Α0010/ ΠΕ/ 4-6-2003 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Να επισημάνουμε δε ότι στην προαναφερθείσα γνωμοδότηση του Γ.Σ.Δ.Κ. δεν γίνεται αναφορά της με αριθ. 111/2000 γνωμοδότησης της Ολομέλειας του ΝΣΚ. Δηλαδή τα μέλη του οργάνου αυτού και μέλη του ΝΣΚ είτε την αγνόησαν συνειδητά με προφανή σκοπό την περιέλευση της λίμνης στην κυριότητα της Μονής ή την αγνόησαν κατά πλημμελή άσκηση των καθηκόντων τους.

Στην υπ' αριθμ 15/2004 γνωμοδότηση του ΝΣΚ (Δ' Τμήματος), που εκδόθηκε κατόπιν ερωτήματος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το οποίο ερωτάται, μεταξύ άλλων, και η δυνατότητα ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας, διαλαμβάνεται κρίση σύμφωνα με την οποία «η διατυπωθείσα στην υπ. αριθμ 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του ΝΣΚ προ της επιλύσεως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ως άνω εκτάσεων (μεταξύ των οποίων υπό στοιχείο γ' σελ. 8 αναφέρεται και η λίμνη Βιστωνίδα), παρεμπόπτουσα κρίση περί του κοινόχρηστου χαρακτήρα της λίμνης, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τρόπος παραχωρήσεως στη Μονή της αποκλειστικής εκμετάλλευσης της λίμνης, ουδόλως κωλύει την εκ μέρους οποιοιδήποτε οργάνου του Δημοσίου άσκηση αρμοδιότητας η οποία προϋποθέτει αποκλειστική κυριότητα της Ιεράς Μονής επί των εκτάσεων και της λίμνης έναντι του Δημοσίου», περαιτέρω δε ρητώς αναφέρεται ότι «αρμοδιότητα για την ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας ανήκει στο Υπουργείο Οικονομικών».

Ενόψει τούτων, ευλόγως δεν τέθηκε εκ νέου ερώτημα από τον αρμόδιο Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Πέτρο Δούκα περί της δυνατότητας ανταλλαγής της ως άνω λίμνης και περαιτέρω ευλόγως στην υπ' αριθμ. 16651/ 26.07.2006 Κ.Υ.Α. (Υπουργών

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομίας και Οικονομικών), με την οποία ανατέθηκε στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής της λίμνης, γίνεται επίκληση της υπ' αριθμ. 15/2004 Γνωμοδοτήσεως, η οποία παρείχε έρεισμα για την εν λόγω ανταλλαγή.

Πλέον όμως των ως άνω αναφερθέντων κατά το άρθρ. 968 ΑΚ είναι δυνατή κυριότητα επί των κοινοχρήστων άλλων προσώπων, πλην του Δημοσίου, δηλαδή η κοινοχρησία δεν είναι ασυμβίβαστη προς την ιδιωτική ιδιοκτησία, η οποία, όμως, υφίσταται το βάρος της κοινοχρησίας.

Με άλλα λόγια η ιδιότητα του κοινόχρηστου επιβαρύνει την επί του πράγματος κυριότητα με το βάρος της κοινοχρησίας, δεν μεταβάλλει όμως μια ιδιωτική έκταση σε δημόσια.

Συνακολούθως προς αυτά, η ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας με σκοπό την κτήση κυριότητας επ' αυτής του Δημοσίου, υπό τα τότε δεδομένα της αναγνώρισής της ως ανήκουσας στη Μονή, διασφάλιζε κατ' ουσία την κοινοχρησία της χωρίς οποιοδήποτε περιορισμό, για τον αναφερόμενο στην ως άνω Κ.Υ.Α. λόγο δημοσίου συμφέροντος και τον συναφή με το συμφέρον των αλιέων και των λοιπών παραγωγικών τάξεων, λαμβανομένης υπόψη και της δυνατότητας της περιοχής για την ανάπτυξη οικολογικού και παραδοσιακού τουρισμού.

Ως εκ τούτων, οι Υπουργοί που εξέδωσαν την παραπάνω απόφαση (υπό τα τότε δεδομένα) όχι μόνο δεν παρανόμησαν αλλά αντιθέτως διασφάλισαν το δημόσιο συμφέρον.

2. Εναλλακτικοί τρόποι επανάκτησης της λίμνης Βιστωνίδας που διέθετε το Ελληνικό Δημόσιο ήταν :

Α. Η Απαλλοτρίωση [(άρθρ. 181 Καταστατικού Χάρτη Αγίου Όρους, άρθρ. 105 του Συντάγματος, άρθρ. 8 ν. 973/1979, άρθρ. 1 παρ. 1 και άρθρο 7 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων (ν. 2882/ 2001)].

Κατά την κρατούσα άποψη, από το συνδυασμό της διάταξης του άρθρ. 181 του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους και του άρθρ. 105 του Συντάγματος σαφώς προκύπτει ότι η περί αναπαλλοτριώτου διάταξη του παραπάνω άρθρου 181 αφορά μόνο την εντός της περιοχής του Αγίου Όρους Άθω ακίνητη περιουσία των αγιορειτικών Μονών, όχι και την εκτός αυτού κείμενη (ΑΠ177/1976 ΝοΒ 24.707, ΝΣΚ 763/1971 ΕΕΝ 1972.258, Ε. Δωρή «Το Δίκαιον του Αγίου Όρους Άθω», Τόμος Α, έκδοση 1994, σελ. 630επ.)

Συνεπώς, δεν εμποδίζετο η αναγκαστική απαλλοτρίωση της εκτός του Αγίου Όρους Άθω ως άνω κείμενης περιουσίας της Μονής (φερόμενης τότε ιδιοκτησίας της), δηλαδή η με πράξη της Πολιτείας και με τις εγγυήσεις του Συντάγματος (άρθρ. 17) αφαίρεση ιδιοκτησίας Μονής του Αγίου Όρους εκτός αυτής κείμενης.

Β. Εκποίηση ακινήτων του Δημοσίου α) είτε με δημόσιο πλειστηριασμό (άρθρ. 13 παρ. 1 του Κανονισμού Συμβάσεων της ΚΕΔ), β) είτε απ' ευθείας στη Μονή και ακολούθως αγορά με το εισπραχθέν εκπλειστηρίασμα ή τίμημα αντίστοιχα των παραλιμνίων και της λίμνης, φερομένων τότε ως ανηγόντων στη Μονή.

Γ. Ανταλλαγή. Επί των ανωτέρω εναλλακτικών τρόπων επισημαίνεται ότι τόσο η απαλλοτρίωση όσο και η εκποίηση με δημόσιο εκπλειστηριασμό, πέραν του χρονοβόρου των σχετικών διαδικασιών, απαιτούσαν εκταμίευση χρημάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό, δαπάνη η οποία ούτε είχε προβλεφθεί ούτε και ήταν δυνατή ενόψει των οικονομικών δεδομένων της Χώρας σύμφωνα με τις καταθέσεις των αρμοδίων Υπουργών, λαμβανομένου υπόψη ότι κυρίαρχη επιλογή ήταν ο περιορισμός των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και η τήρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και των δεσμέυσεων που η χώρα είχε αναλάβει.

Η απ' ευθείας πώληση στη Μονή αντί ανταλλαγών με τον αυτό σκοπό και γραφειοκρατική παρίστατο και θα είχε πρόσθετα έξοδα, αφού θα απαιτούσε τον διπλό αριθμό συμβολαίων και ιδιαίτερη επιβάρυνση στη λειτουργία της ΚΕΔ θα προκαλούσε λόγω του μεγάλου φόρτου εργασίας.

Επομένως η ανταλλαγή ήταν ο πλέον κατάλληλος και απόλυτα νόμιμος τρόπος επιλύσεως της μεταξύ Δημοσίου και Μονής διαφοράς, όπως άλλωστε διεξοδικά αντιμετωπίσθηκε στην Α' φάση της ανταλλαγής των παραλιμνίων εκτάσεων.

Το σχέδιο της ΚΥΑ συνυπέγραψε από πλευράς ΥΠΑΑΤ εκτός του Υπουργού, ο Υφυπουργός κος Κοντός, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η Δ/ση Πολιτικής Γης και ο Νομικός Σύμβουλος κος Μπότσιος. Προβλέπει δε ενημέρωση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με αλληλογραφία, η οποία είχε προηγηθεί της ΚΥΑ, αποδεχόταν το ΥΠΑΑΤ να περιέλθει στην αρμοδιότητα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης η αποκλειστική εκμετάλλευση και διαχείριση της λίμνης Βιστωνίδας και όχι στο Υπουργείο Οικονομικών στην ιδιοκτησία του οποίου θα επέστρεφε μετά τις διαδικασίες ανταλλαγής.

Κατά την διαδικασία υλοποίησης, σύμφωνα με τον Γ.Γ. κο Σκιαδά, τα προς ανταλλαγή ακίνητα του αποστέλλονται από την αρμόδια διεύθυνση και αυτός «τα διαβιβάζει στην ΚΕΔ προκειμένου αυτή που έχει τεχνογνωσία, έχει μεγάλη εμπειρία στην διαχείριση και αξιοποίηση ακινήτων και εξειδικευμένο προσωπικό να επιλέξει αυτά που θα ανταλλάγουν για να επιτευχθεί ο σκοπός της απόφασης» και σε άλλο σημείο της τοποθέτησης του ομιλεί περί τυπικής διαβίβασης από πλευράς του στην ΚΕΔ των διαθεσίμων ακινήτων που πρότεινε η Δ/ση Πολιτικής Γης και ήταν σημαντικά περισσότερα από αυτά που τελικώς αντηλλάγησαν. Η ΚΕΔ δι' εγγράφου της με ΑΠ 12813/1777/27-12-2006, σύμφωνα με τον ίδιο, τους ενημέρωσε ότι «θα αποστείλει τα ακίνητα τα οποία κρίθηκαν κατάλληλα και πρόσφορα από τις υπηρεσίες της ΚΕΔ για

εκτίμηση και αξία στον ΣΟΕ προκειμένου να προσδιοριστεί ποια θα ανταλλάγουν τελικά». Η αντίστροφη διαδικασία να ενημερωθεί το Υπουργείο ποια ακίνητα αντηλλάγησαν και ποια παρέμειναν στην κυριότητα του Υπουργείου και ποια στην αρμοδιότητα της ΚΕΔ (λόγω ανταλλαγής του Ολυμπιακού Ακινήτου) δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί από πλευράς ΚΕΔ.

ΙΒ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Σε υλοποίηση της παρούσας Κ.Υ.Α. υπεγράφησαν 28 συμβόλαια κατά τη χρονική διάρκεια 26-4-2007 έως 17-7-2008 εκ των οποίων τρία συμβόλαια ακυρώνονται με νεώτερα, διότι είτε τα ανταλλαγέντα ακίνητα είχαν ήδη μεταβιβαστεί σε ΟΤΑ (2896 και 2897/2-8-07 και αφορούν 9 ακίνητα), είτε προορίζονταν για άλλες χρήσεις βάσει του ΓΠΣ (3076/27-3-2008 και αφορά 18 ακίνητα), είτε γιατί σε βάρος της αρχικής έκτασης του ακινήτου είχαν γίνει συμπληρωματικές διανομές κληροτεμαχίων το 1951 (3190/17-7-2008). Επίσης, έχουμε τρία διορθωτικά συμβόλαια είτε λόγω λανθασμένου τοπογραφικού διαγράμματος (3189/17-7-08), είτε λάθους εκ παραδρομής σύμφωνα με την συμβολαιογράφο (2874/13-7-07 και 3005/21-12-07).

Είναι προφανής η προχειρότητα η οποία χαρακτήριζε την υλοποίηση και αυτής της φάσης όσον αφορά την επιλογή και αξιολόγηση των ακινήτων και η αδυναμία να είναι γνωστή η ταυτότητα του ακινήτου, δημιουργώντας πλήρη φάκελο για ένα έκαστο εξ αυτών.

Ειδικότερα επί των συμβολαίων ανταλλαγής

Ειδικότερα τα συμβόλαια υπ' αριθμ. 28,23/22-5-2007, 2825/22-5-2007, 2821/22-5-2007, 2822/22-5-2007, εξεταζόμενα από άποψη εφαρμογής της κείμενης πολεοδομικής, αρχαιολογικής και δασικής νομοθεσίας οδηγούν στις ακόλουθες διαπιστώσεις με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις:

Α. Από πλευράς πολεοδομικής νομοθεσίας

Από τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 2830/2000 (Κώδικας Συμβολαιογράφων) και εκείνων του άρθρου 5 παρ. 1,2,3 του ν. 651/1977 προκύπτει η υποχρέωση σύνταξης τοπογραφικού διαγράμματος σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου και προβλέπεται η υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ή υπομηχανικού περί της δυνατότητας ανοικοδόμησης σύμφωνα με το νόμο 1599/1986 (πρώην Ν.Δ. 105/1969). Εξάλλου με τις ίδιες διατάξεις καθιερώθηκε για τους συμβολαιογράφους η επί πειθαρχική ευθύνη υποχρέωσή τους να αρνούνται την σύνταξη συμβολαίου μεταβίβασης ακινήτων εφόσον δεν προσαρτάται σε αυτό το οικείο βεβαιωμένο τοπογραφικό διάγραμμα. Αυτονόητο είναι ότι δεν καθιερώνεται με την διάταξη αυτή ειδικό καθήκον του

συμβολαιογράφου να προσφεύγει οίκοθεν σε γεγονότα κείμενα εκτός των περιλαμβανομένων στο τοπογραφικό διάγραμμα δηλώσεων και βεβαιώσεων προς έλεγχο τούτων. Ούτε οφείλει ο συμβολαιογράφος να διαπιστώνει την συνδρομή των όρων των ως άνω απαγορεύσεων.

Τέλος, ως ακίνητο, από πλευράς πολεοδομικής νομοθεσίας, νοείται το τμήμα του εδάφους που αποτελεί αυτοτελή, αυθύπαρκτη ενότητα ώστε να έχει ατομικότητα ως πράγμα (Ν. Παπαντωνίου, Γνωμοδότηση, ΝοΒ 1985. 386). Η οριοθέτηση αποτελεί το βασικό στοιχείο με το οποίο το τμήμα του εδάφους αποκτά αυτοτέλεια κατά την έννοια του νόμου (Γ. Μπαλής, Γενικές Αρχές, παρ. 180). Ο Γ.Ο.Κ. (άρθρο 2 εδ. 12 Ν. 1577/1985) δίνει τον ορισμό του γηπέδου ως εννοίας γένους σε σχέση με εκείνης του οικοπέδου. Οικόπεδο είναι η ενιαία αυτοτελής ιδιοκτησία, ήτοι η συνεχόμενη έκταση γης που ανήκει σε ένα και τον αυτό κύριο ή σε πλείονες εξ αδιαιρέτου (ΑΠ. 206/1959, ΝοΒ 1959 σελ. 721).

Με βάση τα προηγούμενα στα ως άνω συμβόλαια ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων περιοχών αυτής, νομίμως και προσηκόντως έχει γίνει προσάρτηση των τοπογραφικών διαγραμμάτων που προσκομίστηκαν και προσαρτήθηκαν με τα συμβόλαια, συνταγμένα από τον Τοπογράφο Μηχανικό Νικόλαο Χάκια. Η συμβολαιογράφος είχε υποχρέωση να προσαρτήσει τα τοπογραφικά αυτά στα αντίστοιχα συμβόλαια υπογραμμένα από τους συμβαλλόμενους και την ίδια. Την ευθύνη για την ακρίβεια και την αλήθεια του περιεχόμενου των εγγράφων αυτών με βάση τις ως άνω διατάξεις φέρει ακεραία ο συντάξας τοπογράφος μηχανικός. Από πλευράς πολεοδομικής νομοθεσίας στα συμβόλαια νομίμως προσαρτήθηκε δήλωση του ν. 651/1977 αφού τα ανταλλασσόμενα ακίνητα είναι εκτός σχεδίου.

Τέλος, προφανώς και πρέπει να ερευνηθεί πιθανή παράλειψη για τον έλεγχο της ταύτισης του περιεχομένου κατά το είδος, τη μορφή, το χαρακτήρα και τα λοιπά ποιοτικά χαρακτηριστικά του ακινήτου που απεικονίζεται στο ως άνω τοπογραφικό διάγραμμα και του τοπογραφικού διαγράμματος βάσει του οποίου εκτιμήθηκε η αξία του ανταλλασσόμενου ακινήτου από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών. Η έρευνα αυτή όμως εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της εξεταστικής επιτροπής.

B. Από πλευράς αρχαιολογικής νομοθεσίας

Κατά την διάταξη του άρθρου 91 του ν. 1892/90 (Α 101) ορίζεται ότι: «Ο Υπουργός Πολιτισμού δύναται με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Κράτους, να καθορίζει εντός των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών ζώνες, στις οποίες, κατά περίπτωση, θα απαγορεύεται παντελώς η δόμηση (ζώνη Α) ή θα επιτρέπεται (ζώνη Β) υπό όρους και περιορισμούς που ορίζονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού. Η διαδικασία της

οριοθετήσεως των ζωνών και του καθορισμού των όρων και των περιορισμών δόμησης, κατά τ' ανωτέρω, πρέπει να ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από της υποβολής της σχετικής προτάσεως από την αρμόδια Αρχαιολογική Εφορεία».

Έτσι με το άρθρο 91 του Ν. 1892/1990 θέσπισε διαδικασία καθορισμού προστατευτικών ζωνών στους αρχαιολογικούς χώρους, που βρίσκονται έξω από τα όρια των νομίμων οικισμών, μιας ζώνης απόλυτης απαγόρευσης (Α') και μιας ζώνης σχετικής προστασίας (Β'), όπου η δόμηση θα επιτρέπεται μεν αλλά με όρους και περιορισμούς που θα καθορίζονται από τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού. Στην δεύτερη αυτή ζώνη της σχετικής προστασίας πριν από την θέσπιση των ειδικών όρων και περιορισμών η δόμηση δεν επιτρέπεται με μόνη την τήρηση των κανονιστικών διατάξεων που διέπουν τις σχετικές εκτός σχεδίου χωρίς καμία παρέμβαση του Υπουργού Πολιτισμού αφού μια τέτοια αποδέσμευσή του θα ματαίωνε το σκοπό του καθορισμού της προστατευτικής αυτής ζώνης αλλά ύστερα από άδεια του Υπουργού Πολιτισμού σύμφωνα με το άρθρο 50 του κωδ/νου νόμου 5351/1932. Με την ως άνω παρέμβασή του ο Υπουργός Πολιτισμού μπορεί να επιτρέψει την δόμηση σε ορισμένο ακίνητο με όρους αυστηρότερους εκείνων που διέπουν τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός των ορίων των νόμιμα υφισταμένων οικισμών αλλά μπορεί και να την απαγορεύσει εκτιμώντας την θέση του δεδομένου ακινήτου και τις επιπτώσεις του κτίσματος στον αρχαιολογικό χώρο.

Ήδη, ο νέος νόμος 3028/2002 για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, με τη διάταξη του άρθρου 3 εξειδικεύει το περιεχόμενο της προστασίας των αρχαίων μνημείων. Στις διατάξεις δε των άρθρων 12 και 13 με βάση τις ως άνω αρχές, ρυθμίζει την οριοθέτηση των αρχαιολογικών χώρων εν γένει αλλά και ειδικότερα όσων ευρίσκονται εντός οικισμών ή εκτός οικισμών.

Εξάλλου η διάταξη του άρθρου 18 προβλέπει ότι το Δημόσιο μπορεί να προβαίνει με κοινή απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού είτε στην ολική ή στην μερική αναγκαστική απαλλοτρίωση ή και στην απευθείας εξαγορά οποιουδήποτε ακινήτου μέσα στο οποίο υπάρχουν μνημεία, καθώς και παρακειμένων ακινήτων εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την προστασία των μνημείων (παρ. 1). Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ή απευθείας εξαγοράς ακινήτου εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο, για την προστασία αρχαιολογικών χώρων ή ιστορικών τόπων ή για την διενέργεια ανασκαφών (παρ. 2 εδ. α).

Από τις ως άνω διατάξεις σαφώς προκύπτει ότι δεν εμποδίζεται χάριν της προστασίας αρχαιολογικών ή ιστορικών μνημείων η μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτων που περιβάλλουν αρχαιολογικά μνημεία ή αρχαιολογικούς χώρους που έχουν αναγκαστικά απαλλοτριωθεί.

Υπό τα δεδομένα αυτά η μεταβίβαση τμήματος του υπ' αριθμ. 1193 με ακινήτου του αγροκτήματος Προσφορίου, περιοχής Δήμου Σταγύρου Ουρανούπολης, η οποία έγινε με το υπ' αριθ. 2823/22-5-2007 συμβολαίου ανταλλαγής, δεν πάσχει ακυρότητα εκ του λόγου ότι εντός της εκτάσεως των 8.608,43 τ.μ. του εν λόγω ακινήτου βρίσκονται διάσπαρτα αρχαιολογικά ή ιστορικά μνημεία, τα οποία ασφαλώς ανήκουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 7 Ν. 3028/2002) και εξηρέθησαν της μεταβίβασης, πλην όμως εκ του λόγου αυτού δεν κωλύεται η μεταβίβασή του υπολοίπου ακινήτου αυτού που περιβάλλει τα εν λόγω μνημεία εφόσον μέχρι της συντάξεως του συμβολαίου δεν είχε απαλλοτριωθεί αναγκαστικά σύμφωνα με τα προαναφερόμενα. Τούτο προκύπτει και από την μαρτυρική κατάθεση του Πρόεδρου του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Αθηνών κ. Στασινόπουλου.

Γ. Εξ επόψεως δασικής νομοθεσίας

Κατά τα άρθρα 24 παρ. 1 και 117 παρ. 3 του Συντάγματος, με τα οποία η προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων ως στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος έχει αναγορευθεί σε υποχρέωση του Κράτους, δεσμεύουν το νομοθέτη να θεσπίσει πρόσφορα για το σκοπό αυτό μέσα, τα οποία είναι δυνατό να μεταβάλλονται, μόνο όμως υπό την έννοια ότι με την εισαγόμενη νέα ρύθμιση η προστασία των οικοσυστημάτων αυτών δεν θα καθίσταται λιγότερο αποτελεσματική (Στε 4309/2001, 838/2002, πρβλ. ολ. 3754/1981).

Περαιτέρω, με τις ρυθμίσεις του ν. 998/1979 (Α' 289) σκοπήθηκε η συνολική ρύθμιση της προστασίας των εκτάσεων δασικού χαρακτήρα και προβλέφθηκε η κατάρτιση δασικών χαρτιών, η μέχρι τη δημιουργία δασολογίου προσωρινή διοικητική επίλυση αμφισβητήσεων ως προς το δασικό χαρακτήρα εκτάσεως από δασικά διοικητικά όργανα και η κήρυξη δασικών εκτάσεων ως αναδασωτέων. Κατά την προβλεπόμενη στο άρθρο 14 του νόμου ειδική διοικητική διαδικασία, το αρμόδιο διοικητικό όργανο προβαίνει προσωρινά, μέχρι την κατάρτιση του δασολογίου, σε διαπίστωση αν μια έκταση αποτελεί ή όχι, κατά τον χρόνο ασκήσεως της αρμοδιότητάς του, δασικό οικοσύστημα, προκειμένου να παρασχεθεί στην έκταση αυτή η οφειλόμενη κατά το Σύνταγμα προστασία (Στε 3317/2003, πρβλ. 838/2002, 4309/2001). Η απόφαση του δασάρχη και των οικείων επιτροπών σχετικά με το χαρακτήρα ορισμένης εκτάσεως ως δασικής ή μη πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη με την περιγραφή της μορφολογίας του εδάφους, του είδους, της συνθέσεως, της πυκνότητας και των ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών της βλάστησης. Η αιτιολογία αυτή μπορεί να συμπληρώνεται και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

Επίσης, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρ. 3 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν την κατά τα ανωτέρω αντικατάστασή της, η οποία επαναλαμβάνει ρύθμιση της προϊσχύσας δασικής νομοθεσίας (άρθρ. 45 παρ. 2, 3 ν. 4173/1929, Α' 205, άρθρ. 1 παρ. 2, 3 ν.δ. 86/1969, Α' 7) για την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, υπάγονται

στις διατάξεις του νόμου αυτού και τα εντός ή υπεράνω δασών και δασικών εκτάσεων ορεινά χορτολιβαδικά εδάφη, που δεν έχουν ξυλώδη (υψηλή ή θαμνώδη), αλλά ποώδη ή φρυγανώδη βλάστηση και, συνεπώς, δεν υπάγονται στις κατηγορίες των εκτάσεων δασικού χαρακτήρα που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (πρβλ. ΣτΕ 1309/2005, 1417/2003), δεδομένου ότι και τα ορεινά αυτά χορτολιβαδικά εδάφη αποτελούν ευπαθή οικοσυστήματα που συνδέονται με το δασικό οικοσύστημα των γύρω εκτάσεων και χρήζουν προστασίας (ΣτΕ 1309/2005). Τα εδάφη δε αυτά υπάγονται στο θεσπιζόμενο από το νόμο καθεστώς προστασίας των δασών και δασικών εκτάσεων σύμφωνα και με τον προαναφερόμενο νεότερο νόμο (ν. 3208/2003).

Τέλος, στη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 3147/2003 (Α' 135/5-6-2003), προβλέπεται ότι: «7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Ν. 1734/1987, ο χαρακτηρισμός από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων και τις Επιτροπές Οριστικών Διανομών, ως προς τη μορφή των εκτάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο διανομής, σύμφωνα με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, είναι έγκυρος και δεσμευτικός και δεν επανεξετάζεται από τα όργανα της Διοίκησης. Εκτάσεις στις οποίες έγινε κτηνοτροφική αποκατάσταση και χαρακτηρίστηκαν από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων ως χερσολίβαδα της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του Ν. 4173/1929 (ΦΕΚ 205 Α') υπάγονται στις εκτάσεις που αναφέρονται στην περίπτωση β της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του Ν. 998/1979». Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρ. 117 παρ. 1 του Συντάγματος, η απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων δεσμεύει τα αρμόδια δασικά όργανα ως προς το ζήτημα της ιδιοκτησίας της εκτάσεως και ως προς το επιτρεπτό της χρήσης, για την οποία είχε αρχικώς γίνει η αποκατάσταση με την απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων. Για το χαρακτηρισμό όμως της εκτάσεως αρμόδια παραμένουν τα κατά το ν. 998/1979 όργανα, με τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος.

Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι ο δασάρχης είναι αρμόδιος να χαρακτηρίσει περιοχή ή τμήμα της επιφανείας της ως δάσος ή δασική έκταση, ανεξαρτήτως ζητημάτων κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επ'αυτής. Επί των ζητημάτων αυτών αρμόδια για να γνωμοδοτούν είναι τα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών, που επιλαμβάνονται μόνο όταν συντρέχουν τέτοια ζητήματα επί δασών ή δασικών εκτάσεων που έχουν ήδη χαρακτηριστεί ως τέτοια από τα αρμόδια όργανα (άρθρο 8 Ν. 998/1979, ΣτΕ 4755/1995, ΕλλΔνη 37.856). Από τις προηγούμενες διατάξεις σαφώς και αδιαστάτως προκύπτουν τα εξής:

α) Από καμία διάταξη της ισχύουσας Δασικής Νομοθεσίας δεν απαγορεύεται η μεταβίβαση δάσους ή δασικής έκτασης.

Αντιθέτως, η διάταξη του άρθρου 280 παρ. 3 Ν.Δ. 86/1969, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 13 του Ν.Δ. 996/1971, ορίζει ότι: « επί μεταβιβάσεως κυριότητας οιοδήποτε ετέρου

εμπραγμάτου δικαιώματος επί δάσους ή δασικής εκτάσεως αιτία πωλήσεως, δωρεάς, προικός ή ετέρας πράξεως εν ζωή, ο μεταβιβάζων υποχρεούται όπως, κατά την τυχόν κατάρτισιν του προσυμφώνου, ως και κατά την κατάρτισιν του οριστικού συμβολαίου, προσαγάγη επί ποινή απολύτου ακυρότητος της δικαιοπράξης, εις τον συμβολαιογράφων, υποχρεούμενον να κάμη μνείαν εν τω συμβολαίω, δήλωσιν του συντεταγμένην κατά τα οριζόμενα εν τω ν.δ. 105/1969, εν η να δηλούται ότι ουδέποτε το Δημόσιον διεξεδίκησε κυριότητα ή έτερον εμπράγματον δικαίωμα του μεταβιβάζοντος επ' αυτής.

Αυτονόητο είναι ότι τέτοια υποχρέωση δεν υφίσταται όταν μεταβιβάζον είναι αυτό το ίδιο το Ελληνικό Δημόσιο.

β) Δεν απαιτείται προσκομιδή και προσάρτηση στο μεταβιβαστικό συμβόλαιο βεβαίωση του αρμοδίου Δασαρχείου.

γ) Δεν μεταβιβάζεται ούτε αλλοιώνεται η μορφή του ακινήτου, δια του συμβολαίου καθόσον μάλιστα η δασική μορφή ενός ακινήτου είναι ζήτημα πραγματικό και δεν εξαρτάται ούτε επηρεάζεται από τις δηλώσεις.

δ) Τέλος, δεν είναι νόμω δυνατός ο αποχαρακτηρισμός δάσους με συμβολαιογραφική πράξη των συμβαλλομένων.

Όμως υπό το πρίσμα των ως άνω διατάξεων δέον να ερευνηθεί η νομιμότητα της συμβάσεως ανταλλαγής ακινήτων που καταρτίσθηκε με το υπ' αριθμ. 2823/22-5-2007 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αθηνών Αικατερίνης Πελέκη – Βουλγαράκη στο μέτρο που μεταξύ των ανταλλασσομένων ακινήτων περιλαμβάνεται και τμήμα του υπ' αριθμ. 1153μθ ακινήτου, του αγροκτήματος Προσφόριον Ουρανούπολης, το οποίο έχει έκταση 8.608.430 τ.μέτρα και το οποίο κατά μεν την προσαρτώμενη στο συμβόλαιο κατά το Ν. 651/1977 υπεύθυνη δήλωση του συντάξαντος του από 23-3-2007 τοπογραφικού διαγράμματος του τοπογράφου μηχανικού Ν.Κιάκα, ευρίσκεται εκτός Γ.Π.Σ. και είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, κατά δε την υπ' αριθμ. Φ.21/16-3-2007 έκθεση εκτιμήσεως του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών αποτελεί δασική έκταση 10.691, 43 στρεμμάτων παρά τον οικισμό της Ουρανούπολης Δήμου Σταγείρων Ακάνθου, ή αντίστοιχα της εκτάσεως Κάτω Σούλι Γραμματικού κ.λ.π. Επίσης όμως αυτή η έρευνα εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της εξεταστικής επιτροπής.

ΙΓ. ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΤΩΝ

Με δεδομένο ότι τα στοιχεία ήταν ελλιπή μέχρι τη σύνταξη του συμβολαίου προκύπτει ανάγλυφα και το πρόβλημα το οποίο ανεδείχθη κατά τη διαδικασία στις εκτιμήσεις από το ΣΟΕ, όπου μόνο σε μία περίπτωση εκτιμήτρια αναζήτησε πρόσθετα

πληροφοριακά στοιχεία για ακίνητο το οποίο της ανετέθη να εκτιμήσει. Αξίζει να σημειωθεί ότι ήταν και το μόνο το οποίο δεν ανέφερε ως αιτία εκτίμησης την ανταλλαγή αλλά την αξιοποίηση. Οι υπόλοιποι εκτίμησαν ότι η αυτοψία επαρκούσε για ασφαλή εκτίμηση.

Κατά γραμματική, συστηματική και τεολογική ερμηνεία των διατάξεων των άρθρ. 39 παρ. 2 και 3 του ν. 1041/1980, 2 του πδ 226/1992 και 2 του πδ105/1999 η σύσταση και η λειτουργία του ΣΟΕ αποβλέπει στην εγκυρότητα και αξιοπιστία των πορισμάτων των διενεργούμενων, μεταξύ άλλων, εκτιμήσεων προσδιορισμού της αγοραίας αξίας των μεταβιβαζομένων από το Δημόσιο ή νπδδ ακινήτων, σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα ελεγκτικά πρότυπα και τους όρους που τίθενται από την εσωτερική και κοινοτική νομοθεσία. Για την επίτευξη του προαναφερομένου στόχου τα μέλη του ΣΟΕ, πρόσωπα με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα, ασκούν το έργο τους με υπευθυνότητα, οφείλουν δε να καταβάλλουν τη μέγιστη δυνατή επιμέλεια, να συλλέγουν και να αξιολογούν τα απαραίτητα σε αυτούς στοιχεία και να συντάσσουν αυτοπροσώπως τις εκθέσεις εκτιμήσεως.

Επομένως η αποτίμηση της αξίας των ανταλλαχθέντων ακινήτων από τους Ορκωτούς Εκτιμητές χωρίς τήρηση των παραπάνω και ειδικότερα χωρίς συλλογή και αξιολόγηση των απαραίτητων στοιχείων συνιστά τουλάχιστον βαρύτατη αμέλεια των ανωτέρω προσώπων.

Σε κάθε περίπτωση, ευθύνη φέρει και το Εποπτικό Συμβούλιο, όργανο διοίκησης και ελέγχου του ΣΟΕ κατ' άρθρ. 2 του ν. 2515/ 1997. Μεταξύ των άλλων αρμοδιοτήτων του περί των οποίων διαλαμβάνει το αρθρ. 9 του πδ 226/1992, ασκεί εποπτεία και έλεγχο επί του Σώματος και επιβλέπει το ασκούμενο από τους ορκωτούς εκτιμητές έργο για την τήρηση των νόμων και κανόνων της επαγγελματικής δεοντολογίας και τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων από αυτούς υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου και τις έγγραφες εκτιμήσεις οι ορκωτοί εκτιμητές «παραδέχονται ότι πράγματι είχαν ελλιπή στοιχεία αλλά θεώρησαν κάνοντας παραδοχές ότι μπορούσαν να ολοκληρώσουν την εκτίμηση». Ο ίδιος όταν πλέον έχει λάβει η υπόθεση ευρεία δημοσιότητα αναθέτει, στις 26/9/08, στην εταιρεία AMERICAN APPRAISAL την επανεξέταση και επισκόπηση των Εκθέσεων Εκτίμησης οκτώ ακινήτων. Η εταιρεία δεν προβαίνει σε εξ υπ' αρχής αξιολόγηση αλλά σε έλεγχο των διατιθέμενων προς αυτήν στοιχείων και τονίζει ότι αποτιμά με βάση τις παραδοχές της αυτοψίας των προηγούμενων εκτιμητών στα ακίνητα, υπονοώντας σαφώς τα ελλιπή δεδομένα. Ταυτόχρονα εντοπίζει τις αδυναμίες παραδοχής και εκτιμήσεων κινδύνου βάσει της οποίας συντάχθηκε η δεύτερη εκτίμηση της λίμνης Βιστωνίδας και Νταλιάνη(Φ.21.11/1/6726/5-9-06).

Οι Ορκωτοί εκτιμητές και το εποπτεύον αυτούς όργανο φαίνεται να μη άσκησαν επιμελώς τα καθήκοντά τους και να ενήργησαν με τρόπο που καταδεικνύει τουλάχιστον βαριά αμέλεια.

Με δεδομένο ότι τα ακίνητα τα οποία αντηλλάγησαν ήταν λιγότερα αυτών που εκτιμήθηκαν είναι προφανές ότι ένα κριτήριο επιλογής αποτελούσε και το ύψος της εκτίμησης, ώστε το σύνολο των ανταλλασσομένων να είναι ισάξιο με την αποτίμηση της λίμνης.

Κανείς από τους εμπλεκόμενους δεν ανέφερε πίεση ανωτέρου του ή πολιτικού προσώπου με κανένα τρόπο ή μορφή.

ΙΔ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΣΟΕ

Η συνολική αξία της Λίμνης Βιστωνίδας, της Λίμνης Νταλιάνι, των κτηριακών εγκαταστάσεων επ'αυτών, καθώς και των παραλιμνίων εκτάσεων που είχαν εκχωρηθεί στη ΙΜΒ, εκτιμήθηκε από το ΣΟΕ (εκτίμηση Φ 21.11/1/4601/30/03/05) στα 63,000,000 ευρώ. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων αυτών, αντηλλάγη με ακίνητα κυριότητας του ΥΠ.Α.Α.Τ., συνολικής αξίας σύμφωνα με το ΣΟΕ 62,267,202 ευρώ. Σε δεύτερη φάση, η ΙΜΒ αντάλλαξε μέρος αυτών των ακινήτων με το Ολυμπιακό Ακίνητο, του οποίου η αξία αποτιμήθηκε από το ΣΟΕ στα 39,500,000 ευρώ. Τα ακίνητα τα οποία η ΙΜΒ παρέδωσε κατά την ανταλλαγή ήταν σύμφωνα με το ΣΟΕ ίσης αξίας με το Ολυμπιακό Ακίνητο (39,500,000 ευρώ), ενώ σύμφωνα με τις ΔΟΥ η αξία τους έφτανε στα 30,265,129 ευρώ. Στα πρακτικά έχει κατατεθεί από ΚΕΔ σχετικός πίνακας που αναλυτικά καταδεικνύει την ακρίβεια των ανωτέρω.

Εξ αυτών προκύπτει, ότι η συνολική αξία των ακινήτων του Δημοσίου που αντηλλάγησαν με ακίνητα της ΙΜΒ, όπως αυτή εκτιμάται από τις ΔΟΥ, είναι αρκετά μικρότερη από τη συνολική αξία που το Σ.Ο.Ε. εκτίμησε για τα ίδια ακίνητα. Με αυτά τα δεδομένα, το Δημόσιο εμφανίζεται να λαμβάνει από τις ανταλλαγές αξία κατά 14,088,773 ευρώ μεγαλύτερη από τις εκτιμήσεις ΔΟΥ για τα αντίστοιχα ακίνητα. Με μια πρώτη ανάγνωση αυτών των στοιχείων θα μπορούσε κανείς να ισχυρισθεί ότι το Δημόσιο δεν ζημιώθηκε, με την έννοια ότι τα ακίνητά του κατά τις ανταλλαγές αποτιμήθηκαν συνολικά σε αξία μεγαλύτερη από αυτή την οποία οι αρμόδιες ΔΟΥ υπολογίζουν.

Κατ' αρχήν πρέπει να εξετασθούν οι βασικές υποθέσεις εργασίας και η μεθοδολογία με την οποία το Σ.Ο.Ε. κατέληξε στις παραπάνω εκτιμήσεις της Λίμνης Βιστωνίδας.

1. **Ανάλυση βασικών ζητημάτων της εκτίμησης της Λίμνης Βιστωνίδας**

Η αποτίμηση της ίδιας της Λίμνης Βιστωνίδας - Νταλιάνι από το Σ.Ο.Ε. φτάνει τα 39,700,000 ευρώ στην πρώτη έκθεση εκτίμησης και στην δεύτερη μετά από 17 μήνες την αναθεωρεί στα €46.860.000.

Οι δυο λίμνες αποτιμήθηκαν στη βάση των αναμενομένων εσόδων από σύγχρονη μονάδα ιχθυοπαραγωγής. Τα στοιχεία για την παραγωγή της μονάδας δόθηκαν στο ΣΟΕ από ιχθυολόγο της περιοχής, ο οποίος μάλιστα έχει και ο ίδιος μονάδα ιχθυοπαραγωγής. Από την εξέταση των δεδομένων από την Εξεταστική Επιτροπή, προέκυψε ότι οι ποσότητες παραγωγής που προβλέφθηκαν ήταν πολύ ψηλές σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα και στα ανώτατα όρια βέλτιστης απόδοσης με βάση τις σχετικές προγνώσεις της αρμόδιας διεύθυνσης του ΥΠΑΑΤ. (Σημερινή παραγωγή 8 κιλά ανά στρέμμα – βέλτιστη προβλεπόμενη 20 κιλά ανά στρέμμα). Οι ορκωτοί εκτιμητές εκτίμησαν τη Λίμνη στη βάση 20ετούς ροής εισοδήματος, σε χρονικό ορίζοντα δηλαδή πολύ μεγαλύτερο από τα συνήθως χρησιμοποιούμενα διαστήματα για την αποτίμηση παραγωγικών μονάδων.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι ο εκτιμητικός οίκος American Appraisal στον οποίο προσέφυγε το Σ.Ο.Ε. μετά τον θόρυβο που δημιουργήθηκε για να επιβεβαιώσει τις εκτιμήσεις του, για τη συγκεκριμένη εκτίμηση τηρεί αποστάσεις σημειώνοντας ότι οι κίνδυνοι θα μπορούσαν να είχαν αποτιμηθεί διαφορετικά. Πρέπει στο σημείο αυτό να σημειωθεί το γεγονός ότι στην Εξεταστική Επιτροπή κατατέθηκε έγγραφο της American Appraisal το οποίο περιληπτικά μόνο αναφέρεται στις εκτιμήσεις του Σ.Ο.Ε. Δεν κατατέθηκε αναλυτική εξέταση και επιβεβαίωση των εργασιών του Σ.Ο.Ε. Προκαλεί εντύπωση το γεγονός πώς ο οίκος American Appraisal αποστέλλει προς το Σ.Ο.Ε. περίληψη των συμπερασμάτων του χωρίς να τη συνοδεύει με την ανάλυση των στοιχείων και των υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποίησε.

Στη βάση των ανωτέρω, εκτιμάται με σχετική ασφάλεια ότι η Λίμνη υπερεκτιμήθηκε από το Σ.Ο.Ε.

2. **Ανάλυση βασικών ζητημάτων εκτίμησης του Ολυμπιακού Ακινήτου**

Το Ολυμπιακό Ακίνητο εκτιμήθηκε από το Σ.Ο.Ε. στα 39,500,000 ευρώ. Εκτιμήθηκε ως κτίριο γραφείων, στη βάση των περιορισμένων χρήσεων που μπορούσε αυτό να έχει, λόγω της σχετικής αδυναμίας του φέροντος οργανισμού του (300kg / m²). Από τον έλεγχο των υποθέσεων εργασίας δεν προέκυψε κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα για τη συγκεκριμένη εκτίμηση.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής εκφράστηκαν από Βουλευτές ανησυχίες για την εκτίμηση για δύο λόγους : Πρώτον, λόγω του ότι το κόστος κατασκευής του κτιρίου (57,000,000 ευρώ) ήταν σημαντικά υψηλότερου από την εκτίμηση του ΣΟΕ. Και δεύτερον, λόγω του γεγονότος ότι η IMB κατά την εκποίηση του Ολυμπιακού Ακινήτου, επέτυχε σημαντικά υψηλότερη τιμή, 41,000,000 ευρώ «επίσημο» τίμημα και επιπροσθέτως

9,000,000 ευρώ ως «δωρεά» η οποία πιθανολογείται ότι αποτελούσε συγκεκαλυμμένο μέρος του τιμήματος.

Ως προς το πρώτο ζήτημα, το κόστος κατασκευής δεν είναι απαραίτητο να ταυτίζεται με την εκτίμηση της αγοράς για ένα συγκεκριμένο ακίνητο. Ειδικά για ένα πολύ μεγάλο συγκρότημα όπως το Ολυμπιακό Ακίνητο, οι ιδιαιτερότητες της θέσης (απόσταση από μέσα μαζικής μεταφοράς, κλπ), μπορεί να αποτελέσουν σημαντικό παράγοντα μείωσης της αγοραίας αξίας τους.

Περαιτέρω είναι σαφές ότι μια εκτίμηση είναι ουσιαστικά πρόβλεψη και δεν είναι πάντα εφικτό να επιβεβαιώνεται 100% από την αγορά. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι τη συγκεκριμένη εκτίμηση επιβεβαιώνει χωρίς επιφυλάξεις η American Appraisal.

Όσον αφορά την πώληση του Ο.Α. από την Ι.Μ.Β., με δεδομένο ότι στην υπόθεση αυτή δεν ενεπλάκησαν πολιτικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες, η υπόθεση πρέπει να ερευνηθεί από την τακτική δικαιοσύνη.

3. Ανάλυση των βασικών ανταλλαγών και αποκλίσεων μεταξύ εκτιμήσεων Σ.Ο.Ε. και Δ.Ο.Υ.

Οι αποκλίσεις μεταξύ των εκτιμήσεων Σ.Ο.Ε. και Δ.Ο.Υ. οι οποίες αθροιζόμενες οδηγούν στην εικόνα που περιγράφηκε ανωτέρω αναλύονται ως εξής :

- i. το Ολυμπιακό Ακίνητο, κυριότητας Δημοσίου, εκτιμήθηκε από το ΣΟΕ σε αξία παραπάνω από διπλάσια από την αντίστοιχη εκτίμηση ΔΟΥ (διαφορά ΣΟΕ – ΔΟΥ 21,421,853 ευρώ «υπέρ Δημοσίου»)
- ii. τα ακίνητα κυριότητας του ΥΠΑΑΤ που αντηλλάγησαν με τις παραλίμνιες εκτάσεις, κυριότητας της ΙΜΒ, εκτιμήθηκαν από το ΣΟΕ σε αξία περίπου διπλάσια από την κατά ΔΟΥ αξία (διαφορά ΣΟΕ – ΔΟΥ 8,201,345 ευρώ, «υπέρ Δημοσίου»)
- iii. τα ακίνητα κυριότητας του ΥΠΑΑΤ που αντηλλάγησαν με τη Λίμνη Βιστωνίδα εκτιμήθηκαν από το Σ.Ο.Ε. σε 46,553,810 ευρώ, ενώ οι ΔΟΥ εκτίμησαν τα αντίστοιχα ακίνητα σε 52,853,364.56 ευρώ.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι μεταξύ των ακινήτων που αντηλλάγησαν με τη Λίμνη, υπάρχουν και αρκετές περιπτώσεις στις οποίες το Σ.Ο.Ε. εκτιμά αξίες μεγαλύτερες ή και πολλαπλάσιες αυτών των Δ.Ο.Υ. όπως π.χ. στα συμβόλαια 2801 (διάφορα ακίνητα Θεσσαλονίκης), 2817 (ακίνητο Δήμου Ορφανού Καβάλας, 2819 (ακίνητο Ν.Περάμου Καβάλας), κλπ. Είναι προφανείς οι λόγοι για τους οποίους η ανάλυση της Εξεταστικής Επιτροπής επικεντρώνεται στα ακίνητα στα οποία οι αποκλίσεις μεταξύ Σ.Ο.Ε. και Δ.Ο.Υ. είναι αρνητικές για το Δημόσιο. Κυριότερες από αυτές τις περιπτώσεις είναι οι ανταλλαγές των εξής ακινήτων :

- α. Αγρόκτημα «Προσφόριον» στην Ουρανούπολη Χαλκιδικής, εκτάσεως 8,608 στρ., αρ.συμβ.2823, εκτίμηση Σ.Ο.Ε. 1,107,044 ευρώ – εκτίμηση Δ.Ο.Υ. 8,470,695 ευρώ

β. Ακίνητο στη Μίκρα Θεσσαλονίκης, εκτάσεως 629 στρ., αρ.συμβ. 2803, εκτίμηση Σ.Ο.Ε. 4,404,344 – εκτίμηση Δ.Ο.Υ. 9,626,637 ευρώ).

γ. Ακίνητο στον Ξηροπόταμο Χαλκιδικής, εκτάσεως 125 στρ.αρ.συμβ. 2815, εκτίμηση Σ.Ο.Ε. 265,000 – εκτίμηση Δ.Ο.Υ. 786,916

δ. Ακίνητο στον Ακροπόταμο Καβάλας, εκτάσεως 518 στρ., αρ. συμβ.2825, εκτίμηση Σ.Ο.Ε. 4,997,348 – εκτίμηση Δ.Ο.Υ. 7,281,144 ευρώ

ε. Διάφορα ακίνητα στο Γραμματικό Αττικής, αρ.συμβ.3191, εκτίμηση Σ.Ο.Ε. 1,111,378 – εκτίμηση Δ.Ο.Υ. 11,755,965 ευρώ.

Σε όλα τα ανωτέρω, κρίσιμο ζήτημα για το Σ.Ο.Ε. ήταν ότι εκτίμησε τα ακίνητα λαμβάνοντας ως δεδομένο το δασικό τους χαρακτήρα. Παρέλειψε μάλιστα το Σ.Ο.Ε. να συμπεριλάβει στις υποθέσεις εργασίας επί παραδείγματι δυνατότητες ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, παρ' ότι τέτοιες είναι σε ένα βαθμό επιτρεπτές σε δασικές εκτάσεις. Αποτέλεσμα ήταν η ελαχιστοποίηση των προσδοκώμενων προσόδων, άρα και της εκτιμώμενης αξίας των ακινήτων. Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι δεν ελέγχθηκαν πρωτογενώς από τους εκτιμητές δασικά – πολεοδομικά χαρακτηριστικά των ακινήτων. Οι εκτιμητές, όπως προκύπτει από τις καταθέσεις τους στην Επιτροπή διαπίστωναν ότι τα στοιχεία τα οποία διέθεταν ήταν ελλιπή, δεν έκαναν όμως καμιά προσπάθεια να συμπληρώσουν την έλλειψη οι ίδιοι. Αντί αυτής της ενδεδειγμένης πρακτικής, οι περισσότεροι εκτιμητές εκτιμούσαν στη βάση των δηλώσεων των ενδιαφερομένων μερών. Το ότι ήταν δυνατή διαφορετική προσέγγιση προκύπτει και από κατάθεση εκτιμήτριας για το ακίνητο της Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης (Καπναποθήκες), η οποία θεωρώντας ελλιπή τα στοιχεία που έλαβε από την ΚΕΔ για το ακίνητο, απευθύνθηκε στην αρμόδια Πολεοδομία μέ έγγραφό της, από όπου έλαβε και πλήρη απάντηση για τα ζητούμενα στοιχεία όπως προαναφέρθηκε.

Επίσης και από το αποσταλθέν πόρισμα του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και Ρακιντζή προκύπτουν διαφορετικές προσεγγίσεις στις εκτιμήσεις, οι οποίες χρήζουν αρμοδίως περαιτέρω διερεύνησης και σε κάθε περίπτωση έχουν συνταχθεί κάτω από το βάρος ερεύνης της υπόθεσης και αντικρούονται από το Αρ. Φ: 203/207/619 υπόμνημα του ΣΟΕ.

ΙΕ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

Το Ολυμπιακό Ακίνητο όπως καταδεικνύεται από τη μαρτυρική καταθεση του Δ/ντος Συμβούλου της ΚΕΔ έχει κοστίσει περίπου €55.000.000 η αντικειμενική του δε εκτίμηση είναι μόλις €17.000.000 . Η ΚΕΔ για να χρηματοδοτήσει το Ο.Α. δανειοδοτήθηκε

με υποχρέωση τοκοχρεολυσίων ετησίως €3.500.000. Η παραλαβή του κτιρίου ήταν σε εκκρεμότητα από την κατασκευάστρια εταιρεία λόγω κακοτεχνιών από το 2005. Το Υπουργείο Εργασίας για τις υπηρεσίες του οποίου προβλεπόταν η μετεγκατάσταση, με έγγραφο 28-7-07 του Γενικού γραμματέα κου Δ. Κοντού και τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τότε Υπουργού κου Β. Μαγγίνα αποδεσμεύει το ακίνητο. Λόγος της αποδέσμευσης είναι ότι με βάση το κτιριολογικό πρόγραμμα και την κυκλοφοριακή μελέτη «δεν ανταποκρίνεται στην κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του υπουργείου και στην εξυπηρέτηση τόσο των υπαλλήλων όσο και των ίδιων των πολιτών...». Αποδέχεται δε την εισήγηση της ΚΕΔ για άμεση απόδοση σε αυτή προς αξιοποίηση του με τον επωφελέστερο τρόπο.

Κατά την διαδικασία αναδείχθηκαν και οι σφοδρές- μακροχρόνιες αντιδράσεις των εργαζομένων στην μετεγκατάσταση του Υπουργείου στους Θρακομακεδόνες. Αντιδράσεις οι οποίες πλην των εγγράφων διαμαρτυριών έλαβαν πολλαπλές μορφές δράσεων.

Σημειώνεται ότι ο κος Μαγγίνας στην κατάθεσή του κάνει αναφορά στην επίσκεψη του ηγουμένου Εφραίμ και του Μοναχού Αρσένιου στο γραφείο του στις 22-5-07 στους οποίους δηλώνει αναρμόδιος για το ακίνητο και τους παραπέμπει στην ΚΕΔ.

Η ΚΕΔ ήδη από 13-2-2007 είχε αποστείλει εντολή εκτίμησης με Α.Π. 1700/708/Φ.32.4996 στον ΣΟΕ για το συγκεκριμένο ακίνητο.

Η ΙΜΒ με επιστολή της στις 7-12-2006 είχε αποστείλει αίτημα στην ΚΕΔ για εξεύρεση κτιρίου να στεγάσει υπό σύσταση Ίδρυμα και το Ινστιτούτο «Άγιος Μάξιμος ο Γραικός». Η ΚΕΔ ανταποκρινόμενη στο αίτημα της Ιεράς Μονής υποδεικνύει το Ο.Α. και διασφαλίζει το κατ' αρχήν ενδιαφέρον της. Όλα τα ανωτέρω προκύπτουν από την σχετική αλληλογραφία και την από 3-7-07 ανακοίνωση του Δ/ντος Συμβούλου κου Γκράτσιου στο Δ.Σ. της ΚΕΔ. Προτείνει η ανταλλαγή του ακινήτου να πραγματοποιηθεί με ακίνητα τα οποία είχαν περιέλθει στην ιδιοκτησία της ΙΜΒ μέσω των ανταλλαγών για την λίμνη Βιστωνίδα και Νταλιάνη. Χαρακτηρίζει δε τα ακίνητα κατάλληλα για την υλοποίηση του προγράμματός της στην άσκηση πολιτικής γης σε εθνικό επίπεδο για την ανάπτυξη με την συνεργασία των κοινωνικών και τοπικών φορέων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη ανταλλαγή ήταν πέραν και της Υπουργικής Απόφασης, αλλά και της Κοινής Υπουργικής Απόφασης περί ανταλλαγών της Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων.

Από τις μαρτυρικές καταθέσεις αλλά και από την αλληλογραφία προκύπτει ότι ουδείς υπουργός είχε ερωτηθεί για την συγκεκριμένη ενέργεια.

Το Δ.Σ. της ΚΕΔ στη 24^η συνεδρίαση / 12-7-07 εγκρίνει ομόφωνα για λόγους προδήλου δημοσίου συμφέροντος την ανταλλαγή για τους σκοπούς της περ δ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 973/79. Η ανταλλαγή θα γίνει με βάση τις πρόσφατες εκτιμήσεις από το ΣΟΕ.

Η συγκεκριμένη απόφαση εκτιμάται ως ελέγξιμη για τους παρακάτω λόγους:

1. Βάσει της διάταξης του άρθρ. 16 παρ. 1 και 2 του Κανονισμού της ΚΕΔ (ΥΑ 1075479/1-9-2003), ο οποίος παράγει όλες τις έννομες συνέπειες, δεδομένου ότι πρόκειται για διοικητική πράξη η οποία ουδέποτε ακυρώθηκε ή ανακλήθηκε, τα προς ανταλλαγή ακίνητα ήταν υποχρεωτικά εκτιμητέα τόσο από την ΚΕΔ όσο και από το ΣΟΕ.

2. Η σκοπιμότητα του προδήλου συμφέροντος είναι σε πλήρη αντίφαση με το επικαλούμενο σκεπτικό, γιατί τα ίδια ακίνητα σε προγενέστερες πράξεις ανταλλαγής είχαν ανταλλαγεί χωρίς από μέρους τους να προβληθεί οποιοδήποτε ενδιαφέρον ή ένσταση ανταλλαγής. Είναι δεδομένο ότι η επιλογή ακινήτων μεταξύ πλειάδας πρόσφορων για τους σκοπούς της ακινήτων ανήκε στην αρμοδιότητά της και όφειλε να μην τα ανταλλάξει κατά την πρώτη φάση.

3. Ερευνητέα είναι η βασιμότητα των ισχυρισμών ότι η ΚΕΔ ήτο κυρία του ακινήτου και όχι μόνο διαχειρίστρια.

4. Σχετικά με τους ισχυρισμούς που αναπτύχθηκαν όσον αφορά την μνεία αλλαγής χρήσης του ολυμπιακού ακινήτου στη συμβολαιογραφική πράξη ανταλλαγής, αυτή ουδόλως παράγει ουδεμία υποχρέωση για το Ελληνικό δημόσιο αλλά και κανένα δικαίωμα στον ιδιοκτήτη ή οποιοδήποτε μελλοντικό αγοραστή.

ΙΣΤ. ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Κινήσεις Λογαριασμών – επενδυτική δραστηριότητα

Οι κινήσεις των Λογαριασμών της IMB που ανοίχθηκαν δείχνουν ανάγλυφη την εικόνα της έντονης οικονομικής δραστηριότητας της Μονής. Προκαλεί κατάπληξη πώς ένα μοναστήρι αναπτύσσει πολυσχιδή επενδυτική δραστηριότητα, συναλλάσσεται με υπεράκτιες εταιρείες και πραγματοποιεί κινήσεις οι οποίες βρίσκονται στα όρια της συναλλακτικής – τραπεζικής νομιμότητας. Οι κινήσεις αυτές αναφέρονται από τις Τράπεζες προς την Επιτροπή για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, πολύ πριν η υπόθεση να απασχολήσει την κοινή γνώμη.

Η Εξεταστική Επιτροπή, προκειμένου να εξετάσει σε βάθος και στο συντομότερο δυνατό χρόνο τους λογαριασμούς αυτούς, ζήτησε τη συνδρομή της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία συγκρότησε προς τούτο συνεργείο ειδικευμένων στελεχών, τα οποία συνέταξαν πόρισμα και στη συνέχεια κατέθεσαν στην Εξεταστική Επιτροπή. Το πολυδαίδαλο και πολυσύνθετο της οικονομικής διαχείρισης της IMB καταδεικνύεται και

από το γεγονός ότι τα στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος κατέθεσαν ότι για να ολοκληρώσουν σε βάθος ανάλυση των λογαριασμών θα απαιτηθεί περαιτέρω χρόνος. Είναι προφανές ότι σε περίπτωση που προκύψουν από την περαιτέρω έρευνα των λογαριασμών συγκεκριμένες μη σύννομες πράξεις, θα αντιμετωπισθούν από την τακτική Δικαιοσύνη, της οποίας η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Βουλή θα συνδράμει το έργο της Δικαιοσύνης όπου και αν χρειασθεί, όπως ο Κανονισμός της και το Σύνταγμα ορίζουν.

Τα ζητήματα που προκύπτουν από την ως σήμερα εφικτή ανάλυση των λογαριασμών είναι τα εξής :

- Η IMB διακινεί συχνά μεγάλα ποσά σε μετρητά. Υπάρχει ανάληψη ως και δυο εκατομμυρίων με αυτό τον τρόπο, ενώ αρκετά συχνές είναι αναλήψεις εκατοντάδων χιλιάδων, είτε από μοναχούς, είτε από το δικηγόρο της Μονής
- Διακινούνται από και προς λογαριασμούς της IMB μεγάλα ποσά χωρίς να υπάρχει αιτιολόγηση προς τούτο. Οι κινήσεις αυτές γίνονται με χρεώσεις ή πιστώσεις προσώπων εμπιστοσύνης της Μονής, οι οποίοι εμφανίζονται και στις συναλλαγές με ακίνητα, όπως οι εταιρείες Torcaso, GDS, κλπ.
- Από τις κινήσεις των λογαριασμών και την περαιτέρω σχετική έρευνα της Εξεταστικής Επιτροπής διαπιστώθηκαν εταιρικά σχήματα στα οποία η IMB με τον ένα ή τον άλλο τρόπο εμπλέκεται και τα οποία συναλλάσσονται με την IMB ή ως αγοραστές ή πωλητές ακινήτων. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της συμμετοχής της IMB (μέσω της εταιρείας – διαχειριστού Rassadel) στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Ανθεμιάς του Ομίλου Πάπιστα, αλλά και στον ίδιο τον Όμιλο προς τον οποίο η Μονή πουλά ακίνητα. Πουλά δηλαδή ακίνητα προς εταιρικά σχήματα στα οποία μετέχει και η ίδια, με προφανείς συνέπειες για τη διαφάνεια των συναλλαγών ενός ΝΠΔΔ.
- Δεν διαπιστώθηκαν κινήσεις προς λογαριασμούς πολιτικών προσώπων. Πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι κατετέθησαν χρήματα προς τη συμβολαιογράφο της IMB κα Αικ. Πελέκη, τα ποσά όμως αυτά ανταποκρίνονται στα συμβολαιογραφικά έξοδα, όπως προκύπτει και από τα παραστατικά τα οποία η κα Πελέκη κατέθεσε. Η Εξεταστική Επιτροπή αναγκάσθηκε να αφιερώσει αρκετό χρόνο στην πτυχή αυτή, καθώς τόσο η κα Πελέκη όσο και ο δικηγόρος της IMB Δημ. Πελέκης στις αρχικές τους καταθέσεις ανέφεραν διαφορετικά εισπραχθέντα ποσά από αυτά που προέκυψαν από την αναφορά των στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος.

Χαρακτηριστικό είναι ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, η συμμετοχή της μέσω κυπριακών εταιρειών, σε ομίλους εταιρειών, σε κατασκευαστικές, επενδυτικές, αναπτυξιακές και λοιπές δράσεις μπορεί να προκαλούν το Δημόσιο αίσθημα και την θρησκευτική συνείδηση των πολιτών, πλην όμως αφού σε αυτές δεν προκύπτει εμπλοκή πολιτικών προσώπων δεν μπορούν περαιτέρω να

ερευνηθούν. Η Ελληνική Δικαιοσύνη που ερευνά παράλληλα την υπόθεση εφ' όσον διαπιστωθεί η τέλεση αξιόποινων πράξεων είναι η αρμόδια για την αντιμετώπιση τους.

Περαιτέρω η Αρχή για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος οφείλει να διερευνήσει περαιτέρω όσες πράξεις μπορούν να δημιουργούν υπόνοιες για την προέλευση ή διακίνηση χρηματικών ποσών.

ΙΖ. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΩΣ ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΝΤΑ

1. Κατασκευή Ο.Α. Η απόφαση για την κατασκευή του Ολυμπιακού Ακινήτου στο Δήμο Αχαρνών και την μετέπειτα αξιοποίηση του ως κτίριο για τη στέγαση του Υπουργείου Εργασίας ήταν της Διυπουργικής Επιτροπής Συντονισμού και Οργάνωσης Ολυμπιακών Αγώνων. Η λύση που προκρίθηκε στις Αχαρνές υλοποιήθηκε σε οικόπεδο το οποίο απαλλοτριώθηκε το 1999 από τον ΟΕΚ με 34 ευρώ /τμ δηλαδή συνολικά περί το 1.500.000 € ενώ η ΚΕΔ αναγκάστηκε να το αγοράσει από τον ΟΕΚ το 2002 αντί τιμήματος 12.700.000 δανειζόμενη στην ουσία 11.000.000€ και πριμοδοτώντας έμμεσα τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας.

Τα τεύχη δημοπράτησης αλλά και την ευθύνη για την παρακολούθηση του έργου ανέλαβε το ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΧΩΡΙΟ για τα οποία αμείφθηκε με το ποσό των 2.000.000€ περίπου.

Η κατασκευή του Ο.Α. τελικά κόστισε άλλα 32.000.000€ (29.000.000 η αρχική σύμβαση και άλλα 3.000.000 η μεταολυμπιακή χρήση με τις αναθεωρήσεις) πλέον Φ.Π.Α., με τον ανάδοχο εργολάβο να έχει αίτημα για καταβολή επί πλέον 10.000.000 και το Δημόσιο να αρνείται να κάνει οριστική παραλαβή λόγω σοβαρών κακοτεχνιών. Τελικώς εν όψει της διαδικασίας ανταλλαγής η ανάδοχος κατασκευάστρια κοινοπραξία περιόρισε τις απαιτήσεις της στο €1.000.000.

Συνολικά δηλαδή το Ο.Α. μέχρι τη στιγμή της ανταλλαγής είχε κοστίσει στο Ελληνικό Δημόσιο 54.328.000 (μέρος των οποίων οι τόκοι για την κάλυψη του δανείου που ανέλαβε η ΚΕΔ) με αντικειμενική αξία ΔΟΥ κατά το συμβόλαιο ανταλλαγής 18.078.148€. Να τονιστεί δε ότι το συγκεκριμένο ακίνητο έχει στατική επάρκεια μόνο για χρήσεις γραφείου άρα είναι και χαμηλότερου κόστους έναντι άλλων πλέον εμπορικών χρήσεων.

Η συγκεκριμένη υπόθεση αποτελεί από μόνη της αντικείμενο περαιτέρω ερεύνης σε όλα τα στάδια της υλοποίησης της.

2. Διερεύνηση του ανεξέλεγκτου χιλιάδων παραχωρήσεων προ του 2003 για σκοπούς που ουδέποτε υλοποιήθηκαν και εκτάσεις που καταπατήθηκαν. Μόνο στην

περιοχή αρμοδιότητας Νομαρχίας Χαλκιδικής την περίοδο 1995-2002 πραγματοποιήθηκαν παρανόμως περί τις 700 παραχωρήσεις έναντι ευτελούς τιμήματος και πλέον των 100 ανταλλαγών κληροτεμαχίων. Πολλά από αυτά ευρίσκονταν στην επίμαχη έκταση της Ουρανούπολης ή σε εκτάσεις που συνορεύουν με αυτήν, έχοντας πάντα τον ίδιο μορφολογικό χαρακτήρα ως προς την βλάστηση και τη χρήση. Σύμφωνα με τον καταθέσαντα στην επιτροπή πρώην Νομάρχη Χαλκιδικής κ. Λαφαζάνη διεξήχθησαν Ε.Δ.Ε., καταλογίστηκαν ευθύνες, αλλά ουδέποτε επεβλήθησαν ποινές.

3. Ανταλλαγές δασικών εκτάσεων βάσει της αγροτικής νομοθεσίας. Μαρτυρικές καταθέσεις ανέδειξαν το φαινόμενο πάρα πολλές δασικές εκτάσεις και δάση ανά την επικράτεια, περί τα 800.000 στρέμματα, παρά το ότι ο αγροτικός νόμος απαγορεύει να συμπεριλαμβάνονται σε απαλλοτριωτικές διαδικασίες, εν τούτοις συμπεριελήφθησαν παρανόμως και κατά τον εποικισμό μετήχθησαν από τη δασική στην αγροτική νομοθεσία. Επίσης ανεδείχθη το γεγονός ότι όλα τα κοινόχρηστα που είχαν δοθεί για κοινή χρήση στους Συνεταιρισμούς Αποκατάστασης Ακτημόνων, όταν αυτοί πήραν τους οριστικούς τίτλους, κι ενώ έπρεπε με βάση την αγροτική νομοθεσία να περιέλθουν στους οικείους ΟΤΑ, οι σχετικές διαδικασίες ουδέποτε ολοκληρώθηκαν.

4. Αδιαφανής διαχείριση της δημόσιας περιουσίας. Μη καταγραφή της, λόγω πολυδιάσπασης, αλληλοεπικάλυψης και σύγχυσης αρμοδιοτήτων των υπουργείων.

5. Διεκδικήσεις διοικητικής και δικαστικής αναγνώρισης μεγάλων εκτάσεων γης από τα Εκκλησιαστικά ΝΠΔΔ μέσω ενός αναχρονιστικού και διάτρητου νομοθετικού πλαισίου.

ΙΗ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Α. Εκτιμήσεις ΣΟΕ χωρίς στοιχεία

Η εκτίμηση από τους ορκωτές εκτιμητές των προς ανταλλαγή ακινήτων χωρίς στοιχεία προσκρούει ευθέως στο άρθρο 2 του Κανονισμού Δεοντολογίας Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (ΠΔ 105/ 1999) και συνιστά τουλάχιστον βαρύτατη αμέλεια στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Β. ΝΣΚ ατομικές γνωμοδοτήσεις

Κατά τον οργανισμό του ΝΣΚ (ν. 3086/2002) επί ερωτημάτων της Διοίκησης σχετικά με την ερμηνεία διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας προβλέπεται η έκδοση γνωμοδότησης Τμήματος ή Ολομέλειας του ΝΣΚ. Έκδοση ατομικών γνωμοδοτήσεων είναι δυνατή μόνον επί ήδη επιλυθέντων με προγενέστερες γνωμοδοτήσεις ή αποφάσεις του ΑΠ

και του ΣτΕ ζητημάτων. Σε κάθε περίπτωση, η επίκληση από μέλη του ΝΣΚ του γνωμοδοτικού χαρακτήρα του δεν αναιρεί την προχειρότητα την οποία επέδειξαν κατά τον χειρισμό των ανωτέρω υποθέσεων είτε γνωμοδοτήσαντα με ελλιπή στοιχεία ως μέλη του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, είτε γνωμοδοτήσαντα με ατομικές γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων τα οποία δεν είχαν επιλυθεί με προγενέστερες γνωμοδοτήσεις ή με δικαστικές αποφάσεις, είτε εκφέροντα σε γνωμοδοτήσεις παρεμπόπτουσες κρίσεις επί κρίσιμων ζητημάτων χωρίς αναλυτική νομική επιχειρηματολογία (περί ανταλλαγής λίμνης Βιστωνίδας).

Γ. Υπηρεσιακοί παράγοντες επισπεύδοντες και εκ του προχείρου

Δ. Υπέρβαση ορίων αρμοδιοτήτων των εκ του νόμου προβλεπόμενων από εντεταλμένα όργανα

Ε. Μη τήρηση των κανόνων ενημέρωσης που απορρέουν από τις προβλεπόμενες Υ.Α. αλλά και την χρηστή διοίκηση

ΣΤ. Μη επιμελής εποπτεία των κατωτέρων οργάνων της διοίκησης

Ζ. Ανεύθυνον της διοικήσεως. Μετάθεση ευθυνών σε υπερκείμενα όργανα.

Η. Ευάλωτη η λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης σε εκκλησιαστικές διεκδικήσεις και αιτήματα, λόγω θρησκευτική ευλάβειας και επίκλησης του θρησκευτικού συναισθήματος και σεβασμού στο Ιερατικό – Μοναχικό σχήμα.

Θ. Πλημμελής λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος. Η Επιτροπή αν και είχε ενημέρωση από τις Τράπεζες στις αρχές του 2007 για αναιτιολόγητες και «περίεργες» κινήσεις λογαριασμών της IMB, οι όποιες ελεγκτικές της ενέργειες δεν οδήγησαν σε απτά αποτελέσματα με αποτέλεσμα μεγάλα ποσά να διακινούνται σε μετρητά και να είναι μέχρι και σήμερα αδύνατο να προσδιορισθεί η ακριβής διαδρομή του χρήματος. Αντίστοιχα η Επιτροπή δεν κατάφερε να ελέγξει τις αναιτιολόγητες κινήσεις ποσών μεγάλου ύψους μεταξύ της I.M.B και εταιρειών συμφερόντων συγκεκριμένου επιχειρηματία, ο οποίος συμμετέχει ένα χρόνο αργότερα στο διαγωνισμό για το Ολυμπιακό Ακίνητο. Από τις κινήσεις των λογαριασμών και τις σχετικές αναφορές των Τραπεζών που ελάμβανε, θα μπορούσε ακόμα και η Επιτροπή να διαπιστώσει ότι κάποιες από τις αγοραπωλησίες ακινήτων δημιουργούν υπόνοιες ξεπλύματος βρώμικου χρήματος καθώς εμφανίζουν συμβατικά τιμήματα πολύ μεγαλύτερα από τις αντικειμενικές αξίες. Από την εξέταση του Προέδρου της Επιτροπής κου Γκρόζου - ο οποίος πρέπει να σημειωθεί δεν είχε ακόμη αναλάβει τη θέση του στο υπό εξέταση διάστημα,- προέκυψε ότι η Επιτροπή ήλεγξε απλώς τα ποινικά μητρώα των εμπλεκόμενων στις συναλλαγές που προαναφέρθηκαν και επειδή αυτά ήταν λευκά δεν προέβη σε περαιτέρω ενέργειες, λόγω και του φόρτου εργασίας της. Είναι όμως σαφές ότι η Επιτροπή αυτή δεν μπορεί να λειτουργεί με αυτό τον τρόπο αλλά πρέπει να αξιοποιεί το ειδικευμένο προσωπικό της

ώστε να ελέγχει επί της ουσίας κινήσεις που γεννούν υπόνοιες για διακίνηση «βρώμικου» χρήματος.

ΙΘ. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟ 05/02/1999, 05/08/2000 ΚΑΙ 04/06/2003 ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΡΥ-ΦΩΤΙΑΔΗ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟ 11/12/2002 ΚΑΙ 25/06/2003 ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

Με την Α.Π. 1098315/6443/Α0010/3-10-2008 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδόθηκε κατ' επικληση των διατάξεων των άρθρων 21 του ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) και 8,9,10,11,12 και 25 του αναγκαστικού νόμου 1539/1938 περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων, ανεκλήθησαν από της εκδόσεώς τους, για λόγους δημοσίου συμφέροντος με ειδική αιτιολογία, το σύνολο των πράξεων, υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες εκδόθηκαν επί Κυβερνήσεως ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Με την ίδια απόφαση ανεκλήθησαν και τα σχετικά πρωτόκολλα παράδοσης-παραλαβής, με τα οποία οριστικοποιήθηκε η μεταβίβαση της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, από το Δημόσιο στην Ιερά Μονή, και με τα οποία αναγνωρίζονταν περαιτέρω ρητώς δικαιώματα κυριότητας της Μονής στη λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις.

Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η ανάκληση μη νόμιμων ή πλημμελών ατομικών διοικητικών πράξεων και μάλιστα για λόγους δημοσίου συμφέροντος, έχει αναδρομική ισχύ (ex tunc), δηλαδή επανέρχεται η κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοση των ανακληθεισών διοικητικών πράξεων, οι οποίες θεωρούνται πλέον ως νομικώς ανύπαρκτες- άνευ έννομων συνεπειών. Στην έννοια των ανωτέρω αποφάσεων εντάσσονται και οι ήδη ανακληθείσες με την προαναφερθείσα Υπουργική Απόφαση προγενέστερες αποφάσεις.

Μάλιστα, όπως παγίως γίνεται δεκτό σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου και την πάγια νομολογία του ΣτΕ, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, η ανάκληση χωρεί οποτεδήποτε και ανεξαρτήτως εάν τρίτοι καλόπιστοι απέκτησαν δικαιώματα. (Επαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», Δαγτόγλου «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο» και πάγια νομολογία Συμβουλίου της Επικρατείας, 1185/2008, 2916/1983, 2150/1987, 4090/1987).

Εξάλλου, πράξεις των οποίων νόμιμο έρεισμα αποτέλεσαν οι ως άνω πράξεις (ανταλλαγές) καθίστανται αυτοδίκαια άκυρες, αφού απώλεσαν τη νόμιμη αιτία έκδοσής τους, χωρίς πλέον να χρειάζεται και ανάκλησή τους.

Κατόπιν των ανωτέρω οδηγούμαστε μέσω της Υπουργικής Απόφασης στο προ του 1998 καθεστώς κυριότητας της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων.

Η από 03.10.08 ανακλητική απόφαση του Α. Μπέζα δεν συμπεριέλαβε την από 07.06.04 απόφαση του Π. Δούκα με την οποία έγινε αποδεκτή η υπ' αριθ. 26/2004 γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων διότι με την τελευταία δεν γεννήθηκαν νέα δικαιώματα αλλά εκφράστηκε η εμμονή της Διοίκησης στις προηγούμενες αποφάσεις της. Γι' αυτό άλλωστε και η απόφαση αυτή δεν σημειώθηκε στα βιβλία μεταγραφών των Υποθηκοφυλακείων Ξάνθης ή Ροδόπης, αφού δεν αναγνώρισε την ύπαρξη νέων εμπράγματων δικαιωμάτων. Αντίθετα, η ανάκληση των έτι ισχυρών και μεταγεγραμμένων στα οικεία Υποθηκοφυλακεία υπουργικών αποφάσεων του 1999-2003 ήταν επιβεβλημένη, διότι αυτές μόνον αναγνώριζαν δικαιώματα κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου στη Βιστωνίδα και αποτελούσαν, ούτω, το νομικό έρεισμα των επιγενόμενων ανταλλαγών ακινήτων μεταξύ του Δημοσίου και της Μονής.

Τούτο εμμέσως συνομολογείται και δια της προτάσεως νόμου με θέμα «Ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν την κυριότητα της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, την ανταλλαγή ακινήτων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους και συναφείς διατάξεις», η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις 30.09.08 και συζητήθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής την Πέμπτη 27.11.08

Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου μόνου της προτάσεως νόμου «Ανακαλούνται απευθείας εκ του νόμου, για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, οι κάθε είδους διοικητικές πράξεις που αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, την αναγνώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους στη λίμνη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες εκτάσεις. Η ανάκληση ανατρέχει στο χρόνο έκδοσης των πράξεων που ανακαλούνται.»

Στη δε αιτιολογική έκθεση επισημαίνεται ότι «Βασική επιλογή της πρότασης νόμου είναι να ανακληθούν απευθείας εκ του νόμου, για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, όλες οι διοικητικές πράξεις που σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με τη διοικητική αναγνώριση της κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων. [...] Νομική και λογική προϋπόθεση της ανταλλαγής (σ.σ. ακινήτων) ήταν η αναγνώριση της κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου επί της λίμνης Βιστωνίδας. Άρα, ανακαλούμενης αυτής της διοικητικής αναγνώρισης, παύει να υπάρχει το

ίδιο το δικαιοπρακτικό θεμέλιο της ανταλλαγής και η ίδια η νομική και πραγματική βάση των διοικητικών πράξεων που οδήγησαν στην ανταλλαγή.»

Από τα ανωτέρω είναι προφανές ότι ακόμη και οι συντάκτες της πρότασης νόμου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. **συνομολογούν και σκιαγραφούν ως νομικό έρεισμα των ανταλλαγών ακινήτων τις χρονικώς προηγηθείσες πράξεις διοικητικής αναγνώρισης της κυριότητας της Μονής επί της Βιστωνίδος, της περιόδου 1999-2003, οι οποίες και μεταγράφηκαν στα οικεία υποθηκοφυλακεία.** Διαφορετικά θα αρκούνταν στην πρόταση ακύρωσης μόνον της από 07.06.04 απόφασης του Π. Δούκα και δεν θα πρότειναν συνολικά να ανακληθούν «κάθε είδους διοικητικές πράξεις που αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, την αναγνώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου...»

Εξάλλου, η Μονή Βατοπαιδίου κατέθεσε ήδη αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της από 03.10.08 ανακλητικής απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας, ενέργεια που καταδεικνύει ότι θεωρεί εαυτή βλαπτόμενη. Εάν η Μονή θεωρούσε ότι τα συμφέροντά της προστατεύονται δια της έτι τυπικώς ισχυούσης από 07.06.04 απόφασης του Π. Δούκα δεν θα είχε καταφύγει σε ένδικα βοηθήματα κατά της από 03.10.08 απόφασης του Α. Μπέζα, με την οποία ανακαλούνται από της εκδόσεως τους οι υπουργικές αποφάσεις του 1999-2003, δια των οποίων και μόνον αναγνωρίσθηκαν διοικητικώς δικαιώματα κυριότητας της μονής στην περιοχή της Βιστωνίδος. Αντίθετα, η ανάκληση των αποφάσεων αυτών ενοχλεί τη Μονή και δια τούτο προσέφυγε κατά της ανακλήσεώς τους ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Κ. ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Αποδείχθηκε αναμφισβήτητα ότι η υπόθεση, που απασχόλησε την Επιτροπή μας, έχει ως βάση την αναγνώριση εκ μέρους του Δημοσίου της κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, με τις αντίστοιχες αποφάσεις των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών κ.κ. Γ. Δρύ και Α. Φωτιάδη. Με τις αποφάσεις αυτές έγιναν δεκτές οι ομόφωνες Γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με τις οποίες το Συμβούλιο τάχθηκε αφενός μεν στην πρώτη «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας ΑΝΤΑ-ΜΠΟΥΡΟΥ περιοχής λίμνης Βιστωνίδας Ξάνθης» ενόψει του ότι «από το σύνολο των προαναφερθέντων στοιχείων προκύπτει σαφώς ότι η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους είναι η μοναδική κύριος και νομέας της νησίδας «ΑΝΤΑ-ΜΠΟΥΡΟΥ» που βρίσκεται στη λίμνη Βιστωνίδα του Νομού Ξάνθης, σε ποσοστό 100%, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή» και αφετέρου στη δεύτερη «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγ. Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης στη λίμνη Μπουρού περιοχής Ν. Ξάνθης, ανηκουσών τούτων εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγ. Όρους, όπως αυτές απεικονίζονται στο από 12/12/2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη».

Σε εκτέλεση των δύο παραπάνω υπουργικών αποφάσεων των Υφυπουργών κ.κ. Γ. Δρύ και Α. Φωτιάδη, η κτηματική υπηρεσία Ξάνθης υπέγραψε με τη Μονή Βατοπαιδίου, εκπροσωπούμενη εν προκειμένω από τους μοναχούς Αρσένιο και Ευδόκιμο, το από 11/12/2002 σχετικό πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, στο οποίο ορίζεται ότι παραδίδονται τμήματα των αγροκτημάτων Σελίνου και Κεσσάνης εκτάσεως συνολικά 811 και 33,5 στρεμμάτων αντίστοιχα, «τα οποία αποτελούν τμήμα από τα επιδικασθέντα του Νομού Ξάνθης στην Μονή 25.000 στρ. της υπ' αριθμ. πρωτ. 1064538/5928/Α0010 και από ημερομ. 5-8-02 απόφασης του Υπουργού των Οικονομικών. Οι υπόλοιπες εκτάσεις αφορούν τον Νομό Ξάνθης και τις οποίες διαχειρίζεται η επιτροπή απαλλοτριώσεων Ν. Ξάνθης θα αποδοθούν στην Μονή από αυτήν».

Εν συνεχεία με την υπ' αριθμό 1051266/10611/Α0010/π.ε/4-6-2003 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Α. Φωτιάδη έγινε δεκτή η υπ' αριθμό 46/2002 Γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με την οποία ομόφωνα το Συμβούλιο τάχθηκε «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας [ή λίμνης Μπουρού – ιχθυοτροφείο Αγ. Θεοδώρων (σημερινό Αγ. Νικολάου) – Νταλιάνη], τον οχθών αυτής, στους Νομούς Ξάνθης

και Ροδόπης, όποιας έκτασης και είναι αυτή, ανηκούσης εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου Αγίου Όρους». Στην ανωτέρω απόφαση περιέχεται επιπλέον και ειδική, ρητή, εντολή προς τις κτηματικές υπηρεσίες Ροδόπης και Ξάνθης «να μεριμνήσουν για την έκδοση απόφασης του προϊσταμένου τους περί διαγραφής του εν λόγω τμήματος και την παράδοσή τους στην αιτούσα».

Σε εκτέλεση της ανωτέρω ειδικής εντολής η κτηματική υπηρεσία Ξάνθης μέσω του προϊσταμένου της κ. Κωνσταντινίδη, προχώρησε στην υπογραφή του από 25/6/2003 Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής με τη Μονή Βατοπαιδίου, για λογαριασμό της οποίας υπέγραψε ο ηγούμενος Εφραίμ. Με την υπογραφή και αυτού του πρωτοκόλλου (είχε προηγηθεί η υπογραφή αντίστοιχου πρωτοκόλλου την 11/12/2002, ως άνω) και την εν συνεχεία σημείωσή του στα οικεία βιβλία μεταγραφών των αντίστοιχων Υποθηκοφυλακείων, προς γνώση όλων των ενδιαφερομένων, περατώθηκε διοικητικά η διαδικασία αμφισβήτησης «...της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας (ή διαφορετικά Λίμνη Μπουρού – Ιχθυοτροφείο Αγ. Θεοδώρων (σημερινό Αγ. Νικολάου) – Νταλιάνη) μετά των οχθών αυτής στο Νομό Ξάνθης, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή, επειδή ανήκει εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή Βατοπαιδίου Αγ. Όρους...».

2. Είναι, ωστόσο, γεγονός ότι ο Υφυπουργός κ. Α. Φωτιάδης με το από 30-10-2003 έγγραφό του προς το Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, που φέρει τον τίτλο «Αναπομπή», ζήτησε την επανεξέταση των παραπάνω Γνωμοδοτήσεων του Συμβουλίου με αφορμή το από 22-10-2003 έγγραφο του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης.

Παρά ταύτα, είναι άξιο ιδιαίτερης επισήμανσης ότι, αν και το έγγραφο αυτό φέρει ημερομηνία 30-10-2003, εντούτοις δεν εστάλη αμέσως στο Συμβούλιο, όπως θα έπρεπε ενόψει της σημασίας του και της προφανούς επιρροής του για τη συγκεκριμένη υπόθεση, αλλά καθυστέρησε 4 μήνες και ειδικότερα απεστάλη στις 24-2-2004, δηλαδή μόλις λίγες ημέρες πριν από τις βουλευτικές εκλογές του Μαρτίου 2004. Επομένως, γίνεται φανερό πως η ανωτέρω ενέργεια δεν αναιρούσε την αναγνώριση της κυριότητας της Μονής στα συγκεκριμένα ακίνητα εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου, που είχε ήδη συντελεσθεί με την παράδοσή τους στους εκπροσώπους της και τη σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία μεταγραφών των αντίστοιχων υποθηκοφυλακείων. Κάθε, λοιπόν, ισχυρισμός ότι με την ενέργεια αυτή επήλθε οποιαδήποτε μεταβολή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των ως άνω ακινήτων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, που είχαν ήδη, όπως αναφέρθηκε, παραχωρηθεί στη Μονή Βατοπαιδίου, προδήλως δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

3. Θα πρέπει, όμως, να εξετασθεί ο ισχυρισμός, που πρότειναν οι ως άνω Υφυπουργοί κ. κ. Γ. Δρύς και Α. Φωτιάδης, που στηρίζεται στο ότι ορθώς αποδέχτηκαν ομόφωνες εισηγήσεις του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας,

εφόσον, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το συγκεκριμένο όργανο έχει θεσμοθετηθεί για τον σκοπό αυτό, δηλαδή για την αναγνώριση της κυριότητας ή άλλου δικαιώματος πλην της νομής έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Προς ενίσχυση μάλιστα του ως άνω ισχυρισμού γίνεται επίκληση της διαμορφωθείσας επί σειρά ετών πεποίθησης με την αποδοχή ιδιαιτέρως ικανού αριθμού Γνωμοδοτήσεων εκ μέρους των αρμόδιων κάθε φορά πολιτικών προσώπων. Ο ισχυρισμός αυτός βασίμως, κατά την κρίση μας, προτείνεται από τα ανωτέρω πολιτικά πρόσωπα ενόψει του ότι δεν ανέκυψε οποιοδήποτε στοιχείο, από το οποίο να προκύπτει η τυχόν γνώση τους περί του αντιθέτου.

4. Εφόσον γίνεται αποδεκτός ο ισχυρισμός της παραγράφου 3, γίνεται φανερό ότι αποδεικνύεται πολύ περισσότερο η έλλειψη οποιασδήποτε υποκειμενικής ευθύνης του Υφυπουργού κ. Π. Δούκα, ο οποίος αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του κλήθηκε να αποδεχθεί την υπ' αριθμό 26/2004 ομόφωνη Γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο. Η συγκεκριμένη γνωμοδότηση εκδόθηκε εν συνεχεία της επανεξέτασης, που ζήτησε ο Υφυπουργός κ. Α. Φωτιάδης, και με αυτή γινόταν δεκτό ότι «...δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης των υπ' αριθμ. 26/3-12-1998, 17/18-7-2002 και 46/28-11-2002 Γνωμοδοτήσεων του παρόντος Συμβουλίου». Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι ο Υφυπουργός κ. Π. Δούκας είχε υπόψη του τις αποδοχές των προηγούμενων Γνωμοδοτήσεων εκ μέρους των Υφυπουργών κ.κ. Γ. Δρύ και Α. Φωτιάδη, που κατέληγαν στο ίδιο αποτέλεσμα, υπέρ δηλαδή της αναγνώρισης της κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου.

5. Εν συνεχεία και δεδομένου ότι είχε ολοκληρωθεί η διοικητική παράδοση της Λίμνης Βιστωνίδας και της παραλίμνιας εκτάσεως 25.000 στρεμμάτων ή όποιας έκτασης και αν είναι στη Μονή Βατοπαιδίου, ενώ παράλληλα είχε συζητηθεί κατά τη δικάσιμο της 5.11.2003 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης η από 15-1-2003 αγωγή της Μονής Βατοπαιδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με την οποία υπήρχε κίνδυνος το Ελληνικό Δημόσιο να απωλέσει και δικαστικά την κυριότητα επί της Λίμνης Βιστωνίδας και της παραλίμνιας έκτασης καθώς και 2.000 επιπλέον στρεμμάτων αυτής, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με το υπ' αριθμό 3058/2004 πρακτικό του Β' Τμήματος, το οποίο αποδέχθηκε ο Υφυπουργός κ. Π. Δούκας, γνωμοδότησε υπέρ της συναίνεσης του Ελληνικού Δημοσίου για τη μη έκδοση απόφασης επί της ως άνω αγωγής της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου.

Σημειώνεται ότι ο αρμόδιος Υφυπουργός κ. Π. Δούκας δεν φέρει οποιαδήποτε υποκειμενική ευθύνη για την ανωτέρω ενέργειά του, εφόσον αποδέχτηκε εισήγηση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου και συγκεκριμένα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ενόψει μάλιστα του ότι με το συγκεκριμένο πρακτικό γίνεται δεκτή η εισήγηση του Συμβούλου κ. Κ. Καποτά, στην οποία ρητά αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι: « Η

παρεχόμενη συναίνεση του Δημοσίου είναι φανερό ότι δεν ενέχει αναγνώριση οποιουδήποτε τυχόν δικαιώματος της Ιεράς Μονής επί της επιδίκου εκτάσεως, αλλ' ούτε και παραίτηση του Δημοσίου από οποιαδήποτε τυχόν δικαιώματά του επί των επιδίκων, ώστε να διαφοροποιούνται οι σημερινές πραγματικές θέσεις των δύο αντιδίκων μερών.» Η μοναδική μειοψηφία ενός συμβούλου δεν επηρεάζει καθόλου το τελικό πόρισμα, εφόσον αναφέρεται στο εντελώς διαδικαστικό θέμα, αν χωρεί έγκυρα τέτοια ενέργεια, όταν αναμένεται έκδοση δικαστικής απόφασης.

Άλλωστε, από ουδένα στοιχείο προέκυψε ευθύνη του Υφυπουργού κ. Π. Δούκα, εφόσον δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει, αν και πότε έλαβε χώρα διάσκεψη του Δικαστηρίου και κυρίως το αποτέλεσμα αυτής, πριν από τη δημοσίευση της απόφασης. Οι αναφορές περί του ότι ήταν ευρύτερα γνωστό στην τοπική κοινωνία πως είχε λάβει χώρα η διάσκεψη των μελών του Δικαστηρίου και μάλιστα το αποτέλεσμα της, κρίνονται τουλάχιστον αβάσιμες, καθώς κάτι τέτοιο θα αποτελούσε παραβίαση της μυστικότητας των δικαστικών συνεδριάσεων και παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου, δηλαδή συμπεριφορές που αποτελούσαν και ποινικά αδικήματα (άρθρα 234 και 252 Π.Κ.).

Σε κάθε περίπτωση, αν κάποια πρόσωπα, παρά το δικαστικό απόρρητο, γνώριζαν ότι έλαβε χώρα η διάσκεψη των μελών του δικαστηρίου και μάλιστα και το αποτέλεσμα της, είναι απορίας άξιο, γιατί δεν το ανέφεραν στις Αρμόδιες Αρχές, στον Δικαστικό Αντιπρόσωπο του Ν.Σ.Κ. στην Κομοτηνή ή κυρίως στον Υφυπουργό κ. Π. Δούκα, ώστε να μην αποδεχθεί την ως άνω Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Περαιτέρω, ιδιαίτερα θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ανωτέρω αποδοχή της Γνωμοδότησης για τη συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της μη έκδοσης απόφασης, σε ουδεμία περίπτωση συνεπάγεται ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ του Ελληνικού Δημοσίου από οποιοδήποτε δικαίωμά του, όπως εσφαλμένως υποστηρίζεται από ορισμένους με προφανή άγνοια των αντίστοιχων δικονομικών ρυθμίσεων, αλλά η απόφαση αυτή απλώς είχε τις συνέπειες ματαίωσης της συζήτησης, όπως άλλωστε κατατέθηκε από το σύνολο των Συμβούλων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ενώπιον της Επιτροπής μας.

6. Δεδομένων των παραπάνω γίνεται φανερό ότι τα αρμόδια πολιτικά πρόσωπα των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομίας και Οικονομικών, δηλαδή ο Υπουργός κ. Ε. Μπασιάκος και ο Υφυπουργός κ. Π. Δούκας ήσαν νομικά δεσμευμένα από τις προηγηθείσες αναγνωρίσεις της κυριότητας της Μονής Βατοπαιδίου επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων.

Επομένως, με βάση τις αναγνωρίσεις αυτές, είχαν περαιτέρω υποχρέωση να αναζητήσουν λύση για το τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα, που είχε δημιουργηθεί στους κατοίκους των γύρωθεν της λίμνης περιοχών. Προς την κατεύθυνση αυτή η διαδικασία των ανταλλαγών της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων της Μονής

Βατοπαιδίου με ακίνητα του Ελληνικού Δημοσίου σε άλλες περιοχές της χώρας εμφανιζόταν ως η πλέον πρόσφορη αντιμετώπιση του προβλήματος. Και αυτό επειδή το Ελληνικό Δημόσιο έπρεπε να ανακτήσει και πάλι την κυριότητα της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, προκειμένου να την αποδώσει στους ακτήμονες και τους αλιείς, αφού διαφορετικά θα έπρεπε να καταβληθεί στη Μονή υπέρογκο χρηματικό αντάλλαγμα. Με βάση αυτό το σκεπτικό ο Υπουργός κ. Ε. Μπασιάκος απευθύνθηκε στο αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο δηλαδή, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο με την υπ' αριθμό 15/2004 ομόφωνη γνωμοδότηση του Δ' Τμήματός του αποφάνθηκε ότι «ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων νομίμως δύναται να αναθέσει στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις των περ. β και δ της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 173/79 την ανταλλαγή εκείνων εκ των παραλιμνίων εκτάσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με άλλες εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης, δεδομένης της αρμοδιότητας για ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας στο Υπουργείο Οικονομικών.»

Εν συνεχεία, εκδόθηκε αφενός μεν η υπ' αριθμό 3822/2005 Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Μπασιάκου και αφετέρου η υπ' αριθμό 16651/2006 κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Μπασιάκου και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Π. Δούκα, με τις οποίες αποφασίσθηκε η ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε άλλες περιοχές της χώρας εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης.

Εξάλλου, θα πρέπει να αναφερθεί ότι ορθώς η πρώτη των ως άνω αποφάσεων δεν δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δεδομένου ότι αυτή, όπως και οι πράξεις της ΚΕΔ σε εκτέλεσή της, αφορούσαν διαχείριση περιουσίας του Δημοσίου και ως εκ τούτου δεν φέρουν τα χαρακτηριστικά εκτελεστής διοικητικής πράξης, ούτε με αυτή τίθενται κανόνες δικαίου, έτσι ώστε να απαιτείται η δημοσίευση αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σύμφωνα με τη διάταξη των περ. β' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 301/1976 (βλ. από 25/1/2005 σχετικό Γνωμοδοτικό Σημείωμα με αριθμό πρωτ. 374 του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με παραπομπή και στην υπ' αριθμό 3634/2003 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας).

7. Στο σημείο αυτό σταματά οποιαδήποτε περαιτέρω ανάμειξη τόσο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Ε. Μπασιάκου όσο και του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Π. Δούκα και την ενέργεια των ανταλλαγών αναλαμβάνουν τα αρμόδια όργανα του Ελληνικού Δημοσίου, που είναι επιφορτισμένα με την διαδικασία αυτή, δηλαδή η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (ΚΕΔ) και το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (ΣΟΕ).

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής από ουδένα αρμόδιο όργανο (ΚΕΔ και ΣΟΕ) κατατέθηκε ότι υπήρξε οποιαδήποτε παρέμβαση των ως άνω ή άλλων πολιτικών προσώπων στο έργο τους. Συγκεκριμένα, σε όλους τους μάρτυρες που εξετάστηκαν σχετικά με τη διαδικασία αυτή τέθηκε το ερώτημα, αν υπήρξε οποιαδήποτε παρέμβαση στο έργο τους, και η απάντηση όλων ήταν αρνητική.

Είναι προφανές ότι οι όποιες αναφορές που έγιναν στις δεσμεύσεις τους από τις ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις δεν σημαίνουν ασφαλώς οποιαδήποτε παρέμβαση, καθώς τα όργανα αυτά, όπως άλλωστε όλα τα κρατικά όργανα, ήσαν υποχρεωμένα να εκτελούν τις Υπουργικές Αποφάσεις.

Αλλωστε, δεν υπήρξε κατάθεση ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο, από το οποίο να προκύπτει η παραμικρή, έστω, ένδειξη για την ύπαρξη κεντρικού πολιτικού προσώπου, που καθοδηγούσε την όλη διαδικασία των ανταλλαγών, ούτε γενικότερα κεντρικός τάχα κυβερνητικός σχεδιασμός, βάσει του οποίου λειτούργησε η σχετική διαδικασία. Ως εκ περισσού λοιπόν παρατηρείται ότι οι εντελώς αόριστες αναφορές πως μια τέτοια δήθεν κυβερνητική μεθόδευση μπορεί να συναχθεί από την επικαλούμενη ταχύτητα της διαδικασίας ανταλλαγών ή τη φερόμενη ευχερή παράκαμψη τυπικών εμποδίων δεν στηρίζονται σε οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο αντίστοιχης παρέμβασης πολιτικών προσώπων, οπότε και μόνο θα είχαν αντίκρουσμα προς την κατεύθυνση της τυχόν παραδοχής ευθυνών και, επομένως, περιττεύει κάθε περαιτέρω ενασχόληση.

Σε κάθε περίπτωση πάντως συνιστά διαστρέβλωση της πραγματικότητας ο ισχυρισμός ορισμένων ότι ανακύπτει υποκειμενική ευθύνη των αρμόδιων κυβερνητικών στελεχών από τη δήθεν υπογραφή εκ μέρους τους συμβάσεων ανταλλαγών. Αντιθέτως αποδεικνύεται από το υλικό των εργασιών της Επιτροπής μας ότι ουδεμία ανάμιξή τους υπήρξε, εκτός από την αναφερθείσα απολύτως νόμιμη υπογραφή των οικείων Αποφάσεων, καθόλο το στάδιο της διαδικασίας των ανταλλαγών. Σε ποια, επομένως, βάση μπορεί να στηριχθεί υποκειμενική ευθύνη των ως άνω στελεχών σε σχέση με τη διαδικασία των ανταλλαγών, εφόσον αυτά δεν είχαν οποιαδήποτε γνώση των σχετικών συμβάσεων, ούτε επιπλέον προκύπτει από κάποιο έστω στοιχείο η τυχόν πληροφόρησή τους για το περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών, ώστε να τους δημιουργηθεί οποιαδήποτε υποψία πως κάτι επιλήψιμο συμβαίνει;

8. Περαιτέρω, σε ότι αφορά τη διαδικασία των ανταλλαγών έλαβαν χώρα δύο μόνον αναφορές για την ύπαρξη ευθύνης πολιτικών προσώπων στο στάδιο αυτό, οι οποίες όμως αποδείχθηκαν απολύτως αβάσιμες, καθώς διαψεύδονται τόσο από τις καταθέσεις των μαρτύρων ενώπιον της Επιτροπής, αλλά και από την πραγματικότητα. Συγκεκριμένα, έγινε προσπάθεια να καταλογιστεί ευθύνη στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κ. Κιλτίδη, επειδή αποδέχθηκε την υπ' αριθμό 161/2008 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την οποία ερμηνεύθηκε ο όρος

«χθαμαλόν», ως αντίστοιχος του νομικού όρου «δασική έκταση», σχετικά με το αγρόκτημα «Προσφόριο» στην Ουρανούπολη Χαλκιδικής. Από το έργο της Επιτροπής προέκυψε όμως ότι η Γνωμοδότηση αυτή δεν μπορεί να επιφέρει χαρακτηρισμό της εν λόγω εκτάσεως, εφόσον αρμόδια όργανα προς τούτο είναι μόνο αυτά του νόμου 998/1979 (βλ. και ΣτΕ 2959/2006).

9. Φάνηκε να υποστηρίζεται ότι πρέπει να καταλογιστούν ευθύνες στον πρώην Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Β. Μαγγίνα, σχετικά με την απόφαση για τη μη μετεγκατάσταση του συγκεκριμένου Υπουργείου στο Ολυμπιακό Ακίνητο στους Θρακομακεδόνες. Όπως όμως προέκυψε ενώπιον της Επιτροπής μας (βλ. έγγραφο με αρ. πρωτ. 6243/1121/4-6-2007 έγγραφο της ΚΕΔ που προσκομήθηκε στην Επιτροπή), το συγκεκριμένο ακίνητο ήταν ακατάλληλο για τη στέγαση των υπηρεσιών του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, επειδή το εν λόγω ακίνητο α) είχε επιφάνεια 22.000 τ.μ ενώ οι ανάγκες του Υπουργείου ήταν της τάξης των 28.000 τ.μ., β) δεν ήταν δυνατή η εγκατάσταση σ' αυτό παραπάνω των 900 υπαλλήλων αντί των 1360 του Υπουργείου, γ) αποτελείτο από 8 αυτοτελή μονόροφα και διόροφα κτίσματα, τα οποία επικοινωνούν μεταξύ τους με υπόγειους και υπέργειους διαδρόμους δ) δεν εξυπηρετείτο επαρκώς από τα μέσα μαζικής μεταφοράς και δεν υπήρχε δυνατότητα για μελλοντική βελτίωση της εξυπηρέτησής του, όπως προκύπτει και από σχετική έκθεση του ΕΜΠ, με αποτέλεσμα να μην είναι εύκολη η πρόσβαση ούτε των υπαλλήλων, αλλά ούτε και των πολιτών σε αυτό και ε) δεν ήταν σχεδιασμένο ως χώρος στέγασης γραφείων. Περαιτέρω οι υπάλληλοι του Υπουργείου αντιδρούσαν έντονα στην προοπτική της μεταφοράς του Υπουργείου στο ακίνητο αυτό, όπως προκύπτει από τις από 24-9-2004, 14-10-2004, 16-12-2004, 28-1-2004, 8-6-2005 και 4-3-2005 σχετικές ανακοινώσεις του συλλόγου των Υπαλλήλων και τις απεργιακές ακινητοποιήσεις της 2-2-2005 και 9-3-2005.

Από τα παραπάνω αναμφισβήτητα προκύπτει ότι η απόφαση για τη μη μεταφορά του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας στο Ολυμπιακό Ακίνητο στους Θρακομακεδόνες οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι δεν ήταν κατάλληλο για να στεγάσει τις υπηρεσίες του.

10. Από το σύνολο των στοιχείων και των καταθέσεων που έλαβαν χώρα ενώπιον της Επιτροπής, ανακύπτει το ερώτημα της δραστηριότητας προσώπων της Μονής Βατοπαιδίου και ιδιαιτέρως του ηγουμένου Εφραίμ και του μοναχού Αρσενίου, οι οποίοι εμφανίζονται από πολλές καταθέσεις, ότι δραστηριοποιήθηκαν έντονα στον χώρο της Κ.Ε.Δ. με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας των ανταλλαγών, ενώ παράλληλα αποκαλύφθηκε η διαχείριση και σε μεγάλο βαθμό τουλάχιστον περίεργη για μοναχούς διακίνηση πολύ μεγάλων χρηματικών ποσών. Η διακρίβωση της διακίνησης των ποσών αυτών δεν κατέστη εξ ολοκλήρου δυνατή κατά τη διάρκεια των εργασιών της Επιτροπής ενόψει του περίπλοκου χαρακτήρα των συναλλαγών. Η δραστηριότητα όμως αυτή

προδήλως θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας των αρμόδιων Εισαγγελικών Αρχών, προς τις οποίες το παρόν πόρισμα είναι ανάγκη να ανακοινωθεί, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 37 ΚΠΔ.

11. Η ερευνώμενη υπόθεση εξελίχθηκε σε χρονικό διάστημα μίας δεκαετίας και πλέον. Ενεπλάκησαν δεκάδες κρατικοί λειτουργοί, ορισμένοι από τους οποίους είναι πιθανόν να έχουν διαπράξει ποινικά αδικήματα που είχαν ως αποτέλεσμα τη διακινδύνευση μεγάλης βλάβης των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Ήδη έχει επιληφθεί η ανεξάρτητη Ελληνική Δικαιοσύνη, που είναι η μόνη αρμόδια για τον καταλογισμό των ποινικών ευθυνών.

Ερώτημα τίθεται, αν από την εξονυχιστική έρευνα της εξεταστικής επιτροπής προέκυψαν ενδείξεις ποινικών ευθυνών από πολιτικά πρόσωπα είτε κατά το προ της 7/3/2004 χρονικό διάστημα που είχαμε κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είτε για το μετέπειτα χρονικό διάστημα που είχαμε κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας.

Καταρχάς, όσον αφορά στις πιθανές ποινικές ευθύνες, θα πρέπει να τονιστεί ότι το οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, που θα ήταν δυνατόν να διαγνωσθεί στην προκειμένη υπόθεση, είτε με τη μορφή της αυτουργίας είτε με τη μορφή της συμμετοχής (ηθική αυτουργία-συνέργεια), απαιτεί για τη θεμελίωση της υποκειμενικής του υπόστασης άμεσο ή ενδεχόμενο δόλο που θα κατέτεινε στη βλάβη των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Ανενδοιάστως, ωστόσο κάτι τέτοιο ούτε καθ' υπόνοια προέκυψε.

Πως είναι πραγματικά δυνατόν να αποφύγει το χαρακτηρισμό της χαλκευμένης κατηγορίας οποιαδήποτε αξιολόγηση για ποινικώς κολάσιμη συμπεριφορά, ιδιαίτερα για το μετά την 7/3/2004 χρονικό διάστημα, όταν:

- I. Ουδείς μάρτυρας κατέθεσε ότι έστω και μία φορά δέχθηκε παρέμβαση, υπόδειξη, παραίνεση ή πίεση από οποιοδήποτε
- II. Κατέστη φανερό ότι ουδείς Υπουργός γνώριζε, ούτε όφειλε να γνωρίζει, ότι για τη συζητηθείσα την 5/11/2003 αναγνωριστική αγωγή της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου είχε γίνει διάσκεψη, που είχε ως αποτέλεσμα την κατά πλειοψηφία απόρριψη της
- III. Οι αποφάσεις που ελήφθησαν ήταν σύμφωνες με ομόφωνες γνωμοδοτήσεις θεσμικά αρμοδίων προς τούτο γνωμοδοτικών οργάνων
- IV. Ήδη είχαν διενεργηθεί δύο προκαταρκτικές εξετάσεις, με παραγγελίες του Εισαγγελέα του Α.Π., από εισαγγελικούς λειτουργούς, που ερεύνησαν την τέλεση αξιόποινων πράξεων και οι δικογραφίες ετέθησαν στο αρχείο κατά το άρθρο 43 Κ.Π.Δ. Ειδικότερα εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 117/2004 διάταξη της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Ξάνθης Ειρήνης Χρυσογιάννη, η οποία εγκρίθηκε από τον Εισαγγελέα Εφετών Θράκης. Περαιτέρω εκδόθηκε η με Α.Β.Μ. Ω7/57 διάταξη του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών Παναγιώτη Μειδάνη, η οποία εγκρίθηκε από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών. Κατά την τελευταία μάλιστα ερευνήθηκε

το θέμα των ανταλλαγών. Είναι ποτέ δυνατό να μη μπορεί να διαγνώσει, μετά μάλιστα από ενδελεχή έρευνα ο καθ' ύλην αρμόδιος και έμπειρος εισαγγελικός λειτουργός, ποινικά αδικήματα και να απαιτούμε από Υπουργούς μεγαλύτερη εμπειρία και δυνατότητα διάγνωσης βλαπτικών για το Δημόσιο ενεργειών;

12. Ωστόσο, ανεξάρτητα από το ότι οι αποφάσεις που υπέγραψαν οι Υπουργοί και οι Υφυπουργοί σχετικά με τις αποδοχές των Γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους καθώς και τις σχετικές αποφάσεις που όριζαν τη διαδικασία των ανταλλαγών ήσαν νόμιμες ανακύπτει το ζήτημα της πολιτικής ευθύνης τους, που αφορά στην εποπτεία των τομέων αρμοδιότητάς τους, στις περιπτώσεις που, όπως εν προκειμένω, παρατηρούνται δυσλειτουργίες των οικείων εποπτευόμενων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων (βλ. π.χ. Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων, Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, Διευθύνσεις Κτηματικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων). Στις περιπτώσεις αυτές είναι φανερό πως οι αντίστοιχες δυσλειτουργίες, όταν μάλιστα μπορούν να οδηγούν σε βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου, θα πρέπει, ανάλογα φυσικά με τον βαθμό εμπλοκής των εποπτευόμενων φορέων στις σχετικές διαδικασίες, να αντιμετωπίζονται ως συμπτώματα πλημμελούς εποπτείας των προϊστάμενων Υπουργών και Υφυπουργών. Μόνο, λοιπόν, με αυτή την έννοια μπορεί στη συγκεκριμένη υπόθεση να γίνει λόγος για πολιτική ευθύνη τους.

13. Σύμφωνα, λοιπόν, με όσα αναπτύχθηκαν αναλυτικά ανωτέρω, δεν προκύπτει ποινική ευθύνη Υπουργών ή Υφυπουργών ούτε κατά την περίοδο των Κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ ούτε εκείνη της Νέας Δημοκρατίας.

Αναφορικά ως προς την ύπαρξη πολιτικών ευθυνών έχουμε ήδη προσδιορίσει ειδικότερα το πλαίσιο, στο οποίο, κατά την άποψή μας, κινούνται ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ αυτές.

14. Τέλος, από το σύνολο των εργασιών της Επιτροπής μας, έγινε απολύτως φανερό ότι στην προκείμενη υπόθεση, όλοι σχεδόν οι φορείς και οι Υπηρεσίες που ενεπλάκησαν, λειτούργησαν με τρόπο ελλειμματικό. Φρονούμε, λοιπόν, ότι αποτελεί υποχρέωση της Επιτροπής και η κατάθεση προτάσεων, ώστε στο μέλλον να μην επαναληφθούν τα ίδια λάθη στη λειτουργία της Διοίκησης. Συγκεκριμένα προτείνουμε τα ακόλουθα:

α. Θα πρέπει να εξοπλιστεί πλήρως η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) με ανθρώπινο και ειδικότερα τεχνικό δυναμικό, ώστε να είναι σε θέση αυτοτελώς και μέσω των δικών της υπηρεσιών να προβαίνει σε αυτοψίες και τοπογραφικό έλεγχο όλων των ακινήτων που διαχειρίζεται και να προκαλεί υποχρεωτικά την απαραίτητη αλληλογραφία με όλες τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. Δασαρχεία, Πολεοδομίες, Υπηρεσίες του Υπ. Πολιτισμού, Δ.Ο.Υ. κλπ) για τον ορθό και ασφαλή χαρακτηρισμό κάθε ακινήτου.

β. Το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) θα πρέπει να εργάζεται με την επιστημονικά ενδεδειγμένη μέθοδο, η οποία όμως θα πρέπει να είναι ρητά διατυπωμένη και επαρκώς αναπτυγμένη στον οικείο νόμο που προβλέπει τη λειτουργία του Σώματος, ώστε όταν προκύπτουν, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, αποκλίσεις στις εκτιμήσεις του από τις αντικειμενικές αξίες που έχουν καθορίσει οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ., να μην προκαλείται αυτή η αμφισβήτηση ως προς την ορθότητα και κυρίως τη νομιμότητα υπολογισμού της αξίας, αμφισβήτηση που βάλλει εναντίον του κύρους του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών το οποίο έχει ιδρύσει ο Ν. 1041/1980 που ορίζει και ορθά στην παρ. 3 του άρθρου 39 ότι κάθε εκτίμηση αντίθετη με την εκτίμηση του Σ.Ο.Ε. παύει να ισχύει.

γ. Τέλος λόγω της άμεσης διασύνδεσης τόσο των προσώπων που μετέχουν στο Δ.Σ. της Κ.Ε.Δ. όσο και των ορκωτών εκτιμητών του Σ.Ο.Ε. με τη δημόσια περιουσία, θα πρέπει να θεσπιστεί νομοθετικά η υποχρέωσή τους να υποβάλλουν ετησίως την κατάσταση μεταβολής περιουσιακών στοιχείων τους (δήλωση πόθεν έσχες) στο αρμόδιο τμήμα του Αρείου Πάγου, προς διασφάλιση της διαφάνειας και του κύρους τόσο της Κ.Ε.Δ. όσο και του Σ.Ο.Ε.

δ. Ενόψει των αδυναμιών, που παρατηρήθηκαν κατά τη λειτουργία του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας προτείνεται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου της σχετικής διαδικασίας ενώπιόν του , που διέπεται από το αναχρονιστικό νομικό πλαίσιο του Α.Ν. 1539/1938 και ενδεχομένως η κατάργησή του εφόσον η διοικητική επίλυση της αναγνώρισης της αμφισβητούμενης από ιδιώτες κυριότητας επί ακινήτων του Δημοσίου μπορεί να προκαλέσει εμπλοκές ενώπιου του ότι είναι ενδεχόμενο να υπάρξει διαφορετική δικαστική αντιμετώπιση.

ε. Αυστηροποίηση των σχετικών διατάξεων, που προβλέπουν τη δυνατότητα διάθεσης με οποιονδήποτε τρόπο της δημόσιας περιουσίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΜΑΝΟΥΣΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ – ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΓΝΩΜΕΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ (ΠΑ.ΣΟ.Κ.)
ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

**ΙΩΑΝΝΗ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑ, ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗ,
ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΛΑΡΗ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΙΩΤΗ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΕΤΑΛΩΤΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΡΟΒΛΙΑ, ΘΕΟΔΩΡΑΣ ΤΖΑΚΡΗ**

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Η ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΒΙΣΤΩΝΙΑΔΑ**ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ**B. ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ STATUS QUO**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗΣΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΣΤΟ ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΟ ΞΑΝΘΗΣ – ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΔΕΝ ΜΕΤΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙΑΓΩΓΗ ΓΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ**Γ. ΜΕΘΟΔΕΥΜΕΝΗ ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΝΟΪΚΗΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΕΙΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ**20/5/04: απόρριψη αναπομπής Φωτιάδη από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο22/6/04: Με υπογραφή Δούκα «ενταφιάζεται» η αναπομπή Φωτιάδη χωρίς καν να επανεξεταστούν τα νέα στοιχείαΜαρτυρικές καταθέσειςΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΙΑΓΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝΜαρτυρικές καταθέσεις**Δ. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ**Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΕΡΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 15/2005 ΤΟΥ ΝΣΚΗ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ - ΦΑΝΤΑΣΜΑΓΙΑΤΙ ΑΝΑΤΕΘΗΚΑΝ ΟΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΕΔΜαρτυρικές καταθέσειςΟι συνέπειες των ανταλλαγώνΓια τις παραλίμνιες εκτάσεις**Ε. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ: ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ «ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ»!**«ΑΚΙΝΗΤΑ ΜΕ ΟΙΚΟΠΕΔΙΚΗ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ Η ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ»ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝΗ ΚΑΘΕΤΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΤΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΑΔΑΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2004ΒΕΒΙΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕ Η ΚΕΔ ΥΛΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΚΠΟΙΗΣΕΩΝ – ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΕΣ ΠΑΡΑΛΗΨΕΙΣΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΜΕΘΟΔΕΥΣΕΙΣ**ΣΤ. ΥΠΕΡΕΚΤΙΜΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ**ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΠΑΡΑΛΙΜΝΙΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ**Ζ. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΔΙΑΝΕΜΗΘΕΙΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΓΗΣ****Η. ΥΠΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ - ΜΕΘΟΔΕΥΣΗ**ΜΕΘΟΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

ΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΤΩΝ
Η ΜΕΘΟΔΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΟ ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΤΗΣ ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗΣ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ
ΤΑ ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΡΑΙΔΕΣΤΟ
Η ΙΔΙΑ ΜΕΘΟΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Θ. ΑΠΟΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΔΑΣΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗΣ: ΔΙΟΛΙΣΘΗΣΗ «ΔΑΣΟΣ» > «ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ» > «ΚΛΗΡΟΤΕΜΑΧΙΟ»> «ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΑΡΤΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΑ»

Μαρτυρικές καταθέσεις

Ι. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΕΡΙΞ ΤΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ (ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ)
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ: ΤΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΝΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΤΗΝ ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙ

ΙΑ. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΝΟΜΙΜΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ ΠΡΑΓΜΑ Η ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΤΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΝΗΜΕΙΑ
Η ΜΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΕΔ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΝΟΜΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ
Η ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ
ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ

ΙΒ. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ ΤΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

ΙΓ. ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 1198/1981 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΟΣ ΑΘΩ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΜΟΝΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΟΙ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ ΜΕ ΤΟΝ Όμιλο Παπιστά

ΙΔ. ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΘΡΑΚΟΜΑΚΕΔΟΝΩΝ)

ΙΕ. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ ΜΕ ΑΓΝΩΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΕΣ ΜΕΣΩ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ. ΛΗΨΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ – ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΞΩΧΩΡΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΟΝΗ ΜΕ ΚΡΥΠΤΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΣΕ ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΚΑΙ ΑΔΙΑΦΑΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.

ΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ
ΤΑ ΔΑΝΕΙΑ, ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ
Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΔΙΑ ΤΟΥ Κ. ΚΟΙΡΑΝΙΔΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ RASSADEL ΚΑΙ MADEUS
ΤΑ ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΕΡΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΗΣ Ι. Μ. ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΟΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΜΑΤΟΔΟΧΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΑΦΑΝΕΙΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ

ΙΣΤ. ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΘΕΙ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΓΙΑ ΑΝΟΙΓΜΑ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ, ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ, ΚΑΠ.

ΑΔΡΑΝΕΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (ΥΠΕΕ, ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΧΡΗΜΑ)

ΜΕΤΡΗΤΑ, ΒΑΛΙΤΣΕΣ, ΙΣΧΥΡΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ... ΕΝΩ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΑΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΟΙ ΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ

ΙΖ. ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ: ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΠΑΠΙΣΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΗ. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΠΕΖΑ: ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΣΤΡΑΦΕΙ, ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ!

ΙΘ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ ΤΟΥ STATUS QUO ΤΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΑΔΑΣ ΑΠΟΤΥΓΧΑΝΕΙ, ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΑΝΑΠΟΜΠΗΣ ΤΩΝ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΡΟΔΟΠΗΣ

ΜΕ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ: ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΗ ΔΙΚΗ – ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΓΗΣ ΜΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΓΗ – ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΝΤΩΝ – ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΖΗΜΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Κ. Η ΑΝΑΓΚΗ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ Ν. Κ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

A. Εισαγωγή

Η λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα

Η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα ευρισκόμενη στην Θράκη, εντός των ορίων των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Πρόκειται για τον τέταρτο σε μέγεθος λιμναίο σχηματισμό της χώρας, με εμβαδόν επιφανείας 45,030, μέγιστο μήκος 12,450 χιλιόμετρα και μέγιστο πλάτος 7,000 χιλιόμετρα. Επικοινωνεί πολλαπλά με τον Βιστωνικό κόλπο και στα αβαθή ύδατα που βρίσκονται μεταξύ του κύριου όγκου της και της θάλασσας ασκούσαν ιστορικά ιχθυοτροφικές δραστηριότητες, με την εκμετάλλευση των μετακινήσεων των ψαριών από και προς την εσωτερική περιοχή της, κυρίως για λόγους πολλαπλασιασμού.

Η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα, όπως αυτό αναγνωρίζεται και από τη Ι. Μ. Βατοπεδίου στην από έτος 1922 αγωγή της κατά του Ελληνικού Δημοσίου αλλά και από την υπ' αριθμ. 41/1928 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η υπ' αριθμ. 41/1928 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε ότι η υποχρέωση που ανέλαβε το Ελληνικό Δημόσιο με το Ν.Δ. 8/10/4-1924 « δεν είναι η μεταβίβαση της κυριότητας της παρά του Δημοσίου (Διοικήσεως) ως διαδόχου του Βουλγαρικού κατεχόμενης λιμνοθαλάσσης Μπουρού εις την Μονή Βατοπεδίου αλλ' ως επί περιουσίας δημοσίας αφού οι λιμνοθάλασσες ως τοιαύτη περιουσία θεωρούνται και δεν είναι δεκτικές αστικής κυριότητας και συνεπώς δεν μεταγγίζει κυριότητα αστικού δικαίου, αλλά διοικητικού δικαίου, ούσα εκ της φύσεώς της ανακλητή εφ' όσον το γενικό συμφέρον ή το συμφέρον της δημόσιας υπηρεσίας, προσηκόντως εκτιμώμενο, θα επέβαλεν την ανάκληση ταύτης...».

Εξάλλου, με την υπ' αριθμ. 2343/4-5-1930 σύμβαση ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παραχωρείται από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου **μόνο η ιχθυοτροφική καλλιέργεια, η εκμετάλλευση και η πώληση των παραγομένων ιχθύων κλπ** αφού τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα παραμένουν ακέραια στο Δημόσιο. Το ετήσιο μίσθωμα για αυτή τη παραχώρηση είχε συμφωνηθεί ως ίσο με το 10% της ετήσιας παραγωγής. Με την ανωτέρω σύμβαση, η Μονή Βατοπεδίου καταβάλλει ως μίσθωμα στο Ελληνικό Δημόσιο κατ' έτος το 60% από τα καθαρά έσοδα της λίμνης, τα οποία θα απομένουν μετά την αφαίρεση των γενικών εξόδων

εκμεταλλεύσεως, των αποσβέσεων και των δαπανών για την Αθωνιάδα σχολή. Σύμφωνα δε με την υπ' αριθμ. 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας ΝΣΚ το 40% των καθαρών προσόδων που καρπώνεται η Μονή αποτελεί την ουσιαστικότερη δέσμευση του Ελληνικού Δημοσίου προς την αντισυμβαλλόμενη Μονή, δεδομένου ότι με ρητούς όρους της ίδιας της σύμβασης η διοίκηση παρακολουθεί «δί' αντιπροσώπου» την διαχείριση της εκμεταλλεύσεως της λίμνης.

Η υπ' αριθμ. 111/2000 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας ΝΣΚ παρέχει καταλυτική τεκμηρίωση καθώς αναγνωρίζεται ότι το κατοχικό Π.Δ 271/1941 (ΦΕΚ Α 234) «Περί αυθεντικής ερμηνείας του 8/10/4-1924 περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουργείου Γεωργίας να υπογράψει δύο συμβάσεις με της Ιεράς Κοινοπραξίας Αγίου Όρους και Ι. Μ. Βατοπεδίου περί παραχωρήσεως κλπ» με το οποίο αναγνωρίσθηκαν δικαιώματα κυριότητας της Ι. Μ. επί της λίμνης «Μπουρού», ουδέποτε κυρώθηκε νομοτύπως και ως εκ τούτου δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

• Το βέβαιο είναι, ότι όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις πάντα είχαν υπ' όψη την σύμβαση του 1930 και πάντα αναφερόντουσαν σε αυτήν είτε καταργώντας ορισμένες διατάξεις, είτε τροποποιώντας κάποιες διατάξεις, είτε διαφοροποιώντας εν γένει κάποιες διατάξεις (Κεφάλαια 233, 3/11)

Στη συνέχεια, με το Α. Ν. 1924/27-8-51 ορίζεται ότι το εισπραττόμενο από την ενοικίαση και την εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας μίσθωμα κατανέμεται ως εξής: ποσοστό 40% καταβάλλεται στη Μονή Βατοπεδίου σύμφωνα με τη από 4-5-1930 σύμβαση μίσθωση με το Ελληνικό Δημόσιο, και ποσοστό 20% καταβάλλεται στη Μονή για τη λειτουργία της Αθωνιάδος Σχολής. Η παραπάνω διάταξη επαναλαμβάνεται και το άρθρο 66 του Ν.Δ. 420/1970 και επιπροσθέτως η ανωτέρω διάταξη προβλέπει ότι το ποσοστό που απομένει ως υπόλοιπο μετά την καταβολή των δημοσίων εσόδων (μισθωμάτων) στη Μονή και την Αθωνιάδα Σχολή, εισάγεται ως έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό. Με το άρθρο 49 παρ. 1 του Ν.Δ. 420/1970 ορίζεται ότι η ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων της και των παραρτημάτων και εγκαταστάσεων της ενεργείται με εκμίσθωση επί τη βάση πλειοδοτικής δημοπρασίας. Η ως άνω ιχθυοτροφική εκμετάλλευση μπορεί να εκμισθώνεται και χωρίς δημοπρασία με απευθείας σύμβαση με αλιευτικούς συνεταιρισμούς.

Στις 3-9-1999 η Μονή Βατοπεδίου υπέβαλε προς τον τότε Υπουργό Γεωργίας το με αριθμ. 375 και αρ. πρωτ. 781/9.3.1/21.8/3-9-99 υπόμνημά της

με το οποίο ζήτησε να εκδοθεί απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας με την οποία να αποδίδεται στην Ιερά Μονή η διαχείριση της λίμνης Πόρτο-Λάγος (Βιστωνίδας ή Μπουρού). Το Υπουργείο Γεωργίας απήντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 259677/10-12-1999 έγγραφό της ότι η αιτούσα Μονή είχε υποβάλει και στο παρελθόν το ίδιο αίτημα, το οποίο και δεν έγινε δεκτό, και ότι το εν λόγω ιχθυοτροφείο είναι μισθωμένο στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδας και Βιστωνικού κόλπου «ο Άγιος Νικόλαος» με σύμβαση που διαρκεί μέχρι το έτος 2.010 και ο οποίος εκμεταλλεύεται το υπόψη ιχθυοτροφείο για περισσότερα από 50 χρόνια.

- Όταν ετέθη το ερώτημα (2000) στην ολομέλεια η Μονή δεν είχε προβάλλει κυριότητα. Ζητούσε να εκμεταλλευθεί. Είχε αποδεχθεί ότι δεν είναι κυρία. ... Η Μονή είχε υποβάλλει αίτημα διαχειριστικό. Δεν έχει υποβάλλει ποτέ αίτημα κυριότητας. Συνέχεια πίεζε να αυξηθεί το ποσοστό στην εκμετάλλευση των ψαριών (Κουρούμαλης σ. 64 και 67, 11/11)
- Το ΝΣΚ δεν έχει καμία αρμοδιότητα να αποφαινεται επί ιδιοκτησιακού καθεστώτος... Το μόνο που μπορούσε να ζητήσει η Μονή ήταν η νομή και η εκμετάλλευση, γιατί είναι κοινόχρηστο πράγμα. ... Όταν ζητά η Μονή νομοθετική ρύθμιση αναγνωρίζει ότι δεν έχει την κυριότητα γιατί ξέρει ότι η λίμνη είναι κοινόχρηστο πράγμα. (Δέτησης σ. 113, 130 και 135 3/11)

Περαιτέρω, **το άρθρο 18 παρ. 2 του Συντάγματος** ορίζει ότι « Δια νόμου ρυθμίζονται τα της ιδιοκτησίας, εκμεταλλεύσεως και διαχειρίσεως των λιμνοθαλασσών και μεγάλων λιμνών, ως και τα της εν γένει διαθέσεως των εξ αποξηράνσεως τούτων προκυπτουσών εκτάσεων». Περαιτέρω **από τα άρθρα 967 και 970 ΑΚ** προκύπτει αβίαστα ότι οι μεγάλες λίμνες συγκαταλέγονται μεταξύ των κοινόχρηστων πραγμάτων, επί των οποίων κοινόχρηστων πραγμάτων επιτρέπεται ταυτόχρονα η απόκτηση ιδιαίτερων δικαιωμάτων, υπό τον όρο ότι δεν αναιρείται η κοινή χρήση.

Ακόμα και αν θεωρηθεί ότι η Βιστωνίδα δεν είναι λιμνοθάλασσα, γεγονός που προκύπτει άλλωστε από πλήθος επισήμων εγγράφων, κατατάσσεται στις μεγάλες λίμνες της χώρας μας. Μάλιστα, η λίμνη Βιστωνίδα είναι η τέταρτη (4^η) μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδος. Συμπερασματικά, γίνεται δεκτό ότι η Βιστωνίδα είτε είναι μεγάλη λίμνη, οπότε ανήκει στη δημόσια κτήση και προορίζονται για την άμεση εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, η διαχείρισή της δε αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας, είτε είναι λιμνοθάλασσα οπότε και πάλι είναι πράγμα εκτός συναλλαγής.

- Η υπ' Αρ. 41/1929 απόφαση του ΣτΕ μιλάει για τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της λίμνης (Δέτσας, 79, 3/11)
- Η λιμνοθάλασσα δεν μεταβιβάζεται. Το είπε το ΝΣΚ σε ολομέλεια. Όλα τα υπόλοιπα είναι μεθοδεύσεις προκλητικές για να τεμαχιστεί αυτή η απόφαση της Ολομέλειας (Ντάσκας 314 4/11)

Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμα και ο κ. Δέτσας, εισηγητής των τριών αρνητικών γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμων Περιουσιών, αναγνωρίζει στην εισήγησή του επί της οποίας εξεδόθη η υπ' αριθμ. 46/2002 Γνωμοδότηση υπέρ της μη προσβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου επί της λίμνης Βιστωνίδας, ότι η Βιστωνίδα είναι λιμνοθάλασσα και επ' αυτής εφαρμόζεται η διάταξη 18παρ.2 του Συντάγματος και τα άρθρα 967 και 968 του ΑΚ.

Περαιτέρω, ο υγροβιότοπος της λίμνης Βιστωνίδας προστατεύεται και από την διεθνή Συνθήκη Ραμσάρ. Η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση και την επικύρωσε με το Ν.Δ.191/74. Η λίμνη Βιστωνίδα ανήκει στο Δίκτυο NATURA (Επιστημονικός και Εθνικός κατάλογος) με τους χάρτες των προστατευόμενων οικοτόπων και υγροβιοτόπων της χώρας μας μαζί με τα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας σε αυτά.

Με την από 1^η Μαΐου 1922 αγωγή της Ι. Μ. Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου, η Μονή ζητά να αναγνωριστεί κυρία επί της λίμνης, του ιχθυοτροφείου (Βιβαρίου) και του Μονυδρίου του Αγ. Νικολάου, βάσει χρυσοβούλων και σιγγιλίων συνδυαζόμενα με πράξεις νομής και κατοχής. Με την υπ' αριθμ. 2343/4-5-1930 σύμβαση ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι. Μ. Βατοπεδίου, η Μονή Βατοπεδίου παραιτείται ρητά από το δικόγραφο της αγωγής του 1922 αλλά και από κάθε δικαίωμα της επί της λίμνης.

Συγκεκριμένα στην μεταξύ Δημοσίου και Μονής ως άνω σύμβαση, η μονή συνομολογεί ότι «... η παραχώρησις της κατοχής της Λίμνης αναφέρεται εις μόνην την ιχθυοτροφικήν καλλιέργειαν και την εκμετάλλευσιν και πώλησιν της παραγωγής, του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια τα επί της λιμνοθαλάσσης και των ιχθυοτροφείων αυτής εν σχέσει προς τα δικαιώματα και τας εξουσίας εν γένει του Κράτους και της Διοικήσεως επί των Λιμνών, Ιχθυοτροφείων και λοιπών, της παραχωρουμένης ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως

ενεργηθησομένης δια τούτο κατά τους εκάστοτε ισχύοντας κανόνες Νόμων, Διαταγμάτων και εγκυκλίων οδηγιών ...»

- *Κανείς σήμερα δεν μπορεί να ταυτοποιήσει τοπωνύμια του χρυσόβουλου , τα φερμάνια με τις σημερινές καταστάσεις, γιατί έχει αλλάξει όλη η γεωγραφία του εδάφους (Πετούσης 56, 5/11)*
- *Είχαμε καταλήξει από κοινού με την συνάδελφο, ότι τα χρυσόβουλα δεν μπορούν να αναγνωριστούν ως νόμιμοι τίτλοι κυριότητας ... Τα συγκεκριμένα χρυσόβουλα δεν μπορούσαν σε καμία περίπτωση να αποτελούν τίτλους, γιατί μιλούσαν για κάποιο προνόμιο των μοναχών στην αλιεία της λίμνης. Καμία σχέση με την κυριότητα με καμία έκταση (Γιοβαννόπουλος 93 και 124. 5/11)*
- *Δεν υπάρχουν πρωτότυπα των χρυσοβούλων. Είναι όλα αντιγραφές, εκτός από ένα γιατί πάρα πολλά χρυσόβουλα είχαν πρόβλημα συντήρησης και οι μονές τα αντέγραφαν και αυτά που έχουν καταλήξει εδώ είναι δεύτερες ή τρίτες αντιγραφές. Υπάρχει αμφισβήτηση από τον ιστορικό. (Ξινίδης 91, 6/11)*

Παραλίμνιες περιοχές

Παράλληλα, η Μονή προσπαθεί να στηρίξει την κυριότητά της και στις παραλίμνιες περιοχές στα χρυσόβουλα αλλά και τις διακατοχικές της πράξεις. Σύμφωνα με την από 22-10-2003 επιστολή του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Ξινίδη, επί αιώνες οι μοναχοί του Βατοπεδίου δεν άσκησαν καμία διακατοχική πράξη στις εκτάσεις που ζητούν να τους αναγνωριστεί η κυριότητα πλην της μικρής νησίδας που βρίσκεται ο Άγιος Νικόλαος (ούτε καν στο σύνολο της νησίδας «Αντά Μπουρού»), και της εκμετάλλευσης μέρους των αλιευμάτων της λιμνοθάλασσας.

- *Η Μονή δεν έκανε καμία διακατοχική πράξη, καμία πράξη νομής, εκτός από το εκκλησάκι και ένα τμήμα της Αντά –Μπουρού. Τις εκτάσεις αυτές διαχειρίζονταν ιδιώτες, το δημόσιο και υπάρχουν και εκτός συναλλαγής πράγματα, Δέλτα ποταμού, λίμνες, όχθες, αρχαιολογικοί χώροι. ... Δεν υπήρχε ποτέ δικαίωμα της Μονής. Δεν μπορεί σήμερα να έρχεται η Μονή και να λέει δώστε μας τώρα πίσω αυτά τα οποία είχαμε. Μα δεν είχατε τίποτα. Ένα εκκλησάκι έχετε και ένα τμήμα της Αντά Μπουρού . Αυτό είχατε πάντα. (Ξινίδης 93 και 152, 6/11)*
- *Πράξεις διακατοχής εκ μέρους της Μονής : Το μόνο που ξέραμε είναι ότι πάντοτε οι καλόγεροι είχαν κάποια σχέση μισθωτική με τους αλιείς. Άλλες πράξεις διακατοχής δεν ξέρω. (Κωνσταντινίδης 229, 6/11)*

Σχετικά με τις πράξεις νομής και κατοχής της Μονής Βατοπεδίου, ο κ. Πετούσης κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ότι ουδέποτε η Μονή αμφισβήτησε την κυριότητα του Δημοσίου επί των παραλίμνιων εκτάσεων. Ο κ. Πετούσης αναφέρει ότι «το 1998 εγώ τους έβλεπα τους καλογέρους που γυρνούσαν με τα τζίπ. Τους έβλεπα και ο κόσμος σχολίαζε για τι κυκλοφορούσαν με τζίπ, με Mercedes, με Porsche Cayen και τέτοια. Πλην όμως, στο συνεργείο που ήμουν μέσα σαν απλός υπάλληλος, Προϊστάμενος του Τοπογραφικού Συνεργείου του Αναδασμού είχαν όλοι την ευχέρεια κατά την εκτέλεση του αναδασμού να έρθουν και να καταθέσουν ένα χαρτί, μια αίτηση και να πουν, κύριε Προϊστάμενε, κύριε Πετούση, εμείς διεκδικούμε μια έκταση πέντε στρεμμάτων ή δέκα χιλιάδων στρεμμάτων από αυτό το αγρόκτημα που κάνεις αναδασμό. Εμένα με έβλεπαν που δούλευα εκεί πέρα. Δεν μου είπαν ποτέ τι κάνεις εδώ, αυτά είναι δικά μας και εγώ να πονηρευτώ και να πω στον κ. Νομάρχη ότι η Μονή Βατοπεδίου διεκδικεί εκτάσεις, σας παρακαλώ πάρτε με από εκεί πέρα, γιατί τσάμπα αναδασμό θα κάνουμε εκεί πέρα».

B. Αμφισβήτηση STATUS QUO

Γνωμοδοτήσεις Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας

Με την υπ' αριθμ. 1007690/620/A0010/5-2-1999 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών κ. Δρυ γίνεται δεκτή η υπ' αριθμ. 26/1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας η οποία έκρινε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας Αντά- Μπουρού της λίμνης Βιστωνίδας.

- *Τα γνωμοδοτικά συμβούλια δεν παρέχουν κρίση που να εξασφαλίζει δικαιώματα κυριότητας. Είναι οι αποφάσεις που εκδίδονται διοικητικές πράξεις ελευθέρως μετακλητές (Χειμώνας 145, 4/11)*
- *Αποδοχή γνωμοδότησης ότι η έκταση ανήκει στην Μονή & σύνταξη πρωτόκολλου παράδοσης - παραλαβής είναι εξώδικη ομολογία (Ροϊδης 67, 3/11)*
- *Η απόφαση πως δεν προβάλλουμε δικαιώματα δεν σημαίνει τίποτα. Δεν είναι πάντως τίτλος που θα μπορούσε να ληφθεί υπ' όψη ότι βάσει αυτού η Μονή απέκτησε κάτι. (Γιοβαννόπουλος 101, 5/11)*
- *Από τη στιγμή που δεν είχε συζητηθεί ακόμα η αγωγή, η διοικητική διερεύνηση που κάνει το γνωμοδοτικό με τη δικαστική, έχουν δύο διαφορετικούς ρόλους. Η απόφαση του γνωμοδοτικού συμβουλίου ήταν προαπαιτούμενο για το νόμιμο της αγωγής. (Ξινίδης 119, 6/11)*

Με την υπ' αριθμ. 1064538/5928/A0010/5-8-2002 απόφαση του Υφυπουργού κ. Φωτιάδη έγινε δεκτή η υπ' αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας η οποία δέχτηκε ότι το Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης, καθώς αυτά ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ. Βατοπεδίου.

Κατ' αρχήν πρέπει να σημειωθεί ότι οι γνωμοδοτήσεις όπως υπεγράφησαν από τους αρμοδίους Υφυπουργούς Οικονομικών δεν είναι τίτλος μεταβιβάσεως κυριότητας (Γιοβαννόπουλος 153, 5/11). Το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης έκανε δεκτό στην υπ' αριθμ. 87/2008 απόφασή του (σελ. 20) ότι η ανωτέρω υπουργική απόφαση δεν ασκεί επιρροή στην

αναγνωριστική της κυριότητας δίκη, δεδομένης μάλιστα της αμφισβητήσεως της κυριότητας της ενάγουσας επί των παραλίμνιων εκτάσεων και της προβολής δικαιώματος ιδίας κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου, καθόσον οι ως άνω πράξεις της Διοίκησης δεν απονέμουν κυριότητα στη Μονή, αφού δεν προβαίνουν σε δικαστική διάγνωση του αμφισβητούμενου δικαιώματος κυριότητάς της επί των παραλίμνιων εκτάσεων.

Ως εκ τούτου ουδέποτε μεταβιβάστηκε η κυριότητα των παραλίμνιων εκτάσεων με την απόφαση του Φωτιάδη.

Ακόμα και ο κ. Διονυσόπουλος, που βαρύνεται με λανθασμένες και ατεκμηρίωτες Γνωμοδοτήσεις, αναγκάστηκε να παραδεχτεί, απαντώντας σε επίμονες ερωτήσεις Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, ότι :

- Οι γνωμοδοτήσεις δηλαδή, αυτές καθ' εαυτές δεν αποτελούν τίτλους κυριότητας. (Διονυσόπουλος 7, 7/11)
- Οι γνωμοδοτήσεις είναι διοικητικές πράξεις μπορούν να ανακληθούν και να τροποποιηθούν. Αυτή η γνωμοδότηση δεν ήταν τίτλος κυριότητας, αλλά μία διοικητική πράξη που δεσμεύει το δημόσιο αλλά μπορεί να ανατραπεί είτε με νεότερη γνωμοδότηση είτε με δικαστική πράξη. (Τσεκούρας 9-10, 13/11)

Με την υπ' αριθμ. 1051266/10611/A0010/π.ε./4-6-2003 απόφαση του Υφυπουργού κ. Φωτιάδη έγινε δεκτή η υπ' αριθμ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας η οποία δέχτηκε ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών αυτής, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή. Εισηγητής στη γνωμοδότηση είναι πάλι ο κ. Δέτσης και πρόεδρος ο κ. Διονυσόπουλος. Όπως προαναφέρθηκε οι γνωμοδοτήσεις δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση τίτλους κυριότητας.

- Οι διοικητικές πράξεις δεν μεταβιβάζουν κυριότητα, αν δεν υπάρχει τελεσίδικη δικαστική απόφαση. (Ξινίδης 115, 6/11)
- Από τη στιγμή που δεν είχε συζητηθεί ακόμα η αγωγή, η διοικητική διερεύνηση που κάνει το γνωμοδοτικό με τη δικαστική, έχουν δύο διαφορετικούς ρόλους. Η απόφαση του γνωμοδοτικού συμβουλίου ήταν προαπαιτούμενο για το νόμιμο της αγωγής. (Ξινίδης 119, 6/11)
- Στις γνωμοδοτήσεις 46 & 10 δεν λέμε ότι είναι κύρια η Μονή (σχετικά με την λίμνη) κάνουμε μόνον επιφύλαξη ιδιοκτησίας (Δέτσης 131, 3/11)

Πρωτόκολλα παράδοσης – παραλαβής

A. Με το από 11-12-2002 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής που υπεγράφη μεταξύ της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης (Κωνσταντινίδης) και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παρεδόθησαν στη δεύτερη μόνο 844 στρέμματα από τα 25.000 στρέμματα των παραλίμνιων περιοχών. Η υπόλοιπη έκταση, περίπου 24.000 στρέμματα, ΟΥΔΕΠΟΤΕ παραδόθηκε στην Μονή, διότι είχε διανεμηθεί με αναδασμό σε ακτήμονες (βλ. πιο κάτω, κεφ. Ζ' του παρόντος).

B. Με το από 25-06-2003 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής που υπεγράφη μεταξύ της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης (Κωνσταντινίδης) και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παρεδόθη στη δεύτερη η η λιμνοθάλασσα Βιστωνίδας μετά των οχθών αυτής στο Ν. Ξάνθης.

Τα πρωτόκολλα αυτά σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν τίτλους κυριότητας, γι' αυτό και δεν μπορούν να μεταγραφούν στο Υποθηκοφυλακείο.

- Οι Υπουργικές αποφάσεις, η υπογραφή των πρωτοκόλλων και η μεταγραφή τους δεν έχουν καμιά έννομη συνέπεια (Σακάλογλου 14, 4/11)
- Το πρωτόκολλο ως τίτλος πάσχει. Διότι δεν είναι σαφής η διατύπωση ότι παραχωρείται η τάδε έκταση στον τάδε κατά κυριότητα ... Το πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής δεν είναι τίτλος κυριότητας (Γιοβαννόπουλος, 116-117 και 153, 5/11)
- Η Μονή ήγειρε αγωγή το 2003 γιατί το πρωτόκολλο παράδοσης παραλαβής δεν μπορούσε με κανένα τρόπο να αποτελέσει τίτλο ιδιοκτησίας. Ήθελαν την απόφαση για να μπορέσουν μέσα από αυτήν να αποκτήσουν τίτλο κυριότητας (Ντάσκας 160 4/11)

Σημείωση πρωτοκόλλου παράδοσης – παραλαβής στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης – Τα Πρωτόκολλα δεν μεταγράφονται

- Τα πρωτόκολλα δεν μεταγράφηκαν. Το υποθηκοφυλακείο Ξάνθης δεν μετέγραψε, ενέγραψε. Γίνεται σημείωση της υπουργικής απόφασης, και όχι του πρωτοκόλλου στο περιθώριο του τόμου. Δεν μεταγράφει, σημειώνει. Λέγεται σημείωση και ακριβώς γι' αυτό από μόνη της η απόφαση δεν δημιουργεί δικαιώματα. Είναι λάθος αυτό που συζητιέται ότι έγινε μεταγραφή των πρωτοκόλλων παράδοσης και παραλαβής. Κι επιπλέον δεν μπορούσε να το μεταγράψει και τι είναι ασαφή τα όρια, δηλαδή δεν πληροί και το δικαίωμα προσδιορισμού ακόμα. (Ξινίδης 32 και 60, 6/11)

Αγωγή Ιεράς Μονής Βατοπεδίου

Εξ όσων προαναφέρθηκαν αποδεικνύεται περίτρανα ότι η Μονή Βατοπεδίου ουδέποτε είχε ή απέκτησε με οποιονδήποτε τρόπο κυριότητα επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων περιοχών. Γι' αυτό άλλωστε ασκεί την από 21-1-2003 αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να αναγνωριστεί η κυριότητά της επί έκτασης εμβαδού 27.044,50 στρεμμάτων, όπως αυτή απεικονίζεται στο από 25-10-2002 τοπογραφικό διάγραμμα του αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη, και αποτελείται από πέντε εδαφικά τμήματα και συγκεκριμένα από το τμήμα Α, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων που βρίσκεται περιμετρικά της λίμνης, από το τμήμα Β, εμβαδού 172 στρεμ. που βρίσκεται στη χερσόνησο που αποτελούσε τμήμα της νησίδος Αντά Μπουρού έναντι του οικισμού του Λάγος, από το τμήμα Γ, εμβαδού 1.870 στρεμ. που είναι η νησίδα Αντά Μπουρού, από το τμήμα Δ, εμβαδού 2,10 στρεμ. όπου είναι χτισμένος ο Ναός του Αγίου Νικολάου και το τμήμα Ε, εμβαδού 0,40 στρεμ. όπου είναι χτισμένη η εκκλησία της Παναγίας της Παντάνασσας.

Η αγωγή εκδικάζεται στις 5 Νοεμβρίου του 2003. Εν τω μεταξύ ήδη από της 22-10-2003, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης απέστειλε στον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Απόστολο Φωτιάδη έγγραφο με το οποίο προκύπτουν νέα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία και γίνεται επίκληση νέων νομικών γεγονότων που δεν ελήφθησαν υπ' όψη υπό του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας. Ο κ. Ξινίδης, εκφράζοντας τους φορείς του Νομού Ξάνθης, επικαλείται στο έγγραφό του ότι **τα χρυσόβουλα που επικαλείται η Μονή δεν περιλαμβάνουν τις παραλίμνιες περιοχές, αλλά μόνο το ιχθυοτροφείο και το νησάκι του Αγ. Νικολάου.** Ότι υπάρχουν χρυσόβουλα και σιγγίλια της Μονής που αφορούν τη Λίμνη Βιστωνίδα και αν εξετασθούν στο σύνολό τους, και όχι αποσπασματικά, διαπιστώνει κανείς ότι η ιστορική εξέλιξη των διεκδικήσεων της Μονής συρρικνώνεται με την πάροδο του χρόνου στα στενά όρια του ναού του Αγίου Νικολάου. Επιπλέον, **ο κ. Ξινίδης υποστηρίζει ότι ουδέποτε η μοναχοί του Βατοπεδίου άσκησαν διακατοχικές πράξεις στις εκτάσεις που ζητούν να τους αναγνωριστεί η κυριότητα,** πλην της νησίδας του Αγίου Νικολάου και της εκμετάλλευσης μέρους αλιευμάτων της λιμνοθάλασσας.

Ο κ. Φωτιάδης με το υπ' αριθμ. 9983/30-10-2003 έγγραφό του, άμεσα και αποτελεσματικά αναπέμπει για επανεξέταση στο Γνωμοδοτικό

Συμβούλιο τις υπ' αριθμ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεις του, υπό το πρίσμα νέων νομικών και πραγματικών περιστατικών και στοιχείων.

- *Ο Φωτιάδης εγώ επιμένω, προέκυψε από τη δική μου έρευνα, έδωσε εντολή στον κ. Χειμώνα να μην κάνει τυπική παράσταση. Ο κ. Χειμώνας, προφανώς γιατί τέτοια εντολή πήρε, έκανε υπεράσπιση ουσίας και οι προτάσεις του ήταν ακλόνητες. Η μαρτυρία του ήταν ακλόνητη και αυτό προκύπτει και από το αποτέλεσμα του δικαστηρίου όπου οι δικαστές το δέχθηκαν και έμειναν ακλόνητοι παρ' ότι δεν είναι συνηθισμένο να πηγαίνουν κόντρα στην Πρόεδρό τους. (Ντάσκας 198, 4/11)*
- *Την αναπομπή τη θεωρώ θετικό. Γιατί παραπέμπει σε μία άλλη γνωμοδότηση η οποία θεωρητικά θα μπορούσε να οδηγήσει και σε διαφορετικό αποτέλεσμα. (Ντάσκας 239, 4/11)*
- *Με την αναπομπή «παγώνει» μία προγενέστερή διοικητική πράξη. (Γιοβαννόπουλος 156, 5/11)*
- *Λέει ο κ. Φωτιάδης «θα το κάνω» και μάλιστα η εντολή για αντιδικία στο ΝΣΚ, λόγω του κατεπείγοντος, έρχεται πριν έρθει και η απόφαση αναπομπής. (Ξινίδης 17, 6/11)*
- *Η αναπομπή έδειχνε πολιτική βούληση ανατροπής των λαθών που είχαν προηγηθεί (Ξινίδης 58, 6/11)*

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Αλιβιζάτος στην από 4-12-2008 γνωμοδότηση που εκπόνησε περί των εννόμων συνεπειών που απορρέουν από την αναπομπή προς επανεξέταση της υπόθεσης από τον κ. Φωτιάδη, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι **το σχολιαζόμενο έγγραφο αποτελούσε το κατά νόμον πρώτο βήμα για την ουσιαστική επανεκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης βάσει των νέων στοιχείων που προέκυψαν και, εντεύθεν, για την ενδεχόμενη ανάκληση της έγκρισης των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων.**

Συνέπεια των ανωτέρω και σύμφωνα με την κατάθεση του κ. Χειμώνα που εκπροσώπησε το Ελληνικό Δημόσιο, ήταν ότι ο κ. Χειμώνας είχε ξεκάθαρη εντολή προκειμένου να υπερασπιστεί τα συμφέροντα του δημοσίου και να ζητήσει της απόρριψη της αγωγής της Μονής, **ανεξάρτητα από τις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίου κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας.**

Πράγματι, **ο κ. Χειμώνας υπερασπίστηκε με σθένος τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου, ως αν δεν υφίσταντο ποτέ οι γνωμοδοτήσεις**

του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου περί μη προβολής δικαιωμάτων του δημοσίου. Με τις προτάσεις του και τα έγγραφα που προσκόμισε απέδειξε στο Δικαστήριο ότι η έκταση των 25.000 στρ. παραλίμνιων περιοχών που διεκδικεί η Μονή, ανήκει στο Δημόσιο αλλά και σε ιδιώτες κατόπιν διανομών για αποκατάσταση προσφύγων από το έτος 1930 αλλά και αναδασμών. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι από τα χρυσόβουλα που επικαλείται η Μονή δεν προκύπτουν κατά θέση, έκταση και όρια οι διεκδικούμενες παραλίμνιες εκτάσεις. Η αναφορά κάποιων τοπωνυμίων στα χρυσόβουλα που ίσχυαν προ χιλιετιών, όπως το «του βου το πηγάδι» ή «Καλαμίτζι» ή « Άγιος Γεώργιος» ή « Άγιος Παντελεήμων» είναι συγκεχυμένη και αόριστη, ώστε να μην είναι δυνατόν να προσδιορίσουμε σε τι αναφέρεται. Ο κ. Χειμώνας υποστηρίζει με τις προτάσεις του ότι ουδέποτε η Μονή άσκησε κάποια διακατοχική πράξη στις παραλίμνιες περιοχές, αλλά η μόνη διακατοχική πράξη που αναφέρεται στην αγωγή της Μονής είναι η αλιεία στη λίμνη (που ήταν ελεύθερη και δεν οδηγούσε σε κτήση δικαιωμάτων) και η τέλεση θρησκευτικών καθηκόντων στο νησάκι του Αγ. Νικολάου.

Με τις μαρτυρικές καταθέσεις του κ. Πετούση και του κ. Τσουρή αποδείχθηκε περίτρανα ότι πρώτον, τα τοπωνύμια των χρυσοβούλων δεν συμπίπτουν με τη σημερινή διαμορφωθείσα κατάσταση καθώς έχει αλλάξει όλη η γεωγραφία του εδάφους και δεύτερον, ότι μεγάλη έκταση από αυτή που διεκδικεί η Μονή, δηλαδή η υστερορρωμαϊκή και βυζαντινή τειχισμένη πόλη της Αναστασιούπολης και μετέπειτα Περιθεώριο μετά των εντός αυτών περιλαμβανομένων χώρων και κτισμάτων, έχουν κηρυχθεί ως αρχαιολογικοί χώροι με την υπ' αριθμ. 4499/12-6-2964 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964).

Μετά το τέλος της ακροαματικής διαδικασίας, η πεποίθηση ότι το Ελληνικό Δημόσιο θα κέρδιζε την δίκη ήταν διάχυτη και εκφράστηκε ρητά από τους μάρτυρες και τον κ. Χειμόνα.

Μετά τις βουλευτικές εκλογές του Μαρτίου του 2004 αναλαμβάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ενόψει των ανωτέρω, η κατάσταση που παραλαμβάνει η Νέα Δημοκρατία με την Κυβερνητική αλλαγή είναι η εξής:

1. Η Μονή δεν διαθέτει νόμιμους τίτλους κυριότητας.

2. Εκκρεμεί δικαστική απόφαση επί της αγωγής της Μονής ακριβώς για την αναγνώριση της κυριότητας επί των παραλίμνιων περιοχών της λίμνης Βιστωνίδας.
3. Εκκρεμεί η απόφαση της διοίκησης επί της αναπομπής της υπόθεσης προς επανεξέταση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της λίμνης Βιστωνίδας, των νησίδων, των οχθών και των παραλίμνιων εκτάσεων της.
4. Επισημαίνεται ότι η ως άνω δικαστική απόφαση είχε εκδοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αλλά δεν είχε δημοσιευθεί.

Γ. Μεθοδευμένη ακύρωση της ευνοϊκής υπέρ του Δημοσίου διαμορφωθείσας κατάστασης

Στις 20 Απριλίου του 2004 πραγματοποιείται η διάσκεψη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, κατά την οποία, με πλειοψηφία 2 προς 1 γίνεται δεκτή η αναγνωριστική αγωγή της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου μόνο κατά το μέρος που αφορά στην ιδιοκτησία των νησίδων Αντά Μπουρού, πλην της εκτάσεως της χερσαίας ζώνης του λιμένος Λάγους, Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντάνασσας. Η Πρόεδρος του Δικαστηρίου κα Μαρία Ψάλτη, η οποία μειοψήφησε, αναλαμβάνει να διατυπώσει και τεκμηριώσει τις δικές της θέσεις στην απόφαση.

Διαρρέει το αποτέλεσμα στον Ηγούμενο Εφραίμ. Και καθυστερεί την δημοσίευση της απόφασης. Χαρακτηριστική και κρίσιμη είναι για το θέμα αυτό η κατάθεση του Μοναχού Ευδόκιμου, υπεύθυνου οικονομικών – λογιστηρίου της Μονής. Σε ερώτηση γιατί καθυστερούσε η έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου απάντησε ότι «μας είπαν (ο ηγούμενος και ο Αρσένιος) ότι καθυστερεί να βγει η απόφασηγιατί τα βρήκαμε» (με την Κυβέρνηση).

Σύμφωνα συνεπώς με την κατάθεση του Ευδόκιμου υπάρχει παρασκήνιο και συντονισμός. Επειδή ο ηγούμενος Εφραίμ είχε πληροφορηθεί από την Πρόεδρο του δικαστηρίου κα Μαρία Ψάλτη την αρνητική για την Μονή απόφαση του Δικαστηρίου φρόντισε και πέτυχε σε συνεργασία με την Κυβέρνηση την καθυστέρηση δημοσίευσής της. Στο μεταξύ μεθόδευσαν και πέτυχαν από κοινού ο κ. Εφραίμ και ο συντονιστής εκ μέρους της Κυβέρνησης κ. Ρουσόπουλος την μη έκδοση απόφασης και την δρομολόγηση των ανταλλαγών σε συνεννόηση με τους αρμόδιους Υπουργούς της Κυβέρνησης, στο πλαίσιο πάντα του κεντρικού συντονισμού και σχεδιασμού του όλου σκανδάλου.

Η απόφαση εν τέλει δημοσιεύθηκε μόλις στις 6 Νοεμβρίου 2008, κατόπιν εντολής του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου κ. Ι. Παπανικολάου (βλ. το από 29-10-2008 έγγραφό του προς την ήδη Εφέτη Αιγαίου, τότε Πρόεδρο του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης κ. Ψάλτη) και ενώ εκκρεμούν σοβαρότατες κατηγορίες σε βάρος της κ. Ψάλτη και του κ. Εφραίμ, εφόσον έχει ασκηθεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για παράβαση καθήκοντος και ηθική αυτουργία σ' αυτήν από τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Αν. Κανελλόπουλο.

Μετά την διάσκεψη του δικαστηρίου, τον Απρίλιο του 2004 η κοινωνία της Θράκης και βέβαια η Επιτροπή Αγώνα, στην οποία πλην των άλλων, μετείχε και ο ήδη Υφυπουργός κ. Κοντός, πληροφορήθηκε την ευνοϊκή απόφαση για τα συμφέροντα του Δημοσίου.

Μετά από αυτό υπάρχει πρωτοφανής ταχύτητα και συντονισμένες ενέργειες ως προς την εξασφάλιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος από την Μονή:

20/5/04: απόρριψη αναπομπής Φωτιάδη από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο

Επτά ολόκληρους μήνες μετά την αναπομπή Φωτιάδη και μετά την διάσκεψη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (20-4-2004) κατά την διάρκεια της οποίας λήφθηκε η θετική για τα συμφέροντα του Δημοσίου απόφαση, ενεργοποιείται το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων (ΓΣΔΚ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, το οποίο μέχρι τότε απέχει ορθώς. Το ΓΣΔΚ στην συνεδρίασή του στις 20 Μαΐου 2004, και με την υπ' αρ. 26 Γνωμοδότησή του, αποφαίνεται ότι «δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης των υπ' αρ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 Γνωμοδοτήσεων...». Παραβλέπει τα νέα στοιχεία που προσκομίζονται με την επιστολή Ξινίδη, ήτοι νομικά και πραγματικά περιστατικά, στα οποία εν πολλοίς στηρίχθηκε και το Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης. Η σύγκληση του ΓΣΔΚ με εντολή υπουργού και η προκλητική γνωμοδότησή του διατυπώνεται ενώ η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης έχει εκδοθεί για τη αντιδικία μεταξύ Δημοσίου και Μονής, η οποία βεβαίως δημοσιεύθηκε μόλις πρόσφατα, γεγονός το οποίο αποδεικνύει ότι υπάρχει συντονισμός και έχουν αποφασισθεί κεντρικά οι ιδιαίτερα βλαπτικές για το δημόσιο ανταλλαγές.

22/6/04: Με υπογραφή Δούκα «ενταφιάζεται» η αναπομπή Φωτιάδη χωρίς καν να επανεξεταστούν τα νέα στοιχεία

Ο κ. Δούκας, τότε αρμόδιος Υφυπουργός Οικονομικών, στις 7 Ιουνίου 2004, κάνει αποδεκτή την 26/20-05-2004 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων ως ακολούθως: «...*υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί των νησίδων λίμνης Βιστωνίδας α) Αντά Μπουρού, β) Αγίου Νικολάου, γ) Παναγίας Παντάνασσας και γενικά ολόκληρης της λίμνης και των οχθών αυτής στους Ν. Ξάνθης και Ροδόπης.*

Η Ιερά Μονή Βατοπεδίου έχει ήδη καταθέσει στις 2 Ιουνίου 2004 αίτημα ενώπιον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους περί υποβολής κοινής δήλωσης Δημοσίου και Μονής στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, ώστε να μην εκδοθεί απόφαση επί της ήδη εκδικασθείσας μεταξύ τους αγωγής! Παραδόξως το αίτημα της Μονής φέρεται να έχει πρωτοκολληθεί με ημερομηνία την 1^η Ιουνίου 2004!

17/6/04: Γνωμοδότηση Β' Τμήματος ΝΣΚ για δυνατότητα κατάργησης δίκης, παρά την μειοψηφία για άκυρη και παράνομη ενέργεια

Στις 17/06/2004 το Β' Τμήμα του ΝΣΚ δέχεται κατά πλειοψηφία το αίτημα της Μονής για υποβολή κοινής δήλωσης στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, ώστε να μην εκδοθεί απόφαση επί της ήδη εκδικασθείσας αγωγής! Στην από 14-06-2004 εισήγησή του προς το Β' Τμήμα του Νομικού

Συμβουλίου του Κράτους ο Εισηγητής Κ. Καποτάς, Νομικός Σύμβουλος αποφαινεται ρητά ότι «...*Η παρεχόμενη συναίνεση του Δημοσίου είναι φανερό ότι δεν ενέχει αναγνώριση οποιουδήποτε τυχόν δικαιώματος της Ιεράς Μονής επί της επιδίκου εκτάσεως, αλλ' ούτε και παραίτηση του Δημοσίου από οποιαδήποτε τυχόν δικαιώματά του επί των επιδίκων, ώστε να διαφοροποιούνται οι σημερινές πραγματικές θέσεις των επιδίκων μερών...*». Η από 17/6/2004 απόφαση αγνοεί την επισήμανση της μειοψηφίας ότι παραίτηση δεν χωρεί έγκυρα, όταν αναμένεται η έκδοση δικαστικής αποφάσεως.

22/6/04: Με νέα υπογραφή Δούκα δίνεται εντολή να καταργηθεί με παραίτηση του Δημοσίου η ήδη κερδισμένη δίκη!

Στις 22/06/2004 ο κ. Δούκας αποδέχεται την ανωτέρω Γνωμάτευση του Β' Τμήματος και το Δημόσιο «παραίτεται» από μία κερδισμένη, όπως απεδείχθη, δίκη. Είναι σαφές ότι ο Υφυπουργός γνωρίζει ότι η παραίτηση από την δίκη είναι ενδεχομένως παράνομη, δεδομένης της γνώμης που είχε διατυπώσει η μειοψηφία. Καταθέτοντας ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής ο κ. Δούκας δήλωσε ότι γνώριζε το περιεχόμενο της εισήγησης Καποτά!

23/6/04: courier με υπογραφή Διονυσόπουλου μεταφέρει την εντολή Δούκα στον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, μήπως και δεν προλάβουν οι ταγοί των συμφερόντων του Δημοσίου... και εμποδιστούν οι μεθοδεύσεις τους από την δημοσίευση της απόφασης της ήδη κερδισμένης δίκης.

Η αποδοχή από τον κ. Δούκα της ως άνω Γνωμάτευσης του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αποστέλλεται με υπηρεσία ταχυ-αποστολής (courier) στο Δικαστικό Γραφείο Κομοτηνής και εντέλλεται ο κ. Χειμώνας να συντάξει και να υπογράψει το σχετικό με την κατάργηση της δίκης συμφωνητικό. Τόσο η εσπευσμένη αποστολή όσο και οι οδηγίες για άμεση σύνταξη και υποβολή της Κοινής Δήλωση περί παραιτήσεως από την δίκη μαρτυρούν την σπουδή προκειμένου να μην προλάβει την όλη διαδικασία τυχόν δημοσίευση της αρνητικής για την Μονή αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Στις 25 Ιουνίου 2004 υποβάλλεται η Κοινή Δήλωση ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης για μη έκδοση απόφασης από τους παρισταμένους κατά την συζήτηση πληρεξουσίου των διαδίκων για μη έκδοση απόφασης.

Η αλληλουχία και η ταχύτητα των γεγονότων και ενεργειών σε συνδυασμό με την ως άνω κατάθεση Ευδόκιμου επιβεβαιώνει ότι η απόφαση του κ. Δούκα για την «κατάργηση» της δίκης εντάσσεται στο πλαίσιο του συνολικού κεντρικά κατευθυνόμενου και συντονιζόμενου σχεδίου, δεδομένου ότι λογικά και πολιτικά ο κ. Δούκας δεν θα μπορούσε να πάρει μόνος του τέτοια ευθύνη. Λαμβανομένης μάλιστα υπόψη της αίτησης της Μονής που

υποβάλλεται αμέσως μετά στον κ. Τσιτουρίδη (βλ. πιο κάτω την από 10-7-2004 επιστολή του κ. Εφραίμ στον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) με αίτημα την αποζημίωσή της ή ανταλλαγές, καθίσταται εύλογο ότι έχει ήδη προαποφασιστεί και σχεδιασθεί το σύνολο του σκανδάλου των ανταλλαγών και υπήρχε σταδιακή προώθησή του.

Μαρτυρικές καταθέσεις

Σχετικά με την διαδικασία κατάργησης της δίκης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου οι τοποθετήσεις των μαρτύρων που εξέτασε η Εξεταστική Επιτροπή είναι καταπέλτης. Επισημαίνουν τόσο την παρανομία της, όσο και το ενδεχόμενο δόλου αφού υπήρχε ήδη διάχυτη πληροφόρηση ότι η Μονή είχε «χάσει» την δίκη.

Δεν μου έχει τύχει να ζητεί η ενάγουσα μη έκδοση απόφασης (Κεφάλαια 280 3/11)

Η απόφαση είχε γίνει γνωστή σχεδόν σε όλη την περιοχή. Θεωρώ αδιανόητο να μην ήξεραν, ιδιαίτερα οι ασχολούμενοι με αυτήν την υπόθεση, τα Υφυπουργεία, οι Υφυπουργοί, οι υπηρεσιακοί παράγοντες, το αποτέλεσμα της διάσκεψης των δικαστών. Άρα το γνώριζαν, έδωσαν κάτι το οποίοι είχαν ήδη κερδίσει. Είχε ήδη κερδίσει το Δημόσιο την αποβολή της Μονής από κάθε ιδιοκτησιακό δικαίωμα, εκτός από ένα μικρό, όπου αναγνώρισαν χίλια περίπου στρέμματα από την λιμνοθάλασσα και προσποιούνται ότι δεν γνωρίζουν το αποτέλεσμα τη απόφασης και κάνουν το συμβιβασμό. Αυτό το θεωρώ εγκληματικό. (Ντάσκας 166, 4/11)

Η δήλωση των μερών δεν θεωρείται τρόπος κατάργησης της δίκης. Στην φάση που ήταν η υπόθεση θεωρώ ότι δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη από το δικαστήριο. (Σακάλογλου 9-10, 4/11)

Υπηρεσιακά από τον Απρίλιο 2004 ήταν γνωστό ότι είχε γίνει διάσκεψη (Σακάλογλου 23, 4/11)

Είναι εξαιρετικό μετά που θα εκδικαστούν οι υποθέσεις να υποβάλλονται δηλώσεις για να μην εκδοθούν αποφάσεις. Εγώ στα 15 χρόνια που είμαι δικαστής θυμάμαι εκτός από τη συγκεκριμένη άλλες δύο φορές (Σακάλογλου 33, 4/11)

Μία απόφαση που έχει κριθεί και έχουν αποφασίσει δικαστές δεν μπορεί να την καταργεί ο οποιοσδήποτε (Σακάλογλου 71, 4/11)

Η απόφαση περί μη έκδοσης απόφασης δεν είναι συμβιβασμός. Εάν θεωρούνταν συμβιβασμός, θα θεωρούνταν η δίκη καταργημένη και δεν θα εκδίδονταν απόφαση (Σακάλογλου 86, 4/11)

Στο περιεχόμενο των προτάσεών μου προβάλλω και την ένσταση ίδιας κυριότητας, αντικρούω όλα τα επιχειρήματα της μονής από τα χρυσόβουλα (Χειμώνας 190, 4/11)

Με την αποδοχή περί μη έκδοσης απόφασης ένοιωσα ότι πήγε χαμένος ο αγώνας. Νομίζω ότι έπρεπε να συνεχίσει το δρόμο το δικαστικό. (Χειμώνας 197, 4/11)

Με την δήλωση περί μη έκδοσης απόφασης ένοιωσα έκπληκτος (Γιοβαννόπουλος, 115. 5/11)

Με την αίτηση για μη έκδοση απόφασης θα μπορούσε να υποθέσει κανείς, ότι χάνει η ενάγουσα (Γιοβαννόπουλος 124. 5/11)

Θεωρώ ότι οι συνάδελφοι δεν γνώριζαν αυτά που βγήκαν στην συνέχεια, διότι αν τα γνώριζαν θα ήταν αδιανόητο να προβούν σε αυτήν την συναίνεση. Συναινούμε όταν δεν προσδοκούμε συμφέρον από την έκβαση της δίκης (Κρόμπας 184, 5/11)

Το αίτημα της Μονής ήταν απαράδεκτο διότι υπεβλήθη μετά από επτάμηνο από την συζήτηση της υποθέσεως (Κιούσης, 303 11/11)

Υπήρχαν εύλογες πιθανότητες να δικαιωθεί το δημόσιο, υπήρχε διάχυτη ατμόσφαιρα ότι το δημόσιο είχε δίκιο. Η συναίνεση του δημοσίου ήταν μια προφανώς βλαπτική ενέργεια για τα συμφέροντα του δημοσίου (Ξινίδης, 86-87, 6/11)

Είναι απιστία του Δημοσίου η οπισθοχώρηση (από την δίκη) παρά την πολύ ισχυρή του θέση. (Ξινίδης 135, 6/1)

Αν έχουν κάνει διάσκεψη κακώς δέχθηκαν την αίτηση (Καποτάς 109, 13/11)

Ο κος Αληφακιώτης, πρώην ΓΓ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί των ημερών υποργείας του κ. Τσιτουρίδη, κατέθεσε, στις 14/11/08 στην Εξεταστική Επιτροπή ότι:

(α) Όταν η ΝΔ ανέλαβε την εξουσία η Βιστωνίδα ανήκε στο Δημόσιο και αυτή ήταν η άποψη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί Τσιτουρίδη.

«Ερ.: Τα διεκδικούσε ή τα είχε πάρει η Μονή Βατοπεδίου; Απ.: Όχι, τότε δεν τα είχε πάρει, τα διεκδικούσε.»

«Ερ.: Η άποψη του Υπουργείου Γεωργίας ποια ήταν; Ήταν ότι ανήκε στη Βιστωνίδα (προφανώς εννοεί: Μονή Βατοπεδίου) ή ότι ανήκε στο Δημόσιο; Απ.: Τουλάχιστον αν κρίνω μόνο από τον κ. Τσιτουρίδη, διότι με τον κ. Μπασιάκο δεν είχα κάνει συζήτηση, ούτε με τον κ. Κοντό, ο κ. Τσιτουρίδης πίστευε ότι ανήκει στο Δημόσιο». (σελ. 19 Πρακτικών Εξεταστικής συνεδρίαση 14-11-08).

Παραπλάνηση και εμπαιγμός των πολιτών της Ξάνθης

Όταν οι τοπικοί παράγοντες της Ξάνθης πληροφορούνται το γεγονός της κατάργησης της δίκης αντιδρούν και ζητούν συνάντηση με αρμοδίους.

Την 5^η Ιουλίου 2004 συναντώνται διαδοχικά με τους κ. κ. Παυλόπουλο και Δούκα, παρουσία του τότε Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντού, και όπως φαίνεται από τις καταθέσεις των μαρτύρων αρχίζει ένας άνευ προηγουμένου εμπαιγμός

Ο κ. Παυλόπουλος διαβεβαίωσε τους συνομιλητές του ότι θα πρυτανεύσει η νομιμότητα(μια νομιμότητα που έχει ήδη καταπατηθεί)

Ο κ. Δούκας δηλώνει προσηματικά ότι έχει άγνοια για το θέμα, παρά το γεγονός ότι ήδη έχει αποδεχθεί τις σχετικές Γνωμοδοτήσεις και ζητάει την προσκόμιση και άλλων στοιχείων, ενώ ήδη αυτά υπήρχαν και ενσυνείδητα αγνοήθηκαν.

Ο κ. Κοντός στην αρμοδιότητα του οποίου ήταν η εποπτεία της πολιτικής γης έδειχνε να ενημερώνεται κατά την συνάντηση αυτή και παρίστανε τον ενδιάμεσο, ενώ ήταν γνώστης τόσο του παρελθόντος της υπόθεσης όσο και των κυβερνητικών σχεδιασμών για την τελική της έκβαση!

Στις 10 Ιουλίου 2004, ο ηγούμενος της Ι. Μ. Βατοπεδίου κ. Εφραίμ με επιστολή του προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη αιτείται την ανταλλαγή εκτάσεων μεταξύ Δημοσίου και Μονής. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην επιστολή αυτή στην πρόταση του Εφραίμ συμπεριλαμβάνονται τα εξής: *«Όσες εκτάσεις περιλαμβάνονται στα όρια του από 25-10-2002 τοπογραφικού διαγράμματος του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη και έχουν διανεμηθεί σε αγρότες ή πρόκειται να διανεμηθούν ή επιθυμεί το Δημόσιο να τις κρατήσει, το Δημόσιο μπορεί να τις ανταλλάξει- με ειδική επί τούτου σύμβαση μεταξύ της Μονής και του Δημοσίου- με ίσης αξίας δημόσια κτήματα ή με καταβολή εκ μέρους του Δημοσίου του αντιτίμου της αξίας τους.»*.

Η επιστολή αυτή, που απεστάλη αμέσως μετά την κατάργηση της δίκης, επιβεβαιώνει την ύπαρξη του σχετικού σχεδίου, το οποίο συντονίζεται κεντρικά και το οποίο φαίνεται να προσκρούει στον κ. Τσιτουρίδη, όπως προκύπτει από τις ιδιόγραφες σημειώσεις του επί του ως άνω εγγράφου (με τις οποίες ζητά νομοθετική ρύθμιση και πολιτική κάλυψη).

Επιστολή Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων

Στις 14 Ιουλίου 2004 οι πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων Ροδόπης, Αλεξανδρούπολης και Ξάνθης αποστέλλουν επιστολή στον Υφυπουργό Οικονομικών Πέτρο Δούκα με την οποία διαμαρτύρονται για την αιφνίδια κατάργηση, όπως αναφέρουν, της δίκης με ταυτόχρονη δήλωση της ενάγουσας Μονής και του Ελληνικού Δημοσίου ότι δεν επιθυμούν την έκδοση απόφασης, και τον ενημερώνουν για τις ποινικές και πολιτικές ευθύνες που ενέχει η απόφασή του να εγκρίνει την Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου να μην προβάλει το ελληνικό δημόσιο δικαιώματα επί των διεκδικούμενων εκτάσεων.

Την 6^η Σεπτεμβρίου 2004 ο Μητροπολίτης, ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος Ξάνθης, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης, ο Δήμαρχος Βιστωνίδας και ο κ. Κοντός, τότε υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, επισκέπτονται τον Πρόεδρο του Ν. Σ. Κ. Μάλιστα στην συνάντηση αυτή ο παριστάμενος και αρμόδιος ως έχων την αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης Υφυπουργός κ. Αλ. Κοντός ανέλαβε την δέσμευση να καταθέσει νέο αίτημα για αναπομπή της τελευταίας Γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, ενώ ήδη είχε ληφθεί η πολιτική απόφαση για τις ανταλλαγές.

Μετά την συνάντηση με τον Πρόεδρο του Ν. Σ. Κ. ο κ. Κοντός μεθοδεύει τον αποκλεισμό από την συνάντηση που θα ακολουθούσε με τον κ. Ρουσόπουλο, του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης και του Δημάρχου Βιστωνίδας, που είναι γνωστό ότι πρόσκεινται πολιτικά στο ΠΑΣΟΚ. Η συνάντηση αυτή τηρείται μυστική, και αποκαλύπτεται στους πολίτες της Ξάνθης δύο μέρες μετά με επιστολή του Νομάρχη Ξάνθης Γ. Παυλίδη στην εφημερίδα «ΜΑΧΗΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ».

Μαρτυρικές καταθέσεις

Στην είσοδο του κτιρίου μας ενημερώνει ο κ. Κοντός ότι δεν μπορεί να γίνει συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο ... Μέχρι που δόθηκαν οι καταθέσεις στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών πρόσφατα, κανείς στην Ξάνθη δεν είχε παραδεχτεί δημόσια ότι η συνάντηση αυτή έγινε. (Ξινίδης 30, 6/11)

Ο Μητροπολίτης μου είπε ότι στην συνάντηση τους με το Ρουσόπουλο, αυτός τους είπε ότι το θέμα της ιδιοκτησίας έχει λήξει. Το μόνο που μπορεί να γίνει από εδώ και μπρος είναι, αν δεν τους θέλετε εκεί πάνω, να τους τα δώσουμε κάπου αλλού. (Ξινίδης 90, 6/11)

Δ. Λήψη απόφασης για ανταλλαγή της Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων

Η απόφαση περί ανταλλαγών

Καθίσταται πλέον προφανές ότι όταν πραγματοποιήθηκε η εν λόγω συνάντηση του κ. Ρουσόπουλου με τους εκπροσώπους των φορέων της Ξάνθης, στην οποία μετείχαν ο Μητροπολίτης Ξάνθης κ. Παντελεήμων, ο Υφυπουργός κ. Κοντός, ο Βουλευτής κ. Τσαλίδης, ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος Ξάνθης κ. κ. Παυλίδης και Στυλιανίδης, έχει ήδη αποφασισθεί το σχέδιο των ανταλλαγών. Σύμφωνα με την κατάθεση του δημάρχου κ. Στυλιανίδη ενώπιον της Εισαγγελέως Εφετών κ. Σπυροπούλου:

«Ενημερώσαμε και τον κ. Ρουσόπουλο για την υπόθεση και του εκφράσαμε την πλήρη αντίθεση και την προσωπική μας, αλλά και των τοπικών κοινωνιών της Ξάνθης. ... για την αντίθεσή μας αυτή και για την αναταραχή και τον αναβρασμό που είχε προκληθεί στην περιοχή μας μετά την παραίτηση των δικαιωμάτων του Δημοσίου από το ως άνω δικαστήριο.

Μας άκουσε με προσοχή και μας εξέφρασε την άποψη ότι δεν θα πρέπει να διαταραχθούν οι σχέσεις της Μονής Βατοπεδίου με την τοπική Εκκλησία και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής. Εμείς του ζητήσαμε βέβαια να ενημερώσει τους αρμόδιους υπουργούς, που αυτός άλλωστε ήταν και ο σκοπός μας».

Το γεγονός αυτό πιστοποιεί ότι το σχέδιο των ανταλλαγών της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παραλίμνιων περιοχών με άλλα ακίνητα ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου, όταν πραγματοποιήθηκε η προαναφερόμενη σύσκεψη είχε ήδη αποφασισθεί και είχε αποκλεισθεί το ενδεχόμενο των ανταλλαγών της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων με άλλα ακίνητα ευρισκόμενα στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης.

Αυτό που απέμενε ήταν να μεθοδευτεί ο τρόπος της ανταλλαγής, να υποδειχθούν εκτάσεις σε άλλες περιοχές της χώρας και μάλιστα με τρόπο τέτοιο που η Μονή να αποκομίσει τεράστια κέρδη.

Για τον σκοπό αυτό ζητούνται γνωμοδοτήσεις, επιλέγονται εκτάσεις «φιλέτα» και περιοχές, οι οποίες λόγω της φύσης τους (πχ δάση) δεν έχουν καμία εμπορική αξία, όταν όμως αποχαρακτηρίζονται με γνωμοδοτήσεις και υπουργικές αποφάσεις αποκτούν τεράστια εμπορική αξία εν αντιθέσει με την Λίμνη, για την οποία φροντίζουν επίσης με διάφορες μεθοδεύσεις να αυξήσουν την αξία της.

Η φάση της έναρξης των μεθοδεύσεων των ανταλλαγών, οριοθετείται χρονικά από την αποστολή της επιστολής στις 10 Ιουλίου 2004 του ηγουμένου της Ι. Μ. Βατοπεδίου κ. Εφραίμ προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής

Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη, με την οποία αιτείται την ανταλλαγή εκτάσεων μεταξύ Δημοσίου και Μονής. Και συγκεκριμένα αναφέρει: «όσες εκτάσειςέχουν διανεμηθεί σε αγρότες ή πρόκειται να διανεμηθούν ή επιθυμεί το Δημόσιο να τις κρατήσει, μπορεί να τις ανταλλάξει -με ειδική επί τούτου σύμβαση μεταξύ Μονής και Δημοσίου- με ίσης αξίας Δημόσια κτήματα ή με καταβολή εκ μέρους του Δημοσίου του αντιτίμου της αξίας τους».

Στο έγγραφο της παραπάνω επιστολής ο κ. Τσιτουρίδης με ιδιόχειρη σημείωση του αναφέρει: «κ Αληφακιώτη να προχωρήσετε στη διευθέτηση του θέματος. Ενημέρωσή μου.»

Στην συνέχεια όμως, ο ίδιος ο κ. Τσιτουρίδης σημειώνει ιδιοχείρως στο ίδιο έγγραφο, ότι για να γίνουν οι ανταλλαγές αυτές χρειάζεται «σύμβαση, νομοθετική διάταξη, γνωμοδότηση, πολιτική βούληση». Και όχι απλή σύμβαση όπως προτείνει ο Εφραίμ στην επιστολή του.

Όπως φαίνεται ο κ. Τσιτουρίδης διστάζει να προχωρήσει σε ανταλλαγές με τον τρόπο της απλής σύμβασης που του υποδεικνύεται.

Στις συσκέψεις που ακολουθούν και συγκεκριμένα στην συνάντηση των φορέων της Ξάνθης με τον Ρουσόπουλο την 6^η-9- 2004, από την οποία αποκλείστηκαν τεχνηέντως ο Αθ. Ξινίδης, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης και ο κ. Τσολακίδης, δήμαρχος Βιστωνίδας που «κατά τύχη» πρόσκεινται στο ΠΑΣΟΚ, όπου παρευρίσκεται και ο υφυπουργός κ. Κοντός, ο κ. Τσιτουρίδης δεν καλείται καν να παραβρεθεί.

Ο κ. Τσιτουρίδης ως αρμόδιος Υπουργός επί των ανταλλαγών παραιτείται στις 22 Σεπτεμβρίου 2004 και αναλαμβάνει το χαρτοφυλάκιο ο κ. Μπασιάκος, έως τότε Υφυπουργός.

Αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του τον Οκτώβριο του 2004, ο νέος Υπουργός δέχεται τηλεφώνημα εκ μέρους του κ. Ρουσόπουλου σχετικά με το ζήτημα της Μονής Βατοπεδίου και ακολούθως ενημερώνει τον τότε Υπουργό Επικρατείας για την εξέλιξη της υποθέσεως και τις επόμενες ενέργειές του, προφανώς πιστοποιώντας μ' αυτή του την ενέργεια ότι αντελήφθη την υπόθεση της παρέμβασης και το τηλεφώνημα του κ. Ρουσόπουλου ως εντολή «άνωθεν» και τον ίδιο ως έχοντα ειδικό ρόλο, δηλαδή ως συντονιστή της υπόθεσης, λέγοντάς του ότι με βάση την εντολή κίνησε την λύση στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αργότερα παραιτείται και ο Γ. Γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Αληφακιώτης.

Η Γνωμοδότηση 15/2005 του ΝΣΚ

Δύο μόλις μήνες μετά την ανάληψη καθηκόντων του νέου υπουργού του κ. Μπασιάκου στις 1/12/04 υποβάλλεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης το ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για το αν είναι

δυνατόν με Υπουργική απόφαση (και όχι με νόμο, όπως ανέφερε η Ολομέλεια του ΝΣΚ στην 111/2000 Γνωμοδότηση) να δρομολογήσουν την ανταλλαγή της Λιμνοθάλασσας.

Η διαδικασία των ανταλλαγών αρχίζει με την έκδοση της Γνωμοδότησης ΝΣΚ με αρ. 15 του 2005 (συνεδρίαση της 9^{ης} Δεκεμβρίου 2004), με την οποία το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. αγνοεί παρανόμως την Γνωμοδότηση 111/2000 της Ολομέλειας του οργάνου και γνωματεύει θετικά περί της δήθεν μη ύπαρξης κωλύματος για την έκδοση Υπουργικής Απόφασης σχετικά με την ανταλλαγή παραλιμνίων εκτάσεων με άλλες ιδιοκτησίες του Δημοσίου εκτός των Νομών Ξάνθης & Ροδόπης.

Στις 14/1/05 ο υπουργός κ. Μπασιάκος αποδέχεται την Γνωμοδότηση

Η Υπουργική Απόφαση - φάντασμα

Με βάση και άλλοθι την ως άνω Γνωμοδότηση, την οποία κάνει δεκτή ο τότε Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκος εκδίδει στις 25 Ιανουαρίου 2005 την 3822/2005 Υπουργική Απόφαση, η οποία ούτε δημοσιεύεται στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ούτε επισυνάπτεται, ως όφειλε, στα συμβόλαια ανταλλαγών, που επακολούθησαν.

Η απόφαση δε αυτή εκδίδεται κατευθείαν από το γραφείο του Υπουργού κ. Μπασιάκου και υπογράφεται αποκλειστικά από αυτόν και όχι από την αρμόδια Διεύθυνση Πολιτικής Γης από την οποία έπρεπε να εκδοθεί η απόφαση με συνυπογράφοντα τον τότε υφυπουργό κ. Κοντό, στον οποίο σύμφωνα με την απόφαση μεταβίβασης αρμοδιοτήτων είχαν μεταβιβασθεί οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης.

Μέσα σε 56 μέρες (μεσολαμβάνουν και των Χριστουγέννων) είχαν ξεκαθαρίσει το θέμα των ανταλλαγών. Ενέργειες πέρα για πέρα στοχευμένες και με ταχύτατες διαδικασίες, τέτοιες που ποτέ μέχρι σήμερα δεν έχει τύχει Έλληνας πολίτης και κανένας άλλος φορέας.

Με την παραπάνω απόφαση και την μεταγενέστερη ΚΥΑ με αρ. 16651/26-7-2005 το «έργο» των ανταλλαγών ανατίθεται στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου, η οποία εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εμπίπτει στην ευθύνη του κ. Δούκα, αλλά και του κ. Αλογοσκούφη, μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2007.

Η συνεννόηση και η συνεργασία μεταξύ των δύο Υπουργών είναι δεδομένη.

Γιατί ανατέθηκαν οι ανταλλαγές στην ΚΕΔ

Η ανάθεση των ανταλλαγών στην Κ. Ε. Δ. αποτελεί ενσυνείδητη μεθόδευση προκειμένου να εξασφαλισθεί α) ο κεντρικός έλεγχος των ανταλλαγών και β) η μυστικότητα της μεθόδευσης, καθώς, αν οι ανταλλαγές

υλοποιούνταν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, θα έπρεπε να διενεργηθεί μέσω της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης σε συνεργασία με τις ανάλογες Διευθύνσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, με άμεσο αποτέλεσμα την δημοσιοποίησή της υπόθεσης (πράγμα το οποίο θα έκανε γνωστή τη μεθόδευση) και την εμπλοκή υπηρεσιών όπως των Διευθύνσεων Δασών, Αρχαιολογικών υπηρεσιών, πολεοδομικών υπηρεσιών κλπ

Με την ανάθεση στην ΚΕΔ επιτυγχάνεται ακόμη η διεκπεραίωση μέσω μιας συμβολαιογράφου, ενός τοπογράφου, ενός δικηγορικού γραφείου Αθηνών και των δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας της ΚΕΔ, αντί των δικηγόρων των επιμέρους Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Η συστηματική προσπάθεια κεντρικού ελέγχου και αδιαφανούς δράσης επιβεβαιώνει την μεθόδευση των πολιτικών προϊσταμένων.

Με την ανάθεση στην ΚΕΔ μεθοδεύονται στην συνέχεια και άλλες διαδικασίες πολλές φορές παράτυπες που εξυπηρετούν όμως τα συμφέροντα της Μονής. Έτσι αντί να δημοπρατηθούν τα ακίνητα ανταλλάσσονται αδιαφανώς και ανατίθεται η εκτίμηση της αξίας τους στο ΣΟΕ, το οποίο εκτιμά τα προς ανταλλαγή οικόπεδα με χαμηλό τίμημα, ενώ υπερεκτιμά την Λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις. Αποφεύγεται η εκτίμηση από τις κατά τόπου Δ.Ο.Υ.

Ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Σκιαδάς υποδεικνύει τις προς ανταλλαγή εκτάσεις, συνεπώς είναι απόλυτα γνώστες τόσο αυτός όσο και οι αρμόδιοι Υπουργοί του τί ακριβώς επιδιώκεται από τις ανταλλαγές αυτές.

Με στοχευμένες και συντονισμένες αποφάσεις και κατευθυντήριες γραμμές οι αρμόδιοι Υπουργοί και Υφυπουργοί κ.κ. Μπασιάκος, Κοντός και Δούκας συμπράττουν στο όργιο των ανταλλαγών. Για να επιτευχθεί αυτό φρόντισαν, μεταξύ άλλων, να αποχαρακτηρίσουν δάση, να ζητήσουν και να αποδεχτούν Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου, αλλά και ατομικές Γνωμοδοτήσεις. Χρειάστηκε να αγνοήσουν και να παρακάμψουν τις αντιρρήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών και άλλες φορές να επιτύχουν συναίνεση με εκφοβισμό υπαλλήλων (συνέντευξη κας Μαντέλη στην εφημερίδα «Το Πρώτο Θέμα», Κυριακή 7-12-04), η οποία είπε επί λέξει: . «Αν δεν έκανα τις ανταλλαγές θα μετακινιόμουν και θα κατηγορούμουν για απείθεια. Εγώ υπηρεσιακός παράγοντας ήμουν, εντολές εκτελούσα. Δεν λειτουργούσα αυτοβούλως», και ξεκαθαρίζει: «Εάν δεν έκανα κάτι εγώ καλά, είχα και προϊσταμένους από πάνω μου. Είχα και γενικό γραμματέα και έναν υπουργό. Θα έπρεπε να μου πουν “σταμάτα. Εδώ κάνεις λάθος”. Προϊστάμενοι υπουργοί μου ήταν οι κύριοι Μπασιάκος και Κοντός. Αν έκανα κάτι παράνομο δεν θα έπρεπε να με σταματήσουν και να μου πουν “τι κάνεις;”».

Μαρτυρικές καταθέσεις

Ο μάρτυρας κ. Κωνσταντίνος Γκράτζιος, Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ, κατέθεσε στις 21/11/08, στην Εξεταστική Επιτροπή, μεταξύ άλλων ότι:

Στις ανταλλαγές η ΚΕΔ δεν λειτούργησε αυτόβουλα, αλλά κατόπιν εντολής των κ. Μπασιάκου και Δούκα.

« Δεν θα είχαμε αυτήν την εντολή να κάνουμε οτιδήποτε. Η ΚΕΔ δεν μπορεί αυτόβουλα να κινηθεί»

Και ότι στις λίστες ακινήτων που τους έστειλε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, προκειμένου να προχωρήσουν στις ανταλλαγές με τις εκτάσεις στη Βιστωνίδα τα ακίνητα ήταν προεπιλεγμένα από το Υπουργείο και είχαν σημειωθεί με κύκλους.

« ήταν ακίνητα τα οποία ήταν κυκλωμένα στις καταστάσεις, αυτά τα οποία η ΚΕΔ έπρεπε να στείλει στο ΣΟΕ...» (Πρακτικά Εξεταστικής 21/11/08)

Ο κ. Βαρδάκος, νομικός σύμβουλος της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου, στις 1/12/08, κατά την εξέτασή του ως μάρτυρας στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, κατέθεσε μεταξύ άλλων ότι:

- *Η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου εκτελούσε Κυβερνητικές εντολές και συγκεκριμένα εντολές των κ.κ. Μπασιάκου και του κ. Δούκα!*
- *Ο Μοναχός Αρσένιος είχε κληθεί και σε συνεδριάσεις Διοικητικών Συμβουλίων της ΚΕΔ σχετικά με τις ανταλλαγές.*

Μάλιστα, ο μάρτυρας ανέγνωσε Πρακτικά Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔ (21/7/5), όπου είχε κληθεί και ο Μοναχός Αρσένιος και από τα οποία προκύπτει ότι τα επίμαχα ακίνητα είχαν **προεπιλεγεί** από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ήδη πριν την 21^η Ιουλίου 2005.

Ο κος Αληφακιώτης, πρώην Γ. Γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί Τσιτουρίδη, κατέθεσε ότι **ο κ. Τσιτουρίδης ήταν αντίθετος στο σχεδιασμό των ανταλλαγών και ο ίδιος ΔΕΝ θα υπέγραφε τις Υπουργικές αποφάσεις για τις ανταλλαγές.**

«Ερ: Είναι αλήθεια αυτό το οποίο έχει γραφτεί, έχει ακουστεί, ότι ο κ. Τσιτουρίδης ήταν αντίθετος προς αυτό το οποίο έγινε μετά; Δηλαδή αρνήθηκε αυτό το σχεδιασμό των ανταλλαγών. Απ: Ναι. Νομίζω πως ναι. Γιατί ξέρετε ο κ. Τσιτουρίδης νοιαζόταν για τους αγρότες οι οποίοι κατέχουν τα παραλίμνια εδάφη ...» (σελ. 17 Πρακτικών Εξεταστικής συνεδρίαση 14-11-08).

«Ερ. Δηλαδή, κύριε μάρτυς, μου λέτε, σύμφωνα με αυτά που γνωρίζετε, ότι αν ήταν ο κ. Τσιτουρίδης στη θέση του κ. Μπασιάκου δεν θα υπέγραφε τις Υπουργικές Αποφάσεις για τις ανταλλαγές. Αυτό πιστεύετε; Απ.: Αυτό πιστεύω.» (σελ. 18 , 14-11-08).

«Αυτές οι Υπουργικές Αποφάσεις προς την ΚΕΔ ενέχουν τον χαρακτήρα της εντολής»

«... η εντολή ήταν να δοθούν ως ανταλλάγματα με περιουσιακά στοιχεία της Μονής Βατοπεδίου»

Οι συνέπειες των ανταλλαγών

Ο κ. Στίκας, Νομικός Σύμβουλος Διοικητικού και Οικονομικών Υπηρεσιών της ΚΕΔ, ο οποίος ουσιαστικά αναπλήρωσε τον κ. Ζερβουδάκη, παριστάμενος στα τελευταία συμβόλαια ανταλλαγών, κατέθεσε την 17/11/08 στην Εξεταστική Επιτροπή, μεταξύ άλλων, και επιβεβαίωσε τη ζημία του Δημοσίου από τις μεθοδεύσεις των ανταλλαγών, σημειώνοντας ότι η δημοπρασία ήταν πιο συμφέρουσα λύση για το Δημόσιο. Είπε, μάλιστα, ότι θα μπορούσαν πράγματι να γίνουν δημοπρασίες αντί για ανταλλαγές και στις δημοπρασίες θα κατατίθενται προσφορές που μπορεί να ήταν μεγαλύτερες από την εκτίμησή του ΣΟΕ, ενώ σημείωσε ότι οι δημοπρασίες θα μπορούσαν να ολοκληρωθούν σε διάστημα από δύο έως έξι μήνες.

«Ερ: Είπατε πριν ότι αν γινόταν δημοπρασία, πιθανόν το δημόσιο να έπαιρνε περισσότερα. Απ: Το είπα, βεβαίως. Δεν το αναιρώ..» (Σελ. 74 Πρακτικών Εξεταστικής 17/11/08)

Ο μάρτυρας κ. Γκασούκας, δικηγόρος που υπηρετεί με παγία αντιμισθία στην ΚΕΔ, κατέθεσε 19/11/08, στην Εξεταστική Επιτροπή, μεταξύ άλλων, ότι:

Θεωρεί μη σύννομη την αδημοσίευτη στα ΦΕΚ Υπουργική Απόφαση 3822/05 για τις ανταλλαγές.

(Ερ. Αυτή η μη δημοσίευση ήταν σύννομη τότε; Προβλεπόταν από το θεσμικό πλαίσιο; Απ: Δεν νομίζω. Όλες οι Υπουργικές αποφάσεις δημοσιεύονται. Είναι γενικός κανόνας.) (σελ. 19 Πρακτικών Εξεταστικής συνεδρίαση 14-11-08).

Ο κ. Μητρόπουλος, Διευθυντής Διαχείρισης Ακινήτων στην ΚΕΔ, την 18-11-08 στη Εξεταστική Επιτροπή, είπε μεταξύ άλλων:

(α) Απέδωσε το σύνολο των ευθυνών για τις οργιώδεις ανταλλαγές στον εντολέα της ΚΕΔ, δηλαδή την αρμόδια πολιτική ηγεσία της Κυβέρνησης Καραμανλή, που με τις εντολές της δέσμευσε την Κτηματική Εταιρεία, σημειώνοντας χαρακτηριστικά ότι η επιλογή των ακινήτων έγινε βάσει πινάκων με σημειωμένα ήδη τα ακίνητα που εστάλησαν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και στους οποίους περιλαμβάνονται, ως σημειωμένα, και ακίνητα που ανήκαν σε ιδιώτες, αλλά παρ' όλα αυτά περιλήφθηκαν στα αρχικά συμβόλαια των ανταλλαγών!!!

«Η διαδικασία έγινε, όπως είπα, με βάση συγκεκριμένες Υπουργικές αποφάσεις που κατά την άποψη και του νομικού μας συμβούλου **δεν αφήνουν περιθώρια στην Κτηματική Εταιρεία, ως ανώνυμη εταιρεία, εντολοδόχου του Υπουργείου Οικονομικών να κάνει διαφορετικά. Ο εντολέας μας πάντα είναι η πολιτική ηγεσία** για να κάνουμε τις δουλειές μας σαν κτηματική εταιρεία.» (Πρακτικά Εξεταστικής 18-11-08)

«Αυτά (δηλ. τα ακίνητα που ανταλλάχθηκαν) επελέγησαν με ευθύνη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με σαφείς διαδικασίες και με πίνακες που ήλθαν. Μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξαν και λάθη. Πρέπει να σας πω – το γνωρίζετε άλλωστε – **ότι κάποια ακίνητα τα οποία ανταλλάγησαν είχαν ήδη εκχωρηθεί σε ιδιώτες.**»

«Η Υπουργική απόφαση συνοδευόταν από ένα πίνακα στα πλαίσια του οποίου μπορούσαμε να κινηθούμε. **Όμως ειδικότερα για κάποια ακίνητα υπήρξε ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΞΗ** δεδομένου...» (Σελ. 105-106 Πρακτικά Εξεταστικής 18-11-08)

(β) Εντόπισε **τρεις φάσεις στο όργιο των ανταλλαγών** με:

Α΄ φάση: την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης σύμφωνα με την (αδημοσίευτη στα ΦΕΚ) υπ' αριθμ. 3822/25-1-2005 Υπουργική Απόφαση και συγκεκριμένους πίνακες που διαβιβάστηκαν από το Υπουργείο.

Β΄ φάση: την ανταλλαγή του νερού της λίμνης με αντίστοιχα ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης σύμφωνα με την ΚΥΑ 16651/26-6-06.

Γ΄ φάση: την ανταλλαγή μέρους των δημοσίων ακινήτων που είχαν εκχωρηθεί στη Μονή με τις προηγούμενες ανταλλαγές με το κτίριο του Ολυμπιακού Χωριού.

(Πρακτικά Εξεταστικής 18-11-08)

Για τις παραλίμνιες εκτάσεις

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ:

Με έγγραφό της αριθμ. Πρωτ. 3415/19-9-2003, η κα Μαντέλη έχει απαντήσει στην ΝΑ Ροδόπης ότι

«... οι εκτάσεις εμβαδού 25.000 στρεμμάτων των Αγρ/των Αμαζιάδων, Κοπετρού, Διαλαμπής, Σάλπης, Ν. Καλλίστης, Γλυκονερίου και Φαναρίου, τις οποίες διεκδικεί η Ιερά Μονή Βατοπεδίου, έχουν αποτελέσει αντικείμενο αποκατάστασης ακτημόνων γηγενών και προσφύγων.

.....Και ότι οι εκτάσεις αυτές έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Δημοσίου από τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παρακάτω ενέργειες και στη συνέχεια περιήλθαν στην κυριότητα των αποκαθισταμένων.

Κατόπιν αυτού συντελεσθείσας της απαλλοτριώσης, απωλέσθη κάθε δικαίωμα νομής και κατοχής της Μονής επί των διεκδικούμενων εκτάσεων. Επίσης δεδομένου ότι από της καταλήψεως των εκτάσεων έχουν παρέλθει σχεδόν 80 χρόνια, έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή και το ενοχικό δικαίωμα της Μονής για την απόληψη της αποζημίωσης...

και παρακάτω

«Όσον αφορά την επικαλούμενη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία έγινε αποδεκτή η 17/18-7-2002 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, περί μη διεκδίκησης των επιδίκων εκτάσεων ως Δημοσίων, σας γνωρίζουμε ότιη κρίση αυτή, την ορθότητα της οποίας δεν μπορεί αμφισβητήσει η υπηρεσία μας, ΔΕΝ σχετίζεται με το νόμιμο και πραγματικό καθεστώς που δημιουργήθηκε μετά την παραπάνω επέμβασης αποκατάστασης των ακτημόνων...»

Η απάντηση αυτή το 2003 αναδεικνύει ότι κατά την γνώμη της ίδιας της κα Μαντέλη το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ΔΕΝ αναγνωρίζει την κυριότητα της Μονής επί των παραλίμνιων αυτών εκτάσεων.

ΟΠΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΗΣ:

Ενώ λοιπόν η ίδια έχει διατυπώσει την παραπάνω άποψη με έγγραφό της το 2003, μετά το 2004 εμφανίζεται να αλλάζει υπηρεσιακή άποψη και στα τέλη του 2006 ζητά από όλες τις αρμόδιες περιφερειακές διευθύνσεις Γεωργίας να της γνωρίσουν τις διαθέσιμες και κοινόχρηστες εκτάσεις για να μπορεί να εκτιμηθεί ποιες άλλες εκτάσεις ανά την Ελλάδα μπορεί να ανταλλάγουν με τα 25.000 στρέμματα της επίμαχης περιοχής της Βιστωνίδας. Όμως, σύμφωνα με το παραπάνω έγγραφό της, αυτή ακριβώς η έκταση των 25.000 στρεμμάτων δεν μπορούσε να ανταλλαγεί ως ιδιοκτησία της Μονής, διότι δεν της ανήκε! **Όταν ρωτήθηκε πως και γιατί άλλαξε άποψη κατέθεσε:**

«Αυτή η απάντηση είναι το 2003. Μεσολάβησαν του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, η διακοπή της δίκης, κλπ. Η διαταγή μου είναι τέλη του 2004...» (Σελ. 176 Πρακτικά Εξεταστικής 20/11/08)

Στις 13/10/2006 το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ήταν καθ' όλα έτοιμο (έγγραφο υπ' αριθμ. 67720 με υπογραφή του ΓΓ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης του κ. Σκιαδά,) να αποστείλει στην ΚΕΔ καταστάσεις διαθέσιμων κοινοχρήστων εκτάσεων Ν. Πέλλας, Καβάλας, Χαλκιδικής, και μάλιστα ύστερα από την αριθ. 15372/2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση Υφυπουργού Οικονομίας και Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως αναφέρεται στο παραπάνω έγγραφο. (Όλα αυτά δείχνουν μια μεθόδευση, ούτως ώστε να είναι έτοιμες και οι καταστάσεις των διαθέσιμων και κοινόχρηστων εκτάσεων από την Δ/ση Πολιτικής Γης, μόλις εκδοθεί η

παραπάνω ΚΥΑ και να μην υπάρχουν περαιτέρω καθυστερήσεις για τις ανταλλαγές στους παραπάνω Νομούς.) (Πρακτικά Εξεταστικής 20/11/08)

Από το καλοκαίρι του 2004 και μετά υπάρχει μια αυξημένη κίνηση στην Δ/ση Πολιτικής Γης. Μια κίνηση τόσο με ανταλλαγή εγγράφων που σχετίζονται με όλες τις ανταλλαγές που ακολούθησαν, όσο και με επισκέψεις στο γραφείο της των εκπροσώπων της Μονής.

Ο κ. Αρσένιος συνοδευόμενος μάλιστα και από Μηχανικό την επισκεπτόταν στο γραφείο της, όπως κατέθεσε και κατά τις πολύωρες αυτές συναντήσεις συζητούσαν τα αιτήματα της Μονής και του ιδίου του Εφραίμ. (Σελ. 182 Πρακτικά Εξεταστικής 20/11/08)

Ε. Διαδικασία ανταλλαγών: αναζήτηση «οικοπέδων παραθαλασσίων, τουριστικών»!

Σειρά καταθέσεων μαρτύρων, αλλά και εσωτερικών εγγράφων της Διοίκησης καταδεικνύουν ότι μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 3822/25-1-05 Υπουργικής Απόφασης για την ανταλλαγή παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας με ακίνητα φιλέτα σε όλη την Ελλάδα, η Διεύθυνση Πολιτικής εποπτευόμενη από τον αρμόδιο Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντό και κατά ρητή προφανώς εντολή του προχώρησε σε **συγκεκριμένες και επίμονες ενέργειες προς τους ΟΤΑ, προκειμένου να διασφαλίσει την τάχιστα ικανοποίηση προτιμήσεων ως προς συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ακινήτων**, που θα εκχωρούνταν στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου στα πλαίσια των χαριστικών ανταλλαγών.

Και σε αυτό το στάδιο είναι προφανής η ύπαρξη κεντρικού Κυβερνητικού συντονισμού. Παράλληλα, εντοπίζονται ευθύνες τόσο των Υφυπουργών κ. κ. Δούκα και Κοντού που εξέδωσαν Υπουργικές αποφάσεις ανάθεσης στην ΚΕΔ ανταλλαγών δημοσίων εκτάσεων σε όλη την Ελλάδα με εκτάσεις της Βιστωνίδας, οι οποίες όπως έχει ήδη αναλυθεί και αναλύεται και κατωτέρω, δεν ανήκαν, ούτε είχαν μεταβιβασθεί στο παρελθόν στη Ι. Μ. Βατοπεδίου, όσο και του Υφυπουργού κ. Κοντού, με εντολή του οποίου και με ταχύτατες, αλλά προβληματικές νομικά διαδικασίες, επελέγησαν τα προς ανταλλαγή ακίνητα, αποδεσμεύθηκαν και ενεγράφησαν στην ΚΕΔ. Σημειώνεται ότι ο κ. Κοντός συμμετείχε στην Επιτροπή Αγώνα του Ν. Ξάνθης και ήταν παρών στη συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο, μετά την οποία ξεκίνησαν οι ανταλλαγές μακριά από την εκλογική περιφέρεια του κ. Κοντού.

«Ακίνητα με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή παραθαλάσσια»

Η εκπεφρασμένη από 17/5/05 εγγράφως βούληση του αρμοδίου Υφυπουργού με μορφή εντολής του προς τα αρμόδια όργανα, ώστε τα προς εκχώρηση στην Μονή ακίνητα να είναι διαθέσιμες κοινόχρηστες εκτάσεις με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή να είναι παραθαλάσσια αναδεικνύει την **πολιτική βούληση να εξυπηρετηθούν συγκεκριμένες επιχειρηματικές και επενδυτικές επιδιώξεις της Μονής, παρά το γεγονός ότι εν γνώσει της Διοίκησης οι Ιερές Μονές είναι ΝΠΔΔ, με σκοπό την υπηρετήση κρατικής λειτουργίας, συγκεκριμένα άσκηση θρησκευτικών δικαιωμάτων των πολιτών, και όχι την κερδοσκοπία**. Ουσιαστικά, η πολιτική ηγεσία γνώριζε, αποδεχόταν και διευκόλυνε την επιχειρηματική δράση μιας Ιεράς Μονής, ενός νομικού προσώπου δηλαδή, με του οποίου το σκοπό δεν συνάδουν τέτοιες δράσεις, γεγονός πασίδηλο στην κρατική διοίκηση, αφού ακριβώς στον μη κερδοσκοπικό σκοπό των Ιερών Μονών εδράζονται και οι φοροαπαλλαγές που ισχύουν υπέρ αυτών.

Επιπλέον, από τη στιγμή που η ίδια η πολιτική ηγεσία δια του Υφυπουργού κ. Κοντού αναλαμβάνει να καθοδηγεί, ακόμα και ως προς την επιλογή των ακινήτων, την διαδικασία των ανταλλαγών, οφείλει, φέροντας ιδιαίτερη νομική υποχρέωση προς αυτό, να διασφαλίσει ότι τα ακίνητα που τελικά θα ανταλλαχθούν είναι κατάλληλα προς ανταλλαγή, δηλαδή δεν είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και δεν χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας ή νομικών περιορισμών λόγω δασικού ή αρχαιολογικού χαρακτήρα τους.

Ανορθόδοξη χρονολογικά διαδικασία επιλογής, έγκρισης και ανταλλαγής δημοσίων ακινήτων

Αποκαλυπτική για την αποτελεσματικότητα, αλλά και την πειθώ του κεντρικού συντονιστικού οργάνου, είναι το γεγονός ότι για 72 ακίνητα της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης η διαδικασία ανταλλαγής τους εγκρίθηκε από το ΔΣ της ΚΕΔ, επί τη βάσει καταλόγου με σημειωμένα ακίνητα που είχε αποστείλει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, 20 ολόκληρες μέρες πριν η αρμόδια Νομαρχία Θεσσαλονίκης γνωστοποιήσει τα στοιχεία των προς ανταλλαγή οικοπέδων. Εξίσου αποκαλυπτικό είναι και το γεγονός ότι η υπογραφή των συμβολαίων έχει ολοκληρωθεί ενώπιον της συμβολαιογράφου κ. Πελέκη Βουλγαράκη στις 21-12-2005 (αρ. 2195 - 2196), 5 ολόκληρους μήνες πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποδέσμευσης μέρους των ακινήτων που περιλαμβάνονται στα συμβόλαια και βρίσκονται στη Ραιδεστό από την αρμόδια Νομαρχία! Ουσιαστικά η ΚΕΔ παρίσταται κατά ρητή και εξειδικευμένη εντολή Υπουργού στα συμβόλαια για να εκχωρήσει ακίνητα που δεν της έχουν ακόμα διατεθεί από την αρμόδια Νομαρχία και συνεπώς δεν μπορεί νομότυπα να τα διαθέσει!

Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι λιγότερο από ένα μήνα πριν την αποδέσμευση των ακινήτων της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης, η ΚΕΔ προχωρά σε νέα ανταλλαγή κατά την οποία η Ιερά Μονή επιστρέφει 18 από τα 22 ακίνητα που χαριστικά είχε λάβει με το υπ' αριθμ. 2195/05 συμβόλαιο στο Ωραιόκαστρο, για να της μεταβιβαστούν 20 νέα οικόπεδα στην Καρδία, τη Ραιδεστό και τους Ν. Επιβάτες!

Η αλληλουχία των σχετικών εσωτερικών εγγράφων της Διοίκησης εμφανίζει μεταγενέστερες λογικά ενέργειες ως πρωθύστερες, αλλά και νόμιμες προϋποθέσεις αποφάσεων ή πράξεων να ικανοποιούνται αναδρομικά, γεγονός που επιτείνει τις ενδείξεις όχι μόνο κεντρικού συντονισμού, αλλά και ισχυρής δυνατότητας επιβολής σε διαφορετικά όργανα της διοίκησης της βούλησης του κέντρου Κυβερνητικού συντονισμού. Και μάλιστα, είναι πασιφανές ότι τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, αλλά και το συντονιστικό κέντρο διακατέχονταν από την μη διαψευσθείσα – τελικά - πεποίθηση ότι η επιβολή της βούλησής τους στα εποπτευόμενα καθ' ύλην αρμόδια όργανα είναι ικανή να κάμψει οποιεσδήποτε τυχόν αντιρρήσεις, πεποίθηση που

δικαιολογεί την διακινδύνευση της ολοκλήρωσης ενεργειών χωρίς να έχουν ακόμα πληρωθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Αναλυτικά, λοιπόν, και σύμφωνα με την χρονολογική σειρά των ενεργειών της Διοίκησης:

- Το από 17/5/05 έγγραφο της Διευθύντριας Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Μαντέλη με τον χαρακτηρισμό «ΕΠΕΙΓΟΝ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ», αποδέκτη, μεταξύ άλλων, την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσ/κης και θέμα «Ζητούνται στοιχεία», όπου ρητά αναγράφεται «προκειμένου να ενημερωθεί άμεσα το γραφείο του Υφυπουργού κ. Κοντού εντός 10 ημερών να γνωρίσουν οι Νομαρχίες κοινόχρηστες και διαθέσιμες εκτάσεις, εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοδομική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες». Συνεπώς, υπάρχει σαφής εντολή του κ. Κοντού από τις 17/5/05, που κοινοποιήθηκε και στη Νομαρχία Θεσσαλονίκης.
- Στις 11/8/05 το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αποστέλλει στην ΚΕΔ καταστάσεις διαθεσίμων εκτάσεων του Νομού Θεσσαλονίκης με σημειωμένα τα προς ανταλλαγή ακίνητα για την εφαρμογή της υπ' αριθμ. 3822/25-1-05 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Στις 29/11/05 πάλι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με το υπ' αριθμ. 6320 έγγραφο που υπογράφει η Διευθύντρια Πολιτικής Γης κα Μαντέλη απευθύνεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, από την οποία ζητούν στοιχεία για οικόπεδα στο Πανόραμα, στο Ωραιόκαστρο, στη Νέα Ραιδεστό και στην Καρδία, και συγκεκριμένα επικυρωμένα σχεδιαγράμματα, όπου να εμφανίζονται τα διαθέσιμα τεμάχια των διανομών των παραπάνω συνοικισμών. Ο πίνακας που επισυνάπτεται στο συγκεκριμένο έγγραφο είναι ο ίδιος πίνακας που έχει ήδη αποσταλεί με το υπ' αριθμ. 4163/11-8-05 έγγραφο στην ΚΕΔ, με σημειωμένα τα επιθυμητά να ανταλλαχθούν ακίνητα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και έχει εγκριθεί κατά την 18/11/05 συνεδρίαση του ΔΣ της ΚΕΔ. Δηλαδή η τελική απόφαση της επιλογής των προς ανταλλαγή ακινήτων είχε προηγηθεί της έγγραφης και λογικά προγενέστερης αιτήσεως διαθεσίμων εκτάσεων από την Νομαρχία, αλλά και της από 7/12/05 απάντησης της Νομαρχίας για τη διαθεσιμότητα αυτών των ακινήτων.
- Στις 7/12/05 απαντά στο αρμόδιο Υπουργείο η Νομαρχία, στέλνοντας αδιαμαρτύρητα τα στοιχεία για τα οικόπεδα που τελικά εκχωρήθηκαν με τις χαριστικές ανταλλαγές στη Ι. Μ. Βατοπεδίου και κατόπιν κατέληξαν στον Όμιλο Πάπισσα και σε εταιρείες του στις οποίες συμμετέχει μετοχικά η Ι. Μ. Βατοπεδίου.
- Ήδη όμως από τις 18/11/05 έχει δοθεί η έγκριση του ΔΣ της ΚΕΔ (σελ. 61, 17-11-08) για την ανταλλαγή εκτάσεων στην ευρύτερη περιοχή της

Θεσσαλονίκης, 20 ολόκληρες μέρες πριν η Νομαρχία ανταποκριθεί για πρώτη φορά στο αίτημα του Υφυπουργού κ. Κοντού, αποστέλλοντας στοιχεία για τα προς ανταλλαγή ακίνητα.

- **Ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Π. Ψωμιάδης στις 16/12/2005 αποστέλλει επιστολή** προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αλογοσκούφη, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μπασιάκο και τον υφυπουργό κ. Κοντό, ως εποπτεύοντα πολιτικά την Διεύθυνση Πολιτικής Γης, με κοινοποίηση στο γραφείο του Πρωθυπουργού και στους κ.κ. Παυλόπουλο, Φώλια, Μπέζα, Δούκα αλλά και στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Καρρά, καθώς και στον Γενικό Γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μειμαράκη. Οι πολλαπλές κοινοποιήσεις μαρτυρούν την σημασία που απέδιδε ο κ. Ψωμιάδης στην σκανδαλώδη υπόθεση. Η επιστολή σε ιδιαίτερα υψηλούς τόνους εφιστά την προσοχή της Κυβέρνησης στις ανταλλαγές ακινήτων μεταξύ Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου, επισημαίνοντας ότι προωθείται **«μυστικά μεθοδευμένη και χαριστική ανταλλαγή»!** Η επιστολή κοινοποιείται σε τρεις παραλήπτες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, τον Υπουργό κ. Μπασιάκο, τον Υφυπουργό κ. Κοντό, αλλά και την Διευθύντρια Πολιτικής Γης κα Μαντέλη.
- Παρά την έγγραφη και ιδιαίτερα οξεία διαμαρτυρία του Νομάρχη Θεσσαλονίκης Ψωμιάδη, για την οποία έλαβε γνώση το Γραφείο του Πρωθυπουργού, αλλά και όλοι οι εμπλεκόμενοι Υπουργοί και Υφυπουργοί, διαμαρτυρία στην οποία αναδεικνύονταν σαφώς οι ευθύνες, στις **21-12-05** γίνεται η υπογραφή δύο **συμβολαίων ανταλλαγών**, των υπ' αριθμ. 2195 και 2196 μεταξύ της ΚΕΔ και της Ι. Μ. Βατοπεδίου ενώπιον της συμβολαιογράφου κας Πελέκη Βουλγαράκη, με τα οποία εκχωρούνται στην Ι. Μ. Βατοπεδίου ακίνητα στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα στο Πανόραμα, το Ωραιόκαστρο, την Καρδία και την Ραιδεστό.
- Στις **23/1/06** και **πάλι η κα Μαντέλη στέλνει έγγραφο το οποίο κοινοποιεί στα γραφεία των κ.κ. Μπασιάκου, Κοντού, Ψωμιάδη και Μπίκου** (αντινομάρχη). Το έγγραφο αυτό αφορά την ανάθεση στην ΚΕΔ των διαθεσίμων ακινήτων – φιλέτων με το σκοπό των ανταλλαγών. Με το έγγραφο αυτό γνωστοποιείται ρητά στους αποδέκτες του ο προορισμός των οικοπέδων για τα οποία ζητούνται στοιχεία.
- Στις **12-4-06**, υπογράφεται το συμβόλαιο υπ' αριθμ. 2335 μεταξύ ΚΕΔ και Ι. Μ. Βατοπεδίου ενώπιον της Συμβολαιογράφου κας Πελέκη – Βουλγαράκη, με το οποίο 18 εκ των 22 ακινήτων στο Ωραιόκαστρο, που είχαν πριν από 4 μήνες εκχωρηθεί στη Μονή έναντι παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου, επιστρέφονται στο Ελληνικό Δημόσιο μέσω νέας ανταλλαγής, προκειμένου η Ι. Μ. Βατοπεδίου να λάβει άλλα οικόπεδα στην περιοχή σε Ραιδεστό, Καρδία και Ν. Επιβάτες.

- Στις 19/4/06 πάλι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης δια της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης (κα Μαντέλη) απευθύνεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, κοινοποιεί το έγγραφο στα γραφεία των κ.κ. Μπασιάκου, Κοντού, Ψωμιάδη και Μπίκου (Αντινομάρχη) και ζητά να εκδοθεί απόφαση του Νομάρχη για τη μεταβολή των κτηματολογικών στοιχείων.
- Μέσα σε 15 μέρες, 3/5/06 εκδίδεται με αρ. πρωτ. 2355 η αιτηθείσα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης απόφαση του Νομάρχη για την αποδέσμευση ακινήτων στο συννοικισμό της Ν. Ραιδεστού και απόδοσής τους στην ΚΕΔ. Πρόκειται για 16 ακίνητα στη Ν. Ραιδεστό, που ενώ για πρώτη φορά εγγράφονται ως διαθέσιμα στην ΚΕΔ στις 3 Μαΐου 2006, η ανταλλαγή τους έχει ήδη εγκριθεί από 18/11/05 από το ΔΣ της ΚΕΔ και τα ακίνητα έχουν ήδη εκχωρηθεί στη Μονή από την ΚΕΔ με τις συμβολαιογραφικές πράξεις υπ' αριθμ. 2195 και 2196 την 21/12/05, χωρίς τότε να έχουν εγγραφεί στην ΚΕΔ, χωρίς δηλαδή να τα έχει η ΚΕΔ στη διάθεσή της!!!

Επισημαίνεται επίσης ότι τα έγγραφα του Γ. Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων κ. Κ. Σκιαδά προς την ΚΕΔ, σχετικά με τις ανταλλαγές των ακινήτων, φέρουν τον χαρακτηρισμό «ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ» χωρίς να υπάρχει άλλη αιτία, παρά αυτή της πρόθεσης απόκρυψης της όλης διαδικασίας.

Η κάθετη αλλαγή στάσης της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης ως προς το ιδιοκτησιακό της Βιστωνίδας μετά τις εκλογές του 2004

Την Εξεταστική Επιτροπή απασχόλησε και η κάθετη αλλαγή στάσης και επίσημης θέσης της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης μεταξύ των ετών 2003 και 2005, ως προς το ιδιοκτησιακό των περιοχών της Βιστωνίδας και μάλιστα τη στιγμή που οι θέσεις αυτές εκφράζονταν και στις δύο περιπτώσεις από το ίδιο φυσικό πρόσωπο την κα Μαντέλη, αλλά υπό διαφορετικές πολιτικές ηγεσίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κα Μαντέλη είναι συνδικαλίστρια της ΔΑΚΕ κατά δήλωσή της στην Εξεταστική Επιτροπή.

Συγκεκριμένα, στην με αρ. πρωτ. 3415/19-9-2003 έγγραφη απάντηση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επί Υπουργίας Δρυ με υπογραφή της κα Μαντέλη είναι ολοφάνερο ότι, παρά το γεγονός της ενημέρωσής του για το περιεχόμενο της υπ' αριθμ. 17/18-7-2002 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας στις συγκεκριμένες εκτάσεις, η εκπεφρασμένη θέση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης είναι αυτή της μη αναγνώρισης της κυριότητας της Ι. Μ. Βατοπεδίου επί των παραλιμνίων εκτάσεων 25.000 τμ, λόγω της έλλειψης νομής και κατοχής εκ μέρους της Μονής μετά το νόμιμο και πραγματικό καθεστώς που δημιουργήθηκε με την αποκατάσταση ακτημόνων.

«... οι εκτάσεις εμβαδού 25.000 στρεμμάτων των Αγρ/των Αμαζιάδων, Κοπετρού, Διαλαμπής, Σάλπης, Ν. Καλλίστης, Γλυκονερίου και Φαναρίου, τις οποίες διεκδικεί η Ιερά Μονή Βατοπεδίου, έχουν αποτελέσει αντικείμενο αποκατάστασης ακτημόνων γηγενών και προσφύγων.

.....Και ότι οι εκτάσεις αυτές έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Δημοσίου από τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παρακάτω ενέργειες και στη συνέχεια περιήλθαν στην κυριότητα των αποκαθισταμένων.

Κατόπιν αυτού συντελεσθείσας της απαλλοτριώσης, απωλέσθη κάθε δικαίωμα νομής και κατοχής της Μονής επί των διεκδικούμενων εκτάσεων. Επίσης δεδομένου ότι από της καταλήψεως των εκτάσεων έχουν παρέλθει σχεδόν 80 χρόνια, έχει υποπέσει στην πενταετή παραγραφή και το ενοχικό δικαίωμα της Μονής για την απόληψη της αποζημίωσης...»

«...Όσον αφορά την επικαλούμενη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία έγινε αποδεκτή η 17/18-7-2002 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων, περί μη διεκδίκησης των επιδίκων εκτάσεων ως Δημοσίων, σας γνωρίζουμε ότιη κρίση αυτή, την ορθότητα της οποίας δεν μπορεί αμφισβητήσει η υπηρεσία μας, ΔΕΝ σχετίζεται με το νόμιμο και πραγματικό καθεστώς που δημιουργήθηκε μετά την παραπάνω επέμβασης αποκατάστασης των ακτημόνων...»

Ωστόσο, σε χρόνο μεταγενέστερο, αρχής γενομένης από την 17/5/2005 επί Υπουργίας Μπασιάκου ζητείται με έγγραφο της κας Μαντέλη κατ' εντολή του αρμοδίου Υφυπουργού κ. Κοντού προς σειρά Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων η γνωστοποίηση κοινόχρηστων και διαθέσιμων εκτάσεων με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή παραθαλάσσιες, και εν συνεχεία με σειρά άλλων εγγράφων της προς εξυπηρέτηση του σκοπού της ανταλλαγής δημοσίων εκτάσεων ανά την Ελλάδα κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. 3288/2005 απόφασης του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκου, με τα 25.000 στρ. των παραλιμνίων εκτάσεων της Βιστωνίδας. Στα έγγραφα αυτά οι εκτάσεις της Βιστωνίδας πλέον αντιμετωπίζονται ως ιδιοκτησία της Ι. Μ. Βατοπεδίου και η στάση της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης επί Υπουργίας Μπασιάκου – Κοντού ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εκτάσεων αυτών εμφανίζεται απολύτως αντεστραμμένη.

Ερωτηθείσα η κα Μαντέλη, ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, για τους λόγους της αλλαγής στάσης στην Διεύθυνση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, στην οποία προΐσταται, δήλωσε χαρακτηριστικά

«Αυτή η απάντηση είναι το 2003. Μεσολάβησαν του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, η διακοπή της δίκης, κλπ. Η διαταγή μου είναι τέλη του 2004...» (Σελ. 176, 20/11/08).

Ουσιαστικά, η κα Μαντέλη απέδωσε την αλλαγή της στάσης της Διεύθυνσής της, στην εκπεφρασμένη πολιτική βούληση της Κυβέρνησης Καραμανλή για μεταβολή της στάσης του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τις

διεκδικήσεις της Ι. Μ. Βατοπεδίου για τις εκτάσεις της Βιστωνίδας με αποτέλεσμα την αντιμετώπιση των εκτάσεων αυτών ως δήθεν ιδιοκτησία της Ι. Μ. Βατοπεδίου, πολιτική βούληση που κατά την άποψή της εκφράστηκε με δύο πράξεις:

- Αφενός την απόφαση του αρμοδίου Υφυπουργού κ. Δούκα αποδοχής της 26/2004 Γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ακίνητης Περιουσίας περί οριστικής μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου στις επίμαχες εκτάσεις και
- Αφετέρου, στη συνέχεια, με την παραίτηση του Δημοσίου, επίσης με υπογραφή του τότε Υφυπουργού κ. Δούκα, από την έκδοση απόφασης της ήδη δίκης στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης, όπου κατά την εκδίκαση της υπόθεσης το 2003 είχαν επιτυχώς προβληθεί τα δικαιώματα του Δημοσίου.

Βεβιασμένα και χωρίς τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού λειτούργησε η ΚΕΔ υλοποιώντας τις Υπουργικές εντολές για τις ανταλλαγές

Με επείγουσες διαδικασίες, χωρίς τήρηση του Εσωτερικού της Κανονισμού και με σημαντικές παραλείψεις στη διαδικασία, μία από τις οποίες ήταν και η αδράνειά της μπροστά στο κραυγαλέο γεγονός της έλλειψης νόμιμων τίτλων της Ι. Μ. Βατοπεδίου για τη Βιστωνίδα λειτούργησε η ΚΕΔ, σύμφωνα με τις καταθέσεις των κ.κ. Ζερβουδάκη και Παυλίδη, κατά την υλοποίηση των ανταλλαγών. Όπως τόνισε ο ίδιος ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Γκράτζιος, στη διαδικασία των ανταλλαγών η ΚΕΔ δεν λειτούργησε αυτόβουλα, αλλά κατ' εντολή των Υπουργών κ.κ. Μπασιάκου και Δούκα, ενώ σημείωσε ότι η απόφαση των ανταλλαγών ήταν μία πολιτική απόφαση (σελ. 87 και 187, 21/11/08).

Αναλυτικότερα, όπως προέκυψε από τις ίδιες της καταθέσεις:

- Η ΚΕΔ, κατά τους ισχυρισμούς του ίδιου του Διευθύνοντα Συμβούλου της, δεν είχε λόγο στην επιλογή των ακινήτων, τα οποία είχαν λεπτομερώς προσδιοριστεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, πλην των κτιρίων του Ολυμπιακού χωριού
- Η ανταλλαγή του νερού της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας με οικόπεδα φιλέτα σε όλη την Ελλάδα δεν ήταν απόφαση της ΚΕΔ, όπως επίσης ισχυρίστηκε ο Διευθύνων Σύμβουλός της, αλλά εντολή προς αυτήν από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκο και τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Δούκα. Ωστόσο παρέμεινε αναπάντητο το γιατί κανένα όργανο της ΚΕΔ ή η Διοίκησή της δεν αντέδρασε στις προφανείς παρανομίες ανταλλαγής κοινόχρηστων και εκτός συναλλαγής πραγμάτων όπως η Βιστωνίδα, τα δάση και οι αρχαιολογικοί χώροι που περιλαμβάνονται στις Υπουργικές αποφάσεις Μπασιάκου – Δούκα για τις

ανταλλαγές, αλλά και τις καταστάσεις που εστάλησαν στην ΚΕΔ με εντολή του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντού.

- Τα σχέδια των συμβολαίων που υπεγράφησαν καταρτίζονταν από το δικηγόρο της Ι. Μ. Βατοπεδίου κ. Δημήτριο Πελέκη, έφθαναν στην ΚΕΔ από τον ίδιο μαζί με τον Μοναχό Αρσένιο και υποβάλλονταν για έλεγχο στον αρμόδιο δικηγόρο της ΚΕΔ κ. Ζερβουδάκη μία μόλις μέρα πριν την υπογραφή τους.
- Η ΚΕΔ, κατά το χρόνο των ανταλλαγών, σύμφωνα με την κατάθεση του Διευθυντή της κ. Παυλίδη, διέθετε οργανωμένο τμήμα τοπογραφίσεων, ωστόσο τα τοπογραφικά των συμβολαίων ανταλλαγής όχι μόνο δεν ανατέθηκαν στο τμήμα αυτό, αλλά ούτε καν ελέγχθηκαν από το τμήμα αυτό τα τοπογραφικά που υπέβαλλε ο ιδιώτης μηχανικός που επέλεξε η Ι. Μ. Βατοπεδίου.
- Δεν τηρήθηκε ο Εσωτερικός Κανονισμός της ΚΕΔ, η τήρηση του οποίου θα είχε ενδεχομένως σημαντικά μετριάσει την ζημία του Δημοσίου, διότι θα είχε επιβάλλει την τήρηση διαδικασιών ελέγχου της νομιμότητας των ανταλλαγών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα και με την κατάθεση του κ. Ζερβουδάκη, δικηγόρου της ΚΕΔ, η εντύπωση που είχε καλλιεργηθεί στους συμπράττοντες υπαλλήλους της ΚΕΔ ήταν ότι η Μονή επιθυμούσε εξ αρχής να της εκχωρηθούν τα κτίρια στο Ολυμπιακό Χωριό, προκειμένου να λειτουργήσει φιλανθρωπικά ακίνητα και για το λόγο αυτό έγιναν οι ανταλλαγές, ο δε αρχικός σκοπός ήταν να επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των ακινήτων της α' φάσης των ανταλλαγών, προκειμένου να εκχωρηθεί το ακίνητο στο Ολυμπιακό χωριό. Ωστόσο, καμία απάντηση δεν δόθηκε στο αυτονόητο ερώτημα της σκοπιμότητας, σε κάθε περίπτωση, ύπαρξης δύο φάσεων ανταλλαγών. Είναι προφανές ότι κατά την α' φάση των ανταλλαγών η Μονή Βατοπεδίου, με την γνωστή υπερεκτίμηση της Βιστωνίδας και την παράλληλη υποεκτίμηση των δημοσίων ακινήτων που εκχωρήθηκαν, κατέληξε να αποκτήσει ακίνητα φιλέτα σε όλη την Ελλάδα πολύ μεγαλύτερης αξίας από τις εκτάσεις της Βιστωνίδας. Στη β' φάση με αντίστοιχες υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις κατά την εκχώρηση σε αυτήν των ακινήτων του Ολυμπιακού χωριού έναντι μέρους των ακινήτων φιλέτων που είχε λάβει κατά την α' φάση, η ακίνητη περιουσία της αυξήθηκε ακόμα περισσότερο. Η απευθείας ανταλλαγή της Βιστωνίδας με τα ακίνητα του Ολυμπιακού χωριού δεν θα απέφερε, ως φαίνεται, με την μορφή υπεραξιών που προέκυψαν από τις παράλληλες υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις το επιθυμητό κέρδος στους εμπλεκόμενους, το οποίο αναδεικνύεται ως ο βασικός στόχος της κεντρικά Κυβερνητικά συντονισμένης επιχείρησης των ανταλλαγών.

Απαιτούμενα έγγραφα εκποιήσεων – ανταλλαγών και σκόπιμες παραλήψεις

Ενδεικτικό της σπουδής με την οποία υλοποιήθηκαν οι Υπουργικές Αποφάσεις ανταλλαγών χωρίς αντιρρήσεις για τα προφανή νομικά ελαττώματα που θα προέκυπταν από την εφαρμογή τους είναι και το γεγονός ότι δεν τηρήθηκαν οι οδηγίες του Τμήματος Εκποιήσεων της ΚΕΔ, που θα έπρεπε να εφαρμοστούν και στις ανταλλαγές. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με αυτές τις οδηγίες, για κάθε εκποίηση ή ανταλλαγή απαιτείται σειρά δικαιολογητικών εγγράφων κατανεμημένων σε 16 κατηγορίες, στις οποίες περιλαμβάνονται και κρίσιμα έγγραφα για τη βεβαίωση πραγματικών καταστάσεων που αποτελούν προϋποθέσεις μιας νόμιμης εκποίησης, προϋποθέσεων που δεν συνέτρεχαν στις επίμαχες ανταλλαγές. Συγκεκριμένα από τις 16 κατηγορίες εγγράφων που απαιτούνταν, το Ελληνικό Δημόσιο δια της ΚΕΔ παρέλειψε τις εξής επτά:

1. Φωτοτυπία του υπάρχοντος τίτλου του ακινήτου.
2. Πιστοποιητικά Υποθηκοφυλακείου, συμπεριλαμβανομένου και πιστοποιητικού μη διεκδικήσεων.
3. Πιστοποιητικό Δήμου ή Κοινότητας με το οποίο θα βεβαιώνεται η υποβολή δήλωσης ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου (ν. 2242/94) εάν το ακίνητο εντάχθηκε στο σχέδιο πόλεως μετά το 1983 (ν.1337/83)
4. Βεβαίωση της Δ.Ο.Υ. ότι το ακίνητο δεν κατέχεται αυθαίρετα, ότι δεν υπάρχουν αιτήσεις εξαγοράς και ότι δεν είναι απαραίτητο για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών του Δημοσίου.
5. Βεβαίωση της Πολεοδομίας ότι το ακίνητο δεν είναι απαραίτητο για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της περιοχής, ότι η χρήση του ακινήτου καθορίστηκε ή όχι με απόφαση του Νομάρχη. Ιδίως για εκτάσεις εκτός σχεδίου πόλεως απαιτείται απόφαση προσδιορισμού της χρήσης του ακινήτου από τον Αρμόδιο Νομάρχη (αρ. 446 παρ. 2 ΚΠολεοδΝομοθεσίας)
6. Βεβαίωση του Δασαρχείου ότι το ακίνητο δεν είναι δασικό για τα ακίνητα στα οποία η αυτοψία της Υπηρεσίας Α3/ΚΕΔ ή των Περιφερειακών Κλιμακίων – που γίνεται για τη σύνταξη της Έκθεσης Εκτίμησης & Καταμέτρησης – παρέχει υπόνοιες δάσους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.998/1979.
7. Έγγραφο οποιασδήποτε Υπηρεσίας της ΚΕΔ ή άλλης Υπηρεσίας που προκαλεί νομικό προβληματισμό.

Είναι προφανές ότι εάν είχαν τηρηθεί απαρέγκλιτα οι παραπάνω διατυπώσεις σχετικά με τα απαιτούμενα έγγραφα, οι ανταλλαγές χωρίς

νόμιμους τίτλους, οι ανταλλαγές κοινόχρηστων, δασικών ή αρχαιολογικών εκτάσεων θα είχαν αποτραπεί.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα η ως άνω παράλειψη με α. α. 5, παράλειψη σκόπιμη προκειμένου να ολοκληρωθούν οι χαριστικές ανταλλαγές – μεταβιβάσεις προς την Μονή, χωρίς εμπόδια από τις κατά τόπους νομαρχίες και αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες.

Συμπεράσματα ως προς τις μεθοδεύσεις

Καθίσταται προφανής όχι μόνο ο κεντρικός Κυβερνητικός συντονισμός από πρόσωπα επιρροής ικανά να μεταπείσουν αρμόδια υπηρεσιακά όργανα και τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αλλά και ικανά να διασφαλίσουν την ολοκλήρωση των διαδικασιών πριν την αποδέσμευση των εκτάσεων από τα κατά τόπον αρμόδια όργανα, όπως και η άμεση συνεργασία του Κυβερνητικού κέντρου συντονισμού με τους εκπροσώπους της Ι. Μ. Βατοπεδίου, ώστε τα οικόπεδα που θα επιλεγούν να ικανοποιούν τις μετέπειτα επιχειρηματικές και επενδυτικές βλέψεις της Μονής (παραθαλάσσια τουριστικά), μιας Μονής που εν γνώσει της πολιτικής ηγεσίας, που μεθόδευσε τις ανταλλαγές, επεδίωκε επιχειρηματική δραστηριοποίηση εκτός των πλαισίων του σκοπού της ως ΝΠΔΔ και για την ικανοποίησή τους εισέφερε στο Ελληνικό Δημόσιο, εν γνώσει των αρμοδίων Υπουργών, το νερό και τις όχθες μιας λίμνης που δεν ανήκε στην Ι. Μ. Βατοπεδίου, αλλά ήδη στο Ελληνικό Δημόσιο.

Η συστηματική παράλειψη εφαρμογής των νόμιμων εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου της ΚΕΔ, όπως αυτές αναλύονται παραπάνω, διαδικασίες που αν είχαν εφαρμοστεί θα είχαν αποτραπεί οι ανταλλαγές, αποτελεί επιβεβαίωση αυτού του κεντρικού συντονισμού για την πάση θυσία υλοποίηση της πολιτικής απόφασης των ανταλλαγών.

Επιπροσθέτως, η διάθεση από την ΚΕΔ ακινήτων στη Ραιδεστό με τα συμβόλαια υπ' αριθμ. 2195 και 2196/21-12-05 σε χρόνο προγενέστερο της εγγραφής των ακινήτων αυτών στην ίδια την ΚΕΔ από την αρμόδια Ν.Α. Θεσσαλονίκης αποτελεί νομικό ελάττωμα των συγκεκριμένων συμβολαίων, συμβολαίων που όπως αναλύεται παρακάτω αντίκεινται στο νόμο καθώς αφορούν μεταβιβάσεις ακινήτων χωρίς νόμιμη αιτία.

Οι ανταλλαγές έγιναν με 31 συμβόλαια της συμβολαιογράφου Αικ. Πελέκη – Βουλγαράκη, από 21-12-2005 έως 17-07-2008. Με τα συμβόλαια αυτά «πηγαиноέρχονται» συνολικά 260 ακίνητα του Ελληνικού Δημοσίου. Η έλλειψη σεβασμού στη δημόσια ακίνητη περιουσία είναι προφανής. Δεκάδες ακίνητα μεταβιβάζονται στην Μονή και μετά από λίγον καιρό η Μονή τα επιστρέφει στο Δημόσιο, γιατί προφανώς δεν την ικανοποιούν. Συμβόλαια ακυρώνονται ή διορθώνονται λόγω αβλεψιών ή διπλομεταβιβάσεων.

Έφτασαν μάλιστα στο σημείο, με το 3076/27-3-2008 συμβόλαιο, να επιστρέψει το Δημόσιο στην Μονή τα 35,617 χιλιοστά της Λίμνης, που η Μονή του είχε μεταβιβάσει με προηγούμενο συμβόλαιο, γιατί αυτό εξυπηρετούσε τους σχεδιασμούς και τις μεθοδεύσεις. Η ανταλλαγή αυτή είναι απολύτως παράνομη και παντελώς αδικαιολόγητη. Δεν ισχύουν γι' αυτήν ούτε οι αστείες δικαιολογίες των αποφάσεων των Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας που εγκρίνουν τις ανταλλαγές. Υπουργός αρμόδιος για την ΚΕΔ κατά τον χρόνο υπογραφής του ως άνω συμβολαίου (27-3-2008) ήταν ο κ. Αλογοσκούφης.

ΣΤ. Υπερεκτίμηση οικονομικής αξίας λιμνοθάλασσας

Λιμνοθάλασσα

Επί της μελέτης αλιευτικής διαχείρισης Βιστωνίδας (Αναστασίου 2005): Η «μελέτη» Αναστασίου έχει επιτελέσει κεντρικό ρόλο στην μεθόδευση για την κατά 400 φορές διόγκωση της ετήσιας προσόδου της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και της Λίμνης Μπουρού. Από 18.000 ευρώ ετήσια πρόσοδο εφευρίσκει αυθαιρέτως μια διαδικασία υπολογισμού της μέλλουσας απόδοσης στα 8 εκ. ευρώ ετησίως!!!

α1. Προτείνει τη σύσταση ημιεντατικής εκτροφής, με κατασκευή τάφρων που θα εμπλουτίζονται με νέα είδη Λαβράκι-Τσιπούρα παραγωγής ιχθυογεννητικού σταθμού.

α2. Η περιοχή είναι προστατευόμενη από τις Συνθήκες RAMSAR και NATURA, άρα, αυτόματα είναι περιορισμένη η δυνατότητα τέτοιων παρεμβάσεων στην περιοχή.

α3. Δεν τεκμηριώνεται η διαδικασία εμπλουτισμού της Λίμνης Βιστωνίδας με τα είδη Λαβράκι-Τσιπούρα, ούτε έχουν αναλυθεί οι επιπτώσεις που μπορούν να έχουν στους αυτόχθονες πληθυσμούς.

α4. Ακόμη και αν το προτεινόμενο από τον μελετητή Σύστημα Διαχείρισης Βιστωνίδας, έπαιρνε έγκριση περιβαλλοντικών όρων, η προσδοκώμενη παραγωγή Λαυρακιού-Τσιπούρας ανά στρέμμα (προσδοκώμενη και όχι πραγματική) στηρίζεται σε άσχετα βιβλιογραφικά δεδομένα και όχι σε στοιχεία που απορρέουν από την «μελέτη». Η εκτίμηση του ΣΟΕ στηρίζεται σε αόριστα θεωρητικώς προσδοκώμενα αποτελέσματα αμφίβολα και άγνωστα: α) της υπάρχουσας κατάστασης του οικοσυστήματος της Λίμνης Βιστωνίδας, β) των επεμβάσεων που προτείνονται και οι οποίες είναι αμφίβολο αν θα εγκριθούν λόγω προστασίας, γ) της αλλαγής των ειδών παραγωγής του οικοσυστήματος από Κεφαλοειδή και Αθερίνα σε Λαβράκι-Τσιπούρα, που δεν μπορούν να παραχθούν, αφού τα νερά είναι γλυκά!!

Συνεπώς η πρόβλεψη για αύξηση παραγωγής σε 15 έως 25 κιλά ανά στρέμμα, είναι εξωπραγματική. Ακόμη και η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το από 13 Απριλίου 2006 έγγραφο του γ. γ. Κώστα Σκιαδά προς τον τότε Πρόεδρο της ΚΕΔ Γιώργο Ξυραδάκη, προσδιορίζει την αξία των αλιευμάτων σε 830.000 ευρώ και υπολόγισε τις ετήσιες αλιευτικές παραγωγές σε 8 κιλά ανά στρέμμα.

Παρ' όλα αυτά οι αρμόδιοι Υπουργοί Οικονομίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ο Πρόεδρος της ΚΕΔ και ο γ. γ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης απεδέχθησαν ή ανέχθηκαν την αποτίμηση του ΣΟΕ σε 8.625.000 ετησίως σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Κατ' αυτόν

τον τρόπο απεδέχθησαν τον προσδιορισμό της αξίας της Λίμνης Βιστωνίδας στα 37 εκ. ευρώ, της Λίμνης Νταλιάνη σε 2,7 εκ. ευρώ, ενώ η πραγματική αξία είναι υποπολλαπλάσια, δηλαδή τουλάχιστον 10 φορές μικρότερη και όχι άνω των 3,7 εκ. ευρώ για την Λίμνη Βιστωνίδα και 270.000 ευρώ για την Λίμνη Νταλιάνη.

Παραλίμνιες εκτάσεις

Με βάση το μέσο όρο της εκτίμησης της αξίας των παραλίμνιων εκτάσεων, όπως προκύπτει από τις αξίες που αναφέρονται στα δύο πρώτα συμβόλαια των ανταλλαγών ύψους 15.689.107, 544 € και για έκταση 25.000,97 στρεμμάτων οι παραλίμνιες αυτές εκτάσεις εκτιμήθηκαν και έγιναν αποδεκτές από την ΚΕΔ στα 628 € ανά στρέμμα. Πλην όμως η Μονή Βατοπεδίου στην αναγνωριστική αγωγή της του 2003 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης προσδιόρισε και ως εκ τούτου συνομολόγησε την αξία ανά στρέμμα των παραλίμνιων εκτάσεων στα 250 € ανά στρέμμα, ήτοι 6.250.000 € για το σύνολο των 25.000 στρεμμάτων και παραλίμνιων εκτάσεων. Πέραν αυτών είναι πρόδηλο ότι οι εκτιμήσεις του ΣΟΕ προβλέπονται από τις Υπουργικές Αποφάσεις, δεν είναι όμως δεσμευτικές για την τελική διεκδίκηση των αληθινών συμφερόντων του Δημοσίου, όπως μάλιστα των ανταλλαγών, παρά μόνον «προς τα πάνω» δηλαδή δεν θα μπορούσε (ευτυχώς) ο κ. Γκράτζιος, Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ υπό την άμεση εποπτεία των πολιτικών του προϊσταμένων, να συνομολογήσει αξία μεγαλύτερη της εκτιμηθείσας από το ΣΟΕ.

Οφείλε όμως να διαπραγματευθεί την τελική αξία ανά στρέμμα με τους εκπροσώπους της Μονής ίδια δε με δεδομένη την συνομολόγηση της Μονής ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου της Ροδόπης, ότι η αξία κατά μέσο όρο των παραλίμνιων εκτάσεων είναι 250 € ανά στρέμμα.

Αντιθέτως, προς βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου απεδέχθη ασμένως τόσο τις εκτιμήσεις του ΣΟΕ, αντί να τις θεωρήσει ως οροφή προς τα πάνω για διαπραγμάτευση με την Μονή, όσο και τις τεθείσες αξίες στα επί μέρους συμβόλαια.

Περαιτέρω η ΚΕΔ σύμφωνα με τον εσωτερικό της Κανονισμό λειτουργίας και τους κανόνες χρηστής διοίκησης όφειλε – ήταν υποχρεωμένη η διοίκησή της – να διενεργήσει ιδιαίτερη εκτίμηση των προς ανταλλαγή ακινήτων, λόγω της ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας αυτών, ώστε να λάβει υπ' όψιν της αυτές τις ίδιες εκτιμήσεις για την τελική συμφωνία, κατά την διαπραγμάτευση.

Ζ. Μεταβίβαση διανεμηθείσης αγροτικής γης

Από το υπ' αριθμ. πρωτ. 14556/8-10-2003 έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Νομαρχίας Ροδόπης με τα συνημμένα σ' αυτό έγγραφα, το με αριθμ. πρωτ 9698/29-8-2003 έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Νομαρχίας Ροδόπης, το με αριθμ. πρωτ. 4174/1-7-2003 έγγραφο της Δ/σης Γεωργίας της Νομαρχίας Ξάνθης, την από 27-5-2002 τεχνική έκθεση της Κτηματικής Υπηρεσίας Ροδόπης και την από 16-4-2002 τεχνική έκθεση της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των παραλιμνίων εκτάσεων **έχει περιληφθεί σε διανομές και αναδασμούς, με αποτέλεσμα την απώλεια των οποιωνδήποτε ιδιωτικών κυριαρχικών δικαιωμάτων επ' αυτών.** Τα παραπάνω επαναλαμβάνει και η υπ' αριθμ. 87/2008 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, απόφαση που εξεδόθη με «καθυστέρηση» τεσσάρων ετών (!).

Ο Κωνσταντίνος Πετούσης, τοπογράφος του Υπουργείου Γεωργίας και μάρτυρας υπέρ του Δημοσίου στη δίκη του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, αναφέρει στην ένορκη εξέτασή του ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας από το αρχείο της Υπηρεσίας από το έτος 1927 μέχρι και το πέρας των αναδασμών, στους αναδασμούς Σάλπης και Νέας Καλλίστης, περιοχή Κάμπος, δεν κατετέθη ουδεμία αίτηση διεκδίκησης νομής ή κατοχής από τη Μονή Βατοπεδίου στο τοπογραφικό συνεργείο που διεξήγαγε τον αναδασμό. Μόνο μετά την ολοκλήρωση όλου του τόξου των αναδασμών Γλυκονέρι- Ν. Καλλίστη – Σάλπη- Ίασμος- Διαλαμπή - Κοπερό και Αμαξάδες **κατετέθη από την Μονή αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το έτος 2003, λόγω υπεραξίας της γης.**

Τα 25.000 στρέμματα που διεκδικεί η Μονή Βατοπεδίου κατανέμονται σε καλλιεργούμενες (ιδιοκτησίες), κοινόχρηστες (Υπουργείο Γεωργίας), κοινοτικές (Δήμοι), κοινόχρηστες θαμνώδεις, δασικές θαμνώδεις του Ελληνικού Δημοσίου αρχαιολογικός χώρος (Αναστασιούπολη) και ιδιόκτητα λιβάδια. Η επίδικη έκταση ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο και τους κατοίκους που καλλιεργούν τα αγροτεμάχιά τους, με τίτλους κυριότητας από το 1931 μέχρι και το έτος 2002.

- *Η Διεύθυνση Γεωργικής ανάπτυξης Ροδόπης απαντά σε θέμα διεκδίκησης εκτάσεων από την Μονή: «Άποψη της υπηρεσίας μας είναι ότι οι διεκδικούμενες εκτάσεις έχουν περιέλθει στην κυριότητα του δημοσίου, από το χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παραπάνω ενέργειες και στην*

συνέχεια περιήλθαν στην κυριότητα των αποκαθισταμένων» Η αξία των περιοχών εκτοξεύτηκε μετά το 2006 που τελείωσαν τα έργα στα 1500 € το στρέμμα, μέχρι 2000 € από 300/500 € που είχαν πριν. Ήξεραν όλοι ότι ήταν αναδασμοί. ... Το 1998 εγώ τους έβλεπα τους καλογέρους που γυρνούσαν με τα τζιπ. Εμένα με έβλεπαν που δούλευα εκεί. Δεν μου είπαν ποτέ τι κάνεις εδώ, αυτά είναι δικά μας, και εγώ να πονηρευτώ και να πω στον κύριο νομάρχη η Μονή διεκδικεί εκτάσεις, σας παρακαλώ πάρτε με από εκεί πέρα, γιατί τσάμπα θα κάνουμε αναδασμό εκεί πέρα (Πετούσης 66, 92 και 32, 5/11)

- Το ίδιο το δημόσιο επένδυσε 26 εκατ. Δραχμές για να κάνει τους αναδασμούς, και έδωσε στους ακτήμονες τους τίτλους.
- Αναφερόμενος στον αναδασμό και στην επένδυση του Ελληνικού Δημοσίου στις περιοχές αυτές ο κ. Πετούσης αναφέρει: Όλο αυτό το κόκκινο που βλέπετε είναι αναδασμό με τρία αντλιοστάσια 3.500.000.000 δραχμών.

Περαιτέρω, η Διεύθυνση Πολιτικής Γης με το από 19-9-2003 έγγραφό της απαντώντας στο υπ' αριθμ. 11279/22-7-03 έγγραφο της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχίας Ροδόπης, κατέστησε σαφές ότι τα διεκδικούμενα από τη Μονή Βατοπεδίου 25.000 στρ. των αγροκτημάτων Αμαξάδων, Κοπτερού, Διαλαμπής, Σάλπης, Ν. Καλλίστης, Γλυκονερίου και Φαναρίου, έχουν αποτελέσει αντικείμενο αποκατάστασης ακτημόνων γηγενών και προσφύγων το 1924 με αναγκαστικές απαλλοτριώσεις για γεωργική αποκατάσταση ακτημόνων καλλιεργητών. Στην συνέχεια με το άρθρο 5 του Ν. 4857/1930 κηρύχθηκαν απαλλοτριωθέντα και τα μοναστηριακά κτήματα. Τέλος, στο έγγραφό της, η Διεύθυνση Πολιτικής Γης υποστηρίζει ότι οι διεκδικούμενες εκτάσεις έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Δημοσίου, από το χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν χώρα οι παραπάνω ενέργειες και στη συνέχεια περιήλθαν στη κυριότητα των αποκαθισταμένων. **Μετά την ως άνω συντελεσθείσα απαλλοτρίωση η Μονή Βατοπεδίου απώλεσε κάθε δικαίωμα νομής και κατοχής επί των διεκδικούμενων εκτάσεων.**

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από το γεγονός ότι με το από 11-12-2002 πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής που υπεγράφη μεταξύ της Κτηματικής Υπηρεσίας Ξάνθης (Κωνσταντινίδης) και της Ι. Μ. Βατοπεδίου παρεδόθησαν στη δεύτερη μόνο 844 στρέμματα από τα 25.000 στρέμματα των παραλίμνιων περιοχών. Η υπόλοιπη έκταση, περίπου 24.000 στρέμματα, ΟΥΔΕΠΟΤΕ παραδόθηκε στην Μονή, διότι είχε διανεμηθεί με αναδασμό σε ακτήμονες.

Επιπροσθέτως, οι εκτάσεις αυτές προστατεύονται ταυτόχρονα και από τη συνθήκη RAMSAR. Ο κ. Πετούσης στη εξεταστική επιτροπή (σελ.25, 5-11-2008) υποστήριξε ότι παρόλο που μέρος της έκτασης των 25.000 στρ. κηρύχθηκε αναδασωτέα δεν συνεπάγεται ότι δεν προστατεύεται και από την συνθήκη Ραμσάρ. Ακόμα και τα αγροκτήματα που έχουν διανεμηθεί σε ακτήμονες προστατεύονται από τη συνθήκη Ραμσάρ και τη συνθήκη Natura. Ως εκ τούτου απαγορεύεται κάθε οικοδομική εργασία.

Η. Υποεκτίμηση οικονομικής αξίας οικοπέδων - Μεθόδευση

Η υποεκτίμηση των ακινήτων, τα οποία το Δημόσιο αποφάσισε να μεταβιβάσει στην Μονή Βατοπεδίου έναντι της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παρόχθιων εκτάσεών της, τις οποίες είχε προηγουμένως αχρεωστήτως παραχωρήσει στο μοναστήρι επέτρεψε α) την παραχώρηση πολύ περισσότερων ακινήτων και β) την δημιουργία τεράστιας υπεραξίας υπέρ της Μονής και των ειδικών διαδόχων της.

Η μεθόδευση αυτή είχε το ακόλουθο περιεχόμενο:

Με την ενεργό εμπλοκή των μελών του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, τα ακίνητα εκτιμώντο με βάση την χρήση και τον χαρακτηρισμό τους, που εδίδετο από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου. Είναι προφανές ότι άλλη οικονομική αγοραία αξία έχουν ακίνητα των οποίων η νομική φύση είναι επιδεκτική εντατικής οικονομικής εκμετάλλευσης ιδίως δια της κατάτμησης σε οικόπεδα και εντελώς διαφορετική είναι η αγοραία αξία ακινήτων, τα οποία, λόγω του ότι είναι χαρακτηρισμένα αρχαιολογικοί χώροι ή δάση, δεν είναι επιδεκτικά τέτοιας εκμετάλλευσης.

Μεθόδευση της υποεκτίμησης

Χαρακτηρίζονταν λοιπόν οι δημόσιες εκτάσεις κατά την εκτίμηση για παράδειγμα «δάση» και συνεπώς τους απεδίδετο χαμηλή οικονομική αξία. Η ανταλλαγή προχωρούσε με την αξία αυτή και εν τέλει στα συμβόλαια εμφανιζόταν οι ίδιες εκτάσεις ως οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα. Η διολίσθηση από χρήσεις που δεν επέτρεπαν την οικοπεδοποίηση σε χρήσεις που την ευνοούσαν γινόταν σταδιακά, με σχεδιασμό ο οποίος εκτυλισσόταν σε βάθος χρόνου και περιελάμβανε την έκδοση πράξεων της Διοίκησης, συχνά από αναρμόδια όργανα ή την παράληψη απεύθυνσης στις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες, ακόμη και όταν αυτές διεκδικούσαν τον θεσμικό τους ρόλο για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Μία άλλη, παράλληλη μεθόδευση ήταν αυτή της συστηματικής υποτίμησης της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων του Δημοσίου, που προσφέρονταν για ανταλλαγή: Το πόρισμα με αριθμό πρωτοκόλλου ΓΕΔΔ Φ. 727/08/12641 που απέστειλε ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης κ. Λεάνδρος Ρακιντζής προς την Εξεταστική Επιτροπή είναι αποκαλυπτικό εν προκειμένω. Η διαφορά μεταξύ των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων που προσφέρθηκαν από το Δημόσιο προς ανταλλαγή, όπως αυτές δηλώθηκαν για την σύνταξη των συμβολαίων και των αντικειμενικών αξιών που έπρεπε να έχουν δηλωθεί ανέρχεται

αθροιστικά στα **36.882.409,90** Ευρώ. Δηλαδή οι συμβαλλόμενοι, Ελληνικό Δημόσιο και το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου της Μονής Βατοπεδίου υποτίμησαν την αντικειμενική αξία των μεταξύ τους ανταλλαγόντων οικοπέδων κατά το ποσόν αυτό.

Η διαφορά μεταξύ της ορθής αντικειμενικής αξίας και της αξίας στην οποία αποτίμησε τα ανταλλαγόντα ακίνητα το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών ανέρχεται στα **37.902.201,82** και προκύπτει προφανώς από την μεθόδευση που περιγράψαμε ήδη: τα ακίνητα εκτιμώντο υπό το βάρος χαρακτηρισμών της φύσης και της χρήσης τους τέτοιο ώστε να μειώνεται δραστικά η αγοραία αξία τους.

Παρατίθεται πίνακας στον οποίο εμφανίζονται στις αντίστοιχες στήλες ανά συμβόλαιο οι δηλωθείσες αντικειμενικές αξίες των μεταβιβαζόμενων ακινήτων, οι αξίες των ακινήτων σύμφωνα με τους εκτιμητές του Σ.Ο.Ε. και οι ορθές αντικειμενικές αξίες.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΞΙΩΝ ΣΕ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΝΤΑ ΟΙΚΟΠΕΔΑ						
	ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ	ΔΗΛΩΘΕΙΣΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΟΕ	ΟΡΘΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΟΡΘΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΜΕ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΟΕ
1	2335/18-04-06	3.453.925,64	3.866.958,00	3.044.370,00	409.555,64	822.588,00
2	2803/26-4-07	9.626.637,60	4.404.344,00	13.703.802,00	-4.077.164,40	-9.299.458,00
3	2814/07	63.000,00	360.000,00	118.800,00	-55.800,00	241.200,00
4	2815/07	786.916,80	265.000,00	3.022.574,00	-2.235.657,20	-2.757.574,00
5	2816/07	126.978,00	694.000,00	418.831,00	-291.853,00	275.169,00
6	2817/07	35.100,00	2.800.000,00	1.598.922,00	-1.563.822,00	1.201.078,00
7	2819/07	463.301,00	10.603.123,00	6.241.993,40	-5.778.692,40	4.361.129,60
8	2820/07	8.640.000,00	9.890.000,00	15.713.280,00	-7.073.280,00	-5.823.280,00
9	2823/07	8.470.695,12	1.107.044,00	8.470.695,12	0,00	-7.363.651,12
10	2825/07	7.281.144,00	4.997.348,00	9.465.487,00	-2.184.343,00	-4.468.139,00
11	2875/07	282.463,20	514.000,00	304.464,00	-22.000,80	209.536,00
12	2875/07	7.316.244,00	7.800.000,00	9.465.487,00	-2.149.243,00	-1.665.487,00
13	2875/07	9.626.637,00	4.404.344,00	13.703.802,00	-4.077.165,00	-9.299.458,00
14	2883/07	8.640.000,00	9.890.000,00	15.713.280,00	-7.073.280,00	-5.823.280,00
15	3077/27-3-08	552.254,56	3.000.000,00	756.591,30	-204.336,74	2.243.408,70
16	3076/08	1.010.656,00	760.000,00	1.515.984,00	-505.328,00	-755.984,00
				ΣΥΝΟΛΑ	-36.882.409,90	-37.902.201,82

Εννοείται ότι η αγοραία αξία των ακινήτων που προσεφέρθησαν για ανταλλαγή, ιδίως μετά τις αλλαγές των χρήσεων γης, στις οποίες συστηματικά προέβη η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, είναι πολλαπλάσια της αντικειμενικής, ιδίως κατά την μεταπώλησή της από την Μονή Βατοπεδίου.

Οι καταθέσεις των ορκωτών εκτιμητών

Καταθέτοντας ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ο καθηγητής κ. Μουμούρας, πρόεδρος του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, αποκάλυψε την μεθόδευση από πλευράς της Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου σε σχέση με τις οδηγίες με βάση τις οποίες οι εκτιμητές οδηγήθηκαν στις ιδιαίτερα χαμηλές εκτιμήσεις των προς ανταλλαγή προσφερομένων ακινήτων:

- Χαρακτήρισε άκυρα τα συμβόλαια ανταλλαγής των ακινήτων της Μίκρας, της Θέρμης, της Νέας Ραιδεστού, της Βεγορίτιδας, της Ουρανούπολης, του Λαυρίου και του Γραμματικού λόγω των παράνομων «αποχαρακτηρισμών», που έγιναν μεταγενέστερα των εκτιμήσεων, με την σύμπραξη μεταξύ του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΚΕΔ κ. Γκράτζιου, του ηγουμένου της Μονής Βατοπεδίου κ. Εφραίμ και της συμβολαιογράφου κας Πελέκη - Βουλγαράκη. Εννοείται ότι οι ουσιαστικοί αποχαρακτηρισμοί των εκτάσεων, οι οποίοι προσέδωσαν σ' αυτές χαρακτήρα οικονομικώς αξιοποιήσιμο και ανέβασαν κατακόρυφα την αγοραία αξία τους δεν θα ήσαν εφικτοί χωρίς την εμπλοκή και την κάλυψη των κάθε φορά αρμόδιων κρατικών οργάνων και των εποπτευόντων πολιτικών προϊσταμένων τους.
- Χαρακτήρισε όργιο τις ανταλλαγές.
- Απέδωσε ευθύνη στην ΚΕΔ που, ως αιτία εκτίμησης των περιών ο λόγος δημοσίων κτημάτων δεν έθετε την ανταλλαγή τους, αλλά την «αξιοποίηση ακινήτου», αποκρύπτοντας την αλήθεια!
- Δασικές εκτάσεις που εκτιμήθηκαν ως τέτοιες με χαμηλή τιμή ανταλλάχθηκαν τελικά ως άρτιες και οικοδομήσιμες, ερήμην του ΣΟΕ, αλλά με συνυπογραφή της ΚΕΔ, προς όφελος της Μονής.

Η κατάθεση του εκ των εμπλακέντων ορκωτών εκτιμητών κ. Κανελλάκη είναι αποκαλυπτική του κλίματος και του ήθους με βάση το οποίο έγιναν οι ανταλλαγές. Ο εκτιμητής κατήγγειλε ότι η ΚΕΔ αποπειράθηκε να τον εξαπατήσει με ανακριβές τοπογραφικό για τον αποχαρακτηρισμό 290 στρεμμάτων δάσους στην περιοχή Ακροπόταμου Καβάλας!

Η μεθόδευση στον Ακροπόταμο Καβάλας

Η υπόθεση αυτή έχει ως ακολούθως: Η κατάθεση του μάρτυρα αφορά σε έκταση 518 στρεμμάτων στον Ακροπόταμο Καβάλας. Η εκτίμηση του μάρτυρος στηρίχθηκε σε τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου κ. Κιάκα, το οποίο του διαβιβάστηκε από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου. **Τα 518 στρέμματα παρουσιάζονταν στο**

τοπογραφικό ως άρτια και οικοδομήσιμα. Κατόπιν έρευνας, ο κ. Κανελλάκης διαπίστωσε ότι τουλάχιστον 290 στρέμματα ήσαν δασική έκταση!

Κατόπιν αυτού ο εκτιμητής ζήτησε από την ΚΕΔ άλλο τοπογραφικό, το οποίο να απεικονίζει την πραγματική κατάσταση και να περιλαμβάνει τις δασικές εκτάσεις. Πράγματι η ΚΕΔ έστειλε στον κ. Κανελλάκη άλλο τοπογραφικό, το οποίο παραδόξως έφερε την αυτή ημερομηνία με το πρώτο. Στο δεύτερο αυτό τοπογραφικό είχε επισυναφθεί με συρραπτικό βεβαίωση του κ. Κιάκα ότι η έκταση των 518 στρεμμάτων περιγράφεται ως 220 στρέμματα άρτια και οικοδομήσιμα και 296 στρέμματα δασική έκταση, ενώ στην βεβαίωση επί του σώματος του τοπογραφικού ο τοπογράφος κ. Κιάκας βεβαιώνει ότι το σύνολο της έκτασης είναι ...άρτια και οικοδομήσιμη! Αξίζει να σημειωθεί ότι τον βασικό ρόλο για την σύνταξη των συμβολαίων διαδραματίζουν οι βεβαιώσεις και όχι τα τοπογραφικά διαγράμματα, τα οποία υπομνηματίζουν! Προφανώς η σκοπιμότητα εν προκειμένω ήταν να χρησιμοποιηθεί κατά την εκτίμηση η επικολληθείσα βεβαίωση και κατά την σύνταξη του συμβολαίου η ευρισκόμενη στο σώμα του τοπογραφικού.

Ο κ. Κανελλάκης στην Έκθεση Εκτίμησης που συνέταξε, επισημαίνει τις δασικές εκτάσεις που εντόπισε στα 518 στρέμματα, καθώς και το γεγονός ότι δεν του προσκομίσθηκε έγγραφο του αρμοδίου δασαρχείου περί αποχαρακτηρισμού και συνεπώς το αγροτεμάχιο εξακολουθούσε να είναι εν μέρει δασική έκταση!

Η υπόθεση περιπλέκεται ακόμη περισσότερο αν κάποιος ανατρέξει στο συμβόλαιο που συνέταξε για τα 518 στρέμματα στον Ακροπόταμο Καβάλας η κ. Πελέκη – Βουλγαράκη: Πρόκειται για το συμβόλαιο με αρ. 2825 της 22/05/2007, στο οποίο αποκαλύπτεται ότι το τοπογραφικό διάγραμμα του κ. Κιάκα για την λίμνη Βιστωνίδα για την οριοθέτηση της λίμνης Βιστωνίδας *«ελήφθη από το από 12/12/2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δημητρίου Βασιλειάδη».* Δηλαδή **ο τοπογράφος, το τοπογραφικό του οποίου αποδέχθηκε η ΚΕΔ κ. Κιάκας δεν προέβη σε αυτοδύναμη τοπογράφιση, αλλά βασίσθηκε στο τοπογραφικό του ιερέως τοπογράφου της αντισυμβαλλομένης του Δημοσίου Μονής Βατοπεδίου!**

Πολλά ακίνητα μεταξύ των οποίων αυτά στον Ξηροπόταμο Χαλκιδικής, στο δάσος της Ουρανούπολης, στον Ακροπόταμο Ορφανού στην Καβάλα, στο δάσος του Γραμματικού κλπ, όπου επρόκειτο για παραλιακές εκτάσεις και δάση, αυθαιρέτως και παρά το ότι οι εκτιμήσεις των εκτιμητών του ΣΟΕ αναφέρονταν στον δασικό ή παραλιακό χαρακτήρα τους, στα συμβόλαια, τα οποία συνετάγησαν με σύμπραξη του Προέδρου της ΚΕΔ, του ηγουμένου Εφραίμ και της

συμβολαιογράφου κας Πελέκη – Βουλγαράκη, αυτά μεταβιβάστηκαν ως άρτια και οικοδομήσιμα. Ήταν ευδιάκριτο ότι οι εκτιμήσεις αφορούσαν άλλη χρήση γης από αυτήν που τελικά μεταβιβάστηκε, αλλά αυτό δεν εμπόδισε τη σύνταξη των συμβολαίων, ούτε προβλημάτισε την έχουσα την εποπτεία αρμόδια πολιτική ηγεσία, η οποία, βάσει της ΚΥΑ 16651/06, ενημερώνεται για τις ανταλλαγές!!!

Το ακίνητο της Ουρανούπολης

Ένας ακόμη μάρτυρας, ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Ουρανούπολης κ. Τρύφωνας Μίτιντζης, καταθέτοντας ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, περιγράφει γλαφυρά την μεθόδευση στην οποία αναφερθήκαμε, αναφερόμενος στην μεταβίβαση των 8.600 στρεμμάτων δάσους στην Ουρανούπολη: **«Η εν λόγω έκταση, που εμείς οι κάτοικοι της περιοχής τη γνωρίζαμε ως δάσος κοινόχρηστο, στη συμβολαιογραφική πράξη της κ. Πελέκη αναφέρεται ως άρτια και οικοδομήσιμη»** τόνισε και αποκάλυψε ότι τον Φεβρουάριο του 2008 της απέστειλε με δικαστικό επιμελητή επιστολή -με κοινοποίηση στον υπουργό Πολιτισμού κ. Λιάπη- με την οποία της ζητούσε να μην προχωρήσει στη συμβολαιογραφική πράξη, διότι μεταβιβάζονται δάσος και αρχαιολογική περιοχή. Ανάλογη επιστολή είχε στείλει και στον κ. Γ. Βουλγαράκη, όταν κυκλοφορούσαν φήμες στην περιοχή για ενδιαφέρον Ρώσων και Ελλήνων επιχειρηματιών για την αγορά της έκτασης. Αλλά περισσότερα για την ιδιαίτερη περίπτωση της Ουρανούπολης στο οικείο κεφάλαιο κατωτέρω.

Στην Ουρανούπολη λοιπόν οι εκτιμητές για 8.608 στρέμματα έδωσαν τιμή μόλις 1,1 εκατ. ευρώ ή 128 ευρώ το στρέμμα. Η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων το 2000 είχε αποφανθεί ότι αξίζει από 7.000 έως 20.000 ευρώ το στρέμμα, δηλαδή 60 με 170 εκατ. ευρώ. Αν μπορούσε να οικοδομηθεί η έκταση, τότε η εμπορική αξία της θα ήταν πολλαπλάσια, ώστε κάποιοι ειδικοί να κάνουν λόγο για 800 εκατ. με 1 δισεκατομμύριο ευρώ!

Η εκτίμηση αυτή ως προς το ύψος της αξίας του ακινήτου της Ουρανούπολης (800 εκατομμύρια έως 1 δισεκατομμύριο Ευρώ) ενισχύεται από τα παρακάτω στοιχεία:

1. Από την πρόταση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Σταγείρων – Ακάνθου που διαβιβάστηκε στην Επιτροπή με το έγγραφο 525/25-11-2008: Σύμφωνα με αυτήν η παράλια μη δασική ζώνη προτείνεται ως περιοχή ανάπτυξης – τουρισμού και αναψυχής. Τούτο ενισχύεται από την Έκθεση Εκτίμησης του ΣΟΕ για το συγκεκριμένο ακίνητο (σελ. 4). Το συγκεκριμένο ακίνητο έχει πρόσοψη στην παραλία συνολικού μήκους 1.146 μέτρων, όπως προκύπτει από το συμβόλαιο 2823/22-05-2007 της συμβολαιογράφου

Α. Πελέκη – Βουλγαράκη (φύλλο 15). Είναι προφανές ότι μετά την αναμενόμενη έγκριση αυτού του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου η αξία του ακινήτου θα εκτοξευόταν στο ως άνω ποσό.

2. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από την από 6-11-2007 επιστολή της Μονής προς τον Δήμαρχο Σταγείρων – Ακάνθου, στην οποία η Μονή αναφέρει ότι θα αξιοποιήσει την εν λόγω έκταση με υποδομές θρησκευτικού τουρισμού, με συνεδριακό κέντρο, κέντρο μεταπτυχιακών σπουδών Θεολογίας, Φιλοσοφίας και λοιπές επιχειρηματικές και πολιτιστικές επενδύσεις, με συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο (business plan). Για τον σκοπό αυτό στο ως άνω συμβόλαιο της κ. Πελέκη η Μονή δηλώνει (και το Δημόσιο αποδέχεται) ότι επιφυλάσσεται κάθε δικαιώματός της να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως την αλλαγή χρήσης του ακινήτου της Ουρανούπολης!
3. Στο αντίγραφο μερίδας της Μονής στο Υποθηκοφυλακείο Ιερισσού, το περί ου ο λόγος ακίνητο της Ουρανούπολης αναφέρεται ως «αγρός».

Η περίπτωση της Καλαμαριάς

Έτερος μάρτυς, ο αντιδήμαρχος Καλαμαριάς, Δημοσθένης Σαρηγιάννης, διηγήθηκε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής, το ιστορικό μιας έκτασης 19,5 στρεμμάτων στο κέντρο της συνοικίας, προοριζόμενης για τη δημιουργία σχολείων, δρόμων και χώρων πρασίνου και στάθμευσης - και παραχωρούμενης τελικά στην Μονή Βατοπεδίου, αισθητά υποτιμολογημένης, κατά την εκτίμησή του. Με απόφασή του το 2000, ο Εθνικός Οργανισμός Καπνού, παραχωρούσε την έκταση στο δήμο Καλαμαριάς. **«Όμως ο δήμος ολιγώρησε και δεν προχώρησε σε πράξεις παραχώρησης, είτε γιατί θεωρούσε ότι έχει μπροστά του ένα αξιόπιστο κράτος, είτε γιατί θεωρούσαμε αυτό δικό μας και προσπαθούσαμε να σώσουμε άλλα οικόπεδα πολύ σημαντικά, που ήταν σε ιδιώτες».** Η είδηση της μεταβίβασης της έκτασης, «έπεσε σαν κεραυνός τον Σεπτέμβριο του 2008». Προηγούμενα, το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών είχε ζητήσει στοιχεία για το ακίνητο, «χωρίς να διευκρινίσει την αιτία, η οποία δεν αναζητήθηκε. Κανείς δεν επικοινωνήσε με τον Δήμο, δεν ενημέρωσε». Κατά τον μάρτυρα, η έκταση υποτιμολογήθηκε από το ΣΟΕ. Δεδομένου ότι η περιοχή είναι από τις ακριβότερες της Θεσσαλονίκης, εντασσόμενη στο σχέδιο πόλεως και με μέσο όρο τις 4.000 ευρώ το μέτρο, η αντικειμενική της αξία ως αντιπαροχή, φθάνει τα 13 εκ. ευρώ. Παραμένοντας εκτός σχεδίου, μπορεί να φιλοξενήσει ένα πολυκατάστημα 2.000 τετραγωνικών με 8 στρέμματα περιβάλλοντα χώρο. «Δηλώνω κατηγορηματικά ότι η εμπορική αξία

αυτού του οικοπέδου δεν μπορεί να είναι κάτω από 10 εκ. Η εκτίμηση του ΣΟΕ στα 3 εκ. ευρώ, είναι χαριστική» ανέφερε ο κ. Σαρηγιάννης.

Τέλος, ο αντιδήμαρχος Καλαμαριάς, εντόπισε και μία παρανομία στην όλη διαδικασία: Βάσει του ν. 1018/1971, «για εκποίηση, δωρεά, παραχώρηση ή μίσθωση πέραν των 5 ετών εκτάσεων γης από ΝΠΔΔ, με κτίσματα ή χωρίς, απαιτείται η προηγούμενη γνώμη των πολεοδομικών υπηρεσιών των αρμοδίων για την μελέτη, ή επέκταση των σχεδίων πόλεων και οικισμών». Τέτοια γνώμη δεν ζητήθηκε, ούτε γι' αυτό ούτε για τα άλλα ακίνητα.

Τα οικόπεδα στην Νέα Ραιδεστό

Στην περίπτωση των οικοπέδων στην Νέα Ραιδεστό, η εκτίμηση έγινε στο διπλάσιο της αντικειμενικής αξίας τους, όπως αυτή είχε προσδιορισθεί το 1997, αλλά και πάλι υπολειπόταν της αγοραίας αξίας τους κατά πολύ. Για παράδειγμα, ένα οικόπεδο 700 περίπου τ. μ. στην Ν. Ραιδεστό πωλείται περίπου 400.000 Ευρώ (εκτιμήθηκε 150.000) και ένα οικόπεδο περίπου 1,5 στρέμμα στο Πανόραμα πωλείται πάνω από 1 εκατομμύριο Ευρώ (εκτιμήθηκε 420.000 Ευρώ).

Η ίδια μεθόδευση σε όλη την Ελλάδα

Ανάλογες είναι οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ εκτίμησης από το ΣΟΕ και αγοραίας τιμής σε όλες τις περιπτώσεις των οικοπέδων που προσεφέρθηκαν από το Δημόσιο για ανταλλαγή με την Ιερά Μονή Βατοπεδίου.

Στην πλέον ακριβή περιοχή της Θεσσαλονίκης μετά την παραλία, στο Πανόραμα, με υψηλότετη ζήτηση για οικόπεδα, προσεφέρθη στην Μονή Βατοπεδίου για ανταλλαγή έκταση 5 στρεμμάτων, η οποία εκτιμήθηκε προς 50.000 ευρώ ανά στρέμμα, δηλαδή συνολικά 250.000 ευρώ. Η αγοραία τιμή υπολογίζεται σε τουλάχιστον 6 εκατ. ευρώ ή 1,2 εκατ. ευρώ το στρέμμα. Δηλαδή το Δημόσιο απώλεσε περί τα 5,75 εκατ. Ευρώ, ποσό το οποίο θα μπορούσε να εισπράξει αν πουλούσε τα οικόπεδα με διαγωνισμό.

Στον Άγιο Αθανάσιο Πέλλας, στο Καϊμακτσαλάν, με το περίφημο χιονοδρομικό κέντρο που θεωρείται περιοχή «διαμάντι», το Δημόσιο εκχώρησε στην Μονή 180 στρέμματα ως αντάλλαγμα για μέρος του νερού της λίμνης που εκτιμήθηκε 54.000 ευρώ. Οι εκτιμητές έδωσαν τιμή 298 ανά στρέμμα, όταν τα περισσότερα οικόπεδα στην περιοχή κοστίζουν πάνω από 250.000 ευρώ το στρέμμα. Αν πουλούσε δηλαδή το κράτος θα εισέπραττε ακόμη και 36 εκατ. ευρώ.

Στο Πλαγιάρι, δήμου Μίκρας Θεσσαλονίκης, προσφέρθηκαν σε ανταλλαγή 629 στρέμματα αφού εκτιμήθηκαν προς 10.000 ευρώ το

στρέμμα, δηλαδή 6,2 εκατ. ευρώ. Η εμπορική αξία σ' αυτή την εξαιρετικά αναπτυσσόμενη περιοχή υπολογίζεται σε 300.000 ευρώ το στρέμμα ή συνολικά σε 188 εκατ. ευρώ για ολόκληρη την έκταση!

Στο Λαύριο παραθαλάσσια έκταση 148 στρεμμάτων δόθηκε στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, αφού εκτιμήθηκε προς 5.000 ευρώ το στρέμμα, δηλαδή συνολικά 740.000 ευρώ. Η τεράστια οικιστική και εμπορική ανάπτυξη στην περιοχή κάνει τους κτηματομεσίτες να ανεβάζουν σήμερα την αξία της γης γύρω στις 200 έως 250 χιλ. ευρώ/στρέμμα, συνολικά δηλαδή 30 με 37 εκατ. ευρώ.

Στον Μαραθώνα, στο Γραμματικό και στο Κάτω Σούλι δόθηκε σε ανταλλαγή έκταση 3.331 στρεμμάτων, η οποία εκτιμήθηκε προς 600 ευρώ το στρέμμα, ενώ οι μεσίτες πωλούν στην περιοχή προς 50 έως 200 χιλ. ευρώ το στρέμμα.

Στην Ιερισσό, η Μονή απέκτησε παραθαλάσσιο οικόπεδο 217 στρεμμάτων το οποίο είχε εκτιμηθεί προς 1.800 ευρώ το στρέμμα, τιμή η οποία αναλογεί στην αγορά ενός... τετραγωνικού μέτρου σπιτιού. Η πραγματική αξία του υπολογίζεται σε 200-250 χιλ. το στρέμμα.

Θ. Αποχαρακτηρισμός δάσους Ουρανούπολης: Διολίσθηση «δάσος» > «δασική έκταση» > «κληροτεμάχιο»> «οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα»

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή 8608 στρεμμάτων στην Ουρανούπολη της Χαλκιδικής με νερό της λίμνης Βιστωνίδας και δεδομένου ότι η έκταση αυτή έχει χαρακτηριστεί από τις επιτροπές απαλλοτριώσεων και τις επιτροπές οριστικών διανομών ως «δάσος χθαμαλών» και με τη μορφή αυτή ήταν αδύνατη η ανταλλαγή, οι συντονιστές και εμπνευστές του σχεδίου των ανταλλαγών ζητούν και πάλι γνωμοδοτήσεις για να καταστεί δυνατός ο αποχαρακτηρισμός που θα δώσει το πράσινο φως για την ανταλλαγή της έκτασης.

Η διαδικασία αυτή είναι επιβεβλημένη για την επίτευξη του σκοπού τους και χρειάζεται να γίνει μεθοδευμένα, συντονισμένα γιατί:

(α) Μόνος αρμόδιος, σύμφωνα με το νόμο, για το χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως δάσος, είναι ο δασάρχης της περιοχής. Κανένας άλλος. (κατάθεση κ. Σαγρή 17/11/08 στην Εξεταστική Επιτροπή)

(β) Όποιος διαφωνεί με την απόφαση του δασάρχη έχει τη δυνατότητα να την προσβάλλει σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο όργανο και εν τέλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Αυτό σήμαινε βέβαια χρονοβόρες διαδικασίες, που σίγουρα δεν εξυπηρετούσαν τους ενδιαφερόμενους. Πολύ περισσότερο που η πράξη χαρακτηρισμού όταν τελεσιδικούσε, θα αφορούσε το χαρακτήρα της έκτασης (δηλαδή αν ήταν δάσος η δασική έκταση) και ασφαλώς δεν θα προχωρούσε στον χαρακτηρισμό της ως κληροτεμαχίου (κάτι που είναι παράνομο και έγινε με την γνωμοδότηση).

Αυτό όμως από ότι φαίνεται είναι το τελικό ζητούμενο. Για να απεμπλακεί η έκταση από τη δασική νομοθεσία και να χαρακτηριστεί στο συμβόλαιο άρτιο και οικοδομήσιμο οικόπεδο επιλέγουν τη μέθοδο των γνωμοδοτήσεων.

Στην περίπτωση της Ουρανούπολης επιλέχθηκε η μέθοδος της αμφισβήτησης του χαρακτηρισμού των 8600 στρ. δάσους με την υποβολή από την **αναρμόδια** Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με εντολή του Γενικού Γραμματέα κ. Σκιαδά, **ερωτήματος στον Νομικό Συμβούλιο**, το οποίο ενώ υπάρχει για να γνωμοδοτεί επί αμιγώς νομικών θεμάτων, κλήθηκε να κρίνει επί πραγματικού ζητήματος αποκλειστικής αρμοδιότητας του δασαρχείου, αν δηλαδή η επίμαχη έκταση είναι δάσος ή δασική.

Το Νομικό Συμβούλιο με εισηγητή τον κ. Μπότσιο, ο οποίος είναι νομικός σύμβουλος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, χαρακτήρισε με την αριθ.161/2008 γνωμοδότησή του την έκταση ως δασική.

Ο Νομικός Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ κ Θ. Θεοφανόπουλος μειοψήφησε στην επίδικη γνωμοδότηση και εξέφρασε την άποψη ότι το ΝΣΚ γνωμοδοτεί επί της ερμηνείας συγκεκριμένων διατάξεων. Προς τούτο ο χαρακτηρισμός μιας έκτασης ως δασικής ή μη με τις συνέπειες που επάγεται κατά το Σύνταγμα και το νόμο, είναι θέμα διοικητικής φύσεως, η επίλυση του οποίου απόκειται, κατά το Σύνταγμα στην ενεργό Διοίκηση και σε περίπτωση αμφισβητήσεων στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Συνεπώς το ΝΣΚ δεν έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει εάν η αναφερόμενη στο ανωτέρω ερώτημα έκταση είναι δασική ή δάσος.

Την γνωμοδότηση αυτή **έκανε αποδεκτή αναρμοδίως ο υφυπουργός κ. Κιλτίδης** (παρά τη μειοψηφική γνώμη που διατυπώθηκε σε αυτήν και παρά τις επανειλημμένες αντιρρήσεις της αρμόδιας Δ/σης Δασών) και άναψε έτσι το «πράσινο φως» για την ανταλλαγή.

Δημιούργησε όμως, μ' αυτόν τον τρόπο, λόγω της υποχρεωτικής για την διοίκηση εφαρμογής της, δικαιώματα υπέρ τρίτων, παράπλευρες απώλειες, δεδομένου ότι από ότι φαίνεται οι αρμόδιοι υπουργοί ενδιαφέρονταν για την εφαρμογή της γνωμοδότησης μόνο για εν λόγω έκταση και οι διοικητικές συνέπειες και διεκδικήσεις που θα δημιουργούνταν δεν τους εξυπηρετούν.

Ο κ. Κιλτίδης με διάφορες εγκυκλίους προσπαθεί να «μαζέψει» το θέμα, που «ξέφυγε» από **το προγραμματισμένο σχέδιο**.

Η εκτέλεση της γνωμοδότησης θέτει σε άμεσο κίνδυνο το δασικό χαρακτήρα και την προστασία της έκτασης.

Πέραν όλων αυτών χρήζει ιδιαίτερης έρευνας το ότι το ΝΣΚ, πέραν του χαρακτηρισμού της έκτασης ως δασικής, προχωράει ακόμη περισσότερο και την αναφέρει ως «κληροτεμάχιο», αντί του αληθούς χαρακτηρισμού της ως «κοινόχρηστου δάσους», δρομολογώντας έτσι τον αποχαρακτηρισμό της και με πρόθεση να θέσει ουσιαστικά την έκταση εκτός συνταγματικής προστασίας, εξαιρώντας την από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, δεδομένου τα κληροτεμάχια που έχουν τη μορφή δασικής έκτασης και δεν καλύπτονται από τα επτά δασικά είδη που ορίζονται στο άρθρο 15 του Ν. 1734/87, δεν υπάγονται στη δασική νομοθεσία και θεωρούνται αγροτικές εκτάσεις.

Εδώ αξίζει να ειπωθεί ότι η υπόθεση του αποχαρακτηρισμού του δάσους της Ουρανούπολης απασχόλησε για καιρό το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης γιατί η μεθόδευση λόγω της δασικής νομοθεσίας δεν ήταν εύκολη υπόθεση.

Επί υπουργίας του κ. Μπασιάκου εκδόθηκε ατομική γνωμοδότηση και πάλι του κ. Μπότσιου, νομικού συμβούλου στο υπουργείο, η οποία εστάλη από τον Γ. Δ/ντή Δασών στις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες για εκτέλεση.

Οι Δασικές όμως υπηρεσίες, δεδομένου ότι δεν είχε γίνει αποδεκτή η ατομική γνωμοδότηση από τον αρμόδιο υπουργό διατύπωσαν ερωτήματα για τον εκτελεστό ή μη χαρακτήρα της.

Στα ερωτήματα δόθηκαν απαντήσεις από την αρμόδια Δ/ση Προστασίας Δασών που παρέπεμπαν αφενός στο ότι η ατομική γνωμοδότηση δεν είχε γίνει αποδεκτή, αφετέρου δε στο ότι ήδη ο χαρακτήρας της επίμαχης έκτασης ήταν καθορισμένος από τις επιτροπές απαλλοτριώσεων και τις επιτροπές οριστικών διανομών. «Χαρακτηρισμοί οι οποίοι είναι ισχυροί και δεν επανεξετάζονται».

Μετά από αυτά οι εμπνευστές του σκανδάλου παρακάμπτουν τις αρμόδιες Δασικές Δ/σεις του υπουργείου και μέσω της αναρμόδιας Δ/σης Πολιτικής Γης και της διευθύντριας αυτής κ. Μαντέλη (η οποία αναμφίβολα δεν ενήργησε αυτοβούλως, αλλά σε στενή συνεργασία με τον Υπουργό κ. Αλ. Κοντό, στο γραφείο του οποίου μάλιστα υπηρέτησε επί οκτάμηνο, γι' αυτό και η στάση του Υπουργού ως προς το ζήτημα αυτό θα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω, ως έχοντας την αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης) υποβάλουν με υπογραφή Γ. Γ. κ. Σκιαδά, το ερώτημα στον ΝΣΚ, την γνωμοδότηση του οποίου κάνει αποδεκτή ο υφυπουργός κ. Κιλτίδης και ακολουθούν οι σχετικές ανταλλαγές.

Προκειμένου δε να παρακαμφθούν οι διατάξεις του Ν. 973/79 και να μπορέσουν να παραχωρήσουν και δασικές εκτάσεις στην ΚΕΔ για ανταλλαγή, είχαν ζητήσει, πριν ακόμη να επιτύχουν τον χαρακτηρισμό της έκτασης ως δασικής αντί δάσους, (αυτό έτσι και αλλιώς μεθοδεύονταν) την γνώμη του κ. Μπότσιου, ο οποίος απεφάνθη με το έγγραφο αριθμ 2520/24/04/2007, ότι δύναται να παραχωρηθεί δασική έκταση στην ΚΕΔ για να την ανταλλάξει με νερό της λίμνης Βιστωνίδας.

Αν δεν είναι όλα αυτά μεθοδεύσεις και άνωθεν κατευθύνσεις τότε τι είναι;

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στο υπ' αριθ. 2823/22-5-2007 συμβόλαιο της Αικ. Πελέκη ανταλλαγής του δάσους της Ουρανούπολης με εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας αναγράφεται ρητά ότι «τα υπό του Δημοσίου δια της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου μεταβιβαζόμενα οικόπεδα εμπίπτουν στην αγροτική νομοθεσία, **η δε Ιερά Μονή επιφυλάσσεται κάθε δικαιώματος της να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως την μεταβολή της χρήσεως (!!!).**

Η από 5-12-2008 εντολή της Διεύθυνσης Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στην Διεύθυνση Δασών Ν. Χαλκιδικής και στο Δασαρχείο

Αρναίας Ν. Χαλκιδικής σχετικά με την έκδοση υποχρεωτικής Πράξης Χαρακτηρισμού στην περιοχή της Ουρανούπολης του Δήμου Σταγείρων – Ακάνθου, ώστε ο δασικός χαρακτήρας να ορισθεί με την ενδικοφανή διαδικασία της Πράξης Χαρακτηρισμού (Ν.998/79), όπως προβλέπεται στα άρθρα 14 και 10 , η οποία εντολή εδόθη προσφάτως κατόπιν παρεμβάσεως του κ. Κιλτίδη, αποτελεί ακριβώς αναγνώριση της παρανομίας των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν. Έστω όμως και την ύστατη στιγμή αποτελεί θετική πράξη .

Μαρτυρικές καταθέσεις

- Στην περίπτωση της Ουρανούπολης ήταν εμφανές ότι πρόκειται για δασική έκταση αντί να ζητηθεί γνωμοδότηση του δασαρχείου και να ληφθεί υπ' όψη είχαν μία διαδικασία καθαρού αποχαρακτηρισμού που διήρκεσε μερικές μέρες . Που περιείχε μάλιστα και αρχαιολογικό χώρο (Βαξεβάνης 278-279, 4/11)
- Ο κ. Δούκας απαντά στις 23.7.2007 «δεν έχει γίνει κανένας τέτοιος αποχαρακτηρισμός». Το συμβόλαιο έχει γίνει στις 22.5.2007 (Μίτιντζης 8, 11/11).
- Στις 13.8.2007 απαντά η Διεύθυνση Δασών Πολυγύρου Χαλκιδικής, ότι ο χαρακτηρισμός ως δάσος είναι έγκυρος και δεσμευτικός και δεν επανεξετάζεται από τα όργανα της διοίκησης. Η γνωμοδότηση Μπότσιου είναι ιδιωτική. (Μίτιντζης 9, 11/11)
- Η γνωμοδότηση έγινε στις 6/02 και στις 8/02 έχουμε μία επιστολή του Εφραίμ στον δασάρχη Αρναίας, μετά από δύο ημέρες δηλαδή και του ζητά να τον πληροφορήσει τα δασοπονικά είδη μέσα σ' αυτή την έκταση για να προχωρήσουν σε περαιτέρω ενέργειες (Μίτιντζης 16, 11/11)
- Στο συμβόλαιο η υπεύθυνη δήλωση ότι η έκταση δεν είναι δάσος, δεν είναι αρχαιολογικός χώρος, δεν είναι σε αιγιαλό, δεν είναι σε ζώνη παραλίας, είναι όλα ψέματα. Ο χάρτης εδώ αυτό δείχνει. Και θάλασσα έχει. (Μίτιντζης 58, 11/11)
- Την 23 Μαρτίου του 2007 στο χάρτη που συνοδεύει τη συμβολαιογραφική πράξη, το τοπογραφικό διάγραμμα / λέει ο Κιάκας Νικόλαος με υπεύθυνη δήλωσή του, ότι το μεταβιβαζόμενο τμήμα είναι άρτιο και οικοδομήσιμο. Η γνωμοδότηση του Μπότσιου είναι στις 18 Μαΐου. Μέχρι τότε η έκταση ήταν δάσος κοινόχρηστο. (Μίτιντζης 59, 11/11)
- Η συγκεκριμένη έκταση μετά το ν.3147/2007 δεν μπορεί να χαρακτηριστεί, γιατί έχει χαρακτηριστεί από τις Επιτροπές Απαλλοτριώσεων. Οπότε η διοίκηση δεν μπορεί να επανεξετάσει αυτόν το χαρακτηρισμό (Φραντζεσκάκης 53, 12/11)

- Στην ουσία η γνωμοδότηση που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό δένει τα χέρια της δασικής υπηρεσίας. (Φραντζεσκάκης 55, 12/11)
- Αν παρέμενε ο χαρακτηρισμός δάσος δεν θα μπορούσε να αλλάξει χρήση, ενώ σήμερα ως δασική έκταση μπορεί να αλλάξει χρήση σύμφωνα με τις διαδικασίες του κεφ. 6 του Ν.998/79. (Φραντζεσκάκης 70, 12/11) Το σημείο αυτό της κατάθεσης συναρτάται απολύτως με την επιφύλαξη που κράτησε υπέρ αυτής η Μονή στο υπ' αριθ. 2823/22-05-2007 συμβόλαιο ανταλλαγής του δάσους της Ουρανούπολης με εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας «να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως την μεταβολή της χρήσης».
- Αυτό που θα μας ρωτήσουν μετά τον χαρακτηρισμό, είναι εάν συμφωνούμε ή διαφωνούμε στις παρεμβάσεις που θέλουν να κάνουν. Άμα αυτή η έκταση παραμείνει η γνωμοδότηση με το κληροτεμάχιο εγώ δεν ξέρω αν μας ρωτήσουν στο τέλος για το κληροτεμάχιο (Φραντζεσκάκης 83, 12/11)
- Σύμφωνα με τον νόμο «κληροτεμάχιο με δασική έκταση» δεν ανήκει στην δασική νομοθεσία. Γι' αυτό προσφύγαμε το συνδικαλιστικό μας όργανο στο ΣτΕ για να εξαλειφθεί ο ορισμός «κληροτεμάχιο» με το «δασική έκταση» να το διαφυλάξουμε το δάσος. (Φραντζεσκάκης 84, 12/11)
- Υπήρχε μία οδηγία που έδινε γενικές κατευθύνσεις όσον αφορά τη διαδικασία χαρακτηρισμού εκτάσεων. Αν θυμάμαι καλά αυτή η οδηγία είχε φύγει στις 27.2.2007. Πολύ αργότερα όταν συνταξιοδοτήθηκα έμαθα ότι ανεστάλη δεν ανεκλήθη από τον ίδιο τον Γ. Διευθυντή με αιτιολογία που για εμένα από ότι διάβασα δεν έχει καθόλου ερείσματα. Συνδέοντας αυτό το γεγονός με το θέμα του Βατοπεδίου οδηγούμαι στο συμπέρασμα που η αναστολή εκτέλεσης της Οδηγίας έδωσε ερείσματα να γίνει το ερώτημα στο ΝΣΚ πάνω στο θέμα του χαρακτήρα της έκτασης της Ουρανούπολης. Κατά την άποψή μου όλως αναρμοδίως το ΝΣΚ υπεισήλθε στον χαρακτηρισμό αυτής της έκτασης με κρίσεις αντισυνταγματικές. (Φραγκιουδάκης 49-50, 25/11)
- Έγινε μία παρερμηνεία έντεχνα από τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης, προκειμένου να διατυπωθεί το ερώτημα (Φραγκιουδάκης 52, 25/11)
- Για τον χαρακτηρισμό μιας έκτασης ως δασικής τον λόγο έχει σε πρώτη φάση ο δασάρχης, σε δεύτερη η Πρωτοβάθμια Επιτροπή Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων σε Τρίτη φάση η δευτεροβάθμια επιτροπή. (Φραγκιουδάκης 56, 25/11) Κάτι το οποίο αποδέχθηκε εν τέλει και ο Υφυπουργός Κιλτίδης.
- Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να μπει το χθαμαλόν δάσος στην έννοια της δασικής εκτάσεως επιστημονικά και τεχνικά (Φραγκιουδάκης 66, 25/11)
- Ο δασάρχης κάνει πράξεις χαρακτηρισμού σύμφωνα με τον νόμο όταν διαπιστώνονται αμφισβητήσεις περί τον χαρακτηρισμό. Ο Υπουργός έπρεπε

να ενδιαφερθεί ώστε τα 800.000 στρ. δάση και δασικές εκτάσεις που έχουν μπει παράνομα στην αγροτική νομοθεσία να φύγουν από εκεί άμεσα και να γυρίσουν στη δασική νομοθεσία (Φραγκιουδάκης 68-69, 25/11)

- Εκτιμώ ότι είναι ο Υπουργός αρμόδιος και υπεύθυνος να πιάνει αυτές τις αντιγνωμίες και να τις ρυθμίζει στη Βουλή, αλλά κάθε άλλο γίνεται από αυτό. Νομοθετική ρύθμιση άμεσα πρέπει να γίνει. (Φραγκιουδάκης 71, 25/11)
- Ο ιδρυτικός Νόμος της ΚΕΔ προβλέπει μεταξύ άλλων να παίρνει εκτάσεις και από εποικισμό. Όχι όμως δάση και δασικές εκτάσεις. Εδώ παραβιάστηκε ο Νόμος της ΚΕΔ. (Φραγκιουδάκης 73, 25/11)
- Η Ουρανούπολη δεν μπήκε στην διαδικασία επίλυσης δασικών αμφισβητήσεων του αρθρ. 14 του ν. 998. Δεν ήθελαν να την κάνουν διότι θα έβγαине 100% ότι είναι δάσος. Όποιος έβγαζε ότι δεν είναι δάσος θα πήγαινε για απιστία σε βαθμό κακουργήματος. (Φραγκιουδάκης 77, 25/11)
- Εφόσον αμφισβήτησε η Διεύθυνση Πολιτικής Γης την ερμηνεία που έδωσαν οι περιφερειακές δασικές υπηρεσίες έπρεπε να απευθυνθεί διά της προϊσταμένης γενικής διεύθυνσης ερώτημα στην Γενική Διεύθυνση Δασών να πάρει απάντηση και αν υπήρχε απάντηση πάλι που την αμφισβητούσε, τότε να βάλει τον υφυπουργό να κάνει το ερώτημα, αν ήθελε ο Υφυπουργός και έβλεπε ότι δεν ήταν ξεκαθαρισμένο το θέμα από πλευράς Γενικής Διεύθυνσης Δασών. (Φραγκιουδάκης 79, 25/11)
- **Ο Μπότσιος δεν ζήτησε γνώμη από κανέναν. Αυτές οι γνωμοδοτήσεις γίνονται κατά παραγγελία του υπουργού. «Θέλω αυτό το αποτέλεσμα» και το αποτέλεσμα οδηγείται στην γνωμοδότηση.** (Φραγκιουδάκης 79, 25/11)
- Η συγκεκριμένη οδηγία εξέφρασε 100% τα ιδιοτελή συμφέροντα σχετικά με τις δασικές εκτάσεις. (Φραγκιουδάκης 87, 25/11)
- Ο Σαγρής ανέστειλε την οδηγία. Εγώ θα τον ρωτούσα γιατί, την αιτιολογία. (Φραγκιουδάκης 92, 25/11)
- Η λέξη κληροτεμάχιο στο έγγραφο της Μαντέλη της 14.9.2007 είναι ύποπτη. Το κληροτεμάχιο είναι αυτό που διανέμεται για αποκατάσταση δικαιούχου ακτήμονα για να αποκτήσει βιώσιμο κλήρο, ενώ το τεμάχιο είναι αυτό που διαχωρίζει η επιτροπή απαλλοτριώσεως είτε 10 στρ. είναι είτε 100 είτε 8.000 για να του δώσει μια ονομασία διαχειριστική μέσα από την αγροτική νομοθεσία. Και εδώ του έδωσε «δάσος χθαμαλών» κοινό κοινόχρηστο δηλαδή στο Ν. 1913 διότι όπως εξήγησα από την αρχή δεν μπορούσε ο εποικισμός δάσος να το διανείμει. Κακώς η γνωμοδότηση αναφέρεται στο τέλος σε κληροτεμάχιο. Αυτό είναι τουλάχιστον ύποπτο. (Φραγκιουδάκης 97, 25/11)

- Η γνωμοδότηση 161/2008 δεσμεύει την διοίκηση, λέει ούτε πράξη χαρακτηρισμού μπορείτε να κάνετε στην εν λόγω έκταση γιατί η αρχή διαπίστωσε ότι η έκταση είναι δασική (Φραντζεσκάκης 29, 12/11)
- Εάν μας ρωτούσε η Μονή Βατοπεδίου τον Μάιο 2007 θα απαντούσαμε ότι αυτή η έκταση είναι δάσος. (Φραντζεσκάκης 44, 12/11)
- Αυτό που έκανε ο Κιλτίδης δεν είναι μέσα στα πλαίσια του θεσμικού του πλαισίου (Φραντζεσκάκης 49, 12/11)
- Το ερώτημα έχει γίνει στον Μπότσιο από την Μαντέλη που υπάγεται στον Κοντό . Τότε την γνωμοδότηση έπρεπε να την αποδεχθεί ο Υπουργός Κοντός. Άρα η απόφαση Κιλτίδη είναι στερημένη νομικών συνεπειών. Έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο. Γι' αυτό η Μαντέλη έβγαλε οδηγία προς τις περιφερειακές υπηρεσίες, ότι υποχρεωτικά πρέπει να την εφαρμόζουν (Φραγκιουδάκης 136-137, 25/11)
- Ο Κιλτίδης παρανόμησε διότι απεδέχθη την γνωμοδότηση αυτός. (Φραγκιουδάκης 140, 25/11)
- Ευθύνη έχει γιατί υποστηρίζει ότι η έκταση είναι δασική και όχι δάσος. (Φραγκιουδάκης 141, 25/11)
- Για τον αποχαρακτηρισμό βοηθά ο όρος κληροτεμάχιο. Θα πουν ότι εάν δεν υπάρχουν 7 είδη φυτών μελλοντικά αυτή η έκταση δεν προστατεύεται άρα διέπεται από τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας. (Φραγκιουδάκης 147, 25/11)
- Η εκτίμηση περί δάσους ή δασικής έκταση είναι πραγματική και όχι νομική εκτίμηση (Φραντζεσκάκης 52, 12/11)
- Την γνωμοδότηση ο Μπότσιος την δούλεψε 20/25 μέρες σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης. (Σκιαδάς, 52, 21/11)

I. Αρχαιολογικοί χώροι

Αρχαιολογικοί χώροι περίξ της Βιστωνίδας (παραλίμνιες περιοχές)

Εντός της περιοχής των παραλίμνιων εκτάσεων που διεκδικεί η Μονή περιλαμβάνονται δύο γνωστοί κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι, αρμοδιότητας της 12^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Πρώτον, η υστερορρωμαϊκή και βυζαντινή τειχισμένη πόλη της Αναστασιούπολης και μετέπειτα Περιθεωρίου, που βρίσκεται στους πρόποδες της Ροδόπης στο νομό Ροδόπης, τα ερείπια των οποίων, μετά των εντός αυτών περιλαμβανομένων χώρων και κτισμάτων, έχουν κηρυχθεί ως αρχαιολογικοί χώροι με την υπ' αριθμ. 4499/12-6-2964 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 239/Β/30-6-1964).

Δεύτερον, ο Βυζαντινός οικισμός στη νησίδα Μπουρού στο νομό Ξάνθης, όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του αλιευτικού συνεταιρισμού και οποίος έχει κηρυχθεί ως αρχαιολογικός χώρος σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ37/59350/1355πε/9-1-1995 (ΦΕΚ 61/Β/31-1-1995) περί χαρακτηρισμού ως αρχαιολογικού χώρου της περιοχής του στομίου της Βιστωνίδας λίμνης, στα σύνορα των νομών Ξάνθης και Ροδόπης, από τη διασταύρωση του Πόρτο Λάγος προς δυσμάς έως την διασταύρωση της οδού προς Κομοτηνή και Φανάρι προς ανατολάς, συμπεριλαμβανομένων των ερειπίων των Πόρων, της νησίδας Μπουρούς, του Αγ. Νικολάου με τα εκκλησιαστικά κτίσματα του αγιορείτικου μετοχίου.

Σύμφωνα με τον ΚΝ 5351/32 «περί αρχαιοτήτων» όλα τα αρχαία στην Ελλάδα είναι ιδιοκτησία του κράτους και σύμφωνα με τον Ν. 3028/02 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής κληρονομιάς» τα αρχαία ακίνητα μνημεία ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας. Επομένως και οι αρχαιότητες των τριών χώρων: Αναστασιούπολις Περιθεώριον, Πόρτο Λάγος/ περιοχή ΚΥΔΕΠ, και νήσος Μπουρού. Ειδικά η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, είναι χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος μεγάλης σπουδαιότητας, ευρισκόμενος στον βόρειο μυχό της Βιστωνίδας.. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες της, σε ύψος πέντε μέτρων!

Αρχαιολογικοί χώροι: τα ανταλλαγένητα ακίνητα στην Ουρανούπολη και στο Ξηροποτάμι

Στην έκταση των 8.608,430 στρεμμάτων του δάσους της Ουρανούπολης, που μεταβιβάστηκε στην Ι. Μ. Βατοπεδίου από την ΚΕΔ λόγω ανταλλαγής με το υπ' αριθ. 2823/22-05-2007 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αικ. Πελέκη, ο Υπουργός Προεδρίας με την από 6-10-1965 απόφαση του χαρακτήρισε ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία, «τα εις την περιοχή της Χερσονήσου του Άθω, από την Διώρυγα του Ξέρξη και μέχρι των ακρωτηρίων Πίνες και Ακρωθόου» δηλ. τα στο κάτω μέρος της Χερσονήσου ευρισκόμενα βυζαντινά και μεταβυζαντινά κτίσματα όπως μονές, σκήτες, κελιά, ναούς, μετόχια, εξωκλήσια, αγιάσματα κλπ, «είτε εν ερειπίοις, μετά του αμέσου περιβάλλοντος αυτών χώρου, καθοριζομένου ως τοιούτου, άπαντος του χώρου του πέριξ εις την περιοχή της Χερσονήσου του Άθω», λόγω της εξαιρετικής αρχαιολογικής του σημασίας.

Εντός του μεταβιβασθέντος χώρου στην Ουρανούπολη, όπως προκύπτει από το τοπογραφικό διάγραμμα που κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ο Προϊστάμενος της 10ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων κ Ταβλάκης βρίσκονται και α) Λείψανα εγκαταστάσεως ρωμαϊκών χρόνων, β) ερείπια μεσοβυζαντινού μονυδρίου, γ) λείψανα αρχαίου κυκλικού κτηρίου, δ) ερείπια του μεσοβυζαντινού οικισμού της Κομήτισας και ε) τμήμα του συγκροτήματος υδραγωγείου του μετοχίου Προσφορίου, ήτοι αρχαιολογικά μνημεία, σύμφωνα με τον 3028/2002 για την προστασία των αρχαιοτήτων και της εν γένει πολιτιστικής κληρονομιάς. Σύμφωνα με τον νόμο αυτό τα αρχαία ακίνητα μνημεία ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας.

Εντός του μεταβιβασθέντος στην Ι. Μ. Βατοπεδίου ακινήτου στην περιοχή του Δήμου Σταγείρων-Ακάνθου της Χαλκιδικής, εκτάσεως 217 στρεμμάτων και συγκεκριμένα στην περιοχή «ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙ», βρίσκονται επίσης ερείπια μετοχιακού συγκροτήματος της Μονής Ξηροποτάμου, τα οποία απεικονίζονται στο παραπάνω αναφερόμενο τοπογραφικό διάγραμμα που κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ο Έφορος της ως άνω Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Κ. Ταβλάκης.

Εντός του χώρου αυτού που έχει χαρακτηριστεί ως αρχαιολογικός με την παραπάνω Υπουργική Απόφαση και συμπεριλαμβάνεται στην έκταση των 8.608 περίπου στρεμμάτων του δάσους της Ουρανούπολης,

το Ελληνικό Δημόσιο τα τελευταία χρόνια έχει δαπανήσει 5 εκατομμύρια ευρώ για την εκπόνηση από την 10Η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται η παραπάνω έκταση έργου ανάδειξης, προστασίας και προβολής των μνημείων που υπάρχουν εντός αυτής και τον σχεδιασμό του μεγάλου και μικρού αρχαιολογικού περιπάτου της Ουρανούπολης.

ΙΑ. Νομιμότητα συμβολαίων ανταλλαγής μεταξύ Μονής και Δημοσίου

Η πρωτοφανής Κυβερνητική απόφαση, σε συνέχεια του ενταφιασμού της δικαστικής απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης τον Ιούλιο του 2004, να προχωρήσει το Ελληνικό Δημόσιο με ταχύτατες διαδικασίες σε ανταλλαγές εκτάσεων της Βιστωνίδας, για τις οποίες δεν υπήρχε νόμιμος τίτλος ιδιοκτησίας της Ι. Μ. Βατοπεδίου ή για την ίδια την λιμνοθάλασσα η οποία αποτελεί κοινόχρηστο, εκτός συναλλαγής πράγμα, δηλαδή μη ανταλλάξιμη έκταση, με άλλα δημόσια ακίνητα αδιακρίτως και ανεξάρτητα από το καθεστώς προστασίας τους και χωρίς την τήρηση των νόμιμων διαδικασιών εκποίησης τους δια ανταλλαγής από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου δημιουργεί σωρεία νομικών ελαττωμάτων στα μεταξύ της ΚΕΔ και της Ι. Μ. Βατοπεδίου υπογραφέντα συμβόλαια, επιφέροντας την ακυρότητά τους.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με το αρ. 1033 του Αστικού Κώδικα: *«για τη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου απαιτείται συμφωνία μεταξύ του κυρίου και εκείνου που την αποκτά, ότι μετατίθεται σε αυτόν η κυριότητα για κάποια νόμιμη αιτία. Η συμφωνία γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και υποβάλλεται σε μεταγραφή»*.

Κτήση από μη κύριο για ακίνητο μπορεί να νοηθεί μόνο με τις προϋποθέσεις της χρησικτησίας. (αρ. 1042 επ ΑΚ)

Ο κοινόχρηστος χαρακτήρας της Βιστωνίδας, αλλά και η έλλειψη νόμιμου τίτλου εκ μέρους της Ι. Μ. Βατοπεδίου καθιστά την τελευταία μη κυρία των εκτάσεων που εισέφερε κατά τη διαδικασία των ανταλλαγών, την δε αιτία της μεταβίβασης των περιοχών της Βιστωνίδας μη νόμιμη, συμπαρασύροντας κατά τον τρόπο αυτό και την παράλληλη μεταβίβαση προς την Ι. Μ. Βατοπεδίου των ακινήτων του δημοσίου στα πλαίσια της ανταλλαγής. Άλλωστε η αιτία των αμοιβαίων μεταβιβάσεων που συνιστούν την ανταλλαγή πάσχει ως προς την νομιμότητά της και από το γεγονός της μη τήρησης των νόμιμων διατυπώσεων δημοσιότητας για τις **Υπουργικές Αποφάσεις ανάθεσης** των ανταλλαγών στην ΚΕΔ και επιπλέον σε κάποιες περιπτώσεις από την **διάθεση εκ μέρους της ΚΕΔ ακινήτων, τα οποία, όπως στην περίπτωση της Ραιδεστού, δεν είχαν ακόμα εγγραφεί σε αυτήν από το αρμόδια όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης**

Η έλλειψη νόμιμων τίτλων εκ μέρους της Μονής

«Για τις ανταλλαγές το δημόσιο θα έπρεπε να απαιτήσει τίτλους κυριότητας, τους οποίους η Μονή δεν βλέπω να έχει.... Θεωρώ ότι η απόφαση για την ανταλλαγή ελήφθη κατά μία υπέρβαση.... Για όλους τους πολίτες το δημόσιο απαιτεί τίτλους...» (Γιοβαννόπουλος, 118-119, 5/11)

Κατά τις διαδικασίες της Εξεταστικής Επιτροπής επιβεβαιώθηκε αυτό που είναι πασίδηλο στη νομική θεωρία και νομολογία, ότι δηλαδή **νόμιμο τίτλο κτήσης ακινήτου αποτελούν μόνο οι δικαστικές αποφάσεις και η ιδιωτική βούληση που περιβάλλεται συμβολαιογραφικό τύπο**, καθώς και σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο νόμος. **Οι Υπουργικές αποφάσεις δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση νόμιμο τίτλο** και για το λόγο αυτό δεν μεταγράφονται. Άλλωστε, οι εξεταζόμενες Υπουργικές Αποφάσεις αφορούν την αποδοχή Γνωμοδοτήσεων περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας και σε καμία περίπτωση δεν αφορούν την ίδια την ιδιοκτησία, αλλά μπορούν να παράγουν αποτελέσματα μόνο ως ενοχική δέσμευση, εξώδικη ομολογία ότι συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, το Δημόσιο δηλαδή, δεν θα εγείρει στο εφεξής ζήτημα διεκδίκησης των συγκεκριμένων εκτάσεων από τη Μονή.

Κατά συνέπεια, με πασιφανή την έλλειψη οποιουδήποτε νόμιμου τίτλου, έλλειψη που επικύρωσε και το αρμόδιο Δικαστήριο Ροδόπης, **η Κυβέρνηση δια των αρμοδίων Υπουργών της προχώρησε στις ανταλλαγές, θεωρώντας εντελώς αυθαίρετα και χωρίς νομικό έρεισμα τις περιοχές της Βιστωνίδας ως δήθεν ιδιοκτησία της Ι. Μ. Βατοπεδίου.**

Με δεδομένο ότι είναι αδιανόητο οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες να μην ενημέρωναν την πολιτική τους ηγεσία για το μείζον ζήτημα της έλλειψης νόμιμων τίτλων ιδιοκτησίας εκ μέρους της Ι. Μ. Βατοπεδίου, προκύπτουν σοβαρότατες ενδείξεις

- για μεθοδευμένη απεμπόληση των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου στις επίμαχες εκτάσεις, και
- για επίσης μεθοδευμένη αποσιώπηση σε όλο το φάσμα των επιμέρους διαδικασιών του γεγονότος ότι η Ι. Μ. Βατοπεδίου ΔΕΝ ήταν κυρία των εκτάσεων που ανταλλάχθηκαν,

με τελικό στόχο την ολοκλήρωση των χαριστικών ανταλλαγών που δημιούργησαν αδήλωτες χρηματικές ροές υπεραξιών εντός και εκτός Ελλάδας προς άγνωστους τελικούς δικαιούχους.

Κοινόχρηστο και εκτός συναλλαγής πράγμα η λιμνοθάλασσα της Βιστωνίδας, και τα ακίνητα και κινητά αρχαία μνημεία

Σύμφωνα με το αρ. 966 του Αστικού Κώδικα:

«Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι τα κοινά σε όλους, τα κοινόχρηστα και τα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών αναγκών»

Σύμφωνα με το αρ. 967 του Αστικού Κώδικα:

«Πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι αιγιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους»

Επίσης σύμφωνα με το αρ. 7 του ν. 3028/00:

«Τα αρχαία ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται έως και το 1453 ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας».

Ο νόμος είναι σαφής, επιπλέον, δε, το ίδιο το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους σε ολομέλεια απεφάνθη με την 111/2000 Γνωμοδότησή του περί του κοινόχρηστου χαρακτήρα της συγκεκριμένης λίμνης, ώστε να μην καταλείπεται καμία αμφιβολία για το ότι στην περίπτωση της Βιστωνίδας εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Η μεταβίβαση της Βιστωνίδας είναι πράξη που αντίκειται στο νόμο, ενώ το αίτημα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης για την έκδοση της υπ' αριθμ. 15/2004 Γνωμοδότησης του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ εντελώς αδικαιολόγητο και αντίθετο στην ήδη εκδοθείσα Γνωμοδότηση 111/2000 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Εξίσου αδικαιολόγητη ήταν και η θετική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία χαρακτηρίστηκε από τους ίδιους τους συντελεστές της ως λανθασμένη. Η έκδοση, δε, γνωμοδότησης από Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου για θέμα που έχει κριθεί διαφορετικά από την Ολομέλεια, χωρίς να παραπεμφθεί εκ νέου το θέμα στην Ολομέλεια, είναι γεγονός ασυνήθιστο και ασύμβατο με την πρακτική του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και ενισχύει τις ενδείξεις για άνωθεν πιέσεις προκειμένου να ανατραπεί από το Δ' Τμήμα η προηγούμενη απόφαση της Ολομελείας που απαγόρευε την μεταβίβαση της Βιστωνίδας.

Από την εξέλιξη των πραγμάτων υπήρξε λανθασμένη εκτίμηση του ΝΣΚ (Κρόμπας 202, 5/11)

Η μη δημοσίευση των Υπουργικών αποφάσεων ανάθεσης στην ΚΕΔ της διαδικασίας των ανταλλαγών

Μεθόδευση συγκάλυψης συνιστά και η μη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αρχικά της υπ' αριθμ. 3822/25-1-2005 ΥΑ (Μπασιάκου) και στη συνέχεια της υπ' αριθμ. 16651/06 ΚΥΑ (Μπασιάκου – Δούκα) περί αναθέσεως στην ΚΕΔ της διαδικασίας των ανταλλαγών. Οι Κυβερνητικές αιτιάσεις περί δήθεν μη υποχρέωσης δημοσίευσης καταρρίπτονται από το ίδιο το γράμμα του νόμου, αλλά και τις θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου, ενώ το γνωμοδοτικό σημείωμα του Νομικού Συμβούλου κ. Μπότσιου που υπεβλήθη από τον τότε Υπουργό κ. Μπασιάκο στην Εξεταστική Επιτροπή αναφέρει ως νομολογία δήθεν επιτρέπουσα τη μη δημοσίευση, μία απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που η ανάγνωσή της αποκαλύπτει πως έχει διαφορετικό περιεχόμενο από αυτό που της αποδίδεται από τον υπογράφοντα νομικό σύμβουλο, αλλά και από τον ίδιο τον κ. Μπασιάκο!

Συγκεκριμένα, ο κ. Μπασιάκος για να δικαιολογήσει τη μη δημοσίευση της υπ' αριθμ. 3822/25-1-05 ΥΑ για τις οργιώδεις ανταλλαγές επικαλέστηκε

και κατέθεσε στη Βουλή Το Γνωμοδοτικό Σημείωμα με αρ. 374/25-1-05 που είχε ζητήσει ο ίδιος από τον κ. Μπότσιο, ότι η συγκεκριμένη απόφαση δεν χρήζει δημοσιεύσεως γιατί αυτή αφορά διαχείριση περιουσίας του Δημοσίου και αναφέρει ως νομολογία την υπ' αριθμ. 3634/2003 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. **Το Συμβούλιο της Επικρατείας ΟΜΩΣ στην απόφασή του αυτή αναφέρεται σε εσωτερικές αποφάσεις της ΚΕΔ, που είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και δεν κάνει καμία αναφορά σε Υπουργικές αποφάσεις! Μόνο για τις αποφάσεις της ΚΕΔ κρίνει ότι δεν είναι εκτελεστές διοικητικές πράξεις! Επιπλέον, η σύνταξη του Γνωμοδοτικού Σημειώματος την 25-1-05, δηλαδή την ίδια μέρα με την έκδοση της μη δημοσιευθείσας απόφασης καταδεικνύει ασυνήθιστη σπουδή για την εγχείρηση ενός «κατά παραγγελία» γνωμοδοτικού σημειώματος και αποτελεί ένδειξη σκόπιμης επιδίωξης της μη δημοσίευσής.**

Η κατάθεση αυτού του εγγράφου στην Εξεταστική Επιτροπή απέτέλεσε σκόπιμη και ευθεία απόπειρα παραπλάνησής της.

Σύμφωνα με την αρχή του διοικητικού δικαίου για την φανερή δράση των οργάνων του Κράτους ΟΛΕΣ οι διοικητικές πράξεις οφείλουν να λαμβάνουν κάποιας μορφής δημοσιότητα:

- Οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις δημοσιεύονται στα ΦΕΚ, εκτός των ρητών εξαιρέσεων του αρ. 8 του ν. 3469/06.
- Οι ατομικές διοικητικές πράξεις κοινοποιούνται.

Οι Υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου είναι κανονιστικές πράξεις (Σύνταγμα 43 παρ. 2). Για την υπ' αριθμ. 3822/05 απόφαση του κ. Μπασιάκου εξουσιοδότηση έχει δοθεί με το αρ. 2 παρ. 1β του ν. 973/79, νομοθετική διάταξη που αναφέρεται και στο ίδιο το προοίμιο της υπουργικής απόφασης.

Στον ν. 3469/06, που κωδικοποιεί προϊσχύουσες διατάξεις, ΠΟΥΘΕΝΑ δεν υπάρχει ρητή εξαίρεση για τη συγκεκριμένη κανονιστική πράξη, υπάρχει μόνο εξαίρεση για τις διακηρύξεις δημοπρασιών, οι οποίες και αυτές υπόκεινται σε κάποια μορφή δημοσίευσης (τοιχοκόλληση, τύπος).

Άλλωστε, ακόμα και οι απλές διακηρύξεις δημοπρασιών για εκποιήσεις ακινήτων του Δημοσίου, σύμφωνα με το ν. 3469/06 οφείλουν να λαμβάνουν, ακριβώς χάριν της εφαρμογής της αρχής της φανερής δράσης του Δημοσίου, κάποιας μορφής δημοσιότητα, ως αντιστάθμισμα της μη υποχρεωτικής δημοσίευσής τους στα ΦΕΚ

Σε κάθε περίπτωση, η υπ' αριθμ. 3822/05 Υπουργική απόφαση ούτε δημοσιεύθηκε στα ΦΕΚ, ούτε σε κάποια εφημερίδα, ούτε τοιχοκολλήθηκε

στις θιγόμενες περιοχές, ούτε κοινοποιήθηκε στους κατοίκους τους, ούτε δόθηκε στις Νομαρχίες εντολή να κοινοποιηθεί, ούτε καν επισυνάπτεται στα συμβόλαια τα οποία αναφέρεται, ούτε δόθηκε στους ενδιαφερόμενους πολίτες, ούτε δόθηκε στους δικηγόρους που τη ζήτησαν, ούτε την είχε η Νομαρχία Θεσσαλονίκης, ούτε καν ικανοποιήθηκε σχετική εισαγγελική παραγγελία για την υποβολή αντιγράφου της!

Δηλαδή, όπως και εάν θέλει να την ονομάσει η Κυβέρνηση Καραμανλή, έπρεπε να διασφαλίσει με τον αντίστοιχο τρόπο τη δημοσιοποίησή της, σύμφωνα με την αρχή της φανεράς δράσης των οργάνων της Διοίκησης. **Πρόκειται για μια απόφαση που όχι μόνο δεν έλαβε καμία απολύτως δημοσιότητα, αλλά αντίθετα συστηματικά αποκρύφτηκε! Η μη δημοσίευσή της καθιστά μη νόμιμη την αιτία των μεταβιβάσεων, δηλαδή την ανταλλαγή και παράνομες τις ίδιες τις μεταβιβάσεις.**

Τα ίδια ισχύουν και για την ΚΥΑ 16651/06 που δεν δημοσιεύθηκε, ο δε ισχυρισμός της Κυβέρνησης ότι δήθεν μια τέτοια δημοσίευση δεν απαιτείται βάσει του ν.3469/06 δεν ευσταθεί για τους παραπάνω λόγους.

Η πολιτική επιλογή της πλήρους απόκρυψής των παραπάνω Υπουργικών αποφάσεων και μάλιστα σε αντίθεση με την πρακτική που ακολουθείται ακόμα και από την ίδια την Κυβέρνηση Καραμανλή για άλλες αναθέσεις εκποίησης στην ΚΕΔ (λχ. ΥΑ ΔΥ8/10-8-04 με υπογραφή των Υπουργών κ.κ. Δούκα και Κακλαμάνη για την ανάθεση στην ΚΕΔ εκποίησης οικοπέδου συνιδιοκτησίας του Υπουργείου Υγείας στη Ν. Φιλαδέλφεια Αττικής, η οποία και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 1506/2004) αποτελεί πλήρη επιβεβαίωση της πρόθεσης συγκάλυψης Κυβερνητικών μεθοδεύσεων που εν γνώσει των αρμοδίων Υπουργών γίνονταν με μη σύννομο τρόπο και για το λόγο αυτό επιδιωκόταν μυστικότητα.

Επιμέρους νομικά ελαττώματα

Οι μη σύννομες διαδικασίες εκτιμήσεων, αλλαγής του χαρακτήρα των εκτάσεων, απόκρυψης του καθεστώτος ιδιαίτερης προστασίας τους ή του αρχαιολογικού χαρακτήρα τους, που αναλύονται σε προηγούμενα κεφάλαια, στο βαθμό που αυτές αντίκεινται σε διάταξη νόμου, επιφέρουν σοβαρά νομικά ελαττώματα στα συμβόλαια των ανταλλαγών και τις μεταβιβάσεις κυριότητας που αποτυπώνονται σε αυτά, ενώ παράλληλα, όπου διαπιστώνεται ψευδής δήλωση των συμβαλλομένων μερών, τα πρόσωπα που παραστάθηκαν στα συμβόλαια πρέπει να ελεγχθούν και ποινικά.

Η ταχύτητα των ανταλλαγών

Στην θητεία μου στο ΝΣΚ έχω γνωρίσει μία ανταλλαγή. Έγινε για 600 μέτρα στο Πόρτο Ύδρα. 15 χρόνια παλεύουν οι άνθρωποι να κάνουν την ανταλλαγή. (Καρούμαλης 48, 11/11)

Η πανθομολογούμενη πρωτοφανής ταχύτητα στη διαδικασία των ανταλλαγών, ταχύτητα χάριν της οποίας ορισμένα συμβόλαια συντάχθηκαν πριν ακόμα ολοκληρωθούν οι νόμιμες διατυπώσεις και η διαδικασία ανάθεσης στην ΚΕΔ, σε συνδυασμό με την προφανή επιμέλεια για την αποσιώπηση των μεθοδεύσεων και των πολιτικών αποφάσεων της Διοίκησης, αποτελεί **επιβεβαίωση κεντρικού σχεδιασμού, συγκεκριμένης στόχευσης και επίγνωσης του μη σύννομου των ενεργειών και για το λόγο αυτό της ανάγκης συγκάλυψής τους.**

Ενδεικτικό των βεβαιωμένων ενεργειών διεκπεραίωσης του σχεδίου ανταλλαγών είναι το γεγονός ότι χρειάστηκε να ακυρωθούν τρία συμβόλαια, τα υπ' αριθμ. 2816/2007, 2822/07 και 2824/07, γιατί τα ακίνητα στην Αμουλιανή και στο Γραμματικό, που με τα συμβόλαια αυτά το Δημόσιο εκχώρησε στην Ι. Μ. Βατοπεδίου δεν του ανήκαν, ενώ σε αυτά περιλαμβάνονταν και ιδιοκτησίες πολιτών.

Το κύρος των συμβολαίων

Αν οι δηλώσεις αντίκεινται σε απαγορευτική διάταξη νόμου, για παράδειγμα αν έρχονταν να μεταβιβάσουν ένα δάσος και να το κατατιμήσουν είναι υποχρεωμένος να απέχει σύμφωνα με το αρθρ. 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων. (Στασινόπουλος, 26, 14/11)

Σύμφωνα με το αρ. 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, **ο Συμβολαιογράφος οφείλει να απέχει από τη σύνταξη πράξης που αντίκειται στο νόμο ή στα χρηστά ήθη (22, 342, 14/11/08).**

Οι συγκεκριμένες συμβολαιογραφικές πράξεις αντίκεινται στο νόμο γιατί εν γνώση τους τα συμβαλλόμενα μέρη, και εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου η ΚΕΔ με εντολή Υπουργών, προχωρούσαν σε ανταλλαγή εκτάσεων που δεν ανήκαν στην Ι. Μ. Βατοπεδίου, ωσάν να ανήκαν σε αυτήν, δηλαδή σε **μεταβιβάσεις χωρίς νόμιμη αιτία.**

Σε κάθε περίπτωση, τα συγκεκριμένα συμβόλαια της κα Πελέκη – Βουλγαράκη **οφείλουν να ελεγχθούν ως προς το κύρος τους**, τόσο για την γενικότερη έλλειψη νόμιμων τίτλων, όσο και για επιμέρους λόγους, όπως λ.χ. για τα συμβόλαια που αφορούσαν εκτάσεις οι οποίες στις εκτιμήσεις του ΣΟΕ είχαν χαρακτηριστεί ως δασικές, η συμβολαιογράφος όφειλε να μην αποδεχθεί τις δηλώσεις των συμβαλλομένων μερών περί αρτίων και οικοδομήσιμων ακινήτων και να ζητήσει από τους συμβαλλόμενους πρώτα να αποταθούν στο αρμόδιο δασαρχείο, καθώς αυτό επιβάλλουν οι διατυπώσεις επιμέλειας στις συναλλαγές για την ιδιομορφία των συγκεκριμένων εκτάσεων (344, 14/11/08)

Είναι αξιοσημείωτο ότι η ίδια η κα Πελέκη αποδίδει το σύνολο των ευθυνών για την ακυρότητα των συμβολαίων στην πολιτική ηγεσία:

Για μένα ήταν πάρα πολύ σημαντικό ότι υπήρχαν οι υπουργικές αποφάσεις. Αν δεν υπήρχαν το πλέον πιθανό είναι ότι θα ζητούσα άδεια από το σύλλογό μου αν μπορώ να προβώ στην σύνταξη αυτών των συμβολαίων, βάσει των χρυσόβουλων ή όχι. (Πελέκη 219, 19/11

Συμπερασματικά, επιβεβαιώνεται ο κεντρικός συντονισμός και η ύπαρξη άνωθεν καθοδήγησης και διαβεβαιώσεων, προκειμένου μια ολόκληρη σειρά από έμπειρους υπαλλήλους και λειτουργούς να προχωρήσει με ενσυνείδητη προχειρότητα και σε αρκετές περιπτώσεις με συνειδητή καταστρατήγηση ρητών νομικών κανόνων, στις ανταλλαγές και στη σύνταξη των συμβολαίων αυτών.

ΙΒ. Προσδιορισμός του ύψους της ζημιάς που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο

Η ζημιά του Ελληνικού Δημοσίου δεν μπορεί να είναι άλλη από την εμπορική αξία των τελικών ακινήτων που περιήλθαν στην ιδιοκτησία της Μονής και κατόπιν πουλήθηκαν.

Το εάν την αξία αυτή την καρπώθηκε η Μονή ή τη μοιράστηκε με τρίτους δεν μας ενδιαφέρει για τον υπολογισμό της ζημιάς του Ελληνικού Δημοσίου. Αυτό που ενδιαφέρει είναι η ζημιά του Δημοσίου που προήλθε από το γεγονός ότι έχασε την ιδιοκτησία των συγκεκριμένων ακινήτων. Και η ζημιά του θα είναι η εμπορική αξία αυτών που έχασε, αφού θα μπορούσε το ίδιο το Δημόσιο εάν ήθελε και τα είχε ακόμη στην κατοχή του να πουλήσει τα συγκεκριμένα ακίνητα στις αγοραίες τιμές τους. Αυτός είναι ο πλέον αντικειμενικός τρόπος υπολογισμού της ζημιάς του Δημοσίου, διότι αφ' ενός τα τελικά ακίνητα περιέχουν όλη την προστιθέμενη αξία που ήταν το αποτέλεσμα των μεθοδεύσεων και των ενεργειών της Μονής και διαφόρων πολιτικών ή δημοσίων υπαλλήλων, και διαφόρων τρίτων και που σκοπό είχε την αύξηση της τιμής τους έτσι ώστε αυτή να πλησιάσει την εμπορική αξία. Αλλά αυτή ακριβώς η αύξηση της εμπορικής αξίας ήταν ίση με την αύξηση της ζημιάς του Ελληνικού Δημοσίου.

Για τα ακίνητα που αναφέρονται στα συμβόλαια ανταλλαγής έχουν γίνει 4 εκτιμήσεις:

- (1) Εκτίμηση της αξίας σύμφωνα με τη δηλωθείσα αντικειμενική αξία
- (2) Η εκτίμηση του ΣΟΕ
- (3) Η αξία που αναγράφεται στο συμβόλαιο
- (4) Η αξία (την ονομάζουν «Ορθή αντικειμενική») βάσει του ελέγχου των δηλώσεων που υπάρχουν στο κάθε συμβόλαιο

Σε μερικά συμβόλαια η αξία #4 προσεγγίζει την αγοραία αξία του ακινήτου που υπάρχει στο συγκεκριμένο συμβόλαιο. Σε πολλά άλλα όμως, οι αντίστοιχες Δ.Ο.Υ. αδυνατούν ή αποφεύγουν τον υπολογισμό της αγοραίας αξίας.

ΟΜΑΔΑ Α

Οικόπεδα ευρισκόμενα στην ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Ελλάδας (συμβόλαια 2195, 2196, 2335, 2800, 2801, 2803, 2814, 2815, 2824)

<u>ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ</u>	<u>ΔΗΛΩΘΕΙΣΑ</u> <u>ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ</u>	<u>ΕΚΤΙΜΗΣΗ</u> <u>ΣΟΕ</u>	<u>ΑΞΙΑ</u> <u>ΔΗΛΩΣΗΣ</u>	<u>ΟΡΘΗ</u> <u>ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ</u>
------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------------

<u>Θεσσαλονίκη</u>				
2195/21.12.2005	6.232.939	12.294.102	12.294.101	6.232.939
2196/21.12.2005	1.192.539	3.394.666	3.394.666	1.192.539
2335/12.04.2006	2.047.068	3.891.610	3.891.610	2.047.068
2800/26.04.2007	1.024.341	1.033.000	1.024.341	1.024.341
2801/26.04.2007	<u>2.806.623</u>	<u>5.460.889</u>	<u>3.701.021</u>	<u>2.825.451</u>
	13.303.509	26.074.267	24.305.739	13.322.337

Νέα Κρήνη

3077/27.03.2008	552.255	3.000.000	3.000.000			3.000.000	
-----------------	---------	-----------	-----------	--	--	-----------	--

Μίκρα

2803/26.04.2007	9.626.638	4.404.344	9.626.638	13.703.802
-----------------	-----------	-----------	-----------	------------

Θέρμη

2813/09.05.2007	1.192.800	1.400.000	1.400.000		1.400.000		
-----------------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	--	--

Πέλλα, Ιερισσός

2814/09.05.2007	63.000	360.000	360.000	118.800
2815/09.05.2007	<u>786.917</u>	<u>265.000</u>	<u>786.917</u>	<u>3.022.574</u>
	849.917	625.000	1.146.917	3.141.374

Στάγαιρα

2824/22.05.2007	774.935	635.769	774.935	774.935
-----------------	---------	---------	---------	---------

ΟΜΑΔΑ Β

Εδώ ανήκουν οικόπεδα, τα οποία στη συνέχεια η Μονή τα αντάλλαξε για να πάρει τα Ολυμπιακά ακίνητα (π.χ., οικόπεδα των συμβολαίων 2802, 2804, 2817, 2819, 2820, 2883)

ΟΜΑΔΑ Γ

Τα ακίνητα της περιοχής Μαραθώνα – Γραμματικό, (συμβόλαιο 3191)

3191/17.07.2008	11.755.966	1.111.378	11.755.966	48.172.608
-----------------	------------	-----------	------------	-------------------

ΟΜΑΔΑ Δ

Τα ακίνητα στην Ουρανούπολη, (συμβόλαιο 2823)

2823/22.05.2007	8.470.695	1.107.044	8.470.695	180.334.149
-----------------	-----------	-----------	-----------	--------------------

Για αυτά υπάρχουν οι εξής εκτιμήσεις της αξίας των, σύμφωνα με τους ορισμούς (1) – (4) που αναφέρουμε στην προηγούμενη παράγραφο:

(1) €8.470.695

(2) €1.107.044

(3) €8.470.695

(4)€180.334.149 (ή €207.480.380) της ΔΥΟ Αρναίας

ΟΜΑΔΑ Ε (Όλα τα υπόλοιπα)

Λαύριο

2821/22.05.2007	891.648	521.882	891.648	891.648
-----------------	---------	---------	---------	---------

ΟΜΑΔΑ ΣΤ (Ολυμπιακά Ακίνητα)

Τα οικόπεδα της ομάδας Β τα χρησιμοποίησε για να πάρει τα Ολυμπιακά ακίνητα (συμβόλαια 2875, 2883)

2875/13.07.2007	13.832.018	30.123.281	30.123.281	54.600.000
2883/20.07.2007	4.528.576	9.890.719		

Η ζημιά του Ελληνικού Δημοσίου είναι ίση με το κόστος κατασκευής του ακινήτου, δηλαδή με €54.600.000 (αφορά το σύνολο των Ολυμπιακών ακινήτων που αναφέρονται στα συμβόλαια 2875, 2883).

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΜΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

<u>ΑΚΙΝΗΤΑ</u>	<u>ΖΗΜΙΑ (€)</u>	<u>ΒΑΣΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ</u>
ΟΜΑΔΑ Α (Θεσ/νίκη, Β. Ελλάδα	35.342.448	ΟΡΘΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ
ΟΜΑΔΑ Γ (Μαραθώνας, Γραμματικό)	48.172.608	ΟΡΘΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ
ΟΜΑΔΑ Δ (ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΗ)	180.334.149	ΑΓΟΡΑΙΑ ΑΞΙΑ
ΟΜΑΔΑ ΣΤ (ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ)	<u>54.600.000</u>	ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΜΙΑ	318.449.205	

Τα ακίνητα των ομάδων Α, Β έχουν εκτιμηθεί με τις αντικειμενικές τους αξίες, έστω έπειτα από παρεμβάσεις των αρμόδιων υπηρεσιών. Πιστεύουμε ότι η αγοραία αξία τους, πολύ πιθανώς, να υπερβαίνει την ορθή αντικειμενική τους. Μια τιμή διπλάσια της αντικειμενικής (π.χ., €167.030.112) δεν θα ήταν μακριά από την πραγματικότητα. Με αυτή την υπόθεση η ζημιά του δημοσίου φθάνει τα **€401.964.261**.

Συμπέρασμα: Από τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα αναλυτικά στο κεφάλαιο Η' του παρόντος, προκύπτει ότι η συνολική ζημιά του Δημοσίου από την υπερεκτίμηση και την υπερεκτίμηση των ανταλλαγέντων ακινήτων υπερβαίνει κατά πολύ το 1 δισεκατομμύριο Ευρώ.

ΙΓ. Παραβάσεις του Ν. 1198/1981 για την εκτός Άθω περιουσία των Μονών του Αγίου Όρους

Οργανική συνέχεια του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου είναι η περαιτέρω διαχείριση των ακινήτων τα οποία αυτή απέκτησε, ως αντάλλαγμα της Λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεών της. Η Μονή δεν εφήρμοσε, αλλά συστηματικά παραβίασε ή περιέγραψε το σχετικό υφιστάμενο από το 1981 κανονιστικό πλαίσιο. Η μεθόδευση που ακολουθήθηκε αποδεικνύει την διαπλοκή η οποία υπήρξε μεταξύ Κυβέρνησης, Μονής και αρεστών στην Κυβέρνηση επιχειρηματιών, ώστε η περαιτέρω διερεύνηση των σχέσεων αυτών, από τις οποίες ζημιώθηκε η περιουσία του Ελληνικού Δημοσίου, να είναι επιβεβλημένη.

Το θεσμικό πλαίσιο

Το θέμα της εκποίησης ή ανταλλαγής των εκτός της περιοχής του Αγίου Όρους ακινήτων ρυθμίζει ο ν. *1198/1981 «περί ρυθμίσεως θεμάτων αναγομένων εις την εκτός του Άθω ακίνητον περιουσίαν των Ι. Μονών του Αγίου Όρους και άλλων τινών διατάξεων»*. Ο νόμος αυτός στο άρθρο 1 επιτρέπει την εκποίηση ή την ανταλλαγή της ανωτέρω περιουσίας κάθε μορφής αδιακρίτως, ήτοι δασικής, αγροτικής, αστικής, ενώ στα άρθρα 2 και επόμενα τίθενται οι σχετικές με την εκποίηση θεσμικές εγγυήσεις:

Η εκποίηση πραγματοποιείται κατόπιν αποφάσεως της Γεροντικής Συνάξεως εκάστης Μονής, λαμβανομένης κατά πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών αυτής, μόνο για λόγους προφανούς ωφελείας τους, όπως επί ακινήτων άνευ προσόδου ή όταν δια του τιμήματος της πώλησεως αντιμετωπίζεται θεραπεία σοβαρής ανάγκης της Ιεράς Μονής (άρθρο 1). Η εκποίηση των ακινήτων αυτών γίνεται δια δημοπρασίας (άρθρο 2). Ο νομοθέτης συνεκτιμώντας τους εθνικούς και θρησκευτικούς λόγους, οι οποίοι επέβαλαν το αναπαλλοτρίωτο των άνω ακινήτων, θέσπισε αυστηρές διατυπώσεις στην εκποίηση τους, όταν αγοραστής δεν είναι το Δημόσιο ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, **η μη τήρηση των οποίων επάγεται ακυρότητα της εκποίησης**, η οποία είναι σχετική, ταχθείσα υπέρ της Ιεράς Μονής και της Ιεράς Κοινότητας (άρθρο 3) (Γνωμοδότηση Εισαγγελέα Πρωτοδικών Χαλκιδικής 846/1986, ΝοΒ 1986. 1261, Ι. Κονιδάρη, ΝοΒ 40.982 επ.), δηλαδή προβλέπεται χάριν της προστασίας των Μονών, ως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Έτσι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η οποία τέθηκε προκειμένου να προστατευθεί η περιουσία του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου που εν προκειμένω είναι οι αγιορείτικες Μονές, δηλαδή για την προστασία δημόσιας περιουσίας, είναι απολύτως απαγορευμένη η εκποίηση της εκτός του Αγίου Όρους περιουσίας τους χωρίς να συντρέχει μία τουλάχιστον από τις τιθέμενες προϋποθέσεις: Οι αγιορείτικες Μονές οφείλουν να αποδεικνύουν,

σε περίπτωση εκποίησης περιουσίας τους, την ωφέλειά τους. Μάλιστα η ακολουθούσα απαρίθμηση στο άρθρο 1, όπως προκύπτει τόσο γραμματικά όσο και τελλολογικά, δεν είναι ενδεικτική αλλά αποκλειστική.

Η «προφανής ωφέλεια» καθορίζεται από τον νόμο και περιορίζεται α) στην περίπτωση που ένα ακίνητο δεν αποφέρει προσόδους, οπότε μόνη προσοδοφόρος λύση είναι η εκποίηση και β) στην περίπτωση κατά την οποία το προϊόν της εκποίησης διατίθεται για την αντιμετώπιση σοβαρής ανάγκης της Μονής. Στην δεύτερη αυτή περίπτωση είναι απαραίτητος ο ακριβής προσδιορισμός της ανάγκης αυτής και η αποτύπωσή της σε όλα τα σχετικά διακηρυκτικά και συμβατικά κείμενα. Για παράδειγμα, η ανοικοδόμηση των κελιών μετά από καταστροφή τους, η αγιογράφηση, η δημιουργία νέων εγκαταστάσεων κλπ

Επισημαίνουμε ότι με βάση την διάταξη του άρθρου 181 του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους, θεσπίζεται το αναπαλλοτρίωτο της ακίνητης περιουσίας των Ιερών Μονών του Αγίου Όρους, το οποίο κάμπτεται εφόσον τηρηθεί γι' αυτό ο απαιτούμενος τύπος. Ο τύπος αυτός επιτρέπει την κατ' εξαίρεση εκποίηση της εκτός Αγίου Όρους ακίνητης περιουσίας των Ιερών Μονών, δυνάμει ειδικής πληρεξουσιότητας («πρατηρίου γράμματος»), η οποία να βεβαιώνει ότι α) πραγματοποιήθηκε έρευνα η οποία εγγυάται το αζήμιο της εκποιήσεως, β) ότι συντρέχει εύλογη αιτία, γ) ότι το εκποιούμενο κτήμα είναι απρόσοδο δ) ότι η εκποίηση είναι επωφελής για την Ιερά Μονή και ε) την σοβαρή ανάγκη της Μονής .

Σε κάθε περίπτωση ο νομοθέτης, πέρα από την διαφάνεια και την προστασία της περιουσίας των μονών ως δημόσιας περιουσίας, προνοεί και για την διαφύλαξη του μοναστικού ήθους, μέσα από την αποθάρρυνση πρακτικών που θα μετέτρεπαν τους μοναχούς και τις μονές σε επιχειρήσεις κτηματομεσιτικών συναλλαγών. Με την έννοια αυτή ως ένα βαθμό το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο θα πρέπει να ερμηνεύεται με τον στενότερο δυνατό τρόπο, λόγω του ότι πρόκειται περί εκκλησιαστικής περιουσίας, υπό το φως των σχετικών Κανόνων της Εκκλησίας, ιδίως του 12^{ου} Κανόνα της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου. Ο Κανόνας αυτός, κάνοντας αναγωγή και στον ΛΗ' Κανόνα των Αγίων Αποστόλων, απαγορεύει με την απειλή βαρύτατων εκκλησιαστικών ποινών, την εκποίηση εκκλησιαστικής περιουσίας σε ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες, θεωρώντας ότι αυτή θα πρέπει να διατίθεται με κριτήρια κοινωνικά, για την ενίσχυση των οικονομικά ασθενέστερων.

Οι παραβιάσεις του νόμου

Η Μονή Βατοπεδίου λοιπόν, αφού ολοκληρώθηκαν οι ανταλλαγές ακινήτων με το Δημόσιο, προχώρησε τουλάχιστον τρεις φορές σε εκποίηση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων της, ευρισκόμενων εκτός Αγίου Όρους.

Στο πρώτο στάδιο εκποιήθηκαν ακίνητα με την μέθοδο της αντιπαροχής και με «πρόχειρο» πλειστηριασμό, διαδικασία καταφανέστατα έκνομη, διότι παραβιάστηκαν οι διατάξεις του Ν. 1198/1981, και τα ακίνητα αυτά περιήλθαν στην κατασκευαστική εταιρία ΔΟΥΡΟΣ Ο. Ε. και άλλες εταιρίες. Όχι μόνο δεν αποδεικνύεται το όφελος της Μονής, όπως επιτάσσει ο νόμος, αλλά είναι προφανές ότι απωλέσθηκε το τεράστιο ποσόν που θα συνεπαγόταν η πώληση των καθ' έκαστο οικοπέδων σε ενδιαφερόμενους κατασκευαστές ή ιδιώτες με δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό. Πέραν τούτου αυτή καθ' αυτή η αντιπαροχή συνεπάγεται μεταβίβαση οριζοντίων ιδιοκτησιών στον κατασκευαστή, εν προκειμένω στην ΔΟΥΡΟΣ Ο. Ε., μεταβίβαση για την οποία απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών εκπλειστηρίασης που προβλέπονται από τον Ν. 1198/1981.

Όμως και οι πλειοδοτικοί διαγωνισμοί στους οποίους ακολούθως προήλθε η Μονή, προκειμένου να καλύψει τυπικά τις υποχρεώσεις της έναντι της κείμενης νομοθεσίας, ήταν από την αρχή φαλκιδευμένοι, διότι η Μονή, μέσα από παρένθετα πρόσωπα, όπως ο επενδυτικός της σύμβουλος κ. Άθως Κοιρανίδης και ο νομικός της σύμβουλος κ. Χατζηαλεξάνδρου, προέβαινε συστηματικά σε επιλεκτική ενημέρωση επιχειρηματικών ομίλων, οι οποίοι, εν τέλει εμφανίζονται να επωφελούνται από την προνομιακή τους πληροφόρηση και αποκτούν τα προσφερόμενα προς εκποίηση ακίνητα.

Η συναλλαγή με τον Όμιλο Πάπιστα

Ο κ. Αθανάσιος Πάπιστας, ο όμιλος του οποίου απέκτησε τελικά την μερίδα του λέοντος από τα εκποιηθέντα ακίνητα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή: *«Τον Οκτώβριο του 2006 ο κ. Κοιρανίδης με ενημέρωσε ότι στην περιοχή της Θεσσαλονίκης θα βγουν κάποια ακίνητα σε δημοπρασία από το Άγιο Όρος.»* (σελ. 75 Πρακτικών της 17^{ης} Νοεμβρίου 2008). Σύμφωνα με την ίδια κατάθεση, προκειμένου να αισθάνεται διασφαλισμένη η Μονή Βατοπεδίου, στις 5 Νοεμβρίου 2006 αποφασίσθηκε να ιδρυθεί η εταιρία «Ανθεμιάς», στην διοίκηση της οποίας μετείχε ο κ. Χατζηαλεξάνδρου, ενώ η Μονή μετείχε στο μετοχικό κεφάλαιο με 30%.

Ακολούθησε η εκπλειστηρίαση 64 ακινήτων, στο γραφείο του κ. Χατζηαλεξάνδρου, με προφανέστατα ελάχιστες εγγυήσεις διαφάνειας και αξιοπιστίας, καθώς, ενώ εκποιούνταν δημόσια περιουσία, οι εγγυήσεις δημοσιότητας και διαφάνειας που παρασχέθηκαν ήσαν οι ελάχιστες δυνατές και πάντως προφανέστατα αναντίστοιχες με την τεράστια οικονομική αξία των εκποιουμένων. Είναι χαρακτηριστικό ότι το πρόγραμμα πλειστηριασμού δημοσιοποιήθηκε σε εφημερίδες περιορισμένης κυκλοφορίας, την «Αυριανή» και την «Εγνατία», προφανώς με τον σκοπό να ελεγχθεί η διάχυση της σχετικής πληροφορίας. Ως αποτέλεσμα της μεθόδευσης αυτής στον πλειστηριασμό παρουσιάσθηκε μόνον η εταιρία ΔΟΥΡΟΣ Ο. Ε., εταιρία η

οποία είχε ήδη συναλλαγεί με την Μονή, αναλαμβάνοντας ανοικοδομήσεις σε οικοπέδα εξ ανταλλαγής με την μέθοδο της αντιπαροχής, και η οποία προσέφερε το ποσόν των 10 εκατομμυρίων Ευρώ. Η Μονή θεώρησε ασύμφορη την προσφορά και ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος. Επιπλέον σοβαρότατα ερωτηματικά προκαλεί το γεγονός ότι προκηρύχθηκε πλειοδοτικός διαγωνισμός για το σύνολο των 64 οικοπέδων, ενώ κάτι τέτοιο δεν ήταν επιβεβλημένο ούτε από την γεωγραφική τους ενότητα, η οποία δεν υφίσταται, ούτε από την επιδίωξη υψηλότερου τιμήματος, αφού είναι γνωστό ότι η μαζική πώληση μειώνει το τίμημα. Υπενθυμίζουμε ότι τα προς εκποίηση ακίνητα ευρίσκονται σε τέσσερεις διαφορετικούς Δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και μάλιστα σε Δήμους όπου η αξία της γης είναι εκ των υψηλότερων της περιοχής. Συνάγεται λοιπόν ευθέως ότι η εξατομικευμένη εκποίηση θα απέφερε τουλάχιστον τετραπλάσιο τίμημα στην Μονή, κατά τις εκτιμήσεις κτηματομεσιτών της περιοχής. Η ζημία της περιουσίας της Μονής είναι πρόδηλη, σε όφελος τρίτων και με δική της επιλογή.

Ακολούθως στις 15 Νοεμβρίου 2006 λαμβάνει νομική υπόσταση η «Ανθεμιάς»

Ο κ. Πάπιστας παραδέχθηκε ότι είχε ευθεία επικοινωνία και με την ίδια την Μονή, μέσω του μοναχού Ευδόκιμου, προς την οποία εκδήλωσε την επιθυμία να προσφέρει υψηλότερη προσφορά.

Βέβαια είναι εντελώς υποκριτικό και προσχηματικό να μιλούμε για σημαντικά υψηλότερη προσφορά, διότι, αν υπολογισθεί ότι σε αυτήν συμμετέχει κατά 30% η εκποιούσα Μονή, το ποσόν που τελικά εισπράττει από τα 16.700.000 ευρώ είναι 11.690.000 ευρώ, ήτοι κατά 15% περίπου μεγαλύτερο τίμημα, ενώ υπήρχε η ευχέρεια τμηματικής εκποίησης, η οποία θα απέφερε κατά την κοινή πείρα πολύ μεγαλύτερο τίμημα εις όφελος της Μονής.

Σοβαρά ερωτηματικά εγείρονται σε σχέση με την τήρηση των λοιπών όρων διαφάνειας της πλειοδοτικής διαδικασίας, καθώς στο σχετικό συμβόλαιο με αρ. 22.006 της 15^{ης} Φεβρουαρίου 2007 της συμβολαιογράφου Δήμητρας Τσατσαρέλη – Θεοδώρου, περιέχονται ψευδή στοιχεία, ενώ δεν αναφέρονται τα στοιχεία που προβλέπονται από τον νόμο, και συγκεκριμένα:

Α. Δεν αιτιολογείται επαρκώς η ανάγκη για εκποίηση του ακινήτου εκ μέρους της Μονής

Β. Δεν αναφέρονται τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία της κατά νόμο αρμόδιας για την διενέργεια του πλειοδοτικού διαγωνισμού τριμελούς επιτροπής, από δύο εκπροσώπους της Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους και έναν εκπρόσωπο της ενδιαφερομένης Μονής.

Γ. Αναφέρεται ψευδώς ότι «τελευταίος πλειοδότης ήταν η εταιρία «Θ. και Α. Δούρος Ο. Ε.», ενώ το αληθές, όπως προέκυψε από τις μαρτυρίες των κ. Πάπιστα, Χατζηαλεξάνδρου και Κοιρανίδη, ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, η εν λόγω εταιρία ήταν η μόνη η οποία κατέθεσε προσφορές.

Περαιτέρω κατέστη προφανές από το σύνολο των εγγράφων και των καταθέσεων ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, ότι ο πλειοδοτικός διαγωνισμός ήταν προσχηματικός, καθώς η Μονή, τόσο απ' ευθείας, δια του μοναχού Ευδόκιμου, όσο και μέσω των κ. Κοιρανίδη και Χατζηαλεξάνδρου, είχε ήδη προέλθει σε συμφωνία με τον κ. Πάπιστα ώστε τα 64 συγκεκριμένα ακίνητα να περιέλθουν σε εταιρία συμφερόντων του, πολύ πριν την διενέργεια του διαγωνισμού. Μάλιστα ο κ. Πάπιστας είχε ήδη απευθυνθεί σε εξειδικευμένο διεθνή οίκο για την εκτίμηση των ακινήτων, ενώ η μονή μαζί με τον επιχειρηματία, προέβη στην σύσταση της εταιρίας η οποία εν τέλει απέκτησε τα ακίνητα. Στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας αυτής (ΑΝΘΕΜΙΑΣ) μετείχε ο εκ των νομικών παραστατών της κ. Χατζηαλεξάνδρου. Η δημοσίευση του προγράμματος πλειστηριασμού επελέγη να γίνει στις εφημερίδες «Αυριανή» και «Εγνατία», μικρής κυκλοφορίας, προφανώς σε μία προσπάθεια παράκαμψης της σχετικής νομοθετικής πρόνοιας, ώστε να μην ενημερωθούν άλλοι ισχυροί οικονομικοί παράγοντες, που θα μπορούσαν να μετάσχουν στον πλειστηριασμό.

Ανάλογη τακτική ακολούθησε η Μονή και στην περίπτωση της εκποίησης του Ολυμπιακού Ακινήτου, για την απόκτηση του οποίου, είχε προβάλει την πρόθεσή της να δημιουργήσει δήθεν και να στεγάσει ένα πολιτιστικό ίδρυμα και ένα ινστιτούτο. Και πάλι επελέγησαν για την δημοσίευση του προγράμματος πλειστηριασμού εφημερίδες χαμηλής κυκλοφορίας και συγκεκριμένα οι εφημερίδες «Αυριανή», «Αυριανή Μακεδονίας – Θράκης» και «Αυριανή της Κυριακής». Και πάλι οι δύο διενεργηθέντες διαγωνισμοί δεν ευδοκίμησαν, καθώς στην πρώτη διεξαγωγή στις 5 Δεκεμβρίου 2007 δεν υπήρξε καμία προσφορά, ενώ στην επανάληψη παρουσιάστηκε μόνον η εταιρία «GDS SA», με προσφορά ύψους 35 εκατομμυρίων Ευρώ. Η εταιρία «GDS SA» είναι συμφερόντων Σαχπαζίδη, δηλαδή ενός προσώπου με το οποίο η Μονή έχει εξαιρετικά σημαντικές οικονομικές συναλλαγές, οι οποίες μάλιστα δεν έχουν δικαιολογηθεί, ενώ έχει τεκμηριωθεί ότι είχε εξαιρετικά μικρό εταιρικό κεφάλαιο για να συμμετέχει σε αγορά ακινήτου τόσο μεγάλης αξίας. Έτσι το ακίνητο κατέληξε στην εταιρία “NOLIDEN LIMITED”, η οποία προσέφερε 41 εκατομμύρια Ευρώ. Ίσως στην επιλογή να βοήθησε η παράλληλη προσφορά των επί πλέον 9 εκατομμυρίων Ευρώ, τα οποία δεν καλύπτονται από κανένα συμβατικό κείμενο.

Και στην περίπτωση αυτή ουδεμία αναφορά γίνεται στην κατά νόμο απαραίτητη για το κύρος της εκποίησης αναφορά σε ανάγκη της Μονής ή στο μη προσοδοφόρο του ακινήτου.

Μάλιστα ο εξαιρετικά περίεργος τρόπος μεταβίβασης του Ολυμπιακού ακινήτου αποτέλεσε την πρώτη αφορμή για την ενασχόληση του Τύπου, ηλεκτρονικού και έντυπου, με το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου, καθώς οι εκπρόσωποί του δεν έβρισκαν ικανοποιητικές τις απαντήσεις της Μονής για την υπόθεση αυτή. Ένα χαρακτηριστικό σημείο είναι ότι στα συμβόλαια, τόσο σ' αυτό με το οποίο αποκτά η Μονή το ακίνητο, όσο και σε εκείνο με το οποίο το ακίνητο εκποιείται, δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στην αιτία κτήσης του, δηλαδή στην υποτιθέμενη στέγαση Ιδρύματος και Ινστιτούτου.

ΙΔ. Περίπτωση κτιρίου κεντρικής υπηρεσίας Υπουργείου Απασχόλησης (Ολυμπιακό Ακίνητο Θρακομακεδόνων)

Το λεγόμενο «Ολυμπιακό Ακίνητο» είναι ένα συγκρότημα κτιρίων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, το οποίο εξ αρχής προορίζετο για κτίριο του τότε Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (σήμερα Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας). Το γεγονός αυτό προκύπτει από την με αρ. πρωτ. 4877/312/17-6-2003 οικοδομική άδεια κατασκευής των κτιρίων, στην οποία αναγράφεται «Οικοδομική άδεια κατασκευής συγκροτήματος κτιρίων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, στη θέση Λεκάνες του Δήμου Αχαρνών». Δηλαδή, το συγκεκριμένο συγκρότημα θα είχε προσωρινή χρήση για την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά ο εξ αρχής σκοπός, προορισμός και σχεδιασμός ήταν αυτός της χρήσης του ως κτιρίου του Υπουργείου Απασχόλησης. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε, μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες εκτελέστηκαν και συγκεκριμένες εργασίες προσαρμογής του στην μεταολυμπιακή χρήση.

Σχετικά με την μετεγκατάσταση στο κτίριο αυτό του Υπουργείου Απασχόλησης, συγκροτήθηκαν πέντε (5) Επιτροπές από τους τότε Υπουργούς Απασχόλησης κ.κ. Πάνο Παναγιωτόπουλο και Σάββα Τσιτουρίδη με ισάριθμες αποφάσεις τους, οι τέσσερις (4) πρώτες των οποίων του κ. Παναγιωτόπουλου: 94291/28-7-2004, 165147/26-9-2005, 165148/26-9-2005, 165149/26-9-2005 και 91801/27-3-2006. Εκτός αυτών, ήταν έτοιμη και η διακήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού για την προμήθεια επίπλων γραφείου για το νέο κτίριο του Υπουργείου Απασχόλησης.

Όπως κατέθεσε στην Επιτροπή ο πρώην Υπουργός κ. Σάββας Τσιτουρίδης, η μετεγκατάσταση του Υπουργείου Απασχόλησης στο Ολυμπιακό Ακίνητο ήταν σε εξέλιξη και οπωσδήποτε δεν είχε απορριφθεί μέχρι τότε που ο ίδιος ήταν Υπουργός Απασχόλησης (1-5-2007).

Παρότι, κατά τα ανωτέρω, ήταν σε εξέλιξη η διαδικασία μετεγκατάστασης, παράλληλα συνέβαιναν, εν αγνοία του Υπουργού, τα επόμενα:

- α. Η ΚΕΔ, με το με αρ. πρωτ. 7526/13-2-2007 έγγραφό της προς το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών, ζήτησε να εκτιμηθεί η αξία του ακινήτου.
- β. Το Δ.Σ. της ΚΕΔ, με απόφασή του της 27-3-2007, αποφάσισε τη μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου.

Όπως κατέθεσε ο κ. Τσιτουρίδης, τα ανωτέρω τα πληροφορήθηκε από τις εφημερίδες, εκ των υστέρων.

Ως αφετηρία των ανωτέρω ενεργειών της ΚΕΔ, που εγίνοντο ερήμην του Υπουργού Απασχόλησης, προβάλλεται η από 7-12-2006 επιστολή της Μονής Βατοπεδίου προς την ΚΕΔ, δια της οποίας η Μονή γνωστοποίησε το ενδιαφέρον της για την εξεύρεση γραφειακών χώρων 20.000 τ.μ. στο Νομό Αττικής, προκειμένου να στεγάσει τις ανάγκες ενός υπό σύσταση (υποτίθεται) κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία «ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ», καθώς και ενός ινστιτούτου με την επωνυμία «ΑΓΙΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ». Αυτή ήταν η φαιδρή δικαιολογία για την όλη μεθόδευση της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή και εν συνεχεία σε τρίτους, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την κατάθεση του μοναχού Ευδόκιμου, ο οποίος είπε ότι η ΚΕΔ πρότεινε το Ολυμπιακό Ακίνητο στη Μονή.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι τα περί εγκατάστασης στο Ολυμπιακό Ακίνητο ιδρύματος και ινστιτούτου, ουδόλως αναφέρονται στο συμβόλαιο μεταβίβασης του ακινήτου προς τη Μονή Βατοπεδίου. Πέραν αυτού, η υπόψη μεταβίβαση χωρίς διαγωνιστική διαδικασία και χωρίς όρο στο συμβόλαιο ότι το ακίνητο θα χρησιμοποιηθεί για σκοπούς κοινής ωφέλειας, ελέγχεται ως αμφίβολης νομιμότητας εν όψει του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 973/1974, όπως ισχύει.

Μετά την αλλαγή Υπουργού στο Υπουργείο Απασχόλησης και συγκεκριμένα επί Υπουργείας του κ. Βασίλη Μαγγίνα, απεστάλη από τον Γενικό Γραμματέα κ. Δημήτρη Κοντό η με αρ. πρωτ. 716/28-6-2007 επιστολή του προς την ΚΕΔ, δια της οποίας ανακοινώθηκε ότι το Υπουργείο δεν θα μεταφερθεί στο Ολυμπιακό Ακίνητο. Η ως άνω επιστολή εστάλη στην ΚΕΔ 4 μήνες μετά την αίτηση της ΚΕΔ προς το ΣΟΕ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου και 3 μήνες μετά την απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔ περί μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου! **Σημειώνεται ότι ο κ. Δημήτρης Κοντός τυγχάνει εκλεγμένο μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου της Ν.Δ. από τον Ιούλιο του 2001.**

Είναι προφανές από τα ανωτέρω ότι είχε δρομολογηθεί, με την πολιτική έγκριση και κάλυψη άλλου κυβερνητικού κέντρου, η παραχώρηση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου, ερήμην του αρμόδιου Υπουργού κ. Σάββα Τσιτουρίδη. Αξίζει να τονιστεί ότι το Ολυμπιακό Ακίνητο είναι το μοναδικό από τα 260 ανταλλαγέντα ακίνητα που ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Δεκαπέντε (15) μέρες μετά το ως άνω έγγραφο του κ. Κοντού, συντάσσεται το συμβόλαιο μεταβίβασης (ανταλλαγής) του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου (συμβόλαιο με αρ. 2875/13-7-2007 της συμβολαιογράφου Αθηνών Αικατερίνης Πελέκη – Βουλγαράκη). Με το συμβόλαιο αυτό μεταβιβάζεται το 74,95% εξ αδιαιρέτου των κτιρίων του Ολυμπιακού Ακινήτου, μετά δε από μια εβδομάδα, μεταβιβάζεται και το

υπόλοιπο 25,05% εξ αδιαιρέτου (συμβόλαιο με αρ. 2883/20-7-2007 της ίδιας συμβολαιογράφου). Προκειμένου να επιτευχθούν αυτές οι ανταλλαγές, η Μονή Βατοπεδίου επιστρέφει στο Ελληνικό Δημόσιο 95 ακίνητα που της είχαν μεταβιβαστεί με προγενέστερα συμβόλαια της κας Πελέκη, στο πλαίσιο των ανταλλαγών.

Από την ανωτέρω αλληλουχία των ημερομηνιών, προκύπτει ότι ήταν όλα έτοιμα για την μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου, η οποία ολοκληρώθηκε αμέσως μόλις εστάλη η ως άνω επιστολή του Γενικού Γραμματέα κ. Δημητρίου Κοντού.

Το προαναφερθέν περί έγκρισης της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου από άλλο κυβερνητικό κέντρο και συγκεκριμένα τουλάχιστον από τον εποπτεύοντα την ΚΕΔ Υφυπουργό κ. Πέτρο Δούκα, ενισχύεται από το γεγονός ότι αυτή η μεταβίβαση (ανταλλαγή) του Ολυμπιακού Ακινήτου υπερβαίνει τα όρια της Υπουργικής Απόφασης Μπασιάκου (3822/25-1-05) και της κοινής Υπουργικής Απόφασης Δούκα – Μπασιάκου (16651/26-7-2006). Οι αποφάσεις αυτές, με τις οποίες εγκρίνεται η διαδικασία των ανταλλαγών, αναφέρονται σε ακίνητα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Δεδομένου ότι το Ολυμπιακό Ακίνητο δεν ανήκει στην αρμοδιότητα αυτού του Υπουργείου, αλλά του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, είναι προφανές ότι δεν υπήρχε τυπική, αλλά υπήρχε ουσιαστική πολιτική έγκριση και κάλυψη για την μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου.

Ο κ. Κ. Γκράτζιος (Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ) και ο κ. Πέτρος Δούκας αρνούνται στις καταθέσεις τους ότι υπήρχε έγκριση για την μεταβίβαση του συγκεκριμένου ακινήτου, όμως οι ισχυρισμοί αυτοί δεν μπορούν να γίνουν πιστευτοί, δεδομένου ότι:

- α. Για ένα ακίνητο τόσο μεγάλης αξίας, όσο το ως άνω Ολυμπιακό Ακίνητο, κανένας Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ δεν θα έπαιρνε την ευθύνη της μεταβίβασής του χωρίς την έγκριση της πολιτικής ηγεσίας.
- β. Όπως προκύπτει από τις καταθέσεις του κ. Γεωργίου Ξηραδάκη, πρώην Προέδρου της ΚΕΔ και του κ. Πέτρου Δούκα, ο κ. Δούκας είχε ορίσει τον Διευθυντή του κ. Γιάννη Τσούτσο ως αρμόδιο έναντι της ΚΕΔ για τις ανταλλαγές των ακινήτων. Άρα ο κ. Δούκας είχε γνώση της παραχώρησης του Ολυμπιακού Ακινήτου, τουλάχιστον μέσω του Διευθυντή του.
- γ. Όπως προκύπτει από το με αρ. πρωτ. 9026/4654/1-8-2007 έγγραφο της ΚΕΔ προς το γραφείο του κ. Δούκα, τα ως άνω συμβόλαια μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου προς τη Μονή Βατοπεδίου (συμβόλαια της 13-7-07 και της 20-7-07) γνωστοποιήθηκαν αμέσως στο γραφείο του Υφυπουργού κ. Δούκα και μάλιστα του διαβιβάστηκαν και αντίγραφα αυτών.

Οι ισχυρισμοί των κ.κ. Δ. Κοντού, Κ. Γκράτζιου και Β. Μαγγίνα ότι το ως άνω Ολυμπιακό Ακίνητο δεν ανταποκρινόταν στην κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του Υπουργείου Απασχόλησης και στην εξυπηρέτηση των υπαλλήλων και των πολιτών, ελέγχονται ως προς την σοβαρότητά τους και δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτοί δεδομένου ότι:

- α. Το Ολυμπιακό Ακίνητο εξαρχής προοριζότο για κτίριο του Υπουργείου Απασχόλησης.
- β. Εξαρχής ήσαν γνωστές οι δυνατότητες του κτιρίου.
- γ. Οι δύο προηγούμενοι Υπουργοί (Παναγιωτόπουλος και Τσιτουρίδης) είχαν δρομολογήσει την μετεγκατάσταση στο Ολυμπιακό Ακίνητο του Υπουργείου Απασχόλησης.
- δ. Ουδείς μπορεί να ισχυριστεί με σοβαρότητα ότι αντελήφθη ότι το κτίριο δεν είναι κατάλληλο για το Υπουργείο Απασχόλησης, τρία χρόνια μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και συγκεκριμένα τον Ιούνιο του 2007. Αυτό ισχύει ιδιαίτερος και κυρίως για τον Γενικό Γραμματέα κ. Δημήτρη Κοντό, ο οποίος ορίστηκε Πρόεδρος της Επιτροπής μεταφοράς του Υπουργείου Απασχόλησης στο Ολυμπιακό Ακίνητο ήδη από τις 28 Ιουλίου 2004, βάσει της απόφασης 94291 του τότε Υπουργού Πάνου Παναγιωτόπουλου.

Λίγους μήνες μετά την ανταλλαγή, η Μονή Βατοπεδίου μεταβίβασε το Ολυμπιακό Ακίνητο στην Κυπριακή εταιρεία NOLIDEN LIMITED, αποκομίζοντας μεγάλα κέρδη, γεγονός που ενισχύει ιδιαίτερα τα προαναφερθέντα περί μεθόδευσης παραχώρησης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου με κίνητρα που δεν είχαν καμία σχέση με το δημόσιο συμφέρον.

Της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη NOLIDEN προηγήθηκε προσχηματική διαδικασία εκποίησης του με διακήρυξη και ανοιχτό διαγωνισμό από τη Μονή Βατοπεδίου, με αποτέλεσμα στον διαγωνισμό να κατατεθεί μόνο μια προσφορά, να κριθεί αυτή ως μη συμφέρουσα και εν συνεχεία να εμφανιστεί η εταιρεία NOLIDEN, η οποία και το αγόρασε.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι η αγοράστρια εταιρεία NOLIDEN ζήτησε να επιτραπεί για το Ολυμπιακό Ακίνητο η δυνατότητα χρήσης του για στέγαση ιδιωτικής κλινικής (έγγραφα της NOLIDEN με ημερομηνία 7-7-2008 και 25-7-2008 προς τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ανατολικής Αττικής και προς τη Διεύθυνση Πολεοδομίας Αχαρνών). Χαρακτηριστικό είναι ότι, όπως κατέθεσε στην Εξεταστική Επιτροπή ο εκ των μετόχων της NOLIDEN κ. Τζανής, αγόρασαν το ακίνητο παρότι γνώριζαν ότι βάσει της οικοδομικής άδειας δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως ιδιωτική κλινική – θεραπευτήριο. Δηλαδή η NOLIDEN αγόρασε ένα ακίνητο, στο οποίο ήθελε να ιδρύσει ιδιωτική κλινική – θεραπευτήριο, παρότι η

οικοδομική άδεια του συγκεκριμένου ακινήτου δεν το επέτρεπε. Προφανώς απέβλεπαν στην έκδοση των αναγκαίων πράξεων και αποφάσεων που θα τους επέτρεπαν την αλλαγή χρήσης. Όταν θα επετυγχάνετο η αλλαγή χρήσης, η αξία του ακινήτου θα πολλαπλασιαζόταν.

Η δυνατότητα που υπήρχε να πολλαπλασιαστεί η αξία του ακινήτου απεμπολήθηκε από την ΚΕΔ και το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, που θα μπορούσαν αντί να ανταλλάξουν το ακίνητο με τη Μονή, να φροντίσουν και να επιτύχουν περισσότερες χρήσεις για το συγκεκριμένο ακίνητο και εν συνεχεία να το πουλήσουν με διαγωνιστική διαδικασία σε πολλαπλάσια τιμή, εάν υποθέσουμε ότι δεν ήταν κατάλληλο για την στέγαση του Υπουργείου Απασχόλησης. Με τις μεθοδεύσεις αυτές, αφενός το Υπουργείο Απασχόλησης στερήθηκε ενός νέου κτιρίου και αφετέρου το Ελληνικό Δημόσιο απώλεσε σημαντικά έσοδα, που θα μπορούσε να αποκομίσει από την πώληση του ακινήτου με ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία.

Τα αναφερόμενα από τον κ. Γκράτζιο περί επιβάρυνσης της ΚΕΔ από τις δόσεις δανείου που αφορούσε το εν λόγω ακίνητο, και αληθή υποτιθέμενα, ουδεμία επιρροή ασκούν στα πιο πάνω συμπεράσματα, δεδομένου ότι ουδόλως η Μονή ανέλαβε το βάρος αυτού του δανείου. Άρα **και** το Ολυμπιακό Ακίνητο «έφυγε» **και** το δάνειο έμεινε στην ΚΕΔ.

Το προβαλλόμενο από τον κ. Δημήτρη Κοντό επιχείρημα περί αντιδράσεων των εργαζομένων για την μεταφορά του Υπουργείου στο Ολυμπιακό Ακίνητο ουσιαστικά διαψεύδεται από τον κ. Β. Μαγγίνα, ο οποίος κατέθεσε ότι οι αντιρρήσεις των εργαζομένων δεν έπαιξαν πρωτεύοντα και κρίσιμο ρόλο για την ματαίωση της μετεγκατάστασης του Υπουργείου. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός ότι το Ολυμπιακό Ακίνητο δεν επαρκούσε για την στέγαση του συνόλου των υπαλλήλων του Υπουργείου Απασχόλησης, και αληθής υποτιθέμενος, δεν αποτελεί λόγο για την ματαίωση της μετεγκατάστασης, δεδομένου ότι μπορούσε να μεταφερθεί στο Ολυμπιακό Ακίνητο το μεγαλύτερο μέρος των υπηρεσιών και των υπαλλήλων, που στεγάζονταν (και εξακολουθούν να στεγάζονται) σε έξι διαφορετικά και διάσπαρτα κτίρια, ενδεχομένως δε να έμενε και ένα κτίριο στο κέντρο της Αθήνας για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Χαρακτηριστικό είναι ότι, σύμφωνα με την κατάθεση του κ. Κοντού, δεν υπήρξε Υπηρεσιακή εισήγηση για την ματαίωση της μετεγκατάστασης, αλλά μόνο πολιτική απόφαση.

Προξενεί εντύπωση η επιμονή του κ. Γκράτζιου σχετικά με την παραχώρηση του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου, δεδομένου ότι, εκτός των ως άνω ενεργειών στις οποίες προέβη ερήμην του Υπουργού Απασχόλησης, με προσωπικές του επιστολές προς τον κ. Τσιτουρίδη και τον κ. Μαγγίνα, αλλά και με προσωπική του επίσκεψη στον κ. Τσιτουρίδη, συνοδευόμενος από τους Εφραίμ και Αρσένιο, τον Μάρτιο του 2007,

προωθούσε την «απεμπλοκή» του Υπουργείου Απασχόλησης από το Ολυμπιακό Ακίνητο, με σκοπό την μεταβίβαση αυτού στη Μονή Βατοπεδίου. Είναι λογικό ότι ο κ. Γκράτζιος προέβαινε σε αυτές τις ενέργειες έχοντας την έγκριση και κάλυψη τουλάχιστον του προϊσταμένου του Υφυπουργού κ. Δούκα. Εν τέλει ο σχεδιασμός ολοκληρώθηκε με την πολιτική έγκριση του κ. Μαγγίνα, επί των ημερών του οποίου εγκαταλείφθηκε η μετεγκατάσταση του Υπουργείου Απασχόλησης στο Ολυμπιακό Ακίνητο.

Συμπερασματικά, η μεθόδευση της παραχώρησης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου και εν συνεχεία σε τρίτους ιδιώτες ήταν αφενός αδικαιολόγητη και αφετέρου ζημιογόνα για το ελληνικό δημόσιο. Η μεθόδευση αυτή προκύπτει λογικά ότι έγινε με πολιτική απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης Β. Μαγγίνα, με την έγκριση και πολιτική κάλυψη του αρμόδιου για το ακίνητο αυτού Υφυπουργού κ. Πέτρου Δούκα και με την άμεση συνδρομή προσώπων του σκληρού πυρήνα του κυβερνώντος κόμματος (κ.κ. Κ. Γκράτζιος και Δ. Κοντός), στο πλαίσιο πάντοτε του συνολικότερου και κεντρικά κατευθυνόμενου σχεδιασμού του όλου σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου.

Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να θεωρηθεί αμέτοχος πολιτικών ευθυνών ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιώργος Αλογοσκούφης, ο οποίος ναι μεν δεν είχε ο ίδιος την άμεση εποπτεία της ΚΕΔ, πλην όμως έχει την γενική πολιτική ευθύνη και εποπτεία του Υπουργείου του και δεν δικαιολογείται να μην ενημερώνεται και να μην γνωρίζει θέματα τέτοιας σοβαρότητας και ιδιαιτερότητας, όπως είναι αυτό της μεθόδευσης της μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου και μάλιστα επί ζημία του Ελληνικού Δημοσίου.

ΙΕ. Διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών σε μετρητά με άγνωστους παραλήπτες μέσω λογαριασμών της Μονής. Λήψη δανείων για χρηματιστηριακά παιχνίδια – Σύστημα εξωχώριων εταιρειών που σχετίζονται με την Μονή με κρυπτόμενους μετόχους σε περίεργες και αδιαφανείς οικονομικές σχέσεις.

Σύμφωνα με τις καταθέσεις των μαρτύρων και κυρίως αυτές του Μοναχού Ευδόκιμου και του κ. Άθωνος Κοιρανίδη, η Ιερά Μονή Βατοπεδίου για οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές της που σχετίζονται άμεσα με την αύξηση της περιουσίας της μέσω της παραίτησης του Δημοσίου από ήδη αναγνωρισθέντα δικαιώματά του στις περιοχές της Βιστωνίδας και στη συνέχεια μέσω των χαριστικών ανταλλαγών, χρησιμοποίησε τουλάχιστον δύο Κυπριακές εταιρείες, την Rassadel και Madeus.

Οι Κυπριακές εταιρείες και η σχέση τους με την Ιερά Μονή Βατοπεδίου

Και από άλλα έγγραφα προκύπτει ότι η Ρασσαντέλ ανήκει στην Μονή. Έχουμε έγγραφο που λέει ότι αυτή η εταιρία ανήκει στην Μονή (Γκρόζος, 66, 25/11)

Δεν συμφωνώ με την ίδρυση από μοναστήρια off shore εταιριών (Γκρόζος, 75, 25/11)

Πρόκειται για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, κατά τις διατάξεις του κεφ. 113 του Περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, με έδρα Κυπριακό δικηγορικό γραφείο, οι οποίες αγοράστηκαν από τον οικονομικό σύμβουλο της Μονής κ. Άθω Κοιρανίδη, ενώ σε έγγραφα της Marfin (αρ. πρωτ. 1205/2-10-08 και 1443/24-11-08) και της Επενδυτικής (αρ. πρωτ. 7895/22-9-08 και 8299/24-11-08) Τράπεζας (αρ. πρωτ. εμφανίζεται η Μονή Βατοπεδίου ως τελικός δικαιούχος των τραπεζικών λογαριασμών τους. (σ. 185, πρ. 25.11)

Όπως καταλήγει και ο κ. Γκρόζος οι Κυπριακές αυτές εταιρείες ταυτίζονται με την Ι. Μ. Βατοπεδίου. (σ.78, πρ.25/11)

Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα στοιχεία που έχουν γνωστοποιηθεί στην Εξεταστική Επιτροπή, πρόκειται για **εταιρείες γνωστές και ως εμπιστευματοδόχες**, όπου οι εμφανιζόμενοι ως μέτοχοί ή «αξιωματούχοι» τους διαχειρίζονται χρήματα άλλων μη εμφανών μετόχων. Συνήθως, ιδρύονται από εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα, που επιλέγουν την είσπραξη ποσών μέσω κυπριακών εταιρειών, προκειμένου βάσει του Κυπριακού φορολογικού καθεστώτος και των μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας, να επωφεληθούν από την χαμηλή φορολόγηση των ποσών αυτών σε σχέση με την φορολόγησή τους στην Ελλάδα. Επίσης μέσω των συγκεκριμένων αυτών εταιρειών, εξασφαλίζεται η αποσιώπηση

των ταυτοτήτων των φυσικών προσώπων που τελικά ελέγχουν οικονομικά την εταιρεία.

Η σχέση μιας Ιεράς Μονής με τέτοιου είδους εταιρείες προβληματίζει. Οι Ιερές Μονές της χώρας μας εντάσσονται στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, δηλαδή εκείνα των οποίων ο σκοπός αφορά την εξυπηρέτηση και την επιτέλεση κάποιας δημόσιας - κρατικής λειτουργίας ή υπηρεσίας και κατά συνέπεια η λειτουργία μιας Μονής δεν μπορεί να έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση η σύσταση ή συμμετοχή Κυπριακής εταιρείας με σκοπό την φοροαποφυγή ή η πραγματοποίηση επενδύσεων κεφαλαίων μέσω τέτοιων εταιρειών δεν συνάδει με το σκοπό ενός Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, και μάλιστα μίας Ιεράς Μονής, που προφανώς σκοπός της είναι η επιτέλεση λειτουργίας σχετικής με την άσκηση των θρησκευτικών δικαιωμάτων των Ελλήνων πολιτών.

Τα δάνεια, οι χρηματιστηριακοί κωδικοί και η χρηματοδότηση των Κυπριακών εταιρειών με κεφάλαια της Μονής Βατοπεδίου

Ο Μοναχός Ευδόκιμος απερίφραστα δήλωσε (146, 27.11.08) ότι μέσω αυτών των Κυπριακών εταιρειών που εμφανίζονται να ανήκουν στον κ. Κοιρανίδη, ο τελευταίος διαχειρίζεται κεφάλαια της Μονής. Ο κ. Κοιρανίδης λειτουργεί ως οικονομικός σύμβουλος της Μονής (Αναστάσιος 71, 27/11/08). Ως τέτοιος θα μπορούσε να διαχειρίζεται χρήματα της Μονής μόνο στο όνομά της και για λογαριασμό της, ενώ στην συγκεκριμένη περίπτωση αυτά τα χρήματα εμφανίζεται να τα διαχειρίζεται στο όνομα αλλοδαπών εταιρειών που του ανήκουν.

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του κ. Α. Κοιρανίδη, του οικονομικού συμβούλου της Ι. Μ. Βατοπεδίου και εμφανιζόμενου ως ιδιοκτήτη των Κυπριακών εταιρειών, τα χρήματα που διαχειρίζονται οι δύο Κυπριακές εταιρείες είναι χρήματα που προέρχονται από δάνεια τραπεζών του ομίλου Marfin έναντι καταθέσεων που είχε η Ι. Μ. Βατοπεδίου. (28.29. 1/12) Η μη ικανοποίηση του αιτήματος των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για κατάθεση αντιγράφων των δανειακών συμβάσεων καθιστά αδύνατη προς το παρόν την διακρίβωση των όρων του δανεισμού και του τρόπου με τον οποίο τρίτο νομικό πρόσωπο (εταιρείες) λαμβάνουν δάνεια παρά το ελάχιστο μετοχικό τους κεφάλαιο με καταθέσεις άλλου νομικού προσώπου, καθώς και του σκοπού του κάθε δανείου. Σε κάθε περίπτωση, κάτι μη νόμιμο υποκρύπτεται όταν ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, και μάλιστα Ιερά Μονή με προσδιορισμένο σκοπό λειτουργίας ως μη κερδοσκοπικό, χρησιμοποιεί κεφάλαιά του, προκειμένου, με δανεισμό από Τράπεζες για κερδοσκοπικές δραστηριότητες, να προχωρά σε χρηματιστηριακές και άλλες επενδύσεις, όχι στο όνομά του, αλλά μέσω Κυπριακών εταιρειών.

Ιδιαίτερης προσοχής πρέπει να τύχει η ουσιαστική «παρέμβαση» της Ι. Μ. Βατοπεδίου στο Χρηματιστήριο, όταν αγοράζει μετοχές του ΟΤΕ αξίας 30.000.000 ευρώ την εβδομάδα πριν τις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2007, τις οποίες πουλά ημέρα Δευτέρα 17/9/07 αμέσως μετά τις εκλογές (βλ. κατάθεση κ. Θεμιστοκλή Αντωνίου, 8/12/08). Ο ίδιος καταθέτει ότι δάνειο ύψους 50 εκατομμυρίων Ευρώ από την Marfin προς την Μονή διατίθεται αυθημερόν για την συμμετοχή της Μονής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της MIG.

Η διαχείριση των κεφαλαίων της Μονής δια του κ. Κοιρανίδη και των Κυπριακών εταιρειών Rassadel και Madeus

Αναλυτικότερα, σύμφωνα και πάλι με τους ισχυρισμούς του κ. Κοιρανίδη, **ο ίδιος αμείβεται από την Ι. Μ. Βατοπεδίου μέσω συμβάσεων διαχείρισης που προβλέπουν απόδοση 5% των κερδών στον ίδιο και 95% των κερδών στην Ι. Μ. Βατοπεδίου** (σελ. 12, 1/12/08), ενώ οι δύο Κυπριακές εταιρείες, των οποίων ο ίδιος εμφανίζεται ως ιδιοκτήτης, έχουν διαχειριστεί κεφάλαια για λογαριασμό της Ι. Μ. Βατοπεδίου (σελ. 28 -29, 1/12/08), ως εξής:

- Η εταιρεία Madeus διέθεσε τουλάχιστον 29.000.000 ευρώ (30.000.000 και 35.000.000 ευρώ σύμφωνα με άλλα σημεία της κατάθεσής του), τα οποία επενδύθηκαν για τη συμμετοχή κατά 30% στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου Πάπιστα.
- Η εταιρεία Rassadel διαχειρίστηκε 80.000.000 ευρώ (83.000.000 ευρώ σύμφωνα με άλλο σημείο της κατάθεσής του), τα οποία επενδύθηκαν εν μέρει για συμμετοχή κατά 30% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ και εν μέρει χρηματιστηριακά μέσω χαρτοφυλακίου.

Πέρα από την διακρίβωση του τρόπου με τον οποίο κεφάλαια της Ι. Μ. Βατοπεδίου χρησιμοποιήθηκαν ως βάση δανεισμού αλλοδαπών εταιρειών με εμφανιζόμενο ως ιδιοκτήτη τον κ. Κοιρανίδη και τελικό δικαιούχο την Ι. Μ. Βατοπεδίου, ο ισχυρισμός του κ. Κοιρανίδη ότι η Μονή λόγω των χρηματιστηριακών εξελίξεων έχει απωλέσει ποσό ύψους 20.000.000 ευρώ, δημιουργεί πρόσθετο θέμα ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές της νομιμότητας, αλλά και των αποτελεσμάτων της διαχείρισης της Ι. Μ. Βατοπεδίου, που εντέλει είναι ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου.

Τα μέχρι τώρα συμπεράσματα από τον μερικό έλεγχο των τραπεζικών λογαριασμών της Ι. Μ. Βατοπεδίου στην Ελλάδα σχετικά με τις επενδύσεις της τελευταίας μέσω των Κυπριακών εταιρειών

Σύμφωνα με την έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά και τις καταθέσεις των συντακτών της, η Ι. Μ. Βατοπεδίου, χρησιμοποιώντας ως εξασφαλίσεις έναν συνδυασμό χρηματιστηριακών τίτλων και ακινήτων, ανοίγει δανειακούς λογαριασμούς και επειδή δεν επιθυμεί να εμφανίζεται ιδίω ονόματι ότι αγοράζει μετοχές με τα ποσά των δανείων ή προβαίνει σε άλλες επενδύσεις, δημιουργεί επενδυτικούς βραχίονες μέσω των Κυπριακών εταιρειών. **Οι δανειακοί, λοιπόν, λογαριασμοί ανοίγονται έναντι των χρηματιστηριακών τίτλων που θα αγοραστούν με τις εκταμιεύσεις από τους ίδιους τους λογαριασμούς, αλλά και με επιπλέον εξασφαλίσεις ακίνητα της Ι. Μ. Βατοπεδίου. Οι Κυπριακές εταιρίες (λχ. Rassadel), που προβαίνουν τελικά στην αγορά των μετοχών, για λογαριασμό της Μονής, συμβάλλονται στις δανειακές συμβάσεις ως εγγυητές.** (σελ. 89, 112, 8/12/08)

Με δεδομένη, όμως την αγορά μετοχών ή την υλοποίηση άλλων επενδυτικών κινήσεων από τις Κυπριακές εταιρείες, που ναι μεν εμφανίζονται να συμβάλλονται με εξασφαλίσεις της Μονής, αλλά δεν αποκλείεται να δρουν όχι μόνο για λογαριασμό της Ι. Μ. Βατοπεδίου αλλά και για λογαριασμό άλλων εμπλεκομένων, είναι απαραίτητο να διακριβωθούν οι τελικοί αποδέκτες τόσο των χρηματικών ποσών που διακινούνται από την Ι. Μ. Βατοπεδίου εντός και εκτός Ελλάδας μέσω τραπεζικών λογαριασμών, εμβασμάτων, επιταγών, ακόμα και μετρητών, όσο και των αντίστοιχων ποσών με αντίστοιχες μεθόδους των Κυπριακών εταιρειών και του συνόλου των εμπλεκομένων φυσικών και νομικών προσώπων.

Σύμφωνα με τις καταθέσεις της 8/12/08 των τραπεζικών κ.κ. Ι. Γούσιου, Θ. Αντωνίου και Κ. Γεωργαρά, η Ι. Μ. Βατοπεδίου, μέσω των Κυπριακών Εταιρειών, πράγματι, όπως κατέθεσε και ο κ. Α. Κοιρανίδης, επέλεξε χρηματιστηριακές επενδύσεις, αλλά και επενδύσεις στις εταιρείες του Ομίλου Πάπιστα, αν και σύμφωνα με αυτές τις καταθέσεις, οι επενδύσεις της Μονής στο Όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ εμφανίζονται της τάξης των 35.000.000 ευρώ, τόσο προς ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΕ, όσο και προς την ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ. (σελ. 117, 8/12/08). Στο δε χρηματιστηριακό τομέα το χαρτοφυλάκιο της Rassadel εξαντλείται σχεδόν στο σύνολό του σε μετοχές του Ομίλου MIG. (σελ. 102, 8/12/08)

Ωστόσο, η Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος δηλώνει άγνοια ή διατυπώνει αμφιβολία για την σκοπιμότητα τραπεζικών συναλλαγών σημαντικών ποσών, αποκαλύπτοντας, βεβαίως, και την προχειρότητα του ίδιου του ελέγχου, τουλάχιστον μέχρι σήμερα. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- κατάθεση από λογαριασμό της Madeus σε λογαριασμό της ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ 900.000 ευρώ, χωρίς να είναι γνωστή η σκοπιμότητα της συναλλαγής. (σελ. 7 Έκθεσης)
- έμβασμα 600.000 ευρώ στις 7/12/06 από την Rassadel προς την ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, χωρίς να προσδιορίζεται με βεβαιότητα η σκοπιμότητα της συναλλαγής (σελ. 10 Έκθεσης)
- επιταγές συνολικού ύψους 500.000 ευρώ σε διαταγή της ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ, του Ομίλου ΠΑΠΙΣΤΑ, με άγνωστα στοιχεία εξόφλησης. (σελ. 17 Έκθεσης)
- ανάληψη 750.000 ευρώ σε δύο ημερομηνίες (15/5/07 και 12/6/07) από το Μοναχό Ευδόκιμο σε τραπεζική επιταγή της Ι. Μ. Βατοπεδίου με αδιευκρίνιστο δικαιούχο. (σελ. 20 Έκθεσης)
- ανάληψη μετρητών 2.000.000 ευρώ από εκπρόσωπο της Ι. Μ. Βατοπεδίου, χωρίς να διευκρινίζεται που κατέληξαν (σελ. 23, Έκθεσης)
- είσπραξη από τον επιχειρηματία Σαχπατζίδη επιταγής της Μονής ύψους 1 εκατομμυρίου Ευρώ σε μετρητά
- συναλλαγές και αγοραπωλησίες της Μονής με την κυπριακή εταιρία TORCASO, που δεν έχουν διευκρινισθεί

Από όλα τα παραπάνω καθίσταται προφανές ότι η σκόπιμη καθυστέρηση έγκυρης και επαρκούς διατύπωσης και ικανοποίησης αιτημάτων σχετικά με τον έλεγχο των μέσω τραπεζών, επιταγών και χρηματιστηριακών συναλλαγών χρηματικών ροών της Ι. Μ. Βατοπεδίου και των εμπλεκόμενων Κυπριακών εταιρειών στις επενδυτικές της κινήσεις είναι προφανές πως **αποστερεί την Εξεταστική Επιτροπή από στοιχεία αποδεικτικά για την διακρίβωση των τελικών δικαιούχων των ποσών.**

Οι σκοπιμότητες της εμπλοκής Κυπριακών εμπιστευματοδόχων εταιρειών με αφανείς μετόχους

Είναι γεγονός πως, λόγω της κείμενης εσωτερικής φορολογικής νομοθεσίας φοροαπαλλαγών της Εκκλησίας, η Ιερά Μονή Βατοπεδίου αντιμετώπιζε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς στην Ελλάδα για επενδυτικές κινήσεις σχετικά με την ακίνητη περιουσία της, αλλά και με τα εν γένει έσοδά της. Μόνο, εφόσον αποφάσιζε να πωλήσει τα ακίνητά της, ο αγοραστής αυτών θα φορολογούνταν κανονικά, γεγονός που ούτως ή άλλως συνέβη σε όλες τις περιπτώσεις μεταβιβάσεων σε τρίτους των δημοσίων ακινήτων που είχαν εκχωρηθεί στη Μονή.

Κατά συνέπεια, πέρα από το ζήτημα του ελέγχου νομιμότητας εξαγωγής και διαχείρισης κεφαλαίων ΝΠΔΔ μέσω των Κυπριακών εταιρειών Rassadel Co Ltd και Madeus, έλεγχος που υπάγεται στην αρμοδιότητα εποπτικών και

εισαγγελικών οργάνων, προκύπτει ένα πραγματικό ζήτημα που ενισχύει τις υπόνοιες παράνομης διακίνησης μαύρου χρήματος. Διότι, εφόσον ζήτημα αποφυγής φορολογίας δεν προέκυψε στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, καθώς η Ι. Μ. Βατοπεδίου απολαμβάνει στην Ελλάδα φοροαπαλλαγών ευνοϊκότερων του φορολογικού καθεστώτος των συγκεκριμένων Κυπριακών εταιρειών, η μόνη εναπομείνουσα σκοπιμότητα ίδρυσής τους είναι η απόκρυψη των χρηματικών κινήσεων ποσών που σχετίζονται με ύποπτες ή παράνομες δραστηριότητες, όπως π.χ. από την αύξηση της περιουσίας της Μονής μέσω του Κυβερνητικού Σχεδίου ανταλλαγών των περιοχών της Βιστωνίδας, ωσάν να ανήκαν στη Μονή, ενώ ανήκαν πραγματικά στο Ελληνικό Δημόσιο, με άλλες δημόσιες εκτάσεις σε όλη την Ελλάδα και μάλιστα με αδιαφανείς διαδικασίες και σκόπιμες παραλείψεις που διόγκωσαν τη ζημία του Δημοσίου και αντιστοίχως το κέρδος των εμπλεκομένων. Ουσιαστικά η απαλλασσόμενη από φόρους στην Ελλάδα Ι. Μ. Βατοπεδίου επέλεξε να μεταφέρει εικονικά την οικονομική της διαχείριση στην Κύπρο και να φορολογηθεί, προκειμένου να αποσιωπηθούν οι διαδρομές των χρηματικών ροών.

Για το λόγο αυτό, μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής επέμειναν από την πρώτη στιγμή της αποκάλυψης της ύπαρξης των συγκεκριμένων Κυπριακών εταιρειών και της άμεσης διασύνδεσής τους με την Ι. Μ. Βατοπεδίου, να αιτηθεί από το Προεδρείο της Επιτροπής το άνοιγμα όλων των σχετικών τραπεζικών και δανειακών λογαριασμών σε Ελλάδα και Κύπρο. Διότι είναι προφανές ότι προκύπτουν ενδείξεις για επιχείρηση απόκρυψης των τελικών αποδεκτών χρηματικών ποσών και δυστυχώς η δυσανεξία του ίδιου του Προέδρου της Επιτροπής να προχωρήσει ο έλεγχος εκεί ακριβώς ενισχύει αυτές τις ενδείξεις και καταδεικνύει έντονο Κυβερνητικό ενδιαφέρον για τη συγκάλυψη της ταυτότητας των τελικών αποδεκτών (σελ. 63, 23/11/08)

ΙΣΤ. Δεν έχουν ικανοποιηθεί τα αιτήματα των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για άνοιγμα κινήσεων λογαριασμών, χρηματιστηριακών συναλλαγών, κλπ. Αδράνεια Ελεγκτικών Μηχανισμών Υπουργείου Οικονομικών (ΥΠΕΕ, Επιτροπή για το μαύρο χρήμα)

«Αυτό που ξενίζει σε τελική ανάλυση είναι το που κατέληξαν τα μετρητά. Είναι τεράστιες οι κινήσεις των μετρητών.» (Ι. Γούσιος, τραπεζικός υπάλληλος, συντάκτης της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος σχετικά με τις κινήσεις όσων λογαριασμών της Ι. Μ. Βατοπεδίου έχουν ήδη ανοιχθεί, σελ. 78, 8/12/08)

Είναι γεγονός, πως με ευθύνη του Προεδρείου και της Κυβερνητικής πλειοψηφίας των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής, δεν διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες αρχές εγκαίρως και στο σύνολό τους ρητά διατυπωθέντα αιτήματα μελών της Επιτροπής σχετικά με τη πλήρη διαλεύκανση των χρηματικών και επενδυτικών κινήσεων της Ι. Μ. Βατοπεδίου και των συνδεδεμένων με αυτήν φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και των τελικών αποδεκτών των χρηματικών ροών που προήλθαν απευθείας ή μέσω επενδύσεων από αδήλωτες υπεραξίες που παρήχθησαν δια των χαριστικών ανταλλαγών, αλλά και από τραπεζικό δανεισμό με εξασφάλιση ακίνητα. Ακόμη, όμως και τα διαβιβασθέντα στις αρμόδιες αρχές αιτήματα, απαντήθηκαν μερικώς ή καθόλου και πάντως με αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Κατόπιν αυτών **οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής επανέφεραν, με το παρακάτω έγγραφο, το σύνολο των μη ικανοποιηθέντων, παρά τη ρητή υποβολή τους κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής, αιτημάτων τους.** Αυτό το έγγραφο, το οποίο κατετέθη στην Εξεταστική Επιτροπή την 8/12/08, ενσωματώνεται στο παρόν Πόρισμα, ως απόδειξη των σκόπιμων πλημμελειών και παραλείψεων εκ μέρους της Κυβερνητικής πλειοψηφίας, αλλά και της αδικαιολόγητης αδράνειας των αρμοδίων ελεγκτικών μηχανισμών κατά κύριο λόγο του Υπουργείου Οικονομικών στη διαδικασία διαλεύκανσης της ταυτότητας των πραγματικών ωφελούμενων από την συνολική ζημία του Δημοσίου μέσω των παράνομων ανταλλαγών.

Το πλήρες κείμενο του εγγράφου έχει ως εξής:

«Στο σκάνδαλο του Βατοπεδίου η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, με κεντρικό συντονισμό, αφού αδικαιολόγητα παραιτήθηκε από την έκδοση απόφασης μιας ήδη κερδισμένης δίκης και χωρίς την ύπαρξη νόμιμων τίτλων εκ μέρους της Μονής αντιμετώπισε τις περιοχές της Βιστωνίδας ως δήθεν ιδιοκτησία της Μονής και προχώρησε στην εκχώρηση τεράστιας δημόσιας ακίνητης περιουσίας στη Μονή Βατοπεδίου, με ανταλλαγές που χαρακτηρίζονται από επιλεκτικές υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις, μέσω των οποίων διακινήθηκαν τεράστιες υπεραξίες, σε βάρος της περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα κεντρικά ερωτήματα, που επιτείνονται από τα μέχρι τώρα ευρήματα της Εξεταστικής Επιτροπής, σε σχέση με το άνοιγμα των λογαριασμών, είναι δύο:

(α) *Που πήγαν τα λεφτά, στα οποία αντιστοιχούν αυτές οι υπεραξίες;*

(β) *Ποια ήταν τα πραγματικά κίνητρα, οι εμπλεκόμενοι και οι τελικοί ωφελούμενοι όλης αυτής της επιχείρησης λεηλασίας του δημοσίου πλούτου;*

Για να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα, η πολιτική ηγεσία έχει καθήκον να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Ελληνικού Δημοσίου, με συνεργασία και με αλλοδαπές αρχές,

θα προχωρήσουν στη συγκέντρωση συγκεκριμένων στοιχείων και στην υποβολή τους στη διάθεση της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής.

Οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που είναι μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεών της έχουν ζητήσει, από την αρχή, αλλά και στην πορεία εξέλιξης της έρευνας και των νέων στοιχείων που αυτή ανέδειξε, από το Προεδρείο, να κατατεθούν στην Επιτροπή κρίσιμα στοιχεία.

Δυστυχώς, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που εποπτεύει τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, δηλαδή την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων και την Επιτροπή Καταπολέμησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του Ν. 3691/08, επιδεικνύει (η ίδια και οι εποπτευόμενες Αρχές) συμπεριφορές συγκάλυψης. Τα διατυπωθέντα κατά τις συνεδριάσεις της Εξεταστικής Επιτροπής αιτήματα διαλεύκανσης, είτε έχουν αγνοηθεί, είτε έχουν ικανοποιηθεί μερικώς και με καθυστέρηση, με αποτέλεσμα, στη διάθεση της Επιτροπής να βρίσκονται ελλιπή **στοιχεία τραπεζικών λογαριασμών ορισμένων μόνο εμπλεκόμενων, που επιτείνουν τις ενδείξεις για διακίνηση μαύρου χρήματος, και ταυτόχρονα, διαπιστώνεται συστηματική άρνηση να παρασχεθούν άλλα κρίσιμα στοιχεία που έχουν ζητηθεί, αναγκαία για την ταυτοποίηση των τελικών αποδεκτών του μαύρου χρήματος.**

Αυτές οι συμπεριφορές, σε συνδυασμό με την βεβαιωμένη, εκ μέρους της Κυβερνώσας παράταξης, ολοκλήρωση των ερευνών της Εξεταστικής Επιτροπής, επιβεβαιώνουν ότι **αυτή η Κυβέρνηση, έχοντας αποτύχει στην αντιθεσμική εκστρατεία της για συγκάλυψη του σκανδάλου, επιδίδεται πλέον σε μια εναγώνια εκστρατεία διασφάλισης ατιμωρησίας για τους εμπλεκόμενους.**

Για το λόγο αυτό και επειδή η ηθική και πολιτική επιταγή της πλήρους διαλεύκανσης, της απόδοσης ευθυνών στους πραγματικούς ηθικούς και υλικούς αυτουργούς αυτού του σκανδάλου και της αποκατάστασης της ζημίας που υπέστη το Ελληνικό Δημόσιο, **δεν μπορεί να περιοριστεί στα στενά όρια, που προσπαθεί να επιβάλλει η Κυβερνώσα παράταξη, ούτε είναι νοητό να θυσιαστεί στο βωμό της «ατιμωρησίας» των εμπλεκόμενων - μέσα από την αποσιώπηση κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων - επαναφέρουμε λεπτομερώς στο σύνολό τους τα αιτήματά μας:**

Α. Να υποβληθούν ΑΜΕΣΑ στην Εξεταστική Επιτροπή από τις εμπλεκόμενες Τράπεζες αντίγραφα των δανειακών συμβάσεων που υπέγραψαν με την Μονή Βατοπεδίου και τα συνδεδεμένα με αυτήν νομικά ή φυσικά πρόσωπα, MADEUS, RASSADEL, κλπ (το ύψος των οποίων, όπως κατέθεσε ο κ. Α. Κοιρανίδης υπερβαίνουν τα 110 εκατ. Ευρώ), καθώς και των εταιρειών που αξιοποίησαν εμπορικά τα εκχωρηθέντα ακίνητα (NOLIDEN LTD, ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε., ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΚΑΛΗΣ – ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΑΚΑΛΗ Ο.Ε., Θ. & Δ. ΔΟΥΡΟΣ Ο.Ε., ΑΝΤΩΝΙΟΣ & ΟΥΜΒΕΡΤΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ Ο.Ε. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΔΟΜΟΣ 5 Ο.Ε. – Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.), αλλά και του συνόλου των εταιρειών του Ομίλου Πάπιστα, **μαζί με την κίνηση των δανειακών λογαριασμών** που αφορούν αυτές τις συμβάσεις και συγκεκριμένα με **ανάλυση των ποσών εκταμιεύσεων και που κατευθύνθηκαν.**

Β. Να ανοιχθούν οι χρηματιστηριακοί λογαριασμοί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, αλλά και στο Χρηματιστήριο της Κύπρου, των εταιρειών RASSADEL, MADEUS, BENSECRA, IVER MANAGEMENT, καθώς των εταιρειών του Ομίλου Πάπιστα (ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Α.Ε., VALUE SERVICES Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., GSM Α.Ε., PAPISTAS TRADING EUROPE LTD, ΕΛΕΑ Α.Ε., SP CAPITAL HOLDING REAL ESTATE LTD, ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.,

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΑΝΘΕΜΙΑΣ Α.Ε.), καθώς και των νομίμων εκπροσώπων τους, ιδίως για τις εξωχώριες εταιρείες, και να προσκομιστούν αντίγραφα πινακιδίων αγοραπωλησίας μετοχών και άλλων χρηματιστηριακών προϊόντων, καθώς και αναλυτικός κατάλογος των τραπεζικών λογαριασμών που χρεώνονταν και πιστώνονταν με τις αγορές και ρευστοποιήσεις μετοχών και άλλων χρηματιστηριακών προϊόντων αντίστοιχα, με στοιχεία από τις χρηματιστηριακές εταιρείες που διενεργούσαν τις συναλλαγές για τις ανωτέρω εταιρείες και πρόσωπα. Να διερευνηθεί και να απαντηθεί αν οι εταιρείες RASSADEL και MADEUS είχαν πλήρη νομιμοποίηση, για να αποδειχθεί η ταυτότητα, η νομική οντότητα, η προέλευση των μετόχων τους, αλλά και αν υπήρχε μετοχολόγιο, μέχρι τελικού φυσικού προσώπου. Από και προς ποια κατεύθυνση διακινήθηκαν τα χρήματα από τις χρηματιστηριακές εταιρείες; Προς ποιές τράπεζες (κλπ.); Τι κινήσεις έγιναν στις μερίδες των παραπάνω φυσικών και νομικών προσώπων που τηρούνται στο Αποθετήριο Αξιών Αθηνών;

Γ. Να κατατεθούν εκ μέρους των αρμοδίων εθνικών και Κυπριακών Αρχών, η σύνθεση των μετόχων και η ταυτότητα των νομίμων εκπροσώπων, διαχειριστών και λοιπών «αξιωματούχων», κατά το Κυπριακό Δίκαιο, με ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου για τις εταιρείες RASSADEL, MADEUS, BENSECRA, IVER MANAGEMENT, καθώς και για όλες τις εταιρείες του Ομίλου Πάπιστα (ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Α.Ε., VALUE SERVICES Α.Ε., ΠΑΠΙΣΤΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε., GSM Α.Ε., ΡΑΠΙΣΤΑΣ TRADING EUROPE LTD, ΕΛΕΑ Α.Ε., SP CAPITAL HOLDING REAL ESTATE LTD, ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΑΝΘΕΜΙΑΣ Α.Ε.).

Δ. Να ζητηθεί το άνοιγμα όλων των τραπεζικών λογαριασμών και η γνωστοποίηση ύπαρξης θυρίδων θησαυροφυλακίων της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, των άλλων δύο Νομικών Προσώπων της Μονής (που εμφανίζονται στα έγγραφα της Αγροτικής Τράπεζας, δηλαδή: **ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ ΣΚΗΤΗ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑ, ΑΦΜ: 999736923, ΔΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ** και **ΙΕΡΑ ΒΑΤΟΠΕΔΙΝΗ ΚΟΙΝ. ΣΚΗΤΗ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ, ΑΦΜ: 999736900, ΔΟΥ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ**), καθώς και των Μοναχών Εφραίμ, Αρσενίου, Ευδοκίμου, Αναστασίου, αλλά και των κ.κ. Κοιρανίδη και Πάπιστα, σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας και άλλων κρατών, από το έτος 2005 έως σήμερα.

Ε. Επίσης να ζητηθεί το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών και γνωστοποίησης ύπαρξης θυρίδων θησαυροφυλακίων των εταιρειών RASSADEL, SP CAPITAL HOLDING REAL ESTATE LTD, MADEUS και των παραπάνω εταιρειών του Ομίλου Πάπιστα (βλ. σημείο Γ), καθώς και των νομίμων εκπροσώπων τους, ιδίως για τις εξωχώριες εταιρείες, σε όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας και άλλων κρατών.

ΣΤ. Να κατατεθούν στην Επιτροπή, αντίγραφα διπλής όψεως των σωμάτων όλων των επιταγών, που εκδόθηκαν είτε από λογαριασμούς όψεως της Μονής και των οικονομικών διαχειριστών της, αλλά και των εταιρειών RASSADEL και MADEUS, είτε τραπεζικών επιταγών που εκδόθηκαν με εντολή των παραπάνω, ποσού άνω των 50.000 Ευρώ, κατά την ημερομηνία εξόφλησής τους, ώστε να είναι διακριτή η κίνησή τους βάσει των οπισθογραφησέων τους και του τελικού κομιστή τους, ανεξάρτητα από το αν έχουν εξοφληθεί στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή. Καθώς και οποιαδήποτε παραστατικά τρίτων που συσχετίζονται ή συμψηφίζονται με αντίστοιχα παραστατικά της Μονής.

Ζ. Να κατατεθούν στην Εξεταστική Επιτροπή, εκτός από τα συμβόλαια, και όλα τα προσύμφωνα αγοράς από τρίτους, απ' όλες τις εταιρείες που ανέλαβαν να ανεγείρουν ακίνητα στις εκτάσεις που ανταλλάχθηκαν με την Μονή Βατοπεδίου.

Η. Από τα στοιχεία που μας έχουν παρασχεθεί (δεκάδες λογαριασμοί, χιλιάδες κινήσεων), καθίσταται προφανές ότι είναι αδύνατο η Ιερά Μονή Βατοπεδίου, με ίδια μέσα, να παρακολουθούσε λογιστικά και ελεγκτικά το σύνολο των λογαριασμών και κινήσεων της ιδίας και των διαφόρων εταιρειών υπό τον έλεγχό της. **Για το λόγο αυτό, ζητάμε:**

(α) Να ερευνηθεί άμεσα και γνωστοποιηθεί στην Εξεταστική Επιτροπή που βρίσκεται εγκατεστημένο το πραγματικό λογιστήριο της Μονής, που διεκπεραιώνει τις παραπάνω πράξεις.

(β) Να απαιτηθεί αμέσως έλεγχος και κατάθεση στην Επιτροπή μας των στοιχείων της τελευταίας δεκαετίας, όλων των κινήσεων του πραγματικού λογιστηρίου της Μονής.

Το γεγονός αυτό προϋποθέτει το σφράγισμα του πραγματικού λογιστηρίου της Μονής, από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες της Πολιτείας. Η Κυβέρνηση, όταν εδώ και μήνες γνωρίζει το μέγεθος του προβλήματος, είναι απόλυτα εκτεθειμένη γιατί δεν έχει διατάξει ακόμη έλεγχο από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές.

Οι συμμετέχοντες στην Εξεταστική Επιτροπή

Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ

Γιάννης Δριβελέγκας

Μιχάλης Καρχιμάκης

Μάρκος Μπόλαρης

Γρηγόρης Νιώτης

Γιώργος Παπαγεωργίου

Γιώργος Πεταλωτής

Ντίνος Ρόβλιας

Θεοδώρα Τζάκρη»

Μετρητά, βαλίτσες, ισχυρές ενδείξεις διακίνησης και ξεπλύματος μαύρου χρήματος... ενώ παραμένουν αδιευκρίνιστοι οι τελικοί αποδέκτες

Λίγο μετά την κατάθεση του παραπάνω εγγράφου, οι έντονοι προβληματισμοί των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ επιβεβαιώθηκαν από τις καταθέσεις των τραπεζικών που συνέταξαν την υποβληθείσα στην Επιτροπή Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, οι οποίοι δήλωσαν και οι ίδιοι έκπληκτοι από τα τεράστια ποσά και την ευκολία με την οποία διακινήθηκαν, είτε ως μετρητά με επιταγές και εμβάσματα, είτε ακόμα και με «βαλίτσες», ενώ έγινε λόγος και για ενδείξεις κινήσεων «μαύρου χρήματος», ενώ οι τελικοί αποδέκτες των ποσών παραμένουν άγνωστοι, λόγω της περιορισμένης έρευνας σχετικά με τις κινήσεις των λογαριασμών.

Σύμφωνα με τις καταθέσεις των συντακτών της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος, η Ι. Μ. Βατοπεδίου, βάσει των τραπεζικών λογαριασμών μόνο Ελληνικών Τραπεζών και βάσει του μέρους των στοιχείων που μέχρι σήμερα έχουν διερευνηθεί, είχε δύο μεγάλους δανειακούς λογαριασμούς, και συγκεκριμένα ένα στην Marfin με πιστοδοτικό όριο 135.000.000 ευρώ και έναν στην Εμπορική Τράπεζα με πιστοδοτικό όριο 48.500.000 ευρώ. Η

αιτιολογία για την χορήγηση των δανείων στην Ι. Μ. Βατοπεδίου ήταν η χρηματοδότηση επενδύσεων είτε σε κινητές αξίες, είτε σε ακίνητα, με αντίστοιχες εξασφαλίσεις των τραπεζών είτε με τη μορφή ακινήτων, είτε με τη μορφή τίτλων. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τον κ. Ι. Γούσιο, συντάκτη της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος:

«Από κει ξεκινούν τα πιο πολλά ποσά, δηλαδή αντλείς από το δανειακό, πιστώνεις λογαριασμούς όψεως και από κει κυκλοφορεί το χρήμα δεξιά και αριστερά.» (σελ. 73, 8/12/08).

«... χιλιάδες οι κινήσεις. Δηλαδή καταθέτει, τα παίρνει ένας, μέχρι και βαλίτσες είδα που τα παίρνουν με βαλίτσα, τα πάνε σε ένα λογαριασμό, σε δεύτερο σε τρίτο...» (σελ. 120, 8/12/08)

Οι καταθέσεις των συντακτών της Έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος, ουσιαστικά επιβεβαίωσαν ότι παραμένουν κρίσιμα αναπάντητα ερωτήματα για τον πυρήνα αυτού του σκανδάλου, την διακρίβωση δηλαδή των μεθόδων και των προσώπων που προσπορίστηκαν χρηματικά και οικονομικά οφέλη που προέκυψαν από αδικαιολόγητη και με αντίστοιχη ζημία του Δημοσίου αύξηση της περιουσίας της Μονής.

Επισημαίνεται ότι από την ως άνω έκθεσης της Τράπεζας της Ελλάδος, σε συνδυασμό με τις αναλυτικές κινήσεις των λογαριασμών της Μονής, προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι άνω των 27 εκατομμυρίων Ευρώ κατευθύνονται σε άγνωστους προορισμούς, ποσό δε τουλάχιστον 8 εκατομμυρίων Ευρώ έχουν αναληφθεί σε μετρητά (βαλίτσες).

ΙΖ. Παράπλευρες επιβαρυντικές περιπτώσεις: μισθώσεις ακινήτων συμφερόντων Πάπιστα από το Υπουργείο Οικονομικών

Εδώ και χρόνια η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων Θεσσαλονίκης ζητεί από την προϊσταμένη της αρχή, το Υπουργείο Οικονομικών, να εγκρίνει τη μετεγκατάστασή της από το κτίριο του Καλοχωρίου, όπου εδρεύει επί χρόνια, σε άλλο, στην ανατολική περιοχή της Θεσσαλονίκης. Το υπουργείο εγκρίνει και αναθέτει στην Κτηματική Υπηρεσία να προκηρύξει διαγωνισμό για την εξεύρεση του κατάλληλου κτιρίου. Το τμήμα Θεσσαλονίκης της Κτηματικής Υπηρεσίας του Δημοσίου προκηρύσσει τον διαγωνισμό προσδιορίζοντας ότι ενδιαφέρεται για χώρους γραφείων έκτασης 3.070 τ.μ. καθαρά (4.700 μικτά) και χώρο στάθμευσης 2.300 τ.μ. Στην προκήρυξη αναφέρεται ρητά ότι το μηνιαίο μίσθωμα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50.000 ευρώ (περίπου 10 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο), μίσθωμα που θεωρείται εξόχως υψηλό, αν αναλογιστεί κανείς ότι αυτή είναι η τιμή μίσθωσης για πολυτελή διαμερίσματα στις ακριβότερες περιοχές της Θεσσαλονίκης, ενώ ο διαγωνισμός αφορά κτίριο που θα μπορούσε να είναι εκτός οικισμών.

Ο διαγωνισμός γίνεται στις αρχές του 2006 και κηρύσσεται άγονος, αν και υπάρχουν προσφέροντες, οι οποίοι καλύπτουν τους όρους της προκήρυξης. Ο Όμιλος Πάπιστα δεν μετέχει στον διαγωνισμό. Στην συνέχεια η εξέλιξη είναι τουλάχιστον περίεργη, με οσμή σκανδάλου. Η εξέλιξη αυτή περιγράφεται σε δημοσιεύματα των εφημερίδων «Το Παρόν» και «Έθνος» της 7/12/2008, ως εξής:

Το ως άνω στεγαστικό πρόγραμμα ανατέθηκε από τον Όμιλο Πάπιστα στον μηχανικό Βασίλη Βλασερό, συνεργάτη του κ. Κ. Γκράτζιου, διευθύνοντος συμβούλου της ΚΕΔ κατά την περίοδο κατά την οποία συνεργάζονταν στην κατασκευή του εμπορικού κέντρου Mediterranean Cosmos, στο οποίο ο δεύτερος ήταν επικεφαλής του έργου, ενώ ο πρώτος ήταν εποπτεύων, ως στέλεχος της διοίκησης μεγάλης αναπτυξιακής εταιρίας.

Με την ολοκλήρωση του έργου αυτού, ο κ. Γκράτζιος ανέλαβε την θέση του διευθύνοντος συμβούλου στην ΚΕΔ, ενώ ο κ. Βλασερός συνεχίζει να ασχολείται με την αγορά ακινήτων.

Στην συνέχεια εξευρίσκεται μια συμβατή με τις απαιτήσεις του διαγωνισμού έκταση, της οποίας η ιδιοκτησία ανήκει στην εταιρία ΕΛΤΡΑΚ. Προσεγγίζεται η εταιρεία από τον Όμιλο Πάπιστα και της δηλώνεται ότι προτίθενται να αγοράσουν την έκταση αντικειμενικής αξίας 3,5 εκατ. ευρώ, με 5,5 εκατομμύρια, εφόσον όμως κερδίσουν τον διαγωνισμό για την στέγαση της ΥΠΕΕ. Η εταιρία ΕΛΤΡΑΚ συμφωνεί

και με απόφασή της ορίζει ως πληρεξούσιό της για να διαχειριστεί την υπόθεση της έκτασης τον ίδιο τον κ. Βλασερό, ο οποίος μία εβδομάδα μετά εμφανίζεται ως μέλος στα διοικητικά συμβούλια όλων των εταιρειών του ομίλου Πάπιστα, με αλλαγές στη σύνθεσή τους που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ υπ. αριθμ. 8814 της 30ής Ιουλίου του 2007.

Τον Αύγουστο του 2007 επαναλαμβάνεται ο διαγωνισμός της Κτηματικής Υπηρεσίας 20 ολόκληρους μήνες μετά από τον άγονο διαγωνισμό του Ιανουαρίου του 2006, τον Αύγουστο του 2007. Η προκήρυξη του επαναληπτικού διαγωνισμού έχει δύο διαφορές σε σχέση με την πρώτη: Ο χώρος στάθμευσης μειώνεται κατά μερικές εκατοντάδες μέτρα, ώστε να καλύπτεται το οικόπεδο της εταιρίας ΕΛΤΡΑΚ, και το προβλεπόμενο μηνιαίο μίσθωμα διπλασιάζεται από τα ήδη υπερβολικά 50.000 ευρώ στα 100.000! Στην προκήρυξη προβλέφθηκε διάταξη που επιτρέπει να γίνονται δεκτές προτάσεις όχι μόνο για μίσθωση συγκεκριμένου έτοιμου κτιρίου που καλύπτει τις προδιαγραφές, αλλά και αντίστοιχων προγραμμάτων ανοικοδόμησης, για τα οποία να έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια.

Υπό την πίεση των επερχόμενων εκλογών του Σεπτεμβρίου 2007, ο πληρεξούσιος της ιδιοκτήτριας εταιρίας ΕΛΤΡΑΚ κ. Βλασερός πιέζεται να ετοιμάσει τα αρχιτεκτονικά σχέδια και να εξασφαλίσει την απαιτούμενη οικοδομική άδεια από την Πολεοδομία Θεσσαλονίκης. Παράλληλα, συντάσσει και υπογράφει προσύμφωνο μεταξύ της ΕΛΤΡΑΚ και του ομίλου Πάπιστα, σύμφωνα με το οποίο η πρώτη, διά της υπογραφής του πληρεξουσίου της κ. Βλασερού, δεσμεύεται να πουλήσει στη δεύτερη, μέλος του ΔΣ της οποίας είναι ο κ. Βλασερός, το ακίνητο. Η έγκαιρη έκδοση της οικοδομικής άδειας από την Πολεοδομία Θεσσαλονίκης δεν φαίνεται να αποτελεί σημαντικό εμπόδιο. Στις 6 Ιουλίου του 2007 υποβάλλεται ο φάκελος στην Πολεοδομία και στις 25 του ίδιου μήνα η άδεια έχει εκδοθεί. Μία ημέρα πριν από την έκδοσή της συντάσσεται και υπογράφεται το προσύμφωνο μεταξύ ΕΛΤΡΑΚ και Πάπιστα για τη μεταβίβαση του ακινήτου, από τον κ. Βλασερό ως εκπρόσωπο της ΕΛΤΡΑΚ.

Στον διαγωνισμό προτείνονται έτοιμα κτίρια με μίσθωμα 10 ευρώ το τετραγωνικό και κάποια άλλα κτίρια –και εναλλακτικά σχέδιο οικοδόμησης– σε δική τους έκταση με 12 ευρώ το μέτρο. Η επιτροπή προκρίνει την πρόταση Πάπιστα, δηλαδή το σχέδιο της ΕΛΤΡΑΚ, συνοδευόμενο από προσύμφωνο πώλησης στην περίπτωση που επιλεγεί η πρόταση, προς 100.000 ευρώ μηνιαίο μίσθωμα, δηλαδή περισσότερο από 20 ευρώ το μέτρο, και ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή και με κλειστό συμβόλαιο δέκα ετών και δυνατότητα ανανέωσης.

Μετά την αναμενόμενη απόρριψη των ενστάσεων που υπέβαλαν οι μη επιλεγέντες του διαγωνισμού, ήρθε η ώρα να μεταβιβασθεί η έκταση από την ΕΛΤΡΑΚ στον Πάπιστα και να ξεκινήσει η ταχύτατη οικοδόμηση του κτιρίου. Στις 16 Οκτωβρίου του 2007 η ΕΛΤΡΑΚ μεταβιβάζει την έκταση στο συμφωνηθέν τίμημα των 5,5 εκατ. ευρώ, με μια σημαντικότερη διαφορά. Η μεταβίβαση δεν γίνεται στον όμιλο Πάπιστα –όπως ρητά προβλεπόταν στο προσύμφωνο που κατατέθηκε στην επιτροπή του διαγωνισμού με βάση το οποίο έγινε αποδεκτή η προσφορά του Ομίλου– αλλά σε έναν ιδιώτη, ονόματι Ιορδάνη Παπαϊωάννου. Αυτός, σύμφωνα με το συμβόλαιο που συντάσσεται σε τραπεζικό κατάστημα στην Καλαμαριά, δίνει 5.460.000 ευρώ στην ΕΛΤΡΑΚ και γίνεται κάτοχος του ακινήτου. Λίγη ώρα μετά, ο Ιορδάνης Παπαϊωάννου μεταβιβάζει το ακίνητο που μόλις απέκτησε στον εκπροσωπούμενη εταιρία του ομίλου Πάπιστας, αυτήν τη φορά κ. Βασίλη Βλασερό, με 9.530.000 ευρώ. Με άλλα λόγια, ο κ. Παπαϊωάννου εμφανίζεται να κέρδισε μέσα σε μια ώρα 4.070.000 ευρώ.

Ερωτήματα προκύπτουν σχετικά με το αν είναι νόμιμη η μεταβίβαση του ακινήτου από την ΕΛΤΡΑΚ σε παρένθετο πρόσωπο και όχι στον Όμιλο Πάπιστας, με την οποία είχε συνάψει η ΕΛΤΡΑΚ το προσύμφωνο που υποβλήθηκε στην Κτηματική Υπηρεσία. Εννοείται επίσης πως είναι ακραία περίεργο και υποχρεωτικά ερευνητέο το γεγονός να υπογράφονται δύο συμβόλαια για το ίδιο ακίνητο στη διάρκεια της ίδιας ημέρας, καθώς δεν υπάρχει ο στοιχειώδης χρόνος για να γίνει η καταχώρηση του ακινήτου σε κτηματολογικό γραφείο ή στο υποθηκοφυλακείο, προϋπόθεση για να ολοκληρωθεί η πρώτη μεταβίβαση, ώστε να είναι σύννομη η δεύτερη.

Σημειωτέον ότι νευραλγική θέση στις εταιρείες του κ. Πάπιστα κατέχει ο πρόεδρος της ΝΟΔΕ Κοζάνης της Νέας Δημοκρατίας κ. Γιώργος Τοπαλίδης, ο οποίος επί χρόνια υπήρξε υπεύθυνος ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου. Τα τελευταία χρόνια ο κ. Τοπαλίδης φέρεται να έχει αποχωρήσει από την εταιρεία, καθώς διορίστηκε αναπληρωτής περιφερειάρχης του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Έμμισθος συνεργάτης του ομίλου Πάπιστα είναι και ο κ. Θανάσης Κουτλουμπάνης, ο οποίος τελευταία τοποθετήθηκε υπεύθυνος Οργανωτικού της Νέας Δημοκρατίας για τη Δυτική Μακεδονία από τον κ. Δημήτρη Τσάμη, οργανωτικό γραμματέα της ΝΔ για όλη τη βόρεια Ελλάδα και σύζυγο της συμβολαιογράφου που συνέταξε τα συμβόλαια για τις παραχωρήσεις των οικοπέδων του Δημοσίου στο Πανόραμα και στη Νέα Ραιδεστό προς την Μονή Βατοπεδίου.

Εκτός από το κτίριο της ΥΠΕΕ, ο κ. Πάπιστας εκμίσθωσε κτίρια και για τη στέγαση των ΔΟΥ της Νέας Ιωνίας Θεσσαλονίκης και της Καλαμαριάς.

Είναι απολύτως εμφανές ότι τα εμπλεκόμενα πρόσωπα των αντισυμβαλλομένων στις ανωτέρω σκανδαλώδεις εκμισθώσεις, δηλαδή αφ' ενός ο διευθύνων σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Γκράτζιος και αφ' ετέρου ο εκμισθωτής των ακινήτων κ. Αθανάσιος Πάπιστας βασικός μέτοχος του ομώνυμου Ομίλου, συνδέονται μέσω του κ. Βλασσερού. Ο κ. Βλασσερός αφ' ενός υπήρξε επί έτη άμεσος συνεργάτης και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ιδιωτικής εταιρίας όπου εργαζόταν ως διοικητικό στέλεχος ο κ. Γκράτζιος. Αφ' ετέρου ο ίδιος (Βλασσερός) είναι μέλος σε όλα τα διοικητικά συμβούλια του Ομίλου Πάπιστα. Μάλιστα στην συγκεκριμένη εκμίσθωση του κτιρίου προς την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων υπογράφει το μισθωτήριο εκ μέρους των εκμισθωτών. Παράλληλα δεν είναι χωρίς σημασία το γεγονός ότι ο Όμιλος Πάπιστα αποτελεί εργοδότη σειράς βασικών στελεχών της Νέας Δημοκρατίας στην Βόρειο Ελλάδα.

Συνεπώς γύρω από το σκάνδαλο της παράνομης μεταβίβασης δημόσιας περιουσίας από το Κράτος σε επιχειρηματίες αρεστούς στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, με ενδιάμεσο την Μονή Βατοπεδίου είναι προφανές ότι έχει οργανωθεί ένα δίκτυο προσώπων και συμφερόντων, που λειτουργούν σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος, με ευθύνη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και του Μεγάλου Μαξίμου, του οποίου επιλογή ήταν ο διορισμός του κ. Γκράτζιου ως διευθύνοντος συμβούλου της ΚΕΔ.

Δεδομένου ότι η πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας στην Εξεταστική Επιτροπή αρνήθηκε να δεχθεί την πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την ανάγκη να κληθούν ή να επανακληθούν ως μάρτυρες, πρόσωπα όπως οι κ. κ. Βασσερός, Πάπιστας και Ευδόκιμος, προκειμένου να παράσχουν διευκρινήσεις, πλην των άλλων, και για τις πιθανές σχέσεις Γκράτζιου, Βλασερού, Πάπιστα και Μονής Βατοπεδίου, θεωρούμε ότι η διερεύνηση των σχέσεων αυτών θα μπορούσε να είναι αντικείμενο της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης και σε κάθε περίπτωση των αρμοδίων δικαστικών αρχών.

Ειδικότερα, προκύπτουν και τα επόμενα περίεργα στοιχεία για τις τρεις μισθώσεις ακινήτων του Ομίλου Πάπιστα στη Θεσσαλονίκη από το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών (βάσει των στοιχείων των φακέλων των διαγωνισμών που ζήτησαν οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ και εστάλησαν στην Εξεταστική Επιτροπή):

1. Μίσθωση για στέγαση της ΥΠΕΕ (πρώην ΣΔΟΕ).

α) Στον διαγωνισμό κατετέθησαν τέσσερεις προσφορές. Οι τρεις εκρίθησαν άκυρες (εκτός των όρων της Διακήρυξης). Μόνη έγκυρη προσφορά κρίθηκε η προσφορά της εταιρείας «Επενδυτική Εταιρεία Ακινήτων Βορείου Ελλάδος Α.Ε.» του Ομίλου Πάπιστα.

β) Η Διακήρυξη ζητούσε ακίνητο «εντός του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης ή στις παρυφές αυτού». Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα βρίσκεται στη Θέρμη, πλησίον του κόμβου Θέρμης της οδού Θεσσαλονίκης – Ν. Μουδανιών και της οδού Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου.

γ) Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα ήταν οικόπεδο με οικοδομική άδεια, η αίτηση για την έκδοση της οποίας υπεβλήθη την 6–7–2007, ήτοι τέσσερεις μέρες μετά την έκδοση της Διακήρυξης του διαγωνισμού. Η σύμβαση της μίσθωσης υπεγράφη την 1–11–2007. Το κτήριο προβλέπεται να αποπερατωθεί το Νοέμβριο του 2009.

δ) Η μίσθωση είναι διάρκειας 12 ετών και το μηνιαίο μίσθωμα ύψους 100.000 ευρώ (το ανώτατο επιτρεπτό από την Διακήρυξη), με ετήσια αναπροσαρμογή σύμφωνα με την μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή.

2. Μίσθωση για στέγαση της ΔΟΥ Καλαμαριάς.

α) Στον διαγωνισμό κατετέθησαν δύο προσφορές. Μόνη έγκυρη προσφορά κρίθηκε η προσφορά της εταιρείας «Αστική Ανάπτυξη Ακινήτων Α.Ε.» του Ομίλου Πάπιστα. Η άλλη προσφορά κρίθηκε εκτός των όρων της Διακήρυξης.

β) Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα ήταν οικόπεδο με οικοδομική άδεια, η οποία αναθεωρήθηκε την 28–5–2008, δηλαδή 2,5 μήνες μετά την έκδοση της Διακήρυξης του διαγωνισμού. Η σύμβαση της μίσθωσης υπεγράφη την 16–9–2008. Το κτήριο προβλέπεται να αποπερατωθεί τον Μάρτιο του 2010.

γ) Η μίσθωση είναι διάρκειας 12 ετών και το μηνιαίο μίσθωμα ύψους 60.000 ευρώ (το ανώτατο επιτρεπτό από την Διακήρυξη), με ετήσια αναπροσαρμογή σύμφωνα με τη μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή.

3. Μίσθωση για στέγαση της ΔΟΥ Ιονίας Θεσσαλονίκης.

α) Στον διαγωνισμό κατετέθησαν δύο προσφορές. Μόνη έγκυρη προσφορά κρίθηκε η προσφορά της εταιρείας «Αναπτυξιακή Εταιρεία Ακινήτων Α.Ε.» του Ομίλου Πάπιστα. Η άλλη προσφορά κρίθηκε εκτός των όρων της Διακήρυξης.

β) Το ακίνητο του Ομίλου Πάπιστα ήταν οικόπεδο με οικοδομική άδεια, η οποία εκδόθηκε την 14–4–2008, δηλαδή ένα μήνα περίπου μετά την έκδοση της Διακήρυξης του διαγωνισμού. Το κτήριο προβλέπεται να αποπερατωθεί σε ενάμιση χρόνο από την υπογραφή της σύμβασης μίσθωσης, η οποία δεν έχει υπογραφεί ακόμη, τουλάχιστον εξ όσων προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου που εστάλη στην Εξεταστική Επιτροπή.

Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού έχει εγκριθεί από 24-10-2008.

γ) Η μίσθωση είναι διάρκειας 12 ετών και το μηνιαίο μίσθωμα ύψους 30.000 ευρώ (το ανώτατο επιτρεπτό από την Διακήρυξη), με ετήσια αναπροσαρμογή σύμφωνα με τη μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή.

4. Ανακεφαλαίωση:

Στους τρεις διαγωνισμούς οι μόνες προσφορές που κρίθηκαν έγκυρες ήταν αυτές του Ομίλου Πάπιστα. Όλες οι άλλες προσφορές κρίθηκαν εκτός των όρων των Διακηρύξεων. Τα προσφερθέντα ακίνητα ήταν οικόπεδα επί των οποίων θα ανεγερθούν τα κτήρια. Τα μισθώματα όλων των μισθώσεων είναι τα ανώτατα επιτρεπτά από τις Διακηρύξεις: συνολικά 190.000 το μήνα για 12 χρόνια τουλάχιστον, με ετήσια αναπροσαρμογή.

ΙΗ. Η Απόφαση Μπέζα: τα ακίνητα δεν έχουν επιστραφεί, το σκάνδαλο συνεχίζεται!

Μετά την αποκάλυψη του σκανδάλου και τρεις ημέρες μετά την κατάθεση Πρότασης Νόμου από το ΠΑΣΟΚ για τη ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την επαναφορά των ανταλλαγέντων ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο, ο αρμόδιος για τη δημόσια περιουσία Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αντώνιος Μπέζας εξέδωσε την με αρ. πρωτ. 1098315/6443/A0010/3-10-2008 απόφασή του (στο εξής «απόφαση Μπέζα»), για την διασφάλιση – υποτίθεται – των συμφερόντων του Δημοσίου επί των ακινήτων, τα οποία περιήλθαν στη Μονή Βατοπεδίου ή σε τρίτους.

Η απόφαση Μπέζα περιορίζεται στην ανάκληση των τριών Υπουργικών Αποφάσεων Δρυ και Φωτιάδη της εποχής της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Δεν υπάρχει καμία κυβερνητική πρωτοβουλία για την ακύρωση και ανάκληση μεταγενέστερων πολυάριθμων Υπουργικών Αποφάσεων, Διοικητικών Πράξεων, συμβολαίων κλπ της εποχής της κυβέρνησης της Ν.Δ. Η απόφαση Μπέζα είναι μια απόφαση κενή περιεχομένου, που εκδόθηκε μόνο για λόγους επικοινωνιακούς.

Ενδεικτικά ο κ. Μπέζας και η κυβέρνηση της Ν.Δ. άφησαν άθικτες μεταξύ άλλων:

- α. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 1046300/3944/A0010/7-6-2004 του κ. Δούκα, με την οποία έγινε αποδεκτή η 26/2004 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και απερρίφθη η αναπομπή για επανεξέταση, στην οποία είχε προβεί ο πρώην Υφυπουργός κ. Απόστολος Φωτιάδης.
- β. Την Απόφαση της 22-6-2004 του κ. Πέτρου Δούκα, με την οποία εγκρίθηκε το Πρακτικό με αρ. 3058/2004 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και το Δημόσιο συμφώνησε να μην εκδοθεί απόφαση του Δικαστηρίου (Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης) επί της Αγωγής της Μονής σχετικά με την κυριότητα των παραλίμνιων εκτάσεων της λίμνης Βιστωνίδας.
- γ. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 3822/25-1-2005 του κ. Ευάγγελου Μπασιάκου σχετικά με τις ανταλλαγές ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της Μονής.
- δ. Την κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 16651/26-7-2005 των κ.κ. Π. Δούκα και Ε. Μπασιάκου σχετικά με τις ανταλλαγές ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ της Μονής.
- ε. Την Απόφαση του Υφυπουργού κ. Κωνσταντίνου Κιλτίδη περί αποδοχής της 161/2008 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

σχετικά με τον χαρακτηρισμό του αγροκτήματος της Ουρανούπολης ως δασικής έκτασης.

- στ. Τις Διοικητικές Πράξεις αποδοχής των ατομικών Γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αρ. πρωτ. 2520/24-4-2007 και 3225/18-5-2007 σχετικά με το χαρακτηρισμό του αγροκτήματος της Ουρανούπολης ως δασικής έκτασης.
- ζ. Τις δεκάδες εγγραφές στα βιβλία των Υποθηκοφυλακείων και των Κτηματολογικών Γραφείων σχετικά με τα ακίνητα που μεταβιβάστηκαν στη Μονή Βατοπεδίου ή σε τρίτους.
- η. Τις οικοδομικές άδειες που σχετίζονται με τα επίδικα ακίνητα.
- θ. Τα δεκάδες συμβόλαια ανταλλαγών και αγοραπωλησιών όλων των ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου που εμπλέκονται στο σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου.

Εν όψει αυτών, ουδόλως με την απόφαση Μπέζα επανέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο τα παραχωρηθέντα ακίνητα, ούτε δίδονται συγκεκριμένες και κατάλληλες οδηγίες στις αρμόδιες Υπηρεσίες και Αρχές, προκειμένου να ενεργήσουν προς την κατεύθυνση αυτή, δηλαδή, της ανάκτησης από το Ελληνικό Δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή των παρανόμως μεταβιβασθέντων ακινήτων.

Ο κ. Μπέζας παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του για την προστασία της δημόσιας γης, έτσι ώστε ως προς όλα τα ακίνητα η κατάσταση να επανέλθει στο σημείο που βρίσκονταν πριν την έκδοση των επίμαχων πράξεων και αποφάσεων, την σύναψη των συμβολαίων κλπ.

Χαρακτηριστικές είναι οι σχετικές καταθέσεις στην Εξεταστική Επιτροπή των εξής μαρτύρων:

- α. Κωνσταντίνος Γκράτζιος, Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ, κατάθεσή του της 21-11-2008, ήτοι μετά την έκδοση της απόφασης Μπέζα: Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα με την απόφαση Μπέζα σε σχέση με τα μεταβιβασθέντα ακίνητα.
- β. Γεώργιος Παπαϊωάννου, Διευθυντής Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης, κατάθεσή του της 21-11-2008, ήτοι μετά την έκδοση της απόφασης Μπέζα: Δεν έχουμε καμία ενημέρωση ως Υπηρεσία για την απόφαση Μπέζα και δεν μπορούμε βάσει αυτής να ανακαλέσουμε τις οικοδομικές άδειες ή να διακόψουμε τις εργασίες στα επίδικα ακίνητα.
- γ. Θεανώ Τσοπνίδου, Διευθύντρια Πολιτικής Γης Θεσσαλονίκης, κατάθεσή της, της 25-11-2008, ήτοι μετά την έκδοση της απόφασης Μπέζα: Η απόφαση Μπέζα δεν μας έχει κοινοποιηθεί και δεν έχουμε κάνει

Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής για τα οικόπεδα που έχουν δοθεί στη Μονή.

Είναι προφανές ότι με την απόφαση Μπέζα τα παραχωρηθέντα δημόσια κτήματα δεν επανέρχονται στο Δημόσιο. Και όχι μόνο αυτό, αλλά σε ορισμένα εξ αυτών συνεχίζονται και οικοδομικές εργασίες εκ μέρους τρίτων!... Ο κ. Μπέζας δεν έχει λάβει τα αναγκαία και ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία της δημόσιας γης. Το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου συνεχίζεται, είναι σε εξέλιξη. Είναι σε εξέλιξη διότι ο κ. Μπέζας, ο κ. Αλογοσκούφης και η κυβέρνηση της Ν.Δ. δεν προβαίνουν στις επιβεβλημένες ενέργειες, προκειμένου να προστατευθούν τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου.

Ο κ. Μπέζας, ο κ. Αλογοσκούφης και η κυβέρνηση της Ν.Δ. όφειλαν να προβούν σε νομοθετική ρύθμιση για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, με την οποία νομοθετική ρύθμιση να ανακαλούνται απευθείας εκ του νόμου όλες οι διοικητικές πράξεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την αναγνώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων της Μονής Βατοπεδίου στη λίμνη Βιστωνίδα και στις παραλίμνιες εκτάσεις, καθώς και όλες οι διοικητικές πράξεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου μέσω της ΚΕΔ. Επίσης να θεωρούνται άκυρα όλα τα συμβόλαια ανταλλαγών και τα συμβόλαια της Μονής με τρίτους κλπ, με σαφή νομοθετική πρόβλεψη ότι όλα τα ακίνητα επανέρχονται στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, στην κατάσταση που βρίσκονταν πριν την έκδοση των επίμαχων πράξεων και αποφάσεων και με ρητή αναφορά στο δικαίωμα των καλόπιστων τρίτων να αποζημιωθούν πλήρως από τη Μονή Βατοπεδίου για τις όποιες ζημιές υπέστησαν.

Συνυπεύθυνος πολιτικά για τις παραλείψεις του κ. Μπέζα είναι οπωσδήποτε ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιώργος Αλογοσκούφης, ο οποίος, ως εκ της θέσεώς του, έχοντας την γενική πολιτική ευθύνη και εποπτεία του Υπουργείου του και με δεδομένη την πλήρη γνώση εκ μέρους αυτού, του ήδη δημοσιοποιηθέντος εκτενώς σκανδάλου, δεν δικαιολογείται να μην επιβάλλει στον αρμόδιο Υφυπουργό του ή να μην αναλαμβάνει ο ίδιος τις ενδεδειγμένες πολιτικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες για την διασφάλιση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας κατά τα ανωτέρω.

ΙΘ. Πολιτική αξιολόγηση συμπεριφοράς Υπουργών

Η προσπάθεια αμφισβήτησης του Status Quo της Βιστωνίδας αποτυγχάνει, λόγω της αναπομπής των Γνωματεύσεων και της θετικής για το Δημόσιο απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης

Γεώργιος Δρυς : Αποδέχθηκε με την υπ' αριθμ. 1007690/620/A0010/5-2-1999 απόφασή του ως Υφυπουργός Οικονομικών την υπ' αριθμ. 26/1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία έκρινε υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας Αντά-Μπουρού της λίμνης Βιστωνίδας.

Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε στην ουσία με την υπ' αριθ. 87/2008 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, το οποίο αναγνώρισε ότι η Ι. Μ. Βατοπεδίου είναι κύρια της ως άνω ίδιας έκτασης, δηλαδή της νησίδας Αντά Μπουρού και των δύο νησίδων, επί των οποίων ευρίσκονται οι Ιεροί Ναοί του Αγίου Νικολάου και της Παναγίας Παντάνασσας.

Ως εκ τούτου δεν τίθεται ζήτημα πολιτικών ευθυνών για τον τότε για τον τότε Υφυπουργό Οικονομικών κ. Γεώργιο Δρυ.

Απόστολος Φωτιάδης : Με την υπ' αριθμ. 1064538/5928/A0010/5-8-2002 Απόφασή του ως Υφυπουργός Οικονομικών, αποδέχθηκε την ομοφώνως ληφθείσα υπ' αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η οποία δέχτηκε ότι το Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα επί των τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων, εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης, καθώς αυτά ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ. Βατοπεδίου. Με την υπ' αριθμ. 1051266/10611/A0010/π.ε./4-6-2003 απόφασή του ως Υφυπουργός Οικονομικών έκανε δεκτή την υπ' αριθμ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας η οποία δέχτηκε ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών αυτής, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή.

Συμπεριέλαβε στις αποφάσεις του την εξουσιοδότηση για σύνταξη του από 11-12-2002 πρωτοκόλλου παράδοσης παραλαβής, με βάση δε την ως άνω εξουσιοδότηση, έγινε τελικά παράδοση παραλαβή 844,5 στρεμμάτων από τα 25.000 στρέμματα. Το πρωτόκολλο σημειώθηκε στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου Ξάνθης.

Με βάση νεότερα στοιχεία που το πρώτον ετέθησαν υπ' όψιν του δι' υπομνημάτων στις αρχές Οκτωβρίου 2003, αλλά και προφορικά κατά την διάρκεια συσκέψεως την ίδια περίοδο παρουσία του τότε Υπουργού Γεωργίου Δρυ, με τους εκπροσώπους της Επιτροπής Αγώνα Θράκης, υπέγραψε την από 30-10-2003 Αναπομπή προς Επανεξέταση. Ορθώς δε επανέφερε την Αναπομπή αυτή με εντολή Επανεξέτασης «υπό το φως των νεωτέρων στοιχείων» (κυρίως υπόμνημα Ξινίδη), στο Γ. Σ. Δ. Κ. αφού οι υπό Αναπομπή Αποφάσεις ήταν σύνθετες Διοικητικές Πράξεις.

Η Αναπομπή είχε ως συνέπεια την αναστολή ή αλλιώς το «πάγωμα» έκδοσης τριών Γνωμοδοτήσεων του Γ.Σ.Δ.Κ. που είχαν γίνει αποδεκτές δια της υπογραφής των αρμοδίων τότε Υφυπουργών Οικονομικών Δρυ και Φωτιάδη.

Αντίγραφο της Αναπομπής γνωστοποιήθηκε στο Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Δ. Χειμώνα, ο οποίος σύμφωνα με την ως άνω κατάθεση του Αρχαιολόγου κ. Τσουρή «ότι κατά την έναρξη της δίκης ο κ. Δ. Χειμώνας καταθέτει την αναπομπή στο Δικαστήριο». Πέραν αυτών κατά την κατάθεση του κ. Χειμώνα, το αντίγραφο της Αναπομπής παρέδωσε αυτοπροσώπως ο Υφυπουργός Φωτιάδης στον ίδιο δύο μέρες μετά το δικαστήριο (προφανώς δεν είχε κρατήσει ο κ. Χειμώνας αντίγραφο προ της καταθέσεως του κατά την έναρξη της δίκης).

Με βάση εντολή που έλαβε από τον Ιανουάριο 2007 ο Νομικός Σύμβουλος κ. Χειμώνας, ως νόμιμος εκπρόσωπος του τότε Υφυπουργού Οικονομικών Απόστολου Φωτιάδη παρέστη και αντέκρουσε πλήρως τις αξιώσεις της Μονής και προέταξε πλήρη κυριότητα του Δημοσίου έναντι της Μονής, κατά δε τις πολυσέλιδες προτάσεις βάσιμες και άρτιες, νομικές αιτιολογίες στηριζόμενες σε αναλύσεις και εκτιμήσεις έγγραφων και καταθέσεων μαρτύρων (Τσουρήs – Πετούσης). Οι Προτάσεις αυτές οδήγησαν το Δικαστήριο στην δικαίωση του Ελληνικού Δημοσίου και τη απόρριψη της αναγνωριστικής αγωγής της Μονής επί του συνόλου των 25.000 στρεμμάτων παραλιμνίων εκτάσεων, πλην των 1600 στρεμμάτων μετά του Ναού και των Μετοχίων στη νησίδα Αντά Μπουρού.

Είχε επιτυχώς και πλήρως προστατεύσει τα δικαιώματα του Δημοσίου έναντι της Ι. Μ. Βατοπεδίου αφού:

1. παρέδωσε στην τότε νέα Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ανοιχτή Δίκη, η οποία στην πραγματικότητα ήταν ήδη κερδισμένη,
2. προέβη σε Αναπομπή προς επανεξέταση, για τις τρεις προηγούμενες Αποφάσεις Δρυ-Φωτιάδη επί των ως άνω Γνωμοδοτήσεων του Γ.Σ.Δ.Κ.,
3. η Μονή δεν είχε τίτλους κυριότητας στο χρονικό αυτό σημείο.

Αξιολογώντας την συνολική στάση και πολιτική συμπεριφορά του τότε Υφυπουργού Απόστολου Φωτιάδη συνάγουμε τα εξής:

1. το Δημόσιο δεν υπέστη ζημία από τις δύο υπογραφές του επί της Γνωμοδοτήσεως και τα σχετικά πρωτόκολλα Παράδοσης Παραλαβής, που σημειώθηκαν στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης
2. η Ι. Μ. Βατοπεδίου δεν απέκτησε τίτλους κυριότητας ούτε οι Γνωμοδοτήσεις είχαν κάποιο δυσμενές για το Δημόσιο αποτέλεσμα, ή έννομες συνέπειες αφού ούτε ως εξώδικη ομολογία ελήφθησαν υπ' όψιν λόγω της αναπομπής και της πλήρους αντίκρουσης στη δίκη με ρητή εντολή και εξουσιοδότηση στο Νομικό Σύμβουλο Δ. Χειμώνα.
3. Εν τέλει είναι ο Υπουργός, εκπρόσωπος του Δημοσίου, που με τις συντονισμένες του θετικές και διορθωτικές πράξεις και εντολές κερδίζει ως διάδικος την δίκη. Διασφαλίζει τα πλήρη δικαιώματα του Δημοσίου επί των 25.000 στρεμμάτων.

Εν όψει των ανωτέρω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τον κ. Φωτιάδη θα τον εβάρυνε ευθύνη εάν δεν είχε ενεργήσει αποτελεσματικά δια της αναπομπής αμέσως μόλις περιήλθαν σε γνώση του νέα στοιχεία από φορείς της περιοχής και εάν δεν έδιδε σαφή και ρητή εντολή αντίκρουσης της αγωγής της Μονής κατά του Ελληνικού Δημοσίου και μάλιστα με προβολή ένστασης ιδίας κυριότητας.

Με ευθύνη των Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας και κεντρικό συντονισμό οργανώνεται το σκάνδαλο: Παραίτηση από κερδισμένη δίκη – Ανταλλαγές δημόσιας γης με δημόσια γη – Ανταλλαγές ανταλλαγέντων – Τεράστια ζημία του Δημοσίου

Συντονισμός – Συντονιστής

Η εμπλοκή πολιτικών κυβερνητικών προσώπων στο σκάνδαλο του Βατοπεδίου είναι αναμφισβήτητη. Η υλοποίηση ενός πολύπτυχου και περίπλοκου σχεδίου, που απαιτούσε την συνδρομή πολλών κυβερνητικών και υπηρεσιακών παραγόντων καθώς και οργάνων της πολιτείας σε χρόνο ρεκόρ με εξόφθαλμα μη σύννομες και ζημιογόνες αποφάσεις και εισηγήσεις για το δημόσιο ήταν αδύνατη χωρίς συντονισμό από μεριάς Υπουργών και Υφυπουργών.

Α) Κατά την διάρκεια της έρευνας του σκανδάλου του Βατοπεδίου δηλαδή την εξέταση των μαρτύρων από την ΕΕ και την μελέτη των σχετικών εγγράφων προκύπτει η εμπλοκή των εξής πολιτικών προσώπων: Ευάγγελου Μπασιάκου, Πέτρου Δούκα, Αλέξανδρου Κοντού, Γεωργίου Βουλγαράκη, Θεόδωρου Ρουσόπουλου, Αντωνίου Μπέζα, Κωνσταντίνου Κιλτίδη, Βασιλείου Μαγγίνα και Γεωργίου Αλογοσκούφη.

Α1: Ο Υφυπουργός κ. Αλέξανδρος Κοντός γνώριζε και συμμετείχε περισσότερο από κάθε άλλον στις διαφορετικές φάσεις της εξέλιξης του σκανδάλου του Βατοπεδίου. Ως Βουλευτής, είναι μέλος της επιτροπής αγώνα της Ξάνθης/Ροδόπης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του Δημοσίου και των ιδιοκτητών/κατόχων των παραλίμνιων εκτάσεων. Σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους της Ξάνθης/Ροδόπης/ Αλεξανδρούπολης γνώριζε όλα τα νομικά και πραγματικά επιχειρήματα και αποδείξεις βάσει των οποίων η Μονή δεν έχει κανένα απολύτως δικαίωμα κυριότητας στην λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις.

Κατά την διακυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αντιτάσσεται, αμφισβητεί τις αποφάσεις Δρυ και κυρίως Φωτιάδη, καταγγέλλει και προαναγγέλλει ακόμη και ποινικές ευθύνες των Υπουργών του ΠΑΣΟΚ. Επιπροσθέτως συμμετέχει στην δίκη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης και γνωρίζει πολύ καλά τις Προτάσεις και τις καταθέσεις των μαρτύρων υπέρ του Δημοσίου. Μετά από την επ' ακροατηρίω διαδικασία του είναι γνωστό, πως όλοι οι τοπικοί φορείς είναι αισιόδοξοι για το αποτέλεσμα της δίκης.

Α2. Πληροφορείται από την διάχυτη φήμη στην περιοχή την καθυστέρηση έκδοσης της απόφασης και τις αγωνιώδεις προσπάθειες των μοναχών Εφραίμ και Αρσενίου να επηρεάσουν - χωρίς όμως επιτυχία - την πλειοψηφία του δικαστηρίου υπέρ των συμφερόντων της Μονής.

Πιθανότατα γνωρίζει, ότι επίκειται ευνοϊκή 2 προς 1 απόφαση υπέρ του Δημοσίου. Γνωρίζει επίσης, ότι η Πρόεδρος του δικαστηρίου, η οποία ήδη παραπέμπεται από τον Εισαγγελέα κ. Κανελλόπουλο για παράβαση καθήκοντος, καθυστερεί την καθαρογραφή της απόφασης.

Α3. Ο μοναχός Ευδόκιμος καταθέτει ως αιτία της καθυστέρησης έκδοσης της απόφασης, η διάσκεψη της οποίας έγινε στις 20/4/2004 με απόφαση 2 προς 1 υπέρ του Δημοσίου, ότι « τα βρήκαμε με το». Εν συνεχεία δε αποφεύγει την παραπέρα διευκρίνιση (βλ. Πρακτικά 27.11.2008, σελ. 222)

Ο μοναχός Ευδόκιμος, μέλος του Ηγουμενοσυμβουλίου καταθέτει στην Εξεταστική Επιτροπή, ότι οι ανταλλαγές συζητήθηκαν με τις ηγεσίες των Υπουργείων Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης. Συγκεκριμένα απαντά σε σχετική ερώτηση, ότι «όταν θες να κάνεις κάτι, πηγαίνεις στον αντίστοιχο αρμόδιο Υπουργό, όπως ήταν ο Υπουργός Γεωργίας, ο

Υπουργός Οικονομικών. Αυτοί ήταν οι εμπλεκόμενοι φορείς» (Πρακτικά, 27.11.2008, σελ. 220)

A5. Ο μοναχός Εφραίμ εμφανίζεται να αξιοποιεί εις το ακέραιο τις αδιαμφισβήτητες και ομολογημένες στενές σχέσεις του με τον τότε Υπουργό Επικρατείας Θ. Ρουσόπουλο, που αρχικά ήταν πνευματικές. Ο ίδιος ο Εφραίμ στην συνέντευξή του στην κυπριακή έκδοση της εφημερίδας «Καθημερινή» της 3.11.2008, δηλώνει ότι: «μπορεί σε κάποια περίπτωση, όταν του είπα «βοηθήστε μας να διεκπεραιώσουμε κάποια δουλειά της Μονής, σε κάποιο Υπουργείο» να τηλεφώνησε και να είπε «παρακαλώ βοηθήστε τον Γέροντα»».

B. Περαιτέρω δε πρέπει να ερευνηθεί η εμπλοκή του τότε Υπ. Επικρατείας κ. Ρουσόπουλου στην επιτευχθείσα συμφωνία κατάργησης της δίκης και των ανταλλαγών, καθόσον προκύπτουν ισχυρές ενδείξεις εμπλοκής του για τους εξής λόγους:

B1. Είναι το ίδιο πρόσωπο που, σύμφωνα με την κατάθεση του Δημάρχου Ξάνθης Κου Μιχαήλ Στυλιανίδη, που ανήκει κομματικά στην ΝΔ, ενώπιον της Εισαγγελέα Εφετών Ε. Σπυροπούλου εξέφρασε στους «γαλάζιους» εκπροσώπους της Επιτροπής Αγώνα – καθόσον είχαν τεχνηέντως αποκλεισθεί οι προσκείμενοι στο ΠΑΣΟΚ τοπικοί παράγοντες Α. Ξινίδης Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης και Β. Τσολακίδης, τότε Δήμαρχος Βιστωνίδας, την άποψη, ότι «δεν θα πρέπει να διαταραχθούν οι σχέσεις της Ι. Μ. Βατοπεδίου με την τοπική εκκλησία και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής». (βλ. Έκθεση Κατάθεσης Στυλιανίδη της 17.10.2008, σελ. 2).

B2. Ο Νομάρχης Ξάνθης κος Γιώργος Παυλίδης, που ανήκει κομματικά στην ΝΔ, σε δελτίο Τύπου που δημοσιεύτηκε στον «Μαχητή Θράκης» στις 29.9.2004, δηλαδή 23 μέρες μετά την συνάντηση των τοπικών παραγόντων με τον κ. Ρουσόπουλο (6.9.2004) δηλώνει, όσον αφορά αυτή την συνάντηση, ότι ήταν «στο περιεχόμενό της υπέρ των δικαιών μας» (βλ. Δελτίο Τύπου Γ. Παυλίδη, σε «Μαχητή Θράκης», της 29.4.2004).

B3. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξινίδης, πρόσωπο της απολύτου αναγνώρισης και εμπιστοσύνης όλης της περιοχής και για τον οποίο ο Μητροπολίτης Ξανθής επιβεβαιώνει ότι ο Ξινίδης «είναι ένας έντιμος άνθρωπος και ξέρει τί λέει» (βλ. Πρακτικά 5/11/2008, σελ. 76)

καταθέτει, με απόλυτη σαφήνεια, ότι ο Μητροπολίτης Ξάνθης και του ανήγγειλε τον συμβιβασμό που πρότεινε ο Ρουσόπουλος και απεδέχθησαν οι παρόντες τοπικοί φορείς.

Η τοποθέτηση Ρουσόπουλου ήταν:

- Το ιδιοκτησιακό καθεστώς έχει λήξει και είναι υπέρ της Μονής

-
- Θα ακολουθήσει ανταλλαγή της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων στο Δημόσιο και εν τέλει στους ιδιοκτήτες, πρώην ακτήμονες.
- Δεν θα γίνει καμμία ανταλλαγή ακινήτων που ευρίσκονται στην Θράκη.

Δηλαδή τους ικανοποιούσε απολύτως. (βλ. Πρακτικά 6/11/2008, σελ. 55, 90)
Τα ίδια επιβεβαίωσαν οι: Δήμαρχος Ξάνθης κ. Μ. Στυλιανίδης, και Νομάρχης Ξάνθης Γ. Παυλίδης στο, κομματικά στελέχη της ΝΔ, πλην όμως αυτοί κατέθεσαν τα αντίθετα στην ΕΕ προφανώς λόγω της κομματικής τους ιδιότητας και της ευλογης προσπάθειάς τους να βοηθήσουν την παράταξή τους πλην όμως αυτοδιαψεύδονται ο ένας αφ' ενός με την κατάθεσή του στον ανακριτή ο δεύτερος με το Δελτίο Τύπου του που δημοσιεύθηκε στον Μαχητή Θράκης στις 29.4.2004.

Την ίδια μαρτυρία κατέθεσαν στην ΕΕ ο δημοσιογράφος Γιάννης Ντάσκας, που επιβεβαιώνει, ότι σε συνομιλίες του Με τον Μητροπολίτη, αυτός του δήλωσε, πως έφυγαν από τον Ρουσόπουλο, αφού εκείνος τους είπε ότι η ιδιοκτησία της Μονής δεν αμφισβητείται (βλ. Πρακτικά, 4/11/2008, σελ.186) και ο Βασίλης Τσολακίδης, πρώην δήμαρχος Βιστωνίδας (βλ. Πρακτικά 11/11/2008, σελ. 200, 201, 226).

B4. Βλέπε επίσης και την επιστολή της 14.7.2004 των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ξάνθης, Ροδόπης, Αλεξανδρούπολης, προς τον τότε Υφ. Οικονομικών Π. Δούκα, που κοινοποιήθηκε και στο Γραφείο του Πρωθυπουργού, όπου καταγγέλλουν την επικείμενη κατάργηση της δίκης. Συνεπώς διαψεύδεται ο ισχυρισμός του Θ. Ρουσόπουλου, όταν δηλώνει, ότι δεν ήξερε την κατάργηση της δίκης (βλ. Πρακτικά 4/12/2008, σελ. 158).

B5. Περιέπεσε σε πλήθος αντιφάσεων και δεν έπεισε στις προσπάθειές του να απαντήσει και έκανε τον αμέτοχο, άσχετο με την εξέλιξη του σκανδάλου, ότι δήλωσε αναρμοδιότητα και παρέπεμψε την υπόθεση στον αρμόδιο υπουργό.

Διότι:

A) Ο αρμόδιος επί της Πολιτικής Γης Υφυπουργός Κος Α. Κοντός παρίστατο ενώπιόν του και επομένως ο ισχυρισμός δεν ευσταθεί λογικά.

B) Τηλεφώνησε στις αρχές Οκτωβρίου του 2004 στον Κο Μπασιάκο. Αυτό το γεγονός αποδεικνύει, ότι η τηλεφωνική επικοινωνία με τον νέο Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης αφορούσε την προώθηση της λύσης συμβιβασμού που είχε προανακοινώσει στους φορείς της Ξάνθης μετά την ήδη παράδοση της ιδιοκτησίας της Λίμνης στην Μονή.

B6. Αυτό άλλωστε επιβεβαιώνεται και από την κατάθεση του κ. Μπασιάκου, ότι «μεταγενεστέρως ενημέρωσε τον Ρουσόπουλο ότι προωθεί στην υπηρεσία το θέμα για να βρεθούν λύσεις. (Πρακτικά 3/12/2008, σελ. 21) Άρα την πολιτική κατεύθυνση της λύσης ανταλλαγής

είχε ήδη ενστερνισθεί ο Κος Μπασιάκος και την υλοποίησε μέσω Υπηρεσιών, δηλαδή η ενημέρωση περί της λύσης έλαβε χώρα περί τα τέλη Οκτωβρίου 2004.

B7. Μετά τρίμηνο περίπου στα 25.1.2005 ο Κος Μπασιάκος υπογράφει την Υπ. Απόφαση 3228/2005, «απόφαση φάντασμα» όπως καταγράφεται από τους εμπλεκόμενους, καθόσον αυτή δεν δημοσιεύθηκε όπως θα όφειλε, ούτε επισυνάφθη στα συμβόλαια της Κας Πελέκη που ακολούθησαν. Η απόφαση αυτή, όπως και η ΚΥΑ 16651/26.7.2006 των κ.κ. Δούκα/Μπασιάκου αποτελούν την βάση για τις παράνομες ανταλλαγές.

Γ. Ο συντονισμός και η υπαγωγή σ' αυτόν των αποφάσεων, κινήσεων και διαδικασιών των συναρμοδίων Υπουργών και Υφυπουργών συνάγεται και από τα εξής:

Α. Ο Υπουργός (τότε Υφυπουργός) Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Α. Κοντός, ενώ είχε ήδη από διετίας τεθεί επί κεφαλής του αγώνα κατά της Μονής, μετά τις εκλογές της 7.3.2004 και την ανάληψη των καθηκόντων του ως Υφυπουργού Γεωργίας, εμφανίζεται να αποδέχεται τον συμβιβασμό επί της Βιστωνίδας («τα βρήκαμε» κατά τον Ευδόκιμο) και συντάσσεται με τον συντονιστή Υπουργό Επικρατείας κ. Ρουσόπουλο, στην κατεύθυνση υλοποίησης – μυστικά – των σχεδίων ανταλλαγών, αφού πρώτα είχε διασφαλίσει:

1) την επιστροφή της Λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων στο Δημόσιο και τους ιδιοκτήτες ακτήμονες της περιοχής του

2) καμία ανταλλαγή με ακίνητα της Θράκης
συμπράττει:

α) στον εμπαιγμό των τοπικών φορέων - ύστερα από την απόφαση Δούκα – όταν κατά την συνάντηση μαζί τους στις 4.7.2004 ο κ. Δούκας με την παρουσία του Κου Κοντού υποκρίνεται άγνοια του θέματος και ζητά υπόμνημα, ενώ προ 15ημέρου έχει ήδη συμπράξει στην κατάργηση της δίκης και έχει συμφωνήσει στις ανταλλαγές στις οποίες συμπραττει μεταγενέστερα αφού συνυπογράφει με τον κ. Μπασιάκο την ΚΥΑ 16651/26.7.2006

β) στον απαράδεκτο, αλλά αναγκαίο για την «επιχείρηση συμβιβασμού» αποκλεισμό των Ξινίδη και Τσολακίδη και συνυποστηρίζει τον από τον Υπουργό Επικρατείας συμβιβασμό μέσω των ανταλλαγών.

Η συμπεριφορά του Κου Κοντού είναι ιδιαιτέρως κρίσιμη διότι:

Α) Αν και είχε υπ' όψη του το σύνολο των στοιχείων βάσει των οποίων η «κατασκευασθείσα ιδιοκτησία» της Μονής είναι απολύτως αβάσιμη, ανυπόστατη και αστήρικτη, επέδειξε ανεπίτρεπτη μεταστροφή.

Β) Όχι μόνον απεδέχθη τον συμβιβασμό σε βάρος του Δημοσίου, αλλά και συνήργησε στην οργάνωση και υλοποίηση των παράνομων ανταλλαγών.

Γ) Ο Κος Κοντός όπως και ο Κος Ρουσόπουλος γνώριζε τουλάχιστον από την 1.7.2004 σαφώς (και πολύ ενωρίτερα πρό του Ιουνίου του 2004) την διαδικασία κατάργησης της δίκης, αφού προφανώς διαδραματίζει κεντρικό ρόλο για την απόφαση αυτή.

Συνήργησε δε – μέσω των πληροφοριών των φορέων της Θράκης – για την κατάργηση της δίκης μέσω της συμφωνίας συμβιβασμού, η οποία έγινε γνωστή στους τοπικούς φορείς κατά την μυστική συνάντηση των Αθηνών, ώστε να σταματήσουν οι κινητοποιήσεις

Συμπληρωματικά αδρανοποίησε την καίρια και μοναδική ίσως εστία αντίστασης στην Θράκη στα αθέμιτα σχέδια της Μονής και την υλοποίηση των ανταλλαγών. Η επιβεβαίωση της συμφωνίας συμβιβασμού προκύπτει και από το πασίδηλο γεγονός, ότι μετά την συνάντηση και συμφωνία της 6.9.004 σταμάτησαν πλήρως οι κινητοποιήσεις στην Θράκη, μοναδική δε συνάντηση ήταν αυτή του Νοεμβρίου του 2004 με τον Μητροπολίτη και τον Κο Μπασιάκο κυρίως για επιβεβαίωση ότι οι ανταλλαγές δεν θα γίνουν με κτήματα της Θράκης, όπως και πράγματι έγινε. (Πρακτικά 3/12/2008, σελ. 21)

Δ. Ο συντονισμός συνάγεται και από τα εξής:

Α) από την ταχύτητα και την πρωτοφανή σύμπραξη σε άκυρες, αδιαφανείς και βλαπτικές για το δημόσιο συμφέρον συμπεριφορές Υπουργών, υπηρεσιακών παραγόντων του Δημοσίου, στην βάση ενός καλά προετοιμασμένου σχεδίου με άνωθεν εντολές και κάλυψη

Β) από την ευκολία, την εξαιρετική προχειρότητα και ταχύτητα που συμπράττει με πρωταγωνιστικό ρόλο ο Κος Δούκας στην αλυσίδα ενεργειών για την κατάργηση της δίκης.

Στις εντολές άνωθεν παραπέμπουν:

Α) η κατάθεση της κ. Μπουγάτσου, ότι ο κ. Δούκας έδειξε με την γλώσσα του σώματος «άνωθεν», σε ερώτηση «ποιός σου τους έστειλε» ή «πώς μπλέχτηκες με τους μοναχούς»; (Πρακτικά 5/11/2008, σελ. 291)

Β) ο κ. Τσιτουρίδης, που είπε στην κ. Μπουγάτσου, ότι τους μοναχούς τους παρέπεμψε το Μαξίμου (Πρακτικά 5/11/2008, σελ. 292)

Γ) η κατάθεση του δημοσιογράφου Δ. Ρίζου, προσώπου με πολύ στενές σχέσεις με Υπουργούς της ΝΔ, που επιβεβαίωσε όσα δήλωσε στο

τηλεοπτικό σταθμό του Αντέννα , ότι δηλαδή Υπουργοί είπαν, ότι τους πίεζε ο Ρουσόπουλος, ή ότι ο Ρουσοπουλος είναι ο συντονιστής του σκανδάλου (Πρακτικά 1/12/2008, σελ. 250, 252, 284)

Ασφαλώς η κατάθεση αυτή αξιολογείται ελεύθερα, πλην όμως συνεκτιμάται με βάση και άλλες καταθέσεις και αποδείξεις.

Πέραν αυτού είναι αναγκαίο να κληθεί ο κ. Ρίζος ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών αρχών, ώστε να αποκαλύψει τους Υπουργούς που τον ενημέρωσαν για τα όσα κατέθεσε εναντίον του Ρουσόπουλου.

Ε. Η εμπλοκή του κ. Ρουσόπουλου σε συντονιστικό ρόλο ενισχύεται και από τα εξής:

1) Ο μοναχός Εφραίμ επιβεβαιώνει ότι «βοήθησε όποτε το ζητήσαμε παίρνοντας τηλέφωνο σε Υπουργούς» («Καθημερινή», 3.11.2008)

2) Ο μάρτυρας Αποστολίδης επιβεβαίωσε ότι μετέφερε τον Αρσένιο στην οικία του Υπουργού Επικρατείας όπου την ίδια ώρα έφτασε και ο Μοναχός Εφραίμ. (Πρακτικά 13/11/2008, σελ. 151)

3) Από το γεγονός ότι ο Αρσένιος μετά τις συναντήσεις σε Υπουργεία κλπ τηλεφωνούσε στον Εφραίμ λέγοντας «γέροντα όλα καλά».

Ειδικότερα ο κ. Θεόδωρος Ρουσόπουλος, τότε Υπουργός Επικρατείας:

α) Κατά τη συνάντηση στις 6 Σεπτεμβρίου 2004 με εκπροσώπους φορέων, μετά από συμφωνία με τον κ. Κοντό, απέκλεισαν από τη συνάντηση τον τέως Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης Αθανάσιο Ξινίδη και το Δήμαρχο Βιστωνίδας Τσολακίδη και μετέτρεψαν έτσι τη συνάντηση φορέων, σε κομματική σύσκεψη. Από τις καταθέσεις των Ξινίδη και Τσολακίδη προκύπτει ότι, σε σύσκεψη των φορέων στην Ξάνθη ο Μητροπολίτης, ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος ανέφεραν ότι ο κύριος Ρουσόπουλος τους είπε : «.....το ιδιοκτησιακό έχει τελειώσει υπέρ της Μονής και ότι εφόσον αντιδρούν η Μονή θα πάρει ακίνητα σε άλλες περιοχές της χώρας». Τη κατάθεση αυτή του Ξινίδη, επιβεβαίωσε ο Μητροπολίτης της Ξάνθης με τη δήλωση « ο Ξινίδης είναι ένας σοβαρός άνθρωπος, έντιμος και ξέρει καλά τι λέει». Είναι η πρώτη δήλωση Υπουργού, ότι το ιδιοκτησιακό έκλεισε και ότι θα γίνουν ανταλλαγές. Υπογραμμίζεται ότι ο Δήμαρχος Ξάνθης και Πρόεδρος της ΤΕΔΚ κ. Μ. Στυλιανίδης, καταθέτοντας ενώπιον της Εισαγγελέως Εφετών κ. Σπυροπούλου, επεσήμανε τα εξής χαρακτηριστικά:

«Ενημερώσαμε και τον κ. Ρουσόπουλο για την υπόθεση και του εκφράσαμε την πλήρη αντίθεση και την προσωπική μας, αλλά και των τοπικών κοινωνιών της Ξάνθης. Μας άκουσε με προσοχή και μας εξέφρασε την άποψη ότι δεν θα πρέπει να διαταραχθούν οι σχέσεις της Μονής Βατοπεδίου με την τοπική Εκκλησία και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής. Εμείς του ζητήσαμε βέβαια να ενημερώσει τους αρμόδιους υπουργούς, που αυτός άλλωστε ήταν και ο σκοπός μας, για την αντίθεσή μας αυτή και για την αναταραχή και τον αναβρασμό που είχε προκληθεί στην περιοχή μας μετά την παραίτηση των δικαιωμάτων του Δημοσίου από το ως άνω δικαστήριο.»

Συνεπώς από ιδιαίτερα αξιόπιστο μάρτυρα, που συμμετείχε στην σύσκεψη και πρόσκειται στην Κυβέρνηση, γνωρίζουμε ότι, ενώ τονίσθηκε στον κ. Ρουσόπουλο ότι στην περιοχή υπάρχει οργή και αναβρασμός για την παραίτηση του Δημοσίου στο δικαστήριο από τα δικαιώματά του, αυτός τους έθετε ως προτεραιότητα τον συμβιβασμό και τις ανταλλαγές!

Το αίτημα για ανταλλαγές είχε ήδη διεκδικήσει με την επιστολή του προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Τσιτουρίδη, ο ηγούμενος της Μονής Βατοπεδίου Εφραίμ. Οι χειρόγραφες σημειώσεις του κ. Τσιτουρίδη επί της επιστολής Εφραίμ για πολιτική βούληση και διευθέτηση του θέματος, εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά με την προαναφερθείσα ανακοίνωση του κ. Ρουσόπουλου και με τις μετέπειτα ενέργειές του να τηλεφωνήσει αρχές Οκτωβρίου 2004 στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκο και να συναντηθούν περί τα τέλη του ιδίου μήνα προκειμένου να τον ενημερώσει για τις ενέργειές του και την εξέλιξη του θέματος. Οι ενέργειες του κ. Μπασιάκου μετά την ενημέρωση του κ. Ρουσόπουλου, αποδεικνύουν την ύπαρξη πολιτικής βούλησης για τη διευθέτηση του θέματος των ανταλλαγών υπέρ της Μονής Βατοπεδίου και το λόγο της συναίνεσης – παραίτησης από τη δημοσίευση της υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης.

β) Μετά τη συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο, σταμάτησε κάθε εκδήλωση και αντίδραση των φορέων, οι οποίοι έκτοτε δεν συναντήθηκαν, όπως προκύπτει από τις καταθέσεις των Δημάρχων Στυλιανίδη και Τσολακίδη και του Νομάρχη Παυλίδη. Η δήλωση του Νομάρχη Παυλίδη σε απάντηση της επιστολής Ξινίδη- Τσολακίδη ότι: *«ο Ρουσόπουλος τάχθηκε υπέρ των δικαίων της περιοχής»*, είναι χαρακτηριστική και επιβεβαιώνει τις καταθέσεις Ξινίδη, Τσολακίδη. Εξάλλου, ο ίδιος κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι, *«ο Ρουσόπουλος μου έδωσε την εντύπωση ότι ξέρει το θέμα»*. Μετά την παραίτησή του από τη θέση του Υπουργού Επικρατείας οι δηλώσεις του σε συνεντεύξεις ότι τα περί ανταλλαγών τα πληροφορήθηκε πρόσφατα

από τον τύπο, είναι παντελώς ανακριβή, αφού είχαν ήδη από τον Ιούλιο του 2004 κοινοποιηθεί στο Γραφείο του Πρωθυπουργού η επιστολή των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Θράκης και κατά το Δεκέμβριο του 2005 η επιστολή του Νομάρχη Θεσσαλονίκης. Στις αρχές του 2007 οι εφημερίδες ΕΘΝΟΣ και ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, με συνεχή δημοσιεύματά τους συνοδευόμενα από φωτογραφίες Εφραίμ- Ρουσόπουλου, αναφέρονταν στο σκάνδαλο των ανταλλαγών.

γ) Από τις καταθέσεις Αποστολίδη για συναντήσεις στο Μαξίμου των Εφραίμ και Αρσένιου πάνω από μία ώρα κάθε φορά, καθώς και στην οικία Ρουσόπουλου. Για τηλέφωνα του Αρσένιου προς Εφραίμ με περιεχόμενο «*γέροντα πάμε καλά*» μετά από συναντήσεις με κ. Ρουσόπουλο και Υπουργούς. Τις συναντήσεις στο Μαξίμου και στην οικία του, αποδέχθηκε και ο κ. Ρουσόπουλος στις μετά την παραίτησή του συνεντεύξεις και με κάποιες διαφοροποιήσεις στην κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής. Αποδέχθηκε επίσης τηλεφωνική επικοινωνία με τον Εφραίμ μετά τη σύσκεψη στο Μαξίμου και τηλεφωνική επικοινωνία και συνάντηση με τον κ. Μπασιάκο για την υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου.

δ) Από συνέντευξη του Εφραίμ στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» της Κύπρου όπου αναφέρεται σε τηλεφωνήματα Ρουσόπουλου προς Υπουργούς και Υφυπουργούς για «*βοήθεια στο γέροντα*»

ε) Από την κατάθεση του μοναχού Αναστασίου ότι ο κος Ρουσόπουλος «*είχε μία θετική στάση απέναντι στο μοναστήρι*».

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει, ότι δεν ήταν απλώς πνευματικός του ο ηγούμενος Εφραίμ. Γνώριζε τις επιθυμίες του, τις θέσεις του και τις διεκδικήσεις του και τις ικανοποίησε, συντονίζοντας αμέσως μετά τη διάσκεψη του Δικαστηρίου όλες τις διαδικασίες για την ολοκλήρωση του κυβερνητικού σχεδίου οργανωμένα και μεθοδικά, μέχρι την ολοκλήρωση των ανταλλαγών.

Στ) Από την ταχύτητα με την οποία ενήργησαν αμέσως μετά, την κατά τη διάσκεψη του δικαστηρίου, απόφαση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (Απρίλιος 2004) με :

1) την απόρριψη από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο της αναπομπής Φωτιάδη (24.05.2004),

2) την αίτηση της Μονής στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για συναίνεση (01.06.2004),

3) την αποδοχή της γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου περί απορρίψεως της αναπομπής Φωτιάδη, από τον κ. Δούκα (10.06.2004),

4) την αποδοχή του υπ' αριθμ. 3058/17.06.2004 πρακτικού ΝΣΚ και την παραίτηση από την δημοσίευση της απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης από τον κ. Δούκα,

5) την με σπουδή αποστολή του πρακτικού παραίτησης προς το άνω δικαστήριο με εταιρία ταχυμεταφοράς (courier)

6) τον εμπαιγμό προς τους φορείς, λίγες μέρες μετά

7) την αποδοχή του περιεχομένου της από 10.07.2004 επιστολής του ηγούμενου Εφραίμ

8) τη συνάντηση στις 06.09.2004 του κ. Ρουσόπουλου με τους φορείς

9) την τηλεφωνική επικοινωνία κ. Ρουσόπουλου – κ. Μπασιάκου μετά την 23^η Σεπτεμβρίου 2004 που ανέλαβε καθήκοντα Υπουργού

10) τη συνάντηση στη Βουλή των Ελλήνων των κ. κ. Μπασιάκου και Ρουσόπουλου στα μέσα Οκτωβρίου 2004 και την ενημέρωση του κ. Ρουσόπουλου από τον καθ' ύλην αρμόδιο για τις ανταλλαγές Υπουργό.

11) Το ερώτημα προς το ΝΣΚ την 01.12.2004 για το αν είναι δυνατόν με Υπουργική απόφαση να προχωρήσουν στις ανταλλαγές .

12) Την έκδοση της αποφάσεως του ΝΣΚ στις 09.12.2004 και την αποδοχή αυτής από τον κ. Μπασιάκο στις 14.01.2004.

13) Την έκδοση της υπ' αριθμ 3822/25.01.2005 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς να δημοσιευθεί στο ΦΕΚ. Μετά την υπογραφή της ως άνω απόφασης αρχίζουν οι πιέσεις για άμεση υπογραφή συμβολαίων χωρίς ουσιαστικό έλεγχο από τους δικηγόρους της ΚΕΔ, οι παράνομοι αποχαρακτηρισμοί, οι παράνομες υποεκτιμήσεις και υπερεκτιμήσεις .

14) Την έκδοση της υπ' αριθμ. 16651/2006 ΚΥΑ των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Υφυπουργών κ. κ. Δούκα και Κοντού.

Τα ως άνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι, οι συντονισμένοι κυβερνητικοί χειρισμοί που αναφέρονται στο από 08.03.2006 δελτίο τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, είχαν ξεκινήσει αμέσως μετά τη διάσκεψη του δικαστηρίου και την έκδοση της απόφασης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και συνεχίστηκαν μέχρι την ολοκλήρωση των ανταλλαγών. Ανταλλάχθηκαν το σύνολο σχεδόν των κυβικών νερού της λίμνης και τα χωράφια με ακίνητα τουριστικής αξίας και παραθαλάσσια του Ελληνικού Δημοσίου. Και ενώ είχε ανταλλαγή σχεδόν το 100% του νερού και των χωραφιών της λίμνης Βιστωνίδας, έγινε και ανταλλαγή ανταλλαγέντων με το Ολυμπιακό ακίνητο.

Προκύπτει, κατά συνέπεια, ότι υπήρχε κεντρικό κυβερνητικό σχέδιο, κεντρικός συντονισμός, οργανωμένη και μεθοδική δράση και πίεση για το περιεχόμενο, την έκδοση και εκτέλεση των αποφάσεων.

Η έκδοση και η εκτέλεση των παραπάνω Υπουργικών και κοινών Υπουργικών αποφάσεων και οι άλλες ενέργειες και πράξεις των Υπουργών και Υφυπουργών, προκάλεσαν τεράστια μείωση της παρουσίας του Δημοσίου.

Ο κ. Ευάγγελος Μπασιάκος , τότε Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α) εξέδωσε την υπ' αριθμ. 3822/25.01.2005 απόφαση χωρίς να τη δημοσιεύσει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την οποία αναθέτει:

«Α. Στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου τη διαδικασία ανταλλαγής των κειμένων ακινήτων στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα οποία περιλαμβάνονται εντός των εκτάσεων περί των οποίων οι ανωτέρω Γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Υπουργικές Αποφάσεις, με άλλα ακίνητα εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εκτός αν αποφασίσει το Δ. Σ. της ΚΕΔ την ανταλλαγή με ακίνητα άλλων φορέων.

Β. Η ως άνω διαδικασία ανταλλαγής θα υλοποιηθεί ανεξάρτητα με την διαδικασία ανταλλαγής από το Υπουργείο Οικονομικών της λίμνης Βιστωνίδας και των λοιπών εκτάσεων πλην εκείνων της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

Η απόφαση εκδόθηκε απευθείας από το γραφείο του και έφερε μόνο την υπογραφή του, χωρίς να συνυπογράφει και ο Υφυπουργός Πολιτικής Γης κος Κοντός. Ας σημειωθεί ότι την υπ' αριθμ. 3822/25.01.2005 απόφαση, είχαν λάβει σε πρωτότυπο οι Εφραίμ και Αρσένιος. Της αποφάσεως αυτής είχαν προηγηθεί:

α1) η συνάντηση κ. Ρουσόπουλου με τους φορείς της Ξάνθης παρουσία του καθ' ύλην αρμόδιου για την Πολιτική Γής Υφυπουργού κ. Κοντού. Αμέσως μετά τη συνάντηση αυτή, η τηλεφωνική επικοινωνία των κ.κ. Ρουσόπουλου - ηγούμενου Εφραίμ.

α2) Στις 23.09.2004 ο κος Μπασιάκος από Υφυπουργός αναβαθμίζεται σε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης. Ακολουθεί αρχές Οκτωβρίου η τηλεφωνική επικοινωνία του κ. Ρουσόπουλου με τον κ. Μπασιάκο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό για τις ανταλλαγές και περί τα τέλη Οκτωβρίου, η συνάντηση στη Βουλή των Ελλήνων κ. κ. Μπασιάκου- Ρουσόπουλου

και η ενημέρωση του κ. Ρουσόπουλου από τον κ. Μπασιάκο για το θέμα της Μονής Βατοπεδίου, δηλαδή για τις ανταλλαγές. Η ενημέρωση αυτή πραγματοποιήθηκε, αφού είχε προηγηθεί συνάντηση στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης μεταξύ των κ. Μπασιάκου και ηγούμενου Εφραίμ με αντικείμενο συζήτησης τις ανταλλαγές.

α3) Την 01.12.2004 υποβάλλεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης το ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για το αν είναι δυνατόν να προχωρήσει σε ανταλλαγές με Υπουργική απόφαση.

α4) Στις 09.12.2004 εκδίδεται η υπ' αριθμ. 15/2004 απόφαση του Δ' Τμήματος του ΝΣΚ κόντρα στην υπ' αριθμ. 111/2000 απόφαση της Ολομέλειας του ΝΣΚ. Στις 14.01.2004 υπογράφεται η απόφαση αποδοχής της απόφασης του ΝΣΚ απ' τον κ. Μπασιάκο και στις 25.01.2005 η ανωτέρω υπ' αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, χωρίς να δημοσιευθεί στο ΦΕΚ. Η απόφαση αυτή, παρά τις προσπάθειες των κατοίκων να λάβουν γνώση από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και της Νομαρχίας, επιμελώς αποκρύπτετο.

β) Όλες οι παραπάνω ενέργειες και πράξεις του Υπουργού κ. Μπασιάκου έγιναν μετά την από 10.07.2004 επιστολή του ηγούμενου Εφραίμ προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σάββα Τσιτουρίδη. Η επιστολή εστάλη λίγες ημέρες μετά την συναίνεση -παραίτηση από την έκδοση της απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, απόφαση που μετά τη διάσκεψη του Δικαστηρίου έκρινε ότι η κυριότητα ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Με την επιστολή του αυτή ο ηγούμενος Εφραίμ, επικαλούμενος και πάλι χρυσόβουλα και γνωμοδοτήσεις επανέρχεται και διεκδικεί συμβιβασμό. Αφού λίγες μέρες πριν, είχε πετύχει την παραίτηση του Ελληνικού Δημοσίου από απόφαση που εν γνώσει όλων έκρινε ότι η κυριότητα ανήκει σε αυτό, διεκδικούσε την ανταλλαγή του ακινήτου του Δημοσίου, δηλαδή της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, με άλλα ακίνητα του Δημοσίου. Η προαπόφαση προκύπτει και από την χειρόγραφη σημείωση του κ. Τσιτουρίδη επί της επιστολής του κ. Εφραίμ: «να προχωρήσουμε σε διευθέτηση του θέματος» και ότι απαιτείται «γνωμοδότηση, νομοθετική διάταξη και πολιτική βούληση». Επιβεβαιώνεται ότι ο κ. Τσιτουρίδης δέχθηκε πιέσεις, γεγονός που προκύπτει και από την κατάθεση της δημοσιογράφου κ. Αριστέας Μπουγάτσου ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής:

«Ο κ. Τσιτουρίδης μου περιέγραψε μία ιστορία από το 2004 και τον πιστεύω. Την πρώτη επίσκεψη που δέχθηκε από τον ηγούμενο Εφραίμ ήταν όταν ήταν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Τον ρώτησα: «Πώς ήρθαν σε εσάς κ. Υπουργέ;». Μου είπε: «Τους παρέπεμψε το Μαξίμου!». Πράγμα

που σημαίνει ότι υπήρχαν πιέσεις, απαιτήσεις και επαφές.» (Μπουγάτσου, 5/11/08, σελ. 291-292)

γ) Εξέδωσε από κοινού με τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κ. Πέτρο Δούκα και Υφυπουργό κ. Κοντό την υπ' αριθμ. 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ για την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου της διαδικασίας ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων αυτής, με διαθέσιμα ακίνητα του Δημοσίου, αφού η αξία των ανταλλασσομένων ακινήτων καθορισθεί από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών. Υπέγραψε την ανωτέρω απόφαση, παρά τη λήψη της επιστολής των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Θράκης και τις καταγγελίες τους για παράνομες πράξεις για τις οποίες υπέχουν πολιτικές και ποινικές ευθύνες και την επιστολή του Νομάρχη Ψωμιάδη, στην οποία αναφέρονται «*μυστικά μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές*». Όλες οι αποφάσεις ανταλλαγών έγιναν μετά από επαφές του Εφραίμ και Αρσένιου με τους αρμόδιους Υπουργούς όπως προκύπτει και από την κατάθεση του μοναχού Ευδόκιμου. Όλες δε οι υπηρεσίες όπως προκύπτει από καταθέσεις υπηρεσιακών παραγόντων κινήθηκαν σύμφωνα με τις αποφάσεις των Υπουργών και άνωθεν εντολές. «*Οι αποφάσεις εκδόθηκαν από τον Ευάγγελο Μπασιάκο*» καταθέτει στην Εξεταστική Επιτροπή η Διευθύντρια Πολιτικής Γης κα Μαντέλη. Ούτε συμμετείχα, ούτε ήξερα, μου ήλθαν έτοιμες». Ο κ. Γκράτζιος καταθέτει «: «*Ήταν αποφάσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης να ανταλλάγουν ακίνητα με τη λίμνη. Ο ιδιοκτήτης έχει το δικαίωμα να κάνει οτιδήποτε. Ιδιοκτήτης είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης* ». Ο κ. Παπαγεωργίου καταθέτει : «*Η επιλογή των ακινήτων έγινε από τους πίνακες που έστειλε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης*». Ο κ. Μητρόπουλος καταθέτει : «*Η διαδικασία ανταλλαγής επελέγη με ευθύνη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, που μας έδωσε τους πίνακες με σημειωμένα τα ακίνητα*». Ο κ. Μπίκος, Αντινομάρχης Θεσσαλονίκης, καταθέτει : «*Αν δεν υπήρχαν Υπουργικές αποφάσεις δεν θα τα χάναμε εμείς αυτά τα οικόπεδα*». Ο νομικός σύμβουλος της ΚΕΔ κ. Ζερβουδάκης καταθέτει : «*Εκτελούσαμε εντολές άνωθεν*». Ο νομικός σύμβουλος της Διοίκησης της ΚΕΔ κ. Βαρδάκος καταθέτει: «*Η Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου εκτελούσε κυβερνητικές εντολές του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκου και του Υφυπουργού Οικονομικών.Τα ακίνητα τα είχε επιλέξει το Υπουργείο Ανάπτυξης*».

Γ) Εξέδωσε την 3822/25.01.2005 Απόφασή του και συνυπέγραψε την 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ, με τις οποίες αποδέχεται να γίνουν οι ανταλλαγές, με βάση τους αβάσιμους και αστήρικτους ισχυρισμούς της Μονής σε σχέση με τις υποτιθέμενες ιδιοκτησίες της. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτυπώνονται στο υποβληθέν από την Μονή Βατοπεδίου τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, το οποίο συντάχθηκε από τον Τοπογράφο

της Δημήτριο Βασιλειάδη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συντάχθηκαν με βάση το συγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο εμφανίζεται η, συνολικού εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, σημαινόμενη με τα αριθμητικά στοιχεία 1 έως 227 δήθεν ιδιοκτησία της Μονής, σύμφωνα πάντοτε με τους δικούς της αυθαίρετους ισχυρισμούς. Υπό τα αριθμητικά στοιχεία 35, 36, 37, 38, 39 περικλείεται ολόκληρη η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες, σε ύψος πέντε μέτρων! Τελούσε δε σε γνώση της υποθέσεως αυτής, δεδομένου ότι ο ηγούμενος της Μονής κ. Εφραίμ στην από 10-07-2004 επιστολή του προς τον κ. Τσιτουρίδη θέτει το πρόβλημα της Αναστασιουπόλεως. Μάλιστα ζητά την εξαίρεση του αρχαιολογικού χώρου κατά την σύνταξη των συμβολαίων!

Ο κ. Πέτρος Δούκας, τότε Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών:

α) εξέδωσε την υπ' αριθμ. πρωτ. 1046300/ 3944/A0010/10.06.2004 απόφαση με την οποία έγινε αποδεκτή η υπ' αριθμ. 26/2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που προέκυπταν από τις αναφορές και τα υπομνήματα των φορέων της περιοχής

β) ο ίδιος έκανε αποδεκτό και το υπ' αριθμ. 3058/17.06.2004 Πρακτικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με το αίτημα της Μονής Βατοπεδίου για συναίνεση και σύμπραξη του Δημοσίου, προκειμένου να κατατεθεί από κοινού δήλωση για τη μη έκδοση της απόφασης απ' το Πολυμελές Πρωτοδικείου Ροδόπης στο οποίο εκκρεμούσε αγωγή της Μονής Βατοπεδίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου με αποτέλεσμα να μείνουν δικαστικώς απροστάτευτα και να βλαβούν τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου. Δεν έλαβε υπόψη του την μειωρηφούσα άποψη του Νομικού Συμβούλου Κιούπη, ότι «δεν χωρεί έγκυρα παραίτηση της συζητήσεως όταν αναμένεται έκδοση δικαστικής αποφάσεως», την οποία παραδέχθηκε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ότι γνώριζε. Γνωστό ήταν στον Εφραίμ και σε όλους τους φορείς ότι η απόφαση μετά τη διάσκεψη του Δικαστηρίου ήταν υπέρ του Ελληνικού δημοσίου. Τούτο προκύπτει:

β1) από την κατάθεση του μοναχού Ευδόκιμου: «ο Εφραίμ και ο Αρσένιος είχαν επαφές με τους αρμόδιους Υπουργούς για να ληφθούν οι αποφάσεις και ότι ο Εφραίμ και ο Αρσένιος τους ενημέρωσαν πως καθυστερεί η έκδοση της απόφασης γιατί τα «βρήκαμε» .Εξυπακούεται ότι τα βρήκανε με τον αρμόδιο Υπουργό αφού κατά τον Ευδόκιμο είχαν επαφές πριν την έκδοση των αποφάσεων με τους αρμόδιους Υπουργούς

β2) Από την κατάθεση της κας Σακάλογλου Εισηγήτριας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης: « Υπηρεσιακά από τον Απρίλιο του 2004 ήταν γνωστό ότι είχε γίνει διάσκεψη. Μια απόφαση που έχει κριθεί και έχουν αποφασίσει οι Δικαστές δεν μπορεί να την καταργεί ο οποιοσδήποτε».

Β3) Από την κατάθεση του κ. Γιοβανόπουλου, μέλους του ως άνω δικαστηρίου : « Με τη δήλωση περί μη έκδοσης απόφασης ένοιωσα έκπληκτος.Με την αίτηση για μη έκδοση απόφασης θα μπορούσε να υποθέσει κανείς ότι χάνει η ενάγουσα.» δηλαδή, η Μονή Βατοπεδίου

β4) Από την κατάθεση του νομικού συμβούλου του κράτους, κ. Κρόμπα: « συναινούμε όταν δεν προσδοκούμε συμφέρον από την έκβαση της δίκης» .

β5) Από την κατάθεση του δημοσιογράφου κ. Ντάσκα: « Η απόφαση είχε γίνει γνωστή σχεδόν σε όλη την περιοχή. Θεωρώ αδιανόητο να μην ήξεραν, ιδιαίτερα οι ασχολούμενοι με αυτήν την υπόθεση, τα υφυπουργεία, οι υφυπουργοί, οι υπηρεσιακοί παράγοντες, το αποτέλεσμα της διάσκεψης των δικαστών».

β6) από το γεγονός ότι εμπαίζει τους φορείς κατά τη συνάντησή τους στις 05.07.2004 παρόντος και του κ. Κοντού, ενώ ήδη είχε υπογράψει πριν από λίγες μέρες τις αναφερόμενες ανωτέρω αποφάσεις, δηλώνοντας σε αυτούς «άγνοια» για το θέμα, ενώ αν πίστευε ότι νόμιμα είχε ενεργήσει, δεν θα το απέκρυπτε.

γ) υπέγραψε την υπ' αριθμ. 16651/26.07.2006 ΚΥΑ με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ευάγγελο Μπασιάκο για την ανάθεση στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου της διαδικασίας ανταλλαγής της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων αυτής με διαθέσιμα ακίνητα του Δημοσίου αν και η γνωμοδότηση του ΝΣΚ, μετά από την εισήγηση Καποτά περί συναίνεσης και παραίτησης από την έκδοση της απόφασης, με σαφήνεια ανέφερε ότι το Δημόσιο διατηρεί τα δικαιώματά του, επί της λίμνης Βιστωνίδας. Υπέγραψε, κατά συνέπεια, ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ακίνητο επί του οποίου το Δημόσιο δεν είχε απωλέσει τα δικαιώματά του. Γνώριζε τις απόψεις και το περιεχόμενο των επιστολών των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Θράκης «περί πολιτικών και ποινικών του ευθυνών» και του Νομάρχη Θεσσαλονίκης κ. Ψωμιάδη στην οποία αναφέρονταν « μυστικά μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές» καθώς και τις διαμαρτυρίες των φορέων της περιοχής και παρά ταύτα υπέγραψε τις ανταλλαγές και όρισε εκπρόσωπό του στην ΚΕΔ το Διευθυντή του γραφείου του κ. Τσούτσο. Παρά τους ισχυρισμούς κατά την εξέτασή του από την Εξεταστική Επιτροπή ότι συναίνεσε στην παραίτηση από την έκδοση της απόφασης για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, με

την υπογραφή της ως άνω ΚΥΑ όχι μόνον αναγνώρισε την ανύπαρκτη κυριότητα της Μονής, αλλά προχώρησε και στην ανταλλαγή των παρανόμως παραχωρηθεισών εκτάσεων με ακίνητα του Δημοσίου ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας, με αποτέλεσμα να ζημιωθεί το Δημόσιο. Εξάλλου, ένα χρόνο πριν από την υπογραφή της ΚΥΑ κατά τον Ιούλιο του 2005, όπως προκύπτει από την κατάθεση του νομικού συμβούλου της Διοίκησης της ΚΕΔ κ. Βαρδάκου : «είχαν προεπιλεγεί τα προς ανταλλαγή ακίνητα του Δημοσίουο μοναχός Αρσένιος συμμετείχε στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔ και δήλωνε ότι προχωράμε στις ανταλλαγές η διοίκηση της ΚΕΔ ακολουθεί τις εντολές των Μπασιάκο και Δούκα».

δ) Συνυπέγραψε την 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ, με την οποία αποδέχεται να γίνουν οι ανταλλαγές, με βάση τους αβάσιμους και αστήρικτους ισχυρισμούς της Μονής σε σχέση με τις υποτιθέμενες ιδιοκτησίες της. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτυπώνονται στο υποβληθέν από την Μονή Βατοπεδίου τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, το οποίο συντάχθηκε από τον Τοπογράφο της Δημήτριο Βασιλειάδη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συντάχθηκαν με βάση το συγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο εμφανίζεται η, συνολικού εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, σημαινόμενη με τα αριθμητικά στοιχεία 1 έως 227 δήθεν ιδιοκτησία της Μονής, σύμφωνα πάντοτε με τους δικούς της αυθαίρετους ισχυρισμούς. Υπό τα αριθμητικά στοιχεία 35, 36, 37, 38, 39 περικλείεται ολόκληρη η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες, σε ύψος πέντε μέτρων! Περαιτέρω ο κ. Δούκας γνώριζε την υπόθεση και από την εισήγηση του Νομικού Συμβούλου κ. Καποτά της 14^{ης} Ιουνίου 2004, με βάση την οποία εξεδόθη η Γνωμοδότηση του ΝΣΚ για την μη έκδοση απόφασης στην δίκη μεταξύ Δημοσίου και Μονής Βατοπεδίου, την οποία κατά τα ανωτέρω έκανε αποδεκτή. Στην εισήγηση αυτή γίνεται αναλυτική αναφορά σε υφιστάμενους στην περιοχή αρχαιολογικούς χώρους.

Ο κ. Αλέξανδρος Κοντός, τότε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων :

α) ως βουλευτής του Νομού Ξάνθης γνώριζε και τις θέσεις και τις αντιδράσεις των φορέων της περιοχής γύρω από την υπόθεση της λίμνης Βιστωνίδας, συμμετείχε ο ίδιος και τους στήριζε, δημόσια καταγγέλλοντας τους Υφυπουργούς του ΠΑΣΟΚ για την αποδοχή των γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας και ότι φέρουν πολιτικές και ποινικές ευθύνες.

β) μετείχε ως Υφυπουργός, αρμόδιος Πολιτικής Γης, στις συναντήσεις με τους κ. Παυλόπουλο και Δούκα και κατά τον Σεπτέμβριο του 2004 σε συνάντηση φορέων με το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Βολάνη, Βλασσόπουλο). Ο κ. Βολάνης δέχεται να επαναξετασθεί το θέμα και ο Κοντός προσποιείται ότι αναλαμβάνει να υποβάλει, ως Υπουργείο, προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, σχετικό αίτημα. Δεν το υπέβαλε ποτέ.

γ) μετείχε στη σύσκεψη με τους εκπροσώπους των φορέων του Νομού Ξάνθης (από την οποία είχαν αποκλειστεί τεχνηέντως όσοι εξ αυτών προσέκειντο στο ΠΑΣΟΚ) με τον κ. Θ. Ρουσόπουλο, χωρίς να ενημερώσει τον προϊστάμενό του Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Τσιτουρίδη. Την μεθόδευση του επιλεκτικού αποκλεισμού ενήργησε ο ίδιος.

δ) Στις 26.04.2005, σε σύσκεψη που συγκάλεσε ο Μητροπολίτης Ξάνθης, ο κ. Κοντός ανακοίνωσε για πρώτη φορά, μετά τον κ. Ρουσόπουλο, ότι θα γίνουν ανταλλαγές, αλλά όχι με ακίνητα του Νομού Ξάνθης και Ροδόπης, όπως προκύπτει από δημοσιεύματα στο τοπικό τύπο και καταθέσεις μαρτύρων.

ε) Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2450/ 17.05.2005, έγγραφό της η Προϊσταμένη Διεύθυνσης Πολιτικής Γης κα Μαντέλη ζητεί από είκοσι (20) και πλέον Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις όπως εντός δέκα (10) ημερών και προκειμένου ενημερωθεί άμεσα το γραφείο Υφυπουργού να γνωρίσουν κοινόχρηστες και διαθέσιμες εκτάσεις εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοπεδική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες. Ο κ. Κοντός δηλαδή, που εμφανίζονταν ως Βουλευτής υπερασπιστής των δικαιών των κατοίκων της περιοχής Ξάνθης και Κομοτηνής, διεκδικούσε ακίνητα τουριστικής αξίας ή παραθαλάσσια σε άλλες περιοχές για να τα ανταλλάξει με νερό και χωράφια. Στις 29.11.2005, πάλι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με έγγραφο που υπογράφει η κα Μαντέλη απευθύνεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης με την οποία ζητεί στοιχεία για οικόπεδα στο Πανόραμα, στο Ωραιόκαστρο, στη Νέα Ραιδεστό και στη Καρδία, «τα φιλέτα», δηλαδή της Θεσσαλονίκης. Στις 07.12.2005, απαντά στο Υπουργείο η Νομαρχία στέλνοντας αδιαμαρτύρητα τα στοιχεία για τα οικόπεδα. Στις 16.12.2005 ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης στέλνει την επιστολή του στο Μαξίμου και σε εννέα (9) Υπουργούς και Υφυπουργούς, διαμαρτυρόμενος για «μεθοδευμένες χαριστικές ανταλλαγές». Στις 21.12.2005 συντάσσονται τα υπ' αριθμ. 2195/2005 και 2196/2005 συμβόλαια ανταλλαγής υπέρ της Μονής Βατοπεδίου τα οποία και τελικά κατέληξαν στον ΟΜΙΛΟ ΠΑΠΙΣΤΑ, παρά την επιστολή του κ. Ψωμιάδη.

στ) Στις 08.03.2006 το Υπουργείο του εξέδωσε δελτίο τύπου στο οποίο αναφέρεται ότι ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διαδικασία ανταλλαγής γης μετά από συντονισμένους κυβερνητικούς χειρισμούς.

ζ) Στις 26.07.2006 προσυπογράφει την ΚΥΑ 16651/26.07.2006 για ανταλλαγές με ακίνητα του Δημοσίου τουριστικά και παραθαλάσσια άλλων περιοχών που υποεκτιμήθηκαν, με το νερό και τα χωράφια της λίμνης Βιστωνίδας που υπερεκτιμήθηκαν.

η) Στις 06.06.2007, ανακαλείται η από Φεβρουαρίου 2007 εγκύκλιος – οδηγία του Διευθυντή Δασών Φραγκιουδάκη Ελευθέριου, αφού εν τω μεταξύ την 22. 05.2007 είχε υπάρξει σύνταξη συμβολαίου ανταλλαγής τμήματος λίμνης Βιστωνίδας με το αγρόκτημα της Ουρανούπολης ως άρτιο και οικοδομήσιμο!!! και με στόχο να καλυφθούν οι παρανομίες. Επειδή, όμως ο Δασάρχης Αρναίας, ο Διευθυντής Δασών και η Διεύθυνση της Περιφέρειας θεωρούσαν ότι επρόκειτο για δάσος, τέθηκε το από 13.12.2007 ερώτημα στο αναρμόδιο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους από την αναρμόδια Διευθύντρια Πολιτικής Γης κα Μαντέλη, για γνωμοδότηση περί χαρακτηρισμού ως δάσους ή δασικής έκτασης και έγινε δεκτή η συνταχθείσα εισήγηση Μπότσιου, νομικού συμβούλου του κράτους και νομικού συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και υπεγράφη η αποδοχή της από τον Υφυπουργό κ. Κιλτίδη με Υπουργό τον κ. Κοντό. Έτσι, ένα δάσος μετατράπηκε από δάσος σε δασική έκταση άρτιο και οικοδομήσιμο, όπως προκύπτει και από το από 22.05.2007 συμβόλαιο της Ουρανούπολης, μετά τους συντονισμένους κυβερνητικούς χειρισμούς.

θ) Συνυπέγραψε την 16651/ 26.07.2006 ΚΥΑ, με την οποία αποδέχεται να γίνουν οι ανταλλαγές, με βάση τους αβάσιμους και αστήρικτους ισχυρισμούς της Μονής σε σχέση με τις υποτιθέμενες ιδιοκτησίες της. Οι ισχυρισμοί αυτοί αποτυπώνονται στο υποβληθέν από την Μονή Βατοπεδίου τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, το οποίο συντάχθηκε από τον Τοπογράφο της Δημήτριο Βασιλειάδη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συντάχθηκαν με βάση το συγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο εμφανίζεται η, συνολικού εμβαδού 25.000 στρεμμάτων, σημαινόμενη με τα αριθμητικά στοιχεία 1 έως 227 δήθεν ιδιοκτησία της Μονής, σύμφωνα πάντοτε με τους δικούς της αυθαίρετους ισχυρισμούς. Υπό τα αριθμητικά στοιχεία 35, 36, 37, 38, 39 περικλείεται ολόκληρη η βυζαντινή πόλη Αναστασιούπολη, χαρακτηρισμένος αρχαιολογικός χώρος. Μάλιστα σώζεται η οχύρωση της πόλης, πύργοι, τα τείχη και οι πύλες, σε ύψος πέντε μέτρων! Πολύ περισσότερο ο κ. Κοντός, ως βουλευτής της περιοχής, γνωρίζει τον αρχαιολογικό χώρο, τον χαρακτηρισμό του ως αρχαιολογικού και την ιστορική και επιστημονική του σημασία.

Ο κ. Γεώργιος Βουλγαράκης, τότε Υπουργός Πολιτισμού:

α) Ως αρμόδιος Υπουργός γνώριζε ποιοι χώροι χαρακτηρίζονται ως αρχαιολογικοί, καθώς και τη σχετική διάταξη του Ν. 3028/2002 που ορίζει ότι « τα αρχαία ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται έως και το 1453 ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας».

β) Γνώριζε ως αρμόδιος Υπουργός τον ως άνω Νόμο καθώς και την υπ' αριθμ ΥΑ 5980/16.10.1965 σύμφωνα με την οποία χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία τα « εις την περιοχή της χερσονήσου του Άθω από « της διώρυγας του Ξέρξη» και μέχρι των ακρωτηρίων Πίννες και Ακροθώου, Βυζαντινά και μεταβυζαντινά κτίσματα, δηλαδή, Μονές, σκήτες, κελλία, ναούς, μετόχια, εξωκκλήσια, αγιάσματα, κλπ. Είτε εν ερειπίοις ευρισκόμενα μετά του αμέσου περιβάλλοντος αυτών χώρου καθοριζομένου ως τοιούτου άπαντος του χώρου του πέριξ εις την περιοχήν της Χερσονήσου του Αθω, λόγω της εξαιρετικής αρχαιολογικής σημασίας και σπουδαιότητας αυτών».

γ) Στην κατάθεσή του αναφέρει ότι ως Υπουργός Πολιτισμού τον Ιούλιο του 2007 έλαβε γνώση των καταγγελιών του Προϊσταμένου της 10^{ης} Εφορείας Αρχαιοτήτων Ταβλάκη. Γνώριζε, κατά συνέπεια, την αποστολή εγγράφου του ως άνω Προϊσταμένου στη Νομαρχία Χαλκιδικής με κοινοποίηση στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, με καταγγελία για τη μεταβίβαση κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου και ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει αυτή η μεταβίβαση από το Δημόσιο στη Μονή χωρίς την έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία, επισημαίνοντας ότι η υπηρεσία του έχει καταγράψει 36 μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, υποβάλλοντας σχετικό πίνακα.

δ) Ως αρμόδιος Υπουργός Πολιτισμού, παρότι έλαβε γνώση της παράνομης μεταβίβασης του αρχαιολογικού μνημείου και του περιβάλλοντος χώρου του, που είναι ρητά κηρυγμένο και προστατευμένο από τον αρμόδιο Έφορο Αρχαιοτήτων, παρέλειψε κάθε ενέργεια ώστε να κινηθεί η διαδικασία ακύρωσης του συμβολαίου μεταβίβασης, παραβιάζοντας τα άρθρα 2 και 7 παρ. 1 του Ν. 3028/2002 σε συνδυασμό με την ΥΑ 5980/16.10.1965. Περαιτέρω, ως εκ της ιδιότητός του, όφειλε κατά το άρθρο 24 του Συντάγματος να προστατεύσει τους κηρυχθέντες αρχαιολογικούς χώρους είτε παραπέμποντας το θέμα στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο ή με ερώτημα στο ΝΣΚ, όπως έστω και με αργοπορία έπραξε ο διάδοχός του Μ. Λιάπης υποβάλλοντας ερώτημα στο ΝΣΚ σχετικά με τη δυνατότητα της ακύρωσης της προαναφερθείσας συμβολαιογραφικής μεταβιβαστικής πράξης.

Ο κ. Κωνσταντίνος Κιλτίδης, Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με Υπουργό τον κ. Κοντό:

α) Αποδέχθηκε και υπέγραψε την υπ' αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους μετά από εισήγηση του κ. Μπότσιου, που χαρακτηρίζει την έκταση της Ουρανούπολης ως δασική, ενώ είχε χαρακτηριστεί από τις επιτροπές απαλλοτριώσεων και τις επιτροπές οριστικών διανομών ως «δάσος χθαμαλόν». Γνώριζαν τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ότι αναρμοδίως υποβάλλει το ερώτημα η Διευθύντρια Πολιτικής Γης προς το ΝΣΚ όσο και το ΝΣΚ ότι είναι αναρμόδιο. Μόνος αρμόδιος για το χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως δάσος ή δασικής έκτασης είναι ο δασάρχης της περιοχής. Όποιος διαφωνεί με την απόφαση του δασάρχη έχει τη δυνατότητα να τη προσβάλλει σε Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο όργανο και εν τέλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

β) Απέστειλε εγκύκλιο για εκτέλεση της υπ' αριθμ 161/2008 γνωμοδότησης που είχε αποδεχθεί και υπογράψει.

Ο κ. Αντώνιος Μπέζας, Υφυπουργός Οικονομικών:

Εξέδωσε την υπ' αριθμ. 1098.315/6443/A0010/3.10.2008 απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών κενή περιεχομένου και χωρίς νομικές συνέπειες με την οποία γίνεται ανάκληση μόνον παλαιότερων Υπουργικών αποφάσεων που ήδη είχαν αναπεμφθεί με την υπ' αριθμ 9983/30.10. 2003 απόφαση και ούτως ή άλλως ουδεμία ισχύ είχαν.

Εν όψει αυτών, ουδόλως με την απόφαση Μπέζα επανέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο τα παραχωρηθέντα ακίνητα, ούτε δίδονται συγκεκριμένες και κατάλληλες οδηγίες στις αρμόδιες Υπηρεσίες και Αρχές, προκειμένου να ενεργήσουν προς την κατεύθυνση αυτή, δηλαδή, της ανάκτησης από το Ελληνικό Δημόσιο κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή των παρανόμως μεταβιβασθέντων ακινήτων.

Ο κ. Μπέζας παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του για την προστασία της δημόσιας γης, έτσι ώστε ως προς όλα τα ακίνητα η κατάσταση να επανέλθει στο σημείο που βρίσκονταν πριν την έκδοση των επίμαχων πράξεων και αποφάσεων, την σύναψη των συμβολαίων κλπ.

Ο κ. Μπέζας βαρύνεται με παρούσες και εξελισσόμενες ευθύνες και υπέχει άμεση υποχρέωση να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την επαναφορά των επιδίκων ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο.

Ο κ. Βασίλειος Μαγγίνας, ως Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας:

Τον Ιούνιο του 2007, μόλις ένα μήνα από την ανάληψη καθηκόντων του, ο πολιτικός του υφιστάμενος Γ. Γ. Απασχόλησης κ. Δημήτριος Κοντός, με έγγραφό του προς την ΚΕΔ με αρ. πρωτ. 716/28-6-2007 ανακοινώνει ότι το Υπουργείο δεν θα μεταφερθεί στο Ολυμπιακό Ακίνητο. Η ως άνω επιστολή εστάλη στην ΚΕΔ 4 μήνες μετά την αίτηση της ΚΕΔ προς το ΣΟΕ για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου και 3 μήνες μετά την απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔ περί μεταβίβασης του Ολυμπιακού Ακινήτου στη Μονή Βατοπεδίου! **Σημειώνεται ότι ο κ. Δημήτρης Κοντός τυγχάνει εκλεγμένο μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου της Ν.Δ. από τον Ιούλιο του 2001.**

Πρόκειται για συγκρότημα κτιρίων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, το οποίο εξ αρχής προοριζέτο για κτίριο του τότε Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (σήμερα Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας). Το γεγονός αυτό προκύπτει από την με αρ. πρωτ. 4877/312/17-6-2003 οικοδομική άδεια κατασκευής των κτιρίων, στην οποία αναγράφεται «*Οικοδομική άδεια κατασκευής συγκροτήματος κτιρίων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στα Οικοδομικά Τετράγωνα 1 και 2 του Ολυμπιακού Χωριού, στη θέση Λεκάνες του Δήμου Αχαρνών*». Δηλαδή, το συγκεκριμένο συγκρότημα θα είχε προσωρινή χρήση για την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων, **αλλά ο εξ αρχής σκοπός, προορισμός και σχεδιασμός ήταν αυτός της χρήσης του ως κτιρίου του Υπουργείου Απασχόλησης.** Γι' αυτό το λόγο άλλωστε, μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες εκτελέστηκαν και συγκεκριμένες εργασίες προσαρμογής του στην μεταολυμπιακή χρήση. Σχετικά με την μετεγκατάσταση στο κτίριο αυτό του Υπουργείου Απασχόλησης, συγκροτήθηκαν πέντε (5) Επιτροπές από τους τότε Υπουργούς Απασχόλησης κ. κ. Πάνο Παναγιωτόπουλο και Σάββα Τσιτουρίδη με ισάριθμες αποφάσεις τους, οι τέσσερις (4) πρώτες των οποίων του κ. Παναγιωτόπουλου: 94291/28-7-2004, 165147/26-9-2005, 165148/26-9-2005, 165149/26-9-2005 και 91801/27-3-2006. Εκτός αυτών, ήταν έτοιμη και η διακήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού για την προμήθεια επίπλων γραφείου για το νέο κτίριο του Υπουργείου Απασχόλησης.

Ο κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης, Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών:

Α. Ως πολιτικός προϊστάμενος εποπτεύει την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου από τον Σεπτέμβριο 2007 και την νεοσύστατη (Σεπτέμβριος 2008) Επιτροπή για την αποτροπή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες.

α) Η πολιτική ευθύνη του κ. Αλογοσκούφη επιβαρύνεται ιδιαίτερα από το γεγονός ότι την 27-03-2008, όταν ο ίδιος είναι ο αρμόδιος εποπτεύων την ΚΕΔ υπουργός, το δημόσιο επιστρέφει στην Μονή τα 35,617 χιλιοστά της Λίμνης, που η Μονή του είχε μεταβιβάσει με προηγούμενο συμβόλαιο.

Πρόκειται για ανταλλαγή εκτός της οποιασδήποτε λογικής, η οποία λειτουργεί μόνον σε βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου, παραβιάζοντας κάθε έννοια σοβαρότητας και νομιμότητας.

β) Ως εποπτεύων την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων έχει αυξημένη προσωπική ευθύνη για τις παραλείψεις της υπηρεσίας αυτής σε σχέση με τις μεθοδεύσεις των παρανόμων ανταλλαγών, που προκάλεσαν τεράστια ζημιά στο Ελληνικό Δημόσιο και ιδιαίτερα:

- Την υπερεκτίμηση της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων
- Τις υποεκτιμήσεις των ανταλλαγέντων δημοσίων κτημάτων
- Την μη διερεύνηση, παρά τα επανειλημμένα δημοσιεύματα, της καταβολής ως υπερτιμήματος, του ποσού των επί πλέον 9 εκατομμυρίων Ευρώ χωρίς κανένα παραστατικό ή δικαιολόγηση για την πώληση του Ολυμπιακού Ακινήτου στους Θρακομακεδόνες από την Μονή Βατοπεδίου στην εταιρία NOLIDEN.
- Την παράλειψη συνολικού οικονομικού ελέγχου της Μονής Βατοπεδίου ακόμη και σήμερα, παρά το ότι έχει πλέον γίνει κατάδηλη η αδιαφανής διακίνηση εκατοντάδων εκατομμυρίων Ευρώ, ο τεράστιος όγκος χρηματιστηριακών και άλλων χρηματοοικονομικών κινήσεων και άλλες δράσεις, που προϋποθέτουν την ύπαρξη και λειτουργία άδηλου λογιστηρίου, όπως επεσήμαναν και οι Επιθεωρητές της Τράπεζας της Ελλάδος ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής.
- Την παράλειψη οικονομικού ελέγχου των δύο υπεράκτιων εταιριών RASSADEL και MADEUS, που έχουν ως πραγματικό και τελικό δικαιούχο ένα Ν. Π. Δ. Δ., την Μονή Βατοπεδίου.

γ) Έχει αυξημένη πολιτική ευθύνη ως ασκών την εποπτεία της Επιτροπής για την αποτροπή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες, της οποίας προϊστάται ο Εισαγγελέας Εφετών κ. Γκρόζος, διότι η Επιτροπή, ενώ είχε αρχική ενημέρωση βάσει επισήμων τραπεζικών αναφορών από τις 20 Σεπτεμβρίου 2008 για την ύπαρξη των εταιριών RASSADEL και MADEUS, που συνεστήθησαν με πραγματικό και τελικό δικαιούχο ένα Ν. Π. Δ. Δ., την Μονή Βατοπεδίου, παρέλειψε να προβεί άμεσα και αποτελεσματικά στις δέουσες ενέργειες προκειμένου να διερευνηθεί το σύνολο των τραπεζικών,

χρηματιστηριακών και λοιπών συναλλαγών τους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

δ) Ως έχων την συνολική πολιτική ευθύνη για το Υπουργείο του, δεν δικαιολογείται:

- να επιτρέπει τις παράνομες ανταλλαγές μέσω ΚΕΔ
- να επιτρέπει την μεταβίβαση του Ολυμπιακού Ακινήτου
- να επιτρέπει στον κ. Μπέζα να παραλείπει τις αναγκαίες ενέργειες για την επαναφορά των ακινήτων στο Δημόσιο.

Κ. Η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης των ποινικών διαστάσεων για πολιτικά πρόσωπα

Από τα στοιχεία του φακέλου, μετά το πέρας των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής (έγγραφα και μαρτυρικές καταθέσεις άνω των 120 προσώπων) όπως αναλυτικά αξιολογούνται και εκτίθενται στα προηγούμενα κεφάλαια, ενισχύεται καταφανώς η πρόταση που έχει ήδη υποβάλλει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ για σύσταση της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του άρθρου 86 παρ. 3 του Συντάγματος και των άρθρων 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής σε σχέση με τους νυν και πρώην Υπουργούς **κ. κ. Θεόδωρο Ρουσόπουλο, Πέτρο Δούκα και Ευάγγελο Μπασιάκο.**

Περαιτέρω, από τα προαναφερθέντα πραγματικά περιστατικά και τις συνδεδεμένες με αυτά συμπεριφορές πολιτικών προσώπων, λαμβανομένης υπ' όψιν και της τεράστιας ζημίας του Ελληνικού Δημοσίου από το υπ' όψιν σκάνδαλο, διαπιστώνεται η ανάγκη κίνησης των διαδικασιών για την περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης από την Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή του άρθρου 86 παρ. 3 του Συντάγματος και των άρθρων 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής σε σχέση με τους νυν και πρώην Υπουργούς **κ. κ. Αλέξανδρο Κοντό και Γεώργιο Βουλγαράκη.**

Παράρτημα : Γνωμοδότηση Ν. Κ. Αλιβιζάτου, καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ν.Κ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
Οδός Βαλαωρίτου 12, 10671 Αθήνα

Γνωμοδότηση

Α'
Ιστορικό-ερώτημα

1. Εκ μέρους του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος, ο βουλευτής Καρδίτσας Κων. Ρόβλιας έθεσε υπ' όψη μου το με αριθμ. πρωτ. 9983/30.10.2003 έγγραφο του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Απόστολου Φωτιάδη (εφεξής «το σχολιαζόμενο έγγραφο») προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας του άρθρου 90 του π.δ. 284/1988.
2. Με το έγγραφο αυτό, που τιτλοφορείται «Αναπομπή για επανεξέταση των υπ' αριθμ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεων» του ως άνω οργάνου, ο ανωτέρω Υφυπουργός ζήτησε «να επανεξετασθεί» το ιδιοκτησιακό καθεστώς της λίμνης Βιστωνίδας, των νησίδων, των οχθών και των παραλίμνιων εκτάσεων της, διότι, σε έγγραφο τοπικών φορέων και παραγόντων που του είχε υποβληθεί, υπήρχε «επίκληση νέων νομικών και πραγματικών γεγονότων, τα οποία δεν ελήφθησαν υπ' όψη κατά την λήψη των σχετικών γνωμοδοτήσεων».
3. Μεταξύ των αποδεκτών του ως άνω εγγράφου περιλαμβάνονται και οι Κτηματικές Υπηρεσίες των Νομών Ροδόπης και Ξάνθης, στα γεωγραφικά όρια των οποίων βρίσκεται η λίμνη Βιστωνίδα. Σε αυτές, ο υπογράφων το ως άνω έγγραφο Υφυπουργός έδωσε ρητή εντολή



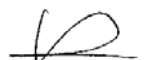
«να απόσχουν κάθε διοικητικής ενέργειας, μέχρι εκδόσεως της νέας γνωμοδοτήσεως».

4. Ο ερωτών βουλευτής έθεσε υπ' όψη μου τις ανωτέρω γνωμοδοτήσεις, οι οποίες είχαν γίνει αποδεκτές από τον αυτό ως άνω Υφυπουργό το 2002 και το 2003, καθώς και από τον προκάτοχό του το 1999, και μου ζήτησε να απαντήσω στο ερώτημα ποιες είναι οι έννομες συνέπειες του σχολιαζόμενου εγγράφου.

Β'
Απάντηση

1. Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας ιδρύθηκε ως συλλογικό όργανο του Υπουργείου Οικονομικών με το άρθρο 10 του α.ν. 1539/1938 «περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων» (Α' 488). Αποτελείται από δύο ξεχωριστά Τμήματα, το Τμήμα Δημοσίων και το Τμήμα Ανταλλαξίμων Κτημάτων, σε καθένα από τα οποία προεδρεύει σήμερα Νομικός Σύμβουλος του Κράτους. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό του Υπουργείου Οικονομικών (π.δ. 284/1988, Α' 128), όπως οι διατάξεις του εφαρμόζονται μετά την συνταγματική απαγόρευση της συμμετοχής δικαστικών λειτουργών σε συλλογικά όργανα της διοικήσεως (άρθρο 89 §1&2 Σ. και ν.2993/2002, Α' 58), στο Τμήμα Δημοσίων Κτημάτων μετέχουν επίσης ως μέλη τέσσερις Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και, χωρίς ψήφο, ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών (άρθρο 90 §1&2 του π.δ. 284/1988 και άρθρο 2§2 του ν.2993/2002).

2. Κατά τον Οργανισμό του Υπουργείου Οικονομικών, στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δημοσίων Κτημάτων περιλαμβάνεται και η διατύπωση γνώμης «για υποθέσεις που παραπέμπονται σε αυτό, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την προστασία των δημοσίων

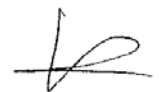


κτημάτων» (άρθρο 90§3 π.δ. 284/1988). Ειδικότερα, οι γνώμες που το Τμήμα διατυπώνει επί των υποθέσεων που παραπέμπονται υποχρεωτικά σε αυτό, δυνάμει των άρθρων 8 και 9 του α. ν. 1539/1938, υπόκεινται «πάντοτε» στην έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ο οποίος, όπως επί λέξει ορίζει η §6 του άρθρου 10 του αυτού νόμου, μπορεί

«ν' αποδεχθή ή μη αυτές, εν τω συνόλω αυτών, ή ν' αποδεχθή ταύτας εν μέρει μεν, αλλ' επ' ωφελεία του Δημοσίου, ουχί όμως και να τροποποιήση αυτές εις βάρος του Δημοσίου».

3. Όπως γίνεται από παλιά δεκτό, η ως άνω έγκριση, η οποία περιβάλλεται τον τύπο υπουργικής απόφασης, δεν υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, διότι προκαλεί διαφορά υπαγόμενη στην δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων (ΣΤΕ 3026/1970, 6322/1996, βλ. και *Ευ. Δωρή, Περί δημοσίων κτημάτων*, Αθήναι, 1980, σ. 455). Όπως γίνεται δεκτό, πρόκειται για απόφαση διαπιστωτικού χαρακτήρα, εκδιδόμενη στο πλαίσιο της διαχείρισης της ιδιωτικής περιουσίας του δημοσίου. Η έκδοσή της, όπως έχει γνωμοδοτήσει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, συνιστά διαδικαστικό τύπο, η τήρηση του οποίου επιβάλλεται για τη διεκδίκηση εμπράγματων δικαιωμάτων από τρίτους σε βάρος του δημοσίου (ΝΣΚ(Τμ.Β') 351/2006). Επομένως, η εν λόγω απόφαση δεν συνιστά τίτλο εμπράγματος ή άλλου δικαιώματος.

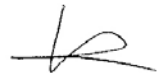
4. Όσο για την γνώμη που διατυπώνει το Τμήμα, αν και εκ πρώτης όψεως φαίνεται απλή, δεσμεύει κατ' ουσίαν τον Υπουργό για τον ακόλουθο ιδίως λόγο: διότι πρόκειται για ένα κατ' εξοχήν τεχνικό ζήτημα, επί του οποίου παλαιότερα καλούνταν να αποφανθούν έμπειροι δικαστές και ήδη μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με ειδικές γνώσεις, τις οποίες κατά τεκμήριο δεν κατέχει ο



αρμόδιος Υπουργός. Έτσι, σε περίπτωση που ο τελευταίος διαφωνεί με την εκφρασθείσα γνώμη, αν μεν αυτή είναι επ' ωφελεία του Δημοσίου, δεν μπορεί να αποστεί. Αντιθέτως, αν η γνωμοδότηση είναι εις βάρος του Δημοσίου, όπως εν προκειμένω, και ο Υπουργός διαφωνεί με αυτήν, τότε έχει δύο εναλλακτικές δυνατότητες: είτε να μην την αποδεχθεί «εν τω συνόλω» της και να μην εκδώσει την προβλεπόμενη απόφαση· τούτο, ωστόσο δεν εμποδίζει την κατάθεση της αγωγής (άρθρο 8§4 α.ν. 1539/1938). Είτε να την τροποποιήσει «επ' ωφελεία του Δημοσίου» με ειδική αιτιολογία. Εν τούτοις, εν όψει της περιπλοκότητας των εξεταζόμενων ζητημάτων, είναι αμφίβολο αν ο Υπουργός, ελλείψει νέων στοιχείων, μπορεί να στην πράξη προβεί σε νέα εκτίμηση των στοιχείων του φακέλου, ώστε να αιτιολογήσει την απόκλισή του από την εκφρασθείσα γνώμη.

5. Το συμπέρασμα που προκύπτει από τα ανωτέρω είναι ότι, εν προκειμένω, η ευχέρεια που παρέχεται στον Υπουργό να αποστεί από τη γνώμη του γνωμοδοτούντος οργάνου είναι εξαιρετικά περιορισμένη. Διότι τα ερωτήματα που κατά νόμον τίθενται αφορούν κατ' εξοχήν τεχνικά ζητήματα, το δε γράμμα της κρίσιμης εν προκειμένω διάταξης της §6 του άρθρου 10 του α.ν. 1539/1938 στενεύει ιδιαίτερος τα περιθώρια του Υπουργού να επιλέξει διαφορετική λύση από αυτή που προτείνει το γνωμοδοτικό όργανο. Επομένως, ενώπιον μιας εμπεριστατωμένης γνώμης από το οικείο Τμήμα –γνώμης μάλιστα διατυπωμένης ομοφώνως, όπως στην προκείμενη περίπτωση- είναι δύσκολο ο Υπουργός, ακόμη και διατηρεί τις επιφυλάξεις του, να μην την αποδεχθεί. Πολύ περισσότερο που, όπως προεκτέθηκε, αν αρνηθεί να εκδώσει την προβλεπόμενη απόφαση, η δίκη κατά του δημοσίου θα προχωρήσει ούτως ή άλλως.

6. Οι ανωτέρω σκέψεις επηρεάζουν αποφασιστικά την ακολουθητέα διαδικασία για την ανάκληση της έγκρισης που παρέσχε εν

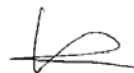


προκειμένω ο αρμόδιος Υπουργός: εάν μετά την έκδοση της κατά την §6 του άρθρου 10 του α.ν. 1539/1938 εγκριτικής απόφασης του τελευταίου προκύψουν νέα στοιχεία, ποια διαδικασία οφείλει να τηρήσει ο αρμόδιος Υπουργός για την ανάκληση της παρασχεθείσης εγκρίσεως;

7. Γίνεται πλέον δεκτό ότι αν η ανάκληση μιας διοικητικής πράξης γίνεται ύστερα από ουσιαστική εκτίμηση οφισγενών πραγματικών περιστατικών, η διοίκηση θα πρέπει να ακολουθήσει τη διαδικασία που διέπει την έκδοσή της. Δεν αρκεί δηλαδή να αιτιολογείται η ανακλητική πράξη -κάτι που θα έπρεπε ούτως ή άλλως να συμβεί αν η τελευταία ήταν δυσμενής για τον διοικούμενο (βλ. Γ. Γεραπετρίτη, Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων, Αθήνα, 1998, σ. 78 & επ.)- αλλά το γνωμοδοτούν όργανο, εφ' όσον προβλέπεται η εμπλοκή του για την έκδοση της πράξης, θα πρέπει να κληθεί εκ νέου να διατυπώσει γνώμη.

8. Στο βαθμό που παλαιότερα δεν υπήρχε ομοφωνία για το θέμα, μια συνοπτική αναδρομή στην προηγηθείσα συζήτηση είναι εν προκειμένω χρήσιμη. Από τη μια η θεωρία υποστήριζε ότι, σε κάθε περίπτωση, για την ανάκληση των διοικητικών πράξεων θα πρέπει να τηρείται η διαδικασία που διέπει την έκδοσή τους. Έτσι, για τον Μιχ. Στασινόπουλο, εν προκειμένω ισχύει «κατ' αρχήν»

«ο κανών ότι η ανακλητική πράξης, ως αποτελούσα αντίθετον πράξιν (actus contrarius), οφείλει ν' ακολουθή τους τύπους και την διαδικασίαν την οποίαν τάσσει ο νόμος δια την παραγωγήν της ανακαλουμένης πράξεως. Οι τύποι δ' ούτοι συνίστανται κυρίως εις προηγουμένην πρότασιν ή γνωμοδότησιν αρμοδίου οργάνου [...], κατά τον εν τω νόμω προβλεπόμενον τρόπον κ.λπ.» (Το δίκαιο των διοικητικών πράξεων, ανατύπωση, Αθήναι, 1982, σ. 457).



Ο ίδιος συγγραφέας προσέθετε αμέσως μετά ότι ο ανωτέρω κανόνας, η επανάληψη δηλαδή της διαδικασίας που είχε τηρηθεί για την έκδοση της κρίσιμης πράξης, έπρεπε να εφαρμόζεται με μεγαλύτερη αυστηρότητα όταν ανακαλούνται νόμιμες διοικητικές πράξεις παρά παράνομες (*ibid.* σ. 458).

9. Προς την ίδια κατεύθυνση, η Γλ. Σιούτη υποστήριζε ότι την εκ νέου εμπλοκή του γνωμοδοτούντος οργάνου επιτάσσει η προστασία του διοικουμένου και η διατήρηση «του εγγυητικού μηχανισμού που συνιστά η γνωμοδότηση» (Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα, σ. 228). Για την ίδια συγγραφέα, οσάκις η ανακαλούμενη διοικητική πράξη είναι παράνομη, το γνωμοδοτικό στάδιο μπορεί να υπερπηδηθεί. Τούτο όμως δεν μπορεί να συμβεί, αν η ανάκληση στηρίζεται σε ουσιαστική εκτίμηση πραγματικών περιστατικών (*ibid.*, σ. 232, ΣΤΕ 103/1985).

10. Αντιθέτως, με την σκέψη ότι η υποχρέωση επανάληψης της γνωμοδοτικής διαδικασίας για την ανάκληση διοικητικών πράξεων επιβραδύνει υπέρμετρα την διοικητική δράση, το Συμβούλιο της Επικρατείας δίσταζε να επιβάλλει την τήρηση του σχετικού κανόνα: η νομολογία του δεχόταν επί μακρό ότι, οσάκις για την έκδοση διοικητικής πράξης απαιτείται απλή γνώμη, η τελευταία δεν είναι απαραίτητη και για την τροποποίηση ή την ανάκλησή της (βλ. αντί πολλών, ΣΤΕ(Ολ.) 1433/1986). Αντίθετα ήταν απαραίτητη αν μεσολαβούσε ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, ιδίως όταν αυτή στηριζόταν σε νέα πραγματικά και νομικά στοιχεία (ΣΤΕ 4284/1999, 259/2005).

11. Ήδη, ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) περιλαμβάνει ρητή ρύθμιση για το θέμα: ενώ από τη μια ορίζει ότι, για την ανάκληση διοικητικής πράξης «δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοσή της», από την

άλλη προβλέπει ότι τούτο προαπαιτείται για την ανάκληση νόμιμων διοικητικών πράξεων, καθώς και παράνομων, όταν αυτή γίνεται «ύστερα από εκτίμηση πραγματικών περιστατικών» (άρθρο 21§2).

12. Αν και, όπως προεκτέθηκε, η εγκριτική υπουργική απόφαση δεν θεωρείται εκτελεστή διοικητική πράξη, τα ανωτέρω, ως κανόνες που εξειδικεύουν την αρχή της νομιμότητας και διέπουν τη διαδικασία με την οποία αυτή εκδίδεται, ισχύουν κατ' αρχήν και στην προκειμένη περίπτωση. Ισχύουν, δηλαδή, για την ανάκληση της υπουργικής έγκρισης που εκδόθηκε βάσει της §6 του άρθρου 10 του α. ν. 1539/1938. Στο βαθμό που προέκυψαν νεότερα στοιχεία, τα οποία δεν είχαν τεθεί υπ' όψη ούτε ήταν γνωστά στο γνωμοδοτούν όργανο, πλην όμως θα μπορούσαν να ανατρέψουν το συμπέρασμα της αρχικής γνωμοδότησης, ο Υπουργός δεν θα είχε απλώς την ευχέρεια να τα θέσει υπ' όψη του γνωμοδοτούντος οργάνου: θα όφειλε να του τα υποβάλλει, προκειμένου αυτό να διατυπώσει βάσει αυτών τη νέα γνώμη του.

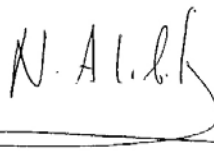
13. Στην ερμηνευτική αυτή εκδοχή οδηγεί, αφ' ενός μεν η ανωτέρω εκτεθείσα ρύθμιση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 21§2) και, αφ' ετέρου, η ίδια η διατύπωση της κρίσιμης εν προκειμένω §6 του άρθρου 10 του α.ν. 1539/1938. Πράγματι, σύμφωνα με την τελευταία, ο Υπουργός δεν θα μπορούσε να ασκήσει μόνος την προβλεπόμενη αρμοδιότητα, ακόμη και αν αιτιολογούσε πλήρως τους λόγους για τους οποίους προέβη στην σκοπούμενη ανάκληση. Διότι η παράκαμψη του γνωμοδοτούντος οργάνου θα αποτελούσε παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας (ΣΤΕ 1803/1986, 2833/2001, 294/2003) και θα καθιστούσε εξ αυτού και μόνον του λόγου παράνομη την ανακλητική απόφαση. Με άλλα λόγια, ο Υπουργός θα όφειλε προηγουμένως να ζητήσει τη γνώμη του οικείου οργάνου και, εν συνεχεία, να την ακολουθήσει αν αυτή ήταν «επ' ωφελεία του δημοσίου». Προκειμένου όμως να δώσει στο

γνωμοδοτούν όργανο την ευχέρεια να διατυπώσει τέτοια γνώμη, θα όφειλε να διαβιβάσει σε αυτό τον φάκελο, ώστε το τελευταίο να προβεί στην αξιολόγηση των νέων στοιχείων και να μεταβάλει ενδεχομένως την αρχική του γνωμοδότηση.

14. Εν κατακλείδι, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό του ως «αναπομπής», το σχολιαζόμενο έγγραφο αποτελούσε το κατά νόμον πρώτο βήμα για την ουσιαστική επανεκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης βάσει των νέων στοιχείων που προέκυψαν και, εντεύθεν, για την ενδεχόμενη ανάκληση της έγκρισης των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων. Όσο για την επιβράδυνση της ανάκλησης, που η εμπλοκή του γνωμοδοτούντος οργάνου προφανώς θα προκαλούσε, ήταν εν προκειμένω το τίμημα της νομιμότητας. Εν πάση περιπτώσει, την ισοσταθμίζει σε μεγάλο βαθμό η δοθείσα ρητή εντολή προς τις οικείες υπηρεσίες «να απόσχουν κάθε διοικητικής ενέργειας, μέχρι εκδόσεως της νέας γνωμοδοτήσεως».

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2008

Ο γνωμοδοτών,



ΝΙΚΟΣ Κ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΙΕΚΤΗΓΟΡΟΣ
ΟΔΟΣ ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΟΥ 12
100 71 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 20.12.117

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Κ.Κ.Ε.)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Διαχρονικές πολιτικές ευθύνες των Κυβερνήσεων και συγκεκριμένες πολιτικές ευθύνες ΝΔ-ΠΑΣΟΚ για το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ανταλλαγές – Υπερεκτιμήσεις αξίας λίμνης Βιστωνίδας και υποεκτιμήσεις της αξίας ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Πολιτικές ευθύνες πολιτικών προσώπων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Χαρακτηριστικά στοιχεία της λειτουργίας και του περιεχομένου της Εξεταστικής Επιτροπής.

ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

**ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΚΚΕ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

**Διαχρονικές πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων και
συγκεκριμένες πολιτικές ευθύνες Ν.Δ.-ΠΑΣΟΚ για το σκάνδαλο του
Βατοπαιδίου**

Οι εργασίες της Εξεταστικής Επιτροπής ανέδειξαν κατά τη γνώμη μας πολιτικές ευθύνες, οι οποίες όμως κινούνται σε δύο επίπεδα. Σε ένα πρώτο διαχρονικό επίπεδο, είναι η ευθύνη όλων των μέχρι σήμερα κυβερνήσεων, οι οποίες διαμόρφωσαν και αποδέχθηκαν το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει από δεκαετίες και το οποίο επέτρεψε και εξακολουθεί να επιτρέπει τεράστιες εκτάσεις δημόσιας γης να είναι ήδη παραχωρημένες ή να κινδυνεύουν να παραχωρηθούν σε μοναστήρια και γενικότερα στην εκκλησία. Και σε ένα δεύτερο, συμπληρωματικό του πρώτου, επίπεδο είναι η συγκεκριμένη ευθύνη των εμπλεκόμενων κυβερνήσεων και πολιτικών προσώπων αναφορικά με το συγκεκριμένο σκάνδαλο του Βατοπαιδίου. Το σκάνδαλο αυτό ανέδειξε τη βαθιά σήψη που επικρατεί στο πεδίο που συναντιούνται, συναλλάσσονται και διαπλέκονται σε βάρος των λαϊκών συμφερόντων, τα κόμματα εξουσίας, μοναστήρια, επιχειρηματίες, μηχανισμοί του κράτους κ.α.

1. Στο πρώτο επίπεδο, οι πολιτικές ευθύνες έχουν να κάνουν με:

α) Την αναγνώριση ως τίτλων παραγωγής και κατοχής δικαιωμάτων, με ουσιαστικές έννομες συνέπειες, των αυτοκρατορικών χρυσόβουλων, των σουλτανικών φερμανιών, των πατριαρχικών συγγιλίων ή άλλων παρόμοιων εγγράφων προ της συστάσεως του ελληνικού κράτους. Όσο τέτοια έγγραφα θα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται ως τίτλοι δικαιωμάτων, θα έχουμε την συνέχιση των διεκδικήσεων τεράστιων εκτάσεων από μονές και την εκκλησία γενικότερα, με αποτέλεσμα την σοβαρή πιθανότητα σκάνδαλα και υποθέσεις σαν του Βατοπαιδίου να τις βρίσκουμε κάθε τόσο μπροστά μας. Αποτελεί λοιπόν πρόκληση για όλες τις πολιτικές δυνάμεις να συμφωνήσουν στην προώθηση όλων των αναγκαίων νομοθετικών ή άλλων μέτρων για την κατάργηση της αναγνώρισης ως τίτλων που παράγουν δικαιώματα των πιο πάνω ή παρόμοιων εγγράφων της εποχής πριν από την σύσταση του ελληνικού κράτους. Σ' αυτή τη βάση θα έπρεπε να επανεξεταστεί όλη η μοναστηριακή και εκκλησιαστική περιουσία που περιλαμβάνει δάση, δασικές εκτάσεις, ορεινούς όγκους, λίμνες, παραλίες, κ.ά., δηλαδή εκτάσεις οι οποίες αυτονόητα, κατά την άποψη του ΚΚΕ, θα πρέπει να ανήκουν και να παραμένουν στο Δημόσιο και σε κοινή χρήση και απόλαυση από το λαό.

β) Την προώθηση συνταγματικών τροποποιήσεων του άρθρου 24 του Σ., αλλά και δασοκτόνων νόμων, που ελαστικοποιούν και περιορίζουν την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων, αφήνοντας όλο και μεγαλύτερα παράθυρα στην

εμπορευματοποίηση και την επιχειρηματική εκμετάλλευση αυτών των εναπομεινάντων πνευμόνων πρασίνου.

γ) Την προώθηση νομοθετικών και άλλων μέτρων ή την ανοχή ενεργειών που δίνουν την δυνατότητα σε ιδιωτικά επιχειρηματικά συμφέροντα, να ιδιοποιούνται και εκμεταλλεύονται δάση, ορεινούς όγκους, λίμνες, λιμνοθάλασσες και γενικά περιοχές φυσικού κάλους, οι οποίες θα έπρεπε να ανήκουν στο δημόσιο και να διατίθενται δωρεάν προς χρήση στους πολίτες.

δ) Την πολιτική εκείνη που επιτρέπει δάση και δασικές εκτάσεις, αφού μέρος τους αξιοποιήθηκε σύμφωνα με την αγροτική νομοθεσία για απαλλοτριώσεις και διανομές σε κληρούχους καλλιεργητές και άλλους δικαιούχους, όπως π.χ. οι πρόσφυγες, μετά την ολοκλήρωση των διανομών, δεκαετίες πίσω, να εξακολουθούν να παραμένουν στη διαχείριση των κατά τόπους νομαρχών και να διατίθενται ή να εξαγγέλλεται ότι θα διατεθούν για ψηφοθηρικούς λόγους, σε ιδιώτες, είτε ως συμπληρωματικοί διανομή, είτε για διάφορες χρήσεις, όπως τουριστικές, βιομηχανικές βιοτεχνικές και άλλες επιχειρηματικές εγκαταστάσεις, αντί να επιστραφούν στις δασικές υπηρεσίες προκειμένου να προστατευθούν από την ιδιοποίηση και ιδιωτική εκμετάλλευσή τους. Πρόκειται για την ίδια πολιτική που καθυστερεί, προκειμένου να προκύψουν τετελεσμένες και δύσκολα αναστρέψιμες καταστάσεις, την έκδοση του δασολογίου και των δασικών χαρτών και που οδηγεί τους δασάρχες στην αποφυγή του χαρακτηρισμού δασικών εκτάσεων, γιατί αυτό βολεύει αρκετούς.

2. Στο δεύτερο επίπεδο, που αφορά τις πολιτικές ευθύνες για το συγκεκριμένο σκάνδαλο του Βατοπαιδίου, εδώ πρέπει να διακρίνουμε δύο χρονικές περιόδους, οι οποίες έχουν την σχετική αυτοτέλειά τους, αλλά συνδέονται κιόλας η μια με την άλλη, γιατί η δεύτερη δεν θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς την πρώτη, επιπλέον δε, έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό. **Την κοινή πολιτική βούληση και των δύο κυβερνήσεων να αναγνωριστούν υπέρ της Μονής Βατοπαιδίου δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, όπως και τουλάχιστον την ανοχή, αν όχι αποδοχή, της λογικής της λειτουργίας της Μονής ως επιχειρηματία επενδυτή.**

Όταν, κάτω από το βάρος των αποκαλύψεων και μπροστά στο πολιτικό κόστος που αυτές συνεπάγονταν, άλλαξε η πολιτική βούληση, είδαμε από την πλευρά της Κυβέρνησης την ανάκληση μερικών έστω από τις διοικητικές πράξεις που επέτρεψαν στη Μονή να αποκτήσει και να ασκήσει στη συνέχεια, με πολλούς και λίαν επικερδείς γι' αυτήν και ζημιογόνους για το Δημόσιο τρόπους, δικαιώματα επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων. Ακούσαμε επίσης τη δέσμευση και για άλλες ενέργειες για την πλήρη αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη το Δημόσιο.

Είδαμε και την πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ να επανέλθουν τα πράγματα στην πρωταίρα κατάσταση με νομοθετική ρύθμιση ως καλύτερη λύση που εξασφαλίζει πλήρως τα δικαιώματα του Δημοσίου.

Όλα αυτά σημαίνουν ότι τόσο η ΝΔ όσο και το ΠΑΣΟΚ μπορούσαν από την αρχή να έχουν άλλη πολιτική απέναντι στις διεκδικήσεις της Μονής και να μην έχει προκύψει το μεγάλο σκάνδαλο του Βατοπαιδίου.

α) Κατά την χρονική περίοδο από το 1998 έως τον Απρίλιο του 2004, δηλ. την περίοδο που κυβέρνηση ήταν το ΠΑΣΟΚ, **η πολιτική ευθύνη συνίσταται στην δημιουργία των προϋποθέσεων, με πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες σαφώς είχαν σοβαρά έννομα αποτελέσματα (η αποδοχή με υπουργικές αποφάσεις τριών διαδοχικών γνωμοδοτήσεων οι οποίες κλιμακωτά αφαιρούσαν τη δυνατότητα από το Δημόσιο να προβάλει δικαιώματα κυριότητας και αντίστοιχα αναγνώριζαν κυριότητα, ιδίως η δεύτερη και τρίτη, υπέρ της Μονής Βατοπαιδίου, σε νησίδα εντός της**

λίμνης, στις παραλίμνιες εκτάσεις και στις λοιπές εντός της λίμνης νησίδες και τελικά στην ίδια τη λίμνη Βιστωνίδα, όπως και η παράδοση με σχετικά πρωτόκολλα, μέρους της νομής των παραλιμνίων εκτάσεων, τον Νοέμβριο του 2002 και του τμήματος της λίμνης, τον Ιούνιο του 2003, που βρισκόντουσαν στα όρια του Νομού Ξάνθης, η μη ανάκληση των πιο πάνω αποφάσεων, όταν πια έγινε φανερό, τον Οκτώβριο του 2003, με τις διαμαρτυρίες των φορέων της Ξάνθης και το σχετικό υπόμνημα του τότε Προέδρου του δικηγορικού συλλόγου Ξάνθης και Ξυνίδη, αλλά και τις προτάσεις του νομικού παραστάτη του Δημοσίου και Χειμώνα, επί της αγωγής της Μονής εναντίον του Δημοσίου για αναγνώριση της κυριότητάς της επί των παραλιμνίων εκτάσεων εμβαδού 27.000 τ.μ., πως το Δημόσιο βάσιμα μπορούσε να υποστηρίξει έναντι της Μονής την δική του κυριότητα τουλάχιστον επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, όπως επίσης η μη επιθετική άσκηση αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας από το Δημόσιο, ως ανταπάντηση στην αγωγή της Μονής) που επέτρεψαν στη συνέχεια στην κυβέρνηση της Ν.Δ. να εδραιώσει την ήδη από την περίοδο του ΠΑΣΟΚ διαμορφωθείσα υπέρ της Μονής κατάσταση, αλλά και να προχωρήσει στην αμαρτωλή ανταλλαγή της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων με αρκετές δεκάδες (περίπου 260) ακίνητα, πολλά εκ των οποίων φιλέτα, που ανήκαν στο Δημόσιο.

β) Κατά την χρονική περίοδο από τον Απρίλιο 2004 μέχρι και τα τέλη Σεπτεμβρίου 2008, δηλ. την περίοδο που κυβερνά η Ν.Δ., η πολιτική ευθύνη συνίσταται αφ' ενός μεν στην εδραίωση (κύρια με την αποδοχή της τέταρτης γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, η οποία θεώρησε ότι, παρά τα όποια προσκομισθέντα στοιχεία, δεν υπήρχε λόγος επανεξέτασης των τριών προηγούμενων ευνοικών για τα δικαιώματα της Μονής γνωμοδοτήσεων, αλλά και με την αποδοχή και υλοποίηση του αιτήματος της Μονής να υπάρξει κοινή μετά του Δημοσίου δήλωση περί μη έκδοσης απόφασης επί της αγωγής της Μονής κατά του Δημοσίου για την αναγνώριση της κυριότητας της Μονής επί των παραλιμνίων εκτάσεων, αφού έτσι έχανε το Δημόσιο την ευκαιρία να πετύχει δικαστικά την μερική έστω ανατροπή της υπέρ της Μονής δημιουργηθείσα για τις παραλίμνιες κατάσταση και η Μονή συνέχιζε να αναγνωρίζεται κύρια του συνόλου της έκτασης, δηλ. της λίμνης, των νησίδων και των παραλιμνίων εκτάσεων) και μη ανατροπή (κύρια με την μη ανάκληση των μέχρι τότε εκδοθεισών αποφάσεων των Δρυ και Φωτιάδη περί αποδοχής των γνωμοδοτήσεων που αναγνώριζαν δικαιώματα στη Μονή), της ήδη από την πιο πάνω περίοδο που κυβερνούσε το ΠΑΣΟΚ, υπέρ της Μονής διαμορφωθείσας κατάστασης.

Αφ' ετέρου δε στην προώθηση και υλοποίηση των ανταλλαγών της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων που συνέχισε να αναγνωρίζονται ότι ανήκουν στη Μονή, με εκατοντάδες ακίνητα του Δημοσίου, πολλά από τα οποία ήταν φιλέτα, ενώ υπήρχαν και άλλες εναλλακτικές λύσεις, περισσότερο διαφανείς και λιγότερο επαχθείς για το Δημόσιο, όπως η απαλλοτρίωση των εκτάσεων της λίμνης και των παραλιμνίων, ή η εκποίηση από το Δημόσιο ορισμένων ακινήτων του και στη συνέχεια η εξαγορά, με το τίμημα από τις εκποιήσεις, της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων. Και μάλιστα η πολιτική ευθύνη επιτείνεται ακόμα περισσότερο, γιατί οι ανταλλαγές έγιναν μέσα από μια διαδικασία όπου είχαμε σημαντική υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης και αντίστοιχα σημαντική υποεκτίμηση της αξίας πολλών εκ των ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου, πράγμα που κατέστησε τις ανταλλαγές εξαιρετικά ζημιογόνες για το Δημόσιο, αλλά και ενέργειες που δημιουργούσαν τις προϋποθέσεις να αποκομίσει η Μονή πολύ σημαντικά επιπλέον οφέλη από

την περαιτέρω αξιοποίηση των ανταλλαγέντων ακινήτων, όπως αυτό της Ουρανούπολης, όπου εκδόθηκε και έγινε αποδεκτή με υπουργική απόφαση γνωμοδότηση η οποία άνοιγε τον δρόμο για τουριστική αξιοποίηση τμήματος της έκτασης, που έβλεπε προς την θάλασσα.

Μάλιστα, καθ' όλη την εξεταζόμενη χρονική περίοδο είναι βέβαιο ότι **υπήρξε συντονισμός των ενεργειών όλων των υπηρεσιών του Δημοσίου**, προκειμένου να ευνοηθεί η Μονή και να εκλείψουν τα όποια εμπόδια στην προσχεδιασμένη πορεία των ανταλλαγών.

Ο συντονισμός αποδεικνύεται από την ταχύτητα με την οποία, παραδόξως για τα δεδομένα της δημόσιας διοίκησης στην Ελλάδα, κινούνταν μια σειρά υπηρεσίες, σύμφωνα με τα όσα χάριν παραδείγματος θα αναφέρουμε πιο κάτω, από την ταύτιση όλων των υπηρεσιών, διαφορετικών Υπουργείων, που σε κάθε φάση της διαδικασίας φρόντιζαν να επιλέξουν την πλέον επωφελή για τα συμφέροντα της Μονής λύση, γεγονός στο οποίο επίσης θα σταθούμε πιο κάτω, αλλά και από τον κρυφό από τις τοπικές κοινωνίες (συγκεκριμένα τους Δήμους όπου βρίσκονταν τα προς ανταλλαγή ακίνητα του Δημοσίου) τρόπο προώθησης των ανταλλαγών, όπως κατέθεσαν αρκετοί μάρτυρες, εκπρόσωποι της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης των συγκεκριμένων περιοχών. Εδώ πρέπει να σημειωθεί η στάση του Νομάρχη Θεσ/κης κ. Ψωμιάδη που ενώ από το 2005 γνώριζε για τις ανταλλαγές ακινήτων του Νομού του και είχε διαμαρτυρηθεί έντονα στους αρμόδιους Υπουργούς, όταν άρχισαν και προχώρησαν οι ανταλλαγές δηλώνει ότι δεν ενημερώθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας.

Το προσχεδιασμένο των ανταλλαγών, από πλευράς της Μονής, προκύπτει από τα ψεύδη που οι Εφραίμ και Αρσένιος αράδιαζαν προς κάθε κατεύθυνση σχετικά με τις χρήσεις που επεδίωκαν για τα ανταλλαγέντα ακίνητα, σε αντίθεση με τις υπόγειες οικονομικές τους δραστηριότητες για λογαριασμό της Μονής.. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ στην τοπική κοινωνία της λίμνης έκαναν λόγο για αξιοποίηση με την δημιουργία βυζαντινού χωριού και ο Αρσένιος μιλούσε στο υπόμνημά του για αξιοποίηση της λίμνης, εν τούτοις η Μονή ήδη από τον Ιούλιο του 2004, με έγγραφό της προς τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Τσιτουρίδη, έκανε λόγο για ανταλλαγή της λίμνης με άλλα ακίνητα ανήκοντα στην διαχείριση του Υπουργείου και τελικά, με απόλυτα επωφελή τρόπο γι' αυτήν, αντάλλαξε την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις με 260 περίπου ακίνητα του Δημοσίου. Ενώ και για το ακίνητο του Γραμματικού μιλούσαν (βλ. υπόμνημα Αρσένιου) για δημιουργία κέντρου Αποκατάστασης Αναπήρων, αυτό έμεινε στα χαρτιά. Εκεί που ξεπέρασαν κάθε θράσος είναι το ολυμπιακό ακίνητο, όπου ενώ με αίτησή τους προς την ΚΕΔ στις 7.12.2006 ζητούσαν ένα ακίνητο, όλως τυχαίως, με τις προδιαγραφές του ολυμπιακού ακινήτου για την δημιουργία Κοινωφελούς Ιδρύματος, λίγο καιρό αφού το απέκτησαν, το πούλησαν, κερδίζοντας περί τα 11,5 εκατομμύρια ευρώ. Την ίδια ώρα που μιλούσαν για φιλανθρωπικά έργα, δια του οικονομικού τους συμβούλου Κοιρανίδη, δημιουργούσαν δύο off shore εταιρίες, την Rassadel και την Madeus, μέσω των οποίων έκαναν επενδύσεις σε κινητές αξίες και σε ακίνητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Rassadel, εκτός από επενδύσεις σε κινητές αξίες ύψους πολλών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, συμμετείχε με ποσοστό 30% στην εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ, η οποία αγόρασε από την Μονή 62 ακίνητα που προέρχονταν από τις ανταλλαγές των παραλιμνίων εκτάσεων, ενώ η Madeus επένδυσε 35 εκατ. Ευρώ για να αποκτήσει το 30% του Ομίλου Πάπισσα, ο οποίος με τη σειρά του, μεταξύ άλλων, κατείχε το 70% της ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ.

Η συμμετοχή των κρατικών υπηρεσιών, ιδίως της ΚΕΔ, ασφαλώς εν γνώσει των πολιτικών τους προισταμένων, στους σχεδιασμούς ανταλλαγών της Μονής, προκύπτει από την αξιοποίηση της πίεσης των φορέων της Ξάνθης, μεταξύ των

οποίων και ο τότε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Αλ. Κοντός, να φύγει η Μονή από την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις, η οποία κατέληξε στην έκδοση της υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφασης του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, με την οποία αποφασίστηκε η ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων που ανήκαν στην διαχείριση του Υπουργείου, με ακίνητα του Δημοσίου, κείμενα εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης, ώστε να σταματήσουν οι αντιδράσεις των τοπικών φορέων και στη συνέχεια στην Κ.Υ.Α. υπ. αριθμ. 16651/2006 που υπέγραψαν οι Μπασιάκος και Δούκας, όπου πλέον προχωρούσε η ανταλλαγή και της λίμνης με ακίνητα του Δημοσίου, κείμενα επίσης εκτός Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Μάλιστα, όπως παραδέχθηκε ο κος Μπασιάκος στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή, οι ανταλλαγές αποτέλεσαν πολιτική επιλογή, αφού όλες οι άλλες εναλλακτικές λύσεις αποκλείστηκαν με διάφορες δικαιολογίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Ανταλλαγές- Υπερεκτίμηση αξίας λίμνης Βιστωνίδας και υποεκτίμηση της αξίας ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου

Ιδιαίτερα, όσον αφορά στην υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης Βιστωνίδας και στην υποεκτίμηση της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου, επομένως και στην ζημιά του Δημοσίου από τις ανταλλαγές, μπορούμε να επισημάνουμε τα εξής:

Ως προς την υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης

Υπάρχουν δύο εκθέσεις των Ορκωτών εκτιμητών του ΣΟΕ, με απόσταση 15 μηνών, που η δεύτερη σε σχέση με την πρώτη εμφανίζει μια σημαντική απόκλιση της τάξης του 18% (αξία 46.860.000 έναντι 39.700.000 ευρώ). Ταυτόχρονα, για τον υπολογισμό της αξίας παίρνεται ως δεδομένη η αλλαγή του τρόπου εκμετάλλευσης των αλιευμάτων της λίμνης, με την προσθήκη αρκετά σημαντικών υποδομών, από εκτατικό (που παρουσιάζει μικρή απόδοση) σε ημιεντατικό (που επαυξάνει σημαντικά την απόδοση), αλλά και η αύξηση της τιμής ορισμένων αλιευμάτων κατά 30%., όπως επίσης και προσδιορίζεται ως αξία ετήσιας παραγωγής ποσό από 4,7 έως 7,8 εκατομμύρια ευρώ. Δηλαδή για την εκτίμηση της αξίας της λίμνης έχουν γίνει παραδοχές που είναι πέρα από κάθε λογική ροή των πραγμάτων, ιδίως αν πάρουμε υπόψη το γεγονός ότι η λίμνη προστατεύεται από την Συνθήκη Ραμσάρ και έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα Νατούρα, πράγμα που καθιστά αμφίβολη την εγκατάσταση όλων των υποδομών που διαθέτουν άλλες λίμνες, με τις οποίες γίνεται η σύγκριση των εκτιμητών του ΣΟΕ και οι οποίες δεν φαίνεται να τυγχάνουν της προστασίας της Βιστωνίδας και επομένως και την μεταβολή του τρόπου εκμετάλλευσής της, όπως επίσης και το ενημερωτικό προς τον τότε Υπουργό κο Μπασιάκο έγγραφο, με ημερομηνία 5.4.2006 (4 μήνες προ της δεύτερης εκτίμησης του ΣΟΕ) του προϊσταμένου της Γεν. Δ/σης Αλιείας, όπου επισημαίνεται, ύστερα από 5ετή ανάλυση της υπηρεσίας του για το διάστημα 2001-2005, πως η λίμνη έχει μέγιστη αξία ετήσιας παραγωγής 1,12 εκατομμύρια ευρώ και απόδοση περίπου 7-8 κιλά ψαριών ανά στρέμμα (κατά πολύ κατώτερο της εκτίμησης του ΣΟΕ, που κάνει λόγο για 20 κιλά ψάρια ανά στρέμμα).

Ως προς την υποεκτίμηση της αξίας των ανταλλαγέντων ακινήτων του Δημοσίου

Γενικά μιλώντας, μπορούμε να πούμε πως, από τις καταθέσεις αρκετών μαρτύρων, εκπροσώπων των τοπικών ΟΤΑ όπου βρίσκονται τα ακίνητα, από την με ημ/νία 8.12.2008 έκθεση των οικονομικών επιθεωρητών, μια σειρά άλλα έγγραφα που τέθηκαν υπόψη της Εξεταστικής Επιτροπής, αλλά και από την εκτίμηση των ιδίων των εκθέσεων των εκτιμητών του ΣΟΕ, οι εκτιμητές έχουν υποεκτιμήσει σημαντικά την αξία των ανταλλαγέντων ακινήτων, μεταξύ άλλων γιατί, ενώ υποτίθεται πως λειτουργούν σε κάθε περίπτωση με την μέθοδο της καλύτερης δυνατής χρήσης του εκτιμώμενου ακινήτου, στην εκτίμηση των ανταλλαγέντων ακινήτων βλέπουν και εκτιμούν στενά τα ακίνητα, στην μορφή που εμφανίζουν την στιγμή της εκτίμησης, χωρίς να παίρνουν υπόψη τους την προοπτική αξιοποίησης αυτών, σε αντίθεση με ό,τι υπερβολικά διέπραξαν με την εκτίμηση της αξίας της λίμνης Βιστωνίδας. Αυτό φαίνεται ιδιαίτερα από περιπτώσεις ακινήτων, όπου η εκτιμώμενη αξία τους υπολείπεται σημαντικά της αντίστοιχης αντικειμενικής αξίας των ακινήτων της περιοχής, η οποία με τη σειρά της, κατά κοινή πείρα, τόσο για τα εντός, όσο και για τα εκτός σχεδίου ακίνητα, υπολείπεται αρκετά της αντίστοιχης αγοραίας αξίας. Σε ορισμένες δε εκτιμήσεις του ΣΟΕ, όπως στην έκταση 8.609 στρεμ. της Ουρανούπολης, δεν έχουν ληφθεί υπόψη παρεμβάσεις, σαν αυτές των ατομικών γνωμοδοτήσεων του κ. Μπότσιου (Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης) και της υπ. αριθμ. 161/2008 του Ν.Σ.Κ. , που μπορούν να συμβάλουν, υπό προϋποθέσεις στην εκτόξευση της τιμής. Πιο συγκεκριμένα, για ορισμένα ακίνητα, μπορούμε να προσθέσουμε τα εξής:

Ακίνητο 8.608 στρεμ. στην Ουρανούπολη

Η έκθεση εκτίμησης του ΣΟΕ είναι σαφέστατο ότι υποεκτιμά και μάλιστα σκανδαλωδώς το ακίνητο. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο τελικό της συμπέρασμα αναφέρεται ότι πρόκειται για συνήθη εκτός σχεδίου πόλης δασική έκταση, που δεν έχει καμία πρόσοδο, έτσι είναι ουσιαστικά εκτός αγοράς και συνεπώς έχει πολύ μικρή αξία, την οποία προσδιορίζει στο εξωφρενικό ποσό, ιδίως για τα δεδομένα της Χαλκιδικής τιμή των 128 ευρώ το στρέμμα, ήτοι εκτιμά την συνολική αξία της έκτασης στο ποσό του 1.107.044 ευρώ!!!!

Όμως η έκθεση αυτή συγκρούεται πρώτα και κύρια με πλευρές του ίδιου του περιεχομένου της, που, μεταξύ των άλλων αναφέρει πως η έκταση αυτή έχει διακοπτόμενη πρόσοψη 3.500 μ. στην παραλία της Ουρανούπολης, η σύσταση του εδάφους της είναι κατάλληλη για τη θεμελίωση συνήθων οικοδομικών έργων, και για την έκταση προβλέπεται, στην πρόταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, ειδικότερα στην παράλια μη δασική ζώνη, η τουριστική αξιοποίηση, όπως επίσης και με την πραγματικότητα της περιοχής. Το τμήμα της έκτασης των 3.500 στρεμμάτων, προς την θάλασσα αποτελεί πράγματι φιλέτο, αφού βρίσκεται κοντά σε ξενοδοχειακές μονάδες, όπου η αξία της γης εκτινάσσεται σε 50.000 ευρώ το στρέμμα. Πολύ περισσότερο που, με τις παρεμβάσεις των γνωμοδοτήσεων του Μπότσιου και της υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. , η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κιλτίδη, σύμφωνα με τις οποίες η έκταση της Ουρανούπολης θεωρείται δασική και όχι δάσος, όπως την προσδιόριζαν η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων του 1934 (ως δάσος χθαμαλό) και ο πίνακας συμπληρωματικής διανομής του 1971 (ως δάσος κοινόχρηστο), η προοπτική της τουριστικής αξιοποίησης της συγκεκριμένης έκτασης, λόγω της υπαγωγής της στις δυνατότητες αξιοποίησης του άρθρου 75 παρ. 2 και του 6^{ου} κεφαλαίου του Ν. 998/1979, μεγαλώνει. Ακόμα, η έκθεση του ΣΟΕ έρχεται σε

αντίθεση με την αναγραφόμενη στο συμβόλαιο ανταλλαγής (υπ. αρ. 2823/2007) αντικειμενική αξία, η οποία εμφανίζεται περίπου οκταπλάσια, στο ποσό των 8.470.000 περίπου και με την από 8.12.2008 έκθεση τριών οικονομικών επιθεωρητών του Υπ. Οικονομικών, όπου η αξία της έκτασης αποτιμάται σε 207.000.000 ευρώ περίπου (αν θεωρηθεί άρτια και οικοδομήσιμη), **σε 180.000.000 ευρώ περίπου** (αν θεωρηθεί μη δασική) **και σε 34.000.000 ευρώ περίπου** (ακόμα και αν θεωρηθεί δασική).

Ολυμπιακό ακίνητο στους Θρακομακεδόνες

Από τα 260 περίπου ακίνητα του Δημοσίου που ανταλλάχθηκαν με τη λίμνη Βιστωνίδα και τις παραλίμνιες εκτάσεις, περί τα 90 εξ αυτών επιστράφηκαν στο Δημόσιο. Αντ' αυτών, το Δημόσιο παρέδωσε, χάριν ανταλλαγής, **στη Μονή το Ολυμπιακό ακίνητο, στην τιμή των 39,5 εκατομ. Ευρώ** (όσο το είχε εκτιμήσει το ΣΟΕ). Στη συνέχεια και μετά από ένα άκαρπο διαγωνισμό, ο οποίος δεν φαίνεται και πολύ διαφανής (σ' αυτόν συμμετείχε, ύστερα από πρόσκληση της Μονής, ένας και μοναδικός πλειοδότης, ο Σαχπατζίδης, ο οποίος ήταν ιδρυτής της off shore εταιρίας Torcaso, είχε δε προγενέστερες αλλά και εκκρεμείς συναλλαγές με την Μονή, ο οποίος πρόσφερε μόλις 36 περίπου εκατομ. Ευρώ και η προσφορά του κρίθηκε ασύμφορη), **η Μονή πούλησε το πιο πάνω ακίνητο στην εταιρία Noliden**, έναντι εικονικού, όπως έγινε προφανές τιμήματος 41 εκατομ. Ευρώ, αλλά **έναντι πραγματικά καταβληθέντος τιμήματος 50 εκατομ. Ευρώ**. Γεγονός που σημαίνει πως η ζημιά του Δημοσίου από την εκποίηση στη Μονή του Ολυμπιακού ακινήτου ανήλθε στο ποσό των 11,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Φαίνεται πως η ζημιά του Δημοσίου θα ήταν μεγαλύτερη αν προχωρούσε στη συνέχεια η αλλαγή της χρήσης του ακινήτου, προκειμένου να μετατραπεί σε νοσοκομείο, όπως ήταν η εξ αρχής πρόθεση της αγοράστριας εταιρίας, η οποία, αμέσως μετά την αγορά υπέβαλε αίτηση αλλαγής χρήσης (καθώς το ακίνητο προοριζόταν για γραφεία και συγκεκριμένα είχε κατασκευαστεί για να στεγάσει το Υπουργείο Απασχόλησης), η οποία φαίνεται πως θα ευδοκίμούσε, αν στο μεταξύ δεν είχε αποκαλυφθεί το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου.

Αξίζει επιπλέον εδώ να τονιστεί πως η ανταλλαγή του Ολυμπιακού ακινήτου που περιήλθε στη Μονή με τα 90 και πλέον ακίνητα που επιστράφηκαν στο Δημόσιο, κατέστη δυνατή κάτω από την συνδρομή πολλών προϋποθέσεων. Πρώτα και κύρια διότι δεν εγκαταστάθηκε στο ακίνητο το Υπουργείο Απασχόλησης, όπως προβλεπόταν στην σύμβαση κατασκευής του κτιριακού συγκροτήματος και δρομολογούνταν μέχρι λίγους μήνες πριν την εκποίησή του προς τη Μονή. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ανταλλαγής με τα 90 και πλέον ακίνητα και όχι η μέθοδος της απευθείας ανταλλαγής με τμήμα της λίμνης ή των παραλιμνίων εκτάσεων, γιατί κάτι τέτοιο δεν προβλεπόταν στις 3822/2005 και 16651/2006 αποφάσεις ανταλλαγής ακινήτων του Δημοσίου (τα οποία προβλεπόταν να είναι αρμοδιότητας του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης) με την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις. Έγινε δυνατή η ανταλλαγή του Ολυμπιακού ακινήτου με την επιστροφή στο Δημόσιο των 90 και πλέον ακινήτων, γιατί η Μονή δήλωσε πως ήθελε το ακίνητο για κοινωνική σκοπό, όπως προβλεπόταν από το νόμο, προκειμένου να είναι δυνατή η εκποίηση του ακινήτου από την ΚΕΔ. Όμως στο συμβόλαιο ανταλλαγής δεν υπήρξε πρόβλεψη του πιο πάνω σκοπού, ούτε δέσμευση για την υλοποίησή του από την Μονή. Έτσι δόθηκε η δυνατότητα στη Μονή να μεταβιβάσει στη συνέχεια το ακίνητο στην εταιρία Noliden.

76 Ακίνητα του Δημοσίου που ανταλλάχθηκαν με τις παραλίμνιες εκτάσεις της Βιστωνίδας

Τα ακίνητα αυτά, εκτιμήθηκαν από το ΣΟΕ, με σαφή υποεκτίμηση της αξίας τους, όπως προκύπτει αβίαστα από την μετέπειτα αξιοποίησή τους από την Μονή, στο συνολικό ποσό των 15,7 περίπου εκατομμυρίων ευρώ. Από τα 76 αυτά ακίνητα που απέκτησε η Μονή, πούλησε τα 62, με το υπ. αριθμ. 22006/15.2.2007 συμβόλαιο, στην εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ. Τα 62 αυτά ακίνητα των οποίων η αξία είχε προσδιοριστεί από το ΣΟΕ στο ύψος των 12,27 εκατομμυρίων ευρώ, πουλήθηκαν από την Μονή στην εμφανιζόμενη στο συμβόλαιο τιμή των 16, 17 εκατομμυρίων ευρώ. Δηλαδή η Μονή κέρδισε και αντιστοίχως **το Δημόσιο φαίνεται να έχασε από την ανταλλαγή των συγκεκριμένων 62 ακινήτων με τις παραλίμνιες εκτάσεις, ποσό που προσεγγίζει τα 3,9 εκατομμύρια ευρώ.**

Η Μονή κράτησε τα υπόλοιπα 14 ακίνητα, τα οποία είχαν εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο ποσό των 3,43 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. **Στη συνέχεια αξιοποίησε αρκετά εξ αυτών, κερδίζοντας αρκετές εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ,** όπως προκύπτει από τις πράξεις που έγιναν επί αυτών των ακινήτων. Για παράδειγμα, δύο οικόπεδα της Ν. Ραιδεστού που κράτησε και τα οποία είχαν εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο συνολικό ποσό των 292.000 ευρώ, πουλήθηκαν στην εταιρία Θ και Α. και Α. ΔΟΥΡΟΣ ΟΕ έναντι αναγραφόμενου στο συμβόλαιο τιμήματος 445.500 χιλιάδων ευρώ, **με κέρδος για τη Μονή 153.500 ευρώ.** Ή δύο οικόπεδα της περιοχής Καρδιάς που κράτησε και τα οποία είχαν εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο συνολικό ποσό των 338.847 ευρώ, πουλήθηκαν με το υπ. αριθμ. 21772/2006 συμβόλαιο στον εργολάβο κεντρικής θέρμανσης Αντώνη Νικολαΐδη έναντι αναγραφόμενου στο συμβόλαιο τιμήματος 516.120 ευρώ, **με κέρδος για τη Μονή 177.273 ευρώ.** Ακόμη, ένα οικόπεδο στο Πανόραμα Θεσσαλονίκης που κράτησε η Μονή και το οποίο είχε εκτιμηθεί από το ΣΟΕ στο απίστευτα μικρό για την περιοχή ποσό του 1.087.554 ευρώ, αφού έκανε σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας, με πρόβλεψη για κατασκευή 9 μεζονετών, το παρεχώρησε με αντιπαροχή, με το υπ. αρ. 4883/2006 προσύμφωνο στην εργολαβική εταιρία ΔΟΜΟΣ 5 ΟΕ-Ν.ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ, κρατώντας για λογαριασμό της ποσοστό 56,83% εξ' αδιαίρετου. Στη συνέχεια, για να αντιληφθούμε το μέγεθος του προσδοκώμενου για την Μονή κέρδους από τις σχετικές κινήσεις επί του ακινήτου στο Πανόραμα, ο εργολάβος πούλησε μια μόλις μεζονέτα, από το εργολαβικό αντάλλαγμα, την μικρότερη, εμβαδού μόλις 135,93 τ.μ., έναντι τιμήματος 246.000 περίπου.

Δυο συνεχόμενα παραλιακά ακίνητα στον Ξηροπόταμο του Δήμου Ιερισσού, Νομού Χαλκιδικής, συνολικής έκτασης περίπου 218 στρεμμάτων

Η έκθεση του ΣΟΕ, είναι σαφές ότι έχει εξωφρενικά υποεκτιμήσει την έκταση. Στο γενικό της συμπέρασμα αναφέρεται πως οι εκτιμώμενες εκτάσεις είναι αγροτικές που προοιωνίζονται να παραμείνουν σ' αυτή τη χρήση, μέσα σε περιοχή που έχει βραδεία προοπτική τουριστικής ανάπτυξης. Με αποτέλεσμα να δίνει ως συνολική αξία στην έκταση μόλις 265.000 ευρώ!!!!. Την ίδια ώρα, η πρόταση για το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της περιοχής προβλέπει τουριστική αξιοποίηση σε τμήμα της έκτασης, ενώ η από 8.12.2008 έκθεση τριών οικονομικών επιθεωρητών του Υπ. Οικονομικών, αναφέρει την αντικειμενική αξία η οποία είναι υπερτριπλάσια της αξίας που προσδιόρισε το ΣΟΕ, ενώ **εκτιμά πως η ορθή αντικειμενική αξία της έκτασης ανέρχεται στο ποσό των 3.000.000 περίπου ευρώ.**

Ακίνητο στο Γραμματικό, έκτασης περίπου 2.517 στρεμμάτων

Η έκθεση του ΣΟΕ, είναι προφανές ότι έχει υποεκτιμήσει το ακίνητο. Αναφέρει μεταξύ άλλων πως ξεκινά από την παραδοχή πως η έκταση είναι δημόσια δασική, άρτια αλλά μη οικοδομήσιμη, υπολογίζοντας έτσι την συνολική αξία της στο ποσό μόλις του 1.111.378 ευρώ. Όμως η εκτίμηση αυτή έρχεται σε αντίθεση με το συμβόλαιο ανταλλαγής, που θεωρεί την έκταση άρτια και οικοδομήσιμη, ενώ η αρμόδια ΔΟΥ προσδιορίζει ως αντικειμενική αξία για την έκταση το ποσό των 11.756.000 ευρώ περίπου, ενώ και ο Νομάρχης Ανατολικής Αττικής και ο Νομαρχιακός Σύμβουλος επικεφαλής της Αντιπολίτευσης, στην κατάθεσή τους κάνουν λόγο για αξία 5.000 ευρώ το στρέμμα στην συγκεκριμένη περιοχή.

Παρόμοια είναι η υποεκτίμηση του ΣΟΕ και για τα υπόλοιπα ακίνητα-φιλέτα του Δημοσίου που ανταλλάχθηκαν με ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας (και συγκεκριμένα **του ακινήτου της Καμάρizas** στην περιοχή της Λαυρεωτικής εκτάσεως περίπου 148 στρεμμάτων, όπου η **αρμόδια ΔΟΥ προσδιόρισε την αντικειμενική αξία περίπου 470.000 παραπάνω από την εκτίμηση του ΣΟΕ**, του ακινήτου της περιοχής Αγ. Αθανασίου του Δήμου Βεγορίτιδας του Νομού Πέλλας εκτάσεως 180 στρεμμάτων και του ακινήτου της Καλαμαριάς εκτάσεως περίπου 10,5 στρεμμάτων).

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει αβίαστα ότι από τις ανταλλαγές 260 περίπου ακινήτων του Δημοσίου με την λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις της Λίμνης Βιστωνίδας, **το Δημόσιο φαίνεται να ζημιώθηκε**, με μετριότατους υπολογισμούς, **ποσό αρκετών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ**.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Πολιτικές ευθύνες πολιτικών προσώπων

Οι πολιτικές ευθύνες της περιόδου της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, θεωρούμε ότι **προσωποποιούνται**, αφ' ενός μεν **στον τότε Υφυπουργό Οικονομικών Γιώργο Δρυ**, αφ' ετέρου δε **στον μετέπειτα επίσης Υφυπουργό Οικονομικών Απόστολο Φωτιάδη**.

Ως προς τον Γιώργο Δρυ

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Όταν έφτασε στα χέρια του το από 19.12.1995 έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας του Νομού Ξάνθης, **το οποίο έκανε λόγο για καταπάτηση δημόσιας έκτασης από την Μονή**, η οποία, ενώ είχε στην κυριότητά της ποσοστό 19/32 εξ αδιαιρέτου, μέρους της εκτάσεως και συγκεκριμένα επί 400 στρεμμάτων, της νησίδας Άντα-Μπουρού εντός της λίμνης Βιστωνίδας, διεκδικούσε την κυριότητα, εξ αδιαιρέτου σε ποσοστό 19/32 επί του συνόλου της έκτασης της νησίδας, που ήταν 1632 στρέμματα, δεν φρόντισε με ενέργειές του (π.χ. με προσφυγή στη δικαιοσύνη, διενέργεια διοικητικών πράξεων σαν αυτές που πρότεινε στο ίδιο έγγραφο ο Νομάρχης Ξάνθης) να προστατέψει την δημόσια περιουσία.

Β) Με την Υπουργική του Απόφαση με. αριθμ. πρωτ. 1007690/610/A0010 της 9.2.1999, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 26/3.12.1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία γινόταν δεκτό ότι το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί του συνόλου της νησίδας Άντα-

Μπουρού (πλην του αιγιαλού, όπως αυτός αφηνόταν να προσδιοριστεί στο μέλλον από την αρμόδια υπηρεσία), επειδή, κατά το σκεπτικό, αυτή ανήκε στην Μονή, χωρίς να ελέγξει αν υπήρξε νόμιμη η προσφυγή στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και επομένως νόμιμη γνωμοδότηση, δεδομένου ότι δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη από τον σχετικό νόμο 1539/1938 (άρθρα 8,9 και 11) διαδικασία, η οποία προβλέπει την ενασχόληση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, κατά παραπομπή από την αρμόδια υπηρεσία του Υπ. Οικονομικών, προκειμένου να επιληφθεί επί αιτήσεως προς το Δημόσιο αυτού που διεκδικεί δικαίωμα κυριότητας ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα ακινήτου έναντι του Δημοσίου, πριν αυτός προσφύγει στα δικαστήρια για να διεκδικήσει τα προβαλλόμενα δικαιώματά του (μάλιστα η τήρηση της συγκεκριμένης διαδικασίας προβλέπεται από το νόμο ως προϋπόθεση, προκειμένου ο προβάλλων δικαιώματα έναντι του Δημοσίου να μπορεί παραδεκτά να προσφύγει στα δικαστήρια). Τέτοια αίτηση της Μονής, δεν υπήρξε στη συγκεκριμένη υπόθεση. Αντίθετα υπήρξε το προαναφερθέν έγγραφο του Νομάρχη, που μιλούσε για καταπάτηση δημοσίων εκτάσεων από την Μονή.

Γ) Με την πιο πάνω Υπουργική του Απόφαση έκανε αποδεκτή την προαναφερθείσα υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία αφ' ενός μεν ουσιαστικά το Δημόσιο αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής επί του συνόλου της έκτασης της νησίδας Άντα-Μπουρού, αναγνωρίζοντας ως τίτλους υπέρ της Μονής χρυσόβουλα, φερμάνια και σιγγίλια, αγνοώντας τα συμβόλαια με βάσει τα οποία η Μονή φαινόταν να έχει στην κυριότητά της εξ' αδιαιρέτου ποσοστό 19/32 επί τμήματος 400 στρεμμάτων της νησίδας, όπως και το προαναφερθέν έγγραφο του Νομάρχη Ξάνθης, αφ' ετέρου δε, με το σκεπτικό της, που ουσιαστικά φαίνεται να αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής σε έκταση πολύ ευρύτερη της νησίδας, η οποία καταλαμβάνει τουλάχιστον την λίμνη Βιστωνίδα και τις όχθες της, ανοίγει τον δρόμο για την μετέπειτα, με επόμενες γνωμοδοτήσεις, οι οποίες έγιναν στη συνέχεια αποδεκτές με αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις, σταδιακά να αναγνωριστεί διοικητικά από το Δημόσιο η κυριότητα της Μονής επί της λίμνης Βιστωνίδας, των εντός αυτής νησίδων Άντα-Μπουρού, Αγ. Νικολάου και Παναγίας Παντάνασσας και εμβαδού 25.000 στρεμμάτων παραλιμνίων εκτάσεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι και οι τρεις μετέπειτα γνωμοδοτήσεις, που όλως συμπτωματικά είχαν τον ίδιο εισηγητή, τον κο Δέτση, στο σκεπτικό τους χρησιμοποιούν σχεδόν αυτούσιο το σκεπτικό της υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότησης.

Ως προς τον Απόστολο Φωτιάδη

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

A) Σε χρόνο που έχει ήδη εκδοθεί η προαναφερθείσα απόφαση του Γεωργίου Δρυ επί της υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, στις 17.7.2001, επ' ευκαιρίας επίλυσης του ζητήματος κατά πόσο θα επιβάλλεται η όχι ΦΠΑ επί των προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν σχέση με την Νησίδα Αγ. Νικολάου της λίμνης Βιστωνίδας, ο Απόστολος Φωτιάδης, ως αρμόδιος Υφυπουργός Οικονομικών, υπογράφει την με αρ. πρωτ. 1070203/3349/453/0014 απόφαση, η οποία έμμεσα αλλά ουσιαστικά αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής επί της Νησίδας Αγ. Νικολάου, αλλά και επί ευρύτερης έκτασης,, καθώς η ίδια η πιο πάνω απόφαση αναφέρει ότι η Νησίδα (την αποκαλεί Ιερό Μετόχι) βρίσκεται << στην περιοχή της Ξάνθης σε κτήμα που ανήκει ανέκαθεν στην Ιερή Κοινότητα του Αγίου όρους>>.

B) Με την Υπουργική του Απόφαση με αρ. πρωτ. 1064538/5928/A0010 της 5.8.2002, μέσα σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα, μεσούντος του καλοκαιριού, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 17/18.7.2002 γνωμοδότηση του

Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία, σε συνέχεια της υπ. αριθμ. 26/1998 γνωμοδότησης του ίδιου οργάνου και με τον ίδιο εισηγητή και με παραπλήσιο και πιο εμπλουτισμένο σκεπτικό, πέρα από το ότι επίσης αναγνωρίζονταν και πάλι ως τίτλοι υπέρ της Μονής χρυσόβουλα, φερμάνια και σιγγίλια, έγινε δεκτό ότι το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί παραλιμνίων της λίμνης Βιστωνίδας εκτάσεων εμβαδού 25.000 τ.μ. διότι ανήκουν στην Μονή, **αγνοώντας ότι τόσο η από το 1922 αγωγή της Μονής** (επί της οποίας έγινε συμβιβασμός και το Δημόσιο φέρεται να αναγνωρίζει κυριότητα στη Μονή), **όσο και το ν.δ. 271/1941** (ανεξάρτητα από το γεγονός ότι στη συνέχεια, ως πράξη της κατοχικής κυβέρνησης ακυρώθηκε από τον α.ν. 4760/1945, πράγμα που όφειλε να γνωρίζει και το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και ο εν λόγω Υφυπουργός) **και το ν.δ. του 1924**, που φέρονται να αναγνωρίζουν δικαιώματα κυριότητας της Μονής, έγγραφα στα οποία γίνεται περιγραφή στην ως άνω γνωμοδότηση, **δεν αναφέρονται καθόλου σε παραλίμνιες εκτάσεις** και μάλιστα εμβαδού 25.000 τ.μ.

Γ) Με την ως άνω απόφασή του, δέχθηκε την προαναφερθείσα υπ. αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση, όπου ενώ το ερώτημα αφορούσε μόνο τις παραλίμνιες εκτάσεις, έφτασε να γνωμοδοτεί υπέρ της αναγνώρισης της κυριότητας της Μονής και επί των νησίδων Αγ. Νικολάου και Παναγίας Παντάνασσας και να επιχειρηματολογεί, στο σκεπτικό της, υπέρ της κυριότητας της Μονής και επί της λίμνης Βιστωνίδας.

Δ) Σε εκτέλεση της ως άνω αποφάσεώς του, με πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, στις 11.12.2002, παραδίδεται στη Μονή, από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης, η νομή τμήματος των παραλιμνίων εκτάσεων, μόλις 850 στρεμμάτων, από τα συνολικά περί τις 4.000 στρέμματα που ανήκουν στο Νομό Ξάνθης, γιατί όπως αναγράφεται στο πρωτόκολλο, οι υπόλοιπες εκ των παραλιμνίων εκτάσεων που βρίσκονται εντός του Νομού Ξάνθης, βρίσκονται υπό την διαχείριση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων. Και ενώ θα έπρεπε αυτή η αναφορά του πρωτοκόλλου να τον κάνει να δει τι συμβαίνει με αυτές τις υπολειπόμενες εκτάσεις που δεν παραδόθηκαν, που αν το έκανε θα διαπίστωνε ότι αυτές και άλλες εκ των παραλιμνίων είχαν απαλλοτριωθεί αναγκαστικά και δοθεί σε ακτήμονες αρκετές δεκαετίες πριν, αυτός ουδέν έπραξε επ' αυτού. Πολύ περισσότερο, όταν αργότερα, τον Οκτώβρη του 2003, πληροφορήθηκε από τους φορείς της Ξάνθης, μεταξύ άλλων και το πιο πάνω γεγονός, δεν φρόντισε, έστω τότε, να ανακαλέσει την ως άνω από 5.8.2002 απόφασή του, ούτε έστω κατά το μέρος που αφορούσε εκείνες εκ των παραλιμνίων εκτάσεων οι οποίες είχαν απαλλοτριωθεί και διανεμηθεί στους ακτήμονες.

Ε1) Με την Υπουργική του Απόφαση με αρ. πρωτ. 1051266/10611/Α0010 της **4.6.2003**, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 46/28.11.2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία, σε συνέχεια των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων με αριθμ. 26/1998 και 17/2002 και με το αυτό σκεπτικό, αφού αναγνωρίζονταν για μια φορά ως τίτλοι υπέρ της Μονής χρυσόβουλα, φερμάνια και σιγγίλια, έγινε δεκτό, κατόπιν εισηγήσεως και πάλι του ίδιου εισηγητή, ότι το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των οχθών αυτής, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή, γιατί η κυριότητα αυτή ανήκει στην Μονή, αγνοώντας παντελώς την υπ. αριθμ. 111/2000 ομόφωνη γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., η οποία είχε δεχθεί ότι η λίμνη είναι κοινόχρηστο πράγμα, ότι δεν είχε επ' αυτής δικαίωμα κυριότητας η Μονή, παρά της είχε παραχωρηθεί μόνο η εκμετάλλευση αυτής και του ιχθυοτροφείου, όπως και το προαναφερθέν από 19.12.1995 έγγραφο της Εποπτείας Αλιείας του Νομού Ξάνθης, που έκανε λόγο, βάσει συμβολαίων, για κυριότητα και μάλιστα σε

ποσοστό 19/32 εξ αδιαιρέτου, επί μέρους μόνο και αποκλειστικά επ' αυτού, της Νησίδας Άντα-Μπουρού.

Ε2) Σε εκτέλεση της ως άνω από 4.6.2003 απόφασής του και κατόπιν εντολής του, με πρωτόκολλο παράδοσης-παραλαβής, στις 25.6.2003, παραδίδεται στη Μονή, από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης, η νομή του τμήματος της <<λιμνοθάλασσας>>, όπως αναφέρεται, Βιστωνίδας, που βρίσκεται στα όρια του Νομού Ξάνθης.

Οι δύο πιο πάνω ενέργειες του Απόστολου Φωτιάδη γίνονται, ενώ εκκρεμεί προς εκδίκαση ενώπιον του αρμόδιου Π.Πρ. Ροδόπης η από 15.1.2003 αγωγή της Μονής κατά του Δημοσίου, με την οποία ζητά να αναγνωριστεί και δικαστικά η κυριότητά της επί των παραλιμνίων εκτάσεων. Είναι ενέργειες που ασφαλώς, αντικειμενικά, αποδυναμώνουν ακόμα περισσότερο την ήδη αδύναμη, εξ αιτίας των όσων έχουν προηγηθεί και τα οποία έχουμε ήδη πιο πάνω αναφέρει, θέση του Δημοσίου στη δίκη, όπως και την όποια εντολή δίνεται, στις 3.6.2004, δια του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., στον δικηγόρο του Δημοσίου να υπερασπίσει σθεναρά τα συμφέροντα του Δημοσίου.

Στ) Παρά το ότι οι προτάσεις που καταθέτει ο νομικός παραστάτης του Δημοσίου εν όψει της εκδίκασης στις 5.11.2003 της υπόθεσης στο δικαστήριο της Ροδόπης, είναι αφ ενός μεν καταλυτικές των τίτλων που επικαλείται η Μονή για να υποστηρίξει τα δικαιώματά της και είναι οι ίδιοι τίτλοι που επικαλούνται οι προαναφερθείσες τρεις γνωμοδοτήσεις, αφ ετέρου δε στηρίζουν κυριότητα του Δημοσίου επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, αλλά και παρά το ότι τα επιχειρήματα που προβάλλουν τον Οκτώβριο του 2003 οι φορείς της Ξάνθης για την κατάρριψη των όποιων δικαιωμάτων της Μονής είναι επίσης σημαντικά, εν τούτοις, δεν προχώρησε, ενώ θα μπορούσε, στην αιτιολογημένη ανάκληση όλων των μέχρι τότε διοικητικών πράξεων που αναγνώριζαν δικαιώματα κυριότητας στη Μονή. Περιορίστηκε απλώς στο να στείλει ένα έγγραφο προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο με ημερομηνία 30.10.2003, με το οποίο ζητούσε επανεξέταση της υπόθεσης, χωρίς να φαίνεται να έχει αλλάξει ο ίδιος και το Υπουργείο άποψη. Μάλιστα, δεν φρόντισε, ακριβώς γιατί δεν είχε διαφοροποιηθεί η σκέψη του, να επισημάνει ή να θέσει επί του εγγράφου τον επείγοντα χαρακτήρα της αιτούμενης επανεξέτασης, με αποτέλεσμα, το σχετικό αίτημά του να φτάσει στο Γνωμοδοτικό Συμβούλιο στα τέλη Φεβρουαρίου 2004, παραμονές εκλογών και τελικά να εξεταστεί μερικούς μήνες μετά τις εκλογές. Εκτιμούμε ότι στόχος του ήταν να αμβλυνθούν οι αντιδράσεις των φορέων της Ξάνθης.

Οι πολιτικές ευθύνες της περιόδου της κυβέρνησης της Ν.Δ., θεωρούμε ότι **προσωποποιοούνται** στον τότε Υφυπουργό Οικονομικών **Πέτρο Δούκα**, στον Υφυπουργό και στη συνέχεια Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης **Ευάγγελο Μπασιάκο**, στον τότε Υφυπουργό και στη συνέχεια διάδοχο του Μπασιάκου Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης **Αλέξανδρο Κοντό** και στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης **Κωνσταντίνο Κιλτίδη**.

Χρήζουν ιδιαίτερης αναφοράς τα στοιχεία που προέκυψαν από την Εξεταστική Επιτροπή γύρω από τον ρόλο του τότε Υπουργού Επικρατείας **Θόδωρου Ρουσόπουλου**.

Ως προς τον Πέτρο Δούκα

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Ενώ εκκρεμούσε, είχε μάλιστα καθυστερήσει σημαντικά, η έκδοση της απόφασής του δικαστηρίου επί της ως άνω από 15.1.2003 αγωγής της Μονής και

ενώ κυκλοφορούσε ευρύτατα πως το Δημόσιο φαίνεται να κερδίζει την δίκη και πως πάντως είναι σαφές πως η εισηγήτρια της υπόθεσης, η οποία είχε ήδη από το τέλος Απριλίου καταθέσει την εισηγήσή της διαφωνεί με την Πρόεδρο του δικαστηρίου, η οποία στο ακροατήριο είχε δώσει την εντύπωση ότι διάκειται φιλικά έναντι της Μονής, **προέβη σε δύο πολύ σημαντικές, κομβικές για την εξέλιξη της όλης υπόθεσης της Μονής Βατοπαιδίου ενέργειες.** Με αυτές, εδραιώθηκε η ισχυρή θέση της Μονής, όπως αυτή είχε ήδη διαμορφωθεί με τις ως τότε πραγματοποιηθείσες διοικητικές ενέργειες των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, προκλήθηκε, εξ αντικειμένου, βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου, επιβεβαιώθηκε πως η βούληση της Κυβέρνησης της Ν.Δ. δεν ήταν να ανατρέψει την υπέρ της Μονής δημιουργηθείσα από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ κατάσταση και άνοιξε ο δρόμος για την μετέπειτα πορεία των ανταλλαγών. Ειδικότερα:

A1) Με την Υπουργική του Απόφαση με αρ. πρωτ. 1046300/3944/A0010 της 7.6.2004, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 26/20.5.2004 γνωμοδότηση, με τον ίδιο, για τέταρτη συνεχόμενη φορά εισηγητή, του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, εκδοθείσα επί της από 30.10.2003 εντολής επανεξέτασης των μέχρι τότε γνωμοδοτήσεων του Απόστολου Φωτιάδη, με την οποία έγινε δεκτό ότι δεν συνέτρεχε λόγος επανεξέτασης των υπ. αριθμ. 26/1998, 17/2002 και 46/2002 γνωμοδοτήσεων. Καλύτερο υπερασπιστή του συνόλου των προβαλλόμενων από αυτήν ισχυρισμών περί της κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων από τους γνωμοδοτούντες στην συγκεκριμένη περίπτωση υπηρεσιακούς παράγοντες, δεν θα μπορούσε να βρει η Μονή. Ούτε ασφαλώς και το Δημόσιο θα μπορούσε να βρει ισχυρότερους αντιπάλους των δικών του προβαλλόμενων δια των προτάσεων στη δίκη του Π.Πρ, Ροδόπης επιχειρημάτων υπεράσπισης των συμφερόντων του Δημοσίου έναντι της Μονής, από τους ίδιους ακριβώς στην συγκεκριμένη περίπτωση γνωμοδοτούντες.

A2) Ενώ η Μονή διοικητικά έχει ήδη αναγνωριστεί ως κυρία της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων, με τις προαναφερθείσες διοικητικές ενέργειες των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ και αναμένει να εκδοθεί η δικαστική απόφαση του Π.Πρ. Ροδόπης, προκειμένου να αναγνωριστεί και με τίτλο του αστικού και δικονομικού δικαίου κυρία, τουλάχιστον των παραλιμνίων εκτάσεων, εν τούτοις, στις 2.6.2004 υποβάλλει αίτημα για συναίνεση και σύμπραξη του Δημοσίου στην κατάθεση από κοινού δήλωσης περί μη εκδόσεως απόφασης. Τούτο γίνεται γιατί προφανώς η Μονή μαθαίνει την επερχόμενη αρνητική γι αυτήν έκβαση της δίκης, μάλλον από την Πρόεδρο του δικαστηρίου και θέλει να αποτρέψει την έκδοση δυσμενούς για τα σχέδιά της απόφαση. Γιατί αλλιώς δεν θα είχε λόγο, έχοντας ήδη το πάνω χέρι με τις προηγηθείσες διοικητικές ενέργειες, να φοβάται τίποτε και το φυσιολογικό θα ήταν να περιμένει ευνοϊκή γι αυτήν απόφαση, προκειμένου να ισχυροποιήσει περισσότερο την θέση της.

Και ενώ αυτή η στάση της Μονής θα έπρεπε, αν δεχθούμε πως η δημόσια διοίκηση αγνοούσε την έκβαση της δίκης, να κάνει το Δημόσιο να αναρωτηθεί να υποπτευθεί το λόγο της υποβολής του σχετικού αιτήματος της Μονής και να είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικό αν όχι αρνητικό στο να το αποδεχθεί, έρχεται το Β' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. με μειοψηφούσα θέση ενός Συμβούλου, να γνωμοδοτήσει στις 17.6.2004, υπέρ του αιτήματος της Μονής, συντάσσοντας μάλιστα την ίδια μέρα, το σχετικό υπ. αριθμ. 3058/17.6.2004 Πρακτικό. Στο σκεπτικό της πιο πάνω γνωμοδότησης αναφέρεται πως το Δημόσιο σε τίποτα δεν παραβλάπτεται ως προς τα δικαιώματά του επί της επίδικης έκτασης και πως σε τίποτα δεν αλλάζει η

υπάρχουσα τότε πραγματική θέση των μερών(του Δημοσίου και της Μονής), αν το Δημόσιο αποδεχθεί το αίτημα της Μονής. Όμως τα πράγματα ήταν εντελώς διαφορετικά. Αποδοχή του αιτήματος της Μονής σήμαινε παραμονή της κατάστασης ως είχε, που σήμαινε διοικητική αναγνώριση της κυριότητας της Μονής. Σήμαινε ακόμα απώλεια μιας ευκαιρίας του Δημοσίου να ανατραπεί δικαστικά, αν όχι με την πρωτόδικη αυτή απόφαση, με μεταγενέστερη δικαστική απόφαση άλλου, ανώτερου, δικαστηρίου, στο οποίο θα μπορούσε να προσφύγει το Δημόσιο εξαντλώντας όλα τα ένδικα μέσα, αν τυχόν το Πρωτοδικείο της Ροδόπης έβγαζε αρνητική για το Δημόσιο απόφαση, η ήδη δημιουργηθείσα με διοικητικές πράξεις ευνοική για την Μονή κατάσταση. Όμως **ο Πέτρος Δούκας, αγνοώντας όλες τις πιο πάνω απολύτως εύλογες σκέψεις, προσπερνώντας ακόμα αδιάφορα και την μειοψηφούσα γνώμη του ενός Συμβούλου του Ν.Σ.Κ., έκανε, στις 22.6.2004, δεκτό το προαναφερθέν Πρακτικό του Ν.Σ.Κ. και το σχετικό αίτημα της Μονής.**

Ακόμα χειρότερο, ενδεικτικό της συνολικής στάσης του τότε Υφυπουργού κου Δούκα, είναι το γεγονός ότι σε σχετική για το ζήτημα του Βατοπαιδίου συνάντησή του, τον Ιούλιο του 2004, με τους φορείς της Ξάνθης, οι οποίοι ήθελαν να διερευνήσουν τις προθέσεις της νέας κυβέρνησης, αφού δηλ. έχουν προηγηθεί οι δύο πιο πάνω υπό Α1 και Α2 ενέργειές του, κάτι που αγνοούν οι συνομιλητές του, αποκρύπτει από αυτούς τις ενέργειες αυτές και για να αποφύγει περαιτέρω συζήτηση, τους βεβαιώνει ότι θα δει τάχα το θέμα.

Β) Ως αρμόδιος εποπτεύων την Κ.Ε.Δ. Υφυπουργός, κατά την πρώτη φάση των ανταλλαγών (ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με τις παραλίμνιες εκτάσεις), οι οποίες έγιναν με βάση την υπ αριθμ. 3822/2005 απόφαση του τότε Υπουργού Ευάγγελου Μπασιάκου, άφησε εντελώς ανεξέλεγκτη την Κ.Ε.Δ..από άποψη νομιμότητας αλλά και ουσίας, δηλ. σε σχέση με το κατά πόσο οι ενέργειές της δημιουργούσαν οφέλη για το Δημόσιο, με αποτέλεσμα να ανταλλάγουν 76 ακίνητα του Δημοσίου με σημαντικά υποεκτιμημένη την αξία τους, με τις παραλίμνιες εκτάσεις, από την μεταπώληση μέρους των οποίων η Μονή κέρδισε σίγουρα περί τα 4 εκατομμύρια ευρώ, ενώ και από την αξιοποίηση των υπολοίπων, αν της επιτραπεί να συνεχίσει να τα καρπώνεται, αναμένεται να κερδίσει αρκετές ακόμα εκατοντάδες χιλιάδες, αν όχι μερικά εκατομμύρια ευρώ. Γεγονός που δείχνει και το μέγεθος της ζημιάς του Δημοσίου από την συγκεκριμένη φάση των ανταλλαγών.

Γ) Ως αρμόδιος για την διαχείριση της λίμνης Βιστωνίδας Υφυπουργός Οικονομικών, συνυπέγραψε μαζί με τον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης Ευάγγελο Μπασιάκο την υπ. αριθμ. 16651/26.7.2006 ΚΥΑ, βάσει της οποίας προχώρησε η δεύτερη φάση των ανταλλαγών, δηλ. η ανταλλαγή ακινήτων-φιλέτων του Δημοσίου με ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας. Η πολιτική του ευθύνη σε σχέση με την υπογραφή της πιο πάνω ΚΥΑ έχει ορισμένες ειδικότερες πλευρές.

Γ1) Ενώ στην ίδια την ΚΥΑ αναφέρεται ως δικαιολογητικός λόγος της ανταλλαγής της λίμνης, προκειμένου αυτή να επανέλθει στο Δημόσιο, αφ' ενός μεν η ανάγκη εξασφάλισης ορθής διαχείρισης του συστήματος Βιστωνίδας-Νταλιάνη, με σκοπό την βελτίωση του ιχθυοτροφείου, αφ' ετέρου δε η ικανοποίηση του Δημοσίου συμφέροντος και του συναφούς συμφέροντος των αλιέων και των λοιπών παραγωγικών τάξεων, λόγω της δυνατότητας της περιοχής για ανάπτυξη οικολογικού και παραδοσιακού τουρισμού, είναι ένα ζήτημα γιατί δεν προτείνει την ανάκληση των σχετικών γνωμοδοτήσεων και αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, που αναγνώρισαν διοικητικά την κυριότητα της Μονής τουλάχιστον επί της λίμνης Βιστωνίδας; Γιατί είναι σαφές πως δεν υπάρχει, σε κείνη την χρονική στιγμή, πολιτική βούληση για οποιαδήποτε

ανατροπή της ήδη διαμορφωμένης υπέρ της Μονής κατάστασης. Η επίκληση από μέρους του της αναφοράς στην υπ. αριθμ. 15/2004 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.- με την χρήση της οποίας, ως νομιμοποιητικής βάσης, έγινε η έναρξη της διαδικασίας ανταλλαγών- ότι κανένα όργανο του Δημοσίου δύναται να αμφισβητήσει την κυριότητα της Μονής, μόνο σαν δικαιολογία και υπεκφυγή ακούγεται.

Γ2) Φαίνεται ότι κατόπιν εισηγήσεως της ΚΕΔ, την οποία όμως δεν ήταν υποχρεωμένος να αποδεχθεί, είναι εκείνος που από την τελική μορφή της πιο πάνω ΚΥΑ αφαίρεσε την εναλλακτική στην ακολουθήσασα διαδικασία ανταλλαγών λύση της εξαγοράς της λίμνης με το τίμημα που θα προερχόταν από την απ' ευθείας από την ΚΕΔ εκποίηση κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού, ακινήτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, η οποία, πιο διαφανής και ασφαλώς πλέον συμφέρουσα θα μπορούσε να είναι για το Δημόσιο, παίρνοντας υπ' όψη τις δεδομένες από το ΣΟΕ υποεκτιμήσεις της αξίας των ανταλλαγόντων ακινήτων του Δημοσίου. Και φαίνεται πως είναι ο Δούκας που κάνει την πιο πάνω αφαίρεση από την τελική μορφή της ΚΥΑ, γιατί υπάρχει σε σχέδιο η υπ. αριθμ. 15372/5.6.2006 απόφαση (το συντριπτικά μέγιστο μέρος της οποίας περιέχεται στο σώμα της υπ. αριθμ. 16651/26.7.2006 ΚΥΑ) για το σχετικό θέμα, η οποία έχει ήδη υπογραφεί από τους Μπασιάκο και Κοντό, η οποία περιέχει σε ξεχωριστή παράγραφο την πιο πάνω εναλλακτική λύση, η οποία στη συνέχεια, με την έκδοση της ΚΥΑ απαλείφθηκε.

Δ) Ως αρμόδιος εποπτεύων την ΚΕΔ Υφυπουργός και στη δεύτερη φάση των ανταλλαγών (ανταλλαγή ακινήτων του Δημοσίου με ποσοστά επί της λίμνης) άφησε και πάλι εντελώς ανεξέλεγκτη την ΚΕΔ, τόσο από άποψη νομιμότητας ενεργειών, όσο και από άποψη ουσιαστική, δηλ. σε σχέση με το κατά πόσο με τις εν λόγω ανταλλαγές (ιδίως έτσι όπως προωθούνταν, με σοβαρή υποεκτίμηση της αξίας των ακινήτων του Δημοσίου και σημαντική υπερεκτίμηση της αξίας της λίμνης), προστατεύονταν τα συμφέροντα του Δημοσίου, με αποτέλεσμα, από τις ανταλλαγές αυτές το Δημόσιο να φαίνεται πως έχει υποστεί εξαιρετικά σημαντική οικονομική ζημιά, η οποία δεν μπορεί να εκτιμηθεί επακριβώς, όμως σίγουρα ανέρχεται σε αρκετές δεκάδες εκατομ. Ευρώ.

Ως προς τον Ευάγγελο Μπασιάκο

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Ως αρμόδιος Υπουργός Αγροτικής ανάπτυξης, όπως ο ίδιος παραδέχθηκε στην από 3.12.2008 κατάθεσή του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής(σελ. 21-25), αφού, κατόπιν συνεννόησης με τον τότε Υφυπουργό Οικονομικών κο Δούκα, αποκλείστηκαν οι τυχόν εναλλακτικές λύσεις, όπως της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, λόγω κόστους και της εξαγοράς της αξίας της λίμνης και των παραλιμνίων, λόγω χρονοβόρου της διαδικασίας **κατέληξε στην πολιτική επιλογή των ανταλλαγών**, παίρνοντας ακόμα υπόψη τι θεωρούσε πως ήθελαν οι φορείς της Ξάνθης (να φύγει η Μονή από την Βιστωνίδα) τι επιθυμούσε η Μονή (ανταλλαγές, όπως είχε επισημάνει εγγράφως από τον Ιούλιο του 2004 στον προκάτοχό του Υπουργό κο Τσιτουρίδη), τι πρότεινε και ο τότε Υφυπουργός κος Κοντός (να φύγει η Μονή από την Βιστωνίδα), τι πρόκρινε και ο προκάτοχός του κος Τσιτουρίδης (ανταλλαγές). Έτσι, όπως ο ίδιος πάλι παραδέχεται (σελ. 23 πρακτικών Εξεταστικής Επιτροπής 3.12.2008) **προκάλεσε συγκεκριμένο ερώτημα προς το Ν.Σ.Κ., το οποίο συνέταξε ο Νομ. Σύμβουλος του Υπουργείου κος Μπότσιος, περί της δυνατότητας της διενέργειας των ανταλλαγών**, ώστε να αναμένει θετική απάντηση, υπέβαλε το ερώτημα στις 1.12.2004 και **στη συνέχεια, όταν εξεδόθη η υπ. αριθμ. 15/9.12.2004 (θαυμάστε ταχύτητα) γνωμοδότηση του**

Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. την αποδέχθηκε πάραυτα, θέτοντας σε ενέργεια την υλοποίηση των ανταλλαγών.

A1) Η πιο πάνω γνωμοδότηση, για την οποία υποστήριξε μάλιστα ότι δεν χρειαζόταν καν προκειμένου να ακολουθήσουν οι ανταλλαγές, αναστά τα επιχειρήματα όλων των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου. Την ίδια ώρα όμως δείχνει να αγνοεί ή να λαμβάνει εσφαλμένα υπόψη του μια σειρά παραμέτρους που εναντιώνονται στα όποια δικαιώματα της Μονής. Μεταξύ άλλων, παρακάμπτει την υπ. αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., στην οποία έχουμε πιο πάνω αναφερθεί, προσπερνά αδιάφορα την υπ. αριθμ. 2343/4.6.1930 σύμβαση μεταξύ Δημοσίου και Μονής, όπου η Μονή αποδέχεται ότι δεν έχει κυριότητα επί της λίμνης και με την οποία αυτό που της παραχωρείται είναι η κατοχή προς εκμετάλλευση, προσπερνά αβασάνιστα το γεγονός ότι με τον α.ν. 4760/1945 έχει καταργηθεί το κατοχικής κυβέρνησης ν.δ. 271/1941, που φέρεται να αναγνωρίζει κυριότητα της Μονής επί της λίμνης. Όλα τα παραπάνω, έπρεπε να είχαν ερευνηθεί από τον κο Μπασιάκο, ή έστω να τον προβληματίσουν, πριν σπεύσει να αποδεχθεί την προαναφερθείσα γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. Όμως αυτός είχε ήδη πάρει πολιτική απόφαση προώθησης των ανταλλαγών.

B) Στη συνέχεια, λίγες μέρες μετά τις γιορτές, στις 25.1.2005 υπέγραψε την περίφημη υπ. αριθμ. 3822/2005 αποκαλούμενη και απόφαση-φάντασμα, η οποία ουδέποτε δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ, με την οποία ανατέθηκε στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής ακινήτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, κειμένων όμως εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης (ώστε να μην δυσαρεστοθούν οι ήδη διαμαρτυρόμενοι τοπικοί φορείς), με τις παραλίμνιες εκτάσεις.

Στην πιο πάνω απόφαση, προκειμένου να δικαιολογηθεί η συγκεκριμένη αποφασισθείσα λύση, τονίζεται ότι με τη λύση αυτή, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης επιθυμεί την διατήρηση του υφιστάμενου χαρακτήρα των εκτάσεων χάριν της αγροτικής αποκατάστασης και του αγροτικού πληθυσμού των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Γεγονός που σημαίνει ότι ο Μπασιάκος, όταν υπογράφει την πιο πάνω απόφαση, γνωρίζει ότι μεγάλο μέρος των παραλιμνίων εκτάσεων έχει ήδη απαλλοτριωθεί και δοθεί δεκαετίες πριν σε ακτήμονες καλλιεργητές. Εν τούτοις, όχι μόνο δεν προχωρά σε ανάκληση ή σε πρόταση ανάκλησης της απόφασης του Φωτιάδη που έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου (για τις παραλίμνιες), τουλάχιστον όσον αφορά τις συγκεκριμένες εποικιστικές εκτάσεις, αλλά ούτε καν εξαιρεί με την εν λόγω απόφασή του από τις ανταλλαγές αυτές τις εκτάσεις και στη συνέχεια να δει πώς θα διαπραγματευτεί με εντελώς διαφορετικούς όρους, αν δεν ήθελε να διεκδικήσει από την Μονή την άνευ ετέρου επιστροφή αυτών των εποικιστικών εκτάσεων στο Δημόσιο.

Γ) Ως Υπουργός, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκαν τα προς ανταλλαγή με τη λίμνη και τις παραλίμνιες εκτάσεις ακίνητα του Δημοσίου, τα οποία ανέλαβε να διαχειριστεί και ανταλλάξει με την Μονή η ΚΕΔ, συνυπέγραψε με τον Δούκα την πιο πάνω αναφερθείσα υπ. αριθμ. 16651/26.7.2006 ΚΥΑ, για την οποία φέρει την ίδια πολιτική ευθύνη με τον Δούκα, πλην εκείνης του αποκλεισμού από το σώμα της εν λόγω απόφασης της εναλλακτικής λύσης της εξαγοράς από πλευράς του Δημοσίου της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων.

Ως προς τον Αλέξανδρο Κοντό

Οι πολιτικές του ευθύνες συνίστανται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

Α) Ενώ ως βουλευτής Νομού Ξάνθης, την περίοδο του 2003 συμμετείχε στις διαμαρτυρίες των φορέων της Ξάνθης οι οποίοι αντιπάλευαν, με συγκεκριμένα επιχειρήματα, την κυριότητα της Μονής επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων, αργότερα, **όταν το 2004** ήρθε η Ν.Δ. στην κυβέρνηση και **ανέλαβε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης**, ασφαλώς προσαρμοζόμενος στην κυβερνητική θέση, η οποία δεν ήταν η ανατροπή της ευνοικής για την Μονή κατάστασης, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί επί της προηγούμενης κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, **εγκατέλειψε τον αγώνα κατά της κυριότητας της Μονής και περιορίστηκε** στο να διεκδικεί απλώς να επιστρέψει η λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις στο Δημόσιο και, σε αντάλλαγμα αυτής της επιστροφής, να δοθούν στη Μονή ακίνητα του Δημοσίου, εκτός της περιοχής Ξάνθης και Ροδόπης, προκειμένου να σταματήσουν οι κινητοποιήσεις και διαμαρτυρίες των τοπικών φορέων της περιοχής του. Αυτό ήταν το κλίμα της ενημέρωσης που φαίνεται πως έκανε ως Υφυπουργός προς τον προιστάμενό του τότε Υπουργό Μπασιάκο, αλλά και στην συνάντηση των φορέων της Ξάνθης με τον τότε Υπουργό Επικρατείας Θόδωρο Ρουσόπουλο, τον Σεπτέμβριο του 2004. Γ' αυτό ακριβώς συμφώνησε με την λύση των ανταλλαγών και την σχετική υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Υπουργού Μπασιάκου (για την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων), αν και δεν την συνυπέγραψε και στην συνέχεια συνυπέγραψε την υπ. αριθμ. 16651/2006 ΚΥΑ, που προωθούσε την δεύτερη φάση των ανταλλαγών, δηλ. την ανταλλαγή της λίμνης.

Β) Παρά το γεγονός ότι, ως βουλευτής του Νομού Ξάνθης, γνώριζε πολύ καλά την περιοχή και ασφαλώς γνώριζε ότι ένα μεγάλο τμήμα των παραλιμνίων εκτάσεων, στις οποίες, με την υπ. αριθμ. 17/2002 γνωμοδότηση και την αντίστοιχη υπουργική απόφαση του τότε Υφυπουργού Φωτιάδη, αναγνωρίστηκε η κυριότητα της Μονής, είχε ήδη προ δεκαετιών απαλλοτριωθεί και διανεμηθεί σε ακτήμονες, εν τούτοις, δεν φαίνεται να έκανε οποιαδήποτε προσπάθεια, στα πλαίσια της κυβέρνησης, ώστε γ' αυτό έστω το συγκεκριμένο τμήμα των παραλιμνίων εκτάσεων, να υπάρξει ανάκληση της σχετικής απόφασης του Φωτιάδη. Αντίθετα, συμφώνησε και το τμήμα αυτό να συμπεριληφθεί στις ανταλλαγές (δηλ. το Δημόσιο να δώσει ακίνητα που του ανήκαν, για να το επανακτήσει και το αποδώσει στους δικαιούχους).

Γ) Φαίνεται πως σε σχέση με τις ανταλλαγές δεν περιορίστηκε στο να τις αποδεχθεί και τελικά συνυπογράψει, αλλά είχε πιο ενεργό ρόλο. Διότι δεν ήταν καθόλου πειστικός όταν κατέθετε στην Εξεταστική Επιτροπή πως η προισταμένη Πολιτικής Γης κα Μαντέλη, υπηρεσίας της οποίας ο ίδιος ήταν, ως αρμόδιος Υφυπουργός, πολιτικός προϊστάμενος, με δική της πρωτοβουλία και εν αγνοία του απέστειλε τον Μάιο του 2005, το με αρ. πρωτ. 2450/17.5.2005 έγγραφο προς 21 Νομαρχίες της χώρας, προκειμένου οι αρμόδιες νομαρχιακές υπηρεσίες **να εντοπίσουν και υποδείξουν διαθέσιμες εκτάσεις με οικοπεδική ή τουριστική αξία ή παραθαλάσσιες**, ώστε άμεσα, <<μέσα σε 10 ημέρες να ενημερωθεί σχετικά το γραφείο του κου Κοντού>>, με στόχο να ξεκινήσουν οι ανταλλαγές και μάλιστα να δοθούν στη Μονή εμπορικά αξιοποιήσιμα ακίνητα.

Δ) Επίσης, δεν έπεισε όταν υποστήριξε ότι και πάλι εν αγνοία του, η ίδια ως άνω προισταμένη Πολιτικής Γης προκάλεσε ουσιαστικά, δια του Γ. Γρ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης τόσο τις ατομικές γνωμοδοτήσεις του νομικού συμβούλου του Υπουργείου του Μπότση όσο και την υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ε' τμήμ. του Ν.Σ.Κ., με τις οποίες η έκταση των 8.608 στρεμμάτων στην Ουρανούπολη θεωρούνταν δασική και όχι δάσος, όπως αντίθετα υποστήριζε η Διεύθυνση Δασών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (βλ. σχετικό

με αρ. πρωτ. 6698/13.7.2007 έγγραφο), γεγονός που άνοιξε τον δρόμο για, υπό προϋποθέσεις, αξιοποίηση της συγκεκριμένης έκτασης της Ουρανούπολης για τουριστικούς σκοπούς, από την Μονή.

Ως προς τον Κωνσταντίνο Κιλτίδη

Η πολιτική του ευθύνη συνίσταται στις πιο κάτω πράξεις και παραλείψεις:

A) Υπό την ιδιότητά του ως Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, αρμόδιου για θέματα Δασών, έκανε αποδεκτή την υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ε' τμήματος του Ν.Σ.Κ., με την οποία η έκταση των 8.608 στρεμμάτων της Ουρανούπολης χαρακτηρίστηκε δασική και όχι δάσος, όπως την προσδιόριζαν η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων του 1934 και ο πίνακας συμπληρωματικής διανομής του 1971. Η πιο πάνω γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., (όπως ορθά, εκτιμούμε, υποστήριξε και ο μειοψηφών στη γνωμοδότηση Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ. Θεόδωρος Θεοφανόπουλος), ως μη όφειλε και πέραν των ορίων της αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ γνωμοδότησε για το αν η πιο πάνω έκταση είναι δασική ή δάσος, ενώ ο χαρακτηρισμός μιας έκτασης είναι θέμα διοικητικής φύσης, η επίλυση του οποίου υπάγεται στις αρμόδιες διοικητικές αρχές (δασάρχες) και σε περίπτωση αμφισβήτησης από το ΣτΕ. Η γνωμοδότηση αυτή, γενόμενη αποδεκτή από τον αρμόδιο Υφυπουργό, αποκτά, σύμφωνα με τον ν. 3086/2002 άρθρ. 7 παρ. 4, τον χαρακτήρα εκτελεστής διοικητικής πράξης, υποχρεωτικής για την Διοίκηση. Ως τέτοια άλλωστε αποστέλλεται στη συνέχεια, με το με αρ. πρωτ. 3056/13.6.2008 έγγραφο της προισταμένης Πολιτικής Γης κας Μαντέλη προς τις αρμόδιες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Περιφερειών της χώρας. Έτσι, ανοίγει διάπλατα ο δρόμος για την τουριστική αξιοποίηση της έκτασης της Ουρανούπολης.

B) Η ως άνω γνωμοδότηση, έχοντας γίνει αποδεκτή από τον αρμόδιο Υφυπουργό, όσο παραμένει εν ισχύ και όσο δεν γίνεται χαρακτηρισμός της έκτασης της Ουρανούπολης από τον αρμόδιο Δασάρχη, εξακολουθεί να είναι εκτελεστή και να παράγει αποτελέσματα, στην συγκεκριμένη περίπτωση υπέρ της Μονής. Έμμεσα, κάτι τέτοιο παραδέχεται και ο κος Κιλτίδης, όταν στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή (Πρακτικά 2.12.2008, σελ. 273) αναφέρει πως: <<Οι δασικές υπηρεσίες κατά το τμήμα και το μέρος που έγινε αποδεκτή η γνωμοδότηση οφείλουν να αναγράφουν στα δημόσια έγγραφα κατά τη μορφή της η έκταση πώς πρέπει να θεωρείται και όχι κατά το χαρακτήρα>>.

Επομένως, αν ήθελε να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιονδήποτε η υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση για την τυχόν άντληση οποιωνδήποτε δικαιωμάτων, θα έπρεπε να ανακαλέσει την από μέρους του αποδοχή της. Συνεπώς, η αποστολή από μέρους του προς τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες τόσο των από 21.11.2008 Οδηγιών του, όσο και της από 3.12.2008 εγκυκλίου του, μάλλον αποσκοπούν στην πρόκληση εντυπώσεων ότι δήθεν προσπαθεί να διορθώσει τα πράγματα και σε μια προσπάθεια να αποσείσει από πάνω του τις όποιες τυχόν πολιτικές ευθύνες ήθελε του αποδοθούν για την αποδοχή της γνωμοδότησης.

Ως προς τον ρόλο του Θόδωρου Ρουσόπουλου

Από τις μαρτυρικές καταθέσεις και την εξέταση του ίδιου ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, προέκυψαν κατά την γνώμη μας τα εξής:

A) Παρά την επιμονή του ίδιου ότι δεν είχε ουσιαστική ενημέρωση για την υπόθεση, δεν πείθει. Και τούτο διότι δεν είναι δυνατόν να είχε τις πυκνές συναντήσεις με τον Εφραίμ είτε στην Μονή, είτε στο Μέγαρο Μαξίμου, είτε στο

σπίτι του, δεδομένης της πνευματικής του σχέσης με τον ηγούμενο της Μονής Βατοπαιδίου και ο Εφραίμ να μην τον ενημέρωσε, τουλάχιστον για τις θέσεις και επιδιώξεις της Μονής γύρω από την λίμνη Βιστωνίδα και τις ανταλλαγές, αλλά και για τις επαφές της Μονής με τις διάφορες δημόσιες υπηρεσίες. Εξάλλου, η κοινή πείρα έχει δείξει ότι σε κάθε ευκαιρία που οι ιερωμένοι και μοναχοί έρχονται σε απλή επαφή, ακόμα και εθιμοτυπική με οποιοδήποτε πολιτικό πρόσωπο, επιδιώκουν τουλάχιστον να το κάνουν κοινωνό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στην διοίκηση των υποθέσεων που χειρίζονται εκ της θέσης τους.

Β) Έχει επίσης γίνει φανερό, πέρα από κάθε αμφιβολία, ότι από την περίφημη συνάντησή του στις 6.9.2004 με τους φορείς της Ξάνθης, στους οποίους συμμετείχε και ο τότε Υφυπουργός Αλέξανδρος Κοντός, αποκλείστηκαν τελικά οι εκπρόσωποι εκείνοι οι οποίοι δεν βρίσκονταν στην πολιτική επιρροή της Ν.Δ. (δηλ. ο τότε Πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου Ξάνθης κος Ξυνίδης και ο τότε Δήμαρχος του Δήμου Βιστωνίδας κος Τσολακίδης).

Γ) Ως προς το περιεχόμενο της πιο πάνω συνάντησης, υπήρξαν αντιφατικές καταθέσεις. Αυτοί που συμμετείχαν, κατέθεσαν πως το μόνο που τους είπε ο Ρουσόπουλος ήταν πως ο ίδιος ήταν αναρμόδιος και τους προέτρεψε να απευθυνθούν στους αρμόδιους Υπουργούς. Αντίθετα, αυτοί που είχαν αποκλειστεί από την εν λόγω συνάντηση, επικαλούμενοι πληροφόρησή τους κυρίως από τον Μητροπολίτη Ξάνθης, κατέθεσαν πως στην συνάντηση αυτή, ο Ρουσόπουλος τους είπε πως το ιδιοκτησιακό θέμα της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων έχει ήδη κριθεί υπέρ της Μονής και το μόνο που μπορεί να γίνει είναι να ανταλλάγουν η λίμνη και οι παραλίμνιες με ακίνητα του Δημοσίου κείμενα εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Είναι πάντως γεγονός ότι μετά και από την πιο πάνω συνάντηση καταλάγιασαν οι κινητοποιήσεις των φορέων της Ξάνθης και λίγους μήνες αργότερα, τον Ιανουάριο του 2005, εκδόθηκε η υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφαση του Μπασιάκου, που κινήθηκε ακριβώς στο πνεύμα των όσων οι αποκλεισθέντες από την συνάντηση απέδωσαν ότι τους ειπώθηκε από τον Ρουσόπουλο.

Δ) Δημοσιογράφοι που εξετάστηκαν ως μάρτυρες, άλλοι φωτογράφησαν και ορισμένοι μίλησαν καθαρά, αναφερόμενοι στο Ρουσόπουλο, ότι έπαιξε το ρόλο του συντονιστή της όλης επιχείρησης να ευνοηθεί η Μονή, όλοι όμως αρνούμενοι να αποκαλύψουν τις πηγές τους, επικαλούμενοι το δημοσιογραφικό απόρρητο.

Ε) Από την συνολική στάση της κυβέρνησης της Ν.Δ., τουλάχιστον μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2008, φαίνεται πως δεν υπήρχε η πολιτική βούληση να ανατραπεί η ήδη από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δημιουργηθείσα ευνοική για την Μονή κατάσταση. Ακριβώς το αντίθετο συνέβη. Ο Θόδωρος Ρουσόπουλος δεν είχε καμία συμμετοχή στην διαμόρφωση της συγκεκριμένης πολιτικής βούλησης;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Χαρακτηριστικά στοιχεία της λειτουργίας και του περιεχομένου της Εξεταστικής Επιτροπής

Ύστερα από μια εξαιρετικά κοπιώδη και με εντατικούς ρυθμούς διαδικασία λειτουργίας της Εξεταστικής Επιτροπής, που κράτησε περίπου έξι εβδομάδες, κατά την διάρκεια της οποίας έγιναν 46 συνεδριάσεις και εξετάστηκαν 124 μάρτυρες και με πρακτικά συνεδριάσεων που ξεπερνούν σε όγκο τις 15.000 σελίδες, αξίζει

τον κόπο να αναφερθούμε σε ορισμένα κρίσιμα ζητήματα, που αφορούν την λειτουργία και το περιεχόμενο των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής, τα οποία κατά τη γνώμη μας συνδέονται και με την αναζήτηση των όποιων ευθυνών πολιτικών προσώπων και υπηρεσιακών παραγόντων του Δημοσίου στην υπόθεση του σκανδάλου της Μονής Βατοπαιδίου. Ειδικότερα:

*** Υπήρξε μια σαφής και αγωνιώδης προσπάθεια των δύο κομμάτων εξουσίας (Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ), που κατά την διάρκεια της κυβερνητικής θητείας και των δύο (από το 1998 μέχρι σήμερα) στοιχειοθετήθηκε και εξελίχθηκε το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου, να αποσείσουν το καθένα, τις όποιες ευθύνες των δικών του κυβερνητικών στελεχών που είχαν εμπλοκή στην υπόθεση και να μεταθέσουν το σύνολο της όποιας ευθύνης στις πλάτες των κυβερνητικών στελεχών της άλλης πλευράς.** Και μάλιστα αυτό γινόταν με τρόπους και ανάπτυξη επιχειρημάτων που έβγαιναν μέσα από τον τρόπο εξέτασης των μαρτύρων, που περιείχαν το στοιχείο του νομικού ακροβατισμού αλλά και της υπέρβασης κάθε λογικής, πολλές φορές. Ας δώσουμε ορισμένα παραδείγματα για να γίνουμε κατανοητοί.

Το ΠΑΣΟΚ φαίνεται να προσπαθεί να στοιχειοθετήσει πως με τις υπουργικές αποφάσεις των δικών του κυβερνητικών στελεχών Δρυ και Φωτιάδη, που έκαναν αποδεκτές τις γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου και με τις οποίες, βάσει χρυσόβουλων βυζαντινών αυτοκρατόρων, φερμανιών σουλτάνων και πατριαρχικών σιγγιλίων, και στις οποίες οριζόταν ότι το Δημόσιο δεν εδικαιούτο να προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας, των οχθών αυτής, των νησίδων εντός αυτής και περίπου 25.000 στρεμμάτων παραλιμνίων εκτάσεων, γιατί ταυτόχρονα αναγνωριζόταν πως αυτά ανήκουν στην Μονή Βατοπαιδίου, όπως επίσης και πως με τα δύο πρωτόκολλα παράδοσης-παραλαβής τμήματος των παραλιμνίων εκτάσεων και του κομματιού της λίμνης που ανήκε στον Νομό Ξάνθης αντίστοιχα, περίπου δεν συνέβη τίποτε. Δεν μεταβιβάστηκε κανένα δικαίωμα στη Μονή. Τότε προς τι όλη αυτή η διαδικασία των γνωμοδοτήσεων, των υπουργικών αποφάσεων, των πρωτοκόλλων;

Το ΠΑΣΟΚ επίσης επιχείρησε να πει πως, ακόμα και αν έγιναν κάποια λάθη, αυτά διορθώθηκαν δήθεν με την επανεξέταση που ζήτησε από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο ο Φωτιάδης, με βάση τα στοιχεία που παρουσίασαν οι φορείς από την Ξάνθη που αντιδρούσαν στην παράδοση της λίμνης Βιστωνίδας στη Μονή, αλλά και με την εντολή υπεράσπισης της υπόθεσης που δόθηκε στον νομικό παραστάτη του Δημοσίου, στη δίκη επί της αγωγής της Μονής για την αναγνώριση της κυριότητάς της επί των παραλιμνίων εκτάσεων. Όμως επανεξέταση, η οποία καθυστέρησε για πάνω από τέσσερις μήνες, εν όσω ακόμα κυβερνούσε το ΠΑΣΟΚ, δεν σήμαινε ότι υπήρξε και πρόθεση ανάκλησης των αποφάσεων που αναγνώριζαν την κυριότητα της Μονής, αφού θα μπορούσε να υπάρξει εμπειρισταωμένη ρητή ανακλητική υπουργική απόφαση των προγενέστερων ευνοικών για την Μονή αποφάσεων και δεν έγινε. Ενώ και η υπεράσπιση των δικαιωμάτων του Δημοσίου από τον νομικό παραστάτη του Δημοσίου στη δίκη, έγινε με στοιχεία που από μόνος του συγκέντρωσε, χωρίς την βοήθεια και την στήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών.

Η Ν.Δ. επιχείρησε να στηρίξει τα δικά της κυβερνητικά στελέχη που εμπλέκονται στην υπόθεση, υποστηρίζοντας πως αφού είχαν παραλάβει μια ήδη διαμορφωμένη κατάσταση (αναγνωρισμένη κυριότητα της Μονής στη λίμνη Βιστωνίδα και στις παραλίμνιες εκτάσεις) επιχείρησαν με τις περίφημες ανταλλαγές να ανακτήσει το Δημόσιο τις χαμένες εκτάσεις της λίμνης και των παραλιμνίων

εκτάσεων, που τόσο χρήσιμες ήταν για τους ψαράδες της περιοχής, αλλά και τους αγρότες που έχαναν την δυνατότητα να καλλιεργούν τις εκτάσεις που επί δεκαετίες κατείχαν και καλλιεργούσαν. Όμως δεν εξηγείται από την μεριά της Ν.Δ. γιατί, αφού η λίμνη Βιστωνίδα ήταν τόσο σημαντικό να ανήκει στο Δημόσιο δεν φρόντισαν τα στελέχη της, όταν η Ν.Δ. ήρθε στην εξουσία, τον Σεπτέμβριο του 2004, να ανακαλέσουν με απόφασή τους, όλες τις πράξεις των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, με τις οποίες αναγνωρίστηκαν δικαιώματα της Μονής επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων; Ή, αφού δεν επέλεξαν τότε την ανατροπή της κατάστασης που είχαν δημιουργήσει οι αποφάσεις και γενικά οι ενέργειες των κυβερνητικών στελεχών του ΠΑΣΟΚ, γιατί ως μοναδική λύση επέλεξαν τις ανταλλαγές, ενώ υπήρχαν και άλλες εναλλακτικές λύσεις, λιγότερο ασφαλώς επιζήμιες για το Δημόσιο, όπως η απαλλοτρίωση των εκτάσεων της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων, ή η εκποίηση ακινήτων του Δημοσίου, έστω ορισμένων που είχαν σημαντική αξία, μέσω δημοσίων πλειστηριασμών και στη συνέχεια η εξαγορά, με το τίμημα της εκποίησης, της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων; Μόνο σαν φθηνές δικαιολογίες μπορούν να σταθούν επιχειρήματα του τύπου ότι δεν υπήρχαν χρήματα για την απαλλοτρίωση (την ίδια ώρα που με νομοθετικά μέτρα προωθούνταν σημαντικές φοροαπαλλαγές για τις τράπεζες και το μεγάλο κεφάλαιο) ή ότι οι δημόσιοι πλειστηριασμοί θα ήταν χρονοβόροι (τη στιγμή που από την δημοσίευση της απόφασης 3822/2005 του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Μπασιάκου, για την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων με ακίνητα του Δημοσίου-για να κάνουμε λόγο μόνο για την ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων-μέχρι την ολοκλήρωση αυτών των ανταλλαγών με τα σχετικά συμβόλαια, μεσολάβησαν περισσότεροι από 14 μήνες, ενώ επίσης η εκποίηση της πλειοψηφίας από τα πιο πάνω ανταλλαγέντα ακίνητα του Δημοσίου που περιήλθαν στην Μονή, ολοκληρώθηκε από την Μονή προς την εταιρία ΑΝΘΕΜΙΑΣ Α.Ε μέσα σε διάστημα 10 μηνών από την υπογραφή των σχετικών συμβολαίων ανταλλαγής).

Η Ν.Δ. επιχείρησε επίσης να υποστηρίξει ότι οι οποιοσδήποτε γνωμοδοτήσεις γύρω από το χαρακτήρα της έκτασης των 8.609 στρεμμάτων της Ουρανούπολης, οι οποίες ανταλλάχθηκαν από το Δημόσιο έναντι ορισμένων χιλιοστών της λίμνης Βιστωνίδας, ως δασικών και όχι ως δάσους, θέμα κρίσιμο, το οποίο στη συνέχεια θα μπορούσε υπό προϋποθέσεις να επιτρέψει στην Μονή να αξιοποιήσει τμήμα της έκτασης, εκείνο που έβλεπε προς την θάλασσα, για την ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων, περίπου είχαν φιλολογικό σκοπό, δεν έφεραν κανένα έννομο αποτέλεσμα. Και τότε γιατί οι δύο ατομικές γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβούλου του Υπ. Γεωργίας και Μπότσιοι συμπεριλήφθηκαν στο συμβόλαιο ανταλλαγής της έκτασης της Ουρανούπολης, με την συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών (Δημοσίου και Μονής); Γιατί, η υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. η οποία έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό Κιλτίδη που θεωρούσε την έκταση της Ουρανούπολης ως δασική και όχι ως δάσος, απεστάλη στη συνέχεια από την υπηρεσία Πολιτικής Γης του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης στις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες προς εκτέλεση, ως εκτελεστή διοικητική πράξη; Όλα αυτά δεν στόχευαν να διευκολύνουν τυχόν μελλοντικά σχέδια της Μονής για τουριστική αξιοποίηση της περιοχής, η οποία σημειωτέον βρίσκεται πολύ κοντά σε μεγάλες ξενοδοχειακές τουριστικές εγκαταστάσεις;

*** Τα εμπλεκόμενα στην υπόθεση κυβερνητικά στελέχη τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της Ν.Δ., προκειμένου να αποσείσουν από πάνω τους οποιαδήποτε ευθύνη, οχυρώθηκαν πίσω από τις, ως επί το πλείστον, ομόφωνες**

γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων γνωμοδοτικών οργάνων (Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, Νομικό Συμβούλιο του Κράτους), γύρω από τα ζητήματα που αφορούσαν την αναγνώριση δικαιωμάτων κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων, τις ανταλλαγές της λίμνης με ακίνητα-φιλέτα του Δημοσίου, την από κοινού συμφωνία του Δημοσίου με την Μονή για την παραίτηση από έκδοση δικαστικής απόφασης επί της αγωγής της Μονής κατά του Δημοσίου για την αναγνώριση της κυριότητας της Μονής επί των παραλιμνίων εκτάσεων, τον χαρακτήρα της ανταλλαγείσας έκτασης της Ουρανούπολης. **Επιπλέον, τα κυβερνητικά στελέχη της Ν.Δ. κρύφτηκαν πίσω από την <<αυτοτελή και ανεπηρέαστη>> δραστηριότητα υπηρεσιών που είχαν σχέση με την διαδικασία των ανταλλαγών,** όπως της Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), αρμόδιας για την αξιοποίηση των ακινήτων του Δημοσίου ή το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.), αρμόδιο για την εκτίμηση της αξίας των προς ανταλλαγή, μεταξύ Δημοσίου και Μονής, ακινήτων.

Λες και ο νόμος δεν τους έδινε την δυνατότητα να απορρίψουν τις όποιες γνωμοδοτήσεις, να διαφωνήσουν έστω με το περιεχόμενο των εισηγήσεων και να αναπέμψουν τα σχετικά θέματα προς νέα εισήγηση, να παρέμβουν, ιδίως προς εποπτευόμενες αρχές όπως η Κ.Ε.Δ., προς υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Λες και δεν διέθεταν και όπλα για να αρνηθούν ή να ανατρέψουν τις πιο πάνω γνωμοδοτήσεις που παραχωρούσαν δικαιώματα στη Μονή, όπως π.χ. η υπ. αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., η οποία δέχθηκε ότι η λίμνη Βιστωνίδα είναι κοινόχρηστο πράγμα, ότι δεν είχε επ' αυτής δικαίωμα κυριότητας η Μονή και ότι της είχε παραχωρηθεί μόνο η εκμετάλλευση αυτής και του ιχθυοτροφείου, αλλά και οι προτάσεις του νομικού παραστάτη του Δημοσίου στη δίκη ενώπιον του Πολ. Πρωτ. Ροδόπης επί της αγωγής της Μονής, οι οποίες ήταν καταλυτικές των όποιων απαιτήσεων της Μονής, ή ακόμα και το γεγονός (που όφειλαν να γνωρίζουν) πως μεγάλο μέρος των παραλιμνίων εκτάσεων, στα πλαίσια διανομών και αναδασμών, είχαν προ πολλών δεκαετιών απαλλοτριωθεί και διανεμηθεί στους δικαιούχους και είχε αποσβεστεί κάθε τυχόν δικαίωμα τρίτου (επομένως και της Μονής) υπήρχε επί αυτών. **Δεν έλειπαν οι πιο πάνω δυνατότητες. Αυτό που έλειπε ήταν η πολιτική βούληση για διαφορετικές επιλογές από αυτές που τελικά ακολουθήθηκαν.**

Είδαμε και **κυβερνητικά στελέχη** (όπως ο κος Κοντός), που προκειμένου, όπως νομίζουν, να αποσείσουν τυχόν ευθύνες τους, **υποστήριξαν ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής πως για τόσο σοβαρά ζητήματα,** όπως οι ανταλλαγές αξίας δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ μεταξύ ακινήτων του Δημοσίου και της Μονής, **άμεσοι υφιστάμενοί τους λειτουργούσαν εν πλήρει αγνοία τους,** όπως η κα Μαντέλη, η οποία, αφ' ενός μεν με έγγραφό της στις 15.7.2005 προς 21 Νομαρχίες της χώρας (την κρίσιμη περίοδο προετοιμασίας των ανταλλαγών) ζητούσε όλως τυχαία να της υποδείξουν ελεύθερα ακίνητα του Δημοσίου παραθαλάσσια, με οικοπεδική ή τουριστική αξία., πολλά από τα οποία στη συνέχεια ανταλλάχθηκαν και παραδόθηκαν στη Μονή, αφ' ετέρου δε ήταν εκείνη η οποία ουσιαστικά προκάλεσε τόσο τις ατομικές γνωμοδοτήσεις του κου Μπότσιου, όσο και την υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. για τον χαρακτήρα της έκτασης της Ουρανούπολης ως δασικής και όχι ως δάσους.

* Στην Εξεταστική Επιτροπή **παρέλασαν δεκάδες στελέχη,** μεταξύ αυτών και ανώτατα, της δημόσιας διοίκησης και σημαντικών γνωμοδοτικών σχηματισμών, όπως το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο και το Ν.Σ.Κ., **τα οποία, στην υπόθεση της Μονής Βατοπαιδίου, έδρασαν πολύ συγκεκριμένα, ευνοώντας τις κάθε φορά**

επιδιώξεις της Μονής και εμφανίζοντας την εικόνα μιας διοίκησης που πρώτιστα ενδιαφέρεται για τα δικαιώματα του προσφεύγοντος σ' αυτήν προσώπου. Μια εικόνα, που καμία σχέση δεν έχει με την, κατά κανόνα, ανάληψη συμπεριφορά της δημόσιας διοίκησης απέναντι στους διοικουμένους. Για παράδειγμα:

- Εμφανίζονται να αναγνωρίζουν υπέρ της Μονής ως τίτλους κυριότητας, τέτοιους, την γνησιότητα των οποίων ουδείς αποδεικνύει, αλλά και που σε κανένα από αυτούς δεν προσδιορίζεται κατά τα όρια ή κατά την επιφάνεια η έκταση που φέρεται να ανήκει στη Μονή (όπως τα χρυσόβουλα βυζαντινών αυτοκρατόρων) ή τέτοιους, όπως το ν.δ. 271/1941 που, ερμηνεύοντας αυθεντικά προγενέστερη ρύθμιση, αναγνωρίζει δικαιώματα κυριότητας της Μονής, οι οποίοι όμως έχουν καταργηθεί με μεταγενέστερη νομοθετική ρύθμιση. Ταυτόχρονα αγνοούν επιδεικτικά κατά την άσκηση των καθηκόντων τους γεγονότα καταλυτικά των όποιων απαιτήσεων της μονής, όπως εκείνα της σύμβασης του 1930 μεταξύ δημοσίου και Μονής, με την οποία η Μονή αποδέχεται ότι δεν έχει κυριότητα επί της λίμνης Βιστωνίδας, των συμβολαίων βάσει των οποίων προκύπτει ότι η Μονή έχει στην κυριότητά της μόλις ποσοστό 19/32 εξ αδιαιρέτου επί τμήματος εκτάσεως 400 περίπου στρεμμάτων της νησίδας Άντα Μπουρού, της γνωμοδότησης υπ' αρ. 111/2000 της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. στην οποία αναφερθήκαμε πιο πάνω.

- Στο όνομα ότι δέχθεν το Δημόσιο, στην υπόθεση της λίμνης Βιστωνίδας και των ανταλλαγών, συναλλάσσεται με ν.π.δ.δ., δηλ. την Μονή, ενώ από το σύνολο των συναλλαγών προκύπτει σαφώς ότι η Μονή δρα καθαρά ως ιδιώτης μπίζνεσμαν και ενώ επίσης δεν υπάρχει αντίστοιχη συμπεριφορά σε συναλλαγές με άλλους συναλλασσόμενους φορείς με το Δημόσιο, όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες υπηρεσίες λειτουργούν σχεδόν αποκλειστικά βάσει στοιχείων που προσκομίζει και μέσω προσώπων που υποδεικνύει η Μονή. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περιφερειακές υπηρεσίες της Ξάνθης και της Ροδόπης, επί των εκθέσεων των οποίων στηρίχθηκαν εν μέρει οι υπέρ της Μονής γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, αξιοποίησαν τα στοιχεία που προσκόμισε η Μονή, όπως και μάρτυρες που πρότεινε η Μονή, αγνοώντας ανώτερους τοπικούς κρατικούς υπαλλήλους, όπως τον Κωνσταντίνο Πετούση, τοπογράφο του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, τμηματάρχη στην Κομοτηνή, που ήταν απόλυτος γνώστης της περιοχής και εξετάστηκε στο Π.Πρ. Ροδόπης, ως μάρτυρας του Δημοσίου στη δίκη επί της αγωγής της Μονής. Επίσης είναι χαρακτηριστική η συνεργασία των εκτιμητών του ΣΟΕ με τον τοπογράφο της Μονής για την εκτίμηση των προς ανταλλαγή ακινήτων. Όπως ακόμα είναι χαρακτηριστικό ότι για τα συμβόλαια ανταλλαγής χρησιμοποιήθηκαν ο ίδιος πιο πάνω τοπογράφος της Μονής (Βασιλειάδης), όπως επίσης και η υποδεικνυόμενη από την Μονή συμβολαιογράφος(κα Πελέκη), αλλά και ότι τα σχέδια των συμβολαίων συντάσσονταν από τον δικηγόρο της Μονής (κο Πελέκη).

- Είναι χαρακτηριστική η ταχύτητα με την οποία, σε διάφορες κρίσιμες φάσεις της υπόθεσης Βατοπαιδίου, οι αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες δρουν, προς όφελος τελικά της Μονής και προς βλάβη των συμφερόντων του Δημοσίου.

Για παράδειγμα, στη φάση όπου, μετά από μεγάλη καθυστέρηση(7 μήνες από την συζήτηση) και αφού έχει προηγηθεί η διάσκεψη των μελών του δικαστηρίου, κατά την οποία έχει σχηματιστεί πλειοψηφία απόρριψης του μέγιστου μέρους της αγωγής της Μονής, αναμένεται η έκδοση της απόφασης του Π.Πρ. Ροδόπης, η Μονή, προφανώς έχοντας αντιληφθεί το αρνητικό γι' αυτήν αποτέλεσμα, από την επικοινωνία της Μονής με την Πρόεδρο του δικαστηρίου την κα Ψάλτη, στις 2.6.2004 υποβάλλει αίτημα για συναίνεση και σύμπραξη του Δημοσίου στην

κατάθεση από κοινού δήλωσης περί μη εκδόσεως απόφασης. Στις 17.6.2004 το Β' τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί υπέρ του πιο πάνω αιτήματος της Μονής, την ίδια ημέρα συντάσσεται το σχετικό υπ. αριθμ. 3058/17.6.2004 Πρακτικό, το οποίο γίνεται δεκτό από τον αρμόδιο Υφυπουργό Οικονομικών κο Δούκα στις 22.6.2004, στη συνέχεια αποστέλλεται με courier στο δικηγόρο του Δημοσίου που χειρίστηκε την υπόθεση στο δικαστήριο, τον κο Χειμώνα και στις 25.6.2004 κατατίθεται στο δικαστήριο η σχετική κοινή δήλωση Δημοσίου και Μονής, προκειμένου να προληφθεί η έκδοση της απόφασης.

Στη φάση της έναρξης των ανταλλαγών, στις 1.12.2004 υποβάλλεται από τον Υπουργό κο Μπασιάκο το ερώτημα σχετικά με το επιτρεπτό και σύννομο της διαδικασίας ανταλλαγής, στις 9.12.2004 γνωμοδοτεί θετικά το Δ' τμήμα του Ν.Σ.Κ., η γνωμοδότηση θεωρείται από τους Πρόεδρο και Εισηγητή στις 14.1.2005, γίνεται τάχιστα αποδεκτή από τον Υπουργό κο Μπασιάκο και στη συνέχεια, στις 25.1.2005, υπογράφεται η περίφημη υπ. αριθμ. 3822/2005 απόφαση του κου Μπασιάκου, που σηματοδοτεί τήν έναρξη της διαδικασίας των ανταλλαγών.

Ως προς το Ολυμπιακό ακίνητο, στις 28.6.2007 ο Γ.Γρ. Υπουργείου Απασχόλησης γνωστοποιεί στον κο Γκράτζιο, Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΚΕΔ, το ότι το Υπουργείο δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσει το ακίνητο στους Θρακομακεδόνες για την μεταστέγαση του Υπουργείου και στις 13.7.2007 υπογράφεται το συμβόλαιο ανταλλαγής (το ένα από τα δύο, γιατί η ανταλλαγή ολοκληρώθηκε τμηματικά) του ως άνω ακινήτου του Δημοσίου με άλλα ακίνητα, τα οποία νωρίτερα είχε αποκτήσει η Μονή από το Δημόσιο, ανταλλάσσοντας ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας. Και αυτό ενώ ήδη, πριν το Υπουργείο Απασχόλησης απαντήσει αρνητικά επί της μεταστέγασης στο χώρο του ολυμπιακού ακινήτου, από τον Φλεβάρη του 2007, με αίτημα της ΚΕΔ, είχε γίνει από το ΣΟΕ η εκτίμηση της αξίας του ακινήτου και από τον Μάρτιο του 2007, το Δ.Σ. της ΚΕΔ είχε ήδη προαποφασίσει την εν λόγω ανταλλαγή.

Σε σχέση με το ακίνητο της Ουρανούπολης, στις 11.5.2007 η κα Μαντέλη, προισταμένη της Πολιτικής Γης του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης προκάλεσε την ατομική γνωμοδότηση του κου Μπότσιου, η οποία με αριθμ. 3225/2007 εξεδόθη στις 17.5.2007 και αφορούσε τον χαρακτήρα της έκτασης της Ουρανούπολης ως δασικής και όχι ως δάσους και επομένως άνοιξε ο δρόμος (που συνεχίστηκε αργότερα με πιο δραστικές ενέργειες, όπως η υπ. αριθμ. 161/2008 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ.) για την υπό προϋποθέσεις στο μέλλον τουριστική αξιοποίηση τμήματος της έκτασης από την Μονή και στις 22.5.2007 υπεγράφη το σχετικό συμβόλαιο ανταλλαγής της έκτασης 8.609 στρεμμάτων της Ουρανούπολης, όπου μνημονεύεται, κατόπιν συμφωνίας των συμβαλλομένων, Δημοσίου και Μονής, η ατομική ως άνω γνωμοδότηση.

- Στελέχη της ίδιας υπηρεσίας, με ίδια ακριβώς επιχειρήματα, ακόμα και φράσεις, υπερασπίζονται τις επιλογές, ως προς την νομιμότητα και το περιεχόμενο, της υπηρεσίας τους στην υπόθεση του Βατοπαιδίου, ενώ την ίδια στιγμή δεν διστάζουν να <<καρφώσουν>> άλλες υπηρεσίες για τυχόν πλημμέλειες ή ευθύνες. Χαρακτηριστικές οι καταθέσεις αντίστοιχα των στελεχών της ΚΕΔ, του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, του ΣΟΕ, για την σθεναρή υποστήριξη του συνόλου των ενεργειών τους. Χαρακτηριστικό είναι από την άλλη πλευρά, το μπαλάκι που παίζεται ανάμεσα στην ΚΕΔ και το Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης για το ποιος είχε την τελική επιλογή, από τα εκατοντάδες που ήταν κατάλληλα, των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν με την Μονή. Και οι δύο προσπαθούν να συσκοτίσουν το γεγονός ότι η επιλογή έγινε από κοινού με την Μονή, που φρόντισε να καταγράψει τα ακίνητα με τον δικό της τοπογράφο και να κάνει τις δικές της εκτιμήσεις ως προς

την αξία. Όπως επίσης και η προσπάθεια αμοιβαίας μετάθεσης ευθυνών ανάμεσα σε ΣΟΕ και ΚΕΔ, σχετικά με τις εκτιμήσεις της αξίας των ανταλλαγόντων ακινήτων, όπου το ΣΟΕ έλεγε πως βάσει άλλων δεδομένων έκανε τις εκτιμήσεις του και βάσει άλλων, νεότερων δεδομένων που τάχα αγνοούσε, υπογράφονταν τα συμβόλαια, ενώ η ΚΕΔ υποστήριζε πως προχωρούσε στις ανταλλαγές βάσει των υπολογισμών και της εκτίμησης του ΣΟΕ. Και οι δύο επιχειρούν να αποπροσανατολίσουν από το γεγονός της υπερεκτίμησης της αξίας της λίμνης και της σημαντικής υποεκτίμησης των προς ανταλλαγή με αυτήν ακινήτων του Δημοσίου.

- Πάνω στην απέλπιδα προσπάθειά τους να υποστηρίξουν τις επιλογές τους, πέφτουν και σε σημαντικές αντιφάσεις, που αποκαλύπτουν πλευρές του σκανδάλου.

Για παράδειγμα, οι κ.κ. Γκράτζιος και Παπαγεωργίου (Δ/νων Σύμβουλος και Πρόεδρος της ΚΕΔ αντίστοιχα), στην προσπάθειά τους να υποστηρίξουν ως απολύτως δικαιολογημένη και ως απολύτως επωφελή για το Δημόσιο την ανταλλαγή του ολυμπιακού ακινήτου και την απόδοσή του στη Μονή, με 90 και πλέον ακίνητα, τα οποία θα έπαιρνε σε αντάλλαγμα το Δημόσιο και τα οποία προηγουμένως είχαν μεταβιβάσει στη Μονή έναντι ορισμένων χιλιοστών της λίμνης Βιστωνίδας, ομολόγησαν στις καταθέσεις τους πως τα 90 αυτά ακίνητα που αποκτούσε το Δημόσιο, απαλλασσόμενο τάχα από το βαρίδι του ολυμπιακού ακινήτου, ήταν προοπτικά πολύ μεγαλύτερης αξίας και κοινωνικώς αξιοποιήσιμα για τις αναπτυξιακές ανάγκες των περιοχών και των ΟΤΑ όπου αυτά βρίσκονταν. Το ερώτημα που αυτόματα προβάλλει είναι πως, αν έτσι έχουν τα πράγματα-και έτσι πράγματι ήταν- τότε γιατί αντάλλαξαν αρχικά αυτά τα φιλέτα, με ποσοστά επί της λίμνης Βιστωνίδας, που το πολύ να εξασφάλιζε ένα καλό εισόδημα για μερικές δεκάδες ψαράδες της περιοχής;

*** Ακούσαμε το σύνολο των εξετασθέντων πολιτικών προσώπων και των στελεχών των υπηρεσιών που με οποιονδήποτε τρόπο είχαν εμπλοκή στην υπόθεση του Βατοπαιδίου να δηλώνουν πανηγυρικά και στερεότυπα, σε σχετική ερώτηση, ότι ουδείς πίεσε τους υφισταμένους του και ουδείς υφιστάμενος πιέστηκε από τους πολιτικούς ή υπηρεσιακούς προϊσταμένους του, προκειμένου να δράσει όπως έδρασε.** Το ερώτημα όμως που προβάλλει αδυσώπητο για όλους και χρήζει απάντησης είναι πώς κατάφεραν όλοι μαζί να συγκλίνουν με τις πράξεις και παραλείψεις τους στο να ευνοηθεί κατάφορα σε κάθε φάση της διαδικασίας η Μονή και το Δημόσιο να βρίσκεται συνεχώς χαμένο;

Έγιναν μήπως έτσι όλα γιατί πολιτική βούληση ήταν απλώς να ευνοηθεί η Μονή, ή γιατί κάποιοι εξ' αυτών χρηματίστηκαν, συμπέρασμα στο οποίο μόνο το άνοιγμα και η διασταύρωση των στοιχείων των λογαριασμών όλων των εμπλεκόμενων προσώπων μπορεί να οδηγήσει και αυτό με σχετική επιφύλαξη, λόγω του δαιδαλώδους δρόμου που διανύουν τα μαύρα χρήματα, εξ' αιτίας του συστήματος της πλήρους ελευθερίας κίνησης κεφαλαίων ή γιατί κάποιοι εξαπατήθηκαν από τους πολυμήχανους Εφραίμ και Αρσένιο και από τυχόν συνεργαζόμενους με αυτούς επίορκους υπαλλήλους της διοικητικής ιεραρχίας, πράγμα μάλλον δύσκολο να το υποστηρίξει ευπρόσωπα κανείς;

Δουλειά της εξεταστικής Επιτροπής ήταν να διερευνήσει για τυχόν πολιτικές ευθύνες των εμπλεκόμενων στην υπόθεση πολιτικών προσώπων (Υπουργών και Υφυπουργών), οι οποίες απεδείχθησαν, για ορισμένους εξ' αυτών, αναμφισβήτητες.

Τα υπόλοιπα είναι δουλειά των δικαστικών και άλλων αρμόδιων αρχών και της Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης της Βουλής, η οποία και πρέπει για ορισμένους -και εμείς δεν θα έχουμε αντίρρηση- να συσταθεί.

* Από το σύνολο της διαδικασίας ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, αλλά και από τις καταθέσεις του υπεύθυνου λογιστηρίου της Μονής (πατέρα Ευδόκιμου), του οικονομικού διευθυντή και <<αχυρανθρώπου>> της Μονής στις δύο off shore εταιρίες συμφερόντων της Μονής, Rassadel και Madeus, του Κοιρανίδη και του δικηγόρου της Μονής του Χατζηαλεξάνδρου, **προέκυψε σαφέστατα η λειτουργία της Μονής, με την ευθύνη κύρια των Εφραίμ και Αρσένιου, ως μιας μεγάλης ιδιωτικής επιχείρησης που κάνει επενδύσεις, διαχειρίζεται και διακινεί εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, υπό την ανοχή, αν όχι την ανοιχτή αποδοχή των κυβερνήσεων, αλλά και η διαπλοκή της Μονής με κρατικούς παράγοντες, κύρια από διάφορες δημόσιες υπηρεσίες και με επιχειρηματικά συμφέροντα, όπως εκείνα του Πάπιστα και του Σαχπατζίδη.**

ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Από τις συνολικές εργασίες της Εξεταστικής Επιτροπής επιβεβαιώθηκαν και ενισχύθηκαν οι εκτιμήσεις του ΚΚΕ τόσο για τις διαχρονικές ευθύνες των κυβερνήσεων σε σχέση με την στάση τους απέναντι σε κατοχή και διεκδικήσεις δημόσιας γης από τα μοναστήρια και τις εκκλησίες γενικότερα, όσο και για τις συγκεκριμένες πολιτικές ευθύνες των κυβερνήσεων και πολιτικών προσώπων της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ για το σκάνδαλο της Μονής Βατοπαιδίου.

Όσον αφορά δε την διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών πολιτικών προσώπων για το σκάνδαλο του Βατοπαιδίου, θεωρούμε ότι πρέπει να επεκταθεί η έρευνα, μέσω της σύστασης ειδικής κοινοβουλευτικής επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, κατά το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 περί Ποινικής ευθύνης των Υπουργών.

Αντώνης Σκυλλάκος
Εκπρόσωπος του ΚΚΕ στη Διακομματική Επιτροπή
για την υπόθεση του Βατοπαιδίου

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΟΥΚΑΛΗ

Πρόλογος

Ένα από τα πιο συγκλονιστικά βιβλία, που κυκλοφόρησαν φέτος είναι τα «Γόμορρα» του Ιταλού δημοσιογράφου **Ρομπέρτο Σαβιάνο**. Με αυτό παρουσιάζεται τοιχογραφία μιας πόλης, της Νάπολης και η δράση της Μαφίας στη Νότια Ιταλία. Αυτό που κάνει το βιβλίο χρήσιμο, δηλαδή επικίνδυνο, είναι ότι ο Σαβιάνο ακολουθεί το χρήμα. Περιγράφει τη δράση της Μαφίας με όρους πολιτικής οικονομίας. Εξηγεί πως οι διάτρητες δομές ενός διεφθαρμένου συστήματος είναι αυτές που επιτρέπουν την οικονομική δραστηριότητα του οργανωμένου εγκλήματος.

Αν διαβάσεις προσεκτικά το βιβλίο και αφαιρέσεις το αιματηρό φολκλόρ των πυροβολισμών και των δολοφονιών, οι ομοιότητες με την ελληνική πραγματικότητα θα σε σοκάρουν.

Εδώ δεν χρειάζονται σφαίρες. Οι παίκτες του παιχνιδιού είναι άλλοι: Ο φιλόδοξος μοναχός, οι επιχειρηματικοί σύμβουλοι, η θρησκευόμενη συμβολαιογράφος που τυχαίνει να είναι και σύζυγος Υπουργού, ο δικηγόρος που

απλά εκτελούσε εντολές και δεχόταν να μη προβεί στο νόμιμο έλεγχο, άλλοι δικηγόροι που πρόθυμα και πάλι λόγω θρησκευτικού αισθήματος έρχονται να εξυπηρετήσουν ποικιλοτρόπως τη Μονή, πρόθυμοι υπάλληλοι να υπερφαλαγγίσουν τη γνωστή ραθυμία της ελληνικής γραφειοκρατίας και το έλλογο της έννομης τάξης και πάλι λόγω εντολών φυσικά, και κυρίως, ο πολιτικός που ξεχνάει ότι η καταρχήν αποστολή του είναι η προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, που σχεδιάζει και δίνει εντολές για χάριν μίας «ευχής» και «ευλογίας».

Η ιστορία της μονής Βατοπεδίου είναι το σοβαρότερο σκάνδαλο που έχει συμβεί ποτέ στη χώρα μας. Όχι μόνο για το ύψος και το μέγεθος της κατασπατάλησης του δημοσίου χρήματος και της δημόσιας περιουσίας, αλλά και γιατί, ίσως για πρώτη φορά με τέτοια καθαρότητα, ξεδίπλωσε όλες τις δομές και τις διαδρομές που ακολουθούν τα οργανωμένα συμφέροντα για να λεηλατούν την ελληνική κοινωνία.

Αν αφαιρέσεις τις λεπτομέρειες και τα ονόματα, θα δεις σε όλα τα σκάνδαλα ένα επαναλαμβανόμενο μοτίβο: μια διαρκή συναλλαγή πολιτικών και κρατικών στελεχών με οργανωμένα συμφέροντα, που έχει σκοπό τη λεηλασία του δημόσιου πλούτου, τη δημιουργία μαύρου χρήματος και πολιτικής δύναμης.

Μέσα από το συγκλονιστικό αποδεικτικό υλικό ξετυλίγεται με τον πλέον παραστατικό τρόπο ο συνεκτικός ιστός ή το υπόστρωμα, πάνω στο οποίο εκτυλίχθηκε το σκάνδαλο. Η διαχρονική, νοσηρή και αδιαφανής σχέση αλληλεξάρτησης και συνενοχής μεταξύ Πολιτικής και Εκκλησίας. Σχέση που διαμορφώνει εξωθεσμικά κέντρα παρέμβασης και επιβολής, όπου πολιτικές ηγεσίες, πολιτικοί, δικαιοσύνη, θεσμικά όργανα, οικονομικοί και κοινωνικοί φορείς υποτάσσονται και διεκπεραιώνουν «θεικώ δικαίω». Το «δέος» του ρασοφόρου οδηγεί σε συμπεριφορές που προσιδιάζουν σε θεοκρατικό κράτος, παρακάμπτεται κάθε «κοσμικός» θεσμός και υπηρεσιακοί παράγοντες μετατρέπονται σε μεταπράτες της «θεικής βούλησης». Θα ήταν απρόσφορο και αναποτελεσματικό να αναζητήσουμε τον ενορχηστρωτή του εκπληκτικού συντονισμού των διαφόρων επιπέδων και παραμέτρων του σκανδάλου μόνο στις πολιτικές ηγεσίες και τις κυβερνήσεις. Η στενή αυτή θεώρηση μπορεί να οδηγήσει στο επιφανειακό και επιπόλαιο συμπέρασμα ότι μία, ίσως, κυβερνητική αλλαγή μπορεί να υπαγορεύσει τη λύση του προβλήματος.

Σκοπός της Εξεταστικής Επιτροπής είναι να φωτίσει, όσο το επιτρέπει η πολιτική συγκυρία, τις σκοτεινές διαδρομές αυτής της νοσηρής σχέσης, να αποκαλύψει τους δεσμούς της αλληλεξάρτησης, τους μηχανισμούς αναπαραγωγής της μέσα από τον προσδιορισμό των συγκεκριμένων πράξεων και παραλείψεων των πολιτικών, που σχεδίασαν ή διευκόλυναν όλη αυτή την πορεία των πραγμάτων σε βάρος του Δημοσίου συμφέροντος. Συγχρόνως να προβληθούν οι θεσμικές δικλείδες για την αποτροπή επανεμφάνισής τους.

Το κατωτέρω πόρισμα δεν μπορεί να είναι αναλυτικό για τις ευθύνες όλων των υπηρεσιακών παραγόντων ή για τους ίδιους του μοναχούς και τη νόμιμη ή παράνομη, ηθική ή ανήθικη επιχειρηματική συμπεριφορά τους, άλλωστε ούτε ο σκοπός της Εξεταστικής είναι αυτός.

Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι το χρονικό διάστημα λειτουργίας της Επιτροπής ήταν δυσανάλογα μικρό σε σχέση με το εύρος, το χρονικό και πραγματικό, της συγκεκριμένης υπόθεσης, το οποίο απλώνεται τουλάχιστον σε έναν αιώνα. Ότι δεν μπορείς να αποκόψεις την τελευταία δεκαετία για να μπορέσεις να βγάλεις σχετικά ασφαλή συμπεράσματα και πολύ περισσότερο δεν μπορείς να αποκόψεις και να μη μιλήσεις για τις ενέργειες που έλαβαν χώρα κατά τη διακυβέρνηση ΠΑΣΟΚ μέχρι το 2004, αν και οι τυχόν ποινικές ευθύνες έχουν παραγραφεί. Ότι κάθε μέρα και από τη δημοσιογραφική έρευνα και από την έρευνα της Εξεταστικής, προκύπτουν νέα στοιχεία που δεν υπάρχει ο χρόνος να εξεταστούν σε βάθος και να αξιολογηθούν ανάλογα με τη βαρύτητά τους. Ότι η ίδια η δικογραφία είναι ιδιαίτερα εκτενής και πολύ δύσκολο να ερευνηθεί σε βάθος παράλληλα με τις καταθέσεις των μαρτύρων και γίνεται αντιληπτό ότι η έρευνα φέρνει νέα ερωτήματα για μάρτυρες που έχουν ήδη καταθέσει και ότι μπορεί να έχει παραληφθεί μέσα στον κυκεώνα εγγράφων κάποιο σημαντικό έγγραφο.

Παρόλα αυτά, η προσπάθειά μας ήταν ιδιαίτερα μεγάλη να γίνει εκτενής και προσεκτική αναφορά στα σημαντικά γεγονότα που μπορεί να στοιχειοθετούν ευθύνες πολιτικών προσώπων.

Κεφάλαιο Πρώτο

Η ΠΟΛΥΠΑΘΗ ΛΙΜΝΗ

Στη Βόρεια Ελλάδα μεταξύ των νομών Ξάνθης και Ροδόπης κείται η λίμνη Βιστωνίδα. Ένα λιμνοθαλάσσιο σύστημα, που ανάλογα με το χώρο και το χρόνο συναντάται με πολλά ονόματα, Βιστωνίδα ή Βιστονίδα ή Μπουρού και Λάγος ή Νταλιάνη ή Νταλιάνι ή Δαλλιάνι. Αποτελεί τη μεγαλύτερη υφάλμυρη λίμνη της Ελλάδας και αν και όλοι οι ντόπιοι γνωρίζουν καλά ότι πρόκειται για λιμνοθάλασσα, αφού το άνοιγμά της προς τη θάλασσα όχι μόνο είναι σαφές αλλά και μέχρι πρόσφατα από αυτό ακριβώς το σημείο περνούσε ο κύριος εθνικός δρόμος (που και τώρα χρησιμοποιείται ως επαρχιακός) και συνδέει τη Ροδόπη και τον Έβρο με την υπόλοιπη Θράκη και την υπόλοιπη Ελλάδα.

Η λίμνη αυτή, όντας από τη φύση της πολυπρόσωπη, στα βόρεια έχει γλυκά νερά, τροφοδοτούμενη κυρίως από τρεις χείμαρρους, τον Κόσυνθο, τον Κομψάτο και τον Τραύο, γεγονός που τη χαρακτηρίζει λιμναίο υδατικό σύστημα και στα νότια είναι υφάλμυρη ως αλμυρή με τη θάλασσα να επικοινωνεί μέσω τριών διαύλων και να την παρασύρει, είναι μία λίμνη με τεράστια οικολογική και οικονομική σημασία για την περιοχή, αλλά όχι τέτοια οικονομική αξία για να χρησιμοποιηθεί ως αντικείμενο συναλλαγής.

Η Βιστωνίδα παρουσιάζει μεγάλη βιολογική ποικιλότητα. 294 είδη πουλιών την προτιμούν είτε για να ξεχειμωνιάσουν είτε για να αναπαραχθούν. 79 είδη από αυτά είναι απειλούμενα ενώ από τα 36 σπάνια και μη είδη αρπακτικών τα 34 συναντώνται στη λίμνη αυτή. Είναι ίσως ο μοναδικός τόπος, που κανείς μπορεί να δει ολόκληρα κοπάδια ροζ φλαμίνγκος και ουσιαστικά να περάσει από δίπλα τους. Ταυτόχρονα, ως ιχθυοτροφείο η Βιστωνίδα λειτουργεί από τα Βυζαντινά χρόνια. Πλούσια σε τροφή, τροφοδοτούμενη από τους χείμαρρους, τα ήρεμα και ζεστά νερά της αποτελούν ιδανικό τόπο για μεγάλη ποικιλία ψαριών και κοίτασμα για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Σύμφωνα με το μύθο, η λίμνη είναι τεχνητή, φτιαγμένη από τον Ηρακλή τον ίδιο κατά τη διάρκεια του όγδοου άθλου του, να δαμάσει τα άγρια άλογα του Διομήδη.

Στους νεώτερους χρόνους, η περιοχή Βιστωνίδας πέρασε, όπως και η υπόλοιπη Θράκη από πολλούς κατακτητές. Ακόμα και τώρα η λίμνη και η γύρω περιοχή μας δείχνει σημάδια του παρελθόντος της. Συναντώνται αρχαία κατάλοιπα, καθώς και ελληνιστικής, υστερρωμαϊκής και βυζαντινής εποχής στην περιοχή του Πόρο – Λάγος, των αρχαίων Πόρων (πόρος = πέρασμα), στο μυχό της Βιστωνίδας, στη νήσο Μπουρού. Στην περιοχή υπάρχουν δύο χαρακτηρισμένοι αρχαιολογικοί χώροι.

Η περιοχή της λίμνης έχει πλέον χαρακτηριστεί εθνικό πάρκο με την ονομασία «Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» μαζί με τις παρακείμενες περιοχές στο Δέλτα του Νέστου, έκτασης συνολικής 727 χιλιάδων στρεμμάτων και αποτελεί υγρότοπο διεθνούς σημασίας και έναν από τους πλουσιότερους της Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό, το πάρκο χωρίζεται σε τρεις ζώνες προστασίας, στις οποίες ορίζονται οι επιτρεπόμενες χρήσεις σε κάθε μια από αυτές.

Η λίμνη Βιστωνίδα υπάγεται στη ζώνη Α, στην οποία επιτρέπεται μόνο επιστημονική ερευνά και δράσεις για την αναβάθμιση και διατήρηση των στοιχείων των οικοσυστημάτων και προστατευόμενων ειδών.

Το υφιστάμενο νομικό καθεστώς προστασίας που διέπει σήμερα το σύστημα της λίμνης Βιστωνίδας έχει ως εξής:

- Υγρότοπος διεθνούς σημασίας σύμφωνα με σύμβαση Ραμσάρ.
ΚΥΑ 5796/29-3-96 Υπουργών Ανάπτυξης, ΠΕ.Χω.ΔΕ και Γεωργίας (ΦΕΚ 854Δ/16-9-96) και
- 44549 ΚΥΑ Υπουργών Ανάπτυξης – ΠΕΧΩΔΕ – ΑΑ&Τ – Εμπ. Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής – Μακεδονίας, Θράκης ΦΕΚ 497Δ/17-10-2008 περί χαρακτηρισμού των υδροβιοτόπων Δέλτα Νέστου, Λίμνης Βιστωνίδας με λιμνοθαλάσσια και λιμναία χαρακτηριστικά, Λίμνης Ισμαρίδας και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικό Πάρκο με περιφερειακή ζώνη.

- Περιοχή ειδικής προστασίας (Οδηγία 79/409/ΕΟΚ).
- Ειδικά προστατευόμενη περιοχή (Σύμβαση Βαρκελώνης).
- Καταφύγιο ή εκτροφείο θηραμάτων.
- Απαγόρευση θήρας.

Το πιο αναπάντεχο από όλα ήταν να καταλήξει αυτή η λίμνη, η μαγική λίμνη, πέτρα ενός σκανδάλου που σκανδαλίζει όλη τη χώρα, να γνωρίσει μία νέα περιπέτεια, αφού για πάνω από έναν αιώνα περνάει ιδιοκτησιακά από το Οθωμανικό στο Βουλγαρικό Δημόσιο και μετά την απελευθέρωση στο Ελληνικό Δημόσιο με την Ι.Μ.Μ.Β. κατά καιρούς να τη διεκδικεί. Διαπρεπείς νομικοί κλήθηκαν να απαντήσουν και να ξεκαθαρίσουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της λίμνης. Αρκετές κυβερνήσεις ασχολήθηκαν με το θέμα, από την κυβέρνηση Παπαναστασίου το 1924, την κατοχική κυβέρνηση Τσολάκογλου, και φτάνουμε να επανέλθει το θέμα αρχικά στην κυβέρνηση Ν.Δ. το 1990 και έπειτα του ΠΑΣΟΚ με κατάληξη τη γνωστή εμπλοκή από το 1998 έως και σήμερα με τις τελευταίες τρεις κυβερνήσεις.

Κεφάλαιο Δεύτερο

1920 – 1990

Ιστορικό Διεκδικήσεων Ι.Μ.Μ.Β.

Το 1920, η Θράκη περιήλθε στην ελληνική επικράτεια. Αμέσως μετά την απελευθέρωση της περιοχής αρχίζει η Μονή Βατοπεδίου να διεκδικεί εκτάσεις από τις άρτι απελευθερωθείσες περιοχές.

Το 1922 η Ι.Μ.Μ.Β. εγείρει την από **1/5/1922** αγωγή της ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία ισχυριζόταν ότι, με βάση τους τίτλους, τους οποίους και σήμερα επικαλείται (βυζαντινά και οθωμανικά έγγραφα), είχε αποκτήσει κατά πλήρη κυριότητα την στο Πόρτο Λάγος **Λιμνοθάλασσα**, ονομαζόμενη Μπουρού ή Πουρού μετά του σε αυτήν ιχθυοτροφείου (Διβαρίου ή Βιβαρίου), στο οποίο μάλιστα είχε ιδρύσει εκκλησία τιμώμενη επ' ονόματι του Αγίου Νικολάου και ζητούσε να αναγνωρισθεί η κυριότητα επ' αυτών.

Ουδείς λόγος και ουδεμία αναφορά στην αγωγή εγίνετο για κυριότητα επί παραλιμνίων εκτάσεων και μάλιστα χιλιάδων στρεμμάτων. Ως μόνη δε διακατοχική πράξη αναφέρεται η αλιεία στη λίμνη και τέλεση θρησκευτικών καθηκόντων στο ναΐδιο. Υπέρ της Μονής και της κυριότητάς της στην επίδικη περιοχή τάχθηκαν επιφανείς νομομαθείς της εποχής εκείνης. Ανάμεσα στα άλλα υποστήριζαν ότι η Βιστωνίδα είναι αναπαλλοτρίωτη εκκλησιαστική περιουσία. Με την γνωμοδότηση αυτή στο χέρι και καθώς ένας από τους γνωμοδοτούντες (Κ. Πολυγένης) γινόταν Υπουργός Εκκλησιαστικών και Δημοσίας Εκπαιδεύσεως στην Κυβέρνηση Πρωτοπαπαδάκη (Μάιος 1922), η Μονή διεκδικεί δυναμικά τα «δίκια» της.

Πριν εκδικαστεί η υπόθεση, επέρχεται συμβιβασμός και εκδίδεται το από 8-10/4/1924 Ν.Δ., στο οποίο προβλέπεται ειδικότερα, η Μονή να παραχωρήσει την κυριότητα δύο μεγάλα μετοχίων στη Χαλκιδική (Σοφουλάρ και Αγίου Μάμαντος) για την εγκατάσταση προσφύγων και ακτημόνων, προκειμένου να ρυθμιστούν χρόνιες διενέξεις και δικαστικές αμφισβητήσεις αναφορικά με την κυριότητα των δύο αγροτεμαχίων αυτών (μετοχίων), το δε Δημόσιο να παραιτηθεί «πάσης αξιώσεως επί της Πορτολάγω της Ξάνθης λίμνης Μπουρού μετά των ιχθυοτροφείων αυτής παρά τη νησίδα και τα στόμια της λίμνης κειμένων αποδιδομένων την **αποκλειστικήν κατοχή** της ιεράς Μονής και μεταβιβαζομένων εις αυτήν όλων των υπό του Δημοσίου ασκουμένων δικαιωμάτων.»

Αποτέλεσμα του Ν.Δ. του 1924 είναι η υπογραφή της **υπ' αριθμόν 2343/4-5-1930 σύμβασης** ενώπιον του Συμβολαιογράφου Αθηνών Δ. Ιατρίδου, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ι.Μ.Μ.Β., με την οποία η Μονή Βατοπεδίου αποδέχεται ότι δεν έχει κυριότητα επί της λίμνης Βιστωνίδας και ότι παραχωρείται σε αυτή **η κατοχή προς εκμετάλλευση** και ταυτόχρονα μεταβιβάζει κατά κυριότητα στο Δημόσιο τα πιο πάνω μετόχια της στη Χαλκιδική.

Εδώ, θα πρέπει να σημειωθεί ότι έχει εκδοθεί **η υπ' αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους**, που ερμηνεύει το νομοθετικό πλαίσιο που ίσχυσε μετά το ανωτέρω Ν. Δ. του 1924, από την οποία προκύπτει ότι:

1) σύμφωνα και με την υπ' αριθμόν **41/1929** απόφαση του **ΣτΕ: «δεν μεταγγίζεται κυριότητα αστικού δικαίου αλλά διοικητικού δικαίου** ούσα εκ της

φύσεώς της ανακλητή, εφόσον το γενικό συμφέρον ή το συμφέρον της δημοσίας υπηρεσίας προσηκόντως εκτιμώμενον θα επέβαλε την ανάκλησιν ταύτης, ή θα παραβιάζοντο οι όροι της παραχωρήσεως».

2) ότι με τη συναφθείσα μετά από αυτά 2343/1930 σύμβαση, το Δημόσιο αποδίδει στην κατοχή της Μονής τη λίμνη Μπουρού με τους ακόλουθους όρους, ήτοι: «α) η παραχώρηση της κατοχής της λίμνης αναφέρεται εις μόνην την ιχθυοτροφικήν καλλιέργειαν και την εκμετάλλευσιν και πώλησιν της παραγωγής, **του Δημοσίου διατηρούντος αμείωτα τα δημοσίου δικαίου δίκαια, τα επί της λιμνοθάλασσης και των ιχθυοτροφείων αυτής** εν σχέσει προς τα δικαιώματα και τας εξουσίας εν γένει του Κράτους και της Διοικήσεως επί των λιμνών, ιχθυοτροφείων και λοιπών της παραχωρουμένης ιχθυοτροφικής εκμεταλλεύσεως ενεργηθησομένης διά τούτο κατά τους εκάστοτε ισχύοντας κανόνας νόμων, διαταγμάτων ή εγκυκλίων οδηγιών, β) εν περιπτώσει καθ' ήν η Μονή δεν ήθελεν ενεργείν η ίδια την εκμετάλλευσιν, αλλά προτιμά να εκμισθώνη αυτήν προς τρίτους, η δ' εκμισθώσεως εκμετάλλευσιν αυτή θα γίνεται υπό της Μονής πάντοτε διά δημοπρασίας τελούσης υπό την έγκρισιν του Υπουργού Γεωργίαςθ) **Η Διοίκησης παρακολουθεί την από της Μονής διαχείρισιν της εκμεταλλεύσεως της λίμνης** διά αντιπροσώπου διοριζομένου υπό του Υπουργού της Γεωργίας.....ιγ) Άνευ της προηγουμένης εγγράφου συναινέσεως του Υπουργού της Γεωργίας απαγορεύεται πάσα οιαδήποτε εκχώρησις της εκμεταλλεύσεως.....».

Η δικτατορία Κονδύλη με το Α.Ν. 16/19-11-1935 παίρνει τη διαχείριση από τη Μονή και ορίζει ότι από 1/3/1936 η εκμετάλλευση της λιμνοθάλασσας θα γίνεται με πλειοδοτικό διαγωνισμό και ποσό 1.000.000 δρχ. ετησίως θα αποδίδεται στη Μονή.

Μέχρι το 1941, ουδείς αμφισβητεί τα ανωτέρω, μάλιστα **το Δημόσιο συνεχίζει να ασκεί πράξεις νομής** στη Λίμνη και την Παραλίμνια Περιοχή, μισθώνοντας το ιχθυοτροφείο, προβαίνοντας σε αναδασμούς και διανομές σε ακτήμονες και πρόσφυγες.

-Δυνάμει των συμβολαίων με αριθμούς **3243/18-2-1930** του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Γ. Βαρούτσου και **41630/1933** του Συμβολαιογράφου Κομοτηνής Π. Κυριακόπουλου, ο Βατοπεδινός μοναχός Ιγνάτιος Λαμπάκης αγόρασε από τη Σαλήμ Ογλού Χατζή Σαλήμ τα 6/32 και από τους Κ. Ζωΐδη, Ε. Λαμνίδη και Α. Ζωΐδη τα 13/32 αντίστοιχα, βοσκησίμου εκτάσεως επιφανείας 400 στρεμμάτων περίπου κειμένης στη νησίδα Άντα – Μπουρού της περιφέρειας Πόρτο Λάγος συνορευομένης γύρωθεν με λίμνη Πόρτο Λάγος, θάλασσα και ιχθυοτροφείο Μπουρού.

Το έτος 1941, ευθύς μετά την έναρξη της Γερμανικής Κατοχής και επί κατοχικής κυβερνήσεως Τσολάκογλου, με το υπ' αριθμόν **271 Ν.Δ.**, που δημοσιεύτηκε στο 234/**14-7-1941** ΦΕΚ Α' Τεύχος, γίνεται «αυθεντική» ερμηνεία της παρ. β' του άρ. 1 του από 8-10/4/1924 Ν.Δ., που αναγνωρίζει απαράγραπτα δικαιώματα κυριότητας και αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως στη Μονή επί της Λίμνης Μπουρού μαζί με όλα τα ιχθυοτροφεία αυτής κ.λ.π. Ούτε με το ανωτέρω διάταγμα αναγνωρίζεται η κυριότητα της Μονής σε παραλίμνιες εκτάσεις και μάλιστα 27.000 στρεμμάτων. **Το ανωτέρω Ν.Δ. καταργήθηκε** με το άρθρο 9 Α.Ν. 476 της 5/19-07-1945, μετά την απελευθέρωση (Σανιδάς), **άλλως ουδέποτε κυρώθηκε νομίμως** (απόφαση 111/2000 Ολομέλειας ΝΣΚ).

Το έτος 1951, ο κ. Κ. Μητσοτάκης, ως Υπουργός Οικονομικών, επανέφερε το νόμο της δικτατορίας Κονδύλη με ευνοϊκότερους όρους για τη Μονή.

-Με το υπ' αριθμόν **461/3-6-1948** συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Φ. Αποστολίδη, ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Αλιέων και Αλιεργατών Βιστονίδος και Βιστονικού Κόλπου Πόρτο Λάγος «Ο Άγιος Νικόλαος» αγοράζει από την Αθηνά Στεφάνου – Σίτη τα υπόλοιπα 13/32 της ανωτέρω εκτάσεως των τετρακοσίων περίπου στρεμμάτων της νησίδας Άντα – Μπουρού.

-Με το υπ' αριθμόν **4165/1957** συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Ξάνθης Ελ. Καραλέτσου, οι Γέρων Αλ. Κυριακού, Προηγούμενος Κ. Πετρίδης και Γέρων Π. Φιλοξενίδης προϊστάμενοι της Ι.Μ.Μ.Β. **απεδέχθησαν για λογαριασμό της άνω Μονής την κληρονομιά του αποβιώσαντος** την 7/5/1953

Βατοπεδινού μοναχού Ιγ. Λαμπάκη, ήτοι τα 19/32 της βοσκησίμου εκτάσεως κειμένης στη νησίδα Άντα – Μπουρού, που είχε αγοράσει αυτός με τα ρηθέντα συμβόλαια. Το ανωτέρω συμβόλαιο αποδοχής κληρονομίας αποτελεί και το μοναδικό τυπικό έγγραφο, που πιθανολογεί κυριότητα της Μονής στα 19/32 των τετρακοσίων στρεμμάτων επί της νησίδας Άντα Μπουρού.

«Αν η νησίδα Άντα – Μπουρού ανήκε στη Μονή με τους τίτλους που αυτή επικαλείται, τότε πώς ο Βατοπεδινός μοναχός προέβη στην αγορά των 19/32 αυτής (ανεξάρτητα από την εγκυρότητα ή μη των συμβολαίων) και πώς η ίδια η Μονή απεδέχθη την κληρονομιά του μοναχού της επί εκτάσεως που υποτίθεται είχε κυριότητα;» (βλ. παραγγελία Σανιδά)

Μεταξύ των ετών 1968-1972 αναπτύσσεται μία αλληλογραφία μεταξύ της Κοινότητας Ν. Κεσσάνης, του Αλιευτικού Συνεταιρισμού και της Μονής, από το σύνολο της οποίας προκύπτει ότι **η Μονή έχει την πεποίθηση ότι είναι κύρια μόνο των 19/32 της νησίδας**. Επιπροσθέτως, και το Υπουργείο Γεωργίας, το 1970, εν μέσω της Χούντας, με έγγραφο υπογραφόμενο από τον τότε υφυπουργό Π. Παπαπαναγιώτου προς τη Μονή της ζητά να παραιτηθεί υπέρ του Δημοσίου από τα δικαιώματά της στα 19/32 της νησίδας. Και τελικά το ποσοστό του μισθώματος που λαμβάνει η Μονή από τη λίμνη μειώνεται.

Σε όλα τα σχετικά έγγραφα γίνεται μία (εσκεμμένη ή τυχαία;) σύγχυση των νομικών εννοιών **κυριότητα – κατοχή – αποκλειστική εκμετάλλευση**, και εναλλαγή τους κατά βούληση, αποτέλεσμα της οποίας είναι να δημιουργούνται «παράθυρα» και να διαιωνίζεται η έριδα για ιδιοκτησιακό καθεστώς της λίμνης και των παραλίμνιων περιοχών. Οι έννοιες είναι ξεκαθαρισμένες και ρητά διατυπωμένες ως προς το νόημά τους στον Αστικό Κώδικα και όλα τα συναφή νομοθετήματα και δεν χρήζουν ερμηνειών. **Άλλωστε ούτε αυτές οι δικτατορικές Κυβερνήσεις, που κατά καιρούς δυνάστευσαν τον τόπο, δεν διανοήθηκαν να προχωρήσουν σε τέτοιες αυθαιρεσίες!**

Κεφάλαιο Τρίτο

1990 – 1998

Προπαρασκευαστικές Πράξεις

Το 1990 υπήρξε μία τομή στη λειτουργία και τη δράση της Μονής. Ήδη από το έτος 1982, οι μοναχοί Εφραίμ, κατά κόσμο Βασίλειος Κουτσού, καθηγούμενος της Ι.Μ.Μ.Β. σήμερα, και Αρσένιος Βατοπεδινός, κατά κόσμο Αντώνιος Φίλος, εκάρησαν μοναχοί, διαβιούντες στη Νέα Σκήτη. Το έτος 1990, το Οικουμενικό Πατριαρχείο αποφάσισε την επάνδρωση της Μονής Βατοπεδίου από 18 νέους μοναχούς και την αναδιοργάνωσή της σε Κοινόβιο, δυνάμει του υπ' αριθμόν πρωτοκόλλου 29/9-01-1990 Πατριαρχικού Σιγιλίου, με καθηγούμενο αυτής τον αρχιμανδρίτη Εφραίμ. Σημειωτέον ότι η Ιερά Σύναξις της Μονής είναι ισόβιος. Οι πατέρες της αδελφότητας άρχισαν να ασχολούνται με το θέμα της λίμνης Βιστωνίδας ανασύροντας ξεχασμένα βυζαντινά και οθωμανικά έγγραφα με σκοπό τη συγκέντρωση του φακέλου και **την εκπόνηση ενός σχεδίου** για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της.

Μέσα σε λίγα χρόνια, η Μονή γνώρισε την ακμή μετά από χρόνια μεγάλης παρακμής, απέκτησε ισχυρές πολιτικές συμμαχίες, ανέπτυξε μεγάλες φιλοδοξίες.

Στις **22/02/1991**, η Μονή διά του τότε νομικού της συμβούλου αποστέλλει επιστολή προς τον Μιχαήλ Παπακωνσταντίνου, τότε Υπουργό Γεωργίας, και παρακαλεί να εγκρίνει «ώστε να αποδώσει το Δημόσιο στην Ιερά Μονή **το αποκλειστικό δικαίωμα αξιοποίησεως και εκμεταλλεύσεως** της λίμνης Βιστωνίδας (Μπουρού). Αυτή έχει μισθωθεί στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό Βιστωνίδας και Βιστωνικού Κόλπου «ο Άγιος Νικόλαος» ... σε τρόπο, ώστε η συνέχιση πλέον αυτής της μορφής της εκμεταλλεύσεώς της να είναι απαράδεκτη και για τη Μονή και για την εθνική οικονομία. ... Με αυτά τα δεδομένα είναι ανάγκη **να αναμορφωθεί καταρχήν το κατά τα άνω νομοθετικό πλαίσιο** και να αποδοθεί η λίμνη ολόκληρη, ελεύθερη στη φυσική της **δικαιούχο Ι.Μ.Μ.Β.** Στη συνέχεια και αφού νομικά κατοχυρωθεί η **αποκλειστική εκμετάλλευση** της λίμνης από τη Μονή, μπορεί να αναζητηθεί τρόπος ευδοκιμότερης αξιοποίησης της

λίμνης, ώστε με τα έσοδα από την ορθή εκμετάλλευσή της, να αντιμετωπισθούν οι τεράστιες ανάγκες της Μονής, όπως διαμορφώθηκαν μετά την τελευταία κοινοβίωσή της, την επάνδρωσή της και την έναρξη αποκαταστάσεως των κτιρίων και εγκαταστάσεών της στην κατάσταση που βρίσκονταν σε εποχές της μεγάλης ακμής της.»

Και το Υπουργείο Οικονομικών είναι ενήμερο των πιο πάνω διεκδικήσεων της Μονής, γεγονός που αποδεικνύεται από το υπ' αριθμόν πρωτ. 1060252/1608/Β0010/**27-06-1991** διαβιβαστικό έγγραφό του προς το Υπουργείο Γεωργίας, Διεύθυνση Αλιείας, τμήμα Ε', κοινοποιούμενο προς τη Νομαρχία Ξάνθης (Κτηματική Υπηρεσία και Γραφείο Νομάρχη) να πράξουν αυτοί τα δέοντα ως αρμόδιοι σχετικά με την αίτηση – καταγγελία της Ι.Μ.Μ.Β. με το ίδιο ως άνω περιεχόμενο.

Με το υπ' αριθμ. **718/20-11-1991** προς το Υπουργείο Γεωργίας, Διεύθυνση Αλιείας έγγραφό της, η Μονή ζητά να τροποποιηθεί το ισχύον νομικό καθεστώς εκμεταλλεύσεως και **να της παραχωρηθεί το δικαίωμα να μισθώσει για αποκλειστική της ωφέλεια** λόγω αυξημένων αναγκών.

Στις **1/4/1992**, με ομόφωνη απόφαση ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Βιστωνίδας καταγγέλλει και καταδικάζει ως «**απαράδεκτη και αντιχριστιανική**» τη στάση της Μονής, που είναι εθνικά επιζήμια, σε χρόνους, που το κράτος δαπανά υπέρογκα ποσά για την αναβάθμιση της Θράκης. Στις **22 Απριλίου 1992**, η ΤΕΔΚ ν. Ξάνθης εκδίδει ομόφωνο ψήφισμα με το ίδιο περιεχόμενο.

Στις **26/06/1992** απαντά η Εποπτεία Αλιείας στο Νομαρχιακό Συμβούλιο Ξάνθης και εισηγείται **να μη γίνει τροποποίηση του νομικού πλαισίου**, αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι από το 1987 μέχρι και σήμερα, η Μονή αμέλησε και δεν ενδιαφέρθηκε να εισπράξει τα χρήματα, που πιστώνονται στο Νομαρχιακό προϋπολογισμό και στις **3/9/1992**, η Γενική Διεύθυνση Αλιείας (υπογράφεται από τον τότε Υφυπουργό Γεωργίας Χρ. Κοσκινά) απαντά στη Μονή, ότι **δεν μπορούν να εισηγηθούν την τροποποίηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου** μίσθωσης–εκμετάλλευσής της εν λόγω λίμνης.

Μέχρι το 1995, πρώτον δεν φαίνεται κάποια άλλη κίνηση της Μονής και δεύτερον το Δημόσιο συνεχίζει να νέμεται διανοία κυρίου και τη λίμνη και τη γύρω περιοχή.

Στις **19-12-1995**, με έγγραφό της Διεύθυνσης Αλιείας, υπογραφόμενο από τον τότε Νομάρχη Ξάνθης, Π. Σαλτούρο, καταγγέλλεται (με το υπ' αριθμόν πρωτ. 305 έγγραφό του προς Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Γεωργίας, Περιφερειακή Διοίκηση Ν. Ξάνθης, ΚΕΔ , Γ.Γ. Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας και Θράκης με κοινοποίηση στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό), **τάση καταπάτησης δημοσίων εκτάσεων από τη Μονή και ζητά τον καθορισμό αιγιαλού και παραλίας και αποτύπωση της ιδιοκτησίας μέσα στις εκτάσεις της Δημόσιας Περιουσίας** με βάση τα συμβόλαια που κατέχουν. Αναφέρει δε ότι η νησίδα Άντα-Μπουρού έχει διαμορφωθεί σε έκταση 1632 στρεμμάτων, η οποία περιοδικά μειώνεται, γιατί κατακλύζεται από νερά, ότι υπάρχει ιδιόκτητη έκταση περίπου 400 στρεμμάτων, που ανήκει κατά 13/32 στον Αλιευτικό Συνεταιρισμό, που εκμισθώνει τη λίμνη από το Δημόσιο από το 1946, και κατά 19/32 στη Ι.Μ.Μ.Β., ότι η Μονή ερμηνεύει την έκφραση «400 στρέμματα ή όσης και αν είναι», που αναφέρεται στα συμβόλαια, ότι και τα 1632 στρέμματα είναι δικά της εξ αδιαιρέτου με τον Συνεταιρισμό. **Έχει δε κάνει, ήδη, δικό της πρόσφατο τοπογραφικό ζητώντας διαχωρισμό των μεριδίων από το Συνεταιρισμό και μία επενδυτική πρόταση που κατέθεσε στην Περιφέρεια.**

Με το **263472/10-1-1996** έγγραφό της, η Γεν. Δ/ση Αλιείας του Υπ. Γεωργίας διαβιβάζει το πιο πάνω έγγραφο στο Υπ. Οικονομικών συμφωνώντας με τις απόψεις που εκφράζονται σ' αυτό.

Μετά από σχετική αλληλογραφία τινών εκ των αρμοδίων φορέων, και χωρίς η Μονή να το έχει ζητήσει, παραγγέλλεται να γίνει τεχνική έκθεση και για τη διεξαγωγή της **ορίζεται ο Επιθεωρητής της ΔΕΣ ΔΟΥ Νομών Ροδόπης-Ξάνθης, Χ. Μανανάς**, ο οποίος στη σχετική **από 30/10/1996** έκθεσή του, *αποδέχεται την αυθεντική ερμηνεία του Ν.Δ. 271/1941 (αγνοώντας την κατάργησή του) για την ίδια τη λίμνη, ενώ για τη νησίδα Άντα – Μπουρού καταλήγει: «Έτσι οι φερόμενοι ως ιδιοκτήτες σήμερα της νησίδας της λίμνης Βιστωνίδας (Μπουρούς) του Πόρτο-*

Λάγους, **Θα πρέπει να αποδείξουν** ότι οι αρχικοί δικαιοπάροχοί τους είχαν επί Τουρκοκρατίας δικαίωμα εξουσιάσεως «τεσσαρούφ» και να παρουσιάσουν έγγραφο τίτλο (ταπί) **για να μπορέσουν Να αποκτήσουν** από αυτό το νησάκι κατά αναλογία βέβαια των μερίδων τους τα 4/5 εξ αδιαιρέτου».

Το 1997 επανέρχεται το θέμα και η Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης ζητά από το Υπουργείο Οικονομικών να ορίσει εκ νέου τον επιθεωρητή Χαρ. Μανανά, που εποπτεύει την Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης «γιατί είναι ικανότατος σε τέτοιου είδους έρευνες και γιατί ο ίδιος έκανε την προηγούμενη έρευνα για την ίδια περιοχή. Το Υπουργείο Οικονομικών για τους δικούς του αναιτιολόγητους λόγους ορίζει να διεξαγάγει την έρευνα (μόνο για τη νησίδα Άντα – Μπουρού και όχι για τη λίμνη, ενόψει και της επικείμενης απόφασης του γνωμοδοτικού, την οποία δεν έχει ζητήσει η Μ.Β.) **ο επιθεωρητής Αντώνιος Βλασιάδης** της Οικονομικής Επιθεώρησης Αν. Μακεδονίας & Θράκης, ο οποίος και αναθέτει προφορικά στην αγρονόμο, τοπογράφο – μηχανικό Μαρία Μάνου να εφαρμόσει τους προσκομιζόμενους από τους ενδιαφερόμενους τίτλους στο έδαφος της νησίδας. Τίτλους, τους οποίους ο προηγούμενος επιθεωρητής θεωρεί τουλάχιστον ελλιπείς.

Στη συνέχεια, ο ίδιος **επιθεωρητής Αντ. Βλασιάδης συντάσσει το τελικό πόρισμα της έρευνάς του (10/08/1998)**, βασιζόμενος στη γνωστή επιχειρηματολογία της Μονής, **αν και μη νομικός προβαίνει σε ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων** και εν τέλει, με βάση μεν τα στοιχεία της περιόδου 1080-1924 αναγνωρίζει μοναδική κυρία και νομέα της νησίδας τη Μονή σε ποσοστό 100%, με βάση δε τα στοιχεία 1925 έως σήμερα την αναγνωρίζει κυρία κατά 19/32 εξ αδιαιρέτου και της νησίδας και του αποκοπέντος τεμαχίου της νησίδας, τον δε συνεταιρισμό κύριο των 13/32 μόνο της νησίδας και ζητά να ερευνηθεί το καθεστώς των 13/32 του κομματιού, που αποκόπηκε, πριν αγοράσει ο συνεταιρισμός και που ίσως ανήκουν στο Δημόσιο.

Όπως δε θα καταδειχθεί στη συνέχεια, επί της συγκεκριμένης έρευνας και των εκθέσεων που τη συνοδεύουν (διοικητικής και τεχνικής) στηρίχθηκαν **ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ, ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΦΩΤΙΑΔΗ**, που ολοκλήρωσαν την αναγνώριση 75.000 στρεμμάτων δημόσιας γης στη Μονή Βατοπεδίου.

Με την τεχνική αυτή έκθεση του Βλασιάδη ανοίγει ένα άλλο θέμα περί του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των αποκοπέντων 150 στρεμμάτων κατά την διάνοιξη του διαύλου του λιμένος Λάγους (1939). Σημειωτέον ότι η ως άνω έκταση είναι πευκόφυτη με πεύκα ηλικίας 55 τότε ετών (δηλαδή το 1998), η μισή παραχωρήθηκε στην Κοινότητα Νέας Κεσσάνης για χρήση από την Ορνιθολογική Εταιρεία και το υπόλοιπο μισθώνεται το καλοκαίρι από το Λιμενικό Ταμείο για ελεύθερη κατασκήνωση σε διάφορους κατοίκους του νομού, όπως αναφέρεται στο έγγραφο υπ' αριθμόν 1116/16-10-1998 της Κτηματικής Υπηρεσίας ν. Ξάνθης.

Ο Ν. 2242/1994 ΦΕΚ 162/3-10-1994 άρθρο 3 παρ. 15,16,17 απαγορεύει ρητά τη σύνταξη συμβολαίων για τη μεταβίβαση ακινήτων, όταν τα μεταβιβαζόμενα ακίνητα βρίσκονται σε Ζώνη Παραλίας, Αιγιαλό, Βιότοπο, Δημόσιο Κτήμα και Αρχαιολογικό Χώρο και περιγράφει τις επιβαλλόμενες ποινές και πρόστιμα για τους υπεύθυνους των ανωτέρω πράξεων.

Επιπλέον, με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 854/12-09-1996), καθορίζονται οι όροι προστασίας και προϋποθέσεις παρεμβάσεων επί του υδροβιοτόπου της Βιστωνίδας. Αν και η ισχύς της Κ.Υ.Α. ήταν προσωρινή (τριετής), οι όροι προστασίας εξακολουθούσαν να είναι δεσμευτικοί για κάθε παρέμβαση επ' αυτής σύμφωνα και με την πάγια νομολογία του ΣτΕ.

Κεφάλαιο Τέταρτο

1998-2004

Κυβερνήσεις ΠΑ.ΣΟ.Κ. – Πρωθυπουργός Κ. Σημίτης

Η διαδικασία παραίτησης του Δημοσίου και αναγνώρισης της κυριότητας της Μονής επί της λίμνης και των παραλιμνίων εκτάσεων ξεκινά από μία σαφώς παράτυπη και ανεξήγητη ενέργεια.

Δίχως την παραμικρή διατύπωση αιτήματος εκ μέρους της Μονής, ένα έγγραφο καταγγελία της Διεύθυνσης Αλιείας ν. Ξάνθης, υπογραφόμενο από το Νομάρχη, για τάση καταπάτησης, μετατρέπεται σε εισαγωγικό έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών προς το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ακίνητης Περιουσίας (Ν. 1935/38).

Στις 3-12-1998, το ως άνω συμβούλιο στην υπ' αριθμόν 26 γνωμοδότησή του (Εισηγητής Στ. Δέτσης), γνωμοδοτεί ότι **«η κυριότητα της Ι.Μ.Μ.Β. επί της ως άνω νησίδας απεκτήθη δυνάμει χρυσόβουλων λόγων Βυζαντινών αυτοκρατόρων και αναγνωρίστηκε από το Ελληνικό Κράτος το έτος 1924 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. β του άρθρου 1 του από 8/10-4-1924 Ν.Δ., όπως αυτές ερμηνεύτηκαν αυθεντικά με το 271/14-07-1941 Ν.Δ. (!!!) και αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας Άντα – Μπουρού, περιοχής λίμνης Βιστωνίδας, ν. Ξάνθης»**. Παρεμπιπτόντως, κρίνει ότι οι ανωτέρω συμβολαιογραφικές πράξεις αγοραπωλησίας τμημάτων της νησίδας δεν παράγουν έννομες συνέπειες, αφού ο πωλητής ιδιώτης στερείτο κυριότητας. Αναφέρει ακόμα η άνω γνωμοδότηση ότι με το νόμο του 1941 λύθηκε οριστικά το ιδιοκτησιακό ζήτημα της νησίδας **και της γύρω περιοχής**. Το ιστορικό της γνωμοδότησης υπερβαίνει κατά πολύ το αιτούμενο, με αποτέλεσμα να αποτελέσει νομολογία για τις μελλοντικές γνωμοδοτήσεις. Να σημειωθεί ότι η αρμοδιότητα του Γνωμοδοτικού επί της κυριότητας υφίσταται μόνο αν η διάγνωση είναι ευχερής

και δεν απαιτεί περίπλοκους συλλογισμούς και δε διαχειρίζεται δυσεπίλυτα νομικά προβλήματα.

Ο υφυπουργός Οικονομικών Γ. Δρυς, με την απόφασή του της 5/02/1999, αποδέχεται στο σύνολό της την 26/98 ως άνω γνωμοδότηση εξαιρώντας τον αιγιαλό «όπως αυτός θα προσδιοριστεί από την αρμόδια επιτροπή αιγιαλού – παραλίας».

Ανεξήγητη έως και ύποπτη κρίνεται η επιπολαιότητα, με την οποία το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο αξιολόγησε χρυσόβουλα, φερμάνια, ταπία και λοιπούς άλλους τίτλους της Βυζαντινής και Οθωμανικής περιόδου, προκειμένου να αχθεί στο συμπέρασμά του περί της τελικής κυριότητας επί της νησίδας Άντα – Μπουρού, παρότι η σχεδόν πάγια νομολογία του Α.Π. έχει αποφανθεί ότι η διοικητική διαδικασία του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου του Α.Ν. 1539/38 δεν ακολουθείται σε περιπτώσεις δυσχερούς διάγνωσης των πραγματικών περιστατικών και νομικών συλλογισμών αλλά μόνο όπου η διάγνωση είναι ευχερής και ευδιάκριτη. Χαρακτηριστικό της άκρως δυσχερούς διάγνωσης είναι η κρίση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (για το οποίο κατωτέρω) για τη μη επιδίκαση δικαστικής δαπάνης ακριβώς λόγω των άκρως δυσχερών νομικών θεμάτων, των οποίων διεξήλθε το Δικαστήριο.

Τον ίδιο χρόνο, η λίμνη Βιστωνίδα μπαίνει στο Δίκτυο NATURA, που σημαίνει ότι εκτός από ελληνική έχει και ευρωπαϊκή προστασία.

Παράλληλα με τις ενέργειες του Υπουργείου Οικονομικών, που τείνει προς την αναγνώριση του δικαιώματος κυριότητας της Μονής, **κινείται εκ μέρους του Υπουργείου Γεωργίας διαδικασία προστασίας των δημοσίου δικαίου δικαιωμάτων του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της κυριότητός του επ' αυτής (!!!).**

Η Ι.Μ.Μ.Β. με το υπ' αύξ. Αρ. 375 και αρ. πρωτ. 781/9.3.1/21.8/3-9-1999 υπόμνημά της, που υπέβαλε προς τον Υπουργό Γεωργίας, ζητά όπως «εκδοθεί

απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, με την οποία να αποδίδεται στην Ιερά Μονή **η διαχείριση** της λίμνης Πόρτο – Λάγος (Βιστωνίδας ή Μπουρού)». Στις **10/12/1999**, το Υπουργείο Γεωργίας υποβάλει ερώτημα, μεταξύ άλλων, στο Νομικό του Σύμβουλο, αν παρέχεται η δυνατότητα παραχώρησης της διαχείρισης στη Μονή, αναφέροντας ότι η Μονή είχε παρόμοιο αίτημα και το 1991, ότι συνάντησε την καθολική άρνηση όλων των εμπλεκομένων και **ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου δεν απεδέχθη το αίτημα**. Κατόπιν αυτού, εκδίδεται η υπ' αριθμόν **111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ.**, που έχουμε προαναφέρει.

Η γνωμοδότηση αυτή, μεταξύ άλλων, δέχεται ότι από τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 2 του ισχύοντος Συντάγματος, αρ. 967, 970 Α.Κ. κλπ προκύπτει αβίαστα ότι «οι λιμνοθάλασσες καταλέγονται μεταξύ των κοινοχρήστων πραγμάτων ... οι οποίες εφόσον δεν ανήκουν σε Δήμο ή Κοινότητα ή δεν υπάρχει ρητή νομοθετική διάταξη που να ορίζει διαφορετικά ανήκουν στο Δημόσιο». Ότι «...το ισχύον Σύνταγμα ... όσο και ο Α.Κ. επιτρέπουν και ανέχονται ταυτόχρονα την απόκτηση ιδιαιτέρων δικαιωμάτων επί των κοινοχρήστων πραγμάτων ... με την έκδοση νόμου... κατά απόκλιση από τις πάγιες ρυθμίσεις». Ότι με τη σύμβαση του 1930 «παραχωρείται από πλευράς του Ελληνικού Δημοσίου μόνο η ιχθυοτροφική καλλιέργεια, η εκμετάλλευση και η πώληση των παραγομένων ιχθύων κλπ, αφού τα υπόλοιπα επί της λιμνοθάλασσας δικαιώματα παραμένουν ακέραια στο Δημόσιο, όπως ρητά και με σαφήνεια αναφέρει η ίδια σύμβαση, αναφέρει δε ρητά και η προαναφερόμενη απόφαση του ΣτΕ (σ.σ. 41/1929) βάσει της οποίας συνομολογήθηκε και η εν λόγω σύμβαση. Αλλά και αυτό το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως δεν παραχωρείται εξ ολοκλήρου και απεριόριστο...». Καταλήγει δε η γνωμοδότηση ότι ακόμα και αυτή η παραχώρηση της διαχείρισης της λίμνης μπορεί να γίνει μόνο με νομοθετική ρύθμιση και όχι με υπουργική απόφαση.

Ο τότε Υπουργός Γεωργίας Γ. Ανωμερίτης στις 25/10/2000 αποδέχεται εν μέρει την ως άνω γνωμοδότηση (διατηρώντας στην ουσία για λογαριασμό του Δημοσίου το δικαίωμα να τροποποιεί μονομερώς τη σύμβαση με τους αλιείς και να παραχωρήσει πιθανόν τη χρήση στην αιτούσα Ιερά Μονή).

Ενώ, όμως, το Υπουργείο Γεωργίας κινείται δραστικά για την προστασία και κατοχύρωση της δημόσιας κτήσης της λίμνης, το Υπουργείο Οικονομικών υπονομεύει σκόπιμα(;) αυτήν την προσπάθεια.

Ενδεικτικό των προθέσεων της τότε πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομικών για την αναγνώριση των απαιτήσεων της Μονής αποτελεί το από 17/07/2001 έγγραφο του τότε αρμοδίου υφυπουργού Οικονομικών Απ. Φωτιάδη. Σύμφωνα με αυτό και ΠΡΙΝ ακόμα εκδηλωθούν οι προθέσεις της Μονής σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς επί της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, αναγνωρίζει «προκαταβολικά» τα αιτήματά της με το χαρακτηρισμό ως εξαρτήματός της του μετοχίου του Αγίου Νικολάου.

Εντελώς συμπτωματικά (;), λίγους μήνες μετά το πιο πάνω έγγραφο του κ. Φωτιάδη, στις **27 Δεκεμβρίου 2001, μέσα στα Χριστούγεννα**, η Μονή υποβάλει προς το Υπουργείο Οικονομικών αίτηση να αναγνωριστεί κυρία των παραλιμνίων εκτάσεων συνολικής επιφανείας 25.000 στρεμμάτων, το οποίο διαβιβάζεται στην Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης στις **29/01/2002** και ζητά να συγκεντρωθούν τα στοιχεία για παραπομπή στο Γνωμοδοτικό. Η Ξάνθη ενημερώνει και τη Ροδόπη λόγω συναρμοδιότητας. Από την Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης καταρτίζονται οι σχετικές εκθέσεις και συγκεκριμένα στην τεχνική έκθεση αναφέρονται αναλυτικά οι διανομές, που άρχισαν από το 1931 για την αποκατάσταση ακτημόνων και προσφύγων από τη Μ. Ασία και τον Εύξεινο Πόντο, αλλά και τα κτήματα τα ανήκοντα στο Δημόσιο και στη διεύθυνση Γεωργίας. Καταρτίζονται οι σχετικές εκθέσεις και από την Κτηματική Υπηρεσία Κομοτηνής και ο προϊστάμενος **Ι. Ρεφειάδης συντάσσει το από 24/4/2002 πόρισμά του**, με το οποίο αποφαινεται ότι πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση της Μονής και να αναγνωριστεί αποκλειστική κυρία, νομέυς και κάτοχος των παραλιμνίων εκτάσεων (Στην κατάθεσή του αναφέρει ότι αν δεν είχε εκδοθεί η πιο πάνω γνωμοδότηση δεν θα μπορούσε να είχε καταλήξει υπέρ της Μονής, καθώς και ότι δεν μπορούσε να διαφοροποιηθεί από το Βλασιάδη, που ήταν προϊστάμενός του).

Με την **17/2002** γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, που εκδίδεται μετά από την 1038824/3577/A0010/3-6-2002 εντολή της γενικής Διεύθυνσης Δ. Π. και Εθν. Κληροδοτημάτων...

...έγινε δεκτό ομόφωνα ότι το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων στο από 12-12-2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δ. Βασιλειάδη (μηχανικού της Μονής), εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης στη λίμνη Μπουρού περιοχής ν. Ξάνθης, που ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ.Μ.Β.

Η πραγματική και νομική βάση της γνωμοδότησης αυτής **στηρίχθηκε στην προηγούμενη υπ' αριθμόν 26/1998** και έγινε δεκτή με **την υπ' αριθμόν 1064538/5928/A0010/5-8-2002 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, υπογραφόμενη από τον τότε υφυπουργό Απ. Φωτιάδη.**

Χαρακτηριστικές είναι οι απαντήσεις, που έδωσε ο Απ. Φωτιάδης στον υπογράφοντα, όταν κατέθεσε ως μάρτυρας στην εξεταστική. Στην υποθετική περίπτωση που το Γνωμοδοτικό έκρινε ομόφωνα ότι, βάσει χρυσοβούλων, η Ακρόπολη ανήκει στη Μονή Πεντέλης, απάντησε ότι αυτό είναι από τα διδάγματα της κοινής πείρας, αν το γνωρίζεις εξ ιδίας αντιλήψεως σημαίνει ότι έχεις άλλη άποψη. **Στην υποθετική περίπτωση, επίσης, που το Γνωμοδοτικό έκρινε ότι 40.000 στρέμματα στο Δέλτα του Έβρου και 30 έως 40.000 στο δάσος της Ααδιάς ανήκουν στην Μονή Ξενοφώντος, απάντησε το ίδιο, δηλαδή εκεί που έχει ιδία αντίληψη, μπορεί να έχει άλλη γνώμη. Ιδία αντίληψη ο κ. Φωτιάδης είχε μόνο για την εκλογική του περιφέρεια!! Για τη Βιστωνίδα που διέπεται από το ίδιο προστατευτικό καθεστώς, βρίσκεται σε όμορο νομό, δε φαίνεται να έχει γνώση (!) και είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει τη γνωμοδότηση!!**

Στις **11/12/2002** υπογράφεται πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής, με το οποίο παραδίδονται στη Μονή τα αγροκτήματα Κεσσάνης και Σελλίνου,

συνολικής εκτάσεως **844,5 στρεμμάτων** μόνο από το σύνολο των **4.000 στρεμμάτων** περίπου του ν. Ξάνθης και γίνεται μνεία ότι τα υπόλοιπα του ν. Ξάνθης τα διαχειρίζεται η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων του Νομού και θα αποδοθούν στη Μονή από αυτήν και για ότι αφορά στις νησίδες, αυτές ήταν πάντα ιδιοκτησία της Μονής και δε συντάσσεται για αυτές πρωτόκολλο.

Το Πρωτόκολλο αυτό δεν έχει μεταγραφεί. Μεταγράφηκε μόνο η ανωτέρω απόφαση στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης (τόμος 1084 αρ.48) και στο Υποθηκοφυλακείο Ροδόπης (τόμος 1571 αρ. 25) **στις 19/11/2002.**

Παρόμοια και αναγκαία διαδικασία (πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής) **δεν τηρήθηκε για τις εκτάσεις του νομού Ροδόπης.**

Πρέπει να γίνει ιδιαίτερη μνεία στο γεγονός, που αποδεικνύεται πλήρως (προαναφερόμενο πρωτόκολλο), ότι **χιλιάδες στρέμματα επί των παραλιμνίων εκτάσεων είχαν ήδη διανεμηθεί οριστικά από δεκαετίες σε ακτήμονες**, με αποτέλεσμα ο φερόμενος ως κύριος επ' αυτών (I.M.M.B.) να έχει **απολέσει οριστικά όχι μόνο την κυριότητά του, αλλά και το ενοχικό του δικαίωμα για αποζημίωση.**

Τον Ιούλιο 2003, ο Διευθυντής Αγροτικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας και Θράκης ζητά από τη Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Γεωργίας να του **δοθούν διευκρινήσεις και σχετικά έγγραφα για να προασπιστούν τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου στην επικείμενη δίκη, λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκταση αυτή εμπίπτει κυρίως σε Διανομές ή Αναδασμούς ήδη από το 1930.** Και η ίδια η διευθύντρια Πολιτικής Γης του Υπουργείου Γεωργίας, κ. Μαντέλη, απαντά ότι **και τα μοναστηριακά ακίνητα δεν εξαιρούνται, ότι οι διεκδικούμενες εκτάσεις έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Δημοσίου και στη συνέχεια των αποκαταστημένων, ότι έχει απολεσθεί κάθε δικαίωμα της Μονής καθώς και ότι έχει παραγραφεί ακόμα και το ενοχικό της δικαίωμα για αποζημίωση.** Αναφερόμενη δε στην 17/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού, ισχυρίζεται ότι δε σχετίζεται με το νόμιμο και πραγματικό καθεστώς που δημιουργήθηκε μετά από την αποκατάσταση των ακτημόνων μη δυνάμενη να αμφισβητήσει την ορθότητά της. **Η επισήμανση αυτή αποτελεί βασικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της ζημιάς του Δημοσίου, αφού στις ανταλλαγές που**

επακολούθησαν συνεκτιμήθηκαν (και στην έκθεση του ΣΟΕ) ως ιδιοκτησία της Μονής εκτάσεις που ανήκαν σε τρίτους (!!!).

Στη συνέχεια και πριν καν κλείσει χρόνος από την προηγούμενη γνωμοδότηση, το ως άνω γνωμοδοτικό με την υπ' αριθμόν 46/28-11-2002 γνωμοδότησή του έκανε δεκτό ομόφωνα ότι το Δημόσιο δε δικαιούται να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας, των οχθών αυτής στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή, η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή.

Σημειώνεται ότι δεν έχει προηγηθεί αίτηση της Μονής και σίγουρα δεν έχει προηγηθεί σχετική διοικητική έρευνα. Επίσης, πρέπει να γίνει μνεία ότι δεν έχει ξανατύχει να υπάρχει γνωμοδότηση ή Υ.Α. με ασάφεια «όποια έκταση κι αν περιλαμβάνει».

Η γνωμοδότηση αυτή έγινε αποδεκτή με την υπ' αριθμόν πρωτ. 1051266/10611/Α0010/ΠΕ/4-6-2003 απόφαση του τότε Υφυπουργού Οικονομικών Απ. Φωτιάδη, παρά μάλιστα το γεγονός ότι εκκρεμούσε η από 15-1-2003 αγωγή της Μονής Βατοπεδίου κατά του Δημοσίου, περί ης κατωτέρω.

Τον ίδιο μήνα (25/6/2003) συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας μετά των οχθών αυτής, που ανήκουν στο νομό, εξ ολοκλήρου στη Μονή, μη δυναμένου του Δημοσίου να προβάλει δικαιώματα επ' αυτής, μεταξύ του Προϊσταμένου της Κτημ. Υπηρεσίας Ξάνθης, Χρ. Κωνσταντινίδη και του Καθηγούμενου Εφραίμ, με άμεση μεταγραφή του στο υποθηκοφυλακείο. Ερώτημα τίθεται αν ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία και στο νομό Ροδόπης.

Την ίδια ώρα που εξελίσσονται όλα αυτά, η Μονή εκ παραλλήλου και για παράδοχο λόγο, από τη στιγμή που υπάρχουν οι ανωτέρω γνωμοδοτήσεις, που έγιναν αποδεκτές κατά τα ανωτέρω, καταθέτει την 21/01/2003 την από 15/01/2003

αγωγή της κατά του Ελληνικού Δημοσίου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης, η οποία συζητήθηκε τελικώς την 5^η-11-2003. Με την αγωγή αυτή, η Μονή ζητούσε να αναγνωρισθεί κυρία εκτάσεως συνολικού εμβαδού **27.044,50 στρεμμάτων**, (2.044 στρέμματα περισσότερα από τα αναγνωρισθέντα με τη γνωμοδότηση 17/2002). Για την τύχη της αγωγής θα αναφερθούμε κατωτέρω.

Ταυτόχρονα, η Μονή αιτείται στην Επιτροπή Απαλλοτριώσεων της Νομαρχίας Ξάνθης να της αναγνωρισθεί η κυριότητα των γαιών που έχουν ήδη απαλλοτριωθεί. Η Επιτροπή με τη σχετική υπ' αριθμόν 1/2003 απόφασή της αδυνατεί να αποφανθεί επί του σχετικού αιτήματος της Μονής. Την απόφαση αυτή προσβάλλει με σχετική αγωγή της ενώπιον του Πρωτοδικείου Ξάνθης, από το δικόγραφο της οποίας παραιτήθηκε εν συνεχεία.

Η Μονή κινείται πολυεπίπεδα. Το Φεβρουάριο του 2003 έχει επεξεργαστεί σχέδιο νόμου που το στέλνει στο Υπουργείο Α.Α.&Τ. για να της **παραχωρηθεί η νομή, διαχείριση και εκμετάλλευση της λίμνης** και να καταργηθούν όλες οι προϋφιστάμενες διατάξεις.

Στις 3/09/2003 αποστέλλεται στο τότε Πρωθυπουργό, κ. Σημίτη, επιστολή – διαμαρτυρίας από φορείς του ν. Ξάνθης, με την οποία τον ενημερώνουν και διαμαρτύρονται για την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί.

Τον Οκτώβριο 2003 οι αντιδράσεις των κατοίκων της περιοχής φτάνουν στο απροχώρητο και **Σύνδεσμος Φορέων του ν. Ξάνθης**, που συγκροτείτο από το Μητροπολίτη, το Νομάρχη, το Δήμαρχο, τον Πρόεδρο του Δικηγορικού συλλόγου και άλλους φορείς, **επισκέπτεται τον υφυπουργό Απ. Φωτιάδη** για να κάνει παράσταση διαμαρτυρίας. Στη συνάντηση συμμετέχει και ο τότε Υπουργός Γεωργίας, κ. Δρυς, παρουσία και του κ. Αλ. Κοντού, ως βουλευτής ν. Ξάνθης, μέλους του Συνδέσμου Φορέων, που διαμαρτύρονται. Κατά τη συζήτηση, **ο κ. Δρυς υπεραμύνεται σθεναρά των επιλογών του**, προκαλώντας στους φορείς έντονα αισθήματα δυσαρέσκειας. **Ο κ. Φωτιάδης, όμως, θορυβημένος από τις αντιδράσεις των τοπικών φορέων** και εν όψει εκλογών που έπονταν «**αναπέμπει**» στο Γνωμοδοτικό τις ανωτέρω τρεις γνωμοδοτήσεις για

επανεξέταση «ενόψει νέων στοιχείων, νομικών και πραγματικών, που οι τοπικοί φορείς επικαλέστηκαν». Ταυτόχρονα, όμως, **δεν ανακαλεί** τις αποφάσεις του εν όψει της νέας γνωμοδότησης, παρόλο που δεν απαιτείται προδικασία γνωμοδότησης επ' αυτού, **δεν ακύρωσε** τις μεταγραφές αυτών, αφήνοντας ένα παραθυράκι για να συνεχιστούν οι διαδικασίες με τη Μονή. Από την άλλη πλευρά, δεν σπεύδει να αποστείλει την εντολή του αυτή στο συνήγορο του Δημοσίου, Χειμώνα, ενόψει της εκδίκασης της αγωγής της Μονής στις 5/11/2003 στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης. Σύμφωνα και με την κατάθεση του Χειμώνα, έλαβε γνώση της σχετικής εντολής άτυπα στις 7/11/2003 σε μία συνάντηση φορέων στην Κομοτηνή μετά το δικαστήριο και για αυτό **για πρώτη φορά** αναφέρεται αυτή η υπουργική πράξη **στην αντίκρουση και όχι στις προτάσεις.**

Μετά την κυβερνητική αλλαγή 7 Μαρτίου του 2004 και μέχρι την αποκάλυψη της υπόθεσης το 2007, το ΠΑΣΟΚ σιωπά!!!

Ειδικότερα, ο Απ. Φωτιάδης, που εκλέγεται σε όμορο νομό (ν. Έβρου) και που γνωρίζει πολύ καλά τις εκκρεμότητες που έχει μεταφέρει στην νέα κυβέρνηση (αναπομπή και εκκρεμοδικία), παρόλα αυτά δεν καταθέτει ούτε μία ερώτηση.

Ήδη το Νοέμβριο του 2003, ο Βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ, Γιάννης Δραγασάκης καταθέτει ερώτηση στα πλαίσια του Κοινοβουλευτικού ελέγχου προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού σχετικά με την αγωγή της Μονής και την αναστάτωση που προκάλεσε στους κατοίκους των περιοχών, καθώς και τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής (παραλίμνιες εκτάσεις), δεδομένου ότι φέρεται να διευκολύνει την εκχώρηση εκτάσεων επί των οποίων έχουν ασκηθεί εμπράγματα δικαιώματα και έχουν δαπανηθεί τεράστια ποσά από το Ελληνικό Δημόσιο. Ερωτά συγκεκριμένα :

- Γιατί ο κ. Υπουργός Οικονομικών **απεδέχθη** τις γνωμοδοτήσεις, σύμφωνα με τις οποίες παραιτείται από το δικαίωμα διεκδίκησης και αναγνωρίζει ως ιδιοκτήτη αυτών της Ι.Μ.Μ.Β.

-
- Πώς έγινε η εν λόγω παραχώρηση, χωρίς να ρωτηθεί το Υπουργείο Πολιτισμού ... δεδομένου ότι εκεί βρίσκονται **δύο αρχαιολογικοί χώροι**.
- Αν γνώριζε ο Υπουργός Πολιτισμού τις παραχωρήσεις και **τι έκανε** για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων. Σε καταφατική περίπτωση, ζητείται η κατάθεση της σχετικής αλληλογραφίας, αν δεν τις γνώριζε τι προτίθεται να κάνει στο εξής.
- Τέλος, σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί ο Υπουργός Οικονομικών για την αλλαγή των ρυθμίσεων που έγιναν εις βάρος του κοινωνικού και εθνικού συμφέροντος, ώστε να πάψει να επικρατεί σύγχυση γύρω από το όλο θέμα.

Η ενημέρωση που έχει από το τότε Υφυπουργό Απ. Φωτιάδη είναι πέρα από την παράθεση των γνωμοδοτήσεων και των αποφάσεων, ότι η υπόθεση έχει επανεισαχθεί στο Γνωμοδοτικό για επανεξέταση, στην ουσία δηλαδή δεν απαντά για τη σκοπιμότητα της παραχώρησης.

Το Υπουργείο Πολιτισμού απαντά ότι δεν είχε προηγηθεί αλληλογραφία των σχετικών Υπουργείων επ' αυτού, ότι οι αποφάσεις δεν τους κοινοποιήθηκαν από την εκδούσα αρχή, ότι στη δίκη κατέθεσε ως μάρτυς αρχαιολόγος της αρμόδιας Εφορίας και τέλος ότι έχει δοθεί εντολή να οριοθετηθούν οι συγκεκριμένοι αρχαιολογικοί χώροι.

Ακολουθούν ερωτήσεις σχεδόν όλων των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και Βουλευτών άλλων κομμάτων.

Λίγο πριν τις εκλογές, το Γενάρη του 2004, στέλνεται από την Κτηματική Υπηρεσία Ν. Ροδόπης ενόψει της νέας γνωμοδότησης ο φάκελος της λίμνης Βιστωνίδας με την από 27/05/2002 τεχνική έκθεση του Αν. Σαμουρκασίδη, υπαλλήλου της, και το από 24/04/02 πόρισμα του υπαλλήλου της Ι. Ρεφειάδη και επισυναπτόμενο το από 12/12/01 σχεδιάγραμμα του αγρονόμου τοπ. μηχανικού Δ. Βασιλειάδη.

Κεφάλαιο Πέμπτο

Μάρτιος 2004 έως σήμερα

Κυβερνήσεις Ν.Δ. – Πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής

Η νέα κυβέρνηση (**9/03/2004**) κληρονομεί από την προηγούμενη δύο «καυτές» εκκρεμότητες. Αυτή της γνωμοδότησης επί της «αναπομπής» Φωτιάδη και της εκκρεμοδικίας επί της αγωγής της Ι.Μ.Μ.Β.

Κρίσιμο γεγονός την περίοδο αυτή είναι η υπουργοποίηση του Βουλευτή Ξάνθης, κ. Κοντού, στο Υπουργείο Α.Α.&Τ. και μάλιστα ως αρμοδίου επί της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης, υπηρεσίας που θα διαδραματίσει κομβικό ρόλο στις μετέπειτα διαδικασίες απαγκίστρωσης της Ι.Μ.Μ.Β. από τη Βιστωνίδα και στις ανταλλαγές.

Στις 20/5/2004 εκδίδεται η υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, που συνεδρίασε με την ίδια σύνθεση των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων, η οποία κρίνει ότι οι ισχυρισμοί του Ξυνίδη δεν αποτελούν νεώτερα πραγματικά στοιχεία, αλλά διαφορετική πλην, όμως, εσφαλμένη νομική εκτίμηση και γνωμοδοτεί «ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης» των προαναφερθέντων γνωμοδοτήσεων.

Τη γνωμοδότηση αυτή αποδέχεται στο σύνολό της στις 7/06/2004 ο υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών Πέτρος Δούκας.

Θα πρέπει να σημειωθεί προς αξιολόγηση ότι δύο μέρες μετά την υπογραφή της σχετικής απόφασης του Δούκα, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Πρωθυπουργού κ. Κ. Καραμανλή στο Άγιο Όρος, συνοδευόμενου από τον κ. Ρουσόπουλο, τον κ. Αγγέλου και άλλους Υπουργούς της Κυβέρνησής του. Η επίσκεψη αυτή καλύφθηκε πλήρως δημοσιογραφικά από τα Μ.Μ.Ε. Εντύπωση είχε κάνει τότε και ίσως τώρα ακόμα περισσότερο ότι κατά παράβαση του πρωτοκόλλου, που ορίζει ότι ο Πρωθυπουργός φιλοξενείται από τη Μονή Μεγίστης

Λαύρας κατά τις επισκέψεις του στο Άγιο Όρος, στη συγκεκριμένη επίσκεψη ο κ. Πρωθυπουργός και η συνοδεία του φιλοξενήθηκαν από την Ι.Μ.Μ.Β.

Μετά και αυτήν την ευνοϊκή γνωμοδότηση και απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, η **Μονή ζητά** με την από 2/6/04 επιστολή της την από κοινού με το Δημόσιο **κατάθεση δηλώσεως για μη έκδοση αποφάσεως**. Έντονη εντύπωση προκάλεσε η πρωτοφανής για τα δεδομένα της ελληνικής διοίκησης **ταχύτητα διεκπεραίωσης της διαδικασίας**. Στις **1/06/04 (!)** παραλήφθηκε η αίτηση της Μονής. Στις **17/6/2004** συνεδρίασε το Ν.Σ.Κ., στις **22/06/2004** εγκρίθηκε το πρακτικό από τον αρμόδιο Υφυπουργό κ. Δούκα, απεστάλη με ταχυμεταφορά (κούριερ) στην Κομοτηνή και στις **25/06/04** προσκομίστηκε στο Πρωτοδικείο Κομοτηνής, όπου και κατατέθηκε το σχετικό πρακτικό δήλωσης.

Όπως αποδείχτηκε από την κατάθεση της **Προέδρου** του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, κ. Ψάλτη, οι μοναχοί Εφραίμ και Αρσένιος, **είχαν πληροφορηθεί από την ίδια, τη δυσμενή για τη Μονή έκβαση της διάσκεψης**. Όπως δε κατέθεσαν, όλοι σχεδόν οι εκπρόσωποι των φορέων της Ξάνθης, διάχυτες ήταν οι φήμες ήδη από τα μέσα Απριλίου 2004 για τη δυσμενή για τη Μονή έκβαση της δίκης.

Στις 14/07/2004 οι εκπρόσωποι των Δικηγορικών Συλλόγων Θράκης με υπόμνημά τους προς τον υφυπουργό Οικονομίας κ. Δούκα, τον ενημερώνουν ότι οι αποφάσεις Δρυ και Φωτιάδη «στηρίχθηκαν σε ελλιπείς εκθέσεις των κατά τόπων υπηρεσιών Δημοσίων Κτημάτων με πλήρη αποδοχή των ισχυρισμών της Μονής, χωρίς να ληφθούν υπόψη ούτε τα στοιχεία που υπήρχαν κατά τόπους, ιδιαίτερα στις οικείες Μητροπόλεις, ούτε και το κυριότερο στις γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, που έκριναν πάντοτε παράνομες τις προβαλλόμενες διεκδικήσεις». Τονίζουν ότι οι φήμες έλεγαν ότι η έκβαση της δίκης θα ήταν **υπέρ του Δημοσίου** και προειδοποιούν ότι ανάλογη δική του απόφαση θα είχε τεράστιες πολιτικές και ποινικές επιπτώσεις.

Αναφέρονται, ιδιαίτερα, στις ποινικές επιπτώσεις, ότι εμφανίζεται το γνωμοδοτικό συμβούλιο αλλά και ο ίδιος ο αρμόδιος Υπουργός **να μη λαμβάνει υπόψη του την άποψη του ΝΣΚ**, να αδιαφορεί ότι το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών στη δίκη αρνήθηκε και αντέκρουσε τις απαιτήσεις της Μονής, να μη

λαμβάνει υπόψη του τους τοπικούς φορείς και τα στοιχεία που αυτοί διαθέτουν, να καταργεί εκκρεμή δίκη παρόλο που υπάρχει άρνηση του Δημοσίου να συναινέσει στις απαιτήσεις της Μονής, **να ζημιώνει το Ελληνικό Δημόσιο και γιατί αφαιρεί από αυτό δεκάδες χιλιάδες στρέμματα, που του ανήκουν κατά κυριότητα και γιατί θα καταβάλλει αποζημιώσεις δισεκατομμυρίων και εν τέλει να το ζημιώνει συνειδητά.** Το έγγραφο κοινοποιήθηκε και στον Πρωθυπουργό, τον Υπουργό κ. Παυλόπουλο, τους Βουλευτές των τριών νομών, τους Νομάρχες και τις ΤΕΔΚ.

Πραγματοποιείται συνάντηση των φορέων με τον Πρόεδρο του ΝΣΚ, **παρίσταται και ο κ. Διονυσόπουλος**, πρόεδρος του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, ο οποίος, σύμφωνα και με την κατάθεσή του, δεν ενημέρωσε τους φορείς για την πορεία της δίκης, γιατί δε θεώρησε ότι ήταν στη δικαιοδοσία του, απαντώντας μόνο σε ερωτήσεις για τις γνωμοδοτήσεις.

Βαρύνουσας σημασίας είναι **η συνάντηση (6/09/04)** παραγόντων της Ξάνθης **με τον κ. Ρουσόπουλο**. Αποκλείονται από αυτήν τεχνηέντως οι προσκείμενοι στην αντιπολίτευση κ. Ξυνίδης και Τσολακίδης, ενώ ήταν παρόντες οι Βουλευτές Αλ. Κοντός και Φ. Τσαλίδης. Το περιεχόμενο της συνάντησης κρατείται μυστικό. Οι κ.κ. Ξυνίδης και Τσολακίδης καταθέτουν ότι ο κ. Ρουσόπουλος φέρεται να είπε στους φορείς ότι **το θέμα της ιδιοκτησίας είχε κλείσει υπέρ των συμφερόντων της Μονής**, αλλά εξαιτίας των αντιδράσεων στην Ξάνθη η Μονή θα έπαιρνε αλλού ακίνητα. Ο κ. Ρουσόπουλος ισχυρίζεται ότι τη συνάντηση ζήτησε ο κ. Κοντός, ότι ο ίδιος δήλωσε αναρμόδιος και ότι παρέπεμψε στους αρμόδιους Υπουργούς διατυπώνοντας τη λύπη του γιατί υπάρχει αντιδικία μεταξύ Μονής και κατοίκων, τα ίδια δε είπε και στον **κ. Εφραίμ, που του τηλεφώνησε μετά. Σύμφωνα με τους φορείς είδαν το κ. Ρουσόπουλο (παρότι αναρμόδιο) με σκοπό να τα μεταφέρει στον Πρωθυπουργό.**

Εξάλλου από την κατάθεση του κ. Τσιτουρίδη προκύπτει το άκρως περίεργο γεγονός ότι ως τις 21/9/04 οπότε και αποπέμφθηκε, αν και καθ' όλα αρμόδιος Υπουργός για τη Βιστωνίδα και τις ανταλλαγές **δεν ενημερώθηκε ούτε από τον Υφυπουργό του κ. Κοντό, ούτε από τον κ. Ρουσόπουλο** για τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος και η μόνη ενημέρωσή του ήταν η «αγωνία» του αρμοδίου Υφυπουργού του κ. Κοντού για τους αγρότες και τους ψαράδες της

εκλογικής του περιφέρειας και τίποτα για «στημένα» γνωμοδοτικά και τις σχετικές αποφάσεις των υφυπουργών Οικονομίας.

Αρχές Οκτωβρίου, ο κ. Ρουσόπουλος, παρότι αναρμόδιος Υπουργός, **επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον κ. Μπασιάκο** και του είπε ότι έχουν έρθει οι φορείς και φωνάζουν και **ακόμη «με πήρε τηλέφωνο ο Ηγούμενος** της Ι.Μ.Μ.Β. και μου είπε ότι έχουν προβλήματα αντιδικίας εκεί και μπορεί κάποια στιγμή να ζητήσουν να έρθουν να τον δουν». Αναρωτιέται κανείς γιατί ο κ. Ρουσόπουλος καθυστέρησε και δεν επικοινωνήσε με τον κ. Τσιτουρίδη.

Το Νοέμβριο του 2004 η Μονή σε επιστολή προς τον Πρόεδρο της ΚΕΔ αναφερόμενη στις ανωτέρω αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις, ζητά να ανταλλάξει τις παραλίμνιες εκτάσεις πλην των νησίδων με ισάξια ακίνητα του Ελληνικού Δημοσίου. Στις 3/11/2004, η κ.Μαντέλη, διευθύντρια Πολιτικής Γης του Υπ. Α.Α.&Τ., στέλνει έγγραφο προς διάφορες Νομαρχίες και ζητά να ενημερωθεί για τις κοινόχρηστες, διαθέσιμες εκτάσεις, που διαχειρίζονται εκείνες, εντοπίζοντας εκείνες που έχουν οικοπεδική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες (!).

Στις 1/12/2004, ο Υπουργός Α.Α.&Τ., Ευάγγελος Μπασιάκος ερωτά το Νομικό Συμβούλιο του Κράτος του Υπουργείου του, αν κωλύεται η έκδοση απόφασης για ανταλλαγή των παραλιμνίων εκτάσεων, αναφέροντας και την 111/2000 γνωμοδότηση.

Το Δ΄ Τμήμα του Ν.Σ.Κ. με την υπ' αριθμόν 15/9-12-2004 γνωμοδότησή του, ξεκινά με την παραδοχή ότι έχει αναγνωριστεί η κυριότητα της Μονής επί της λίμνης, των νησίδων και των παραλίμνιων εκτάσεων. Δέχεται ότι δεν έρχεται σε αντίθεση με την υπ' αριθμόν 111/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας, που παρεμπιπτόντως κρίνει για το κοινόχρηστο χαρακτήρα της λίμνης, προκειμένου να προσδιοριστεί ο τρόπος παραχώρησης της εκμετάλλευσης, προχωρώντας με αυτόν τον τρόπο σε αυθαίρετη ερμηνεία της απόφασης της Ολομέλειας. Και τελικά, γνωμοδοτεί ότι ο Υπουργός Α.Α. & Τ. δύναται νομίμως να αναθέσει στην ΚΕΔ την ανταλλαγή εκείνων εκ των παραλιμνίων εκτάσεων, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου, με άλλες εκτός των νομών Ξάνθης

και Ροδόπης, δεδομένης της αρμοδιότητάς για ανταλλαγή της λίμνης Βιστωνίδας στο Υπουργείο Οικονομικών.

Εδώ, πρέπει να επισημανθούν τα ερωτήματα προς το Δ' Τμήμα του ΝΣΚ. Δεν ερωτάται το αυτονόητο, δηλαδή, **αν μπορεί να πραγματοποιηθεί η ίδια η ανταλλαγή**. Η αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου της λίμνης (Ραμσάρ, κοινόχρηστη, εκτός συναλλαγής, απαράγραπτα δημοσίου δικαίου δικαιώματα), αλλά και παραλιμνίων εκτάσεων (Ζώνες Προστασίας, αυστηροί περιορισμοί αξιοποίησης κλπ) **θα οδηγούσε αναπόφευκτα (;) στο ασύμφορο της ανταλλαγής**.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πέντε από τους δικαστές του Δ' Τμήματος συμμετείχαν στη σύνθεση της Ολομέλειας που εξέδωσε την ανωτέρω απόφαση και ότι και οι δύο αποφάσεις ήταν ομόφωνες (!!!).

Μετά ταύτα, **πράγματι ο Υπουργός Α.Α.&Τ., Ευάγγελος Μπασιάκος, με την υπ' αριθμόν 3822/25-01-2005 απόφασή του (η οποία ποτέ δε δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί απόφαση – «φάντασμα»)** προχώρησε στη σχετική ανάθεση στην ΚΕΔ, ανεξάρτητα από την διαδικασία ανταλλαγής από το Υπουργείο Οικονομικών και εκτός αν αποφασίσει το Δ.Σ. της ΚΕΔ την ανταλλαγή με άλλων φορέων. Χαρακτηριστικό της μυστικοπάθειας του Υπουργείου Α.Α.&Τ. είναι ότι η υπουργική απόφαση ουδέποτε μέχρι και σήμερα δόθηκε στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, για την προσκόμισή της δε στα Διοικητικά Δικαστήρια εκδόθηκαν σχετικές προδικαστικές αποφάσεις!!

Ήδη, η Μονή, αμέσως μετά τη γνωμοδότηση του Δ' Τμήματος και **παραμονές Χριστουγέννων**, αναθέτει στο ΣΟΕ να εκτιμήσει την αξία εδαφικών εκτάσεων, κτιριακών εγκαταστάσεων και της Λίμνης Βιστωνίδας και Νταλιάνη. Η έκθεση συντάσσεται στις 22/03/2005. Η επίσπευση **εκ μέρους της Μονής** της εκτίμησης της συνολικής έκτασης της Βιστωνίδας δεν είναι τυχαία. Παρέδωσε στους εκτιμητές όσα και ότι έγγραφα έκρινε ωφέλιμα για αυτήν προκειμένου να υπερεκτιμηθεί η έκταση. Δεν έλαβαν υπόψη τους την Ειδική Περιβαλλοντολογική

Μελέτη, που είχε ήδη παραληφθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ, την προηγούμενη ΚΥΑ (1996) Προστασίας του Υδροβιότοπου, καθώς επίσης και το γεγονός ότι χιλιάδες στρέμματα είχαν οριστικά διανεμηθεί και είχαν οριστικά απολεσθεί για τη Μονή. Τα στοιχεία αυτά θα είχαν παρασχεθεί (;) στους εκτιμητές, αν η εκτίμηση γινόταν με πρωτοβουλία του Δημοσίου.

Η Μονή πλέον με την από **22-3/4 Απριλίου 2005 επιστολή της** προς την ΚΕΔ επανέρχεται στο θέμα της ανταλλαγής με συγκεκριμένη πρόταση επί των προτεινόμενων ανταλλαγών παραλίμνιων εκτάσεων και ζητά να περιληφθούν στα ήδη προσφερόμενα 25.000 στρέμματα και τα 2.047 στρέμματα του Δήμου Αβδήρων, που ήδη ανήκουν στην κυριότητα της Μονής δυνάμει της υπ' αριθμόν 3/2001 απόφασης του Πρωτοδικείου Ξάνθης με την οποία επικυρώθηκε πρακτικό συμβιβασμού μεταξύ της Μονής και του Δήμου, καθώς και η νησίδα Άντα – Μπουρού και ζητάει να εξαιρεθούν τα δύο νησίδια εκατέρωθεν της γέφυρας που οδηγεί στο ναό του Αγίου Νικολάου, το νησίδιο παραπλεύρως του ναού της Παναγίας της Παντάνασσας και ο χώρος σταθμεύσεως έξω από το ναό του Αγίου Νικολάου.

Στις 13 Απριλίου 2005, ο πρόεδρος Δ.Σ. της ΚΕΔ, Γεώργιος Ξηραδάκης, συγκροτεί τριμελή επιτροπή, αποτελούμενη από τους Παυλίδη Ιγνάτιο, Ισμήνη Καρυωτάκη και Σταύρο Ζερβουδάκη, με σκοπό την αξιολόγηση και την προώθηση όλων των θεμάτων που αφορούν στην εν λόγω ανταλλαγή και τη σύνταξη σχετικού πορίσματος.

Ήδη έχουν αρχίσει και επιταχύνονται απρόσμενα οι διαδικασίες, παρακάμπτοντας τη συνήθη ραστώνη, που διέπει την ελληνική γραφειοκρατία.

Στη συνεδρίαση της 21/07/2005, το Δ.Σ. της ΚΕΔ αναφέρεται στην 3822/25-01-2005 Υ.Α. (Μπασιάκος) και αποφασίζει ομόφωνα την καταρχήν προώθηση της διαδικασίας ανταλλαγής με τα επιλεγέντα ακίνητα καθώς και με άλλα που θα απαιτηθούν για να ισοσκελιστεί η αξία, με την εντολή να διερευνηθούν αναλυτικά όλες οι πλευρές (διοικητικές, τεχνικές, οικονομικές και νομικές).

Τον Αύγουστο του 2005 το Υπουργείο Α.Α.&Τ. γνωστοποιεί στην ΚΕΔ τα ακίνητα που μπορούν να ανταλλαχθούν και φαίνεται να έχει γίνει ήδη μία πρώτη επιλογή από αυτά από τους μοναχούς, όπως έχει καταθέσει η κ. Μαντέλη, στην οποία έφερναν **πίνακα με κυκλωμένα τα επιλεγόμενα ακίνητα** και το Σεπτέμβριο η ΚΕΔ διαβιβάζει το πίνακα αυτό στο ΣΟΕ για να εκτιμηθούν τα ακίνητα αυτά, εκτίμηση, η οποία ολοκληρώνεται πάραυτα μέσα στο μήνα.

Στο σημείο αυτό, αξίζει να επισημανθεί ότι η κ. Στ. Μαντέλη κατά την κατάθεσή της προσπάθησε εναγωνίως να πείσει την Επιτροπή ότι η Διεύθυνσή της και η ίδια **δεν προέβη** σε καμία επιλογή των ακινήτων, αλλά αυτήν την πραγματοποίησε η ΚΕΔ. Είναι προφανής ο λόγος: Δεν ήθελε να φανεί η συνεννόηση με τη Μονή. Όμως, από όλα τα στοιχεία αποδεικνύεται συνεχής συνεννόηση με σκοπό να επιλεγούν ακίνητα «φιλέτα». Χαρακτηριστικό της προεπιλογής είναι ότι οι καταστάσεις που απέστειλε η Ν.Α. Θεσσαλονίκης περιλαμβάνουν πολύ περισσότερα, από όσα τελικά επελέγησαν. Αποκλείστηκαν ακίνητα αγροτικά, μικρής αξίας κ.λ.π.

Αμέσως μετά, η ΚΕΔ ενημερώνει το Υπουργείο Α.Α.&Τ. ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία και διατυπώνει το ερώτημα αν απαιτείται νέα υπουργική απόφαση για την υπογραφή των συμβολαίων. Άμεσα απαντά η κα Μαντέλη, προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου, αυτοβούλως, ότι δεν απαιτείται νέα υπουργική απόφαση, γιατί η εντολή δόθηκε για οποιοδήποτε ακίνητο.

Στις 22/10/2005, η Μονή απευθυνόμενη προς τον Πρόεδρο της ΚΕΔ **σε συνέχεια προφορικών συνεννοήσεων** στέλνει τα τοπογραφικά που συνέταξε ο μηχανικός της και **παραπονείται** ότι η εκτίμηση του ΣΟΕ για τα υπό ανταλλαγή ακίνητα του Δημοσίου (Ν. Ραιδεστός, Πανόραμα, Ωραιόκαστρο και Καρδία) **είναι πολύ υψηλή!!**

Στις 18/11/2005 το Δ.Σ. της ΚΕΔ εγκρίνει την ανταλλαγή βάσει της εκτίμησης του ΣΟΕ των παραλιμνίων εκτάσεων με τα επιλεγέντα ακίνητα του Υπ. Α.Α.&Τ. ν. Θεσσαλονίκης (Ν. Ραιδεστός, Καρδία, Πανόραμα και Ωραιόκαστρο). - Εκτίμηση σύμφωνα με το ΣΟΕ 17.420.000 ευρώ, εκτίμηση ΚΕΔ 18.210.200 ευρώ και τελικά 16.200.000 ευρώ. Εκτίμηση για τις παραλίμνιες, ΣΟΕ

15.689.107,54 ευρώ, ΚΕΔ 16.471.034,60 ευρώ, Δάνος και Συνεργάτες 17.237.996 ευρώ. (?)

Με έγγραφο της ίδιας μέρας, ο Ζερβουδάκης, δικηγόρος της ΚΕΔ, ζητά όλα τα νομιμοποιητικά έγγραφα για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ακινήτων του Υπ. Α.Α.&Τ. προς ανταλλαγή, τα οποία συνεχίζει να τα αναζητά επί μακρόν μέχρι την υπογραφή του συμβολαίου τον Απρίλιο, χωρίς ποτέ να έρθουν στα χέρια του για το νόμιμο έλεγχο πριν την υπογραφή του συμβολαίου.

Στις 21 Δεκεμβρίου 2005 υπογράφονται τα δύο πρώτα συμβόλαια με αριθμούς 2195 και 2196 της Συμβολαιογράφου Αθηνών Αικατερίνης Πελέκη, με τα οποία ανταλλάσσονται οι παραλίμνιες εκτάσεις 25.000 στρεμμάτων στους νομούς Ροδόπης και Ξάνθης, αντίστοιχα, με ακίνητα του νομού Θεσσαλονίκης.

Πρέπει, στο σημείο αυτό, να γίνει ειδική αναφορά στην εν γένει συμπεριφορά του Νομάρχη Θεσσαλονίκης, **κ. Ψωμιάδη**, και αυτό λόγω των στενών πολιτικών και προσωπικών σχέσεων με το Μέγαρο Μαξίμου και ειδικά τον κ. Καραμανλή. Στις **16/12/2005**, είχε στείλει στον Πρωθυπουργό, το μισό Υπουργικό Συμβούλιο και τις αρμόδιες υπηρεσίες (μεταξύ αυτών και τη Διευθύντρια Πολιτικής Γης, κ. Μαντέλη) αυστηρότατο έγγραφο, ενδεικτικό των προθέσεών του, στην περίπτωση απώλειας για το νομό του, των πολύτιμων κληροτεμαχίων – «φιλέτων». «Η μεθόδευση αυτή πίσω από τις πλάτες του αιρετού Νομάρχη ... είναι τουλάχιστον αντιδεοντολογική και αυταρχική ... σε άκρα αντίθεση με το κοινό αίσθημα, αλλά και την εφαρμοζόμενη πολιτική διαχείριση και αξιοποίηση των οικοπέδων ... (σ.σ. σχολική στέγη, ακτήμονες και άστεγοι του Νομού)».

Έκτοτε ο Νομάρχης και μέχρι τα μέσα περίπου του 2007, **ΣΙΩΠΑ** ύποπτα αλλά και ενδεικτικά δεδομένου ότι όπως αποδείχτηκε και από έγγραφα **γνώριζε τα πάντα.**

Αντί άλλης απάντησης από τα πολιτικά πρόσωπα, που υποτίθεται ότι είχαν λάβει την επιστολή του Νομάρχη, στις 23/01/2006, η κα Μαντέλη γνωστοποιεί στη Ν. Α. Θεσσαλονίκης, Διεύθυνση Πολιτικής Γης με κοινοποίηση μεταξύ άλλων και στο Νομάρχη Θεσσαλονίκης τη διάθεση των ακινήτων του Υπ. Α.Α.&Τ στην ΚΕΔ

και ζητά την αποφυγή έκδοσης οποιασδήποτε πράξεως επέμβασης στα τεμάχια αυτά, χωρίς να αναφέρει ότι τα συγκεκριμένα συμβόλαια έχουν ήδη υπογραφεί, αλλά δεν έχουν ακόμα μεταγραφεί.

Ήδη, από τα τέλη Φεβρουαρίου του 2006, η Μονή μετά από δικό της έλεγχο στα ακίνητα που παρέλαβε με τα ανωτέρω συμβόλαια, διαπιστώνει ότι αρκετά από αυτά δεν είναι ελεύθερα και ζητά τη «διόρθωση του προβλήματος».

Ενώ, **στις 8/03/06**, το γραφείο Τύπου του Υπ.Α.Α.&Τ. εκδίδει δελτίο τύπου, υπογραφόμενο από τον **Αλ. Κοντό**, στο οποίο αναφέρεται ότι ολοκληρώθηκε με επιτυχία η διαδικασία ανταλλαγής μεταξύ ΚΕΔ και Ι.Μ.Μ.Β. των παραλιμνίων εκτάσεων ... **«μετά από συντονισμένους κυβερνητικούς χειρισμούς»**. Έγγραφο, που κατέθεσε ο κ. Μπασιάκος στην Εξεταστική.

Στις **9/3/2006**, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΚΕΔ στέλνει προσωπικό έγγραφο προς τον Υπουργό Υπ. Α.Α.&Τ., κ. Μπασιάκο, μετά την 3822/2005 απόφαση του τελευταίου και τη 15/2004 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, ζητά τη συναίνεση του Υπουργού προκειμένου **«να προχωρήσουμε στη διαδικασία ανταλλαγής με τη διαδικασία αποζημιώσεως»**.

Μετά από σχετική αλληλογραφία **ενός μηνός**, βρίσκονται άλλα διαθέσιμα ακίνητα και, παρά το γεγονός ότι και πάλι δεν επισυνάπτονται τα σχετικά προς νομικό έλεγχο έγγραφα και ότι ο Ζερβουδάκης και πάλι διαμαρτύρεται, **υπογράφεται στις 12 Απριλίου 2006 το 2335 συμβόλαιο της ιδίας ως άνω Συμβολαιογράφου, με το οποίο ανταλλάσσονται τα «προβληματικά» ακίνητα με νέα**, κατόπιν της από 30-3-2006 απόφασης του Δ.Σ. της ΚΕΔ.

Να επισημάνουμε ότι, από την αλληλογραφία του Νομικού συμβούλου της ΚΕΔ, κ. Ζερβουδάκη, αλλά και από την κατάθεσή του, διαφαίνεται έντονη πίεση να υπογραφούν το ταχύτερο τα συμβόλαια χωρίς κανένα προηγούμενο έλεγχο και

χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι νομικές θέσεις και απόψεις του. Η όλη διαδικασία κινήθηκε με τη διαδικασία του «κατεπείγοντος» και του «εμπιστευτικού», χωρίς οι χαρακτηρισμοί αυτοί να δικαιολογούνται από πουθενά. Σύμφωνα με την κατάθεσή του και σχετικό έγγραφό του, όλη η ΚΕΔ **υποκλινόταν και χειροφιλούσε του Άγιους Πατέρες και εκτελούσε εντολές** όπως ακριβώς εντολές εκτελούσε και αυτός. Εκτός των άλλων, αξιοσημείωτη είναι η παρουσία του μοναχού Αρσενίου σε όλες σχεδόν τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. της ΚΕΔ.

Εν τω μεταξύ, και πριν μπουν οι υπογραφές στο ως άνω συμβόλαιο, η ΚΕΔ είναι έτοιμη να περάσει στο επόμενο βήμα, δηλαδή την ανταλλαγή της λίμνης, αφού έχει αρχίσει σχετική αλληλογραφία, αρχής γενομένης από το **υπ' αριθμόν πρωτ. 6061/22-03-06 έγγραφο του Γ.Γ. Υπ. Α.Α.&Τ Κώστα Σκιαδά**, με το οποίο αυτός παρέχει τη σύμφωνη γνώμη για τη μεταβίβαση της λίμνης. Κοινοποιείται στους Μπασιάκο, Κοντό και Μαντέλη.

Ενώ, **ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΚΕΔ, κ. Ξηραδάκης, στις 23/03/2006, ενημερώνει με προσωπικό έγγραφο τον υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών Πέτρο Δούκα** για την πρόοδο των ανταλλαγών και ζητά να ορίσει αυτός συνεργάτη του ώστε σε συνεργασία με την ΚΕΔ να «προσδιοριστεί η διαδικασία της νέας ανταλλαγής με αντικείμενο τη λίμνη αυτή τη φορά και τις υπολειπόμενες παραλίμνιες εκτάσεις».

Στις 13/04/2006 – μία μέρα μετά την υπογραφή του συμβολαίου που ολοκληρώνει την πρώτη φάση ανταλλαγών – **ο Γ. Γ. του Υπ. Α.Α.&Τ. Κώστας Σκιαδάς** επανέρχεται με εισήγηση προς την ΚΕΔ υποστηρίζοντας ότι **λόγοι Δημοσίου συμφέροντος δικαιολογούν τη μεταβίβαση της λίμνης είτε με ανταλλαγή είτε με αγορά και κρίνεται συμφέρουσα για το Δημόσιο η προτεινόμενη λύση. Κοινοποίησε στον Μπασιάκο και στον Κοντό.**

Στις 17/5/2006, ο Πρόεδρος Δ.Σ. της ΚΕΔ, κ. Ξηραδάκης με προσωπικό έγγραφό του προς τον Υπουργό κ. **Μπασιάκο**, ζητά προκειμένου να προβούν στην ανταλλαγή της λίμνης, να τους διαθέσει τα διαθέσιμα ακίνητα αρμοδιότητας του Υπουργείου Α.Α.&Τ.

Σε έγγραφο του, ο Διευθυντή του Γραφείου Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, Γ. Τσούτσος, επικαλείται την υπ' αριθμόν 15372/5-6-2006 απόφαση του Υπ. Α.Α.&Τ., με την οποία «ανατέθηκε στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής... ή **αντί της ανταλλαγής να καταβληθεί στην Ιερά Μονή το ποσό που θα προκύψει από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...».**

Η συγκεκριμένη ΚΥΑ είναι και αυτή «φάντασμα», γιατί ενώ είχε υπογραφεί από τον Υπουργό Α.Α.&Τ., κ. Μπασιάκο, **ουδέποτε** υπογράφηκε από το συναρμόδιο Υφυπουργό κ. Δούκα. Ο λόγος μη υπογραφής και έκδοσής της ήταν το γεγονός πρόβλεψης εναλλακτικής (της απευθείας ανταλλαγής) μεθόδου: αυτής της εξαγοράς της έκτασης με το ποσό που «θα προκύψει από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...».

Η εναλλακτική αυτή μέθοδος χαρακτηρίστηκε από μάρτυρες – στελέχη της ΚΕΔ ως η πλέον προσοδοφόρα και διαφανής για το Δημόσιο. Υπήρχε δε στις επιλογές της ΚΕΔ και του Υπ. Α.Α.&Τ. μέχρι και την έκδοση της ΚΥΑ 16651/06, στην οποία δε συμπεριλήφθηκε η προαναφερόμενη εναλλακτική μέθοδος.

Ο αποκλεισμός της πιο πάνω μεθόδου ζημίωσε το Δημόσιο, όπως προκύπτει σαφέστατα από την απλή αντιπαράθεση του ποσού της εκτίμησης της Βιστωνίδας και των παραλιμνίων (62.549.108 ευρώ) και του τελικού οφέλους της Μονής (76.277.924 ευρώ), από τις εκποιήσεις των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν. Ότι δηλαδή δεν έπραξε το Δημόσιο με την πιο πάνω εναλλακτική, το έπραξε η Μονή με την άμεση εκποίηση των ακινήτων που έλαβε με την ανταλλαγή.

Όπως προκύπτει από τα έγγραφα (συμβόλαια, εκτιμήσεις), αλλά και από την κατάθεση του αρχιλογιστή της Μονής, μοναχού Ευδόκιμου, η Μονή εισέπραξε:

α) από την **πρώτη δημοπρασία 2.572.620 ευρώ**, β) από τη **δεύτερη δημοπρασία** στην «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» **16.700.000 ευρώ** γ) από τη **δημοπρασία των Ολυμπιακών Ακινήτων 41.000.000 ευρώ** (θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και τα **9.000.000 ευρώ** που η αγοράστρια εταιρεία κάνει «δωρεά»

στη Μονή την ίδια μέρα καταβολής του συμβατικού τιμήματος και το οποίο σύμφωνα με πεποίθηση όλων των μελών της Επιτροπής «πανωπροίκι» - εξωσυμβατικό τίμημα). **Συνολικά 60.272.620 ευρώ + 9.000.000 ευρώ «δωρεά» = 69.272.620 ευρώ.** Αν ληφθούν υπόψη και τα ακίνητα που δόθηκαν στη Μονή, αλλά δεν ανταλλάχθηκαν με το Ολυμπιακό Ακίνητο και δεν επέστρεψαν ποτέ στο Δημόσιο, αξίας 7.005.304 ευρώ και συνολικά **(69.272.620 + 7.005.304) 76.277.924.**

Η **εκτίμηση** για την αξία της λίμνης και των παραλιμνίων κατά την ανταλλαγή είναι **63.000.000 ευρώ**, ενώ τα ακίνητα που έδινε το Δημόσιο ήταν υποτιμημένα από τις εκτιμήσεις και επιπλέον, υπολογίστηκαν με βάση τις παλιές αντικειμενικές αξίες του 2001 (για τη λίμνη προνοείται να υπάρχει νέα εκτίμηση ΣΟΕ του 2006).

Παράλληλα με τη διαδικασία ανταλλαγής της λίμνης πλέον, η Μονή ξεκινά την εκποίηση (;) μέρους των μεταβιβασθέντων σε αυτήν ακινήτων από τα πρώτα συμβόλαια με την πρώτη δημοπρασία να λαμβάνει χώρα στις 5/7/06 στο γραφείο του Δικηγόρου της Μονής κ. Χατζηαλεξάνδρου με τη οποία εκποιήθηκαν κάποια από τα ακίνητα στη Ν. Ραιδεστό και στην Καρδία και τη δεύτερη δημοπρασία στις 27/7/06 για ακίνητα στη Ν. Ραιδεστό, Καρδία και Ν. Επιβάτες, έναντι τιμήματος 2.572.620 ευρώ.

Στις 26 Ιουλίου 2006 εκδίδεται η κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργών Ο.Ο. και Α.Α.&Τ με αριθμό 16651, με την οποία ανατίθεται εκ νέου στην ΚΕΔ η διαδικασία μόνο απευθείας ανταλλαγής της λίμνης και των παραλιμνίων με διαθέσιμα ακίνητα εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης.

Το Σεπτέμβριο, η Μονή στέλνει στην ΚΕΔ νέα έκθεση του ΣΟΕ, την οποία είχε ζητήσει από τον Ιούνιο η Μονή, για τη λίμνη Βιστωνίδα. Οι ορκωτοί λογιστές, στην από 22/03/2005 εκτίμησή τους, είχαν εκτιμήσει τη Βιστωνίδα 37.000.000 ευρώ και τη λίμνη Λάγος 2.700.000 ευρώ, ενώ στην από 22/08/2006 Έκθεση ΣΟΕ, η λίμνη Βιστωνίδα και Λάγος αποτιμάται 46.860.000 ευρώ. Παρατηρείται δηλαδή αύξηση 17% περίπου σε αντίθεση με την εκτίμηση των υπό ανταλλαγή ακινήτων

που δεν επανεξετάστηκαν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ΚΕΔ θεωρεί ότι οι εκτιμήσεις του ΣΟΕ είναι δεσμευτικές, ενώ το ΝΣΚ έχει γνωμοδοτήσει ότι δεν είναι.

Ταυτόχρονα, τον Οκτώβριο προβαίνει στην προκήρυξη δημοπράτησης ακινήτων του ν. Θεσσαλονίκης για τις 13/11/2006 πάλι στο γραφείο Χατζηαλεξάνδρου. Στη δημοπρασία, ως μοναδικός πλειοδότης εμφανίστηκε η εταιρεία «Θ. και Α. Δούρος Ο.Ε.», που πρόσφερε 10.000.000 ευρώ, πρόταση, την οποία η Γεροντία έκρινε ως ασύμφορη και κήρυξε τη δημοπρασία απρόσφορη. Στις 21/11/2006 η εταιρεία με την επωνυμία **«ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»** προσφέρει 16.700.000 ευρώ, προσφορά που δέχτηκε η Μονή, εξουσιοδοτεί δε τον Αλ. Χατζηαλεξάνδρου να υπογράψει τα συμβόλαια.

Η δημοπράτηση αυτή αποδείχτηκε ότι ήταν εικονική, αφού, σύμφωνα με τις ημερομηνίες, ενώ διεξήχθη στις 13/11/2006, η σύσταση της «ΑΝΘΕΜΙΑΣ» με συμβολαιογραφικό έγγραφο έγινε στις 15/11, η δε απόρριψη της προσφοράς έγινε από το ηγουμενοσυμβούλιο της Μονής στις 18/11, δηλαδή η σύσταση της εταιρείας έγινε πριν την απόρριψη της προσφοράς.

Στο σημείο αυτό επισημαίνουμε ότι θα πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω η «τριγωνική» σχέση της Μονής Βατοπεδίου, του Ομίλου Πάπιστα και του Υπουργείου Οικονομικών.

Στον Όμιλο Πάπιστα συμμετέχουν κατά 70% ο Αθ. Πάπιστας και κατά 30% η off shore εταιρεία Madeus, η οποία τυπικά ανήκει στον κ. Α. Κοιρανίδη, αχυράνθρωπο της Μονής.

Η «ΑΝΘΕΜΙΑΣ» (εταιρεία του Ομίλου Πάπιστα) αγοράζει από τη Μονή Βατοπεδίου 64 οικόπεδα στη Θεσσαλονίκη έναντι 16,7 εκατ. Ευρώ – σύνθεση του μετοχικού της κεφαλαίου: 70% ο Αθ. Πάπιστας και 30% η Rassadel. Και η Rassadel τυπικά ανήκει στον Κοιρανίδη και είναι συμφερόντων της Μονής Βατοπεδίου. Συμμετέχει δε στο Δ.Σ. αυτής ο. Χατζηαλεξάνδρου!!

Όπως αποδείχτηκε εκ των υστέρων, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μισθώνει μέσω της ΚΕΔ τρία ακίνητα του Ομίλου Πάπιστα για τις Υπηρεσίες Ειδικού Ελέγχου, τη ΔΟΥ Καλαμαριάς, τη ΔΟΥ Ν. Ιωνίας, δηλαδή 30% των μισθωμάτων μέσω της Madeus καταλήγει στη Μονή Βατοπεδίου.

Από την άλλη πλευρά, το Δημόσιο κινείται ταχύτατα για την επιλογή των ακινήτων που θα ανταλλάγουν με τη λίμνη. Ο Γ.Γ. του ΥΠ. Α.Α.&Τ., κ. Σκιαδάς, διαβιβάζει στην ΚΕΔ κατάλογο με τα προσφερόμενα ακίνητα, καθώς και τα τοπογραφικά τους. **Οι ενέργειες αυτές καταλήγουν στην απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔ στις 21/12/2006 να εγκρίνει την ανταλλαγή της λίμνης χάριν του δημοσίου συμφέροντος χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα της Αθωνιάδας και ταυτόχρονη δήλωση της Μονής ότι παραιτείται του δικαιώματος κυριότητας επί της λίμνης.**

Το θεσμικό πλαίσιο της λίμνης (Ραμσάρ, κοινόχρηστη, εκτός συναλλαγής, απaráγραπτα δημοσίου δικαίου δικαιώματα), αλλά και των παραλιμνίων εκτάσεων (Ζώνες Προστασίας, αυστηροί περιορισμοί αξιοποίησης κλπ) θα οδηγούσε αναπόφευκτα (;) στο ασύμφορο της ανταλλαγής. Κατά την άποψή μας η ανταλλαγή **ΜΟΝΟ** ζημιά προκάλεσε στο Δημόσιο και εξυπηρέτησε **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ** τη Μονή.

Την **επόμενη κιόλας μέρα**, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Προμηθειών – Προσωπικού των Νομικών Υπηρεσιών της ΚΕΔ στέλνει έγγραφο στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων, Υπηρεσία Εκπονήσεων, διαβεβαιώνει για το νόμιμο της διαδικασίας και ενημερώνει για τις περαιτέρω ενέργειες, μεταξύ άλλων, ζητά να δοθούν και οι χρήσεις για τα προς ανταλλαγή ακίνητα. Ταυτόχρονα, ενημερώνει ότι, ερμηνεύοντας αναλογικά τη διάταξη του αρ. 8 παρ. 1 του Ν. 973/79, η ΚΕΔ μπορεί να προχωρήσει με κατευθείαν διαπραγματεύσεις χωρίς δημοπρασία λόγω του ενδιαφέροντός της και μόνο για τις λίμνες.

Στις 2/01/2007, διαβιβάζεται από τον κ. Σκιαδά στην ΚΕΔ κατάσταση διαθέσιμων ακινήτων για να γίνει έλεγχος αν είναι πρόσφορα και κατάλληλα και ακολουθεί σχετική αλληλογραφία σχετικά με την επιλογή των ακινήτων.

Στις 9/01/2007, η ΚΕΔ Θεσσαλονίκης προς τα Κεντρικά ζητά κατάσταση των ακινήτων, που αντηλλάγησαν, - μετά από αίτηση ιδιώτη για εξαγορά, αφού αυτός τους δήλωσε ότι αυτά ανήκουν στην ΚΕΔ, ρώτησαν την Κ.Υ. Θεσσαλονίκης, η οποία απάντησε ότι τα ακίνητα δεν ανήκουν στο Υπουργείο Οικονομικών και δεν τα διαχειρίζεται η ΚΕΔ, εν συνεχεία ρώτησαν το Υπουργείο Γεωργίας που τους

βεβαίωσε ότι έχουν δοθεί στην ΚΕΔ. -**Στις 26/02/2007**, η ΚΕΔ απαντώντας στο ανώτερο από 9/01/07 έγγραφο της ΚΕΔ Θεσσαλονίκης, **τους επιπλήττει**, διότι έπρεπε να απευθυνθούν πρώτα σε αυτούς και σημειώνει «την ανάγκη για αποφυγή ανάλογων ενεργειών στο μέλλον ... που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν χειρισμούς της ΚΕΔ».

Στις 25/01/2007, ο Σκιαδός στέλνει στον Γκράτζιο πίνακα ακινήτων.

Στις 30/01/2007, στέλνει έγγραφο η ΚΕΔ προς το ΣΟΕ να εκτιμήσει ακίνητα στην Καλαμπάκα, Τρίκαλα και Βάρη ν. Αττικής.

Στις 13/02/2007, στέλνει έγγραφο η ΚΕΔ προς το ΣΟΕ και διαβιβάζει το 2522/03 συμβόλαιο της Συμβολαιογράφου Αθηνών Ελένης Μιχαλοπούλου – Αγραφιώτη, που αφορά τα Ολυμπιακά Ακίνητα στο Δήμο Αχαρνών προς εκτίμηση.

Στις 14/02/2007, ο κ. Σκιαδός προς κκ Παπαγεωργίου και Γκράτζιο στέλνει και νέο πίνακα ακινήτων αυτή τη φορά στην Αμμουλιανή, Κάτω Σούλι Γραμματικού, Διαβατά και Ν. Αγχίαλο ν. Θεσσαλονίκης.

Η αλληλογραφία μεταξύ ΚΕΔ, Υπουργείου Α.Α.&Τ. (διεύθυνση Πολιτικής Γης) και ΣΟΕ συνεχίζεται με έντονους ρυθμούς.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ, κ. Γκράτζιος, κρίνει σκόπιμο να αποστείλει προσωπικό έγγραφο προς τον Υπουργό κ. Μπασιάκο με το οποίο ζητά την έκδοση απόφασης που να ορίζει ότι η ΚΕΔ δικαιούται να μεταβιβάσει στη Μονή (28/03/2007).

Στις 13/4/2007, ο κ. Σκιαδός, με έγγραφό του προς τον Ξηραδάκη, αναφέρει ότι λόγοι δημοσίου συμφέροντος δικαιολογούν την εν λόγω μεταβίβαση **είτε με ανταλλαγή είτε με αγορά** (της λίμνης), και κρίνεται συμφέρουσα για το Δημόσιο η προτεινόμενη λύση.

Στις 26/04/2007, υπογράφονται τα υπ' αριθμόν **2800, 2801, 2802 και 2803** συμβόλαια της Συμβολαιογράφου Αθηνών Αικατερίνης Πελέκη, με τα οποία ανταλλάσσονται ποσοστά των συνολικών λιμναίων εκτάσεων με οικόπεδα του Δημοσίου. (22,04 /1000 +116,536 /1000 +2,998 /1000 + 93,989 /1000) με αντίστοιχα οικόπεδα του Δημοσίου στην Τρίγλια, Ουρανούπολη, Σωζόπολη, Καλλικράτεια, Νέα Πλαγιά Τρίγλιας – Ν. Επιβάτες, Αγχίαλος, Καρδία, Τρίλοφος – Γοργογύρι και Βλαχάβα Ν. Τρικάλων – Πλαγιάρι ν. Θεσσαλονίκης (τμήμα γηπέδου γκολφ, 25 μέτρα από τη θάλασσα).

Κάποια από τα ακίνητα που ανταλλάσσονται με το υπ' αριθμόν **2800/26-4-07** συμβόλαιο επιστρέφονται πίσω εν συνεχεία με το **3076/27-03-2008** συμβόλαιο στο Δημόσιο το οποίο δίνει πίσω **35,617 /1000** της Λίμνης.

Στις **27/04/2007** υπογράφεται το **2804** συμβόλαιο της ίδιας Συμβολαιογράφου με το οποίο ανταλλάσσεται ποσοστό **22,982 /1000** της Λίμνης με οικόπεδα στο Άνω Σχολάρι.

Στις **9/05/2007** υπογράφεται το υπ' αριθμόν **2813** συμβόλαιο της ίδιας Συμβολαιογράφου με το οποίο ανταλλάσσεται ποσοστό **29,876 /1000** της Λίμνης με αγρόκτημα περιοχής **Ματζάρηδες Ραιδεστού**.

Τον Απρίλιο και Μάιο εξελίσσεται μία αλληλογραφία, που προκαλεί με ερώτημά της η κ. Μαντέλη, υιοθετώντας τις απόψεις της Μονής, μεταξύ αυτής και του Γ. Γ. και του Νομικού Συμβούλου κ. Μπότσιου, η οποία (αλληλογραφία), **στις 18/5/2007** καταλήγει με γνωμοδότηση του κ. Μπότσιου ότι **ο χαρακτηρισμός «δάσος χθαμαλόν» σε καμία περίπτωση δε σημαίνει ότι έχει χαρακτηριστεί ως δάσος αλλά το πολύ ως δασική έκταση**. Την ίδια μέρα ενημερώνεται η Διεύθυνση Δασών Χαλκιδικής και η ΚΕΔ για τα ανωτέρω.

Με το **2814/9-05-2007** συμβόλαιο της ίδιας ως άνω Συμβολαιογράφου ανταλλάσσονται **7,682 /1000** της Λίμνης με τμήμα ακινήτου του αγροκτήματος **Αγίου Αθανασίου Πέλλας**. Το συμβόλαιο αυτό διορθώνεται ως προς τα όρια του ακινήτου με το υπ' αριθμόν **3189/17-07-08** συμβόλαιο της ίδιας ως άνω Συμβολαιογράφου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ερώτημα γεννάται αν μπορεί να διορθωθεί απλώς το αρχικό συμβόλαιο, αφού το διορθωτικό περιγράφει στην ουσία άλλο ακίνητο, που μάλιστα έχει πρόσωπο σε περιμετρική οδό, που δεν είχε το αρχικό. Υποβάλλεται δε στην αρμόδια ΔΟΥ αρνητική δήλωση, ενώ προφανώς η αξία του δεύτερου οικοπέδου είναι μεγαλύτερη.

Την ίδια ημερομηνία **9-05-2007**, υπογράφονται και τα με αριθμούς **2815, 2816 και 2817** συμβόλαια πάντα της ίδιας ως άνω Συμβολαιογράφου, με τα οποία ανταλλάσσονται **5,655/1000** με **2** συνεχιζόμενα παραλιακά αγροτεμάχια στον Ξηροπόταμο Ιερισσού, **14,810/1000** της Λίμνης με **8** αγροτεμάχια στη νήσο Αμμουλιανή και **59,752/1000** της Λίμνης με ακίνητο του αγροκτήματος **Κάριανης ν. Καβάλας** αντίστοιχα. Το δεύτερο από τα αναφερόμενα συμβόλαιο ακυρώθηκε με το **2896/2-08-2007** συμβόλαιο, γιατί από το 1961 τα ακίνητα είχαν μεταβιβασθεί στην κοινότητα.

Στις 22/05/2007 υπογράφονται τα με αριθμούς 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824 και 2825 συμβόλαια με τα οποία ανταλλάσσονται 226,272/1000 της λίμνης με αγροτεμάχιο στη Ν. Πέραμο Καβάλας, 211,054/1000 της λίμνης με τμήμα του αγροκτήματος Ν. Ηρακλείτσας ν. Καβάλας, 11,137/1000 της λίμνης με έκταση στο Λαύριο έναντι του Τεχνολογικού Πάρκου, 31,384/1000 της λίμνης με δασική έκταση Γραμματικού (Κάτω Σούλι Λοιμικού), 23,625/1000 της λίμνης με τμήμα του αγροκτήματος Προσφόριον Ουρανούπολης (δασική έκταση), 13,567/1000 της λίμνης με αγροτεμάχιο στην Αμμουλιανή, 106,647/1000 της λίμνης με τμήμα του αγροκτήματος Ακροποτάμου ν. Καβάλας.

Θα πρέπει να σημειώσουμε τα εξής:

α) το συμβόλαιο 2820 διορθώθηκε με την υπ' αριθμόν **2874/13-07-2007** πράξη διόρθωσης της ίδιας Συμβολαιογράφου ως προς το ΚΑΕΚ (!!!), που σημαίνει ότι μεταβιβάζεται τελείως άλλο ακίνητο, σύμφωνα δε με δημοσιεύματα της εφημερίδας «Ελευθεροτυπία» το αρχικό ακίνητο ήταν πάνω από την Εγνατία Οδό, ενώ η Μονή ήθελε κάτω από την Εγνατία, ήτοι παραλιακό. Ακόμα προσαρτάται έκθεση του ΣΟΕ, που αφορά άλλο ακίνητο.

β) το ακίνητο του Λαυρίου (2821 συμβόλαιο) είναι **«πιθανόν δασικό»**, όπως αναφέρεται στην από 14-2-2007 έκθεση του ΣΟΕ.

γ) το 2822 συμβόλαιο ακυρώνεται με την υπ' αριθμόν **3190/17-7-08** πράξη ακύρωσης της ίδιας Συμβολαιογράφου επειδή είχαν συμπεριληφθεί και εκτάσεις διανεμηθέντων από το 1951, πράγμα που δεν αναφέρεται με σαφήνεια στη διόρθωση.

δ) το 2824 συμβόλαιο ακυρώθηκε με την υπ' αριθμόν **2897/2-08-07** πράξη ακύρωσης της ίδιας Συμβολαιογράφου, γιατί είχε ήδη μεταβιβαστεί από το 1961 στην Κοινότητα Αμμουλιανής.

Ουρανούπολη

Το υπ' αριθμόν **2823/22-05-07** συμβόλαιο διορθώνεται με την υπ' αριθμόν **3005/21-12-07** πράξη διόρθωσης της ίδιας ως άνω Συμβολαιογράφου, αφορά δε το περίφημο **δάσος της Ουρανούπολης**, το οποίο, όπως θα αναλύσουμε, ως «χθαμαλόν δάσος» μετατρέπεται σε δασική έκταση και εν συνεχεία σε αγροτική.

Στις 28/02/2007 ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπ. Α.Α.&Τ., κ. Ελ. Φραγκιουδάκης, αποστέλλει προς τα Γραφεία του Υπουργού και του Γ. Γ. του Υπουργείου αναλυτικότατο έγγραφο με θέμα «διαδικασία επίλυσης δασικών αμφισβητήσεων του άρθρου 14 του Ν. 998/79». Όπως προκύπτει από τις καταθέσεις ενώπιον της Εξεταστικής του ίδιου, αλλά και των κ.κ. Σαγρή, και Φραντζεσκάκη, μόνος αρμόδιος για χαρακτηρισμό έκτασης ως δασικής ή μη είναι ο Δασάρχης. Στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης της έκτασης αμφισβητεί το χαρακτηρισμό, μπορεί να προσφύγει στις αρμόδιες επιτροπές (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) και εν τέλει στο ΣτΕ.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση που εξετάζουμε είναι σαφές ότι η πορεία που ακολουθήθηκε τείνει να παρακάμψει τη νόμιμη διαδικασία:

Στην από 23/03/2007 έκθεση του ΣΟΕ γίνεται η εκτίμηση ότι πρόκειται περί δασικής έκτασης. Στη συνέχεια έρχεται το από 23/3/07 τοπογραφικό του Κιάκα που τη χαρακτηρίζει «έκταση άρτια και οικοδομήσιμη».

Με την από **23/04/2007** εντολή του κ. **Σκιαδά**, ο Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου κ. **Μπότσιος** για την υπαγωγή των προοριζομένων προς ανταλλαγή κοινοχρήστων, διαθεσίμων εποικιστικών εκτάσεων στο ρυθμιστικό πλαίσιο της παρ. 2 του αρ. 75 του Ν. 998/79 γνωμοδοτεί ότι **η ανταλλαγή ... πρέπει να εκτιμηθεί υπό το βάρος των ειδικών συνθηκών κατά τις οποίες έχει συνομολογηθεί ότι οι ανταλλασσόμενες εκτάσεις του Δημοσίου θα έχουν τουλάχιστον τα ίδια ποιοτικά χαρακτηριστικά με τη λίμνη ως προς τη δυνατότητα αγροτικής εκμετάλλευσης και καταλήγει ότι «τα ακίνητα ... και αν ακόμα δεν έχουν καθαρά αγροτικό χαρακτήρα, εφόσον παρουσιάζουν μία μορφή δασικής έκτασης υπάγονται στην άνω ρύθμιση».**

Στις 25/04/2007, μία μέρα πριν την υπογραφή των πρώτων συμβολαίων ανταλλαγής της λίμνης, η κ. **Μαντέλη** στέλνει έγγραφο προς την ΚΕΔ με το οποίο διευκρινίζει ότι στις κοινόχρηστες και διαθέσιμες εκτάσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της αγροτικής και μόνο νομοθεσίας και όχι εκείνες που διέπουν τις δασικές εκτάσεις, ως μη έχει αρμοδιότητα.

Στις 10/05/2007 αποστέλλεται έγγραφο της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του ΥΠ. Α.Α.&Τ. στη Διεύθυνση Δασών Χαλκιδικής, το οποίο διαβιβάζεται αρμοδίως στο Δασαρχείο Αρναίας (18/5) αν η έκταση της Ουρανούπολης, την οποία η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων χαρακτηρίζει ως δασική, μετά την αφαίρεση 400 στρεμμάτων δάσους είναι ή πρόκειται να κηρυχθεί αναδασωτέα εν μέρει ή εν όλω.

Στις 18/5/2007 ο Νομικός Σύμβουλος του Υπ.Α.Α.&Τ., **κ. Μπότσιος εκδίδει τη δεύτερη υπ' αριθμόν 3225 γνωμάτευσή του** για το ως άνω θέμα, η οποία καταλήγει ότι χωρίς ουδεμία επιφύλαξη έχει τη γνώμη ότι το συγκεκριμένο ακίνητο έχει χαρακτηριστεί δασική έκταση, ότι ο χαρακτηρισμός από την Επιτροπή Απαλλοτριώσεων («δάσος χθαμαλόν») αποκλείει την επανεξέταση από οποιοδήποτε άλλο όργανο της Διοίκησης και ότι υπάγεται στη ρύθμιση της παρ. 2 αρ. 75 του Ν. 998/79. Αυθημερόν η κ. Μαντέλη κοινοποιεί τη γνωμοδότηση προς την ΚΕΔ και τον κ. Σκιαδά.

Στις 6/6/2007, όπως προκύπτει από τις καταθέσεις, αφού είχαν υπογραφεί τα συμβόλαια, κοινοποιείται στην Διεύθυνση Δασών Χαλκιδικής από το Υπ. Α.Α.&Τ. η από **18/05/2007 γνωμοδότηση του Μπότσιου, που έλεγε ότι το «δάσος χθαμαλόν» είναι δασική έκταση και να το εννοήσουμε ως τέτοια.** Η Υπηρεσία απαντά θέτοντας ερωτήματα αν έχει αποδεχθεί το Υπουργείο τις γνωμοδοτήσεις του κ. Μπότσιου και αν μπορούν να εφαρμοστούν στο εν λόγω τεμάχιο. **Στις 13/11/2007**, το Υπ. Α.Α.&Τ. απαντά ότι δεν έχουν ανακληθεί οι ερμηνευτικές εγκύκλιοι του Ν. 3147/2003 εγκύκλιοι και χαρακτηρίζει τη γνωμοδότηση του κ. Μπότσιου γνωμοδοτικό έγγραφο και δε χρήζει αποδοχής ενώ αντιθέτως η γνωμοδότηση προκειμένου να είναι πράξη υποχρεωτική για τη διοίκηση πρέπει να γίνει υποχρεωτική. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι **ο Κτηματολογικός Πίνακας του 1971 το περιγράφει ως δάσος κοινόχρηστο, ενώ το 1934, που χαρακτηρίστηκε «χθαμαλόν» θεωρούνταν δάσος.**

Ήδη, **στις 13/07/07**, η Διεύθυνση Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στέλνει την ανωτέρω αλληλογραφία στο Υπ. Α.Α.&Τ., στην οποία αναφέρει ότι **ο χαρακτηρισμός του συγκεκριμένου κοινοχρήστου ως «δάσος» είναι έγκυρος και δεσμευτικός και δεν επανεξετάζεται από τα όργανα της Διοίκησης,**

ο επιθετικός προσδιορισμός ... «χθαμαλόν» ή «κοινόχρηστον» δεν μπορεί να μεταβάλλει το χαρακτήρα της έκτασης και την υπαγωγή της στις δασικές διατάξεις, διότι σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία η διάκριση ... δεν εξαρτάται από το ύψος ... αλλά από το ποσοστό εδαφοκάλυψης. **Ότι οι γνωμοδοτήσεις του κ. Μπότσιου εκφράζουν προσωπική άποψη και δεν έχουν νομική βάση, ούτε καμία ισχύ, πολύ δε περισσότερο αφού δεν έχουν γίνει αποδεκτές από τον Υπουργό.**

Στις 2/8/07, η ΚΕΔ αποστέλλει αίτημα στον Γ.Γ. κ. Σκιαδά, στο οποίο επιμένει στο χαρακτηρισμό της έκτασης ως δασικής και ζητά «προκειμένου να αρθεί οποιαδήποτε αμφιβολία παρακαλούμε για την αποδοχή από τον κ. Υπουργό της σχετικής γνωμοδότησης του Νομικού Συμβούλου». Ουσιαστικά το αίτημα αυτό της ΚΕΔ προκαλεί την μετέπειτα απόφαση του ΝΣΚ, γιατί όπως φαίνεται και από την προηγούμενη σχετική αλληλογραφία η γνωμοδότηση του κ. Μπότσιου χαρακτηρίζεται ως **γνωμοδοτικό έγγραφο μη χρήζον αποδοχής και εν τέλει εφαρμογής**. Αυτή είναι διαδικασία που ακολουθείται μόνο σε γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ.

Έτσι, προκαλείται και δίδεται εντολή από τον κ. Σκιαδά με το υπ' αριθμόν 5074/13-12-07 έγγραφό του και λήφθηκε η υπ' αριθμόν **161/6-2-2008 απόφαση του ΝΣΚ**, η οποία **την 1/04/08 γίνεται αποδεκτή από τον κ. Κιλτίδη και το ως άνω τεμάχιο κρίνεται ως δασική έκταση**. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Πανελλήνια Ένωση Δασολόγων έχει καταθέσει προσφυγή και αίτηση ακυρώσεως στο Συμβούλιο της Επικρατείας με παρέμβαση και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος κατά της αποδοχής της γνωμοδότηση που έγινε αποδεκτή από τον κ. Κιλτίδη.

Καταρχήν, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δάσος της Ουρανούπολης ζητήθηκε να εκτιμηθεί ως δασική έκταση, **εκτιμήθηκε από το ΣΟΕ ως δάσος και δη εκτός συναλλαγής** (χωρίς να έχει προσκομιστεί επίσημος χαρακτηρισμός), πλην όμως, η παράλια μη δασική ζώνη προτείνεται από την Πρόταση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου ως **«περιοχή ανάπτυξης, τουρισμού και αναψυχής»**. Η ίδια η έκθεση χρησιμοποιεί ως συγκριτικό στοιχείο πευκώνες στην περιοχή του «Πόρτο Καρράς», που έχουν αποχαρακτηριστεί (;) κατά την παραχώρηση στον επενδυτή ως μη δασικές και είναι δίπλα σε αγροτουριστικές εκτάσεις, οι οποίοι μπορούν να αξιοποιηθούν αυτοτελώς είτε να συμβάλουν στην καλύτερη αξιοποίηση των τουριστικών εκτάσεων.

Η έκθεση αφορά σε μία περιοχή 10.691,43 στρέμματα. Το συμβόλαιο, όμως, περιλαμβάνει μόνο τα 8.608,430 στρέμματα, μείωση, η οποία έγινε αυθαίρετα, όπως αυθαίρετη είναι επίσης και η μείωση της τιμής από 1.375.000 σε 1.100.000 ευρώ.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ήδη **από το έτος 1999**, είχε εγκριθεί η πρόταση της αρμόδιας Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων για δημιουργία αρχαιολογικού περιπάτου στην Ουρανούπολη Χαλκιδικής.

Επίσης, στις **10/7/2007**, η 10^η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με έγγραφό της προς τη Ν.Α. Χαλκιδικής και προς το Υπ. Πολιτισμού αναφέρει ότι οι εκτάσεις που παραχωρήθηκαν είναι **κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος και δεν είναι δυνατή η μεταβίβαση της κυριότητας από το Δημόσιο χωρίς γνωμάτευση της Υπηρεσίας**. Στις **13/8/2007**, ο τότε Υπουργός Πολιτισμού, **Γεώργιος Βουλγαράκης**, απαντώντας σε ερωτήσεις των Βουλευτών του Κ.Κ.Ε. Α. Τζέκη και Γ. Χουρμουζιάδη, απαντά ότι κηρύχθηκαν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία επιμέρους κτίσματα και όχι η ευρύτερη περιοχή. Ακόμη ότι ακόμα και αν είχε κηρυχθεί η περιοχή αρχαιολογικός χώρος δεν προκύπτει απαγόρευση μεταβίβασης από το Δημόσιο!!!!!! Η αρμόδια Διεύθυνση Βυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου έρχεται να καλύψει την άποψη αυτού του Υπουργού με έγγραφό της στις **17/9/07**. Στις **4/1/2008** η 10^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με έγγραφό της προς το Υπουργείο Πολιτισμού **ζητά την ακύρωση** του με αριθμό 2823 Συμβολαίου. Την **3/4/2008** με έγγραφό του προς το Νομικό Σύμβουλο του Υπουργείου του ο νυν Υπουργός Πολιτισμού **Μιχάλης Λιάπης** ζητά γνωμοδότηση αν το Υπουργείο νομιμοποιείται να προχωρήσει σε ακύρωση του άνω συμβολαίου, λαμβάνοντας (επιτέλους) υπ' όψιν τις απόψεις των αρμοδίων φορέων.

Και κατά τη διάρκεια του 2008, από το Μάιο και εφεξής συνεχίζεται μία έντονη αλληλογραφία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων που επιμένουν στην όλη προαναφερθείσα διαδικασία για το λεγόμενο «αποχαρακτηρισμό» του δάσους της Ουρανούπολης. Αξιοσημείωτο είναι ότι παρόλο που η μεταβίβαση της

Ουρανούπολης πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2007 και έτσι η έκταση πέρασε στην κυριότητα της Μονής, το Δημόσιο ήταν αυτό που συνεχίζει να ενδιαφέρεται και να «κυνηγά» τον «αποχαρακτηρισμό» της έκτασης και όχι η Μονή που έχει και το έννομο συμφέρον, η οποία το μόνο που κάνει το Φλεβάρη του 2008 είναι να ρωτήσει τη Διεύθυνση Δασών τι δασοπονικά είδη έχει το οικόπεδό της !!!

Τέλος, και αφού έχει αποκαλυφθεί το σκάνδαλο που ερευνά η παρούσα Εξεταστική, στις **13/11/2008** η Διεύθυνση Δασών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας απαντά σε σχετική από 11/11/08 παραγγελία της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών ότι α) 1890 στρέμματα καλύπτονται από χαλέπιο πεύκης σε ποσοστό 100%, έκταση 8.608,430 καλύπτεται από δασική βλάστηση ... σε ποσοστό 100%, έκταση 193 στρεμμάτων έχει κηρυχθεί αναδασωτέα β) δεν έχει γίνει πράξη χαρακτηρισμού ή μέρους της έκτασης διότι δεν υπήρξε ποτέ σχετικό αίτημα και γ) **προαπαιτούμενο για τη σύνταξη πράξης μεταβίβασης έκτασης (ανεξαρτήτως προέλευσης εποικιστικής ή μη) μη υπαγομένης σε εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο (οικόπεδο) ή και σύνταξη προσυμφώνου με το αυτό αντικείμενο αποτελεί η διακρίβωση του δασικού ή μη χαρακτήρα και της μορφής της έκτασης, άρα έκδοση πράξεως χαρακτηρισμού. Τέλος, ότι για το χαρακτηρισμό της έκτασης αρμόδιος είναι ο Δασάρχης και οι επιτροπές του άρθρου 10 του ν. 998/79.**

Στις 8 του παρόντος μήνα, ο Υφυπουργός Α.Α.&Τ., κ. Κιλτίδης, διαβιβάζει στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής την εντολή της Διεύθυνσης Δασών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με την έκδοση υποχρεωτικής πράξης χαρακτηρισμού ως δάσους για το σύνολο της Ουρανούπολης που δόθηκε στις 5/12/08 στις αρμόδιες υπηρεσίες για την περαιτέρω προστασία της.

Ολυμπιακά Ακίνητα

Κατά τη συνεδρίαση του Δ.Σ. της ΚΕΔ της 27/03/2007, ενημερώνεται το Δ.Σ. από το κ. Γκράτζιο ότι, ήδη, από τις 7/12/06, η Μονή γνωστοποίησε το ενδιαφέρον της για την εξεύρεση γραφειακών χώρων 20.000 τ.μ. στο νομό Αττικής για τις ανάγκες υπό σύσταση κοινωφελούς ιδρύματός της και ινστιτούτου της. (Στην Εισήγηση φαίνεται ότι υπάρχει σχετική συνεννόηση με τη Μονή για την καταλληλότητα των Ολυμπιακών Ακινήτων ως υπό ανταλλαγή ακίνητο. Έχουν δε ήδη σταλεί τα εν λόγω ακίνητα στο ΣΟΕ). Ταυτόχρονα, στην προφορική του εισήγηση ενημερώνει ότι **εξετάζονται** (σ.σ. από ποιον άραγε;) **δύο εναλλακτικές λύσεις**, ήτοι 1) η ανταλλαγή της λίμνης με ακίνητα του Υπ.Α.Α.&Τ. και στη συνέχεια η ανταλλαγή των ακινήτων αυτών με το κτίριο του Ολυμπιακού χωριού, το οποίο προοριζόταν για στέγαση του Υπουργείου Εργασίας και 2) η απευθείας ανταλλαγή της λίμνης με το κτίριο του Ολυμπιακού Χωριού αντί για τα ακίνητα, τα οποία θα παραμείνουν στη διαχειριστική αρμοδιότητα της ΚΕΔ.

Αποφασίζεται ότι **εξουσιοδοτείται ο Διευθύνων Σύμβουλος, κ. Γκράτζιος, μετά από συνεννόηση με τα αρμόδια όργανα του Υπ. Α.Α.&Τ. να επιλέξει ο ίδιος την πλέον νόμιμη και δόκιμη διαδικασία για τη σχετική ανταλλαγή της λίμνης και να υπογράψει τα σχετικά συμβόλαια για όποια λύση ήθελε επιλεγεί**. Δεν εξετάζουν, ως όφειλαν, για το ποια είναι η πιο συμφέρουσα λύση για το Δημόσιο.

Σημειώνεται, εδώ, ότι **το Υπουργείο Απασχόλησης δεν έχει ακόμα καμία επίσημη ενημέρωση** για τις εν λόγω αποφάσεις της ΚΕΔ **και συνεχίζει κανονικά τις διαδικασίες για τη μεταφορά του στους Θρακομακεδόνες**. Στις 30/03/2007, ο κ. Γκράτζιος με προσωπικό έγγραφό του προς τον τότε Υπουργό Απασχόλησης κ. Σάββα Τσιτουρίδη ενημερώνει για την μέχρι τότε πορεία της μεταστέγασης των υπηρεσιών του Υπουργείου στο Ολυμπιακό Χωριό, λέει ότι υπάρχουν κάποιες μικροεκκρεμότητες και ζητά να οριστεί Ομάδα Έργου για να συνεργαστεί με τις υπηρεσίες της ΚΕΔ. Ενώ, σύμφωνα και με την κατάθεση στην Εξεταστική Επιτροπή του κ. Τσιτουρίδη, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο γραφείο του από τους μοναχούς κ.κ. Εφραίμ και Αρσένιο μαζί με το διευθύνοντα σύμβουλο της ΚΕΔ

κ. Γκράτζιο, στην οποία του τέθηκε το επίμαχο θέμα για να γίνει όπως του δήλωσαν «μουσείο αθωνικής πολιτείας», η απάντησή του, όμως, ήταν αρνητική.

Για πρώτη φορά στις 4/06/2007, ο κ. Γκράτζιος ενημερώνει με προσωπικό έγγραφό του τον τότε Υπουργό Απασχόλησης κ. Μαγγίνα για την ακαταλληλότητα του κτιρίου στο Ολυμπιακό Χωριό για τη μεταστέγαση του Υπουργείου, αναλύοντας και τους λόγους, ήτοι ότι το κτίριο είναι μικρότερο των αναγκών του Υπουργείου (22.000 έναντι 28.000 τ.μ., που απαιτούν οι ανάγκες), δεν είναι κατάλληλες οι συγκοινωνίες και ότι είναι επιβεβλημένη η άμεση απόδοση του συγκροτήματος στην ΚΕΔ προς αξιοποίησή του και προκειμένου η ΚΕΔ να αποπληρώσει τα δάνεια, που έλαβε για το σκοπό αυτό. Καμία αναφορά δε γίνεται περί ανταλλαγών, Μονής, λίμνης, αλλά και την ήδη από το Μάρτιο ειλημμένη απόφαση της ΚΕΔ για ανταλλαγή του συγκεκριμένου συγκροτήματος.

Στο ως άνω έγγραφο, απαντά ο Γ.Γ. του Υπουργείου, κ. Δημήτριος Κοντός, στις 28/06/2007, αποδεχόμενος την εισήγηση του κ. Γκράτζιου να αποδοθεί το κτίριο στην ΚΕΔ. Λιγότερο από μήνα πριν από την υπογραφή των συμβολαίων. (Σημειώνεται ότι μετά από παραγγελία της νυν Υπουργού κ. Πετραλιά να γίνει έλεγχος στο αρχείο του Υπουργείου για το αν υπάρχει αλληλογραφία με αρμοδίους φορείς (για συγκοινωνιακό κλπ) για την καταλληλότητα των Ολυμπιακών Ακινήτων πριν από την οριστική απόρριψη τους, η απάντηση ήταν αρνητική.)

Με βάση την εξουσιοδότηση, που είχε ο κ. Γκράτζιος, κατά τα φαινόμενα επέλεξε τις διπλές ανταλλαγές και, ήδη, έχουν γίνει, όπως έχουμε αναφέρει συμβόλαια ανταλλαγής της λίμνης με ακίνητα του Υπ. Α.Α.&Τ., παρόλο, που είναι σαφές ότι η προκριθείσα λύση ήταν λιγότερο συμφέρουσα για το Δημόσιο.

Το Δ.Σ. της ΚΕΔ, στις 3/07/2007, έρχεται απλώς να επικυρώσει τις ενέργειες του κ. Γκράτζιου. Γίνεται λόγος ότι θα ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες εκθέσεις εκτίμησης του ΣΟΕ για τα Ολυμπιακά Ακίνητα. (Στο σχετικό συμβόλαιο επισυνάπτεται η από 5/02/2007 έκθεση, ενώ για τα υπό ανταλλαγή ακίνητα λαμβάνονται υπόψη οι παλιές εκθέσεις, οι οποίες δεν προσαρτώνται στα παρόντα

συμβόλαια). Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το 2007 έχουμε αλλαγή των αντικειμενικών αξιών. Σημειώνεται δε ότι αιτιολογικό της απόφασής της είναι ότι θα αποκτήσει ακίνητα κατάλληλα για την υλοποίηση του προγράμματός της, χαρακτηρίζοντας τα άμεσα ρευστοποιήσιμα, σε σπουδαία θέση, τουριστικά, παραθαλάσσια και άλλα ωραία (που τα είχαν «ξεχάσει» όταν τα έδιναν για να πάρουν τη λίμνη) και ερώτημα γεννάται, αφού τα χρειάζονταν, γιατί τα αντάλλαξαν με τη λίμνη (!!!). *Και όλα αυτά 20 ημέρες πριν την υπογραφή των συμβολαίων!!* Μετά από τα προαναφερόμενα, **η από 12/07/2007 απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔ έρχεται να επικυρώσει και συγκεκριμένα την εν λόγω ανταλλαγή.**

Με τα υπ' αριθμόν 2875/23-07-07 και 2883/20-07-07 συμβόλαια της ιδίας ως άνω Συμβολαιογράφου, η Μονή επιστρέφει στο Δημόσιο ακίνητα, που έχει αποκτήσει με κάποια από τα προηγούμενα συμβόλαια και σε ανταλλαγή αυτού αποκτά από το Δημόσιο το 74,95% και το 25,05% αντίστοιχα δύο κτιριακών συγκροτημάτων στο Ολυμπιακό Χωριό, που όπως προαναφέραμε προοριζόταν για το Υπουργείο Απασχόλησης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η έκθεση εκτίμησης του ΣΟΕ για τα Ολυμπιακά Ακίνητα φέρει ημερομηνία 27/06/2007, ενώ, η απάντηση του Υπουργού Απασχόλησης, που ρητά δηλώνει στην ΚΕΔ ότι τα ακίνητα δεν είναι κατάλληλα για μεταστέγαση του Υπουργείου, είναι μία μέρα μετά στις 28/6/2007.

Στις 12 Νοεμβρίου 2007, με εξώδικό της η Μονή γνωστοποιεί στην ΚΕΔ ότι θα προβεί στη εκποίηση διά δημοπρασίας των δύο Ολυμπιακών Ακινήτων, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο γραφείο του κ. Χατζηαλεξάνδρου στις 5/12/2007. Άμεση είναι η αντίδραση μόνο του Νομικού Συμβούλου της ΚΕΔ, κ. Στ. Ζερβουδάκη, ο οποίος, με το από 16/11/2007 έγγραφό του προς τη Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων, επισημαίνει ότι *θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το θέμα, ειδικότερα από τη στιγμή που η Μονή ζήτησε και πήρε τα Ολυμπιακά Ακίνητα για να τα χρησιμοποιήσει, όπως, διαβεβαίωνε για κοινωνικά ιδρύματα και μάλιστα όταν υπήρχε ειδική συμφωνία ότι πρέπει να επιστρέψει όλα τα ακίνητα που θα ελάμβανε από το Υπ. Α.Α.&Τ. ως αντάλλαγμα για τη λίμνη Βιστωνίδα στη διαχειριστική αρμοδιότητα της ΚΕΔ και αυτά δεν έχουν όλα επιστραφεί.*

Παρόλα αυτά καμία αντίδραση δε φαίνεται να υπάρχει και η δημοπρασία πραγματοποιείται κανονικά.

Επισημαίνουμε ότι μέχρι σήμερα δεν έχει δοθεί όλη η λίμνη στο Δημόσιο. Από τα έγγραφα, που μας έχουν παραδοθεί, προκύπτει ότι παραμένουν ακόμα στην «ιδιοκτησία» της Μονής 28,377 /1000.

Στις 20/03/2008, η Μονή γνωστοποιεί στην ΚΕΔ ότι το τελικό αποτέλεσμα της δημοπρασίας είναι εκείνο με το οποίο πλειοδότησε η εταιρεία με την επωνυμία **“NOLIDEN LIMITED”** με προσφορά ποσού **41.000.000** ευρώ. Στο ποσό αυτό θα πρέπει να προστεθούν και τα **9.000.000** ευρώ, που η ως άνω εταιρεία έκανε «δωρεά» στη Μονή ταυτόχρονα με την καταβολή του συμβατικού ποσού για την αγορά.

Μετά τα άνω, πλην των ήδη αναφερθέντων διορθωτικών – ακυρωτικών συμβολαίων, υπογράφονται δύο ακόμα συμβόλαια της ίδιας Συμβολαιογράφου, Αικατερίνης Πελέκη, το υπ’ αριθμόν **3077/27-03-2008**, με το οποίο ανταλλάσσονται **63,994 /1000** της λίμνης με δημόσιο ακίνητο εκτός σχεδίου Δήμου στις «Καπναποθήκες» της Καλαμαριάς ν. Θεσσαλονίκης και το υπ’ αριθμόν **3191/17-7-08**, με το οποίο ανταλλάσσονται **23,717 /1000** της λίμνης με τμήμα δασικής έκτασης στο Γραμματικό Αττικής, το οποίο περιλαμβάνει αναδασωτέα τμήματα(;). Και πάλι στο συμβόλαιο η έκταση είναι μικρότερη της εκτιμηθείσας από το ΣΟΕ (3.333 έναντι 4.500 στρεμμάτων). Επιπλέον, μεταβιβάστηκε ως «ακίνητο άρτιο και οικοδομήσιμο», το οποίο δεν είναι (το ΣΟΕ το θεώρησε δασικό), ίσως αναμένοντας την αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος, που να τους επέτρεπε να το αξιοποιήσουν παρακάμπτοντας ουσιαστικά το Δασαρχείο.

Σε σχέση με την έκταση στο Γραμματικό Αττικής, και πάλι η κ. Μαντέλη παρεμβαίνει προς το Δασαρχείο, ήδη από τον Απρίλιο, πριν δηλαδή υπογραφούν τα σχετικά συμβόλαια.

Κεφάλαιο Έκτο

Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος για τους λογαριασμούς

Από την έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, περί των συναλλαγών της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου, προκύπτει η ανάγκη συγκέντρωσης πρόσθετων στοιχείων από τις εμπλεκόμενες Τράπεζες, για να αξιολογηθούν οι τελικοί αποδέκτες χρηματικών ροών. Για τη συναγωγή συμπερασμάτων, σχετικά με τη συναλλαγή, απαιτείται περαιτέρω έρευνα και δεν αρκεί η απλή καταγραφή των κινήσεων των λογαριασμών της Ι.Μ.Μ.Β. και των λοιπών εταιρειών και προσώπων, που αναφέρονται στην άνω έκθεση. Η διερεύνηση των συναλλαγών της Ι.Μ.Μ.Β. και των σχετιζόμενων προσώπων με αυτήν αιτήθηκε με μεγάλη καθυστέρηση. Το χρονικό πλαίσιο για τη σύνταξη της έκθεσης ήταν εξαιρετικά περιορισμένο και σε συνδυασμό με την έλλειψη περαιτέρω στοιχείων καθιστά την έκθεση ελλιπή και απαιτείται περαιτέρω έρευνα.

Κεφάλαιο Έβδομο

Κοινοβουλευτικός Έλεγχος ΣΥ.ΡΙΖ.Α.

- 1) Στις **13/11/2003** καταθέσαμε (Γ. Δραγασάκης) γραπτή ερώτηση προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Πολιτισμού για τις διεκδικήσεις της Μονής Βατοπεδίου. Ο αρμόδιος Υπουργός Οικονομικών δεν απάντησε.
- 2) Με το σχηματισμό της κυβέρνησης Ν.Δ καταθέσαμε (Γ. Δραγασάκης) νέα ερώτηση στις **16/4/2004**. Ο Υπουργός Οικονομικών υποσχέθηκε να επανεξετάσει την υπόθεση.
- 3) Με νέα ερώτησή μας (Γ. Δραγασάκης) στις **5/4/2005** καταγγέλλουμε ότι αντί επανεξέτασης το Ελληνικό Δημόσιο αναγνώρισε στη Μονή Βατοπεδίου μεγάλων εκτάσεων χωρίς το ίδιο να ασκήσει τα ένδικα μέσα που διέθετε.

- 4) Με ερώτησή μας (Γ. Δραγασάκης) στις **11/7/2007** αποκαλύπτουμε ότι το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο μιας συμφωνίας ανταλλαγής ανάμεσα στην ΚΕΔ (Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου) και τη Μονή Βατοπεδίου παραχώρησε στη δεύτερη στοιχεία. Ο αρμόδιος Υπουργός δεν καταθέτει στη Βουλή τη συμφωνία ΚΕΔ – Μονής όπως ζητούσαμε.
- 5) Με επίκαιρη ερώτηση προς τον υπουργό Οικονομίας, ο Πρόεδρος της ΚΟ του ΣΥΡΙΖΑ Α. Αλαβάνος επαναφέρει το θέμα και ζητά να δοθούν από την κυβέρνηση στη Βουλή τα αποδεικτικά στοιχεία με τα οποία αναγνωρίστηκαν οι διάφορες εκτάσεις στη Μονή Βατοπεδίου
- 6) Αμέσως μετά τις εκλογές της 16/9/07, επανήλθαμε με νέα ερώτηση (Αμμανατίδου, Δραγασάκης, Κουράκης). Ούτε και τώρα κατατέθηκε στη Βουλή η συμφωνία, όπως ζητήσαμε ΚΕΔ – Μονής Βατοπεδίου.
- 7) Στις **10/1/2008**, καταθέσαμε νέα ερώτηση (Ε. Αμμανατίδου) για παραχωρήσεις εκτάσεων σε δήμους της Χαλκιδικής.
- 8) Πρόσφατα, στις **10/7/2008**, καταθέσαμε νέα ερώτηση (Ε. Αμμανατίδου) για τις ανταλλαγές εκτάσεων στην Ουρανούπολη 8.600 στρεμμάτων.
- 9) Πέρα από τα παραπάνω ο Πρόεδρος της Κ.Ο. Α. Αλαβάνος, οι Βουλευτές, οι τοπικές δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ επανειλημμένα αναφέρθηκαν στο θέμα αυτό και εξεδήλωσαν έμπρακτα τη συμπάρασά τους στις τοπικές αρχές και τους θιγόμενους πολίτες.

Κεφάλαιο Όγδοο

Περί Πολιτικής Ευθύνης

Η πολιτική ευθύνη είναι θεμελιώδης αρχή της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, που προβλέπει τη λογοδοσία των διαχειριστών της πολιτικής εξουσίας στο Κοινοβούλιο και εμμέσως στους πολίτες.

Το Σύνταγμα προβλέπει στο άρθρο 85 ότι «Τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι Υφυπουργοί, είναι συλλογικώς υπεύθυνοι για τη γενική πολιτική της κυβέρνησης και καθένας από αυτούς για τις πράξεις ή παραλείψεις της αρμοδιότητάς του...». Αντίστοιχα, το άρθρο 35 υπογραμμίζει τη βαρύτητα, που ενέχει η υπουργική υπογραφή. Αν και αναφέρεται στις αποφάσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι οποίες απαιτούν προσυπογραφή του αρμόδιου Υπουργού, το γεγονός ότι μόνο η Υπογραφή του Υπουργού στοιχειοθετεί την προσωπική του ευθύνη, δείχνει το βάρος, που έχει η υπογραφή του.

Πλέον, η πολιτική ευθύνη των Υπουργών και της κυβέρνησης ορίζεται από το Π.Δ. 63/2005, άρθρο 42: **«Οι υπουργοί υπέχουν κοινοβουλευτική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις τους, καθώς, επίσης, και για πράξεις ή παραλείψεις των υφυπουργών του υπουργείου, στο οποίο προΐστανται, ακόμα και αν στους υφυπουργούς αυτούς έχουν ανατεθεί κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες και νομοθετική πρωτοβουλία».**

Η έννοια της πολιτικής ευθύνης δεν ταυτίζεται με την έννοια της ενοχής. Είναι ευρύτερη. Περιλαμβάνει και την ηθική και την κοινωνική και τη διοικητική ευθύνη. Είναι βαθύτατα πολιτική - κυβερνητική έννοια και κατά πολύ προγενέστερη από την «αστική» ή «ποινική» σημασία της λέξης.

Η ευθύνη συνδέεται άμεσα με την ανάληψη αρμοδιοτήτων. Ο θεσμός της πολιτικής ευθύνης συνεπάγεται την υποχρέωση της κυβέρνησης να παρέχει πληροφορίες για το έργο της, να λογοδοτεί στο κοινοβούλιο και να παραιτείται, όταν αίρεται η εμπιστοσύνη της Βουλής. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Υφυπουργοί, που αν και δεν είναι μέλη της κυβέρνησης, θεωρούνται ως τέτοια λόγω αρμοδιοτήτων τους, είναι ατομικώς υπεύθυνοι για όσα ζητήματα υπάγονται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους: από την προσυπογραφή των πράξεων (πχ. ενός Π.Δ.), έως τη χάραξη και τη διοικητική διεκπεραίωση της πολιτικής του

Υπουργείου. Αντίστοιχα, όταν ο Πρωθυπουργός καλύπτει συγκεκριμένους Υπουργούς, η ευθύνη από τις πράξεις τους, μετατίθεται σε ολόκληρο το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η έννοια της πολιτικής ευθύνης δεν είναι, ή μάλλον δεν θα έπρεπε να είναι μια φραστική έννοια, άνευ ουσίας και αντικειμενικού χαρακτήρα. Τόσο το Σύνταγμα, όσο και η νομοθεσία, της προσδίδει ουσιαστική αξία, αντικειμενικό χαρακτήρα και δυνατότητα εφαρμογής.

Εδώ και χρόνια, ακούγεται από την αντιπολίτευση η ανάγκη ανάληψης πολιτικών ευθυνών, αίτημα, όμως, το οποίο πέφτει στο κενό από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, καθιστώντας την έννοια της πολιτικής ευθύνης απλή ρητορεία. Η ρητορεία γύρω από την έννοια της πολιτικής ευθύνης τελικά αποδυναμώνει από κάθε πραγματικό περιεχόμενο την συγκεκριμένη αρχή λειτουργίας του πολιτικού συστήματος, φτάνοντας, σήμερα, στο σημείο να μην παραδέχεται κανένα πολιτικό πρόσωπο ευθύνη.

Οι Πολιτικοί-Μάρτυρες, που παρέλασαν στην Εξεταστική Επιτροπή, προσπάθησαν να μας πείσουν ότι η πολιτική είναι απλή διαχείριση και διεκπεραίωση μηχανισμών εξουσίας. Επειδή, όμως, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους, καθένα από τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι Υφυπουργοί, ανεξαρτήτως της συλλογικής ευθύνης της Κυβέρνησης, φέρουν και πολιτική ευθύνη για τις συγκεκριμένες πράξεις ή παραλείψεις των αρμοδιοτήτων τους, προχωρούμε στην πιο κάτω εξειδίκευση των πράξεων ή παραλείψεων αυτών.

Κεφάλαιο ένατο

Απόδοση Πολιτικών Ευθυνών

Α. Γεώργιος ΔΡΥΣ

1. Όταν αναλαμβάνει το Υπουργείο Γεωργίας (Οκτ. 2001), πληροφορείται ή θα όφειλε να είχε πληροφορηθεί ότι οι εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου, καθώς και οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου, έχουν διαμορφώσει ήδη **από το 1935 την πάγια θέση ότι η κυριότητα της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας ανήκει στο Δημόσιο**. Μέχρι τότε δε η νομική σχέση της Ι.Μ.Μ.Β. και του Δημοσίου στηριζόταν στο Ν. 6468/1935 και αφορούσε μόνο στην ιχθυοτροφική εκμετάλλευση της «εν Πόρτολάγω της Ξάνθης λιμνοθαλάσσης Μπουρούς» και όχι καθολικά της λίμνης Βιστωνίδας. **Ότι από το 1935 μέχρι και το 2001, η Ι.Μ.Μ.Β. ουδέποτε έθεσε στην πολιτεία θέμα ιδιοκτησίας της λιμνοθάλασσας Μπουρού, πολύ δε περισσότερο της λίμνης Βιστωνίδας**. Ότι, επίσης, από τη ρηματική διατύπωση της 2343/1930 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Μονής, προέκυπτε ότι παραχωρήθηκε προς την τελευταία μόνο η ιχθυοτροφική καλλιέργεια **όλα δε του Δημοσίου δικαίου δικαιώματα παρέμεναν εις το Δημόσιο**. Όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις, που είχαν εκδοθεί από το 1930 μέχρι και το 1998, αφορούσαν **μόνο στον τρόπο κατανομής των μισθωμάτων και καμία στην κυριότητα της λιμνοθάλασσας**. Αυτά και άλλα ενδιαφέροντα προκύπτουν και από την από 8/12/2008 επιστολή του τέως Υπουργού Γεωργίας (Οκτ. 1998- Οκτ. 2001) Γ. Ανωμερίτη προς την εξεταστική μας επιτροπή.

Αποκαλυπτική είναι η τελευταία παράγραφος της συγκεκριμένης επιστολής, στην οποία, αν και αναφέρεται στον Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης Αλ. Κοντό, είναι προφανές ότι παραπέμπει ευθέως και στο διάδοχό του, Υπουργό Γεωργίας, κ. Γεώργιο Δρυ. Η αναφορά αυτή έχει επί λέξει ως εξής **« από τα πιο πάνω συνάγεται ευθέως ότι το Υπουργείο Γεωργίας ουδέποτε αποδέχθηκε θέμα κυριότητας λίμνης Βιστωνίδας, το οποίο όφειλε ως Υπ. Γεωργίας να γνωρίζει ο μάρτυρας κ. Κοντός. Όσοι αποδέχθηκαν και**

συνυπέγραψαν μεταβολή της κυριότητας της λιμνοθάλασσας , πλην άλλων, παραβίασαν ευθέως το Σύνταγμα της χώρας.»

2. Επίσης, όταν αναλαμβάνει τα καθήκοντά του, πρέπει να πληροφορείται την ύπαρξη και της με αριθμό **111/2000** απόφασης του Ν.Σ.Κ., καθώς, επίσης, και τη θέση των υπηρεσιών του Υπουργείου περί κυριότητας του Δημοσίου επί της λίμνης. Το Φεβρουάριο του 2003, η Μονή έχει επεξεργαστεί Σχέδιο Νόμου, που το στέλνει με φαξ στο Υπουργείο Α.Α.&Τ. και περιορίζεται ουσιαστικά να ζητά να **της παραχωρηθεί η νομή, διαχείριση και εκμετάλλευση της λίμνης**. Το Δημόσιο με τις γνωμοδοτήσεις παραχώρησε **περισσότερα** από τις απαιτήσεις. Ταυτόχρονα δεν ενημέρωσε, ως όφειλε, τον Υφυπουργό Οικονομικών, κ. Απ. Φωτιάδη.
3. Στη συνάντηση με τους φορείς του Ν. Ξάνθης (**10/2003**) υπεραμύνθηκε των επιλογών του. Προκάλεσε μάλιστα αλγεινή εντύπωση στους εκπροσώπους (καταθέσεις Ξυνίδα κλπ).

B. Απόστολος ΦΩΤΙΑΔΗΣ

1. Με το από **17/07/2001** έγγραφό του, χωρίς να έχουν ακόμα εκδηλωθεί οι προθέσεις της Μονής σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς επί της λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων, αναγνωρίζει «προκαταβολικά» τα αιτήματά της με το χαρακτηρισμό ως εξαρτήματός της του μετοχίου του Αγίου Νικολάου.
2. Με την υπ' αριθμόν **1064538/5928/A0010/5-8-2002** απόφασή του, έκανε δεκτή την υπ' αριθμ. **17/2002** γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με την οποία έγινε δεκτό ότι **το Δημόσιο δεν δικαιούται να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί τοπογραφημένων παραλίμνιων εκτάσεων στο από 12-12-2001 τοπογραφικό διάγραμμα του τοπογράφου μηχανικού Δ. Βασιλειάδη (μηχανικού της Μονής), εμβαδού 25.000 στρεμμάτων και των δύο νησίδων Αγίου Νικολάου και Παναγίας Παντανάσσης στη λίμνη Μπουρού περιοχής ν. Ξάνθης, που ανήκουν εξ ολοκλήρου στην Ι.Μ.Μ.Β.**
3. Με την υπ' αριθμόν πρωτ. **1051266/10611/A0010/ΠΕ/4-6-2003** απόφασή του αποδέχεται, χωρίς να προηγηθεί αίτηση της Μονής και σχετική Διοικητική Έρευνα, την υπ' αριθμόν **46/28-11-2002** γνωμοδότησή του Γνωμοδοτικού

Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων & Ανταλλάξιμης Περιουσίας, με την οποία έκανε δεκτό ότι το Δημόσιο δε δικαιούται να προβάλει δικαιώματα κυριότητας επί της λίμνης Βιστωνίδας, των οχθών αυτής στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης, όποιας έκτασης και αν είναι αυτή, η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου στην Ιερά Μονή, παρά μάλιστα το γεγονός ότι εκκρεμούσε η από 15-1-2003 αγωγή της Μονής Βατοπεδίου.

- 4. Μετά την κυβερνητική αλλαγή 7 Μαρτίου του 2004 και μέχρι την αποκάλυψη της υπόθεσης το 2007, ο Απ. Φωτιάδης, που εκλέγεται σε όμορο νομό (ν. Έβρου) και που γνωρίζει πολύ καλά τις εκκρεμότητες που έχει μεταφέρει στην νέα κυβέρνηση (αναπομπή και εκκρεμοδικία), σιωπά και δεν καταθέτει ούτε μία ερώτηση.**
- 5. Το γεγονός ότι ο κ. Φωτιάδης, θορυβημένος από τις αντιδράσεις των τοπικών φορέων και, εν όψει, εκλογών, που έπονταν, «αναπέμπει» στο γνωμοδοτικό τις ανωτέρω τρεις γνωμοδοτήσεις για επανεξέταση «ενόψει νέων στοιχείων, νομικών και πραγματικών, που οι τοπικοί φορείς επικαλέστηκαν», συνιστά ίσως έμπρακτη μεταμέλεια, πλην όμως, το επίσης γεγονός, ότι δεν ανακαλεί τις αποφάσεις εν όψει της νέας γνωμοδότησης, παρόλο που δεν απαιτείται προδικασία γνωμοδότησης επ' αυτού, είχε ως αποτέλεσμα να μην ακυρωθούν οι μεταγραφές αυτών και των πρωτοκόλλων παράδοσης και παραλαβής, αφήνοντας ένα παραθυράκι για να συνεχιστούν οι διαδικασίες με τη Μονή.**
Ο ίδιος κατέθεσε ενώπιον της Επιτροπής ότι εκεί που έχει ιδία αντίληψη μπορεί να έχει άλλη γνώμη.

Γ. Πέτρος ΔΟΥΚΑΣ

1. Στις 7/06/2004 αποδέχθηκε στο σύνολό της την υπ' αριθμόν 26/2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, , η οποία γνωμοδότησε **«ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος επανεξέτασης»** των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων. Την έγκρισή του έδωσε ο κ. Δούκας αν και γνώριζε τις ενστάσεις των φορέων της Ξάνθης και την εκκρεμοδικία ενώπιον του Πρωτοδικείου Ροδόπης και επί πλέον αν και αντιλήφθηκε ότι η σύνθεση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου ήταν σχεδόν η ίδια (τουλάχιστον σε επίπεδο Προέδρου και Εισηγητή) με αυτές που είχαν κάνει της προηγούμενες δύο (2) γνωμοδοτήσεις επί κ. Φωτιάδη.
2. Στις 22/6/2004 αποδέχθηκε γνωμάτευση του τμήματος του ΝΣΚ, που αποδέχθηκε ως συμφέρουσα για το δημόσιο, αποδοχή αιτήματος της μονής για την **κοινού με το Δημόσιο κατάθεση δηλώσεως για μη έκδοση αποφάσεως επί της αγωγής που εκκρεμούσε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ροδόπης. Έντονη εντύπωση προκάλεσε η πρωτοφανής για τα δεδομένα της ελληνικής διοίκησης ταχύτητα διεκπεραίωσης της διαδικασίας. Στις 1/06/04 (!) παραλήφθηκε η αίτηση της Μονής. Στις 17/6/2004 συνεδρίασε το Ν.Σ.Κ., στις 22/06/2004 εγκρίθηκε το πρακτικό από τον αρμόδιο Υφυπουργό κ. Δούκα, απεστάλη με ταχυμεταφορά (κούριερ) στην Κομοτηνή και στις 25/06/04 προσκομίστηκε στο Πρωτοδικείο Κομοτηνής, όπου και κατατέθηκε το σχετικό πρακτικό δήλωσης.**
3. Στις 6/7/2004 δηλαδή λίγες ημέρες μετά τις προαναφερόμενες υπογραφές του **δηλώνει ανεξήγητη (;) άγνοια για την όλη υπόθεση** στη συντονιστική επιτροπή των φορέων της Ξάνθης, που τον επισκέφτηκαν προκειμένου να διαμαρτυρηθούν και να του επιστήσουν τη προσοχή για τη κρίσιμη καμπή που βρίσκεται η όλη υπόθεση.
4. Καθόλου δεν αξιολόγησε το από 14/07/2004 αυστηρότατο υπόμνημα των εκπρόσωπων των Δικηγορικών Συλλόγων Θράκης, με το οποίο τον ενημερώνουν αλλά και τον προειδοποιούν ότι η πιθανή εκ μέρους του αποδοχή των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων και υπουργικών αποφάσεων θα στοιχειοθετούσαν σαφείς πολιτικές αλλά και ποινικές ευθύνες. Ανέφεραν στο

υπόμνημά τους ότι οι αποφάσεις Δρυ και Φωτιάδη «στηρίχθηκαν σε ελλιπείς εκθέσεις των κατά τόπων υπηρεσιών Δημοσίων Κτημάτων με πλήρη αποδοχή των ισχυρισμών της Μονής, χωρίς να ληφθούν υπόψη ούτε τα στοιχεία που υπήρχαν κατά τόπους, ιδιαίτερα στις οικείες Μητροπόλεις, ούτε και το κυριότερο στις γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, που έκριναν πάντοτε παράνομες τις προβαλλόμενες διεκδικήσεις». Τόνιζαν ότι οι φήμες ανέφεραν ότι η έκβαση της δίκης θα ήταν υπέρ του Δημοσίου και προειδοποιούσαν ότι αντίθετη απόφαση δική του θα είχε τεράστιες πολιτικές και ποινικές επιπτώσεις. Αναφέρουν ιδιαίτερα στις ποινικές επιπτώσεις ότι εμφανίζεται το γνωμοδοτικό συμβούλιο αλλά και ο ίδιος ο αρμόδιος Υπουργός να μη λαμβάνει υπόψη του την άποψη του ΝΣΚ, να αδιαφορεί ότι το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών στη δίκη αρνήθηκε και αντέκρουσε τις απαιτήσεις της Μονής, να μη λαμβάνει υπόψη του τους τοπικούς φορείς και τα στοιχεία που αυτοί διαθέτουν, να καταργεί εκκρεμή δίκη παρόλο που υπάρχει άρνηση του Δημοσίου να συναινέσει στις απαιτήσεις της Μονής, **να ζημιώνει το Ελληνικό Δημόσιο και γιατί αφαιρεί από αυτό δεκάδες χιλιάδες στρέμματα, που το ανήκουν κατά κυριότητα και γιατί θα καταβάλλει αποζημιώσεις δισεκατομμυρίων και εν τέλει να το ζημιώνει συνειδητά.** Το έγγραφο κοινοποιήθηκε και στον Πρωθυπουργό, τον Υπουργό κ. Παυλόπουλο, τους Βουλευτές των τριών νομών, τους Νομάρχες και της ΤΕΔΚ.

Με τη πιο πάνω επιστολή αίρεται κάθε αμφισβήτηση αλλά και ισχυρισμός του κ. Δούκα περί άγνοιας των παραμέτρων της υπόθεσης.

5. Υπέγραψε από κοινού με τους κκ. Μπασιάκο και Κοντό την **κοινή Υπουργική Απόφαση Υπουργών με αριθμό 16651/26-7-2006, με την οποία ανατέθηκε στην ΚΕΔ η διαδικασία ανταλλαγής της λίμνης και των παραλιμνίων με διαθέσιμα ακίνητα εκτός των νομών Ξάνθης και Ροδόπης.** Με την ΚΥΑ αυτή απέκλεισε την εναλλακτική λύση της εξαγοράς της έκτασης με το ποσό που «θα προέκυπτε από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...», η οποία περιεχόταν στο αρχικό σχέδιο της ΚΥΑ, που είχε υπογραφεί μόνο από τον κ. Μπασιάκο.
6. Η εναλλακτική αυτή μέθοδος χαρακτηρίστηκε από μάρτυρες – στελέχη της ΚΕΔ ως η πλέον προσοδοφόρα και διαφανής για το Δημόσιο. Υπήρχε δε στις επιλογές της ΚΕΔ και του Υπ. Α.Α.&Τ. μέχρι και την έκδοση της ΚΥΑ 16651/06, στην οποία δε συμπεριλήφθηκε η προαναφερόμενη εναλλακτική μέθοδος.

7. Η μη επιλογή της πιο πάνω μεθόδου ζημίωσε το Δημόσιο, όπως προκύπτει σαφέστατα από την απλή αντιπαράθεση του ποσού της εκτίμησης της Βιστωνίδας και του τελικού οφέλους της Μονής, από τις εκποιήσεις των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν. Ό,τι δηλαδή δεν έπραξε το Δημόσιο με την πιο πάνω εναλλακτική, το έπραξε η Μονή με την άμεση εκποίηση των ακινήτων που έλαβε με την ανταλλαγή. Όπως προκύπτει από τα έγγραφα (συμβόλαια, εκτιμήσεις), αλλά και από την κατάθεση του αρχιλογιστή της Μονής, μοναχού Ευδόκιμου, η Μονή εισέπραξε: α) από την πρώτη δημοπρασία 2.572.620 ευρώ, β) από τη δεύτερη δημοπρασία στην «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» 16.700.000 ευρώ γ) από τη δημοπρασία των Ολυμπιακών Ακινήτων 41.000.000 ευρώ (θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και τα 9.000.000 ευρώ που η αγοράστρια εταιρεία κάνει «δωρεά» στη Μονή την ίδια μέρα καταβολής του συμβατικού τιμήματος). Συνολικά 60.272.620 ευρώ + 9.000.000 ευρώ «δωρεά» = 69.272.620 ευρώ. Αν ληφθούν υπόψη και οι τα ακίνητα που δόθηκαν στη Μονή, αλλά δεν επέστρεψαν ποτέ στο Δημόσιο $69.272.620 + 7.005.304 = 76.277.924$ έναντι 62.549.108 εκατομ. που εκτιμήθηκε η λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις. Όπως κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ο μοναχός Ευδόκιμος, οικονομικός υπεύθυνος της Μονής, παραδέχθηκε, εμμέσως πλην σαφώς, ότι **το Δημόσιο ζημιώθηκε τουλάχιστον 15 εκατομμύρια Ευρώ.**
8. **Αποδέχθηκε, λόγω δημοσίου συμφέροντος, την ανταλλαγή της λίμνης και των παρόχθιων περιοχών της, παρότι λόγω του θεσμικού πλαισίου προστασίας της λίμνης (Ραμσάρ, κοινόχρηστη, εκτός συναλλαγής, απαράγραπτα δημοσίου δικαίου δικαιώματα), αλλά και των παραλιμνίων εκτάσεων (Ζώνες Προστασίας, αυστηροί περιορισμοί αξιοποίησης κλπ) θα οδηγούσε αναπόφευκτα (;) στο ασύμφορο της ανταλλαγής. Κατά την άποψή μας η ανταλλαγή **ΜΟΝΟ** ζημιά θα προκαλούσε στο Δημόσιο και εξυπηρετούσε **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ** τη Μονή.**
9. Ως πολιτικός προϊστάμενος της ΚΕΔ αποδέχθηκε την περαιτέρω ανταλλαγή των ακινήτων που αρχικά είχαν ανταλλαχθεί έναντι της Βιστωνίδας, με το ολυμπιακό ακίνητο, με αποτέλεσμα να διευρυνθεί η ζημιά που υπέστη το δημόσιο.
10. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΚΕΔ Κ. Γκράτζιος, καθώς και οι νομικοί της Σύμβουλοι, υποστήριξαν ενώπιον της Επιτροπής ότι εκτελούσαν εντολές των Δούκα-Μπασιάκου.

Δ. Ευάγγελος ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ

1. Προκάλεσε την υπ' αριθμόν **15/9-12-2004** γνωμοδότηση του **Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ.** με μεθοδευμένα ερωτήματα προκειμένου να «υφαρπάξει» την γνωμάτευση περί της άφευκτης αναγκαιότητας της ανταλλαγής. Η γνωμοδότηση θα ήταν ίσως διαφορετική, εάν στα ερωτήματα περιλαμβάνονταν γνωμάτευση για α) τη σκοπιμότητα της ανταλλαγής και β) τη διαδικασία, που θα έπρεπε να έχει ακολουθηθεί, ώστε να διασφαλιστεί το Δημόσιο συμφέρον.
2. **Με την υπ' αριθμόν 3822/25-01-2005 απόφασή του (η οποία ποτέ δε δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί απόφαση – «φάντασμα»)** προχώρησε στη σχετική ανάθεση στην ΚΕΔ, ανεξάρτητα από την διαδικασία ανταλλαγής από το Υπουργείο Οικονομικών, εκτός αν αποφασίσει το Δ.Σ. της ΚΕΔ με ακίνητα άλλων φορέων. Την απευθείας ανταλλαγή της Λίμνης Βιστωνίδας και των παραλίμνιων εκτάσεων, δίχως να επιλέξει ως εναλλακτική λύση την αγορά με τη **καταβολή προς την Ιερά Μονή του ποσού, που θα προέκυπτε από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...». με αποτέλεσμα να ζημιωθεί το δημόσιο με δεκάδες εκατομμύρια ευρώ.**
3. Επέλεξε τη **ΜΗ δημοσίευση** της πιο πάνω Υπουργικής Απόφασης με σαφή πρόθεση να μην γνωστοποιηθεί η επιλογή των ανταλλαγών. Χαρακτηριστικό της μυστικοπάθειας του Υπουργείου Α.Α.&Τ. είναι ότι η Υ.Α. ουδέποτε μέχρι και σήμερα δόθηκε στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, για την προσκόμισή της δε στα Διοικητικά Δικαστήρια εκδόθηκαν σχετικές προδικαστικές αποφάσεις!!
4. **Αποδέχθηκε τις απαιτήσεις της μονής, όσον αφορά στα χαρακτηριστικά των ακινήτων, που επρόκειτο να ανταλλάγουν με την περιοχή της λίμνης, όπως προκύπτει από το από 3/11/2004 έγγραφο προς διάφορες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της κ. Μαντέλη, διευθύντριας Πολιτικής Γης του Υπ. Α.Α.&Τ., με το οποίο ζητά να ενημερωθεί για τις κοινόχρηστες, διαθέσιμες εκτάσεις, που διαχειρίζονταν, εντοπίζοντας εκείνες που έχουν **οικοπεδική ή τουριστική αξία ή είναι παραθαλάσσιες (!)**. Απ' όλο το αποδεικτικό υλικό, προέκυψε**

αβίαστα ότι η επιλογή των ακινήτων «φιλέτων», που πληρούσαν τις πιο πάνω ιδιότητες του εγγράφου, πραγματοποιήθηκαν κατόπιν συχνών επαφών και συνεννοήσεων των εκπρόσωπων της μονής και της Δ/σης Πολιτικής Γης, πριν ακόμα σταλούν οι τελικές καταστάσεις προς την ΚΕΔ.

5. Αποδέχθηκε την διαδικασία εκτίμησης της Λίμνης και των παραλίμνιων εκτάσεων από το ΣΟΕ, που προκάλεσε με πρωτοβουλία της η Μονή στις 22/03/2005. Η επίσπευση, **εκ μέρους της Μονής**, της εκτίμησης της συνολικής έκτασης της Βιστωνίδας, δεν είναι τυχαία. Παρέδωσε στους εκτιμητές, όσα και ότι έγγραφα έκρινε ωφέλιμα για αυτήν, προκειμένου να υπερεκτιμηθεί η έκταση. Δεν έλαβαν υπόψη τους την Ειδική Περιβαλλοντολογική Μελέτη, που είχε ήδη παραληφθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ, την προηγούμενη ΚΥΑ (1996) Προστασίας του Υδροβιότοπου, καθώς, επίσης, και το γεγονός ότι χιλιάδες στρέμματα είχαν οριστικά διανεμηθεί και είχαν οριστικά απολεσθεί για τη Μονή. **Τα στοιχεία αυτά θα είχαν παρασχεθεί (;) στους εκτιμητές, αν η εκτίμηση γινόταν με πρωτοβουλία του Δημοσίου.**
6. Αποδέχθηκε την απαίτηση της Μονής να επιλέξει η ίδια και για το αποκλειστικό της συμφέρον τα ακίνητα, αρμοδιότητας της Δ/σης Πολιτικής Γης, που τελικά ανταλλάχθηκαν. Να επισημανθεί ότι η κ. Στ. Μαντέλη, κατά την κατάθεσή της, προσπάθησε εναγωνίως να πείσει την Επιτροπή ότι η Διεύθυνσή της και η ίδια **δεν προέβη** σε καμία επιλογή των ακινήτων, αλλά αυτήν την πραγματοποίησε η ΚΕΔ. Είναι προφανής ο λόγος: Δεν ήθελε να φανεί η συνεννόηση με τη Μονή. Όμως, από όλα τα στοιχεία αποδεικνύεται συνεχής συνεννόηση με σκοπό να επιλεγούν ακίνητα «φιλέτα». Χαρακτηριστικό της προεπιλογής είναι ότι οι καταστάσεις, που απέστειλε η Ν.Α. Θεσσαλονίκης περιλαμβάνουν πολύ περισσότερα, από όσα τελικά επελέγησαν. Αποκλείστηκαν ακίνητα αγροτικά, μικρής αξίας κ.λ.π.
7. **Αποδέχθηκε τις εισηγήσεις των υφισταμένων του διοικητικών παραγόντων (Γ.Γ., Κ. Σκιαδά) ότι λόγοι Δημοσίου συμφέροντος δικαιολογούν τη μεταβίβαση της λίμνης, είτε με ανταλλαγή, είτε με αγορά και κρίνεται συμφέρουσα για το Δημόσιο η προτεινόμενη λύση (κοινοποίηση στον Μπασιάκο και στον Κοντό).** Το θεσμικό πλαίσιο της λίμνης (Ραμσάρ, κοινόχρηστη, εκτός συναλλαγής, απαράγραπτα δημοσίου δικαίου δικαιώματα), αλλά και των παραλιμνίων εκτάσεων (Ζώνες Προστασίας, αυστηροί περιορισμοί αξιοποίησης κλπ) θα οδηγούσε αναπόφευκτα (;) στο

ασύμφορο της ανταλλαγής. Κατά την άποψή μας η ανταλλαγή **ΜΟΝΟ** ζημιά προκάλεσε στο Δημόσιο και εξυπηρέτησε **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ** τη Μονή.

8. **Απάλειψε από το αρχικό σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης, που στη συνέχεια έλαβε αριθμό 16651, την εναλλακτική λύση για αγορά εκ μέρους του δημοσίου της περιοχής της λίμνης, με τη καταβολή προς την Ιερά Μονή του ποσού, που θα προέκυπτε από την πώληση των άνω ακινήτων, ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...», με αποτέλεσμα να ζημιωθεί το δημόσιο με δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Το αρχικό σχέδιο της ΚΥΑ, ενώ είχε υπογραφεί από τον Υπουργό Α.Α.&Τ., κ. Μπασιάκο, ουδέποτε υπογράφηκε από το συναρμόδιο Υφυπουργό κ. Δούκα. Ο λόγος μη υπογραφής και έκδοσής της ήταν το γεγονός πρόβλεψης εναλλακτικής (της απευθείας ανταλλαγής) μεθόδου: αυτής της εξαγοράς της έκτασης με το ποσό, που «θα προκύψει από την πώληση των άνω ακινήτων ίσης αξίας με τη λίμνη Βιστωνίδας και των παραλιμνίων εκτάσεων...». Ο αποκλεισμός της πιο πάνω μεθόδου ζημίωσε το Δημόσιο, όπως προκύπτει σαφέστατα από την απλή αντιπαράθεση του ποσού της εκτίμησης της Βιστωνίδας και του τελικού οφέλους της Μονής από τις εκποιήσεις των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν. Ό,τι δηλαδή δεν έπραξε το Δημόσιο με την πιο πάνω εναλλακτική, το έπραξε η Μονή με την άμεση εκποίηση των ακινήτων που έλαβε με την ανταλλαγή. Όπως προκύπτει από τα έγγραφα (συμβόλαια, εκτιμήσεις), αλλά και από την κατάθεση του αρχιλογιστή της Μονής, μοναχού Ευδόκιμου, η Μονή εισέπραξε: α) από την πρώτη δημοπρασία **2.572.620 ευρώ**, β) από τη δεύτερη δημοπρασία στην «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» **16.700.000 ευρώ** γ) από τη δημοπρασία των Ολυμπιακών Ακινήτων **41.000.000 ευρώ + 9.000.000 ευρώ** που η αγοράστρια εταιρεία κάνει «δωρεά» στη Μονή την ίδια μέρα καταβολής του συμβατικού τιμήματος, δηλαδή συνολικά **69.272.620 ευρώ**. Αν ληφθούν υπόψη και τα ακίνητα, που δόθηκαν στη Μονή, αλλά δεν επέστρεψαν στο Δημόσιο με την ανταλλαγή του ολυμπιακού ακινήτου (Ουρανούπολη, Καβάλα, Γραμματικό, Αγ. Αθανάσιος κ.λ.π.), με εκτίμηση του ΣΟΕ **7.005.304 ευρώ**, τότε το συνολικό όφελος της Μονής ανέρχεται στα **76.277.924 ευρώ έναντι 62.549.108 ευρώ**, που εκτιμήθηκε η λίμνη και οι παραλίμνιες εκτάσεις. Όπως κατέθεσε ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής ο μοναχός Ευδόκιμος, οικονομικός υπεύθυνος της Μονής, παραδέχθηκε,**

εμμέσως πλην σαφώς, ότι το Δημόσιο ζημιώθηκε τουλάχιστον 15 εκατομμύρια Ευρώ.

Ε. Αλέξανδρος ΚΟΝΤΟΣ

1. Ο Αλ. Κοντός, βουλευτής Ξάνθης, συμμετέχει μαζί με τους άλλους φορείς του νομού στις κινητοποιήσεις κατά της αναγνώρισης της κυριότητας της λίμνης από τους Υπουργούς του ΠΑΣΟΚ και συνυπογράφει όλες τις τότε σχετικές επιστολές – καταγγελίες των φορέων. Κατόπιν όλων αυτών είναι **ο μόνος πολιτικός που γνωρίζει βιωματικά όλες τις παραμέτρους του σκανδάλου.**

Μιλώντας στη Βουλή για το νομοσχέδιο περί δασών, στις **3 Δεκεμβρίου 2003**, ο σημερινός Υπουργός Α.Α.&Τ., Αλέξανδρος Κοντός, είχε διατυπώσει μια εξαιρετικά σημαντική άποψη για την υπόθεση του Βατοπεδίου, την οποία επρόκειτο να χειριστεί και ο ίδιος λίγους μήνες αργότερα, μαζί με αρκετούς συναδέλφους του στην πρώτη κυβέρνηση του Κώστα Καραμανλή: *«Επειδή μιλούμε για παραχωρήσεις δημοσίων εκτάσεων, αισθάνομαι την ανάγκη να κάνω μια μικρή παρένθεση, ...και να καταγγείλω ότι με τις αποφάσεις δύο Υπουργών της Κυβέρνησης, του κ. Δρυ και του κ. Φωτιάδη, παραχωρούνται - προσέξτε το, κύριοι συνάδελφοι- είκοσι πέντε χιλιάδες στρέμματα θρακικής γης στους νομούς Ξάνθης και Ροδόπης στη Μονή Βατοπεδίου του Αγίου Όρους **ελαφρά τη καρδία**. Οι δύο αυτοί υπουργοί, βασισμένοι σε τεκμήρια ηλικίας, που υπερβαίνουν τα χίλια χρόνια, σε εκθέσεις επιτροπών, οι οποίες θεωρούνται ότι είναι στημένες, πήραν αποφάσεις οι οποίες είναι και **άδικες και κοινωνικά και ηθικά απαράδεκτες**. Όλοι οι φορείς της περιοχής, ανεξάρτητα από το πού πρόσκεινται πολιτικά, με προεξάρχουσα την τοπική Εκκλησία, πρέπει να σας πω ότι αντιστέκονται δυναμικά. **Πρέπει να πούμε στην κυβέρνηση ότι, αν δεν αναθεωρήσει τις αποφάσεις της, τότε φοβούμαι πολύ ότι θα οδηγηθούμε σε ανεξέλεγκτες και εκρηκτικές καταστάσεις στην περιοχή**».*

Τα ίδια περίπου διατυπώνει και σε συνέντευξή του σε τοπικό κανάλι *«Πρέπει να ξέρει ο Υπουργός ότι υπέπεσε σε μεγάλο λάθος που έβαλε ελαφρά τη καρδία την υπογραφή του (Φωτιάδης) για 25.000 στρέμματα θρακικής γης. Δεν πρόκειται να κάνουμε πίσω, δεν πρόκειται να πάμε σε καμία συναλλαγή, σε*

κανένα συμβιβασμό. Θα πρέπει οι αποφάσεις να ανακληθούν από τον Υπουργό. Θα πρέπει να ξεκαθαρίσει το θέμα αυτό». Στη συνέντευξη αυτή παραδέχεται ότι με τις υπογραφές, **υπάρχουν σαφέστατα πολιτικές και ποινικές ευθύνες των τότε Υπουργών.**

Στις 9/03/2004, αναλαμβάνει Υφυπουργός και μάλιστα αρμόδιος επί της Διευθύνσεως Πολιτικής Γης και όμως δεν ενημερώνει το Δούκα για τις δύο «καυτές» εκκρεμότητες: την 4^η γνωμάτευση επί της «αναπομπής» Φωτιάδη και την εκκρεμοδικία. Η ενημέρωση θα μπορούσε να είχε αποτρέψει τις υπογραφές Δούκα. Αντίθετα, φαίνεται κατά τη συνάντηση των φορέων με τον κ. Δούκα (7/07/07) να **μη γνωρίζει** για τις δύο υπογραφές!! Κατά τις συναντήσεις αυτές ο Κοντός **ΥΠΟΚΡΙΝΟΤΑΝ.**

2. Όπως προκύπτει από την κατάθεση του κ. Τσιτουρίδη, εντελώς ανεξήγητα έως ύποπτα, ως τις 21/9/04, οπότε και ο ίδιος παραιτήθηκε, αν και καθ' όλα αρμόδιος Υπουργός για τη Βιστωνίδα και τις ανταλλαγές, δεν ενημερώθηκε από τον Υφυπουργό του κ. Κοντό σε τίποτα για «στημένα» γνωμοδοτικά και τις σχετικές αποφάσεις των Υφυπουργών Οικονομίας, ούτε για τις συναντήσεις, τόσο του ίδιου, όσο και των φορέων της Ξάνθης με τους κ.κ. Δούκα και Παυλόπουλο, ούτε πολύ περισσότερο με τον κ. Ρουσόπουλο. Η μόνη του αναφορά προς τον κ. Τσιτουρίδη ήταν η αγωνία του για τους αγρότες και τους ψαράδες της εκλογικής του περιφέρειας!! Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ίδιος ήταν, ως υφυπουργός, αρμόδιος της Δ/σης Πολιτικής Γης, που ήταν καθ' ύλην αρμόδια για το καθεστώς των παραλιμνίων εκτάσεων.
3. Επίσης, όπως προκύπτει από το αποδεικτικό υλικό, δεν ήταν αυτός που ενημέρωσε τον μετέπειτα Υπουργό Α.Α.&Τ. για τις παραμέτρους της υπόθεσης, αλλά ο κ. Ρουσόπουλος, περί τις αρχές Οκτωβρίου 2004.
4. Ως αρμόδιος Υφυπουργός δεν φρόντισε να αφαιρέσει από την έκθεση των παραλιμνίων εκτάσεων, αυτές που ανήκαν σε τρίτους, αν και είχε ίδια άποψη ότι υπήρχαν διανομές και αναδασμοί ήδη από χρόνια στην επίμαχη περιοχή. Ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης παράλειψής του, ήταν να ωφεληθεί η Μονή αρκετά εκατομμύρια ευρώ από εκτάσεις που **ΔΕΝ ΤΗΣ ΑΝΗΚΑΝ**, γεγονός, που ωφέλησε περαιτέρω τη Μονή κατά τη διαδικασία των ανταλλαγών.
5. Ως αρμόδιος Υπουργός, πολιτικός προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης (διευθύντρια κ. Μαντέλη) κινήθηκε εκτός πλαισίου για να χαρακτηρίσει ως

δασική έκταση και κληροτεμάχιο την έκταση της Ουρανούπολης και να την εντάξει στην παρ. 2 αρ. 75 του Ν. 998/79.

6. Ως υφυπουργός και αργότερα ως αρμόδιος Υπουργός αποφάσισε και συνέβαλε αποφασιστικά στις ανταλλαγές.

ΣΤ. Κωνσταντίνος ΚΙΛΤΙΔΗΣ

1. Αποδέχθηκε τη με αριθμό 161/2008 απόφαση του ΝΣΚ για τον **παράνομο** και **αντισυνταγματικό** χαρακτηρισμό του δάσους της Ουρανούπολης ως δασικής έκτασης, παρόλο που το ερώτημα προς το τμήμα του ΝΣΚ διατυπώθηκε από αναρμόδιο όργανο (Δ/ση Πολιτικής Γης και την κ. Μαντέλη).
2. Στη συνέχεια δεν φρόντισε εγκαίρως και σαφώς να ενημερώσει τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος, της οποίας προΐστατο πολιτικά και μέσω αυτής τη Δ/ση Δασών Χαλκιδικής και το αρμόδιο Δασαρχείο Αρναίας, ότι η αποστολή της συγκεκριμένης γνωμοδότησης, με την υπόμνηση ότι αυτή είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση, από αναρμόδια αρχή (Δ/ση Πολιτικής Γης), είναι **ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗ** για τις υπηρεσίες, των οποίων προΐσταται. Αυτό το έπραξε πολύ αργότερα περί τα τέλη Νοεμβρίου 2008.
3. Δεν φρόντισε κατά τις αρμοδιότητές του, αντί να αποδεχθεί την πιο πάνω γνωμοδότηση του ΝΣΚ, να τηρήσει τη **ΜΟΝΗ** διαδικαστική οδό, δηλαδή αυτή του άρθρου 14 Ν. 998/79 και να ζητήσει από τον αρμόδιο Δασάρχη Αρναίας, τον χαρακτηρισμό της έκτασης. Χαρακτηριστική της αμέλειάς του αυτής, είναι η δήθεν εναγώνια αναφορά του ενώπιον της Επιτροπής: *«Ζητώ μετ' επιτάσεως, παρακαλώντας κάποιος ευαίσθητος φιλότιμος δασολόγος ή μη ή κάτοικος της Χαλκιδικής να κάνει αίτηση πράξεως χαρακτηρισμού. Δεν κατηγορώ κανέναν, αλλά ούτε αίτηση πράξεως χαρακτηρισμού, κατά την κείμενη νομοθεσία του 998, που είναι δικαίωμα οιοδήποτε πολίτη, εκτός από αυτούς που ζητούν και έχουν έννομο συμφέρον, να γίνει για την προστασία του περιβάλλοντος.»*

Ζ. Θεόδωρος ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Σε όλα σχεδόν τα μέλη της Επιτροπής προκάλεσε εντύπωση ο απίστευτος συγχρονισμός και ταχύτητα διεκπεραίωσης όλων των επί μέρους παραμέτρων υλοποίησης του σκανδάλου, γεγονός που οδηγεί αναπόφευκτα στην ύπαρξη «συντονιστικού κέντρου» ή «ιθύνοντα νο» συγχρονισμού και συνεννόησης όλων των εμπλεκομένων υπουργών, υπηρεσιών, συμβουλίων, επιχειρηματικών κύκλων κλπ.

Η συγκεκριμενοποίηση του «ιθύνοντα νο» στο πρόσωπο του κ. Ρουσόπουλου προέκυψε από την εν γένει εμπλοκή του στην όλη διαδικασία, την εμφάνισή του σε ορισμένες κρίσιμες φάσεις της πορείας υλοποίησης του σκανδάλου, σε συνδυασμό με την αδιαμφισβήτητη πνευματική σχέση με τον ηγούμενο της Μονής, Εφραίμ.

Συγκεκριμένα:

1. Επιλέγεται από τους φορείς της Ξάνθης ως ο μόνος Υπουργός προκειμένου να δώσει λύση στο πρόβλημα της Βιστωνίδας. Αν και ο ίδιος δηλώνει αναρμόδιος, οι φορείς τον επιλέγουν ως τον πλησιέστερο προς τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.
2. Κατά την ίδια συνάντηση αποκλείονται περίτεχνα, αλλά κραυγαλέα, μέλη του ΠΑΣΟΚ, οι κκ. Ξυνίδης και Τσολακίδης, από τους πρωταγωνιστές της αντίδρασης της συντονιστικής επιτροπής των φορέων.
Επειδή οι λόγοι αποκλεισμού που επικαλούνται ο συμμετέχοντες δεν έπεισαν, προκύπτει ότι το περιεχόμενο της «μυστικής» σύσκεψης, αφορούσε στη διαδικασία απαγκίστρωσης της Μονής από τη Βιστωνίδα, με τη διαδικασία των ανταλλαγών.
Η συγκεκριμένη απόφαση δεν μπορούσε να ανακοινωθεί ακόμα στον κ. Ξυνίδη, αφού ο ίδιος, αλλά και οι άλλοι δύο (2) Πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων της Θράκης, είχαν προειδοποιήσει για καταλογισμό και ποινικών ευθυνών για όποιον κατοχύρωνε την κυριότητα της Μονής επί της Λίμνης.
3. Το αληθινό περιεχόμενο της συνάντησης αποκρύπτεται απεγνωσμένα από τους συμμετέχοντες με την μονότονη επανάληψη απ' όλους ότι ο κ. Ρουσόπουλος τους δήλωσε αναρμοδιότητα, γεγονός που κλονίζεται στη συνέχεια.
4. Έτσι, αν και αναρμόδιος (!!), στις αρχές Οκτωβρίου επικοινωνεί τηλεφωνικά με τον τότε Υπουργό Α.Α.&Τ., κ. Μπασιάκο, για να του ζητήσει την ταχύτερη επίλυση του προβλήματος.

5. Ποιος ο λόγος της επικοινωνίας όταν ο ένας από τους αρμόδιους Υπουργούς ήταν ο κ. Κοντός, ο οποίος είχε προκαλέσει και συμμετείχε στη «μυστική» σύσκεψη υπό τον κ. Ρουσόπουλο και μπορούσε ο ίδιος να προκαλέσει την ταχεία διεκπεραίωση του θέματος.

6. Η σύσκεψη του Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο δύο (2) νέων δεδομένων: α) της πλήρους κατοχύρωσης της κυριότητας της Μονής επί της λίμνης και β) της εκπεφρασμένης, πλέον, βούλησης της Μονής να απαγκιστρωθεί από τη λίμνη μέσω των ανταλλαγών (βλ. κατάθεση Τσιτουρίδη).

Κατόπιν των πιο πάνω, διαμορφώνεται πλέον ως βεβαιότητα το περιεχόμενο της «μυστικής» σύσκεψης ως μεταφοράς εκ μέρους του κ. Ρουσόπουλου της απόφασης της Κυβέρνησης να αποδεχτεί το αίτημα της Μονής.

7. Ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε η ανεξήγητη σιωπή του κ. Ρουσόπουλου στο «μπαράζ» δημοσιευμάτων σχεδόν καθημερινά ολοσέλιδα ρεπορτάζ του δημοσιογράφου Τελίδη (βλ. πρακτικά και κατάθεσή του), στα οποία αναφερόταν ονομαστικά ο κ. Ρουσόπουλος και μάλιστα με φωτογραφία του ως ο «ιθύνων νους».

Κατά δήλωσή του δεν απάντησε λόγω χαμηλής αξιολόγησης του θέματος !! «Επιλέγω σε ποια δημοσιεύματα θα απαντήσω» κατάθεσε.

8. Επιβεβαίωσε την ανεξήγητη συχνότητα επισκέψεων των μοναχών Εφραίμ και Αρσενίου στο Μέγαρο Μαξίμου και τη συνάντησή τους με τον ίδιο.

Δήλωσε ότι η μακράς διάρκειας συναντήσεις αυτές είχαν ως αποκλειστικό σκοπό την παράδοση προσκλήσεων για διάφορες εκδηλώσεις της Μονής !!

9. Κάθε χρόνο την περίοδο του Πάσχα, επισκεπτόταν οικογενειακώς τη Μονή, για καθαρά θρησκευτικούς λόγους.

Αυτό που προκάλεσε εύλογες απορίες και ερωτηματικά είναι το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια των συχνών αλλά και μακρών επαφών τους **ουδέποτε** (όπως δηλώνει ο κ. Ρουσόπουλος) **του έθεσαν θέμα Βιστωνίδας και ανταλλαγών!**

Η. Γεώργιος ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

1. Αν και όπως ο ίδιος βεβαιώνει στη κατάθεσή του *«είχα μία γενική εικόνα ότι πραγματοποιούνται κάποιες ανταλλαγές ακινήτων»* και το είχε συζητήσει με τη σύζυγό του, δεν αξιολόγησε καθόλου το μέγεθος του αντικειμένου των

ανταλλαγών, τον αριθμό των συμβολαίων και το γεγονός ότι αφορούσε δημόσια περιουσία, αλλά έκρινε από κοινού με τη σύζυγό του και προφανώς και με τους συγγενείς του δικηγόρους, πατέρα και υιό Πελέκη, ότι όλη αυτή η διαδικασία είναι συμβατή με την ιδιότητα του πολιτικού και μάλιστα κορυφαίου της κυβερνώσας παράταξης.

2. Ενώ, όπως ο ίδιος βεβαιώνει, πληροφορήθηκε και ασχολήθηκε για πρώτη φορά με το θέμα τον Ιούλιο του 2007, όταν ο προϊστάμενος της αρμόδιας Εφορίας, κύριος Ταβλάκης, απευθύνθηκε με έγγραφό του και προς το Υπουργείο Πολιτισμού. Δεν φρόντισε να ενημερωθεί από τα αρχεία των υπηρεσιών του Υπουργείου του ότι αμφισβητείτο έντονα το δικαίωμα της Μονής επί της Λίμνης Βιστωνίδας και ότι στέλεχος του Υπουργείου του (κ. Τσουρής) είχε καταθέσει υπέρ του Δημοσίου στη δίκη της Κομοτηνής, με αποτέλεσμα να μην φροντίσει έγκαιρα να ειδοποιήσει τη σύζυγό και τους συγγενείς της για την ευαισθησία της υπόθεσης.
3. Διέθετε κοινό λογαριασμό με τη σύζυγό του κα. Πελέκη, μέσω του οποίου διακινούνταν τα ποσά, που αφορούσαν τις επαγγελματικές συναλλαγές της τελευταίας με την Μονή, γεγονός αντιδεοντολογικό για ένα πολιτικό πρόσωπο.
4. Δεν φρόντισε εγκαίρως και εκουσίως να προσκομίσει στην επιτροπή ακριβή κίνηση του πιο πάνω λογαριασμού, με τον οποίο, όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων από την έκθεση των πραγματογνωμόνων της Τράπεζας της Ελλάδας, διακινήθηκε ποσό άνω των 5 εκατ. ευρώ.

Θ. Αντώνιος ΜΠΕΖΑΣ

1. Με την υπ' αριθμ. Πρωτ. 1098315/6443/A0010/3-10-2008 Απόφασή του ανακαλεί τεχνηέντως και για ασαφείς κομματικούς λόγους τις αποφάσεις **μόνο** των Υφυπουργών Οικονομικών των Κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ, ενώ **δεν ανακάλεσε την υπ' αριθμ. 26/7-6-2004 απόφαση Δούκα**.
2. Δεν προέβη σε καμία ενέργεια, π.χ. διαδικασία ακύρωσης συμβολαίων, ούτως ώστε να επανέλθει η κυριότητα των ακινήτων, που είχαν ανταλλαχθεί με τη Βιστωνίδα στην κυριότητα του Δημοσίου και συνακόλουθα να διακοπούν οι

διαδικασίες ανοικοδόμησης σε όσα από τα πιο πάνω οικόπεδα αυτή συνεχίζεται.

Συλλογική Κυβερνητική Ευθύνη

Όταν σε μία Κυβέρνηση, 7 από τους Υπουργούς – Υφυπουργούς της φέρουν πολιτική ευθύνη, κατά την άποψή μας, για πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες ζημίωσαν το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αναλυτικά έχουμε προαναφέρει, υπάρχει συλλογική ευθύνη της Κυβέρνησης και εν τέλει του ίδιου του κ. Πρωθυπουργού, Κ. Καραμανλή, όχι μόνο για τυπικούς λόγους, εκπορευόμενους από το ίδιο το Σύνταγμα, αλλά και για ουσιαστικούς.

Κεφάλαιο Δέκατο

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥ.ΡΙΖ.Α.

Η παρούσα Εξεταστική Επιτροπή διερεύνησε, όσον αυτό ήταν δυνατό, όπως προαναφέραμε, και οφείλει να αποδώσει ευθύνες και δη προσωπικές. Το θέμα, όμως, δεν είναι να προσπαθήσουμε να διαχειριστούμε την κρίση με τις μικρότερες απώλειες και προς το συμφέρον ο καθένας του κόμματός του. Όχι ότι δεν είναι σημαντικό να επισημάνουμε τις όποιες ευθύνες, σε μία χώρα που γέννησε τη λέξη κάθαρση και τώρα την έχει διαγράψει εντελώς από τη δημόσια ζωή. Όμως, για μία κοινωνία, αυτό δεν είναι το πιο σημαντικό. Το σημαντικότερο είναι να αναγνωρίζει πού βρίσκεται το πολιτικό πρόβλημα και να προσπαθεί να το αντιμετωπίσει. Αυτή η συζήτηση δε γίνεται ποτέ σε αυτή τη χώρα, γιατί κανείς δε θέλει να αντιμετωπίσει τα πολιτικά προβλήματα.

Αυτό που δημιουργεί τα προβλήματα είναι το παρασιτικό, κλεπτοκρατικό ελληνικό σύστημα. Που βάζει διαβαθμίσεις στο δάσος και στην ερμηνεία των νόμων, δάσος, χθαμαλόν, δασική έκταση, χορτολιβαδική, θαμνώδης. Είναι αυτό που απαλλάσσει φορολογικών υποχρεώσεων τα χιλιάδες Ν.Π.Δ.Δ., που απαλλάσσει από την υποχρέωση κατάθεσης ισολογισμών, που επιτρέπει τις αδιαφανείς δοσοληψίες Μοναστηριών, που άλλοτε είναι Ν.Π.Δ.Δ. και άλλοτε αυτονομημένες κοινότητες, διεπόμενες από ειδικό Δίκαιο, ανάλογα με την περίπτωση.

Όπως κάθε μέρα συνειδητοποιεί ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός πολιτών -στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και ειλικρινείς θρησκευόμενοι- η παρατεινόμενη στενή διαπλοκή Πολιτείας και Εκκλησίας (με όποια μορφή) υπονομεύει το πνευματικό έργο της δεύτερης ενώ, ταυτόχρονα, προσβάλλει τις αρχές της ισοπολιτείας, που η πρώτη έχει ταχθεί από το Σύνταγμα να υπηρετεί.

Με την ολοκλήρωση των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής, το καταλυτικό, πολιτικό συμπέρασμα είναι η ανάγκη για θωράκιση του πολιτικού και δημόσιου βίου με νέους και η αναδιάρθρωση και ενίσχυση ήδη υφισταμένων θεσμών. Η προσπάθεια αυτή απαιτεί γενναίες πολιτικές αποφάσεις και ρήξεις με πάγιες ιδεοληψίες και εμμονές και ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές συναινέσεις. Προϋποθέσεις, οι οποίες, σήμερα, δυστυχώς, δεν υφίστανται.

Εμείς, όμως, τις επαναφέρουμε προς δημόσια διαβούλευση.

1. Διακριτές σχέσεις Κράτους – Εκκλησίας

- Η Κ.Ο. ΣΥΡΙΖΑ, ήδη, από τις 22/11/2005, είχε καταθέσει Πρόταση Νόμου για την **«Ρύθμιση σχέσεων Πολιτείας και Εκκλησίας, θρησκευτικές ενώσεις και κατοχύρωση της θρησκευτικής ελευθερίας»**, η οποία μπορεί να θεσπιστεί ανεξάρτητα από την απαραίτητη Συνταγματική Αναθεώρηση.

Η Πρότασή μας αυτή, που απέβλεψε, εκτός των άλλων, και στο να δημιουργήσει εκείνες τις θεσμικές προϋποθέσεις, οι οποίες, σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική, θα επιτρέψουν στην Εκκλησία της Ελλάδος και τις άλλες θρησκευτικές κοινότητες να αναπτυχθούν σε υγιείς βάσεις στη χώρα μας και να εκπληρώσουν την αποστολή τους, απαλλαγμένες από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό του κράτους, δεν ευτύχησε να τύχει αποδοχής, ιδίως από κόμματα που θέλουν να λέγονται προοδευτικά, αποτελεί δε επεξεργασμένη μορφή της πρότασης νόμου, που έδωσε στην δημοσιότητα στις 19/10/2005 η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη και έχει έκτοτε αποτελέσει αντικείμενο συνεχιζόμενου διαλόγου.

Ειδικότερα και όσον αφορά στο αντικείμενο της παρούσας Εξεταστικής Επιτροπής, η Εκκλησία της Ελλάδος, και τα κάθε είδους νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου που εξαρτώνται από αυτήν, μετατρέπονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Έως ότου υπαχθεί στο καθεστώς των θρησκευτικών ενώσεων των άρθρων 2 και 3, η οργάνωσή της διέπεται από τις ρυθμίσεις που ήταν σε ισχύ κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Οι ρυθμίσεις αυτές, με εξαίρεση εκείνες που αναγνωρίζουν αρμοδιότητα σε όργανα της ελληνικής Πολιτείας και οι οποίες καταργούνται, επέχουν θέση καταστατικού και εξακολουθούν να εφαρμόζονται για την εσωτερική λειτουργία της Εκκλησίας της Ελλάδος, καθώς και των κάθε είδους νομικών προσώπων που εξαρτώνται από αυτήν.

2.Εκκλησιαστική περιουσία

α. Το ελληνικό Δημόσιο θα επιστρέψει στην Εκκλησία της Ελλάδος, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ετών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, όσα ακίνητα αυτή του είχε παραχωρήσει από την 1.1.1945 και εφεξής, προκειμένου να αναλάβει την μισθοδοσία των λειτουργών όλων των βαθμών. Με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί εφ' άπαξ για πέντε (5) το πολύ ακόμη έτη.

β. Για τον επακριβή προσδιορισμό των ακινήτων της προηγούμενης παραγράφου, η Εκκλησία της Ελλάδος οφείλει να καταθέσει στις κατά τόπους Κτηματικές Υπηρεσίες του Δημοσίου τίτλους και άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

3. Άρση των φορολογικών προνομίων της Εκκλησίας, όσον αφορά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, ήτοι:

Ζητούμε να επανεξεταστεί το φορολογικό καθεστώς της Εκκλησίας. Στο φορολογικό νομοσχέδιο, που, ήδη, έχει κατατεθεί στη Βουλή, να περιληφθούν διατάξεις, που να καταργούν τις φορολογικές απαλλαγές της Εκκλησίας περιλαμβανομένου και του Αγίου Όρους για εμπορικού χαρακτήρα δραστηριότητες, όπως η μεταβίβαση ακινήτων, εισοδήματα από εκμετάλλευση ακινήτων, που θέσπισε η Νέα Δημοκρατία με το ν. 3296/2004, διότι, εκτός των άλλων, το

υφιστάμενο προνομιακό καθεστώς λειτουργεί ως θερμοκήπιο για την ανάπτυξη διαφόρων διαπλοκών και σκανδάλων.

Α. Οι κάθε είδους δωρεές, εν ζωή ή αιτία θανάτου, καθώς και οι κληροδοσίες προς θρησκευτικές ενώσεις, απαλλάσσονται από κάθε φόρο.

Β. Οι θρησκευτικές ενώσεις απαλλάσσονται από κάθε φόρο για τα εισοδήματα και τα κάθε είδους έσοδα που πραγματοποιούν κατά την επιδίωξη των θρησκευτικών σκοπών τους. Δεν υπάγονται στην απαλλαγή αυτή εισοδήματα από εμπορικές δραστηριότητες, από χρεόγραφα και από εκμετάλλευση ακινήτων.

Γ. Οι θρησκευτικές ενώσεις δημοσιεύουν κάθε χρόνο τον ισολογισμό τους. Για την οικονομική διαχείρισή τους συντάσσεται κάθε χρόνο έκθεση από μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται με τον ισολογισμό. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν και οι κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες.

Δ. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται το λογιστικό πρότυπο που θα πρέπει να ακολουθούν οι θρησκευτικές ενώσεις και η κατηγορία των βιβλίων που αυτές θα πρέπει να τηρούν. Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζονται και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

4 - Ριζική αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου διαχείρισης και αξιοποίησης της Δημόσιας Περιουσίας, όπως:

α) κατάργηση του Α.Ν. 1539/1938 περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων και η αντικατάστασή του από ένα σύγχρονο, διαφανές και απρόσβλητο θεσμικό πλαίσιο, που θα διασφαλίζει το δημόσιο χαρακτήρα της Δημόσιας Περιουσίας, θα κατοχυρώνει τον κοινωνικό έλεγχο στη διαχείρισή της, θα διευκολύνει τις συναλλαγές με όρους διαφάνειας του Πολίτη με το Δημόσιο, θα δημιουργεί ασφαλιστικές δικλείδες στην αυθαίρετη βούληση και κρίση της εκάστοτε εκτελεστικής εξουσίας.

β) Λεπτομερής καταγραφή της (Κτηματολόγιο).

Ενώ ήδη έχει λήξει η προθεσμία υποβολής δηλώσεων στο Κτηματολόγιο, με έκπληξη μάθαμε ότι αυτός που δεν προσήλθε στο Κτηματολόγιο για να εγγραφεί, ήταν το ίδιο το Δημόσιο με την ευρύτερη έννοια. Δηλαδή η εκκλησία, οι μονές, οι δημόσιοι οργανισμοί, οι δήμοι και οι κοινότητες, τα νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Δηλαδή αυτά ακριβώς τα οικόπεδα που κινδυνεύουν, που καταπατούνται, που λεηλατούνται.

Πριν μερικές εβδομάδες, η «Καθημερινή» δημοσίευσε στοιχεία για την ακίνητη περιουσία της Εκκλησίας. Εκείνο που έκανε εντύπωση ήταν οι τόσο διαφορετικές εκτιμήσεις που προέρχονται από το ίδιο το κράτος. 1 εκατομμύριο 300 χιλιάδες στρέμματα τα υπολόγιζε η Αγροτική Τράπεζα, ενώ το Υπουργείο Γεωργίας τα περιόριζε μόνο σε 855 χιλιάδες και από αυτά τα 422 είναι διακατεχόμενα.

Διακατεχόμενα δε είναι εκείνες οι εκτάσεις για τις οποίες δεν υπάρχουν τίτλοι ιδιοκτησίας ή υπήρχαν και χάθηκαν στο πέρασμα του χρόνου. Από τη μια εκτίμηση στην άλλη όμως είναι ίσαμε 1 εκατομμύριο στρέμματα, τα οποία αν δεν ορίσουμε σε ποιον ανήκουν, συνεχώς θα εμφανίζονται νέοι Εφραίμ, όταν θα ωριμάζουν οι συνθήκες, όπως ωρίμασαν τώρα.

γ) Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου (ΚΕΔ).

Γενική αναδιάρθρωση του φορέα διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας. Ο φορέας πρέπει να είναι δημόσιος, ενιαίος για όλη τη δημόσια περιουσία, κοινωνικά ελεγχόμενος, με διαφανείς διαδικασίες και αποκεντρωμένη λειτουργία, με δημόσιο απολογισμό και αξιολόγηση.

δ) Εκτίμηση αξίας δημόσιας περιουσίας

Προέκυψε σαφής ανεπάρκεια του θεσμικού πλαισίου για τη σωστή εκτίμηση των ακινήτων που ανταλλάχθηκαν. Η λεγόμενη φερεγγυότητα του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών δεν αποδείχθηκε από το αποδεικτικό υλικό, οι μέθοδοι εκτίμησης που τηρήθηκαν δεν απέτρεψαν τη ζημιά του δημοσίου, διαφάνηκε η σχεδόν πλήρης ανυπαρξία οργάνων επιβεβαίωσης των εκτιμήσεων.

ε) Σύνταξη συμβολαίων

Θέσπιση σαφών όρων και συμφωνιών που θα περιλαμβάνονται στα συμβόλαια που συντάσσει το δημόσιο και που αφορούν δημόσια περιουσία. Όροι και συμφωνίες που θα διασφαλίζουν τη δημόσια χρήση, το χαρακτήρα των εκτάσεων, την ακριβή τους περιγραφή, την αποτροπή διαφοροποιήσεων των ποσοτικών και ποιοτικών τους χαρακτηριστικών κ.λ.π.

5) Ριζική Αναδιάρθρωση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ)

Η διαδικασία ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής αλλά και η αξιολόγηση των εγγράφων, αποκάλυψαν τις τεράστιες ανεπάρκειες και προκλητικές ανακολουθίες του κορυφαίου, υποτίθεται, νομικού θεματοφύλακα των συμφερόντων του δημοσίου. Γνωματεύσεις σύμφωνα με τη βούληση και κατά παραγγελία της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας (μέσω μεθοδευμένων κι επιλεκτικών ερωτημάτων), πρωτοφανής τυπολατρία, που συχνά βλάπτει το δημόσιο συμφέρον αλλά και καταταλαιπωρεί τον απλό πολίτη, κακώς εννοούμενη δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία, διαφοροποιημένες απόψεις, συμπεράσματα και κρίσεις ανάλογα με τη συμμετοχή των μελών του σε διαφορετικά όργανα και με διαφορετικούς πολιτικούς προϊσταμένους, κραυγαλέες παραβιάσεις του ασυμβίβαστου κ.λ.π.

Όπως πολύ επιτυχημένα αναφέρθηκε στην Επιτροπή, οι γνωματεύσεις του ΝΣΚ, σε αρκετές περιπτώσεις διατυπώνονται βάσει της «εικαζόμενης βούλησης» της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας, που υποβάλει το σχετικό ερώτημα.

Προτείνεται η ενίσχυση της ανεξαρτησίας και λειτουργίας του Ν.Σ.Κ., ούτως ώστε να συγκροτείται και να αποφασίζει εντελώς ανεξάρτητα από τη βούληση των εκάστοτε πολιτικών προϊσταμένων τους, να διευρυνθεί το πλαίσιο των γνωμοδοτήσεών τους πέρα από τα ερωτήματα, που κάθε φορά τίθενται προς πληρέστερη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, την ενιαία έκφραση των μελών του ανεξάρτητα από τον φορέα, που υπηρετούν, διαφάνεια και αξιοκρατία στις επιλογές των μελών του, που τοποθετούνται σε διάφορες υπηρεσίες ή φορείς κ.λ.π.

6) Προστασία δασών και δασικών εκτάσεων

Η επιτροπή ασχολήθηκε επισταμένα και σε βάθος με το καθεστώς διαχείρισης και προστασίας του δασικού πλούτου της χώρας. Επιβεβαιώθηκαν πλήρως και αδιαμφισβήτητα οι πάγιες και σαφείς θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ όσον αφορά την αναγκαιότητα κατάρτισης δασολογίου, τη κατάργηση όλων των δασοκτόνων νόμων των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ (1734/87, 3147/2003, 3208/2003), αναθεώρηση του βασικού Ν. 998/1979, ανάθεση της διαχείρισης των εκατοντάδων χιλιάδων στρεμμάτων εποικιστικών εκτάσεων στην αρμοδιότητα των δασικών υπηρεσιών κ.λ.π.

7) Αλλαγή του νόμου περί ευθύνης Υπουργών

Πάγια θέση μας είναι η αφαίρεση από το Κοινοβούλιο κάθε αρμοδιότητας που ανήκει εξ ορισμού στη Δικαστική Εξουσία. Δεν μπορεί πολιτικά πρόσωπα και μάλιστα άλλου θεσμικού, πολιτειακού οργάνου να ασχολούνται με ανακριτικές πράξεις και να στοχοποιούν ποινικά πολιτικά πρόσωπα.

Επίσης, πάγια θέση μας είναι η ισότιμη ποινική μεταχείριση του πολιτικού με τον απλό πολίτη. Είμαστε, έτσι, αντίθετοι σε δικονομικές αλλά και ουσιαστικές διαφοροποιήσεις της ποινικής μεταχείρισης, όπως π.χ. η διαφορετική παραγραφή των αδικημάτων. Προς την κατεύθυνση αυτή, έχουμε δηλώσει την πρόθεσή μας για ανάλογη νομοθετική πρωτοβουλία.

8) Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες Ν. 3691/2008

Επιβεβαιώθηκαν πλήρως οι ενστάσεις, που διατύπωσαν όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης για την υποβάθμιση της πιο πάνω ανεξάρτητης Αρχής σε μία απλή επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών, που πραγματοποιήθηκε με το Ν. 3691/2008. Από όλη τη διαδικασία ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής διαφάνηκαν οι τεράστιες αδυναμίες και ανεπάρκειες της Επιτροπής να ανταποκριθεί στο έργο της. Καθυστέρησε να ελέγξει λογαριασμούς ή είχε αμελήσει να αξιολογήσει παλαιότερους και δραστηριοποιήθηκε μόνο μετά την πίεση της

Επιτροπής. Ενισχύθηκαν, δυστυχώς, οι αρχικές μας επιφυλάξεις ότι η υποβάθμισή της υποκρύπτει βούληση του Υπουργού Οικονομικών να την ελέγχει πλήρως. Προτείνουμε την αναβάθμισή της σε πραγματική ανεξάρτητη Αρχή με τους όρους και εγγυήσεις και των υπολοίπων.

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2008

Νικόλαος Τσούκαλης

**ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ
ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ (ΛΑ.Ο.Σ.)
ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΛΕΥΡΗ

ΠΟΡΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Του Βουλευτού του ΛΑ.Ο.Σ Αθανασίου Πλεύρη

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου ταλάνισε την ελληνική κοινωνία για 10 έτη και μόλις το τελευταίο έτος λόγω της έντονης και συνεχής προβολής του από τα ΜΜΕ ετέθη επιτέλους της σοβαρής έρευνας από το Εθνικό Κοινοβούλιο. Ενώ η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προκλητικά δήλωνε το καλοκαίρι του τρέχοντος έτους ότι η εξεταστική επιτροπή σημαίνει συγκάλυψη, το βάρος και η πίεση από την κοινή γνώμη, αλλά και η γενναία πράξη δύο εισαγγελικών λειτουργών που επέλεξαν την παραίτηση προκειμένου να μην υποκύψουν στις πιέσεις συγκάλυψης, που ουσιαστικώς κατήγγειλαν, την ανάγκασαν να συρθεί στην Εξεταστική Επιτροπή.

Η Εξεταστική Επιτροπή διήρκησε 45 ημέρες και με μαραθώνιες συνεδριάσεις εξέτασε πλήθος μαρτύρων (άνω των 120) και συνέταξε άνω των 12.000 σελίδων πρακτικά αποδεικνύοντας ότι τουλάχιστον τα μέλη της και το προεδρείο επεχείρησαν να παράξουν την καλλίτερη δυνατή εργασία. Μολαταύτα όταν φθάσαμε σε κρίσιμα σημεία που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εκείνα τα ισχυρά τεκμήρια που θα καταδείκνυαν άνευ αμφιβολίας τους υπευθύνους και εγκεφάλους του σκανδάλου, τότε η κυβερνητική πλειοψηφία συνεπικουρούμενη και από την αξιωματική αντιπολίτευση σε κάποια σημεία έκλεισε τις εργασίες της επιτροπής αφήνοντας τεράστια ερωτηματικά που δε μας επιτρέπουν να οδηγηθούμε σε ένα πόρισμα με ασφαλή συμπεράσματα. Συγκεκριμένα:

1. Η επιτροπή ολοκλήρωσε τις εργασίες της χωρίς να λάβει τις καταθέσεις των Εφραίμ και Αρσένιου, οι οποίοι ως κεντρικά πρόσωπα όλης της περιόδου του σκανδάλου θα μας βοηθούσαν να πάρουμε τις απαντήσεις που χρειαζόμασταν ώστε να ακτινογραφήσουμε τον ακριβή ρόλο συγκεκριμένων πολιτικών προσώπων και να φωτίσουμε επακριβώς τον ρόλο τους. Η κυβερνητική πλειοψηφία μάλλον ανακουφίστηκε από αυτήν την εξέλιξη και με την πλειοψηφία της δέχθηκε ένα ψυχρό νομικό υπόμνημα, πράγμα νομικώς απαράδεκτο, καθώς οι μάρτυρες δε δύνανται να καταθέτουν υπομνήματα και υποχρεούνται να καταθέτουν όσα γνωρίζουν, οι δε ιερείς επέλεξαν τους νομικούς τακτικισμούς των πληρεξουσίων

τους δικηγόρων και προσέβαλαν το σύνολο του κοινοβουλίου αλλά και του θρησκευόμενου ελληνικού λαού, ο οποίος ήλπιζε ότι έστω και την έσχατη ώρα οι ιερείς θα έδιναν κάποιες απαντήσεις στις κατηγορίες που τους προσάπτουν. Η στάση τους αυτή εκτιμάται ως στάση ύβρης και αδιαφορίας για τη Δημοκρατία και την Χριστιανική Πίστη.

2. Μέχρι σήμερα δε μας εδόθη καμία απάντηση από το Μέγαρο Μαξίμου για την τύχη της επιστολής Ψωμιάδη το Δεκέμβριο του 2005. Τότε ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης ενημέρωσε το γραφείο του Πρωθυπουργού και το σύνολο της ελληνικής κυβέρνησης για τις ανταλλαγές στο Νομό Θεσσαλονίκης, χαρακτηρίζοντας αυτή τη διαδικασία ως μυστικά μεθοδευμένη παράνομη ενέργεια. Η κυβέρνηση επομένως από εκείνο τουλάχιστον το χρονικό σημείο αλλά και το γραφείο του Πρωθυπουργού έχουν πλήρη ενημέρωση και γνώση του σκανδάλου αναφορικά με τις ανταλλαγές και μολαταύτα προχωρούν. Απορίας άξιο είναι το γεγονός ότι ενώ τα δύο μεγάλα κόμματα συμφώνησαν απόλυτα σε κλήση μαρτύρων, όπως η συμπαθεστάτη Αζέλ, όταν προτείναμε την κλήση των ατόμων που άπτονται στο στενό πυρήνα των αρχηγών τους του κ. Αγγέλου και του κ. Παπακωσταντίνου, οι οποίοι ήταν σημαντικοί μάρτυρες ο μεν πρώτος ως αποδέκτης της επιστολής Ψωμιάδη, ο δε δεύτερος ως γνώστης του εκβιασμού Πάπιστα με πολύ άνεση συναίνεσαν στην μη κλήτευση τους. Την προσυνεννόηση και συμπαιγνία αυτή των δύο κομμάτων την καταγγέλλουμε και εξαιτίας αυτής της συγκάλυψης απεκρύβησαν από την επιτροπή κρείσσονες πληροφορίες. Την ίδια τύχη είχε και η πρόταση μας να κληθεί ο Πρωθυπουργός και να μας ανακοινώσει τυχόν γνώση του.

3. Στην επιτροπή έφτασαν με περισσή καθυστέρηση οι τραπεζικοί λογαριασμοί και όχι στο σύνολό τους. Καλούμαστε να συντάξουμε ένα πόρισμα καταλογισμού ευθυνών χωρίς να γνωρίζουμε τους αποδέκτες των εκατομμυρίων ευρώ που μεταφέρθηκαν ως ρευστό ζεστό χρήμα από τους ανθρώπους της IMMB. Όταν γνωρίζουμε ότι εκατομμύρια ευρώ ως μαύρο χρήμα διακινήθηκε από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της IMMB το κρίσιμο διάστημα των ανταλλαγών και δεν περιμένουμε να μάθουμε τους αποδέκτες τους, ουσιαστικά προκαλούμε το κοινό περί δικαίου αίσθημα και αδυνατούμε να συντάξουμε επαρκές πόρισμα. Το γεγονός αυτό εντείνεται ακόμη περισσότερο από την γνώση που έλαβε η επιτροπή μας ότι τεράστια χρηματικά ποσά ύψους 5,5 εκ. Ευρώ διακινήθηκαν από τον κοινό λογαριασμό της συμβολαιογράφου της IMMB κας Αικ. Πελέκη και του τέως

υπουργού κ. Βουλγαράκη και μετά από αίτημα του εκπροσώπου του ΛΑ.Ο.Σ να ανοίξει ο λογαριασμός η πλειοψηφία των συναδέλφων της ΝΔ απέρριψε και ο ίδιος ο κος Βουλγαράκης αρκέστηκε σε μια ανακοίνωση χωρίς να μας προσκομίσει τις κινήσεις των λογαριασμών.

Συνεπώς η μη κατάθεση Εφραίμ – Αρσένιου, η μη κλήτευση σημαντικών μαρτύρων, η μη γνώση της τύχης της επιστολής Ψωμιάδη και η ημιμάθεια που έχουμε για τους κρίσιμους τραπεζικούς λογαριασμούς δε μας επιτρέπουν να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα. Ενώ η όλη μεθοδολογία του σκανδάλου όπως θα διαφανεί κατωτέρω έχει έναν κεντρικό πολιτικό εγκέφαλο που συντονίζει, η απουσία των ανωτέρω στοιχείων δε μας επιτρέπει με ασφάλεια να τον εντοπίσουμε. Εκ προοιμίου γνωρίζουμε ότι ο κόπος και η τεράστια εργασία όλων των συναδέλφων της εξεταστικής επιτροπής υποτιμάται και προσβάλλεται από μια πλειοψηφία που επιθυμεί να κλείσει γρήγορά και όσο το δυνατόν με τις λιγότερες απώλειες το θέμα. Την πρακτική αυτή την καταγγέλλουμε, όπως καταγγέλλουμε και τη συμφωνία των δύο μεγάλων κομμάτων να φθάσει η υπόθεση μόνο ως το σημείο που είναι ανεκτό και για τα δύο.

Ωστόσο από το πολύ σημαντικό υλικό που συγκεντρώθηκε μπορούμε να προχωρήσουμε σε κάποια συμπεράσματα, γνωρίζοντας όμως τις ανωτέρω δυσκολίες. Χρονικά αλλά και σε επίπεδο ευθυνών το σκάνδαλο του Βατοπεδίου θα πρέπει να διερευνηθεί σε τρεις μεγάλες φάσεις. Η πρώτη συμπεριλαμβάνει τη φάση διακυβερνήσεως του ΠΑ.ΣΟ.Κ από το 1998 έως το 2004 οπότε και παραχωρείται η λίμνη Βιστωνίδα στην IMMB, η δεύτερη την αρχική διακυβέρνηση της ΝΔ το 2004 που κλείνει οριστικά το θέμα της κυριότητας της λίμνης και η τρίτη την επόμενη φάση της διακυβέρνησης της ΝΔ που επιτρέπει τις επιζήμιες για το δημόσιο ανταλλαγές της λίμνης Βιστωνίδας με ακίνητα του ελληνικού δημοσίου.

Σε αυτό το σημείο επιθυμούμε και δια του πορίσματος να εκφράσουμε την πλήρη αντίδραση μας στην προβολή του ψηφιακού δίσκου (DVD) με το περιεχόμενο του πιθανού εκβιασμού. Αμέσως εκφράσαμε την αντίδραση μας καθώς επρόκειτο για παρανόμως κτηθέν αποδεικτικό μέσο, η λήψη του οποίου υπόψη είναι απαράδεκτη. Καταψηφίσαμε την προβολή του και μάλιστα ενώπιον δημοσιογράφων. Είναι λυπηρό που η επιτροπή με τη δύναμη της πλειοψηφίας δέχθηκε την προβολή του, όπως και την επαφή της επιτροπής με μάρτυρες, η δράση των οποίων παραπέμπει σε δραστηριότητες που κινούνται στις παρυφές της νομιμότητας και του υποκόσμου. **Θέλοντας να εκφράσουμε την αντίθεση**

μας στην προβολή αυτή και την κατάφορη παράβαση του νόμου δε θα προβούμε σε καμία ανάλυση του περιεχομένου που προβλήθηκε από το παρανόμως αυτό κτηθέν αποδεικτικό υλικό. Θα συμπεριφερθούμε σαν να μην προεβλήθη ποτέ.

B. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

1. ΦΑΣΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΠΑΣΟΚ ΑΠΟ ΤΟ 1998 ΕΩΣ ΤΟ 2004.

Σε αυτήν την πρώτη φάση ξεκινά να εκτυλίσσεται το σκάνδαλο αναφορικώς με την παραχώρηση της κυριότητας της λίμνης Βιστωνίδας στην IMMB. Ενώ η Μονή από το 1924 με συνεχείς ενέργειες προσπαθεί να εγείρει θέμα κυριότητας και το ελληνικό δημόσιο για σχεδόν 80 έτη παρουσιάζει μια σθεναρή αντίδραση, το 1998 το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων με την υπ. αριθμ. 26/3.12.98 γνωμοδότηση του και με εισηγητή το Στέφανο Δέτση και πρόεδρο τον Ελευθέριο Ροϊδη γνωμοδοτεί στη μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας του ελληνικού δημοσίου επί της νησίδας «Άντα Μπούρου» της λίμνης Βιστωνίδας. Η γνωμοδότηση αυτή έγινε δεκτή από τον Υφυπουργό των Οικονομικών κ. Δρυ με την ΥΑ 1007690/610/A0010 στις 5 Φεβρουαρίου του 1999.

Η ανωτέρω ΥΑ έγινε πιλότος όλων των επομένων γνωμοδοτήσεων που παρεχώρησαν τη λίμνη στην IMMB. Μπορεί η μετέπειτα πρωτόδικη δικαστική απόφαση του Πρωτοδικείου Ροδόπης να συνάδει στο μεγαλύτερο μέρος με αυτήν την ΥΑ ωστόσο λόγω ακριβώς του δύσκολου νομικού θέματος και εκ του γεγονότος ότι η αποδοχή αυτής της γνωμοδότησης «νομιμοποίησε» ένα ολόκληρο νομικό σκεπτικό που προχώρησε στην παραχώρηση της λίμνης συνιστά βάσιμη πολιτική ευθύνη του τότε υφυπουργού, ο οποίος όφειλε να επιδιώξει τη δικαστική επίλυση του θέματος και όχι την παράδοση της κυριότητας της νησίδας με τις διοικητικές διαδικασίες.

Εν συνεχεία στις 5 Αυγούστου του 2002 ο τότε Υφυπουργός των Οικονομικών κος Απ. Φωτιάδης με την ΥΑ 1064538/5928/A0010 αποδέχεται τη νεώτερη υπ.αριθμ. 17/18.07.02 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων με πρόεδρο τον Ι. Διονυσόπουλο και εισηγητή πάλι τον Σ. Δέτση, όπου αποφασίζεται η μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας υπέρ της IMMB 25.000 στρεμμάτων παραλίμνιων εκτάσεων και δύο νησίδων στη λίμνη Βιστωνίδα. Σημειωτέον βρέθηκε τοπογράφος που κατάφερε!!! να τοπογραφήσει επακριβώς από Χρυσόβουλο του 1080 (προ σχεδόν χιλίων ετών) τα 25.000 στρέμματα.

Παράλληλα συντάχθηκε Πρωτόκολλο Παράδοσης και Παραλαβής στις 11.12.02 (έχει γραφεί όχι σε ηλεκτρονικό υπολογιστή που διέθετε η Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης, αλλά σε γραφομηχανή ίδια με αυτή της IMMB), το οποίο μεταγράφηκε στο υποθηκοφυλακείο, βάσει του οποίου η Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης παρέδωσε την κυριότητα των εκτάσεων που αφορούσαν στο Νομό Ξάνθης στην IMMB.

Σύμφωνα με την ίδια ακριβώς πρακτική ο Υφυπουργός κος Φωτιάδης με την νεώτερη ΥΑ 1051266/10611/A0010 στις 04.06.03 αποδέχθηκε την υπ. αριθμ. 46/2002 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού (με πάλι Πρόεδρο τον Ι. Διονυσόπουλο και πάλι Εισηγητή τον Σ. Δέτση), όπου πλέον το ελληνικό δημόσιο αποδέχθηκε την μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας στην ίδια τη λίμνη Βιστωνίδα και τις όχθες αυτής. Αποδέχθηκε δηλαδή ο Υφυπουργός παράδοση κυριότητας κοινοχρήστου πράγματος (λιμνοθάλασσας) και διέταξε τις Κτηματικές Υπηρεσίες Ξάνθης και Ροδόπης να προβούν σε σύνταξη Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής της Λιμνοθάλασσας, το οποίο και έλαβε χώρα στις 25.06.03, όπου και παραδόθηκε η κυριότητα της Λιμνοθάλασσας στην IMMB.

Ενδιαφέρον σε αυτό το σημείο παρουσιάζουν τα ακόλουθα στοιχεία:

A) Η όλη αυτή διαδικασία λαμβάνει χώρα ενώ έχει εκδοθεί η υπ. αριθμ. 111/2000 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, η οποία ρητώς μνημονεύει τη λιμνοθάλασσα της Βιστωνίδας ως κοινόχρηστο πράγμα, την οποία ο υφυπουργός και τα γνωμοδοτικά αγνοούν επιδεικτικά, όπως και εν συνεχεία οι υπουργοί της ΝΔ..

B) Από τον Ιανουάριο του 2003 η IMMB έχει ασκήσει αναγνωριστική αγωγή κατά του ελληνικού δημοσίου για τα 25.000 στρέμματα. Η αγωγή αυτή επρόκειτο να εκδικαστεί στις 21.05.03, ότε και ανεβλήθη για τις 5.11.03. Η αρχική υπερασπιστική γραμμή του δημοσίου όπως διαφαίνεται από την εντολή προς το Νομικό Σύμβουλο του Κράτους ήταν ουσιαστικά να συνομολογήσει το αίτημα της IMMB, καθώς θα προέβαλε την ένσταση της απόρριψης της αγωγής ως άνευ αντικειμένου, αφού είχε παραδοθεί με ΥΑ και Πρωτόκολλο Παράδοσης και Παραλαβής το αντικείμενο της αγωγής. Ωστόσο η υπερασπιστική αυτή γραμμή μεταστρέφεται στις 3.6.03, ότε και με νεώτερη εντολή καλείται ο Νομικός Σύμβουλος να υπερασπιστεί την υπόθεση προβάλλοντας ένσταση ιδίας κυριότητας του δημοσίου. Το ενδιαφέρον εδώ εστιάζεται στο γεγονός ότι ο υφυπουργός κος Φωτιάδης μια μέρα μετά την αλλαγή της υπερασπιστικής γραμμής που θα προστάτευε το δημόσιο συμφέρον με την προβολή ένστασης ιδίας κυριότητας προχωρά στην αποδοχή της τρίτης τελευταίας γνωμοδότησης (στις 4.6.03) που

παραδίδει στην IMMB τη λιμνοθάλασσα «αδειάζοντας» κυριολεκτικά την υπερασπιστική γραμμή του ΝΣ. Η σύμπτωση αυτή είναι προφανώς προβληματική.

Στη συνέχεια και μετά από συνεχείς διαμαρτυρίες των φορέων της Ξάνθης που φώναζαν για την αρπαγή της δημόσιας περιουσίας και την εγκατάλειψη των ακτημόνων που κατείχαν τις εκτάσεις ο υφυπουργός Φωτιάδης στις 30.10.03 αιτείται την επανεξέταση όλων των προηγούμενων γνωμοδοτήσεων βάσει των στοιχείων που είχαν προσκομίσει οι φορείς και ιδίως του υπομνήματος του προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Α. Ξυνίδη. Η ενέργεια αυτή, ενώ θα πρέπει να κριθεί αρχικώς ως θετική, καθώς δείχνει μια αλλαγή στάσης την έσχατη στιγμή, λίγο πριν τη δίκη, υπήρξε ατελέσφορη και προσχηματική. Η αίτηση για επανεξέταση δε συνοδεύτηκε και από ανάκληση των προηγούμενων ΥΑ, ώστε να μην παράγονται έννομα αποτελέσματα, ενώ και αυτό το ατελέσφορο κείμενο έφθασε στα χέρια του δικηγόρου του δημοσίου στις 7.11.03, δύο μέρες μετά τη συζήτηση της αγωγής της IMMB.

Επιπλέον εάν ο κος Φωτιάδης ήθελε να γίνει πραγματική επανεξέταση της υποθέσεως θα απαιτούσε όπως μπορούσε την άμεση επανεξέταση. Δυστυχώς όμως μέχρι την πτώση της κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ το Μάρτιο του 2004 το γνωμοδοτικό δεν είχε συγκληθεί, γεγονός που καταδεικνύει ότι η αίτηση για επανεξέταση, έστω και θετικά κρινόμενη, έγινε προσχηματικά σε προεκλογικό κλίμα χωρίς ειλικρινή πρόθεση διευθέτησης της κατάστασης. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο δικηγόρος που υπερασπίστηκε το δημόσιο στη δίκη της Ροδόπης είπε ευθαρσώς ότι κλήθηκε να υπερασπιστεί μια θέση μάχης χωρίς οπισθοφυλακή και ήδη παραδομένη.

Στη διακυβέρνηση επομένως του ΠΑΣΟΚ υπάρχουν βάσιμες πολιτικές ευθύνες (ιδίως στις δύο τελευταίες γνωμοδοτήσεις) καθώς με ελαφριά την καρδιά παραδόθηκαν η λιμνοθάλασσα με τις όχθες και 25.000 στρέμματα στην IMMB με ΥΑ που αποδέχθηκαν γνωμοδοτήσεις του ίδιου εισηγητή και συντάχθηκαν και Πρωτόκολλα Παράδοσης και Παραλαβής. Έπρεπε το δημόσιο να αρνηθεί τη διαδικασία αυτή παράδοσης της κυριότητας και να παρέπεμπε την υπόθεση στη δικαστική εξουσία.

Ειδικώς στις δύο τελευταίες γνωμοδοτήσεις, που παραδόθηκαν 25.000 στρέμματα και η λίμνη, υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ακόμη και ποινικής διερεύνησης της όλης συμπεριφοράς, εάν δεν είχε επέλθει η παραγραφή βάσει του χαριστικού Νόμου περί Ευθύνης των Υπουργών. Παράλληλα

παρατηρείται μια πρακτική των γνωμοδοτικών συμβουλίων που θα πρέπει να μας προβληματίζει, όπου τα ίδια πρόσωπα λύνουν και δένουν και παραδίδουν δημόσια περιουσία, οι δε υπουργοί σαν άβουλα όργανα αποδέχονται, ενώ δεν υποχρεούνται καθώς οι γνωμοδοτήσεις δεν είναι δεσμευτικές, ότι τους σερβίρεται και κρύβονται πίσω από αυτές σαν να μη διοικούν οι υπουργοί, αλλά τα γνωμοδοτικά συμβούλια.

2. ΦΑΣΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ

Στα τέλη Απριλίου του 2004 λαμβάνει χώρα η τελική διάσκεψη των δικαστών του Πρωτοδικείου Ροδόπης, όπου και μετά από μακρά συζήτηση λαμβάνεται απόφαση κατά πλειοψηφία 2-1. Οι πρωτοδίκες κα. Σακάλογλου και κ. Γιοβανόπουλος τάσσονται υπέρ του δημοσίου δεχόμενοι εν μέρει την αγωγή της IMMB δικαιώνοντας την μόνο ως προς το σκέλος της νησίδας Άντα Μπούρου (και αυτή όχι στο σύνολο της), η δε Πρόεδρος κα Ψάλτη μειοψηφεί θεωρώντας ότι έπρεπε να γίνει δεκτή η αγωγή της IMMB στο σύνολο της. Σημειωτέον η εισηγήτρια της υπόθεσης (κα Σακάλογλου) ήδη από τα τέλη Φεβρουαρίου είχε παραδώσει την εισήγηση της στην υπόλοιπη σύνθεση του δικαστηρίου προς αξιολόγηση.

Η μειοψηφούσα πρόεδρος κρατά την υπόθεση για σύνταξη της μειοψηφίας και περαιτέρω δημοσίευση της. Το αποτέλεσμα της διάσκεψης εν τω μεταξύ έχει διαρρεύσει στην τοπική κοινωνία και κυριολεκτικώς όλοι οι φορείς πανηγυρίζουν και είναι αδύνατον κάποιος να μη γνωρίζει το αποτέλεσμα. Ακόμη και η μειοψηφούσα Πρόεδρος στην από 2 Οκτωβρίου 2008 ανωμοτί εξέταση της επιβεβαιώνει ότι υπήρξε τηλεφωνική επικοινωνία της ίδιας με τον Αρσένιο μετά τη διάσκεψη, ο οποίος γνώριζε το αποτέλεσμα της διάσκεψης!!! και της ζήτησε να το επιβεβαιώσει. Παράλληλα η πρόεδρος του δικαστηρίου κρατά επιδεικτικά την υπόθεση και δεν τη δημοσίευε ως όφειλε.

Τότε ξεκινά μια διαδικασία επικίνδυνων και προκλητικών συμπτώσεων. Στις 20.05.04 λίγο δηλαδή μετά την τελική διάσκεψη του δικαστηρίου της Ροδόπης συγκαλείται το Γνωμοδοτικό που θα εξέταζε την επανεξέταση που ζήτησε ο Φωτιάδης στις 30.10.03 (μετά από 7 ολόκληρους μήνες δηλαδή και απαραδέκτως καθώς εκκρεμούσε έκδοση αποφάσεως) με τον ίδιο Πρόεδρο (Διονυσόπουλο) αλλά και Εισηγητή (Δέση) και γνωμοδοτεί ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης. Άμεσα η IMMB και ενώ ο Αρσένιος γνώριζε το αποτέλεσμα, όπως αποδεικνύεται

και από την κατάθεση της Προέδρου κας Ψάλτη, με αίτηση του στο ΝΣΚ στις 01.06.04 αιτείται τη συναίνεση του δημοσίου για παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής και τη μη έκδοση αποφάσεως, στην οποία μνημονεύεται και η τελευταία αυτή γνωμοδότηση η 26/20.05.04.

Τη γνωμοδότηση αυτή αποδέχεται τάχιστα ο υφυπουργός κ. Π. Δούκας στις 7 Ιουνίου 2004 με την υπ. αριθμ. 1046300/3944/Α0010 ΥΑ, οπότε και τελειώνει οριστικά το θέμα της κυριότητας σε διοικητικό επίπεδο. Η ΥΑ έχει αριθμ. πρωτοκ. 727/14.06.04 στην Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης και την ίδια ακριβώς ημέρα στις 14.06.04 συνεδριάζει το Β τμήμα του ΝΣΚ με Πρόεδρο τον Χ. Τσεκούρα και Εισηγητή τον Κ. Καποτά και γνωμοδοτούν κατά πλειοψηφία (μειοψηφούντος του ΝΣ Π. Κιούση, ο οποίος θεωρούσε ότι δικονομικώς είναι αδύνατη η μη έκδοση απόφασης) υπέρ του αιτήματος της IMMB περί μη έκδοσης απόφασης. Τη γνωμοδότηση αυτή αποδέχεται στις 22.06.04 ο υφυπουργός κ. Δούκας και το Δημόσιο για πρώτη φορά στα χρονικά παραιτείται από μη έκδοση κερδισμένης απόφασης!!! Το δε πρακτικό παραίτησης αποστέλλεται στο Νομικό Γραφείο του δημοσίου με κούριερ (τάχιστες διαδικασίες για το αργοκίνητο δημόσιο), προκειμένου να προλάβει να συναινέσει στην μη έκδοση απόφασης.

Είναι απορίας άξιο το γεγονός ότι το ΝΣΚ γνωμοδότησε χωρίς να ακροαστεί το δικηγόρο κ. Χειμώνα που χειρίστηκε επιτυχώς όπως αποδείχθηκε την υπόθεση στη Ροδόπη και το ότι ο υφυπουργός μετά από γνωμοδότηση παραιτείται από έκδοση μιας υπόθεσης μετά από 7 μήνες από τη συζήτηση της. Είναι προκλητικό το γεγονός ότι όλη η τοπική κοινωνία γνώριζε το αποτέλεσμα της διάσκεψης και κανείς δεν αξιολόγησε ότι για να ζητά η ενάγουσα IMMB μετά από 7 μήνες τη μη έκδοση απόφασης προφανώς γνώριζε την ήττα της. **Είναι τουλάχιστον αξιολύπητο το ΝΣΚ να κρύβεται πίσω από τη δυνατότητα του να γνωμοδοτεί ελευθέρως, ο δε υφυπουργός να θεωρεί ότι δεν έχει ευθύνη για ότι υπογράφει μετά από γνωμοδότηση, που προφανώς δεν είναι δεσμευτική. Δε διοικεί το ΝΣΚ αλλά η εκτελεστική εξουσία και δε μπορούν οι υπουργοί να κρύβονται πίσω από τις γνωμοδοτήσεις.**

Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι η Πρόεδρος του δικαστηρίου της Ροδόπης δεν έπρεπε να δεχθεί την παραίτηση από τη μη έκδοση αποφάσεως από τη στιγμή που είχε γίνει η τελική διάσκεψη καθώς από εκείνο το στάδιο υπήρξε απόφαση (για αυτό άλλωστε δημοσιεύτηκε η απόφαση μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου με 5 έτη καθυστέρηση). Το δε γνωμοδοτικό αποφάσισε και για εκτάσεις που δεν υπάγονταν στην αρμοδιότητα του, δηλαδή όχι του Υπουργείου Οικονομικών αλλά του Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ εάν είχαν επιτρέψει την έκδοση της απόφασης **τότε η κυριότητα των εκτάσεων θα παρέμενε στο δημόσιο και δε θα μπορούσαν να λάβουν χώρα οι βλαπτικές για το δημόσιο ανταλλαγές.**

Η αποδοχή επομένως αρχικά της γνωμοδότησης ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης και εν συνεχεία αυτής της παραίτησης από μη έκδοση απόφασης συνιστούν πράξεις που ζημίωσαν το δημόσιο καθώς έκλεισαν οριστικά το θέμα της κυριότητας της λίμνης και οδήγησαν το δημόσιο να παραιτηθεί από κερδισμένη απόφαση, συνιστούν δε βαρύτατες πολιτικές ευθύνες με ενδεχόμενο περαιτέρω διερεύνησης σε ποινικό επίπεδο για τυχόν γνώσεως της βλαπτικής ενέργειας των πράξεων αυτών από τα αρμόδια όργανα.

Η σημασία της έκδοσης αποφάσεως είναι η ακόλουθη: Οι ΥΑ συνιστούν ιδιότυπο τίτλο κτήσεως κυριότητας από διοικητική σκοπιά, οι οποίες όμως επειδή δύνανται να ανακληθούν δεν αποτελούν ισχυρό τίτλο. Η IMMB χρειαζόταν οπωσδήποτε τη δικαστική αναγνώριση προκειμένου να κατέχει ανέκκλητο τίτλο κυριότητας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε αυτό το σημείο παρουσιάζει η στάση των τοπικών φορέων που ουσιαστικώς ανέδειξαν το θέμα. Οι συγκεκριμένοι φορείς παρουσία και του υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κοντού συναντιούνται με σειρά στελεχών της Κυβερνήσεως και με τον ίδιο τον κ. Δούκα, ο οποίος καίτοι είχε συναινέσει και παραιτηθεί από τη μη έκδοση αποφάσεως δεν το κοινοποιεί στους φορείς αλλά τους αναφέρει ότι θα εξεταστεί το αίτημα τους.

Στη συνέχεια, αρχές Σεπτεμβρίου συναντιούνται οι φορείς αυτή τη φορά με τον τότε Υπουργό κ. Ρουσόπουλο προκειμένου να ενημερωθεί ο Πρωθυπουργός. Στη συνάντηση αυτή τελικώς δεν παρίστανται, επειδή δεν ενημερώθηκαν οι φορείς που δεν άνηκαν στην κυβερνητική παράταξη!!! Σε αυτήν τη συνάντηση ο κ.

Ρουσόπουλος ανακοινώνει στους φορείς ότι είναι αναρμόδιος και τους παραπέμπει στους αρμόδιους υπουργούς, όπως και οι ίδιοι καταθέτουν, παρόλο που ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Ξάνθης κ. Ξυνίδης, που είχε αποκλειστεί από τη συνάντηση, ρητώς καταθέτει ότι του μετέφεραν οι λοιποί φορείς ότι ο κ. Ρουσόπουλος τους ανέφερε ότι το θέμα έκλεισε και έγινε νύξη για τις ανταλλαγές, πράγμα που δεν επιβεβαιώνουν οι παρόντες στη συνάντηση. Προς αξιολόγηση όμως κρίνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Μετά από αυτήν τη συνάντηση οι φορείς σταματούν τον αγώνα τους και λίγο αργότερα ξεκινούν οι ανταλλαγές με εκτάσεις εκτός των Νομών τους. Εύλογα δηλαδή μπορεί να θεωρήσει κάποιος ότι έλαβαν τις διαβεβαιώσεις που ήθελαν και λίγο αργότερα έγιναν πράξη (διατήρηση κυριότητας λίμνης από το δημόσιο με ανταλλαγές).

β) Στη συνάντηση αυτή παρίσταται και ο υφυπουργός κ. Κοντός που ήταν και αρμόδιος εν μέρει υφυπουργός, οπότε εάν ο κ. Ρουσόπουλος ήθελε να τους παραπέμπει στους αρμοδίους υπουργούς γιατί δεν κατέδειξε εκείνη τη στιγμή τον κ. Κοντό. Ο κ. Κοντός μάλιστα ως βουλευτής της αντιπολίτευσης κάνει τεράστιο αγώνα και μιλά για στημένα γνωμοδοτικά επί κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ, ενώ ως υφυπουργός της ΝΔ λειτουργεί τελείως αμυντικά, δεν ενημερώνει επαρκώς τον Υπουργό του κ. Τσιτουρίδη για όλη τη διαδικασία και φαίνεται όπως προκύπτει από το δελτίο τύπου στις 8.3.06 ότι κατόπιν «*συντονισμένων κυβερνητικών χειρισμών*» δόθηκε λύση στο πρόβλημα. Ποια λύση; Αυτή των ανταλλαγών. Ο κ. Κοντός λειτούργησε δηλαδή όχι ως υφυπουργός κυβερνήσεως αλλά ως τοπικός βουλευτής που τον ενδιέφερε η απομάκρυνση του προβλήματος από την εκλογική του περιφέρεια και όχι η δίκαια επίλυση του για όλη την επικράτεια.

γ) Ο κ. Ρουσόπουλος, ενώ βλέπει τους φορείς αρχές Σεπτεμβρίου δεν ενημερώνει αμέσως τον τότε υπουργό κ. Τσιτουρίδη, αλλά επικαλούμενος πολλές υποχρεώσεις, ενημερώνει τον αρμόδιο υπουργό μετά από 1 μήνα, πράγμα που δείχνει ότι δεν αγνόησε την υπόθεση και είχε προσωπικό ενδιαφέρον. Προς εκτίμηση τίθεται και το θέμα ότι μέσα σε εκείνο το μήνα άλλαξε και ο αρμόδιος υπουργός, ο κ. Τσιτουρίδης παραιτήθηκε και ανέλαβε ο κ. Μπασιάκος.

δ) Ο κ. Ρουσόπουλος διατηρούσε πριν από τη συνάντηση αλλά και μετά στενή σχέση με τον ηγούμενο Εφραίμ και τον Αρσένιο και τους επισκέφθηκε στο Άγιο Όρος, αλλά και αυτοί στην οικία του. Συνεπώς δεν πείθει η αναφορά του τότε Υπουργού ότι για το θέμα της κυριότητας και των ανταλλαγών μίλησαν μόνο μια φορά τηλεφωνικώς.

Όλα τα ανωτέρω στοιχεία μας δημιουργούν μια πεποίθηση ύπαρξης κεντρικού πολιτικού εγκεφάλου που χειρίστηκε το θέμα και των γνωμοδοτήσεων και των ανταλλαγών. Ωστόσο η απροθυμία των φορέων που παρίστανται στη συνάντηση με τον κ. Ρουσόπουλο να ξεκαθαρίσουν το περιεχόμενο των συναντήσεων δε μας βοηθά να συλλέξουμε αυτά τα ακράδαντα στοιχεία που θα τεκμηριώσουν την πεποίθηση μας. Θεωρούμε ότι υπάρχουν ενδείξεις το ότι σημαντικός είναι ρόλος του κ. Ρουσόπουλος, τα στοιχεία ωστόσο που κατατέθηκαν στην εξεταστική επιτροπή δε στοιχειοθέτησαν με αποδείξεις την πεποίθηση ότι είναι ο πολιτικός εγkéφαλος. Η σοβαρότητα που πρέπει να διακρίνει τους συντάσσοντες πόρισμα εξεταστικής επιτροπής και ο σεβασμός προς τον θεσμικό μας ρόλο δε μας επιτρέπει να προσαρμόζουμε τα στοιχεία στις πεποιθήσεις μας αλλά να κρίνουμε αντικειμενικά αυτά που βλέπουμε.

Η ύπαρξη κεντρικής πολιτικής κατεύθυνσης στη συγκεκριμένη υπόθεση είναι ξεκάθαρη και αποδεδειγμένη, πράγμα που καταδεικνύει μέγιστη πολιτική ευθύνη όλων των ανωτέρω εμπλεκομένων της κυβερνήσεως της ΝΔ που ο καθείς βοήθησε με το ρόλο του, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Από τη στιγμή όμως που κανείς δε μιλά και ακόμη και όταν δημοσιογράφοι κάνουν λόγο για υπουργούς που πιάστηκαν από το Ρουσόπουλο δεν τους κατονομάζουν, παρά τα όποια περιφερειακά στοιχεία παρατηρούμε, δε δυνάμεθα να πούμε ότι η εξεταστική διαλεύκανε τον πολιτικό αυτόν εγκέφαλο σε ικανοποιητικό βαθμό. Η ύπαρξη του είναι βεβαία, ο ακριβής του ωστόσο εντοπισμός δυσχερής.

3. ΦΑΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ

Η τρίτη φάση του σκανδάλου έχει να κάνει με τις ανταλλαγές ακινήτων του δημοσίου με τη λίμνη Βιστωνίδα, τις όχθες και τις παραλίμνιες εκτάσεις. Οι ανταλλαγές αυτές έγιναν σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος. Ήδη ο εισηγητής σε όλα τα γνωμοδοτικά συμβούλια που εισηγήθηκε την παραίτηση του ελληνικού δημοσίου υπέρ της IMMB κ. Δέτσης ανέφερε στην επιτροπή ότι δε χρειαζόταν να λάβει χώρα καμία ανταλλαγή διότι η κυριότητα της λίμνης άνηκε, κατά την άποψη του, στην Μονή αλλά βαρυνόταν με την κοινοχρησία όποτε ουσιαστικώς δεν είχε κάποιο ιδιαίτερο λόγο το δημόσιο να προχωρήσει στις ανταλλαγές.

Ήδη από την τελική συνάντηση των φορέων με τον υπουργό κ. Ρουσόπουλο διαφαίνεται ότι καθώς έχει κλείσει το θέμα της κυριότητας με την παράδοση της λιμνοθάλασσας στην IMMB ήδη δρομολογείται η διαδικασία των ανταλλαγών. Με την υπ. αριθμ. 15/9.12.04 γνωμοδότηση του, το ΝΣΚ με πρόεδρο τον Γρ. Κρόμπα και Εισηγητή τον Χριστόδουλο Μπότσιο γνωμοδοτεί όπως νομίμως δύνανται να γίνουν ανταλλαγές των παραλίμνιων εκτάσεων με άλλες εκτάσεις εκτός των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης, γνωμοδότηση που γίνεται δεκτή από τον Υπουργό κ. Μπασιάκο. Έτσι με την υπ. αριθμ. 3822/05 ΥΑ ανατίθεται στην ΚΕΔ η διαδικασία των ανταλλαγών με ακίνητα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο υποδεικνύει στην ΚΕΔ τα προς ανταλλαγή διαθέσιμα ακίνητα. Σε αυτό το σημείο κυρίαρχο ρόλο παίζει η Διεύθυνση Πολιτικής Γης που υπαγόταν στον τότε υφυπουργό κ. Κοντό και ο οποίος μετά της εκλογές το Σεπτέμβριο του 2007 κρατά στην αρμοδιότητα αυτή και ιδιαιτέρως η προϊσταμένη αυτής κα. Μαντέλη, που υποδεικνύει τα προς ανταλλαγή ακίνητα.

Εν συνεχεία και προκειμένου να ανταλλαγεί η ίδια η λίμνη, δηλαδή το νερό!!! και οι όχθες της λιμνοθάλασσας εκδίδεται νεώτερη ΚΥΑ υπ. αριθμ. 16651/ 26.07.06 που συνυπογράφουν ο υφυπουργός Οικονομικών κ. Δούκας και ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Μπασιάκος. Η συγκεκριμένη ΚΥΑ αναθέτει στην ΚΕΔ τη διαδικασία ανταλλαγών και αφού εκτιμηθεί η αξία των ακινήτων προς ανταλλαγή από το ΣΟΕ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το αρχικό σχέδιο της ΚΥΑ που υπεγράφη από τον υπουργό κ. Μπασιάκο και τον υφυπουργό κ. Κοντό αλλά όχι από τον υφυπουργό κ. Δούκα επέτρεπε στην ΚΕΔ αντί για ανταλλαγή να προχωρήσει σε καταβολή αποζημιώσεως που θα προκύψει από την πώληση ακινήτων κατόπιν πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διαδικασία αυτήν θα ήταν προφανώς ωφελιμότερη για το ελληνικό δημόσιο τη στιγμή που θα υπήρχε το μεγαλύτερο δυνατό τίμημα από τον δημόσιο πλειστηριασμό, κάτι που συνομολόγησαν και οι υπεύθυνοι της ΚΕΔ.

Επιπλέον δεν πρέπει να παραγνωριστεί το γεγονός ότι σύμφωνα με τον όρο Δ της ΚΥΑ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ορίζεται ότι πρέπει να ενημερώνεται προηγουμένως ο ΓΓ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα ενώ ήδη από τις 16 Δεκεμβρίου του 2005, ένα εξάμηνο πριν δηλαδή, ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης κος Ψωμιάδης έχει ενημερώσει και το γραφείο του Πρωθυπουργού και τα εμπλεκόμενα υπουργεία (Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης) ότι μεθοδεύονται παράνομες ανταλλαγές στο Νομό Θεσσαλονίκης. Από εκείνο το σημείο δε δικαιολογείται καμία άγνοια και τα εμπλεκόμενα υπουργεία και υπουργοί έχουν ξεκάθαρη πολιτική ευθύνη.

Στη διαδικασία των ανταλλαγών κεντρικό ρόλο παίζουν τα εξής πρόσωπα: Από την πλευρά της ΚΕΔ ο διευθύνων Σύμβουλος κ. Γκράτσιος και ο νομικός σύμβουλος κος Ζερβουδάκης, από την πλευρά της IMMB ο ηγούμενος Εφραίμ και ο Αρσένιος καθώς και το δικηγορικό γραφείο του κ. Πελέκη και ιδίως ο ίδιος και τα τέκνα του δικηγόρος κ. Δημήτριος Πελέκης και η συμβολαιογράφος κα. Πελέκη – Βουλγαράκη καθώς και το ΣΟΕ. Κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών παρουσιάζονται τα εξής ενδιαφέροντα στοιχεία:

α) Όλη η πρωτοβουλία των κινήσεων ανήκει αποκλειστικά στην IMMB, η ΚΕΔ είναι απλός παρατηρητής των εξελίξεων. Συγκεκριμένα το δημόσιο προβαίνει σε ανταλλαγές χωρίς να ενδιαφερθεί για την περιουσία που ανταλλάσσει. Τα τοπογραφικά δε συντάσσονται από τοπογράφο του δημοσίου αλλά από τον τοπογράφο που πληρωνόταν από την IMMB κ. Κιάκα, τα συμβόλαια συντάσσονται από το δικηγορικό γραφείο της IMMB και όπως καταγγέλλει ευθαρσώς ο δικηγόρος της ΚΕΔ κ. Ζερβουδάκης του αποστέλλονται αυτά τελευταία στιγμή και πιέζεται από τους ανωτέρους του να προβεί στην υπογραφή των συμβολαίων χωρίς να έχει επαρκές χρονικό πλαίσιο να τα μελετήσει. Χαρακτηριστικά αναφέρει ο κ.

Ζερβουδάκης ότι η διαδικασία κινούνταν με τέτοια ταχύτητα «σαν να ερχόταν η συντέλεια του κόσμου». Με άλλα λόγια το γραφείο Πελέκη συνέτασσε τα συμβόλαια όπως βόλευαν την IMMB, για τα οποία ο δικηγόρος της ΚΕΔ πιεζόταν χρονικά να τα υπογράψει και φυσικά στη συμβολαιογράφο όχι του δημοσίου αλλά αυτήν που υποδεικνύει η IMMB, δηλαδή την Αικ. Πελέκη – Βουλγαράκη. Η ΚΕΔ δηλαδή ως πειθήνιο όργανο υπακούει στις εντολές των νομικών συμβούλων, των τοπογράφων και όλων των εκπροσωπούντων την IMMB

β) Προκλητικοί ενώπιον της Επιτροπής ήταν η παρουσία των νομικών εκπροσώπων της IMMB και της συμβολαιογράφου, οι οποίοι ισχυρίστηκαν ότι οτιδήποτε έπραξαν το έπραξαν από βαθύ θρησκευτικό αίσθημα και ανιδιοτελώς και κυριολεκτικώς ενέπαιζαν την Επιτροπή καθώς αναλόγως με το άνοιγμα των λογαριασμών εστάλησαν αποδεικτικά τα οποία δεν είχαμε λάβει. Μάλιστα η κυβερνητική πλειοψηφία προστάτευσε τον κοινό λογαριασμό Πελέκη – Βουλγαράκη που διακινήθηκαν τεράστια χρηματικά ποσά κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών. Κατόπιν εορτής βέβαια και αφού απορρίφθηκε το αίτημα του εκπροσώπου του ΛΑ.Ο.Σ για πλήρες άνοιγμα του λογαριασμού, ο κ. Βουλγαράκης μας γνωστοποίησε ότι αυτός είναι στη διάθεση μας. Αν ήθελε να λάβουμε γνώση να μας τον προσκόμιζε τι αναμένει άραγε; Ο εμπαιγμός ότι δικηγορικά γραφεία εργάζονται ανιδιοτελώς και συμβολαιογράφοι συντάσσουν δεκάδες συμβόλαια ένεκα της θρησκευτικής τους πίστης προσβάλλει τη νοημοσύνη κάθε σκεπτόμενου Έλληνα και το θεσμικό ρόλο της Επιτροπής.

γ) Το ΣΟΕ προέβη στην εκτίμηση της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας και των εκτάσεων με αίτημα της IMMB το Δεκέμβριο του 2004 και η IMMB ζήτησε επικαιροποίηση του τιμήματος της λιμνοθάλασσας τον Ιούνιο 2006, το οποίο εκτιμήθηκε κατά 17% ανώτερο. Η τόσο μεγάλη αύξηση του τιμήματος κρίνεται υπερβολική και το ενδιαφέρον εστιάζεται στο γεγονός ότι το ΣΟΕ αφενός δε γνώριζε την πρόθεση της εκτίμησης (ότι επρόκειτο να γίνουν ανταλλαγές με ακίνητα του δημοσίου) αφετέρου η ΚΕΔ, καίτοι μπορούσε δε ζήτησε νέα εκτίμηση του ΣΟΕ πριν ξεκινήσουν οι ανταλλαγές. Το ΣΟΕ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση λειτούργησε με εντολή της IMMB και όχι του δημοσίου. Το εάν οι συγκεκριμένες τιμές είναι ορθές δεν έχουμε την τεχνική δυνατότητα να κρίνουμε αλλά η διαφορά από την πρώτη στη δεύτερη εκτίμηση 17% μας προβληματίζει.

δ) Πολύ μεγαλύτερο προβληματισμό προκαλούν οι επόμενες εκτιμήσεις του ΣΟΕ στα ακίνητα του δημοσίου. Το ΣΟΕ καταγγέλλει και αποδεικνύει ότι του δόθηκαν διαφορετικά ποιοτικά χαρακτηριστικά από αυτά που αναγράφονταν στα συμβόλαια με άμεση συνέπεια οι εκτιμήσεις τους να μην ανταποκρίνονται σε αυτά που μεταβιβάζονταν δια των συμβολαίων. Ευθύνη ακέραια για αυτό έχουν τόσο τα εμπλεκόμενα μέρη όσο και η συμβολαιογράφος, οι μεν πρώτοι που δεν εφοδίασαν το ΣΟΕ με τα ορθά έγγραφα, η δε δεύτερη που δέχθηκε εκτιμήσεις που περιέγραφαν ουσιαστικά άλλα (με διαφορετικά ποιοτικά και πραγματικά χαρακτηριστικά) ακίνητα από τα μεταβιβαζόμενα. Χαρακτηριστικά είναι τα ακόλουθα παραδείγματα:

- Στο υπ. αριθμ. 2803/26.04.07 συμβόλαιο (Μίκρα) το ΣΟΕ εκτίμησε σε 4.404.344 με αντικειμενική αξία 9.626.637 γηπεδική έκταση εντός ΓΠΣ, εντός ΖΟΕ (τεράστιοι περιορισμοί) ενώ τα εμπλεκόμενα μέρη μεταβίβασαν έκταση εκτός σχεδίου άρτια και οικοδομήσιμη
- Στο υπ. αριθμ. 2813/ 9.5.07 συμβόλαιο (Ραιδεστός) εκτίμησε το ΣΟΕ σε 1.400.000 (αντικειμενική 1.192.000) αγροτεμάχιο εκτός σχεδίου με γεωργική χρήση και με περιορισμούς στη δόμηση ενώ τα εμπλεκόμενα μέρη μεταβίβασαν έκταση εκτός σχεδίου άρτια και οικοδομήσιμη.
- Στο υπ. αριθμ. 2815/9.5.07 συμβόλαιο (Ξηροπόταμος) το ΣΟΕ εκτίμησε σε 265.000 (αντικειμενική 786.916) εκτός σχεδίου παραλιακή έκταση, ενώ μεταβίβασαν τα εμπλεκόμενα μέρη έκταση εκτός σχεδίου άρτια και οικοδομήσιμη.
- Στο υπ. αριθμ. 2825/ 9. 5.07 (Ακροπόταμος) συμβόλαιο εκτίμησε το ΣΟΕ σε 4.997.348 (αντικειμενική 7.281.144) εν μέρει δασική έκταση, ενώ τα συμβαλλόμενα μέρη μεταβίβασαν έκταση άρτια και οικοδομήσιμη στο σύνολό της.

-
- Στο υπ. αριθμ. 2821/22.05.07 (Λαύριο) συμβόλαιο εκτίμησε το ΣΟΕ σε 521.882 (αντικειμενική 891.648) εκτός σχεδίου έκταση με πολλούς περιορισμούς στη δόμηση και ενδεχομένως δασική, ενώ τα συμβαλλόμενα μέρη μεταβίβασαν έκταση εκτός σχεδίου άρτια και οικοδομήσιμη στο σύνολο της.
- Στο υπ. αριθμ. 2822/22.05.07 (Γραμματικό) συμβόλαιο εκτίμησε το ΣΟΕ σε 1.470.676 (αντικειμενική 9.993.264) δασική έκταση, ενώ τα συμβαλλόμενα μέρη μεταβίβασαν έκταση εκτός σχεδίου άρτια και οικοδομήσιμη στο σύνολο της.

Σε όλα τα ανωτέρω συμβόλαια της συμβολαιογράφου Αικ. Πελέκη – Βουλγαράκη τα συμβαλλόμενα μέρη η ΚΕΔ και η IMMB με δικηγόρο τον Δημ. Πελέκη μεταβιβάζουν διαφορετικώς χαρακτηρισμένη έκταση από την πραγματική, το δε ΣΟΕ βάσει αυτών που του προσκομίζουν τα μέρη εκτιμούσε έκταση με τελείως διαφορετικά ποιοτικά και πραγματικά χαρακτηριστικά από αυτά που αναγράφονται στα συμβόλαια. Οι ελεγκτές του ΣΟΕ ρητώς αναφέρουν ότι θα εκτιμούσαν τελείως διαφορετικά το τίμημα εάν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των εκτάσεων που μεταβιβάστηκαν τους γνωστοποιούνταν.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί ότι η αναγραφή στα συμβόλαια δεν αλλάζει τον χαρακτήρα των εκτάσεων, προβληματισμό όμως μας δημιουργεί γιατί η IMMB ήθελε και τι επεδίωκε με αυτήν την αναγραφή στα συμβόλαια και γιατί η ΚΕΔ δεχόταν αυτά τα διάτρητα συμβόλαια. Στην περίπτωση της Ουρανούπολης μάλιστα η παρατυπία αυτή γίνεται κραυγαλέα.

ε) Περίπτωση Ουρανούπολης: Με το υπ. αριθμ. 2823/22.05.07 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αικ. Πελέκη – Βουλγαράκη το ΣΟΕ εκτιμά την Ουρανούπολη σε 1.107.044 (αντικειμενική 8.470.695) ως δασική έκταση ενώ αυτή μεταβιβάζεται ως άρτια και οικοδομήσιμη. Η Ουρανούπολη μέχρι σήμερα δεν έχει χαρακτηριστεί εάν είναι δάσος ή δασική έκταση (αρμοδιότητα του δασάρχη και μόνο). Η εποικιστική πράξη του 1934 τη χαρακτηρίζει ως «χθαμαλόν» δάσος. Προκειμένου να μεταβιβαστεί αυτή η έκταση έπρεπε να γίνει πράξη χαρακτηρισμού. Αντ' αυτού επελέγη η διαδικασία της γνωμοδότησης από ΝΣ. Τη γνωμοδότηση παραγγέλνει τότε η πολιτική γη (κ. Μαντέλη), που υπαγόταν στην εποπτεία του τότε υφυπουργού κ. Κοντού.

Η γνωμοδότηση υπογράφεται από τον κ. Μπότσιο, ο οποίος ήταν και εισηγητής του ΝΣΚ που γνωμοδότησε υπέρ των ανταλλαγών και παραδίδεται από την πολιτική γη στην ΚΕΔ και γίνεται σχετικό του συμβολαίου που ονομάζει την Ουρανούπολη δασική έκταση. Εν συνεχεία και μετά τις νέες εκλογές η πολιτική γη που υπάγεται πλέον απευθείας στο υπουργό Κοντό, ο οποίος πήρε την αρμοδιότητα από τον υφυπουργό, παρήγγειλε γνωμοδότηση από το ΝΣ την οποία εκ νέου έκανε ο κ. Μπότσιος και έγινε αποδεκτή από τον υφυπουργό κ. Κ. Κιλτίδη ως προς την ερμηνεία των νομικών όρων (συγκεκριμένα του όρου «χθαμαλόν δάσος»).

Ωστόσο η υπηρεσία πολιτικής γης χωρίς να έχει αρμοδιότητα απέστειλε την γνωμοδότηση σε όλες τις υπηρεσίες και τις δασικές (αυτό μπορούσε να γίνει μόνο από τον υφυπουργό κ. Κιλτίδη) και εσχάτως με πρωτοβουλία του κ. Κιλτίδη (ήδη από την 4^η Αυγούστου του 2008, αλλά και αργότερα) διευκρινίστηκε ότι αρμόδιο όργανο για τον χαρακτηρισμό είναι μόνο ο δασάρχης. Η πολιτική γη, που υπάγεται στον υπουργό κ. Κοντό ακολούθησε λοιπόν μία μη προσήκουσα διαδικασία, η οποία ανεστάλη εσχάτως από τις ενέργειες του υφυπουργού κ. Κιλτίδη και δόθηκε εντολή για πράξη χαρακτηρισμού.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε σε συνδυασμό με την απαράδεκτη αναφορά εντός του Συμβολαίου, την οποία προκλητικά επιβάλλουν τα συμβαλλόμενα μέρη και δέχεται η συμβολαιογράφος ότι *«η Ιερά Μονή επιφυλάσσεται κάθε δικαιώματος της να ζητήσει αρμοδίως και νομίμως τη μεταβολή χρήσεως»* μας προβληματίζει για ποιο λόγο η ΚΕΔ δέχεται έναν όρο που μπορεί να πλήξει τον χαρακτηρισμό της έκτασης και τι επιδιώκει η IMMB με αυτόν τον όρο. Ευλόγως θεωρείται ότι με τις κατάλληλες συγκυρίες η IMMB μπορεί να επεδίωκε τον «αποχαρακτηρισμό» της έκτασης.

Στην Ουρανούπολη παρατηρείται και το τουλάχιστον άκομψο ότι μεταβιβάζεται αρχαιολογική έκταση, χωρίς βεβαίωση των αρχαιολογικών υπηρεσιών. Η συμβολαιογράφος, σύζυγος του τότε Υπουργού Πολιτισμού μεταβιβάζει δηλαδή μια έκταση στην οποία υπάρχει αρχαιολογικός χώρος. Πέρα από τις όποιες νομικές συνέπειες είναι αν μη τι άλλο απαράδεκτο η σύζυγος Υπουργού Πολιτισμού να μεταβιβάζει χώρους αρχαιολογικούς, η μεταβίβαση των οποίων εξαρτάται από υπηρεσίες που ελέγχονται από τον σύζυγο της. Στην Ουρανούπολη λοιπόν χωρίς πιστοποιητικό δασαρχείου και αρχαιολογικών υπηρεσιών μεταβιβάστηκε έκταση τουλάχιστον δασική αν όχι δάσος (αυτό θα κριθεί μόνο με πράξη χαρακτηρισμού) με αρχαιολογικούς χώρους.

στ) Περίπτωση Ολυμπιακού Ακινήτου: Το Ολυμπιακό Ακίνητο αντηλλάγη με την IMMB αφού είχε γίνει το μεγαλύτερο μέρος της ανταλλαγής της λιμνοθάλασσας και προκειμένου να το λάβει η IMMB επεστράφη μεγάλο μέρος των ακινήτων (95 στο σύνολο) που είχαν διατεθεί από το δημόσιο. Το Ολυμπιακό Ακίνητο είχε κτισθεί με δάνειο που είχε λάβει η ΚΕΔ ύψους 57.000.000 για τους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας το 2004. Το ΣΟΕ το εκτίμησε σε ποσό 39.500.000 (αντικειμενική 18.078.147). Μετά από ένα περίπου έτος η IMMB το πώλησε στην κυπριακή εταιρεία Νόλιντεν σε ποσό 41.000.000 φανερό τίμημα και 9.000.0000 κρυφό, όπως διαφαίνεται από το άνοιγμα του τραπεζικού λογαριασμού της IMMB (Λογαριασμός Όψεως 00236662421 Τράπεζας MARFIN EGNATIA). Δικηγόρος της Μονής ήταν ο ίδιος ο επικεφαλής του δικηγορικού γραφείου, κ. Διονύσιος Πελέκης. Συνεπώς καθίσταται σαφές ότι το δημόσιο ζημιώθηκε τουλάχιστον κατά 10.500.000 ευρώ από αυτή τη δικαιοπραξία.

Το περίεργο με το Ολυμπιακό Ακίνητο έχει να κάνει σε δύο επιπλέον σημεία. Πρώτον στο Ολυμπιακό Ακίνητο επρόκειτο να εγκατασταθεί το Υπουργείο Απασχόλησης. Όσο ήταν Υπουργός ο κ. Τσιτουρίδης το Υπουργείο δεν δήλωσε στην ΚΕΔ ότι δεν επιθυμούσε το ακίνητο. Μετά την παραίτηση του κ. Τσιτουρίδη ο τότε Υπουργός κ. Μαγγίνας στις 26.06.07 δήλωσε στην ΚΕΔ ότι το Ολυμπιακό ακίνητο δεν πληρεί τις προϋποθέσεις που επιθυμεί το Υπουργείο και μόλις 17 μέρες μετά η ΚΕΔ υπογράφει το Συμβόλαιο ανταλλαγής με τη IMMB. Δηλαδή ήδη πριν την αρνητική απάντηση του Υπουργείου είχαν τελειώσει οι διαπραγματεύσεις της ΚΕΔ με την IMMB. Μάλιστα ως χρόνος παράδοσης ορίστηκε η 15^η Σεπτεμβρίου 2007, ημέρα Σάββατο, μία μέρα πριν τις εκλογές του 2007.

Δεύτερον το Ολυμπιακό Ακίνητο είχε αποκλειστική χρήση γραφείου, ενώ η εταιρεία που το αγόρασε το ήθελε ως θεραπευτήριο. Ερωτηματικό προκαλεί το γεγονός πως το αγόρασε η εταιρεία για άλλη χρήση εάν δεν είχε εξασφαλίσει τα εχέγγυα ότι θα κατάφερνε να αλλάξει την χρήση του.

Προκλητικό εξάλλου είναι και το γεγονός ότι η IMMB δήλωσε στην ΚΕΔ ότι επιθυμεί την ανταλλαγή για να κάνει ίδρυμα και μουσείο στο Ολυμπιακό Ακίνητο, μόνο για τέτοιας φύσεως λόγο θα μπορούσε να ανταλλαγή από την ΚΕΔ, ενώ αυτή το ήθελε για καθαρά επενδυτική δραστηριότητα με την μετέπειτα εκποίηση του.

ζ) Επιχειρηματική Δραστηριότητα IMMB: Από το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών της IMMB και κυρίως από την εμπλοκή της στην εταιρεία υπό την επωνυμία «ΑΝΘΕΜΙΑΣ ΑΕ» για την ανέγερση των κατοικιών στην Ραιδεστό κατέστη σαφής η επιχειρηματική δραστηριότητα της IMMB. Στόχος βέβαια της Επιτροπής και του πορίσματος δεν είναι να εξετάσει την επιχειρηματική αυτή δραστηριότητα αλλά μόνο στο βαθμό που συνδέεται με πολιτικά πρόσωπα. Υπό αυτήν και μόνο την έννοια εξετάζοντας την επιχειρηματική αυτή δραστηριότητα επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- Η IMMB ενώ έλαβε τα οικοπέδα στη Ραιδεστό σε προνομιακή τιμή από την ΚΕΔ εν συνεχεία με καθαρά προσχηματισμό άγονο διαγωνισμό πώλησε τις εκτάσεις στην Ανθεμιάδα έναντι ποσού 16.000.000. Η ΑΝΘΕΜΙΑΣ ανήκει στον όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ σε ποσοστό 70% ενώ το 30% ανήκει στην κυπριακή εταιρεία ΡΑΣΑΝΤΕΛ (RASSADEL), που εκπροσωπείται από τον Άθω Κοιρανίδη συμφερόντων της IMMB. Στο δε όμιλο ΠΑΠΙΣΤΑ συμμετέχει η κυπριακή εταιρεία ΜΑΝΤΕΟΥΣ (MADEUS) με εκπρόσωπο τον Α. Κοιρανίδη, συμφερόντων και πάλι της IMMB. Συνεπώς ουσιαστικώς η IMMB μετέχει ως πωλητής των οικοπέδων αλλά και ως επενδυτής.
- Οι ανωτέρω εταιρείες έχουν λάβει δάνεια υπέρογκων ποσών από ελληνικές τράπεζες και επενδύουν χρηματικά ποσά σε διάφορα επενδυτικά προϊόντα. Τα δάνεια είναι ύψους άνω των 100.000.000 και στις κινήσεις των λογαριασμών παρατηρούνται μη δικαιολογημένες συναλλαγές.

- Καθόλη τη διάρκεια των ανταλλαγών έχουν γίνει αναλήψεις από εκπροσώπους Ιερείς (Ευδόκιμο) αλλά και λοιπούς εκπροσώπους της IMMB (πχ δικηγόρος Χατζηαλεξάνδρου) πολλών εκατομμυρίων ευρώ σε ρευστό ή σε επιταγές που αγνοούμε την τύχη τους. Μέρος αυτών των αναλήψεων έγινε και μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου (πχ 2.000.000 Ευρώ στις 11.09.08 από το λογαριασμό 5222-031970-343 της Εμπορικής Τράπεζας). Φαίνεται ότι είναι μαύρο χρήμα αλλά δε μπορούμε να ξέρουμε αν είναι και πολιτικό μαύρο χρήμα. Η βιασύνη να κλείσει η επιτροπή μας αφήνει τεράστια κενά.
- Στο λογαριασμό της συζύγου του κ. Βουλγαράκη Αικ. Πελέκη εμβάστηκαν απευθείας από την IMMB κοντά 1.000.000 ευρώ (972.000) και κάτι παραπάνω από 1.000.000 ευρώ στον αδελφό της Δημ. Πελέκη (1.083.415). Η εμμονή της επιτροπής να μην ανοίξει το σύνολο του κοινού λογαριασμού Βουλγαράκη – Πελέκη που διακίνησε ποσά 5.500.000 ευρώ την κρίσιμη τριετία 2005-2008, όπως είπε ευθαρσώς ελεγκτής της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά διεγράφη από τα πρακτικά, μας δημιουργεί εντόνους και λογικούς προβληματισμούς, τη στιγμή μάλιστα που η κα. Πελέκη προσκομίζει έσοδα από IMMB 972.000 ευρώ και έξοδα άνω των 1.200.000 ευρώ!!! Σημειωτέον εμβάζονται ποσά στον κοινό λογαριασμό και τον Σεπτέμβριο του 2008 αφού δηλαδή ξέσπασε το σκάνδαλο (ποσό 277.000 στις 06.08.08, 188.000 στις 06.08.08 και 196.000 στις 04.09.08!!!).
- Μέχρι τη σύνταξη των πορισμάτων δεν έχουμε το άνοιγμα των λογαριασμών στην Κύπρο. Η ημιμάθεια που υπάρχει γύρω από τους λογαριασμούς περιορίζει δραματικά τη δυνατότητα μας απόδοσης των ακριβών ευθυνών.

Τελική, έως σήμερα, κατάληξη του σκανδάλου του Βατοπεδίου υπήρξε η ΥΑ υπ. αριθμ. 1098315/6443/A0010 στις 03.10.08 του υφυπουργού κ. Μπέζα που μετά από την παρέμβαση της δικαιοσύνης ανακάλεσε τις ΥΑ των διακυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Η κίνηση αυτή είναι ατελής, καθώς δε συνοδεύεται για καθαρά μικροπολιτικούς λόγους με την ανάκληση της ΥΑ Δούκα, η οποία δεν έκρινε σκόπιμη την επανεξέταση, αλλά και ούτε με άσκηση αγωγών για την ακύρωση των συμβολαίων και λήψη ασφαλιστικών μέτρων για τη μη μεταβολή της κατάστασης των ακινήτων. Βάσει της έστω και οριστικής απόφασης του Πρωτοδικείου Ροδόπη

που δημοσιεύτηκε με πέντε έτη καθυστέρηση!!! τάχιστα πρέπει το δημόσιο να κινηθεί δικαστικώς για την ακύρωση των συμβολαίων και την αναστολή δια ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινών διαταγών των όποιων εργασιών γίνονται στα ακίνητα του δημοσίου.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι αρμόδια να κρίνουν την κυριότητα της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας είναι μόνο τα ελληνικά δικαστήρια και όχι η Εξεταστική Επιτροπή. Η απόφαση του Πρωτοδικείου Ροδόπης είναι οριστική και όχι αμετάκλητη. Στόχος μας δεν είναι να προκαταβάλουμε τα επόμενα δικαστήρια, επειδή πιστεύουμε ότι η λιμνοθάλασσα ως κοινόχρηστο ανήκει στο δημόσιο, αλλά βάσει της οριστικής απόφασης που υπάρχει να διαφυλάξουμε το δημόσιο συμφέρον. Σε μια ευνομούμενη πολιτεία η κυριότητα κρίνεται στα δικαστήρια και τα συμβόλαια δεν ακυρώνονται ούτε με νόμους, όπως πρότεινε το ΠΑΣΟΚ ούτε με ανακλητικές ΥΑ της Νέας Δημοκρατίας, αλλά δια της δικαστικής οδού.

Κατά την διάρκεια λοιπόν των ανταλλαγών παρατηρούνται τραγικές και εγκληματικές αμέλειες. Τα συμβαλλόμενα μέρη αποκρύπτουν κρίσιμα στοιχεία από το ΣΟΕ και λαμβάνουν υποτιμημένες εκτιμήσεις στα ακίνητα του δημοσίου και υπερτιμημένες στη λιμνοθάλασσα. Αποτέλεσμα είναι να παραχωρούνται μεγαλύτερης αξίας ακίνητα στην IMMB. Παράλληλα με την επιθυμία των μερών και την ανοχή της συμβολαιογράφου επιχειρούνται διαφορετικοί χαρακτηρισμοί στα συμβόλαια. Οι ευθύνες της ΚΕΔ είναι μεγάλες όπως και του εποπτεύοντος οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης που βάσει της ΚΥΑ έπρεπε να παρακολουθεί την διαδικασία ανταλλαγών. Εάν αυτές γίνονταν με δημόσιο πλειστηριασμό, όπως αρχικά είχε προταθεί δε θα οδηγούμασταν σε αυτήν την κατάσταση.

Όλα τα ανωτέρω σε συνδυασμό με τα υπέρογκα ποσά που κινούνται ως μαύρο ρευστό χρήμα από τους λογαριασμούς της IMMB και των εταιρειών της παραπέμπει στην ύπαρξη ενός κεντρικού πολιτικού εγκεφάλου που συντονίζει όλα τα μέρη, αλλά δε μπορεί να προσδιοριστεί για όσα αναφέρουμε στην εισαγωγή.

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- i. Η όλη μεθοδολογία δράσεως και λειτουργίας καταδεικνύει την ύπαρξη πολιτικού εγκεφάλου που στοχευόμενα και μεθοδικά λειτούργησε σε όλη τη φάση του σκανδάλου και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών. Τα στοιχεία που συλλέξαμε μας δείχνουν βάσιμες ενδείξεις αλλά όχι τις αποδείξεις που θα επιθυμούσαμε για να κατονομάσουμε τον κινητήριο μοχλό της όλης υπόθεσης. Δεν είναι ωστόσο δυνατόν μια Μονή να κατάφερε να συντονίσει γνωμοδοτικά συμβούλια, το ΝΣΚ, την ΚΕΔ, το ΣΟΕ, τους νομικούς παραστάτες, πληθώρα υπαλλήλων του δημοσίου και εμπλεκομένους υπουργούς χωρίς να είχε την πολιτική κάλυψη από πρόσωπο της κεντρικής πολιτικής σκηνής.
- ii. Η ζημιά που υπέστη το ελληνικό δημόσιο είναι μεγάλη και ίσως μη αναστρέψιμη. Η δημοσίευση δικαστικής απόφασης μετά από 5 έτη και η ανάκληση ΥΑ μετά από 9 έτη είναι νομικώς προβληματικές ενέργειες, ενώ η ακύρωση ακόμη και δια της δικαστικής οδού συμβολαίων μπορεί να προσβάλει δικαιώματα καλοπίστων τρίτων με ότι αυτό συνεπάγεται. Συνεπώς δεν είναι βέβαιο ότι θα επανέλθουμε ευκόλως στην πρότερη νομική και πραγματική κατάσταση.
- iii. Η όλη υπόθεση σε καμία περίπτωση δε συνδέεται ούτε οφείλεται στη στενή σχέση που έχει το Κράτος με την Εκκλησία. Μέρος της ιδεολογίας της αριστεράς επιθυμεί εκμεταλλευόμενη αυτό το σκάνδαλο να ζητήσει εκ νέου το διαχωρισμό Κράτους – Εκκλησίας. Το σκάνδαλο θα είχε εξελιχθεί με την ίδια και ακόμη μεγαλύτερη άνεση εάν η IMMB ήταν ιδιώτης. Τώρα τουλάχιστον ως ΝΠΔΔ έχουμε τη δυνατότητα στα πλαίσια των ελεγκτικών μηχανισμών του ευρύτερου δημοσίου να παρατηρήσουμε ορθότερα την όλη διαδικασία. Είναι αφέλεια ή σκόπιμο ψεύδος κάποιοι να επιδιώκουν να συνδέσουν το όλο σκάνδαλο με τη στενή σχέση που έχει και πρέπει να έχει το Ελληνικό Κράτος με την Χριστιανική Ορθόδοξη Εκκλησία. Η προσπάθεια υποτίμησης του θεσμικού ρόλου της Εκκλησίας και των Ιερών Μονών του

Αγίου Όρους για μικροκομματικά οφέλη ρητώς καταδικάζεται από τον ΛΑ.Ο.Σ

- iv. Προς αυτήν την κατεύθυνση αποτελεί απλοϊκή και επικίνδυνη τάση που εκδηλώθηκε εντόνως και στα ΜΜΕ και στους χώρους του Κοινοβουλίου η προσπάθεια απαξίωσης των Χρυσοβούλων. Πρόκειται για εθνικώς και νομικώς ανόητη προσέγγιση καθώς η τυχόν αμφισβήτηση από την πλευρά της Ελλάδος θα θέσει εν αμφιβόλω την ύπαρξη και περιουσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως και του Πατριαρχείου των Ιεροσολύμων. Δημοσιογράφοι δύνανται να εκφράζουν τέτοιες ανεύθυνες προσεγγίσεις, όχι όμως υπεύθυνα πολιτικά κόμματα.
- v. Από την όλη διαδικασία απομυθοποιήθηκε πλήρως ο ρόλος των γνωμοδοτικών οργάνων και δυστυχώς του ΝΣΚ. Ειδικώς τα πρώτα με τις ίδιες συνθέσεις και με παντελή προχειρότητα γνωμοδοτούν ομοφώνως σύμφωνα με τις επιταγές του εκάστοτε υπουργού. Δεν είναι δυνατόν με περισσή ευκολία να παραιτείται το δημόσιο από εκτάσεις χιλιάδων στεμμάτων και οι απαραδέκτως γνωμοδοτούντες Σύμβουλοι να κρύβονται πίσω από τον συμβουλευτικό τους ρόλο. Σε θέματα που αντικείμενο διαχείρισης είναι δημόσια περιουσία μεγάλων εκτάσεων και μάλιστα κοινόχρηστα αντικείμενα (λιμνοθάλασσες) η λύση θα πρέπει να δίνεται από την υπεύθυνη δικαστική εξουσία και όχι από τα πειθήνια γνωμοδοτικά όργανα των υπουργών. Επιπλέον σε περίπτωση που κρίνονται παρεμφερή θέματα ή υποθέσεις κατόπιν αιτήματος επανεξέτασης θα πρέπει να αλλάζει η σύνθεση των γνωμοδοτικών.
- vi. Ακόμη πιο προκλητική είναι η στάση των εμπλεκομένων υπουργών που συμπεριφέρονται ως χειρίστου είδους δημόσιοι υπάλληλοι και δειλιάζουν και δεν αναλαμβάνουν τις πολιτικές τους ευθύνες χρησιμοποιώντας ως ασπίδα τις κατά παραγγελία τους ομόφωνες γνωμοδοτήσεις. Δεν είναι δυνατόν να εμφανίζονται στην Επιτροπή μας οι Υπουργοί που με τις ΥΑ χάρισαν την λιμνοθάλασσα και παραιτήθηκαν από την έκδοση αποφάσεων υπέρ του δημοσίου ή επέτρεψαν ασύμφορες ανταλλαγές και να δηλώνουν ότι έπραξαν βάσει γνωμοδοτήσεων. Την εκτελεστική εξουσία την ασκούν οι

Υπουργοί και η Κυβέρνηση και όχι τα γνωμοδοτικά. Διαφορετικά να αναλάβουν την εξουσία οι Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους και οι Υπουργοί να διακοσμούν τα Υπουργεία.

- vii. Πολύ αρνητική υπήρξε και η όλη λειτουργία της ΚΕΔ. Επέτρεψε στο δικηγορικό γραφείο Πελέκη που εκπροσωπούσε την IMMB να αλωνίζει κυριολεκτικώς στην όλη διαδικασία των ανταλλαγών. Δεν είναι δυνατόν να συντάσσονται τα συμβόλαια από αυτό το γραφείο στη συμβολαιογράφο του γραφείου με τοπογραφικά του υπαλλήλου της IMMB και με τους όρους που συμφέρουν την ίδια τη Μονή και η ΚΕΔ να παρακολουθεί.
- viii. Δεν είναι δυνατόν να ρέουν χιλιάδες ευρώ σε κοινό λογαριασμό της Συμβολαιογράφου Πελέκη και του υπουργού Βουλγαράκη και η πλειοψηφία να απορρίπτει το αίτημα ανοίγματός του. Δεν είναι δυνατόν οι δικηγόροι να εμπαίζουν τη νοημοσύνη της Επιτροπής λέγοντας ότι εργάστηκαν ανιδιοτελώς και να το ανεχόμαστε και δεν είναι δυνατόν να μεταβιβάσει συμβολαιογράφος αρχαιολογικούς χώρους όταν υπουργός πολιτισμού είναι ο σύζυγός της.
- ix. Δεν είναι δυνατόν να δίνονται διαφορετικά στοιχεία στο ΣΟΕ από τα πραγματικά και να λαμβάνονται λόγω αυτού υπερεκτιμημένο τίμημα για τη λιμνοθάλασσα και υποεκτιμημένο για τη δημόσια γη που ανταλλάχθηκε. Δεν είναι δυνατόν οι υπηρεσίες των υπουργείων άβουλα να ικανοποιούν τα αιτήματα της IMMB και δεν είναι δυνατόν το ΣΟΕ να βασίζεται σε στοιχεία που του προσκομίζονται και να μην αναζητά το ίδιο τα πραγματικά.
- x. Δεν είναι δυνατόν να επιχειρείται με την επιθυμία των μερών και την ανοχή της συμβολαιογράφου η έστω και στα συμβόλαια αλλαγή χρήσης δασών και δασικών εκτάσεων και να μετονομάζονται σε άρτια και οικοδομήσιμα οικόπεδα και η ΚΕΔ να παρακολουθεί αμέτοχη. Όλα αυτά καθιστούν το ρόλο των δικηγόρων και της συμβολαιογράφου κεντρικούς και την ανοχή της ΚΕΔ ύποπτη.

- xi. Σαφέστατες πολιτικές ευθύνες προκύπτουν στη διακυβέρνηση ΠΑΣΟΚ αναφορικώς με τις τρεις ΥΑ. Η ΥΑ Δρυ άνοιξε το δρόμο για τη διευθέτηση του θέματος όχι σε δικαστικό αλλά σε διοικητικό επίπεδο, οι δε ΥΑ Φωτιάδη ολοκλήρωσαν τη διαδικασία και παρέδωσαν την κυριότητα της λιμνοθάλασσας στην IMMB με τη διοικητική αναγνώριση. Η όποια αίτηση για επανεξέταση γίνεται εμφανώς προσχηματικά και για αυτό το λόγο δε συγκαλείται το γνωμοδοτικό για όσο διάστημα κυβερνά το ΠΑΣΟΚ, ούτε ανακαλούνται οι βλαπτικές για το δημόσιο ΥΑ.
- xii. Σαφέστατες πολιτικές ευθύνες προκύπτουν στη διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας αναφορικώς με την πλήρη παράδοση της λιμνοθάλασσας και τις ανταλλαγές. Η ΥΑ Δούκα που αποφασίζει ότι δε συντρέχει λόγος επανεξέτασης και η συναίνεση σε παραίτηση από κερδισμένη απόφαση, πρωτοφανής στα χρονικά!!!, για το δημόσιο προκαλούν τουλάχιστον την έντονη απορία αν όχι την οργή. Αυτό επιτείνεται περισσότερο από το γεγονός ότι ο τότε Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης λόγω εντοπιότητας γνώριζε καλά το θέμα, καθώς ως βουλευτής αντιπολίτευσης διαμαρτυρήθηκε εντόνως και παραστάθηκε στο δικαστήριο και σίγουρα μπορούσε να γνωρίζει ότι όλος ο Νομός πανηγύριζε για την επιτυχή έκβαση της δίκης.
- xiii. Σαφέστατες είναι και οι πολιτικές ευθύνες για τη ΝΔ στις ΥΑ των ανταλλαγών καθώς δεν προτιμήθηκε ο δημόσιος διαγωνισμός και δεν ελέγχθηκε η ΚΕΔ με αποτέλεσμα να αλωνίζουν οι εκπρόσωποι της IMMB κατά τη διάρκεια των ανταλλαγών. Σε αυτό το σημείο προς προβληματισμό κρίνεται η συνάντηση των φορέων με τον κ. Ρουσόπουλο και η στενή φιλική σχέση που διατηρεί με τον ηγούμενο Εφραίμ και η εμπλοκή της κας Πελέκη – Βουλγαράκη και του κοινού τους λογαριασμού στις οικονομικές συνδιαλλαγές με την IMMB.
- xiv. Συλλήβδην δε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και το γραφείο του Πρωθυπουργού βαρύνονται με πολιτικές ευθύνες από τον Δεκέμβριο του 2005 που ο Νομάρχης Ψωμιάδης με εναργή και υπεύθυνο τρόπο

ενημερώνει το γραφείο του Πρωθυπουργού και σχεδόν όλη την κυβέρνηση για το σκάνδαλο και ουδείς έπραξε τα απαιτούμενα για να το αποτρέψει.

- xν. Εξαιτίας όλων όσων καταγγέλλουμε στην εισαγωγή μας (τύχη επιστολής Ψωμιάδη, ημιμάθεια στους Λογαριασμούς, μη κατάθεση Εφραίμ – Αρσένιου), ενώ έχουμε βάσιμες ενδείξεις δε δυνάμεθα να κατονομάσουμε τον πολιτικό εγκέφαλο που συντόνισε την όλη υπόθεση, αν και με βεβαιότητα δυνάμεθα να πούμε ότι υπήρξε. Αναφορικά δε με τυχόν ποινικές ευθύνες για τους ίδιους λόγους δε μπορούμε να τις καταλογίσουμε με ασφάλεια, μπορούμε όμως να τοποθετηθούμε ότι **η υπόθεση χρήζει περαιτέρω ποινικής διερεύνησης για τις συγκεκριμένες πράξεις που περιγράψαμε στα οικεία κεφάλαια, τόσο της παράδοσης της λιμνοθάλασσας, όσο και των ανταλλαγών. Πρόκειται για ένα διαχρονικό σκάνδαλο που ξεκίνησε από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και ολοκληρώθηκε από τη διακυβέρνηση της ΝΔ.**
- xvi. Η όλη μεθοδολογία του σκανδάλου καταδεικνύει τη σήψη σε όλα τα επίπεδα της διάρθρωσης του δημοσίου. Στην Επιτροπή εμφανίστηκαν ευθυνόφοβοι λειτουργοί του δημοσίου όλης της κλίμακας (Νομικοί Σύμβουλοι, Συμβολαιογράφοι, υπάλληλοι υπηρεσιών, υπάλληλοι ΚΕΔ, ΣΟΕ, πολιτικά πρόσωπα, γενικοί γραμματείς υπουργείων, βουλευτές και υπουργοί) και δυστυχώς αυτό που τους ενδιέφερε δεν ήταν εάν ζημιώθηκε το δημόσιο αλλά εάν ευθύνονται οι ίδιοι. Κρύβονταν πίσω από νομικισμούς και επέρριπτε ο ένας την ευθύνη στον άλλον. Αυτή η αρρωστημένη δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία, ακόμη και από τους υπουργούς, αλλά και η αλαζονεία τους και ο εθισμός τους στον εύκολο πλουτισμό και η ελιτίστικη νοοτροπία τους είναι η γάγγραινα της γραφειοκρατίας και της διαφθοράς.
- xvii. Περαιτέρω διεφάνη για μια ακόμη φορά η απαράδεκτη, προκλητική και αντίθετη προς την Αρχή της Ισότητας νομοθεσία για την Ευθύνη των Υπουργών. Ο Νόμος αυτός, προσβολή για το νομικό μας πολιτισμό, επιτρέπει σε υπουργούς να παρανομούν και να έχουν σύντομες παραγραφές και δυνατότητα εξάλειψης του αξιοποίνου, πράγμα που προκαλεί τον Έλληνα Πολίτη, ο οποίος βλέπει σειρά σκανδάλων

(Χρηματιστήριο, Εξοπλισμοί, Υποκλοπές, Ομόλογα, Siemens κα) να μπαίνουν ή να κινδυνεύουν να μπουν στο αρχείο λόγω παραγραφής.

Κλείνοντας ευελπιστούμε ότι η προκλητική στάση εκπροσώπων της Μονής που αντί για πνευματικό έργο έγιναν επιχειρηματίες δε θα κλονίσει τον θρησκευόμενο ελληνικό λαό. Η πλειοψηφία των Ιερών Μονών και η Εκκλησία μας παράγουν σημαντικό εθνικό, κοινωνικό και πνευματικό έργο και δύνανται να απομακρύνουν από τους κόλπους τους όσους προσβάλουν την Πίστη μας.

Αθήνα 15.12.08

**Ο εκπρόσωπος του ΛΑΪΚΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ στην Εξεταστική
Επιτροπή
Βουλευτής Α Αθηνών Αθανάσιος Πλεύρης**

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Η Επιτροπή συνήλθε σε τελευταία συνεδρίαση την 15η Δεκεμβρίου 2008, κατά την οποία συζητήθηκε και εγκρίθηκε, κατά πλειοψηφία, το Πόρισμα, στο οποίο καταχωρίζονται και οι γνώμες της Μειοψηφίας.

Παρ' ότι το θέμα της υπογραφής του ενιαίου κειμένου από το σύνολο των μελών της Επιτροπής ετέθη σε ψηφοφορία και η πρόταση υπερψηφίστηκε, οι Βουλευτές των Κομμάτων της Αντιπολίτευσης αρνήθηκαν να υπογράψουν.

Το παρόν αποτελεί ενιαίο κείμενο προς υποβολή στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων.

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ